॥ ਨਮੋ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਅਰਹਤੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ॥

ਵਿਨਯਪਿਟਕੇ

ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਪਾਲ਼ਿ

੫. ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਕਣ੍ਡਂ

੧. ਮੁਸਾਵਾਦਵਗ੍ਗੋ

੧. ਮੁਸਾਵਾਦਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

ਇਮੇ ਖੋ ਪਨਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ ਦ੍ਵੇਨਵੁਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਾ

ਧਮ੍ਮਾ ਉਦ੍ਦੇਸਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ।

੧. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਹਤ੍ਥਕੋ ਸਕਜਪੁਤ੍ਤੋ ਵਾਦਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ। ਸੋ ਤਿਤ੍ਥਿਯੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤੋ ਅਵਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਪਟਿਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਅਵਜਾਨਾਤਿ, ਅਞ੍ਞੇਨਞ੍ਞਂ ਪਟਿਚਰਤਿ, ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾ ਭਾਸਤਿ, ਸਙ੍ਕੇਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵਿਸਂਵਾਦੇਤਿ। ਤਿਤ੍ਥਿਯਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯਜਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਹਤ੍ਥਕੋ ਸਕਜਪੁਤ੍ਤੋ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤੋ ਅਵਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਜਾਨਿਸ੍ਸਤਿ, ਪਟਿਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਅਵਜਾਨਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਞ੍ਞੇਨਞ੍ਞਂ ਪਟਿਚਰਿਸ੍ਸਤਿ, ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾ ਭਾਸਿਸ੍ਸਤਿ, ਸਙ੍ਕੇਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵਿਸਂਵਾਦੇਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ!

ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਸਂ ਤਿਤ੍ਥਿਯਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯਜਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਯੇਨ ਹਤ੍ਥਕੋ ਸਕਜਪੁਤ੍ਤੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿਂਸੁ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਕਂ ਸਕਜਪੁਤ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ‘‘ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ, ਆਵੁਸੋ ਹਤ੍ਥਕ, ਤਿਤ੍ਥਿਯੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤੋ ਅਵਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਜਾਨਾਸਿ, ਪਟਿਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਅਵਜਾਨਾਸਿ, ਅਞ੍ਞੇਨਞ੍ਞਂ ਪਟਿਚਰਸਿ, ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾ ਭਾਸਸਿ, ਸਙ੍ਕੇਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵਿਸਂਵਾਦੇਸੀ’’ਤਿ? ‘‘ਏਤੇ ਖੋ, ਆਵੁਸੋ, ਤਿਤ੍ਥਿਯਾ ਨਾਮ ਯੇਨ ਕੇਨਚਿ ਜੇਤਬ੍ਬਾ; ਨੇਵ ਤੇਸਂ ਜਯੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ’’ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ…ਪੇ॰… ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯਜਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਹਤ੍ਥਕੋ ਸਕਜਪੁਤ੍ਤੋ ਤਿਤ੍ਥਿਯੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤੋ ਅਵਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਜਾਨਿਸ੍ਸਤਿ, ਪਟਿਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਅਵਜਾਨਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਞ੍ਞੇਨਞ੍ਞਂ ਪਟਿਚਰਿਸ੍ਸਤਿ, ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾ ਭਾਸਿਸ੍ਸਤਿ, ਸਙ੍ਕੇਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵਿਸਂਵਾਦੇਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ!

ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਹਤ੍ਥਕਂ ਸਕਜਪੁਤ੍ਤਂ ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਕਂ ਸਕਜਪੁਤ੍ਤਂ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿ – ‘‘ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ, ਹਤ੍ਥਕ, ਤਿਤ੍ਥਿਯੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤੋ ਅਵਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਜਾਨਾਸਿ, ਪਟਿਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਅਵਜਾਨਾਸਿ, ਅਞ੍ਞੇਨਞ੍ਞਂ ਪਟਿਚਰਸਿ, ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾ ਭਾਸਸਿ, ਸਙ੍ਕੇਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵਿਸਂਵਾਦੇਸੀ’’ਤਿ? ‘‘ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ’’ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ…ਪੇ॰… ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤ੍ਵਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਤਿਤ੍ਥਿਯੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤੋ ਅਵਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਜਾਨਿਸ੍ਸਸਿ, ਪਟਿਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਅਵਜਾਨਿਸ੍ਸਸਿ, ਅਞ੍ਞੇਨਞ੍ਞਂ ਪਟਿਚਰਿਸ੍ਸਸਿ, ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾ ਭਾਸਿਸ੍ਸਸਿ, ਸਙ੍ਕੇਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵਿਸਂਵਾਦੇਸ੍ਸਸਿ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ…ਪੇ॰… ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯਜਾਥ –

੨. “**ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾਵਾਦੇ ਪਾਚਿਤ੍ତਿਯ**”ਨ੍ਤਿ।

੩. **ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾਵਾਦੋ** ਨਾਮ ਵਿਸੰਵਾਦਨਪੁਰੇਕ੍ਖਾਰਸ੍ਸ ਵਾਚਾ, ਗਿਰਾ, ਬ੍ਯਪ੍ਪਥੋ, ਵਚੀਭੇਦੋ, ਵਾਚਸਿਕਾ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਟ੍ਠ ਅਨਰਿਯਵੋਹਾਰਾ – ਅਦਿਟ੍ਠੰ ਦਿਟ੍ਠੰ ਮੇਤਿ, ਅਸ੍ਸੁਤੰ ਸੁਤੰ ਮੇਤਿ, ਅਮੁਤੰ ਮੁਤੰ ਮੇਤਿ, ਅਵਿਞ੍ਞਾਤੰ ਵਿਞ੍ਞਾਤੰ ਮੇਤਿ, ਦਿਟ੍ਠੰ ਅਦਿਟ੍ਠੰ ਮੇਤਿ, ਸੁਤੰ ਅਸ੍ਸੁਤੰ ਮੇਤਿ , ਮੁਤੰ ਅਮੁਤੰ ਮੇਤਿ, ਵਿਞ੍ਞਾਤੰ ਅਵਿਞ੍ਞਾਤੰ ਮੇਤਿ।

ਅਦਿਟ੍ਠੰ ਨਾਮ ਨ ਚਕ੍ਖੁਨਾ ਦਿਟ੍ਠੰ। **ਅਸ੍ਸੁਤੰ** ਨਾਮ ਨ ਸੋਤੇਨ ਸੁਤੰ। **ਅਮੁਤੰ** ਨਾਮ ਨ ਘਾਨੇਨ ਘਾਯਿਤੰ, ਨ ਜਿਵ੍ਹਾਯ ਸਾਯਿਤੰ, ਨ ਕਾਯੇਨ ਫੁਟ੍ਠੰ। **ਅਵਿਞ੍ਞਾਤੰ** ਨਾਮ ਨ ਮਨਸਾ ਵਿਞ੍ਞਾਤੰ। **ਦਿਟ੍ਠੰ** ਨਾਮ ਚਕ੍ਖੁਨਾ ਦਿਟ੍ਠੰ। **ਸੁਤੰ** ਨਾਮ ਸੋਤੇਨ ਸੁਤੰ। **ਮੁਤੰ** ਨਾਮ ਘਾਨੇਨ ਘਾਯਿਤੰ, ਜਿਵ੍ਹਾਯ ਸਾਯਿਤੰ, ਕਾਯੇਨ ਫੁਟ੍ਠੰ। **ਵਿਞ੍ਞਾਤੰ** ਨਾਮ ਮਨਸਾ ਵਿਞ੍ਞਾਤੰ।

੪. ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ‘‘ਅਦਿਟ੍ਠੰ ਦਿਟ੍ਠੰ ਮੇ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ – ਪੁਬ੍ਬੇਵਸ੍ਸ ਹੋਤਿ ‘‘ਮੁਸਾ ਭਣਿਸ੍ਸ’’ਨ੍ਤਿ, ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਹੋਤਿ ‘‘ਮੁਸਾ ਭਣਾਮੀ’’ਤਿ, ਭਣਿਤਸ੍ਸ ਹੋਤਿ ‘‘ਮੁਸਾ ਮਯਾ ਭਣਿਤ’’ਨ੍ਤਿ।

ਚਤੂਹਾਕਾਰੇਹਿ ‘‘ਅਦਿਟ੍ਠੰ ਦਿਟ੍ਠੰ ਮੇ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ – ਪੁਬ੍ਬੇਵਸ੍ਸ ਹੋਤਿ ‘‘ਮੁਸਾ ਭਣਿਸ੍ਸ’’ਨ੍ਤਿ, ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਹੋਤਿ ‘‘ਮੁਸਾ ਭਣਾਮੀ’’ਤਿ, ਭਣਿਤਸ੍ਸ ਹੋਤਿ ‘‘ਮੁਸਾ ਮਯਾ ਭਣਿਤ’’ਨ੍ਤਿ, ਵਿਨਿਧਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿੰ।

ਪਞ੍ਚਹਾਕਾਰੇਹਿ ‘‘ਅਦਿਟ੍ਠੰ ਦਿਟ੍ਠੰ ਮੇ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ – ਪੁਬ੍ਬੇਵਸ੍ਸ ਹੋਤਿ ‘‘ਮੁਸਾ ਭਣਿਸ੍ਸ’’ਨ੍ਤਿ, ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਹੋਤਿ ‘‘ਮੁਸਾ ਭਣਾਮੀ’’ਤਿ, ਭਣਿਤਸ੍ਸ ਹੋਤਿ ‘‘ਮੁਸਾ ਮਯਾ ਭਣਿਤ’’ਨ੍ਤਿ, ਵਿਨਿਧਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿੰ, ਵਿਨਿਧਾਯ ਖਨ੍ਤਿੰ।

ਛਹਾਕਾਰੇਹਿ ‘‘ਅਦਿਟ੍ਠੰ ਦਿਟ੍ਠੰ ਮੇ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ – ਪੁਬ੍ਬੇਵਸ੍ਸ ਹੋਤਿ ‘‘ਮੁਸਾ ਭਣਿਸ੍ਸ’’ਨ੍ਤਿ, ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਹੋਤਿ ‘‘ਮੁਸਾ ਭਣਾਮੀ’’ਤਿ, ਭਣਿਤਸ੍ਸ ਹੋਤਿ ‘‘ਮੁਸਾ ਮਯਾ ਭਣਿਤ’’ਨ੍ਤਿ , ਵਿਨਿਧਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿੰ, ਵਿਨਿਧਾਯ ਖਨ੍ਤਿੰ, ਵਿਨਿਧਾਯ ਰੁਚਿੰ।

ਸਤ੍ਤਹਾਕਾਰੇਹਿ ‘‘ਅਦਿਟ੍ਠੰ ਦਿਟ੍ਠੰ ਮੇ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ’’ – ਪੁਬ੍ਬੇਵਸ੍ਸ ਹੋਤਿ ‘‘ਮੁਸਾ ਭਣਿਸ੍ਸ’’ਨ੍ਤਿ, ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਹੋਤਿ ‘‘ਮੁਸਾ ਭਣਾਮੀ’’ਤਿ, ਭਣਿਤਸ੍ਸ ਹੋਤਿ ‘‘ਮੁਸਾ ਮਯਾ ਭਣਿਤ’’ਨ੍ਤਿ, ਵਿਨਿਧਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿੰ, ਵਿਨਿਧਾਯ ਖਨ੍ਤਿੰ, ਵਿਨਿਧਾਯ ਰੁਚਿੰ, ਵਿਨਿਧਾਯ ਭਾਵੰ।

੫. ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ‘‘ਅਸ੍ਸੁਤੰ ਸੁਤੰ ਮੇ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਮੁਤੰ ਮੁਤੰ ਮੇਤਿ...ਪੇ॰... ਅਵਿਞ੍ਞਾਤੰ ਵਿਞ੍ਞਾਤੰ ਮੇਤਿ ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ – ਪੁਬ੍ਬੇਵਸ੍ਸ ਹੋਤਿ ‘‘ਮੁਸਾ ਭਣਿਸ੍ਸ’’ਨ੍ਤਿ, ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਹੋਤਿ ‘‘ਮੁਸਾ ਭਣਾਮੀ’’ਤਿ, ਭਣਿਤਸ੍ਸ ਹੋਤਿ ‘‘ਮੁਸਾ ਮਯਾ ਭਣਿਤ’’ਨ੍ਤਿ।

ਚਤੂਹਾਕਾਰੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਞ੍ਚਹਾਕਾਰੇਹਿ...ਪੇ॰... ਛਹਾਕਾਰੇਹਿ...ਪੇ॰... ਸਤ੍ਤਹਾਕਾਰੇਹਿ ‘‘ਅਵਿਞ੍ਞਾਤੰ ਵਿਞ੍ਞਾਤੰ ਮੇ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ – ਪੁਬ੍ਬੇਵਸ੍ਸ ਹੋਤਿ ‘‘ਮੁਸਾ ਭਣਿਸ੍ਸ’’ਨ੍ਤਿ, ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਹੋਤਿ ‘‘ਮੁਸਾ ਭਣਾਮੀ’’ਤਿ, ਭਣਿਤਸ੍ਸ ਹੋਤਿ ‘‘ਮੁਸਾ ਮਯਾ ਭਣਿਤਨ੍ਤਿ, ਵਿਨਿਧਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿੰ, ਵਿਨਿਧਾਯ ਖਨ੍ਤਿੰ, ਵਿਨਿਧਾਯ ਰੁਚਿੰ, ਵਿਨਿਧਾਯ ਭਾਵੰ।

੬. ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ‘‘ਅਦਿਟ੍ਠੰ ਦਿਟ੍ਠਞ੍ਚ ਮੇ ਸੁਤਞ੍ਚਾ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ...ਪੇ॰... ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ‘‘ਅਦਿਟ੍ਠੰ ਦਿਟ੍ਠਞ੍ਚ ਮੇ ਮੁਤਞ੍ਚਾ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ...ਪੇ॰... ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ‘‘ਅਦਿਟ੍ਠੰ ਦਿਟ੍ਠਞ੍ਚ ਮੇ ਵਿਞ੍ਞਾਤਞ੍ਚਾ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ ...ਪੇ॰... ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਅਦਿਟ੍ਠੰ ‘‘ਦਿਟ੍ਠਞ੍ਚ ਮੇ ਸੁਤਞ੍ਚ

ਮੁਤਞ੍ਚਾ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਅਦਿਟ੍ਠਂ ‘‘ਦਿਟ੍ਠਞ੍ਚ ਮੇ ਸੁਤਞ੍ਚ ਵਿਞ੍ਞਾਤਞ੍ਚਾ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਅਦਿਟ੍ਠਂ ‘‘ਦਿਟ੍ਠਞ੍ਚ ਮੇ ਸੁਤਞ੍ਚ ਮੁਤਞ੍ਚ ਵਿਞ੍ਞਾਤਞ੍ਚਾ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ...ਪੇ॰...।

ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਅਸ੍ਸੁਤਂ ‘‘ਸੁਤਞ੍ਚ ਮੇ ਮੁਤਞ੍ਚਾ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਅਸ੍ਸੁਤਂ ‘‘ਸੁਤਞ੍ਚ ਮੇ ਵਿਞ੍ਞਾਤਞ੍ਚਾ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਅਸ੍ਸੁਤਂ ‘‘ਸੁਤਞ੍ਚ ਮੇ ਦਿਟ੍ਠਞ੍ਚਾ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ...ਪੇ॰... ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਅਸ੍ਸੁਤਂ ‘‘ਸੁਤਞ੍ਚ ਮੇ ਮੁਤਞ੍ਚ ਵਿਞ੍ਞਾਤਞ੍ਚਾ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਅਸ੍ਸੁਤਂ ‘‘ਸੁਤਞ੍ਚ ਮੇ ਮੁਤਞ੍ਚ ਦਿਟ੍ਠਞ੍ਚਾ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਅਸ੍ਸੁਤਂ ‘‘ਸੁਤਞ੍ਚ ਮੇ ਮੁਤਞ੍ਚ ਵਿਞ੍ਞਾਤਞ੍ਚ ਦਿਟ੍ਠਞ੍ਚਾ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ...ਪੇ॰...।

ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਅਮੁਤਂ ‘‘ਮੁਤਞ੍ਚ ਮੇ ਵਿਞ੍ਞਾਤਞ੍ਚਾ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਅਮੁਤਂ ‘‘ਮੁਤਞ੍ਚ ਮੇ ਦਿਟ੍ਠਞ੍ਚਾ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਅਮੁਤਂ ‘‘ਮੁਤਞ੍ਚ ਮੇ ਸੁਤਞ੍ਚਾ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ...ਪੇ॰... ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਅਮੁਤਂ ‘‘ਮੁਤਞ੍ਚ ਮੇ ਵਿਞ੍ਞਾਤਞ੍ਚ ਦਿਟ੍ਠਞ੍ਚਾ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਅਮੁਤਂ ‘‘ਮੁਤਞ੍ਚ ਮੇ ਵਿਞ੍ਞਾਤਞ੍ਚ ਸੁਤਞ੍ਚਾ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਅਮੁਤਂ ‘‘ਮੁਤਞ੍ਚ ਮੇ ਵਿਞ੍ਞਾਤਞ੍ਚ ਦਿਟ੍ਠਞ੍ਚ ਸੁਤਞ੍ਚਾ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ...ਪੇ॰...।

ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਅਵਿਞ੍ਞਾਤਂ ‘‘ਵਿਞ੍ਞਾਤਞ੍ਚ ਮੇ ਦਿਟ੍ਠਞ੍ਚਾ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਅਵਿਞ੍ਞਾਤਂ ‘‘ਵਿਞ੍ਞਾਤਞ੍ਚ ਮੇ ਸੁਤਞ੍ਚਾ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਅਵਿਞ੍ਞਾਤਂ ‘‘ਵਿਞ੍ਞਾਤਞ੍ਚ ਮੇ ਮੁਤਞ੍ਚਾ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ...ਪੇ॰... ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਅਵਿਞ੍ਞਾਤਂ ‘‘ਵਿਞ੍ਞਾਤਞ੍ਚ ਮੇ ਦਿਟ੍ਠਞ੍ਚ ਸੁਤਞ੍ਚਾ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਅਵਿਞ੍ਞਾਤਂ ‘‘ਵਿਞ੍ਞਾਤਞ੍ਚ ਮੇ ਦਿਟ੍ਠਞ੍ਚ ਮੁਤਞ੍ਚਾ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਅਵਿਞ੍ਞਾਤਂ ‘‘ਵਿਞ੍ਞਾਤਞ੍ਚ ਮੇ ਦਿਟ੍ਠਞ੍ਚ ਸੁਤਞ੍ਚ ਮੁਤਞ੍ਚਾ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ...ਪੇ॰...।

੭. ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਦਿਟ੍ਠਂ ‘‘ਅਦਿਟ੍ਠਂ ਮੇ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਸੁਤਂ ‘‘ਅਸ੍ਸੁਤਂ ਮੇ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਮੁਤਂ ‘‘ਅਮੁਤਂ ਮੇ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਵਿਞ੍ਞਾਤਂ ‘‘ਅਵਿਞ੍ਞਾਤਂ ਮੇ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ...ਪੇ॰...।

੮. ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਦਿਟ੍ਠਂ ‘‘ਸੁਤਂ ਮੇ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਦਿਟ੍ਠਂ ‘‘ਮੁਤਂ ਮੇ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਦਿਟ੍ਠਂ ‘‘ਵਿਞ੍ਞਾਤਂ ਮੇ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ...ਪੇ॰... ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਦਿਟ੍ਠਂ ‘‘ਸੁਤਞ੍ਚ ਮੇ ਮੁਤਞ੍ਚਾ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਦਿਟ੍ਠਂ ‘‘ਸੁਤਞ੍ਚ ਮੇ ਵਿਞ੍ਞਾਤਞ੍ਚਾ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਦਿਟ੍ਠਂ ‘‘ਸੁਤਞ੍ਚ ਮੇ ਮੁਤਞ੍ਚ ਵਿਞ੍ਞਾਤਞ੍ਚਾ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ...ਪੇ॰...।

ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਸੁਤਂ ‘‘ਮੁਤਂ ਮੇ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਸੁਤਂ ‘‘ਵਿਞ੍ਞਾਤਂ ਮੇ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਸੁਤਂ ‘‘ਦਿਟ੍ਠਂ ਮੇ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ...ਪੇ॰... ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਸੁਤਂ ‘‘ਮੁਤਞ੍ਚ ਮੇ ਵਿਞ੍ਞਾਤਞ੍ਚਾ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਸੁਤਂ ‘‘ਮੁਤਞ੍ਚ ਮੇ ਦਿਟ੍ਠਞ੍ਚਾ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਸੁਤਂ ‘‘ਮੁਤਞ੍ਚ ਮੇ ਵਿਞ੍ਞਾਤਞ੍ਚ ਦਿਟ੍ਠਞ੍ਚਾ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ...ਪੇ॰...।

ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਮੁਤਂ ‘‘ਵਿਞ੍ਞਾਤਂ ਮੇ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਮੁਤਂ ‘‘ਦਿਟ੍ਠਂ ਮੇ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਮੁਤਂ ‘‘ਸੁਤਂ ਮੇ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ...ਪੇ॰... ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਮੁਤਂ ‘‘ਵਿਞ੍ਞਾਤਞ੍ਚ ਮੇ ਦਿਟ੍ਠਞ੍ਚਾ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਮੁਤਂ ‘‘ਵਿਞ੍ਞਾਤਞ੍ਚ ਮੇ ਸੁਤਞ੍ਚਾ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਮੁਤਂ ‘‘ਵਿਞ੍ਞਾਤਞ੍ਚ ਮੇ ਦਿਟ੍ਠਞ੍ਚ ਸੁਤਞ੍ਚਾ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ...ਪੇ॰...।

ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਵਿਞ੍ਞਾਤਂ ''ਦਿਟ੍ਠਂ ਮੇ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਵਿਞ੍ਞਾਤਂ ''ਸੁਤਂ ਮੇ''ਤਿ ...ਪੇ॰... ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਵਿਞ੍ਞਾਤਂ ''ਮੁਤਂ ਮੇ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ...ਪੇ॰... ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਵਿਞ੍ਞਾਤਂ ''ਦਿਟ੍ਠਞ੍ਚ ਮੇ ਸੁਤਞ੍ਚਾ''ਤਿ... ਪੇ॰... ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਵਿਞ੍ਞਾਤਂ ''ਦਿਟ੍ਠਞ੍ਚ ਮੇ ਮੁਤਞ੍ਚਾ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਵਿਞ੍ਞਾਤਂ ''ਦਿਟ੍ਠਞ੍ਚ ਮੇ ਸੁਤਞ੍ਚ ਮੁਤਞ੍ਚਾ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ...ਪੇ॰...।

੯. ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਦਿਟ੍ਠੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਦਿਟ੍ਠਂ ਨੋਕਪ੍ਪੇਤਿ, ਦਿਟ੍ਠਂ ਨਸ੍ਸਰਤਿ , ਦਿਟ੍ਠਂ ਪਮੁਟ੍ਠੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਸੁਤੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਸੁਤਂ ਨੋਕਪ੍ਪੇਤਿ, ਸੁਤਂ ਨਸ੍ਸਰਤਿ, ਸੁਤਂ ਪਮੁਟ੍ਠੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਮੁਤੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਮੁਤਂ ਨੋਕਪ੍ਪੇਤਿ, ਮੁਤਂ ਨਸ੍ਸਰਤਿ, ਮੁਤਂ ਪਮੁਟ੍ਠੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਵਿਞ੍ਞਾਤੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਵਿਞ੍ਞਾਤਂ ਨੋਕਪ੍ਪੇਤਿ, ਵਿਞ੍ਞਾਤਂ ਨਸ੍ਸਰਤਿ, ਵਿਞ੍ਞਾਤਂ ਪਮੁਟ੍ਠੋ ਹੋਤਿ... ਵਿਞ੍ਞਾਤਞ੍ਚ ਮੇ ਦਿਟ੍ਠਞ੍ਚਾਤਿ... ਪੇ॰... ਵਿਞ੍ਞਾਤਂ ਪਮੁਟ੍ਠੋ ਹੋਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਤਞ੍ਚ ਮੇ ਸੁਤਞ੍ਚਾਤਿ...ਪੇ॰... ਵਿਞ੍ਞਾਤਂ ਪਮੁਟ੍ਠੋ ਹੋਤਿ; ਵਿਞ੍ਞਾਤਞ੍ਚ ਮੇ ਮੁਤਞ੍ਚਾਤਿ...ਪੇ॰... ਵਿਞ੍ਞਾਤਂ ਪਮੁਟ੍ਠੋ ਹੋਤਿ; ਵਿਞ੍ਞਾਤਞ੍ਚ ਮੇ ਦਿਟ੍ਠਞ੍ਚ ਸੁਤਞ੍ਚਾਤਿ...ਪੇ॰... ਵਿਞ੍ਞਾਤਂ ਪਮੁਟ੍ਠੋ ਹੋਤਿ; ਵਿਞ੍ਞਾਤਞ੍ਚ ਮੇ ਦਿਟ੍ਠਞ੍ਚ ਮੁਤਞ੍ਚਾਤਿ...ਪੇ॰... ਵਿਞ੍ਞਾਤਂ ਪਮੁਟ੍ਠੋ ਹੋਤਿ; ਵਿਞ੍ਞਾਤਞ੍ਚ ਮੇ ਦਿਟ੍ਠਞ੍ਚ ਸੁਤਞ੍ਚ ਮੁਤਞ੍ਚਾਤਿ ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੧੦. ਚਤੂਹਾਕਾਰੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਞ੍ਚਹਾਕਾਰੇਹਿ...ਪੇ॰... ਛਹਾਕਾਰੇਹਿ...ਪੇ॰... ਸਤ੍ਤਹਾਕਾਰੇਹਿ...ਪੇ॰... ਵਿਞ੍ਞਾਤਂ ਪਮੁਟ੍ਠੋ ਹੋਤਿ, ਵਿਞ੍ਞਾਤਞ੍ਚ ਮੇ ਦਿਟ੍ਠਞ੍ਚ ਸੁਤਞ੍ਚ ਮੁਤਞ੍ਚਾਤਿ ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ – ਪੁਬ੍ਬੇਵਸ੍ਸ ਹੋਤਿ ''ਮੁਸਾ ਭਣਿਸ੍ਸ''ਨ੍ਤਿ, ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਹੋਤਿ ''ਮੁਸਾ ਭਣਾਮੀ''ਤਿ, ਭਣਿਤਸ੍ਸ ਹੋਤਿ ''ਮੁਸਾ ਮਯਾ ਭਣਿਤ''ਨ੍ਤਿ, ਵਿਨਿਧਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਂ, ਵਿਨਿਧਾਯ ਖਨ੍ਤਿਂ, ਵਿਨਿਧਾਯ ਰੁਚਿਂ, ਵਿਨਿਧਾਯ ਭਾਵਂ।

੧੧. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਦਵਾ ਭਣਤਿ, ਰਵਾ ਭਣਤਿ [ਦਵਾਯ ਭਣਤਿ, ਰਵਾਯ ਭਣਤਿ (ਸਜਾ॰)]। **''ਦਵਾ ਭਣਤਿ** ਨਾਮ ਸਹਸਾ ਭਣਤਿ। **ਰਵਾ ਭਣਤਿ** ਨਾਮ 'ਅਞ੍ਞਂ ਭਣਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਅਞ੍ਞਂ ਭਣਤਿ''। ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਮੁਸਾਵਾਦਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਪਠਮਂ।

੨. ਓਮਸਵਾਦਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੨. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ । ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪੇਸਲੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਭਣ੍ਡਨ੍ਤਾ [ਭਣ੍ਡੇਨ੍ਤਾ (ਇਤਿਪਿ)] ਪੇਸਲੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਓਮਸਨ੍ਤਿ – ਜਾਤਿਯਾਪਿ, ਨਾਮੇਨਪਿ, ਗੋਤ੍ਤੇਨਪਿ, ਕਮ੍ਮੇਨਪਿ, ਸਿਪ੍ਪੇਨਪਿ, ਆਬਾਧੇਨਪਿ, ਲਿਙ੍ਗੇਨਪਿ, ਕਿਲੇਸੇਨਪਿ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾਪਿ; ਹੀਨੇਨਪਿ ਅਕ੍ਕੋਸੇਨ ਖੁਂਸੇਨ੍ਤਿ ਵਮ੍ਭੇਨ੍ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪੇਸਲੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਭਣ੍ਡਨ੍ਤਾ ਪੇਸਲੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਓਮਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ – ਜਾਤਿਯਾਪਿ, ਨਾਮੇਨਪਿ, ਗੋਤ੍ਤੇਨਪਿ, ਕਮ੍ਮੇਨਪਿ, ਸਿਪ੍ਪੇਨਪਿ, ਆਬਾਧੇਨਪਿ, ਲਿਙ੍ਗੇਨਪਿ, ਕਿਲੇਸੇਨਪਿ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾਪਿ; ਹੀਨੇਨਪਿ ਅਕ੍ਕੋਸੇਨ ਖੁਂਸੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਮ੍ਭੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ!

ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪੇਸਲੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਭਣ੍ਡਨ੍ਤਾ ਪੇਸਲੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਓਮਸਥ – ਜਾਤਿਯਾਪਿ...ਪੇ॰... ਹੀਨੇਨਪਿ ਅਕ੍ਕੋਸੇਨ ਖੁਂਸੇਥ ਵਮ੍ਭੇਥਾਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਪੇਸਲੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਭਣ੍ਡਨ੍ਤਾ ਪੇਸਲੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਓਮਸਿਸ੍ਸਥ – ਜਾਤਿਯਾਪਿ...ਪੇ॰... ਹੀਨੇਨਪਿ ਅਕ੍ਕੋਸੇਨ ਖੁਂਸੇਸ੍ਸਥ ਵਮ੍ਭੇਸ੍ਸਥ ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ –

੧੩. ‘‘ਭੂਤਪੁਬ੍ਬਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯਂ [ਤਕ੍ਕਸੀਲਾਯਂ (ਕ॰)] ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਨਨ੍ਦਿਵਿਸਾਲੋ ਨਾਮ ਬਲੀਬਦ੍ਦੋ [ਬਲਿਵਦ੍ਦੋ (ਸੀ॰), ਬਲਿਬਦ੍ਦੋ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਅਹੋਸਿ। ਅਥ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨਨ੍ਦਿਵਿਸਾਲੋ ਬਲੀਬਦ੍ਦੋ ਤਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਗਚ੍ਛ ਤ੍ਵਂ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਸੇਟ੍ਠਿਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਹਸ੍ਸੇਨ ਅਬ੍ਭੁਤਂ ਕਰੋਹਿ – ਮਯ੍ਹਂ ਬਲੀਬਦ੍ਦੋ ਸਕਟਸਤਂ ਅਤਿਬਦ੍ਧਂ ਪਵਟ੍ਟੇਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ। ਅਥ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਸੇਟ੍ਠਿਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਹਸ੍ਸੇਨ ਅਬ੍ਭੁਤਂ ਅਕਾਸਿ – ਮਯ੍ਹਂ ਬਲੀਬਦ੍ਦੋ ਸਕਟਸਤਂ ਅਤਿਬਦ੍ਧਂ ਪਵਟ੍ਟੇਸ੍ਸਤੀਤਿ। ਅਥ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਸਕਟਸਤਂ ਅਤਿਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਨਨ੍ਦਿਵਿਸਾਲਂ ਬਲੀਬਦ੍ਦਂ ਯੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਗਚ੍ਛ, ਕੂਟ [ਅਞ੍ਛ ਕੂਟ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)], ਵਹਸ੍ਸੁ, ਕੂਟਾ’ਤਿ। ਅਥ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨਨ੍ਦਿਵਿਸਾਲੋ ਬਲੀਬਦ੍ਦੋ ਤਤ੍ਥੇਵ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਸਹਸ੍ਸੇਨ ਪਰਾਜਿਤੋ ਪਜ੍ਝਾਯਿ। ਅਥ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨਨ੍ਦਿਵਿਸਾਲੋ ਬਲੀਬਦ੍ਦੋ ਤਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਕਿਸ੍ਸ ਤ੍ਵਂ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਪਜ੍ਝਾਯਸੀ’’ਤਿ? ‘ਤਥਾ ਹਿ ਪਨਾਹਂ, ਭੋ, ਤਯਾ ਸਹਸ੍ਸੇਨ ਪਰਾਜਿਤੋ’’ਤਿ। ‘ਕਿਸ੍ਸ ਪਨ ਮਂ ਤ੍ਵਂ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਅਕੂਟਂ ਕੂਟਵਾਦੇਨ ਪਾਪੇਸਿ? ਗਚ੍ਛ ਤ੍ਵਂ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਸੇਟ੍ਠਿਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਦ੍ਵੀਹਿ ਸਹਸ੍ਸੇਹਿ ਅਬ੍ਭੁਤਂ ਕਰੋਹਿ – ‘‘ਮਯ੍ਹਂ ਬਲੀਬਦ੍ਦੋ ਸਕਟਸਤਂ ਅਤਿਬਦ੍ਧਂ ਪਵਟ੍ਟੇਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ। ‘‘ਮਾ ਚ ਮਂ ਅਕੂਟਂ ਕੂਟਵਾਦੇਨ ਪਾਪੇਸੀ’’ਤਿ। ਅਥ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਸੇਟ੍ਠਿਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਦ੍ਵੀਹਿ ਸਹਸ੍ਸੇਹਿ ਅਬ੍ਭੁਤਂ ਅਕਾਸਿ – ‘‘ਮਯ੍ਹਂ ਬਲੀਬਦ੍ਦੋ ਸਕਟਸਤਂ ਅਤਿਬਦ੍ਧਂ ਪਵਟ੍ਟੇਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ। ਅਥ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਸਕਟਸਤਂ ਅਤਿਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਨਨ੍ਦਿਵਿਸਾਲਂ ਬਲੀਬਦ੍ਦਂ ਯੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਅਚ੍ਛ, ਭਦ੍ਰ, ਵਹਸ੍ਸੁ, ਭਦ੍ਰਾ’’ਤਿ। ਅਥ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨਨ੍ਦਿਵਿਸਾਲੋ ਬਲੀਬਦ੍ਦੋ ਸਕਟਸਤਂ ਅਤਿਬਦ੍ਧਂ ਪਵਟ੍ਟੇਸਿ।

> [ਜਾ॰ ੧.੧.੨੮ ਨਨ੍ਦਿਵਿਸਾਲਜਾਤਕੇਪਿ, ਤਤ੍ਥ ਪਨ ਮਨੁਞ੍ਞਸਦ੍ਦੋ ਦਿਸ੍ਸਤਿ] ‘‘ਮਨਾਪਮੇਵ ਭਾਸੇਯ੍ਯ, ਨਾ, ਮਨਾਪਂ ਕੁਦਾਚਨਂ।
> ਮਨਾਪਂ ਭਾਸਮਾਨਸ੍ਸ, ਗਰੁਂ ਭਾਰਂ ਉਦਬ੍ਬਹਿ।
> ਧਨਞ੍ਚ ਨਂ ਅਲਾਭੇਸਿ, ਤੇਨ ਚ, ਤ੍ਤਮਨੋ ਅਹੂਤਿ॥

‘‘ਤਦਾਪਿ ਮੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਮਨਾਪਾ ਖੁਂਸਨਾ ਵਮ੍ਭਨਾ। ਕਿਮਙ੍ਗਂ ਪਨ ਏਤਰਹਿ ਮਨਾਪਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਖੁਂਸਨਾ ਵਮ੍ਭਨਾ? ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ…ਪੇ॰…। ‘‘ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੧੪. **‘‘ਓਮਸਵਾਦੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ’’**ਨ੍ਤਿ।

੧੫. **ਓਮਸਵਾਦੋ** ਨਾਮ ਦਸਹਿ ਆਕਾਰੇਹਿ ਓਮਸਤਿ – ਜਾਤਿਯਾਪਿ, ਨਾਮੇਨਪਿ, ਗੋਤ੍ਤੇਨਪਿ, ਕਮ੍ਮੇਨਪਿ, ਸਿਪ੍ਪੇਨਪਿ, ਆਬਾਧੇਨਪਿ, ਲਿਙ੍ਗੇਨਪਿ, ਕਿਲੇਸੇਨਪਿ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾਪਿ, ਅਕ੍ਕੋਸੇਨਪਿ।

ਜਾਤਿ ਨਾਮ ਦ੍ਵੇ ਜਾਤਿਯੋ – ਹੀਨਾ ਚ ਜਾਤਿ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਾ ਚ ਜਾਤਿ। **ਹੀਨਾ** ਨਾਮ ਜਾਤਿ – ਚਣ੍ਡਾਲਜਾਤਿ, ਵੇਨਜਾਤਿ, ਨੇਸਾਦਜਾਤਿ, ਰਥਕਾਰਜਾਤਿ, ਪੁਕ੍ਕੁਸਜਾਤਿ। ਏਸਾ ਹੀਨਾ ਨਾਮ ਜਾਤਿ। **ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਾ** ਨਾਮ ਜਾਤਿ – ਖਤ੍ਤਿਯਜਾਤਿ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਜਾਤਿ। ਏਸਾ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਾ ਨਾਮ ਜਾਤਿ।

ਨਾਮਂ ਨਾਮ ਦ੍ਵੇ ਨਾਮਾਨਿ – ਹੀਨਞ੍ਚ ਨਾਮਂ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਞ੍ਚ ਨਾਮਂ । **ਹੀਨਂ** ਨਾਮ ਨਾਮਂ – ਅਵਕਣ੍ਣਕਂ, ਜਵਕਣ੍ਣਕਂ, ਧਨਿਟ੍ਠਕਂ, ਸਵਿਟ੍ਠਕਂ, ਕੁਲਵਡ੍ਢਕਂ, ਤੇਸੁ ਤੇਸੁ ਵਾ ਪਨ ਜਨਪਦੇਸੁ ਓਞ੍ਞਾਤਂ ਅਵਞ੍ਞਾਤਂ ਹੀਲ਼ਿਤਂ ਪਰਿਭੂਤਂ ਅਚਿਤ੍ਤੀਕਤਂ, ਏਤਂ ਹੀਨਂ ਨਾਮ ਨਾਮਂ। **ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਂ** ਨਾਮ ਨਾਮਂ – ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤਂ, ਧਮ੍ਮਪ੍ਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤਂ, ਸਙ੍ਘਪ੍ਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤਂ, ਤੇਸੁ ਤੇਸੁ ਵਾ ਪਨ ਜਨਪਦੇਸੁ ਅਨੋਞ੍ਞਾਤਂ ਅਨਵਞ੍ਞਾਤਂ ਅਹੀਲ਼ਿਤਂ ਅਪਰਿਭੂਤਂ ਚਿਤ੍ਤੀਕਤਂ, ਏਤਂ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਂ ਨਾਮ ਨਾਮਂ।

ਗੋਤ੍ਤਂ ਨਾਮ ਦ੍ਵੇ ਗੋਤ੍ਤਾਨਿ – ਹੀਨਞ੍ਚ ਗੋਤ੍ਤਂ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਞ੍ਚ ਗੋਤ੍ਤਂ। **ਹੀਨਂ** ਨਾਮ ਗੋਤ੍ਤਂ – ਕੋਸਿਯਗੋਤ੍ਤਂ, ਭਾਰਦ੍ਵਾਜਗੋਤ੍ਤਂ, ਤੇਸੁ ਤੇਸੁ ਵਾ ਪਨ ਜਨਪਦੇਸੁ ਓਞ੍ਞਾਤਂ ਅਵਞ੍ਞਾਤਂ ਹੀਲ਼ਿਤਂ ਪਰਿਭੂਤਂ ਅਚਿਤ੍ਤੀਕਤਂ, ਏਤਂ ਹੀਨਂ ਨਾਮ ਗੋਤ੍ਤਂ। **ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਂ** ਨਾਮ ਗੋਤ੍ਤਂ – ਗੋਤਮਗੋਤ੍ਤਂ,

ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਗੋਤ੍ਤੰ, ਕਚ੍ਚਾਨਗੋਤ੍ਤੰ, ਵਾਸਿਟ੍ਠਗੋਤ੍ਤੰ, ਤੇਸੁ ਤੇਸੁ ਵਾ ਪਨ ਜਨਪਦੇਸੁ ਅਨੋਞ੍ਞਾਤੰ ਅਨਵਞ੍ਞਾਤੰ ਅਹੀਲ਼ਿਤੰ ਅਪਰਿਭੂਤੰ ਚਿਤ੍ਤੀਕਤੰ, ਏਤੰ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੰ ਨਾਮ ਗੋਤ੍ਤੰ।

ਕਮ੍ਮੰ ਨਾਮ ਦ੍ਵੇ ਕਮ੍ਮਾਨਿ – ਹੀਨਞ੍ਚ ਕਮ੍ਮੰ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਞ੍ਚ ਕਮ੍ਮੰ। **ਹੀਨੰ** ਨਾਮ ਕਮ੍ਮੰ – ਕੋਟ੍ਠਕਕਮ੍ਮੰ, ਪੁਪ੍ਫਛਡ੍ਡਕਕਮ੍ਮੰ, ਤੇਸੁ ਤੇਸੁ ਵਾ ਪਨ ਜਨਪਦੇਸੁ ਓਞ੍ਞਾਤੰ ਅਵਞ੍ਞਾਤੰ ਹੀਲ਼ਿਤੰ ਪਰਿਭੂਤੰ ਅਚਿਤ੍ਤੀਕਤੰ, ਏਤੰ ਹੀਨੰ ਨਾਮ ਕਮ੍ਮੰ। **ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੰ** ਨਾਮ ਕਮ੍ਮੰ – ਕਸਿ, ਵਣਿਜ੍ਜਾ, ਗੋਰਕ੍ਖਾ, ਤੇਸੁ ਤੇਸੁ ਵਾ ਪਨ ਜਨਪਦੇਸੁ ਅਨੋਞ੍ਞਾਤੰ ਅਨਵਞ੍ਞਾਤੰ ਅਹੀਲ਼ਿਤੰ ਅਪਰਿਭੂਤੰ ਚਿਤ੍ਤੀਕਤੰ। ਏਤੰ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੰ ਨਾਮ ਕਮ੍ਮੰ।

ਸਿਪ੍ਪੰ ਨਾਮ ਦ੍ਵੇ ਸਿਪ੍ਪਾਨਿ – ਹੀਨਞ੍ਚ ਸਿਪ੍ਪੰ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਞ੍ਚ ਸਿਪ੍ਪੰ । **ਹੀਨੰ** ਨਾਮ ਸਿਪ੍ਪੰ – ਨਲ਼ਕਾਰਸਿਪ੍ਪੰ, ਕੁਮ੍ਭਕਾਰਸਿਪ੍ਪੰ, ਪੇਸਕਾਰਸਿਪ੍ਪੰ, ਚਮ੍ਮਕਾਰਸਿਪ੍ਪੰ, ਨਹਾਪਿਤਸਿਪ੍ਪੰ, ਤੇਸੁ ਤੇਸੁ ਵਾ ਪਨ ਜਨਪਦੇਸੁ ਓਞ੍ਞਾਤੰ ਅਵਞ੍ਞਾਤੰ ਹੀਲ਼ਿਤੰ ਪਰਿਭੂਤੰ ਅਚਿਤ੍ਤੀਕਤੰ। ਏਤੰ ਹੀਨੰ ਨਾਮ ਸਿਪ੍ਪੰ। **ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੰ** ਨਾਮ ਸਿਪ੍ਪੰ – ਮੁਦ੍ਦਾ, ਗਣਨਾ, ਲੇਖਾ, ਤੇਸੁ ਤੇਸੁ ਵਾ ਪਨ ਜਨਪਦੇਸੁ ਅਨੋਞ੍ਞਾਤੰ ਅਨਵਞ੍ਞਾਤੰ ਅਹੀਲ਼ਿਤੰ ਅਪਰਿਭੂਤੰ ਚਿਤ੍ਤੀਕਤੰ, ਏਤੰ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੰ ਨਾਮ ਸਿਪ੍ਪੰ।

ਸਬ੍ਬੇਪਿ **ਆਬਾਧਾ** ਹੀਨਾ, ਅਪਿਚ ਮਧੁਮੇਹੋ ਆਬਾਧੋ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੋ।

ਲਿਙ੍ਗੰ ਨਾਮ ਦ੍ਵੇ ਲਿਙ੍ਗਾਨਿ – ਹੀਨਞ੍ਚ ਲਿਙ੍ਗੰ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਞ੍ਚ ਲਿਙ੍ਗੰ। **ਹੀਨੰ** ਨਾਮ ਲਿਙ੍ਗੰ – ਅਤਿਦੀਘੰ, ਅਤਿਰਸ੍ਸੰ, ਅਤਿਕਣ੍ਹੰ, ਅਚ੍ਚੋਦਾਤੰ, ਏਤੰ ਹੀਨੰ ਨਾਮ ਲਿਙ੍ਗੰ। **ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੰ** ਨਾਮ ਲਿਙ੍ਗੰ – ਨਾਤਿਦੀਘੰ, ਨਾਤਿਰਸ੍ਸੰ, ਨਾਤਿਕਣ੍ਹੰ, ਨਾਚ੍ਚੋਦਾਤੰ। ਏਤੰ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੰ ਨਾਮ ਲਿਙ੍ਗੰ।

ਸਬ੍ਬੇਪਿ **ਕਿਲੇਸਾ** ਹੀਨਾ।

ਸਬ੍ਬਾਪਿ **ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ** ਹੀਨਾ। ਅਪਿਚ, ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਸਮਾਪਤ੍ਤਿ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਾ।

ਅਕ੍ਕੋਸੋ ਨਾਮ ਦ੍ਵੇ ਅਕ੍ਕੋਸਾ – ਹੀਨੋ ਚ ਅਕ੍ਕੋਸੋ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੋ ਚ ਅਕ੍ਕੋਸੋ। **ਹੀਨੋ** ਨਾਮ ਅਕ੍ਕੋਸੋ – ਓਟ੍ਠੋਸਿ, ਮੇਣ੍ਡੋਸਿ, ਗੋਣੋਸਿ, ਗਦ੍ਰਭੋਸਿ, ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤੋਸਿ, ਨੇਰਯਿਕੋਸਿ; ਨਤ੍ਥਿ ਤੁਯ੍ਹੰ ਸੁਗਤਿ, ਦੁਗ੍ਗਤਿ ਯੇਵ ਤੁਯ੍ਹੰ ਪਾਟਿਕਙ੍ਖਾਤਿ, ਯਕਾਰੇਨ ਵਾ ਭਕਾਰੇਨ ਵਾ, ਕਾਟਕੋਟਚਿਕਾਯ ਵਾ, ਏਸੋ ਹੀਨੋ ਨਾਮ ਅਕ੍ਕੋਸੋ। **ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੋ** ਨਾਮ ਅਕ੍ਕੋਸੋ – ਪਣ੍ਡਿਤੋਸਿ, ਬ੍ਯਤ੍ਤੋਸਿ , ਮੇਧਾਵੀਸਿ, ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੋਸਿ, ਧਮ੍ਮਕਥਿਕੋਸਿ, ਨਤ੍ਥਿ ਤੁਯ੍ਹੰ ਦੁਗ੍ਗਤਿ, ਸੁਗਤਿਯੇਵ ਤੁਯ੍ਹੰ ਪਾਟਿਕਙ੍ਖਾਤਿ, ਏਸੋ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੋ ਨਾਮ ਅਕ੍ਕੋਸੋ।

੧੬. ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਖੁੰਸੇਤੁਕਾਮੋ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਮਙ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਹੀਨੇਨ ਹੀਨੰ ਵਦੇਤਿ, ਚਣ੍ਡਾਲੰ ਵੇਨੰ ਨੇਸਾਦੰ ਰਥਕਾਰੰ ਪੁਕ੍ਕੁਸੰ – ''ਚਣ੍ਡਾਲੋਸਿ, ਵੇਨੋਸਿ, ਨੇਸਾਦੋਸਿ, ਰਥਕਾਰੋਸਿ, ਪੁਕ੍ਕੁਸੋਸੀ''ਤਿ ਭਣਤਿ [ਵਦੇਤੀਤਿ ਉਦ੍ਦੇਸੋ। ਭਣਤੀਤਿ ਵਿਤ੍ਥਾਰੋ (ਵਜਿਰਬੁਦ੍ਧਿ)], ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਖੁੰਸੇਤੁਕਾਮੋ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਮਙ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਹੀਨੇਨ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੰ ਵਦੇਤਿ, ਖਤ੍ਤਿਯੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੰ – ''ਚਣ੍ਡਾਲੋਸਿ, ਵੇਨੋਸਿ, ਨੇਸਾਦੋਸਿ, ਰਥਕਾਰੋਸਿ, ਪੁਕ੍ਕੁਸੋਸੀ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਖੁੰਸੇਤੁਕਾਮੋ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਮਙ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੇਨ ਹੀਨੰ ਵਦੇਤਿ, ਚਣ੍ਡਾਲੰ ਵੇਨੰ ਨੇਸਾਦੰ ਰਥਕਾਰੰ ਪੁਕ੍ਕੁਸੰ – ''ਖਤ੍ਤਿਯੋਸਿ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋਸੀ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਖੁੰਸੇਤੁਕਾਮੋ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਮਙ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੇਨ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੰ ਵਦੇਤਿ, ਖਤ੍ਤਿਯੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੰ – ''ਖਤ੍ਤਿਯੋਸਿ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋਸੀ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੧੭. ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਖੁੰਸੇਤੁਕਾਮੋ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਮਙ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਹੀਨੇਨ ਹੀਨੰ ਵਦੇਤਿ, ਅਵਕਣ੍ਣਕੰ ਜਵਕਣ੍ਣਕੰ ਧਨਿਟ੍ਠਕੰ ਸਵਿਟ੍ਠਕੰ ਕੁਲਵਡ੍ਢਕੰ – ''ਅਵਕਣ੍ਣਕੋਸਿ, ਜਵਕਣ੍ਣਕੋਸਿ, ਧਨਿਟ੍ਠਕੋਸਿ, ਸਵਿਟ੍ਠਕੋਸਿ, ਕੁਲਵਡ੍ਢਕੋਸੀ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਖੁੰਸੇਤੁਕਾਮੋ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਮਙ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਹੀਨੇਨ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੰ ਵਦੇਤਿ, ਬੁਦ੍ਧਰਕ੍ਖਿਤੰ ਧਮ੍ਮਰਕ੍ਖਿਤੰ ਸਙ੍ਘਰਕ੍ਖਿਤੰ – ''ਅਵਕਣ੍ਣਕੋਸਿ, ਜਵਕਣ੍ਣਕੋਸਿ, ਧਨਿਟ੍ਠਕੋਸਿ, ਸਵਿਟ੍ਠਕੋਸਿ, ਕੁਲਵਡ੍ਢਕੋਸੀ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਖੁੰਸੇਤੁਕਾਮੋ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਮਙ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੇਨ ਹੀਨੰ ਵਦੇਤਿ, ਅਵਕਣ੍ਣਕੰ ਜਵਕਣ੍ਣਕੰ ਧਨਿਟ੍ਠਕੰ ਸਵਿਟ੍ਠਕੰ ਕੁਲਵਡ੍ਢਕੰ – ''ਬੁਦ੍ਧਰਕ੍ਖਿਤੋਸਿ, ਧਮ੍ਮਰਕ੍ਖਿਤੋਸਿ, ਸਙ੍ਘਰਕ੍ਖਿਤੋਸੀ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਖੁੰਸੇਤੁਕਾਮੋ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਮਙ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੇਨ ਉਕਟ੍ਠੰ ਵਦੇਤਿ, ਬੁਦ੍ਧਰਕ੍ਖਿਤੰ ਧਮ੍ਮਰਕ੍ਖਿਤੰ ਸਙ੍ਘਰਕ੍ਖਿਤੰ – ''ਬੁਦ੍ਧਰਕ੍ਖਿਤੋਸਿ, ਧਮ੍ਮਰਕ੍ਖਿਤੋਸਿ, ਸਙ੍ਘਰਕ੍ਖਿਤੋਸੀ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੧੮. ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਖੁੰਸੇਤੁਕਾਮੋ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਮਙ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਹੀਨੇਨ ਹੀਨੰ ਵਦੇਤਿ, ਕੋਸਿਯੰ ਭਾਰਦ੍ਵਾਜੰ – ''ਕੋਸਿਯੋਸਿ, ਭਾਰਦ੍ਵਾਜੋਸੀ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਖੁੰਸੇਤੁਕਾਮੋ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਮਙ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਹੀਨੇਨ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੰ ਵਦੇਤਿ, ਗੋਤਮੰ ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੰ ਕਚ੍ਚਾਨੰ ਵਾਸਿਟ੍ਠੰ – ''ਕੋਸਿਯੋਸਿ, ਭਾਰਦ੍ਵਾਜੋਸੀ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਖੁੰਸੇਤੁਕਾਮੋ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਮਙ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੇਨ ਹੀਨੰ ਵਦੇਤਿ, ਕੋਸਿਯੰ ਭਾਰਦ੍ਵਾਜੰ – ''ਗੋਤਮੋਸਿ, ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋਸਿ, ਕਚ੍ਚਾਨੋਸਿ, ਵਾਸਿਟ੍ਠੋਸੀ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਖੁੰਸੇਤੁਕਾਮੋ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਮਙ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੇਨ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੰ ਵਦੇਤਿ, ਗੋਤਮੰ ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੰ ਕਚ੍ਚਾਨੰ ਵਾਸਿਟ੍ਠੰ – ''ਗੋਤਮੋਸਿ, ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋਸਿ, ਕਚ੍ਚਾਨੋਸਿ, ਵਾਸਿਟ੍ਠੋਸੀ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੧੯. ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਖੁੰਸੇਤੁਕਾਮੋ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਮਙ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਹੀਨੇਨ ਹੀਨੰ ਵਦੇਤਿ, ਕੋਟ੍ਠਕੰ ਪੁਪ੍ਫਛਡ੍ਡਕੰ – ''ਕੋਟ੍ਠਕੋਸਿ, ਪੁਪ੍ਫਛਡ੍ਡਕੋਸੀ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਖੁੰਸੇਤੁਕਾਮੋ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਮਙ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਹੀਨੇਨ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੰ ਵਦੇਤਿ, ਕਸ੍ਸਕੰ ਵਾਣਿਜੰ ਗੋਰਕ੍ਖੰ – ''ਕੋਟ੍ਠਕੋਸਿ, ਪੁਪ੍ਫਛਡ੍ਡਕੋਸੀ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਖੁੰਸੇਤੁਕਾਮੋ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਮਙ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੇਨ ਹੀਨੰ ਵਦੇਤਿ, ਕੋਟ੍ਠਕੰ ਪੁਪ੍ਫਛਡ੍ਡਕੰ – ''ਕਸ੍ਸਕੋਸਿ, ਵਾਣਿਜੋਸਿ, ਗੋਰਕ੍ਖੋਸੀ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਖੁੰਸੇਤੁਕਾਮੋ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਮਙ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੇਨ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੰ ਵਦੇਤਿ, ਕਸ੍ਸਕੰ ਵਾਣਿਜੰ ਗੋਰਕ੍ਖੰ – ''ਕਸ੍ਸਕੋਸਿ, ਵਾਣਿਜੋਸਿ, ਗੋਰਕ੍ਖੋਸੀ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੨੦. ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਖੁੰਸੇਤੁਕਾਮੋ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਮङ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਹੀਨੇਨ ਹੀਨੰ ਵਦੇਤਿ, ਨਲ਼ਕਾਰੰ ਕੁਮ੍ਭਕਾਰੰ ਪੇਸਕਾਰੰ ਚਮ੍ਮਕਾਰੰ ਨਹਾਪਿਤੰ – ''ਨਲ਼ਕਾਰੋਸਿ, ਕੁਮ੍ਭਕਾਰੋਸਿ, ਪੇਸਕਾਰੋਸਿ, ਚਮ੍ਮਕਾਰੋਸਿ, ਨਹਾਪਿਤੋਸੀ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਖੁੰਸੇਤੁਕਾਮੋ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਮङ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਹੀਨੇਨ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੰ ਵਦੇਤਿ, ਮੁਦ੍ਦਿਕੰ ਗਣਕੰ ਲੇਖਕੰ – ''ਨਲ਼ਕਾਰੋਸਿ, ਕੁਮ੍ਭਕਾਰੋਸਿ, ਪੇਸਕਾਰੋਸਿ, ਚਮ੍ਮਕਾਰੋਸਿ, ਨਹਾਪਿਤੋਸੀ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਖੁੰਸੇਤੁਕਾਮੋ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਮङ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੇਨ ਹੀਨੰ ਵਦੇਤਿ, ਨਲ਼ਕਾਰੰ ਕੁਮ੍ਭਕਾਰੰ ਪੇਸਕਾਰੰ ਚਮ੍ਮਕਾਰੰ ਨਹਾਪਿਤੰ – ''ਮੁਦ੍ਦਿਕੋਸਿ, ਗਣਕੋਸਿ, ਲੇਖਕੋਸੀ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਖੁੰਸੇਤੁਕਾਮੋ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਮङ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੇਨ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੰ ਵਦੇਤਿ, ਮੁਦ੍ਦਿਕੰ ਗਣਕੰ ਲੇਖਕੰ – ''ਮੁਦ੍ਦਿਕੋਸਿ, ਗਣਕੋਸਿ, ਲੇਖਕੋਸੀ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੨੧. ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਖੁੰਸੇਤੁਕਾਮੋ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਮङ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਹੀਨੇਨ ਹੀਨੰ ਵਦੇਤਿ, ਕੁਟ੍ਠਿਕੰ ਗਣ੍ਡਿਕੰ ਕਿਲਾਸਿਕੰ ਸੋਸਿਕੰ ਅਪਮਾਰਿਕੰ – ''ਕੁਟ੍ਠਿਕੋਸਿ, ਗਣ੍ਡਿਕੋਸਿ, ਕਿਲਾਸਿਕੋਸਿ, ਸੋਸਿਕੋਸਿ, ਅਪਮਾਰਿਕੋਸੀ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਖੁੰਸੇਤੁਕਾਮੋ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਮङ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਹੀਨੇਨ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੰ ਵਦੇਤਿ, ਮਧੁਮੇਹਿਕੰ – ''ਕੁਟ੍ਠਿਕੋਸਿ, ਗਣ੍ਡਿਕੋਸਿ, ਕਿਲਾਸਿਕੋਸਿ, ਸੋਸਿਕੋਸਿ, ਅਪਮਾਰਿਕੋਸੀ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਖੁੰਸੇਤੁਕਾਮੋ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਮङ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੇਨ ਹੀਨੰ ਵਦੇਤਿ, ਕੁਟ੍ਠਿਕੰ ਗਣ੍ਡਿਕੰ ਕਿਲਾਸਿਕੰ ਸੋਸਿਕੰ ਅਪਮਾਰਿਕੰ – ''ਮਧੁਮੇਹਿਕੋਸੀ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਖੁੰਸੇਤੁਕਾਮੋ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਮङ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੇਨ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੰ ਵਦੇਤਿ, ਮਧੁਮੇਹਿਕੰ – ''ਮਧੁਮੇਹਿਕੋਸੀ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੨੨. ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਖੁੰਸੇਤੁਕਾਮੋ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਮङ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਹੀਨੇਨ ਹੀਨੰ ਵਦੇਤਿ, ਅਤਿਦੀਘੰ ਅਤਿਰਸ੍ਸੰ ਅਤਿਕਣ੍ਹੰ ਅਚ੍ਚੋਦਾਤੰ – ''ਅਤਿਦੀਘੋਸਿ, ਅਤਿਰਸ੍ਸੋਸਿ, ਅਤਿਕਣ੍ਹੋਸਿ, ਅਚ੍ਚੋਦਾਤੋਸੀ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਖੁੰਸੇਤੁਕਾਮੋ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਮङ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਹੀਨੇਨ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੰ ਵਦੇਤਿ, ਨਾਤਿਦੀਘੰ ਨਾਤਿਰਸ੍ਸੰ ਨਾਤਿਕਣ੍ਹੰ ਨਾਚ੍ਚੋਦਾਤੰ – ''ਅਤਿਦੀਘੋਸਿ, ਅਤਿਰਸ੍ਸੋਸਿ, ਅਤਿਕਣ੍ਹੋਸਿ, ਅਚ੍ਚੋਦਾਤੋਸੀ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਖੁੰਸੇਤੁਕਾਮੋ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਮङ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੇਨ ਹੀਨੰ ਵਦੇਤਿ, ਅਤਿਦੀਘੰ ਅਤਿਰਸ੍ਸੰ ਅਤਿਕਣ੍ਹੰ ਅਚ੍ਚੋਦਾਤੰ – ''ਨਾਤਿਦੀਘੋਸਿ, ਨਾਤਿਰਸ੍ਸੋਸਿ, ਨਾਤਿਕਣ੍ਹੋਸਿ, ਨਾਚ੍ਚੋਦਾਤੋਸੀ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਖੁੰਸੇਤੁਕਾਮੋ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਮङ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੇਨ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੰ ਵਦੇਤਿ, ਨਾਤਿਦੀਘੰ ਨਾਤਿਰਸ੍ਸੰ ਨਾਤਿਕਣ੍ਹੰ ਨਾਚ੍ਚੋਦਾਤੰ – ''ਨਾਤਿਦੀਘੋਸਿ, ਨਾਤਿਰਸ੍ਸੋਸਿ, ਨਾਤਿਕਣ੍ਹੋਸਿ, ਨਾਚ੍ਚੋਦਾਤੋਸੀ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੨੩. ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਖੁਂਸੇਤੁਕਾਮੋ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਮਙ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਹੀਨੇਨ ਹੀਨਂ ਵਦੇਤਿ, ਰਾਗਪਰਿਯੁਟ੍ਠਿਤਂ ਦੋਸਪਰਿਯੁਟ੍ਠਿਤਂ ਮੋਹਪਰਿਯੁਟ੍ਠਿਤਂ – ''ਰਾਗਪਰਿਯੁਟ੍ਠਿਤੋਸਿ, ਦੋਸਪਰਿਯੁਟ੍ਠਿਤੋਸਿ, ਮੋਹਪਰਿਯੁਟ੍ਠਿਤੋਸੀ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਖੁਂਸੇਤੁਕਾਮੋ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਮਙ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਹੀਨੇਨ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਂ ਵਦੇਤਿ, ਵੀਤਰਾਗਂ ਵੀਤਦੋਸਂ ਵੀਤਮੋਹਂ – ''ਰਾਗਪਰਿਯੁਟ੍ਠਿਤੋਸਿ , ਦੋਸਪਰਿਯੁਟ੍ਠਿਤੋਸਿ, ਮੋਹਪਰਿਯੁਟ੍ਠਿਤੋਸੀ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਖੁਂਸੇਤੁਕਾਮੋ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਮਙ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੇਨ ਹੀਨਂ ਵਦੇਤਿ, ਰਾਗਪਰਿਯੁਟ੍ਠਿਤਂ ਦੋਸਪਰਿਯੁਟ੍ਠਿਤਂ ਮੋਹਪਰਿਯੁਟ੍ਠਿਤਂ – ''ਵੀਤਰਾਗੋਸਿ, ਵੀਤਦੋਸੋਸਿ, ਵੀਤਮੋਹੋਸੀ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਖੁਂਸੇਤੁਕਾਮੋ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਮਙ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੇਨ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਂ ਵਦੇਤਿ, ਵੀਤਰਾਗਂ ਵੀਤਦੋਸਂ ਵੀਤਮੋਹਂ – ''ਵੀਤਰਾਗੋਸਿ, ਵੀਤਦੋਸੋਸਿ, ਵੀਤਮੋਹੋਸੀ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੨੪. ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਖੁਂਸੇਤੁਕਾਮੋ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਮਙ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਹੀਨੇਨ ਹੀਨਂ ਵਦੇਤਿ, ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨਂ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨਂ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨਂ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨਂ ਦੁਕ੍ਕਟਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨਂ ਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨਂ – ''ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨੋਸਿ, ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨੋਸਿ, ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨੋਸਿ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨੋਸਿ, ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨੋਸਿ, ਦੁਕ੍ਕਟਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨੋਸਿ, ਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨੋਸੀ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਖੁਂਸੇਤੁਕਾਮੋ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਮਙ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਹੀਨੇਨ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਂ ਵਦੇਤਿ, ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਂ – ''ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨੋਸਿ...ਪੇ॰... ਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨੋਸੀ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਖੁਂਸੇਤੁਕਾਮੋ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਮਙ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੇਨ ਹੀਨਂ ਵਦੇਤਿ, ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨਂ...ਪੇ॰... ਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨਂ – ''ਸੋਤਾਪਨ੍ਨੋਸੀ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਖੁਂਸੇਤੁਕਾਮੋ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਮਙ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੇਨ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਂ ਵਦੇਤਿ, ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਂ – ''ਸੋਤਾਪਨ੍ਨੋਸੀ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੨੫. ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਖੁਂਸੇਤੁਕਾਮੋ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਮਙ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਹੀਨੇਨ ਹੀਨਂ ਵਦੇਤਿ, ਓਟ੍ਠਂ ਮੇਣ੍ਡਂ ਗੋਣਂ ਗਦ੍ਰਭਂ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਂ ਨੇਰਯਿਕਂ – ''ਓਟ੍ਠੋਸਿ, ਮੇਣ੍ਡੋਸਿ, ਗੋਣੋਸਿ, ਗਦ੍ਰਭੋਸਿ, ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤੋਸਿ, ਨੇਰਯਿਕੋਸਿ, ਨਤ੍ਥਿ ਤੁਯ੍ਹਂ ਸੁਗਤਿ, ਦੁਗ੍ਗਤਿ ਯੇਵ ਤੁਯ੍ਹਂ ਪਾਟਿਕਙ੍ਖਾ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਖੁਂਸੇਤੁਕਾਮੋ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਮਙ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਹੀਨੇਨ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਂ ਵਦੇਤਿ, ਪਣ੍ਡਿਤਂ ਬ੍ਯਤ੍ਤਂ ਮੇਧਾਵਿਂ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਂ ਧਮ੍ਮਕਥਿਕਂ – ''ਓਟ੍ਠੋਸਿ, ਮੇਣ੍ਡੋਸਿ, ਗੋਣੋਸਿ, ਗਦ੍ਰਭੋਸਿ, ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤੋਸਿ, ਨੇਰਯਿਕੋਸਿ; ਨਤ੍ਥਿ ਤੁਯ੍ਹਂ ਸੁਗਤਿ, ਦੁਗ੍ਗਤਿ ਯੇਵ ਤੁਯ੍ਹਂ ਪਾਟਿਕਙ੍ਖਾ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਖੁਂਸੇਤੁਕਾਮੋ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਮਙ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੇਨ ਹੀਨਂ ਵਦੇਤਿ, ਓਟ੍ਠਂ ਮੇਣ੍ਡਂ ਗੋਣਂ ਗਦ੍ਰਭਂ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਂ ਨੇਰਯਿਕਂ – ''ਪਣ੍ਡਿਤੋਸਿ, ਬ੍ਯਤ੍ਤੋਸਿ, ਮੇਧਾਵੀਸਿ, ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੋਸਿ, ਧਮ੍ਮਕਥਿਕੋਸਿ, ਨਤ੍ਥਿ ਤੁਯ੍ਹਂ ਦੁਗ੍ਗਤਿ, ਸੁਗਤਿ ਯੇਵ ਤੁਯ੍ਹਂ ਪਾਟਿਕਙ੍ਖਾ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਖੁਂਸੇਤੁਕਾਮੋ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਮਙ੍ਕੁਕੱਤੁਕਾਮੋ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੇਨ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਂ ਵਦੇਤਿ, ਪਣ੍ਡਿਤਂ ਬਜਤ੍ਤਂ ਮੇਧਾਵਿਂ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਂ ਧਮ੍ਮਕਥਿਕਂ – ''ਪਣ੍ਡਿਤੋਸਿ, ਬਜਤ੍ਤੋਸਿ, ਮੇਧਾਵੀਸਿ, ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੋਸਿ, ਧਮ੍ਮਕਥਿਕੋਸਿ, ਨਤ੍ਥਿ ਤੁਯ੍ਹਂ ਦੁਗ੍ਗਤਿ, ਸੁਗਤਿ ਯੇਵ ਤੁਯ੍ਹਂ ਪਾਟਿਕਙ੍ਖਾ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪੱਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿੱਤਿਯਸ੍ਸ।

੨੬. ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਖੁਂਸੇਤੁਕਾਮੋ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਮਙ੍ਕੁਕੱਤੁਕਾਮੋ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ, ''ਸਨ੍ਤਿ ਇਧੇਕੱਚੇ ਚਣ੍ਡਾਲਾ ਵੇਨਾ ਨੇਸਾਦਾ ਰਥਕਾਰਾ ਪੁਕ੍ਕੁਸਾ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪੱਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਖੁਂਸੇਤੁਕਾਮੋ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਮਙ੍ਕੁਕੱਤੁਕਾਮੋ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ, ''ਸਨ੍ਤਿ ਇਧੇਕੱਚੇ ਖੱਤਿਯਾ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪੱਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੨੭. ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਖੁਂਸੇਤੁਕਾਮੋ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਮਙ੍ਕੁਕੱਤੁਕਾਮੋ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ, ''ਸਨ੍ਤਿ ਇਧੇਕੱਚੇ ਅਵਕਣ੍ਣਕਾ ਜਵਕਣ੍ਣਕਾ ਧਨਿਟ੍ਠਕਾ ਸਵਿਟ੍ਠਕਾ ਕੁਲਵਡ੍ਢਕਾ''ਤਿ ਭਣਤਿ...ਪੇ॰...। ''ਸਨ੍ਤਿ ਇਧੇਕੱਚੇ ਬੁਦ੍ਧਰਕ੍ਖਿਤਾ ਧਮ੍ਮਰਕ੍ਖਿਤਾ ਸਙ੍ਘਰਕ੍ਖਿਤਾ''ਤਿ ਭਣਤਿ ...ਪੇ॰...। ''ਸਨ੍ਤਿ ਇਧੇਕੱਚੇ ਕੋਸਿਯਾ ਭਾਰਦ੍ਵਾਜਾ''ਤਿ ਭਣਤਿ...ਪੇ॰...। ''ਸਨ੍ਤਿ ਇਧੇਕੱਚੇ ਗੋਤਮਾ ਮੋਗ੍ਗੱਲ੍ਲਾਨਾ ਕੱਚਾਨਾ ਵਾਸਿਟ੍ਠਾ''ਤਿ ਭਣਤਿ...ਪੇ॰...। ''ਸਨ੍ਤਿ ਇਧੇਕੱਚੇ ਕੋਟ੍ਠਕਾ ਪੁਪ੍ਫਛਡ੍ਡਕਾ''ਤਿ ਭਣਤਿ...ਪੇ॰...। ''ਸਨ੍ਤਿ ਇਧੇਕੱਚੇ ਕਸ੍ਸਕਾ ਵਾਣਿਜਾ ਗੋਰਕ੍ਖਾ''ਤਿ ਭਣਤਿ...ਪੇ॰...। ''ਸਨ੍ਤਿ ਇਧੇਕੱਚੇ ਨਲ਼ਕਾਰਾ ਕੁਮ੍ਭਕਾਰਾ ਪੇਸਕਾਰਾ ਚਮ੍ਮਕਾਰਾ ਨਹਾਪਿਤਾ''ਤਿ ਭਣਤਿ...ਪੇ॰...। ''ਸਨ੍ਤਿ ਇਧੇਕੱਚੇ ਮੁੱਦਿਕਾ ਗਣਕਾ ਲੇਖਕਾ''ਤਿ ਭਣਤਿ...ਪੇ॰...। ''ਸਨ੍ਤਿ ਇਧੇਕੱਚੇ ਕੁਟ੍ਠਿਕਾ ਗਣ੍ਡਿਕਾ ਕਿਲਾਸਿਕਾ ਸੋਸਿਕਾ ਅਪਮਾਰਿਕਾ''ਤਿ ਭਣਤਿ...ਪੇ॰...। ''ਸਨ੍ਤਿ ਇਧੇਕੱਚੇ ਮਧੁਮੇਹਿਕਾ''ਤਿ ਭਣਤਿ...ਪੇ॰...। ''ਸਨ੍ਤਿ ਇਧੇਕੱਚੇ ਅਤਿਦੀਘਾ ਅਤਿਰਸ੍ਸਾ ਅਤਿਕਣ੍ਹਾ ਅੱਚੋਦਾਤਾ''ਤਿ ਭਣਤਿ...ਪੇ॰...। ''ਸਨ੍ਤਿ ਇਧੇਕੱਚੇ ਨਾਤਿਦੀਘਾ ਨਾਤਿਰਸ੍ਸਾ ਨਾਤਿਕਣ੍ਹਾ ਨਾੱਚੋਦਾਤਾ''ਤਿ ਭਣਤਿ...ਪੇ॰...। ''ਸਨ੍ਤਿ ਇਧੇਕੱਚੇ ਰਾਗਪਰਿਯੁਟ੍ਠਿਤਾ ਦੋਸਪਰਿਯੁਟ੍ਠਿਤਾ ਮੋਹਪਰਿਯੁਟ੍ਠਿਤਾ''ਤਿ ਭਣਤਿ...ਪੇ॰...। ''ਸਨ੍ਤਿ ਇਧੇਕੱਚੇ ਵੀਤਰਾਗਾ ਵੀਤਦੋਸਾ ਵੀਤਮੋਹਾ''ਤਿ ਭਣਤਿ...ਪੇ॰...। ''ਸਨ੍ਤਿ ਇਧੇਕੱਚੇ ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨਾ...ਪੇ॰... ਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਭਣਤਿ...ਪੇ॰...। ''ਸਨ੍ਤਿ ਇਧੇਕੱਚੇ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਭਣਤਿ...ਪੇ॰...। ''ਸਨ੍ਤਿ ਇਧੇਕੱਚੇ ਓਟ੍ਠਾ ਮੇਣ੍ਡਾ ਗੋਣਾ ਗਦ੍ਰਭਾ ਤਿਰੱਚ੍ਛਾਨਗਤਾ ਨੇਰਯਿਕਾ, ਨਤ੍ਥਿ ਤੇਸਂ ਸੁਗਤਿ, ਦੁਗ੍ਗਤਿਯੇਵ ਤੇਸਂ ਪਾਟਿਕਙ੍ਖਾ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪੱਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੨੮. ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਖੁਂਸੇਤੁਕਾਮੋ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਮਙ੍ਕੁਕੱਤੁਕਾਮੋ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ, ''ਸਨ੍ਤਿ ਇਧੇਕੱਚੇ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਬਜੱਤਾ, ਮੇਧਾਵੀ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਾ ਧਮ੍ਮਕਥਿਕਾ, ਨਤ੍ਥਿ ਤੇਸਂ ਦੁਗ੍ਗਤਿ, ਸੁਗਤਿਯੇਵ ਤੇਸਂ ਪਾਟਿਕਙ੍ਖਾ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪੱਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੨੯. ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਖੁਂਸੇਤੁਕਾਮੋ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਮਙ੍ਕੁਕੱਤੁਕਾਮੋ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ, ''ਯੇ ਨੂਨ ਚਣ੍ਡਾਲਾ ਵੇਨਾ ਨੇਸਾਦਾ ਰਥਕਾਰਾ ਪੁਕ੍ਕੁਸਾ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪੱਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ...ਪੇ॰...।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਖੁਂਸੇਤੁਕਾਮੋ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਮਙ੍ਕੁਕੱਤੁਕਾਮੋ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ, ''ਯੇ ਨੂਨ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਬਜੱਤਾ ਮੇਧਾਵੀ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਾ ਧਮ੍ਮਕਥਿਕਾ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪੱਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੩੦. ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਖੁਂਸੇਤੁਕਾਮੋ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਮਙ੍ਕੁਕੱਤੁਕਾਮੋ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ, ''ਨ ਮਯਂ ਚਣ੍ਡਾਲਾ ਵੇਨਾ ਨੇਸਾਦਾ ਰਥਕਾਰਾ ਪੁਕ੍ਕੁਸਾ''ਤਿ ਭਣਤਿ...ਪੇ॰...। ''ਨ ਮਯਂ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਬਜੱਤਾ ਮੇਧਾਵੀ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਾ ਧਮ੍ਮਕਥਿਕਾ, ਨਤ੍ਥਮ੍ਹਾਕਂ ਦੁਗ੍ਗਤਿ, ਸੁਗਤਿਯੇਵ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪਾਟਿਕਙ੍ਖਾ''ਤਿ ਭਣਤਿ। ਆਪੱਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੩੧. ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਖੁਂਸੇਤੁਕਾਮੋ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਮਙ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਹੀਨੇਨ ਹੀਨਂ ਵਦੇਤਿ,...ਪੇ॰... ਹੀਨੇਨ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਂ ਵਦੇਤਿ...ਪੇ॰... ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੇਨ ਹੀਨਂ ਵਦੇਤਿ...ਪੇ॰... ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੇਨ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਂ ਵਦੇਤਿ, ਪਣ੍ਡਿਤਂ ਬ੍ਯਤ੍ਤਂ ਮੇਧਾਵਿਂ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਂ ਧਮ੍ਮਕਥਿਕਂ – ''ਪਣ੍ਡਿਤੋਸਿ, ਬ੍ਯਤ੍ਤੋਸਿ, ਮੇਧਾਵੀਸਿ, ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੋਸਿ, ਧਮ੍ਮਕਥਿਕੋਸਿ, ਨਤ੍ਥਿ ਤੁਯ੍ਹਂ ਦੁਗ੍ਗਤਿ, ਸੁਗਤਿਯੇਵ ਤੁਯ੍ਹਂ ਪਾਟਿਕਙ੍ਖਾ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਖੁਂਸੇਤੁਕਾਮੋ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਮਙ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ, ''ਸਨ੍ਤਿ ਇਧੇਕਚ੍ਚੇ ਚਣ੍ਡਾਲਾ ਵੇਨਾ ਨੇਸਾਦਾ ਰਥਕਾਰਾ ਪੁਕ੍ਕੁਸਾ''ਤਿ ਭਣਤਿ...ਪੇ॰...। ''ਸਨ੍ਤਿ ਇਧੇਕਚ੍ਚੇ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਬ੍ਯਤ੍ਤਾ ਮੇਧਾਵੀ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਾ ਧਮ੍ਮਕਥਿਕਾ, ਨਤ੍ਥਿ ਤੇਸਂ ਦੁਗ੍ਗਤਿ, ਸੁਗਤਿਯੇਵ ਤੇਸਂ ਪਾਟਿਕਙ੍ਖਾ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਖੁਂਸੇਤੁਕਾਮੋ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਮਙ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ, ''ਯੇ ਨੂਨ ਚਣ੍ਡਾਲਾ ਵੇਨਾ ਨੇਸਾਦਾ ਰਥਕਾਰਾ ਪੁਕ੍ਕੁਸਾ''ਤਿ ਭਣਤਿ...ਪੇ॰...। ''ਯੇ ਨੂਨ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਬ੍ਯਤ੍ਤਾ ਮੇਧਾਵੀ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਾ ਧਮ੍ਮਕਥਿਕਾ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਖੁਂਸੇਤੁਕਾਮੋ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਮਙ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ, ''ਨ ਮਯਂ ਚਣ੍ਡਾਲਾ ਵੇਨਾ ਨੇਸਾਦਾ ਰਥਕਾਰਾ ਪੁਕ੍ਕੁਸਾ''ਤਿ ਭਣਤਿ...ਪੇ॰...। ''ਨ ਮਯਂ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਬ੍ਯਤ੍ਤਾ ਮੇਧਾਵੀ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਾ ਧਮ੍ਮਕਥਿਕਾ, ਨਤ੍ਥਮ੍ਹਾਕਂ ਦੁਗ੍ਗਤਿ, ਸੁਗਤਿਯੇਵ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪਾਟਿਕਙ੍ਖਾ''ਤਿ ਭਣਤਿ। ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੩੨. ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਨ ਖੁਂਸੇਤੁਕਾਮੋ ਨ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਨ ਮਙ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ, ਦਵਕਮ੍ਯਤਾ ਹੀਨੇਨ ਹੀਨਂ ਵਦੇਤਿ, ਚਣ੍ਡਾਲਂ ਵੇਨਂ ਨੇਸਾਦਂ ਰਥਕਾਰਂ ਪੁਕ੍ਕੁਸਂ – ''ਚਣ੍ਡਾਲੋਸਿ, ਵੇਨੋਸਿ, ਨੇਸਾਦੋਸਿ, ਰਥਕਾਰੋਸਿ , ਪੁਕ੍ਕੁਸੋਸੀ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਨ ਖੁਂਸੇਤੁਕਾਮੋ ਨ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਨ ਮਙ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ, ਦਵਕਮ੍ਯਤਾ ਹੀਨੇਨ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਂ ਵਦੇਤਿ, ਖਤ੍ਤਿਯਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ – ''ਚਣ੍ਡਾਲੋਸਿ, ਵੇਨੋਸਿ, ਨੇਸਾਦੋਸਿ, ਰਥਕਾਰੋਸਿ, ਪੁਕ੍ਕੁਸੋਸੀ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਨ ਖੁਂਸੇਤੁਕਾਮੋ ਨ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਨ ਮਙ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ, ਦਵਕਮ੍ਯਤਾ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੇਨ ਹੀਨਂ ਵਦੇਤਿ, ਚਣ੍ਡਾਲਂ ਵੇਨਂ ਨੇਸਾਦਂ ਰਥਕਾਰਂ ਪੁਕ੍ਕੁਸਂ – ''ਖਤ੍ਤਿਯੋਸਿ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋਸੀ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਨ ਖੁਂਸੇਤੁਕਾਮੋ ਨ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਨ ਮਙ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ, ਦਵਕਮ੍ਯਤਾ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੇਨ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਂ ਵਦੇਤਿ, ਖਤ੍ਤਿਯਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ – ''ਖਤ੍ਤਿਯੋਸਿ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋਸੀ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਨ ਖੁਂਸੇਤੁਕਾਮੋ ਨ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਨ ਮਙ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ, ਦਵਕਮ੍ਯਤਾ ਹੀਨੇਨ ਹੀਨਂ ਵਦੇਤਿ...ਪੇ॰... ਹੀਨੇਨ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਂ ਵਦੇਤਿ...ਪੇ॰... ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੇਨ ਹੀਨਂ ਵਦੇਤਿ...ਪੇ॰... ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੇਨ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਂ ਵਦੇਤਿ, ਪਣ੍ਡਿਤਂ ਬ੍ਯਤ੍ਤਂ ਮੇਧਾਵਿਂ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਂ ਧਮ੍ਮਕਥਿਕਂ – ''ਪਣ੍ਡਿਤੋਸਿ, ਬ੍ਯਤ੍ਤੋਸਿ, ਮੇਧਾਵੀਸਿ, ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੋਸਿ, ਧਮ੍ਮਕਥਿਕੋਸਿ, ਨਤ੍ਥਿ ਤੁਯ੍ਹਂ ਦੁਗ੍ਗਤਿ, ਸੁਗਤਿ ਯੇਵ ਤੁਯ੍ਹਂ ਪਾਟਿਕਙ੍ਖਾ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤਸ੍ਸ।

੩੩. ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਨ ਖੁਂਸੇਤੁਕਾਮੋ ਨ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਨ ਮਙ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ, ਦਵਕਮ੍ਯਤਾ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ, ''ਸਨ੍ਤਿ ਇਧੇਕਚ੍ਚੇ ਚਣ੍ਡਾਲਾ ਵੇਨਾ ਨੇਸਾਦਾ ਰਥਕਾਰਾ ਪੁਕ੍ਕੁਸਾ''ਤਿ ਭਣਤਿ...ਪੇ॰...। ''ਸਨ੍ਤਿ ਇਧੇਕਚ੍ਚੇ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਬ੍ਯਤ੍ਤਾ ਮੇਧਾਵੀ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਾ ਧਮ੍ਮਕਥਿਕਾ, ਨਤ੍ਥਿ ਤੇਸਂ ਦੁਗ੍ਗਤਿ, ਸੁਗਤਿ ਯੇਵ ਤੇਸਂ ਪਾਟਿਕਙ੍ਖਾ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਨ ਖੁੰਸੇਤੁਕਾਮੋ ਨ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਨ ਮਙ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ, ਦਵਕਮਜਤਾ ਏਵੰ ਵਦੇਤਿ, ''ਯੇ ਨੂਨ ਚਣ੍ਡਾਲਾ ਵੇਨਾ ਨੇਸਾਦਾ ਰਥਕਾਰਾ ਪੁਕ੍ਕੁਸਾ''ਤਿ ਭਣਤਿ...ਪੇ॰...। ''ਯੇ ਨੂਨ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਬਜਤ੍ਤਾ ਮੇਧਾਵੀ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਾ ਧਮ੍ਮਕਥਿਕਾ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਨ ਖੁੰਸੇਤੁਕਾਮੋ ਨ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਨ ਮਙ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ, ਦਵਕਮਜਤਾ ਏਵੰ ਵਦੇਤਿ, ''ਨ ਮਯੰ ਚਣ੍ਡਾਲਾ ਵੇਨਾ ਨੇਸਾਦਾ ਰਥਕਾਰਾ ਪੁਕ੍ਕੁਸਾ''ਤਿ ਭਣਤਿ...ਪੇ॰...। ''ਨ ਮਯੰ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਬਜਤ੍ਤਾ ਮੇਧਾਵੀ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਾ ਧਮ੍ਮਕਥਿਕਾ, ਨਤ੍ਥਮ੍ਹਾਕੰ ਦੁਗ੍ਗਤਿ, ਸੁਗਤਿਯੇਵ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਪਾਟਿਕਙ੍ਖਾ''ਤਿ ਭਣਤਿ। ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤਸ੍ਸ।

੩੪. ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਨ ਖੁੰਸੇਤੁਕਾਮੋ ਨ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਨ ਮਙ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ, ਦਵਕਮਜਤਾ ਹੀਨੇਨ ਹੀਨੰ ਵਦੇਤਿ...ਪੇ॰... ਹੀਨੇਨ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੰ ਵਦੇਤਿ...ਪੇ॰... ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੇਨ ਹੀਨੰ ਵਦੇਤਿ...ਪੇ॰... ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੇਨ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੰ ਵਦੇਤਿ, ਪਣ੍ਡਿਤੰ ਬਜਤ੍ਤੰ ਮੇਧਾਵਿੰ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੰ ਧਮ੍ਮਕਥਿਕੰ – ''ਪਣ੍ਡਿਤੋਸਿ , ਬਜਤ੍ਤੋਸਿ, ਮੇਧਾਵੀਸਿ, ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੋਸਿ ਧਮ੍ਮਕਥਿਕੋਸਿ, ਨਤ੍ਥਿ ਤੁਯ੍ਹੰ ਦੁਗ੍ਗਤਿ; ਸੁਗਤਿ ਯੇਵ ਤੁਯ੍ਹੰ ਪਾਟਿਕਙ੍ਖਾ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਨ ਖੁੰਸੇਤੁਕਾਮੋ ਨ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਨ ਮਙ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ, ਦਵਕਮਜਤਾ ਏਵੰ ਵਦੇਤਿ, ''ਸਨ੍ਤਿ ਇਧੇਕਚ੍ਚੇ ਚਣ੍ਡਾਲਾ ਵੇਨਾ ਨੇਸਾਦਾ ਰਥਕਾਰਾ ਪੁਕ੍ਕੁਸਾ''ਤਿ ਭਣਤਿ...ਪੇ॰...। ''ਸਨ੍ਤਿ ਇਧੇਕਚ੍ਚੇ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਬਜਤ੍ਤਾ ਮੇਧਾਵੀ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਾ ਧਮ੍ਮਕਥਿਕਾ, ਨਤ੍ਥਿ ਤੇਸੰ ਦੁਗ੍ਗਤਿ, ਸੁਗਤਿ ਯੇਵ ਤੇਸੰ ਪਾਟਿਕਙ੍ਖਾ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਨ ਖੁੰਸੇਤੁਕਾਮੋ ਨ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਨ ਮਙ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ, ਦਵਕਮਜਤਾ ਏਵੰ ਵਦੇਤਿ, ''ਯੇ ਨੂਨ ਚਣ੍ਡਾਲਾ ਵੇਨਾ ਨੇਸਾਦਾ ਰਥਕਾਰਾ ਪੁਕ੍ਕੁਸਾ''ਤਿ ਭਣਤਿ...ਪੇ॰...। ''ਯੇ ਨੂਨ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਬਜਤ੍ਤਾ ਮੇਧਾਵੀ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਾ ਧਮ੍ਮਕਥਿਕਾ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਨ ਖੁੰਸੇਤੁਕਾਮੋ ਨ ਵਮ੍ਭੇਤੁਕਾਮੋ ਨ ਮਙ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ, ਦਵਕਮਜਤਾ ਏਵੰ ਵਦੇਤਿ, ''ਨ ਮਯੰ ਚਣ੍ਡਾਲਾ ਵੇਨਾ ਨੇਸਾਦਾ ਰਥਕਾਰਾ ਪੁਕ੍ਕੁਸਾ''ਤਿ ਭਣਤਿ...ਪੇ॰...। ''ਨ ਮਯੰ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਬਜਤ੍ਤਾ ਮੇਧਾਵੀ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਾ ਧਮ੍ਮਕਥਿਕਾ, ਨਤ੍ਥਮ੍ਹਾਕੰ ਦੁਗ੍ਗਤਿ, ਸੁਗਤਿ ਯੇਵ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਪਾਟਿਕਙ੍ਖਾ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤਸ੍ਸ।

੩੫. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥਪੁਰੇਕ੍ਖਾਰਸ੍ਸ, ਧਮ੍ਮਪੁਰੇਕ੍ਖਾਰਸ੍ਸ, ਅਨੁਸਾਸਨਿਪੁਰੇਕ੍ਖਾਰਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਖਿਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ, ਵੇਦਨਾਟ੍ਟਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਓਮਸਵਾਦਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ ਦੁਤਿਯੰ।

੩. ਪੇਸੁਞ੍ਞਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੩੬. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਭਣ੍ਡਨਜਾਤਾਨੰ ਕਲਹਜਾਤਾਨੰ ਵਿਵਾਦਾਪਨ੍ਨਾਨੰ ਪੇਸੁਞ੍ਞੰ ਉਪਸੰਹਰਨ੍ਤਿ; ਇਮਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਮੁਸ੍ਸ ਅਕ੍ਖਾਯਨ੍ਤਿ, ਇਮਸ੍ਸ ਭੇਦਾਯ; ਅਮੁਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਵਾ ਇਮਸ੍ਸ ਅਕ੍ਖਾਯਨ੍ਤਿ, ਅਮੁਸ੍ਸ ਭੇਦਾਯ। ਤੇਨ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਚੇਵ ਭਣ੍ਡਨਾਨਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਚ ਭਣ੍ਡਨਾਨਿ ਭਿਯ੍ਯੋਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਭਣ੍ਡਨਜਾਤਾਨੰ ਕਲਹਜਾਤਾਨੰ ਵਿਵਾਦਾਪਨ੍ਨਾਨੰ ਪੇਸੁਞ੍ਞੰ ਉਪਸੰਹਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਇਮਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਮੁਸ੍ਸ ਅਕ੍ਖਾਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਇਮਸ੍ਸ ਭੇਦਾਯ; ਅਮੁਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਵਾ ਇਮਸ੍ਸ ਅਕ੍ਖਾਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਅਮੁਸ੍ਸ ਭੇਦਾਯ! ਤੇਨ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਚੇਵ ਭਣ੍ਡਨਾਨਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਚ ਭਣ੍ਡਨਾਨਿ

ਭਿਯਯੋਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ...ਪੇ॰... ''ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਭਣ੍ਡਨਜਾਤਾਨੰ ਕਲਹਜਾਤਾਨੰ ਵਿਵਾਦਾਪਨ੍ਨਾਨੰ ਪੇਸੁਞ੍ਞੰ ਉਪਸੰਹਰਥ, ਇਮਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਮੁਸ੍ਸ ਅਕ੍ਖਾਯਥ, ਇਮਸ੍ਸ ਭੇਦਾਯ, ਅਮੁਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਵਾ ਇਮਸ੍ਸ ਅਕ੍ਖਾਯਥ, ਅਮੁਸ੍ਸ ਭੇਦਾਯ? ਤੇਨ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਚੇਵ ਭਣ੍ਡਨਾਨਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਚ ਭਣ੍ਡਨਾਨਿ ਭਿਯਯੋਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚੰ , ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਭਣ੍ਡਨਜਾਤਾਨੰ ਕਲਹਜਾਤਾਨੰ ਵਿਵਾਦਾਪਨ੍ਨਾਨੰ ਪੇਸੁਞ੍ਞੰ ਉਪਸੰਹਰਿਸ੍ਸਥ! ਇਮਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਮੁਸ੍ਸ ਅਕ੍ਖਾਯਿਸ੍ਸਥ, ਇਮਸ੍ਸ ਭੇਦਾਯ! ਅਮੁਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਵਾ ਇਮਸ੍ਸ ਅਕ੍ਖਾਯਿਸ੍ਸਥ, ਅਮੁਸ੍ਸ ਭੇਦਾਯ! ਤੇਨ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਚੇਵ ਭਣ੍ਡਨਾਨਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਚ ਭਣ੍ਡਨਾਨਿ ਭਿਯਯੋਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਨੇਤੰ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨੰ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ। ਪਸਨ੍ਨਾਨੰ ਵਾ ਭਿਯਯੋਭਾਵਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੩੭. "**ਭਿਕ੍ਖੁਪੇਸੁਞ੍ਞੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੩੮. **ਪੇਸੁਞ੍ਞੰ** ਨਾਮ ਦ੍ਵੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਪੇਸੁਞ੍ਞੰ ਹੋਤਿ – ਪਿਯਕਮ੍ਯਸ੍ਸ ਵਾ ਭੇਦਾਧਿਪ੍ਪਾਯਸ੍ਸ ਵਾ। ਦਸਹਾਕਾਰੇਹਿ ਪੇਸੁਞ੍ਞੰ ਉਪਸੰਹਰਤਿ – ਜਾਤਿਤੋਪਿ, ਨਾਮਤੋਪਿ, ਗੋਤ੍ਤਤੋਪਿ, ਕਮ੍ਮਤੋਪਿ, ਸਿਪ੍ਪਤੋਪਿ, ਆਬਾਧਤੋਪਿ, ਲਿਙ੍ਗਤੋਪਿ, ਕਿਲੇਸਤੋਪਿ, ਆਪਤ੍ਤਿਤੋਪਿ, ਅਕ੍ਕੋਸਤੋਪਿ।

ਜਾਤਿ ਨਾਮ ਦ੍ਵੇ ਜਾਤਿਯੋ – ਹੀਨਾ ਚ ਜਾਤਿ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਾ ਚ ਜਾਤਿ। **ਹੀਨਾ** ਨਾਮ ਜਾਤਿ – ਚਣ੍ਡਾਲਜਾਤਿ ਵੇਨਜਾਤਿ ਨੇਸਾਦਜਾਤਿ ਰਥਕਾਰਜਾਤਿ ਪੁਕ੍ਕੁਸਜਾਤਿ । ਏਸਾ ਹੀਨਾ ਨਾਮ ਜਾਤਿ। **ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਾ** ਨਾਮ ਜਾਤਿ – ਖਤ੍ਤਿਯਜਾਤਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਜਾਤਿ। ਏਸਾ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਾ ਨਾਮ ਜਾਤਿ...ਪੇ॰...।

ਅਕ੍ਕੋਸੋ ਨਾਮ ਦ੍ਵੇ ਅਕ੍ਕੋਸਾ – ਹੀਨੋ ਚ ਅਕ੍ਕੋਸੋ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੋ ਚ ਅਕ੍ਕੋਸੋ। **ਹੀਨੋ** ਨਾਮ ਅਕ੍ਕੋਸੋ – ਓਟ੍ਠੋਸਿ, ਮੇਣ੍ਡੋਸਿ, ਗੋਣੋਸਿ, ਗਦ੍ਰਭੋਸਿ, ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤੋਸਿ, ਨੇਰਯਿਕੋਸਿ; ਨਤ੍ਥਿ ਤੁਯ੍ਹੰ ਸੁਗਤਿ; ਦੁਗ੍ਗਤਿ ਯੇਵ ਤੁਯ੍ਹੰ ਪਾਟਿਕਙ੍ਖਾਤਿ, ਯਕਾਰੇਨ ਵਾ ਭਕਾਰੇਨ ਵਾ ਕਾਟਕੋਟਚਿਕਾਯ ਵਾ। ਏਸੋ ਹੀਨੋ ਨਾਮ ਅਕ੍ਕੋਸੋ। **ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੋ** ਨਾਮ ਅਕ੍ਕੋਸੋ – ਪਣ੍ਡਿਤੋਸਿ, ਬ੍ਯਤ੍ਤੋਸਿ, ਮੇਧਾਵੀਸਿ, ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੋਸਿ, ਧਮ੍ਮਕਥਿਕੋਸਿ; ਨਤ੍ਥਿ ਤੁਯ੍ਹੰ ਦੁਗ੍ਗਤਿ; ਸੁਗਤਿ ਯੇਵ ਤੁਯ੍ਹੰ ਪਾਟਿਕਙ੍ਖਾਤਿ। ਏਸੋ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੋ ਨਾਮ ਅਕ੍ਕੋਸੋ।

੩੯. ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪੇਸੁਞ੍ਞੰ ਉਪਸੰਹਰਤਿ – ''ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਤੰ 'ਚਣ੍ਡਾਲੋ ਵੇਨੋ ਨੇਸਾਦੋ ਰਥਕਾਰੋ ਪੁਕ੍ਕੁਸੋ'ਤਿ ਭਣਤੀ''ਤਿ। ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪੇਸੁਞ੍ਞੰ ਉਪਸੰਹਰਤਿ – ''ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਤੰ 'ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ'ਤਿ ਭਣਤੀ''ਤਿ। ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪੇਸੁਞ੍ਞੰ ਉਪਸੰਹਰਤਿ – ''ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਤੰ 'ਅਵਕਣ੍ਣਕੋ ਜਵਕਣ੍ਣਕੋ ਧਨਿਟ੍ਠਕੋ ਸਵਿਟ੍ਠਕੋ ਕੁਲਵਡ੍ਢਕੋ'ਤਿ ਭਣਤੀ''ਤਿ। ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪੇਸੁਞ੍ਞੰ ਉਪਸੰਹਰਤਿ – ''ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਤੰ 'ਬੁਦ੍ਧਰਕ੍ਖਿਤੋ ਧਮ੍ਮਰਕ੍ਖਿਤੋ ਸਙ੍ਘਰਕ੍ਖਿਤੋ'ਤਿ ਭਣਤੀ''ਤਿ। ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪੇਸੁਞ੍ਞੰ ਉਪਸੰਹਰਤਿ – ''ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਤੰ 'ਕੋਸਿਯੋ ਭਾਰਦ੍ਵਾਜੋ'ਤਿ ਭਣਤੀ''ਤਿ। ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪੇਸੁਞ੍ਞੰ ਉਪਸੰਹਰਤਿ – ''ਇਤ੍ਥੰਨਾਮੋ ਤੰ 'ਗੋਤਮੋ ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਕਚ੍ਚਾਨੋ ਵਾਸਿਟ੍ਠੋ'ਤਿ ਭਣਤੀ''ਤਿ। ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪੇਸੁਞ੍ਞੰ ਉਪਸੰਹਰਤਿ – ''ਇਤ੍ਥੰਨਾਮੋ ਤੰ 'ਕੋਟ੍ਠਕੋ ਪੁਪ੍ਫਛਡ੍ਡਕੋ'ਤਿ ਭਣਤੀ''ਤਿ। ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪੇਸੁਞ੍ਞੰ ਉਪਸੰਹਰਤਿ – ''ਇਤ੍ਥੰਨਾਮੋ ਤੰ 'ਕਸ੍ਸਕੋ ਵਾਣਿਜੋ ਗੋਰਕ੍ਖੋ'ਤਿ ਭਣਤੀ''ਤਿ। ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪੇਸੁਞ੍ਞੰ ਉਪਸੰਹਰਤਿ – ''ਇਤ੍ਥੰਨਾਮੋ ਤੰ 'ਨਲ਼ਕਾਰੋ ਕੁਮ੍ਭਕਾਰੋ ਪੇਸਕਾਰੋ ਚਮ੍ਮਕਾਰੋ ਨਹਾਪਿਤੋ'ਤਿ ਭਣਤੀ''ਤਿ। ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪੇਸੁਞ੍ਞੰ ਉਪਸੰਹਰਤਿ – ''ਇਤ੍ਥੰਨਾਮੋ ਤੰ 'ਮੁਦ੍ਦਿਕੋ ਗਣਕੋ ਲੇਖਕੋ'ਤਿ ਭਣਤੀ''ਤਿ। ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੪੦. ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪੇਸੁਞ੍ਞੰ ਉਪਸੰਹਰਤਿ – ''ਇਤ੍ਥੰਨਾਮੋ ਤੰ 'ਕੁਟ੍ਠਿਕੋ ਗਣ੍ਡਿਕੋ ਕਿਲਾਸਿਕੋ ਸੋਸਿਕੋ ਅਪਮਾਰਿਕੋ'ਤਿ ਭਣਤੀ''ਤਿ। ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪੇਸੁਞ੍ਞੰ ਉਪਸੰਹਰਤਿ – ''ਇਤ੍ਥੰਨਾਮੋ ਤੰ 'ਮਧੁਮੇਹਿਕੋ'ਤਿ ਭਣਤੀ''ਤਿ। ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪੇਸੁਞ੍ਞੰ ਉਪਸੰਹਰਤਿ – ''ਇਤ੍ਥੰਨਾਮੋ ਤੰ 'ਅਤਿਦੀਘੋ ਅਤਿਰਸ੍ਸੋ ਅਤਿਕਣ੍ਹੋ ਅਚ੍ਚੋਦਾਤੋ'ਤਿ ਭਣਤੀ''ਤਿ। ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪੇਸੁਞ੍ਞੰ ਉਪਸੰਹਰਤਿ – ''ਇਤ੍ਥੰਨਾਮੋ ਤੰ 'ਨਾਤਿਦੀਘੋ ਨਾਤਿਰਸ੍ਸੋ ਨਾਤਿਕਣ੍ਹੋ ਨਾਚ੍ਚੋਦਾਤੋ'ਤਿ ਭਣਤੀ''ਤਿ। ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪੇਸੁਞ੍ਞੰ ਉਪਸੰਹਰਤਿ – ''ਇਤ੍ਥੰਨਾਮੋ ਤੰ 'ਰਾਗਪਰਿਯੁਟ੍ਠਿਤੋ ਦੋਸਪਰਿਯੁਟ੍ਠਿਤੋ ਮੋਹਪਰਿਯੁਟ੍ਠਿਤੋ'ਤਿ ਭਣਤੀ''ਤਿ। ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪੇਸੁਞ੍ਞੰ ਉਪਸੰਹਰਤਿ – ''ਇਤ੍ਥੰਨਾਮੋ ਤੰ 'ਵੀਤਰਾਗੋ ਵੀਤਦੋਸੋ ਵੀਤਮੋਹੋ'ਤਿ ਭਣਤੀ''ਤਿ। ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪੇਸੁਞ੍ਞੰ ਉਪਸੰਹਰਤਿ – ''ਇਤ੍ਥੰਨਾਮੋ ਤੰ 'ਪਾਰਾਜਿਕੰ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨੋ, ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੰ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨੋ, ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯੰ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨੋ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨੋ , ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯੰ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨੋ, ਦੁਕ੍ਕਟੰ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨੋ, ਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤੰ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨੋ'ਤਿ ਭਣਤੀ''ਤਿ। ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪੇਸੁਞ੍ਞੰ ਉਪਸੰਹਰਤਿ – ''ਇਤ੍ਥੰਨਾਮੋ ਤੰ 'ਸੋਤਾਪਨ੍ਨੋ'ਤਿ ਭਣਤੀ''ਤਿ। ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪੇਸੁਞ੍ਞਂ ਉਪਸਂਹਰਤਿ – ''ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਤਂ 'ਓਟ੍ਠੋ ਮੇਣ੍ਡੋ ਗੋਣੋ ਗਦ੍ਰਭੋ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤੋ ਨੇਰਯਿਕੋ, ਨਤ੍ਥਿ ਤਸ੍ਸ ਸੁਗਤਿ, ਦੁਗ੍ਗਤਿਯੇਵ ਤਸ੍ਸ ਪਾਟਿਕਙ੍ਖਾ'ਤਿ ਭਣਤੀ''ਤਿ। ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪੇਸੁਞ੍ਞਂ ਉਪਸਂਹਰਤਿ – ''ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਤਂ 'ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਬ੍ਯਤ੍ਤੋ ਮੇਧਾਵੀ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੋ ਧਮ੍ਮਕਥਿਕੋ, ਨਤ੍ਥਿ ਤਸ੍ਸ ਦੁਗ੍ਗਤਿ, ਸੁਗਤਿ ਯੇਵ ਤਸ੍ਸ ਪਾਟਿਕਙ੍ਖਾ'ਤਿ ਭਣਤੀ''ਤਿ। ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੪੧. ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪੇਸੁਞ੍ਞਂ ਉਪਸਂਹਰਤਿ – ''ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ 'ਸਨ੍ਤਿ ਇਧੇਕਚ੍ਚੇ ਚਣ੍ਡਾਲਾ ਵੇਨਾ ਨੇਸਾਦਾ ਰਥਕਾਰਾ, ਪੁਕ੍ਕੁਸਾ'ਤਿ ਭਣਤਿ, ਨ ਸੋ ਅਞ੍ਞਂ ਭਣਤਿ, ਤਞ੍ਞੇਵ ਭਣਤੀ''ਤਿ। ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪੇਸੁਞ੍ਞਂ ਉਪਸਂਹਰਤਿ – ''ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ 'ਸਨ੍ਤਿ ਇਧੇਕਚ੍ਚੇ ਖਤ੍ਤਿਯਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ'ਤਿ ਭਣਤਿ, ਨ ਸੋ ਅਞ੍ਞਂ ਭਣਤਿ, ਤਞ੍ਞੇਵ ਭਣਤੀ'ਤਿ। ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ...ਪੇ॰...।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪੇਸੁਞ੍ਞਂ ਉਪਸਂਹਰਤਿ – ''ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ 'ਸਨ੍ਤਿ ਇਧੇਕਚ੍ਚੇ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਬ੍ਯਤ੍ਤਾ ਮੇਧਾਵੀ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਾ ਧਮ੍ਮਕਥਿਕਾ, ਨਤ੍ਥਿ ਤੇਸਂ ਦੁਗ੍ਗਤਿ, ਸੁਗਤਿ ਯੇਵ ਤੇਸਂ ਪਾਟਿਕਙ੍ਖਾ'ਤਿ ਭਣਤਿ, ਨ ਸੋ ਅਞ੍ਞਂ ਭਣਤਿ, ਤਞ੍ਞੇਵ ਭਣਤੀ''ਤਿ। ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪੇਸੁਞ੍ਞਂ ਉਪਸਂਹਰਤਿ – ''ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ 'ਯੇ ਨੂਨ ਚਣ੍ਡਾਲਾ ਵੇਨਾ ਨੇਸਾਦਾ ਰਥਕਾਰਾ ਪੁਕ੍ਕੁਸਾ'ਤਿ ਭਣਤਿ, ਨ ਸੋ ਅਞ੍ਞਂ ਭਣਤਿ, ਤਞ੍ਞੇਵ ਭਣਤੀ''ਤਿ। ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪੇਸੁਞ੍ਞਂ ਉਪਸਂਹਰਤਿ – ''ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ 'ਯੇ ਨੂਨ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਬ੍ਯਤ੍ਤਾ ਮੇਧਾਵੀ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਾ ਧਮ੍ਮਕਥਿਕਾ'ਤਿ ਭਣਤਿ, ਨ ਸੋ ਅਞ੍ਞਂ ਭਣਤਿ, ਤਞ੍ਞੇਵ ਭਣਤੀ''ਤਿ। ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪੇਸੁਞ੍ਞਂ ਉਪਸਂਹਰਤਿ – ''ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ 'ਨ ਮਯਂ ਚਣ੍ਡਾਲਾ ਵੇਨਾ ਨੇਸਾਦਾ ਰਥਕਾਰਾ ਪੁਕ੍ਕੁਸਾ'ਤਿ ਭਣਤਿ, ਨ ਸੋ ਅਞ੍ਞਂ ਭਣਤਿ, ਤਞ੍ਞੇਵ ਭਣਤੀ''ਤਿ। ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪੇਸੁਞ੍ਞਂ ਉਪਸਂਹਰਤਿ – ''ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ 'ਨ ਮਯਂ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਬ੍ਯਤ੍ਤਾ ਮੇਧਾਵੀ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਾ ਧਮ੍ਮਕਥਿਕਾ, ਨਤ੍ਥਮ੍ਹਾਕਂ ਦੁਗ੍ਗਤਿ, ਸੁਗਤਿ ਯੇਵ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪਾਟਿਕਙ੍ਖਾ'ਤਿ ਭਣਤਿ, ਨ ਸੋ ਅਞ੍ਞਂ ਭਣਤਿ, ਤਞ੍ਞੇਵ ਭਣਤੀ''ਤਿ। ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੪੨. ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪੇਸੁਞ੍ਞਂ ਉਪਸਂਹਰਤਿ; ਆਪਤ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ, ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪੇਸੁਞ੍ਞਂ ਉਪਸਂਹਰਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪੇਸੁਞ੍ਞਂ ਉਪਸਂਹਰਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪੇਸੁਞ੍ਞਂ ਉਪਸਂਹਰਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੪੩. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਨਪਿਯਕਮ੍ਯਤਾਸ੍ਸ, ਨਭੇਦਾਧਿਪ੍ਪਾਯਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਪੇਸੁਞ੍ਞਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਤਤਿਯਂ।

੪. ਪਦਸੋਧਮ੍ਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੪੪. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਪਾਸਕੇ ਪਦਸੋ ਧਮ੍ਮਂ ਵਾਚੇਨ੍ਤਿ। ਉਪਾਸਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂਸੁ ਅਗਾਰਵਾ ਅਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸਾ ਅਸਭਾਗਵੁਤ੍ਤਿਕਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਪਾਸਕੇ ਪਦਸੋ ਧਮ੍ਮਂ ਵਾਚੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਉਪਾਸਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂਸੁ ਅਗਾਰਵਾ ਅਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸਾ ਅਸਭਾਗਵੁਤ੍ਤਿਕਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਪਾਸਕੇ ਪਦਸੋ ਧਮ੍ਮਂ ਵਾਚੇਥ; ਉਪਾਸਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂਸੁ ਅਗਾਰਵਾ ਅਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸਾ ਅਸਭਾਗਵੁਤ੍ਤਿਕਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤੀ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਉਪਾਸਕੇ ਪਦਸੋ ਧਮ੍ਮਂ ਵਾਚੇਸ੍ਸਥ! ਉਪਾਸਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂਸੁ ਅਗਾਰਵਾ ਅਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸਾ ਅਸਭਾਗਵੁਤ੍ਤਿਕਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਭਿਯ੍ਯੋਭਾਵਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੪੫. ''**ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਪਦਸੋ ਧਮ੍ਮਂ ਵਾਚੇਯ੍ਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**''ਨ੍ਤਿ।

੪੬. **ਯੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਞ੍ਚ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਵਸੇਸੋ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਨਾਮ।

ਪਦਸੋ ਨਾਮ ਪਦਂ, ਅਨੁਪਦਂ, ਅਨ੍ਵਕ੍ਖਰਂ, ਅਨੁਬ੍ਯਞ੍ਜਨਂ।

ਪਦਂ ਨਾਮ ਏਕਤੋ ਪਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਏਕਤੋ ਓਸਾਪੇਨ੍ਤਿ। **ਅਨੁਪਦਂ** ਨਾਮ ਪਾਟੇਕ੍ਕਂ ਪਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਏਕਤੋ ਓਸਾਪੇਨ੍ਤਿ। **ਅਨ੍ਵਕ੍ਖਰਂ** ਨਾਮ ''ਰੂਪਂ ਅਨਿਚ੍ਚ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੇ, ''ਰੁ''ਨ੍ਤਿ ਓਪਾਤੇਤਿ। **ਅਨੁਬ੍ਯਞ੍ਜਨਂ** ਨਾਮ ''ਰੂਪਂ ਅਨਿਚ੍ਚ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੇ, ''ਵੇਦਨਾ ਅਨਿਚ੍ਚਾ''ਤਿ ਸਦ੍ਦਂ ਨਿਚ੍ਛਾਰੇਤਿ।

ਯਞ੍ਚ ਪਦਂ, ਯਞ੍ਚ ਅਨੁਪਦਂ, ਯਞ੍ਚ ਅਨ੍ਵਕ੍ਖਰਂ, ਯਞ੍ਚ ਅਨੁਬ੍ਯਞ੍ਜਨਂ – ਸਬ੍ਬਮੇਤਂ ਪਦਸੋ [ਪਦਸੋ ਧਮ੍ਮੋ (ਇਤਿਪਿ)] ਨਾਮ।

ਧਮ੍ਮੋ ਨਾਮ ਬੁਦ੍ਧਭਾਸਿਤੋ, ਸਾਵਕਭਾਸਿਤੋ, ਇਸਿਭਾਸਿਤੋ, ਦੇਵਤਾਭਾਸਿਤੋ, ਅਤ੍ਥੂਪਸਞ੍ਹਿਤੋ, ਧਮ੍ਮੂਪਸਞ੍ਹਿਤੋ।

ਵਾਚੇਯ੍ਯਾਤਿ ਪਦੇਨ ਵਾਚੇਤਿ, ਪਦੇ ਪਦੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਕ੍ਖਰਾਯ ਵਾਚੇਤਿ, ਅਕ੍ਖਰਕ੍ਖਰਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੪੭. ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ ਪਦਸੋ ਧਮ੍ਮਂ ਵਾਚੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਪਦਸੋ ਧਮ੍ਮਂ ਵਾਚੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ ਪਦਸੋ ਧਮ੍ਮਂ ਵਾਚੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੪੮. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਏਕਤੋ ਉਦ੍ਦਿਸਾਪੇਨ੍ਤੋ, ਏਕਤੋ ਸਜ੍ਝਾਯਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ , ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਪਗੁਣਂ ਗਨ੍ਥਂ ਭਣਨ੍ਤੁਂ ਓਪਾਤੇਤਿ, ਓਸਾਰੇਨ੍ਤੁਂ ਓਪਾਤੇਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਪਦਸੋਧਮ੍ਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਚਤੁਤ੍ਥਂ।

੫. ਸਹਸੇਯ੍ਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੪੯. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਆਲਵਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਅਗ੍ਗਾਲਵੇ ਚੇਤਿਯੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਉਪਾਸਕਾ ਆਰਾਮਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਵਨਾਯ। ਧਮ੍ਮੇ ਭਾਸਿਤੇ ਥੇਰਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਯਥਾਵਿਹਾਰਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਨਵਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਤ੍ਥੇਵ ਉਪਟ੍ਠਾਨਸਾਲਾਯਂ ਉਪਾਸਕੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮੁਟ੍ਠਸ੍ਸਤੀ, ਅਸਮ੍ਪਜਾਨਾ, ਨਗ੍ਗਾ, ਵਿਕੂਜਮਾਨਾ, ਕਾਕਚ੍ਛਮਾਨਾ ਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਨ੍ਤਿ। ਉਪਾਸਕਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਦਨ੍ਤਾ ਮੁਟ੍ਠਸ੍ਸਤੀ ਅਸਮ੍ਪਜਾਨਾ ਨਗ੍ਗਾ ਵਿਕੂਜਮਾਨਾ ਕਾਕਚ੍ਛਮਾਨਾ ਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਸਂ ਉਪਾਸਕਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ... ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇਨ ਸਹਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇ ਨਵਕੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇਨ ਸਹਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਨ੍ਤੀ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇਨ ਸਹਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

''ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇਨ ਸਹਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਯ੍ਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ''ਨ੍ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦਂ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

੫੦. ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਆਲਵਿਯਂ ਯਥਾਭਿਰਨ੍ਤਂ ਵਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਕੋਸਮ੍ਬੀ ਤੇਨ ਚਾਰਿਕਂ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਮਾਨੋ ਯੇਨ ਕੋਸਮ੍ਬੀ ਤਦਵਸਰਿ। ਤਤ੍ਰ ਸੁਦਂ ਭਗਵਾ ਕੋਸਮ੍ਬਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਬਦਰਿਕਾਰਾਮੇ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਰਾਹੁਲਂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਭਗਵਤਾ, ਆਵੁਸੋ ਰਾਹੁਲ, ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ – 'ਨ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇਨ ਸਹਸੇਯ੍ਯਾ ਕਪ੍ਪੇਤਬ੍ਬਾ'ਤਿ। ਸੇਯ੍ਯਂ, ਆਵੁਸੋ ਰਾਹੁਲ, ਜਾਨਾਹੀ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਰਾਹੁਲੋ ਸੇਯ੍ਯਂ ਅਲਭਮਾਨੋ ਵਚ੍ਚਕੁਟਿਯਾ ਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਪਚ੍ਚੂਸਸਮਯਂ ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਯ ਯੇਨ ਵਚ੍ਚਕੁਟਿ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕਾਸਿ। ਆਯਸ੍ਮਾਪਿ ਰਾਹੁਲੋ ਉਕ੍ਕਾਸਿ। ''ਕੋ ਏਤ੍ਥਾ''ਤਿ? ''ਅਹਂ, ਭਗਵਾ, ਰਾਹੁਲੋ''ਤਿ। ''ਕਿਸ੍ਸ ਤ੍ਵਂ, ਰਾਹੁਲ, ਇਧ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਸੀ''ਤਿ? ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਰਾਹੁਲੋ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇਨ ਦਿਰਤ੍ਤਤਿਰਤ੍ਤਂ ਸਹਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੫੧. **''ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇਨ ਉਤ੍ਤਰਿਦਿਰਤ੍ਤਤਿਰਤ੍ਤਂ ਸਹਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ''**ਨ੍ਤਿ।

੫੨. **ਯੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਵਸੇਸੋ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਨਾਮ।

ਉਤ੍ਤਰਿਦਿਰਤ੍ਤਤਿਰਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਅਤਿਰੇਕਦਿਰਤ੍ਤਤਿਰਤ੍ਤਂ।

ਸਹਾਤਿ ਏਕਤੋ।

ਸੇਯ੍ਯਾ ਨਾਮ ਸਬ੍ਬਚ੍ਛਨ੍ਨਾ, ਸਬ੍ਬਪਰਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ, ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨਚ੍ਛਨ੍ਨਾ, ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਪਰਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ।

ਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਯ੍ਯਾਤਿ ਚਤੁਤ੍ਥੇ ਦਿᩅਸੇ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤੇ ਸੂਰਿਯੇ, ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਨਿਪਨ੍ਨੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਿਪਜ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਿਪਨ੍ਨੇ, ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਨਿਪਜ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਭੋ ᩅਾ ਨਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਟ੍ਠਹਿਤ੍ᩅਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਨਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੫੩. ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ ਉਤ੍ਤਰਿਦਿਰਤ੍ਤਤਿਰਤ੍ਤਂ ਸਹਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ᩅੇਮਤਿਕੋ ਉਤ੍ਤਰਿਦਿਰਤ੍ਤਤਿਰਤ੍ਤਂ ਸਹਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ ਉਤ੍ਤਰਿਦਿਰਤ੍ਤਤਿਰਤ੍ਤਂ ਸਹਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਡ੍ਢਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਉਪਡ੍ਢਪਰਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ᩅੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੫੪. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਦ੍ᩅੇਤਿਸ੍ਸੋ ਰਤ੍ਤਿਯੋ ᩅਸਤਿ, ਊਨਕਦ੍ᩅੇਤਿਸ੍ਸੋ ਰਤ੍ਤਿਯੋ ᩅਸਤਿ, ਦ੍ᩅੇ ਰਤ੍ਤਿਯੋ ᩅਸਿਤ੍ᩅਾ ਤਤਿਯਾਯ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਪੁਰਾਰੁਣਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ᩅਾ ਪੁਨ ᩅਸਤਿ, ਸਬ੍ਬਚ੍ਛਨ੍ਨੇ, ਸਬ੍ਬਅਪਰਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ, ਸਬ੍ਬਪਰਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਸਬ੍ਬਅਚ੍ਛਨ੍ਨੇ [ᩅਸਤਿ, ਸਬ੍ਬਅਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਸਬ੍ਬਅਪਰਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ, (ਸੀ॰)], ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਅਚ੍ਛਨ੍ਨੇ, ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਅਪਰਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ, ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਨਿਪਨ੍ਨੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਿਸੀਦਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਿਪਨ੍ਨੇ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਨਿਸੀਦਤਿ, ਉਭੋ ᩅਾ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਸਹਸੇਯ੍ਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਪਞ੍ਚਮਂ।

੬. ਦੁਤਿਯਸਹਸੇਯ੍ਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੫੫. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗᩅਾ ਸਾᩅਤ੍ਥਿਯਂ ᩅਿਹਰਤਿ ਜੇਤᩅਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧੋ ਕੋਸਲੇਸੁ ਜਨਪਦੇ [ਏਤ੍ਥ ਅਮ੍ਬਟ੍ਠਸੁਤ੍ਤਾਦਿਟੀਕਾ ਓਲੋਕੇਤਬ੍ਬਾ] ਸਾᩅਤ੍ਥਿਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਸਾਯਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਗਾਮਂ ਉਪਗਚ੍ਛਿ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਗਾਮੇ ਅਞ੍ਞਤਰਿਸ੍ਸਾ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਆᩅਸਥਾਗਾਰਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧੋ ਯੇਨ ਸਾ ਇਤ੍ਥੀ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ᩅਾ ਤਂ ਇਤ੍ਥਿਂ ਏਤਦᩅੋਚ – ''ਸਚੇ ਤੇ, ਭਗਿਨਿ, ਅਗਰੁ, ᩅਸੇਯ੍ਯਾਮ ਏਕਰਤ੍ਤਂ ਆᩅਸਥਾਗਾਰੇ''ਤਿ। ''ᩅਸੇਯ੍ਯਾਥ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ। ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਅਦ੍ਧਿਕਾ ਯੇਨ ਸਾ ਇਤ੍ਥੀ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿਂਸੁ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ᩅਾ ਤਂ ਇਤ੍ਥਿਂ ਏਤਦᩅੋਚੁਂ – ''ਸਚੇ ਤੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਅਗਰੁ ᩅਸੇਯ੍ਯਾਮ ਏਕਰਤ੍ਤਂ ਆᩅਸਥਾਗਾਰੇ''ਤਿ । ''ਏਸੋ ਖੋ ਅਯ੍ਯੋ ਸਮਣੋ ਪਠਮਂ ਉਪਗਤੋ; ਸਚੇ ਸੋ ਅਨੁਜਾਨਾਤਿ, ᩅਸੇਯ੍ਯਾਥਾ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਅਦ੍ਧਿਕਾ ਯੇਨਾਯਸ੍ਮਾ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿਂਸੁ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ᩅਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧਂ ਏਤਦᩅੋਚੁਂ – ''ਸਚੇ ਤੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਗਰੁ, ᩅਸੇਯ੍ਯਾਮ ਏਕਰਤ੍ਤਂ ਆᩅਸਥਾਗਾਰੇ''ਤਿ। ''ᩅਸੇਯ੍ਯਾਥ, ਆᩅੁਸੋ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਇਤ੍ਥੀ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੇ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧੇ ਸਹ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤਾ ਅਹੋਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਇਤ੍ਥੀ ਯੇਨਾਯਸ੍ਮਾ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ᩅਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧਂ ਏਤਦᩅੋਚ – ''ਅਯ੍ਯੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਇਮੇਹਿ ਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਆਕਿਣ੍ਣੋ ਨ ਫਾਸੁ ᩅਿਹਰਿਸ੍ਸਤਿ। ਸਾਧਾਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਯ੍ਯਸ੍ਸ ਮਞ੍ਚਕਂ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਂ ਪਞ੍ਞਪੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ। ਅਧਿᩅਾਸੇਸਿ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧੋ ਤੁਣ੍ਹੀਭਾᩅੇਨ। ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਇਤ੍ਥੀ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਮਞ੍ਚਕਂ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤ੍ᩅਾ ਅਲਙ੍ਕਤਪ੍ਪਟਿਯਤ੍ਤਾ ਗਨ੍ਧਗਨ੍ਧਿਨੀ ਯੇਨਾਯਸ੍ਮਾ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ᩅਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧਂ ਏਤਦᩅੋਚ – ''ਅਯ੍ਯੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਭਿਰੂਪੋ

ਦਸ੍ਸਨੀਯੋ ਪਾਸਾਦਿਕੋ, ਅਹਂ ਚਮ੍ਹਿ ਅਭਿਰੂਪਾ ਦਸ੍ਸਨੀਯਾ ਪਾਸਾਦਿਕਾ। ਸਾਧਾਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਯ੍ਯਸ੍ਸ ਪਜਾਪਤਿ ਭਵੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ। ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤੇ ਆਯਸ੍ਮਾ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧੋ ਤੁਣ੍ਹੀ ਅਹੋਸਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਸਾ ਇਤ੍ਥੀ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਅਯ੍ਯੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਭਿਰੂਪੋ ਦਸ੍ਸਨੀਯੋ ਪਾਸਾਦਿਕੋ, ਅਹਞ੍ਚਮ੍ਹਿ ਅਭਿਰੂਪਾ ਦਸ੍ਸਨੀਯਾ ਪਾਸਾਦਿਕਾ। ਸਾਧੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਯ੍ਯੋ ਮਞ੍ਚੇਵ ਪਟਿਚ੍ਛਤੁ [ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਤੁ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਸਬ੍ਬਞ੍ਚ ਸਾਪਤੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧੋ ਤੁਣ੍ਹੀ ਅਹੋਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਇਤ੍ਥੀ ਸਾਟਕਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਚਙ੍ਕਮਤਿਪਿ ਤਿਟ੍ਠਤਿਪਿ ਨਿਸੀਦਤਿਪਿ ਸੇਯ੍ਯਮ੍ਪਿ ਕਪ੍ਪੇਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧੋ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਓਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਇਤ੍ਥਿਂ ਨੇਵ ਓਲੋਕੇਸਿ ਨਪਿ ਆਲਪਿ। ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਇਤ੍ਥੀ – ''ਅਚ੍ਛਰਿਯਂ ਵਤ ਭੋ, ਅਬ੍ਭੁਤਂ ਵਤ ਭੋ! ਬਹੂ ਮੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਸਤੇਨਪਿ ਸਹਸ੍ਸੇਨਪਿ ਪਹਿਣਨ੍ਤਿ। ਅਯਂ ਪਨ ਸਮਣੋ – ਮਯਾ ਸਾਮਂ ਯਾਚਿਯਮਾਨੋ – ਨ ਇਚ੍ਛਤਿ ਮਞ੍ਚੇਵ ਪਟਿਚ੍ਛਿਤੁਂ ਸਬ੍ਬਞ੍ਚ ਸਾਪਤੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ ਸਾਟਕਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਪਾਦੇਸੁ ਸਿਰਸਾ ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਅਚ੍ਚਯੋ ਮਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਚ੍ਚਗਮਾ ਯਥਾਬਾਲਂ ਯਥਾਮੂਲ੍ਹਂ ਯਥਾਅਕੁਸਲਂ ਯਾਹਂ ਏਵਮਕਾਸਿਂ। ਤਸ੍ਸਾ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਯ੍ਯੋ ਅਚ੍ਚਯਂ ਅਚ੍ਚਯਤੋ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤੁ ਆਯਤਿਂ ਸਂਵਰਾਯਾ''ਤਿ। ''ਤਗ੍ਘ ਤ੍ਵਂ, ਭਗਿਨਿ, ਅਚ੍ਚਯੋ ਅਚ੍ਚਗਮਾ ਯਥਾਬਾਲਂ ਯਥਾਮੂਲ੍ਹਂ ਯਥਾਅਕੁਸਲਂ ਯਾ ਤ੍ਵਂ ਏਵਮਕਾਸਿ। ਯਤੋ ਚ ਖੋ ਤ੍ਵਂ, ਭਗਿਨਿ, ਅਚ੍ਚਯਂ ਅਚ੍ਚਯਤੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ਯਥਾਧਮ੍ਮਂ ਪਟਿਕਰੋਸਿ, ਤਂ ਤੇ ਮਯਂ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਮ। ਵੁਦ੍ਧਿ ਹੇਸਾ, ਭਗਿਨਿ, ਅਰਿਯਸ੍ਸ ਵਿਨਯੇ ਯੋ ਅਚ੍ਚਯਂ ਅਚ੍ਚਯਤੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ਯਥਾਧਮ੍ਮਂ ਪਟਿਕਰੋਤਿ ਆਯਤਿਞ੍ਚ ਸਂਵਰਂ ਆਪਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਇਤ੍ਥੀ ਤਸ੍ਸਾ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧਂ ਪਣੀਤੇਨ ਖਾਦਨੀਯੇਨ ਭੋਜਨੀਯੇਨ ਸਹਤ੍ਥਾ ਸਨ੍ਤਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਪਵਾਰੇਤ੍ਵਾ, ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧਂ ਭੁਤ੍ਤਾਵਿਂ ਓਨੀਤਪਤ੍ਤਪਾਣਿਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਖੋ ਤਂ ਇਤ੍ਥਿਂ ਆਯਸ੍ਮਾ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧੋ ਧਮ੍ਮਿਯਾ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਦਸ੍ਸੇਸਿ ਸਮਾਦਪੇਸਿ ਸਮੁਤ੍ਤੇਜੇਸਿ ਸਮ੍ਪਹਂਸੇਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਇਤ੍ਥੀ – ਆਯਸ੍ਮਤਾ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧੇਨ ਧਮ੍ਮਿਯਾ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਦਸ੍ਸਿਤਾ ਸਮਾਦਪਿਤਾ ਸਮੁਤ੍ਤੇਜਿਤਾ ਸਮ੍ਪਹਂਸਿਤਾ – ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ, ਭਨ੍ਤੇ! ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਨਿਕ੍ਕੁਜ੍ਜਿਤਂ ਵਾ ਉਕ੍ਕੁਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ ਵਾ ਵਿਵਰੇਯ੍ਯ, ਮੂਲ੍ਹਸ੍ਸ ਵਾ ਮਗ੍ਗਂ ਆਚਿਕ੍ਖੇਯ੍ਯ, ਅਨ੍ਧਕਾਰੇ ਵਾ ਤੇਲਪਜ੍ਜੋਤਂ ਧਾਰੇਯ੍ਯ – ਚਕ੍ਖੁਮਨ੍ਤੋ ਰੂਪਾਨਿ ਦਕ੍ਖਨ੍ਤੀਤਿ, ਏਵਮੇਵਂ ਅਯ੍ਯੇਨ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧੇਨ ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਧਮ੍ਮੋ ਪਕਾਸਿਤੋ। ਏਸਾਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਤਂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਸਰਣਂ ਗਚ੍ਛਾਮਿ ਧਮ੍ਮਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਞ੍ਚ। ਉਪਾਸਿਕਂ ਮਂ ਅਯ੍ਯੋ ਧਾਰੇਤੁ ਅਜ੍ਜਤਗ੍ਗੇ ਪਾਣੁਪੇਤਂ ਸਰਣਂ ਗਤ''ਨ੍ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧੋ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਆਯਸ੍ਮਾ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧੋ ਮਾਤੁਗਾਮੇਨ ਸਹਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧਂ ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ, ਅਨੁਰੁਦ੍ਧ, ਮਾਤੁਗਾਮੇਨ ਸਹਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਸੀ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ । ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤ੍ਵਂ, ਅਨੁਰੁਦ੍ਧ, ਮਾਤੁਗਾਮੇਨ ਸਹਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਸ੍ਸਸਿ! ਨੇਤਂ, ਅਨੁਰੁਦ੍ਧ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੫੬. "**ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਾਤੁਗਾਮੇਨ ਸਹਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਯ੍ਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੫੭. **ਯੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਮਾਤੁਗਾਮੋ ਨਾਮ ਮਨੁਸ੍ਸਿਤ੍ਥੀ, ਨ ਯਕ੍ਖੀ [ਯਕ੍ਖਿਨੀ (ਕ॰)], ਨ ਪੇਤੀ, ਨ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾ; ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਤਦਹੁਜਾਤਾਪਿ ਦਾਰਿਕਾ, ਪਗੇਵ ਮਹਤ੍ਤਰੀ।

ਸਹਾਤਿ ਏਕਤੋ।

ਸੇਯ੍ਯਾ ਨਾਮ ਸਬ੍ਬਚ੍ਛਨ੍ਨਾ, ਸਬ੍ਬਪਰਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ, ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨਚ੍ਛਨ੍ਨਾ, ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਪਰਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ।

ਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤੇ ਸੂਰਿਯੇ, ਮਾਤੁਗਾਮੇ ਨਿਪਨ੍ਨੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਿਪਜ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਿਪਨ੍ਨੇ ਮਾਤੁਗਾਮੋ ਨਿਪਜ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਭੋ ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਨਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੫੮. ਮਾਤੁਗਾਮੇ ਮਾਤੁਗਾਮਸਞ੍ਞੀ ਸਹਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਮਾਤੁਗਾਮੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਸਹਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਮਾਤੁਗਾਮੇ ਅਮਾਤੁਗਾਮਸਞ੍ਞੀ ਸਹਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਡ੍ਢਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਉਪਡ੍ਢਪਰਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਯਕ੍ਖਿਯਾ ਵਾ ਪੇਤਿਯਾ ਵਾ ਪਣ੍ਡਕੇਨ ਵਾ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਿਤ੍ਥਿਯਾ ਵਾ ਸਹਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਮਾਤੁਗਾਮੇ ਮਾਤੁਗਾਮਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਮਾਤੁਗਾਮੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਮਾਤੁਗਾਮੇ ਅਮਾਤੁਗਾਮਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੫੯. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਸਬ੍ਬਅਪਰਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ, ਸਬ੍ਬਪਰਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਸਬ੍ਬਅਚ੍ਛਨ੍ਨੇ [ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਅਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਸਬ੍ਬਅਪਰਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ, (ਸੀ॰)], ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਅਚ੍ਛਨ੍ਨੇ, ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਅਪਰਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ, ਮਾਤੁਗਾਮੇ ਨਿਪਨ੍ਨੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਿਸੀਦਤਿ , ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਿਪਨ੍ਨੇ ਮਾਤੁਗਾਮੋ ਨਿਸੀਦਤਿ, ਉਭੋ ਵਾ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਦੁਤਿਯਸਹਸੇਯ੍ਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਛਟ੍ਠਂ।

੭. ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੬੦. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਦਾਯੀ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਕੁਲੂਪਕੋ ਹੋਤਿ, ਬਹੁਕਾਨਿ ਕੁਲਾਨਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਦਾਯੀ ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹਸਮਯਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਕੁਲਂ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਘਰਣੀ ਨਿਵੇਸਨਦ੍ਵਾਰੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ, ਘਰਸੁਣ੍ਹਾ ਆਵਸਥਦ੍ਵਾਰੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਦਾਯੀ ਯੇਨ ਘਰਣੀ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਘਰਣਿਯਾ ਉਪਕਣ੍ਣਕੇ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਘਰਸੁਣ੍ਹਾਯ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਕਿ ਨੁ ਖੋ ਸੋ ਸਮਣੋ ਸਸ੍ਸੁਯਾ ਜਾਰੋ ਉਦਾਹੁ ਓਭਾਸਤੀ''ਤਿ?

ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਦਾਯੀ ਘਰਣਿਯਾ ਉਪਕਣ੍ਣਕੇ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਘਰਸੁਣ੍ਹਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਘਰਸੁਣ੍ਹਾਯ ਉਪਕਣ੍ਣਕੇ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਘਰਣਿਯਾ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਸੋ ਸਮਣੋ ਘਰਸੁਣ੍ਹਾਯ ਜਾਰੋ ਉਦਾਹੁ ਓਭਾਸਤੀ''ਤਿ ? ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਦਾਯੀ ਘਰਸੁਣ੍ਹਾਯ ਉਪਕਣ੍ਣਕੇ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਅਥ ਖੋ ਘਰਣੀ ਘਰਸੁਣ੍ਹਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਹੇ ਜੇ, ਕਿਂ ਤੇ ਏਸੋ ਸਮਣੋ ਅਵੋਚਾ''ਤਿ? ''ਧਮ੍ਮਂ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਦੇਸੇਸਿ''। ''ਅਯ੍ਯਾਯ ਪਨ ਕਿਂ ਅਵੋਚਾ''ਤਿ? ''ਮਯ੍ਹਮ੍ਪਿ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸੀ''ਤਿ। ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯੋ ਉਦਾਯੀ ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਉਪਕਣ੍ਣਕੇ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਤਿ! ਨਨੁ ਨਾਮ ਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠੇਨ ਵਿਵਟੇਨ ਧਮ੍ਮੋ ਦੇਸੇਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ?

ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਾਸਂ ਇਤ੍ਥੀਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤੀਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤੀਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤੀਨਂ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਦਾਯੀ ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਉਦਾਯਿਂ ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ, ਉਦਾਯਿ, ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ

ਦੇਸੇਸੀ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤ੍ਵਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਸਿ। ਨੇਤਂ ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

"ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਯ੍ਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ"ਨ੍ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦਂ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

੬੧. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਉਪਾਸਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਇਙ੍ਘਾਯ੍ਯਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਥਾ''ਤਿ। ''ਨ, ਭਗਿਨੀ, ਕਪ੍ਪਤਿ ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ''ਇਙ੍ਘਾਯ੍ਯਾ ਛਪ੍ਪਞ੍ਚਵਾਚਾਹਿ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਥ, ਸਕ੍ਕਾ ਏਤ੍ਤਕੇਨਪਿ ਧਮ੍ਮੋ ਅਞ੍ਞਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ''ਨ, ਭਗਿਨੀ, ਕਪ੍ਪਤਿ ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਾ ਨ ਦੇਸੇਸੁਂ। ਉਪਾਸਿਕਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਯਾਚਿਯਮਾਨਾ ਧਮ੍ਮਂ ਨ ਦੇਸੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਾਸਂ ਉਪਾਸਿਕਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤੀਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤੀਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤੀਨਂ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਛਪ੍ਪਞ੍ਚਵਾਚਾਹਿ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

"ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਉਤ੍ਤਰਿਛਪ੍ਪਞ੍ਚਵਾਚਾਹਿ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ"ਨ੍ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦਂ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

੬੨. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ – ''ਭਗਵਤਾ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਂ ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਛਪ੍ਪਞ੍ਚਵਾਚਾਹਿ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਤੇ ਅਵਿਞ੍ਞੁਂ ਪੁਰਿਸਵਿਗ੍ਗਹਂ ਉਪਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਉਤ੍ਤਰਿਛਪ੍ਪਞ੍ਚਵਾਚਾਹਿ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਵਿਞ੍ਞੁਂ ਪੁਰਿਸਵਿਗ੍ਗਹਂ ਉਪਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਉਤ੍ਤਰਿਛਪ੍ਪਞ੍ਚਵਾਚਾਹਿ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ!

ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਵਿਞ੍ਞੁਂ ਪੁਰਿਸਵਿਗ੍ਗਹਂ ਉਪਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਉਤ੍ਤਰਿਛਪ੍ਪਞ੍ਚਵਾਚਾਹਿ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਥਾ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਵਿਞ੍ਞੁਂ ਪੁਰਿਸਵਿਗ੍ਗਹਂ ਉਪਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਉਤ੍ਤਰਿਛਪ੍ਪਞ੍ਚਵਾਚਾਹਿ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਥ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ... ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੬੩. **"ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਉਤ੍ਤਰਿਛਪ੍ਪਞ੍ਚਵਾਚਾਹਿ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਯ੍ਯ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਵਿਞ੍ਞੁਨਾ ਪੁਰਿਸਵਿਗ੍ਗਹੇਨ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ"**ਨ੍ਤਿ।

੬੪. **ਯੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਮਾਤੁਗਾਮੋ ਨਾਮ ਮਨੁਸ੍ਸਿਤ੍ਥੀ; ਨ ਯਕ੍ਖੀ ਨ ਪੇਤੀ ਨ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾ; ਵਿਞ੍ਞੂ, ਪਟਿਬਲਾ ਸੁਭਾਸਿਤਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤਂ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਂ ਆਜਾਨਿਤੁਂ।

ਉਤ੍ਤਰਿਛਪ੍ਪਞ੍ਚਵਾਚਾਹੀਤਿ ਅਤਿਰੇਕਛਪ੍ਪਞ੍ਚਵਾਚਾਹਿ।

ਧਮ੍ਮੋ ਨਾਮ ਬੁਦ੍ਧਭਾਸਿਤੋ, ਸਾਵਕਭਾਸਿਤੋ, ਇਸਿਭਾਸਿਤੋ, ਦੇਵਤਾਭਾਸਿਤੋ, ਅਤ੍ਥੂਪਸਞ੍ਹਿਤੋ, ਧਮ੍ਮੂਪਸਞ੍ਹਿਤੋ।

ਦੇਸੇਯ੍ਯਾਤਿ ਪਦੇਨ ਦੇਸੇਤਿ, ਪਦੇ ਪਦੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਕ੍ਖਰਾਯ ਦੇਸੇਤਿ, ਅਕ੍ਖਰਕ੍ਖਰਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਵਿਞ੍ਞੁਨਾ ਪੁਰਿਸਵਿਗ੍ਗਹੇਨਾਤਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਵਿਞ੍ਞੁੰ ਪੁਰਿਸਵਿਗ੍ਗਹੰ। ਵਿਞ੍ਞੂ ਨਾਮ ਪੁਰਿਸਵਿਗ੍ਗਹੋ, ਪਟਿਬਲੋ ਹੋਤਿ ਸੁਭਾਸਿਤਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤੰ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲੰ ਆਜਾਨਿਤੁੰ।

੬੫. ਮਾਤੁਗਾਮੇ ਮਾਤੁਗਾਮਸਞ੍ਞੀ ਉਤ੍ਤਰਿਛਪ੍ਪਞ੍ਚਵਾਚਾਹਿ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਤਿ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਵਿਞ੍ਞੁਨਾ ਪੁਰਿਸਵਿਗ੍ਗਹੇਨ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਮਾਤੁਗਾਮੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਉਤ੍ਤਰਿਛਪ੍ਪਞ੍ਚਵਾਚਾਹਿ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਤਿ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਵਿਞ੍ਞੁਨਾ ਪੁਰਿਸਵਿਗ੍ਗਹੇਨ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਮਾਤੁਗਾਮੇ ਅਮਾਤੁਗਾਮਸਞ੍ਞੀ ਉਤ੍ਤਰਿਛਪ੍ਪਞ੍ਚਵਾਚਾਹਿ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਤਿ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਵਿਞ੍ਞੁਨਾ ਪੁਰਿਸਵਿਗ੍ਗਹੇਨ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਯਕ੍ਖਿਯਾ ਵਾ ਪੇਤਿਯਾ ਵਾ ਪਣ੍ਡਕਸ੍ਸ ਵਾ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਮਨੁਸ੍ਸਵਿਗ੍ਗਹਿਤ੍ਥਿਯਾ ਵਾ ਉਤ੍ਤਰਿਛਪ੍ਪਞ੍ਚਵਾਚਾਹਿ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਤਿ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਵਿਞ੍ਞੁਨਾ ਪੁਰਿਸਵਿਗ੍ਗਹੇਨ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਮਾਤੁਗਾਮੇ ਮਾਤੁਗਾਮਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਮਾਤੁਗਾਮੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਮਾਤੁਗਾਮੇ ਅਮਾਤੁਗਾਮਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੬੬. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਵਿਞ੍ਞੁਨਾ ਪੁਰਿਸਵਿਗ੍ਗਹੇਨ, ਛਪ੍ਪਞ੍ਚਵਾਚਾਹਿ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਤਿ, ਊਨਕਛਪ੍ਪਞ੍ਚਵਾਚਾਹਿ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਤਿ, ਉਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਦੇਸੇਤਿ, ਮਾਤੁਗਾਮੋ ਉਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਨਿਸੀਦਤਿ ਤਸ੍ਮਿੰ ਦੇਸੇਤਿ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਦੇਸੇਤਿ, ਪਞ੍ਹੰ ਪੁਚ੍ਛਤਿ, ਪਞ੍ਹੰ ਪੁਟ੍ਠੋ ਕਥੇਤਿ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਭਣਨ੍ਤੰ ਮਾਤੁਗਾਮੋ ਸੁਣਾਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ ਸਤ੍ਤਮੰ।

੮. ਭੂਤਾਰੋਚਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੬੭. [ਪਾਰਾ॰ ੧੯੩] ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਵੇਸਾਲਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਮਹਾਵਨੇ ਕੂਟਾਗਾਰਸਾਲਾਯੰ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਨ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਸਮ੍ਭਤ੍ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਵਗ੍ਗੁਮੁਦਾਯ ਨਦਿਯਾ ਤੀਰੇ ਵਸ੍ਸੰ ਉਪਗਚ੍ਛਿੰਸੁ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਵਜ੍ਜੀ ਦੁਬ੍ਭਿਕ੍ਖਾ ਹੋਤਿ – ਦ੍ਵੀਹਿਤਿਕਾ ਸੇਤਟ੍ਠਿਕਾ ਸਲਾਕਾਵੁਤ੍ਤਾ, ਨ ਸੁਕਰਾ ਉਞ੍ਛੇਨ ਪਗ੍ਗਹੇਨ ਯਾਪੇਤੁੰ। ਅਥ ਖੋ ਤੇਸੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਏਤਰਹਿ ਖੋ ਵਜ੍ਜੀ ਦੁਬ੍ਭਿਕ੍ਖਾ – ਦ੍ਵੀਹਿਤਿਕਾ ਸੇਤਟ੍ਠਿਕਾ ਸਲਾਕਾਵੁਤ੍ਤਾ, ਨ ਸੁਕਰਾ ਉਞ੍ਛੇਨ ਪਗ੍ਗਹੇਨ ਯਾਪੇਤੁੰ। ਕੇਨ ਨੁ ਖੋ ਮਯੰ ਉਪਾਯੇਨ ਸਮਗ੍ਗਾ ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨਾ ਅਵਿਵਦਮਾਨਾ ਫਾਸੁਕੰ ਵਸ੍ਸੰ ਵਸੇਯ੍ਯਾਮ, ਨ ਚ ਪਿਣ੍ਡਕੇਨ ਕਿਲਮੇਯ੍ਯਾਮਾ''ਤਿ? ਏਕਚ੍ਚੇ ਏਵਮਾਹੰਸੁ – ''ਹਨ੍ਦ ਮਯੰ, ਆਵੁਸੋ, ਗਿਹੀਨੰ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤੰ ਅਧਿਟ੍ਠੇਮ। ਏਵੰ ਤੇ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਦਾਤੁੰ ਮਞ੍ਞਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਏਵੰ ਮਯੰ ਸਮਗ੍ਗਾ ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨਾ ਅਵਿਵਦਮਾਨਾ ਫਾਸੁਕੰ ਵਸ੍ਸੰ ਵਸਿਸ੍ਸਾਮ, ਨ ਚ ਪਿਣ੍ਡਕੇਨ ਕਿਲਮਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ਏਕਚ੍ਚੇ ਏਵਮਾਹੰਸੁ – ''ਅਲੰ, ਆਵੁਸੋ, ਕਿੰ ਗਿਹੀਨੰ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤੰ ਅਧਿਟ੍ਠਿਤੇਨ? ਹਨ੍ਦ ਮਯੰ, ਆਵੁਸੋ, ਗਿਹੀਨੰ ਦੂਤੇਯ੍ਯੰ ਹਰਾਮ। ਏਵੰ ਤੇ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਦਾਤੁੰ ਮਞ੍ਞਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਏਵੰ ਮਯੰ ਸਮਗ੍ਗਾ ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨਾ ਅਵਿਵਦਮਾਨਾ ਫਾਸੁਕੰ ਵਸ੍ਸੰ ਵਸਿਸ੍ਸਾਮ, ਨ ਚ ਪਿਣ੍ਡਕੇਨ ਕਿਲਮਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ਏਕਚ੍ਚੇ ਏਵਮਾਹੰਸੁ – ''ਅਲੰ, ਆਵੁਸੋ; ਕਿੰ ਗਿਹੀਨੰ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤੰ ਅਧਿਟ੍ਠਿਤੇਨ! ਕਿੰ ਗਿਹੀਨੰ ਦੂਤੇਯ੍ਯੰ ਹਟੇਨ! ਹਨ੍ਦ ਮਯੰ, ਆਵੁਸੋ, ਗਿਹੀਨੰ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਸ੍ਸ ਉਤ੍ਤਰਿਮਨੁਸ੍ਸਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣੰ ਭਾਸਿਸ੍ਸਾਮ – 'ਅਸੁਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਠਮਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਲਾਭੀ, ਅਸੁਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਦੁਤਿਯਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਲਾਭੀ, ਅਸੁਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤਤਿਯਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਲਾਭੀ, ਅਸੁਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਚਤੁਤ੍ਥਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਲਾਭੀ, ਅਸੁਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨੋ, ਅਸੁਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਕਦਾਗਾਮੀ, ਅਸੁਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨਾਗਾਮੀ, ਅਸੁਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਰਹਾ, ਅਸੁਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤੇਵਿਜ੍ਜੋ, ਅਸੁਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਛਲ਼ਭਿਞ੍ਞੋਤਿ। ਏਵੰ ਤੇ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਦਾਤੁੰ ਮਞ੍ਞਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਏਵੰ ਮਯੰ ਸਮਗ੍ਗਾ ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨਾ ਅਵਿਵਦਮਾਨਾ ਫਾਸੁਕੰ ਵਸ੍ਸੰ ਵਸਿਸ੍ਸਾਮ, ਨ ਚ ਪਿਣ੍ਡਕੇਨ

ਕਿਲਮਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ਏਸੋ ਯੇਵ ਖੋ, ਆਵੁਸੋ, ਸੇਯ੍ਯੋ, ਯੋ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਗਿਹੀਨਂ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਸ੍ਸ ਉਤ੍ਤਰਿਮਨੁਸ੍ਸਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣੋ ਭਾਸਿਤੋ''ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਗਿਹੀਨਂ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਸ੍ਸ ਉਤ੍ਤਰਿਮਨੁਸ੍ਸਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਿਂਸੁ – ''ਅਸੁਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਠਮਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਲਾਭੀ...ਪੇ॰... ਅਸੁਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਛਲਭਿਞ੍ਞੋ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ – ''ਲਾਭਾ ਵਤ ਨੋ, ਸੁਲਦ੍ਧਂ ਵਤ ਨੋ, ਯੇਸਂ ਨੋ ਏਵਰੂਪਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਵਸ੍ਸਂ ਉਪਗਤਾ, ਨ ਵਤ ਨੋ ਇਤੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਏਵਰੂਪਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਵਸ੍ਸਂ ਉਪਗਤਾ, ਯਥਯਿਮੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸੀਲਵਨ੍ਤੋ ਕਲ੍ਯਾਣਧਮ੍ਮਾ''ਤਿ। ਤੇ ਨ ਤਾਦਿਸਾਨਿ ਭੋਜਨਾਨਿ ਅਤ੍ਤਨਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਦੇਨ੍ਤਿ ਪੁਤ੍ਤਦਾਰਸ੍ਸ ਦੇਨ੍ਤਿ ਦਾਸਕਮ੍ਮਕਰਪੋਰਿਸਸ੍ਸ ਦੇਨ੍ਤਿ ਮਿਤ੍ਤਾਮਚ੍ਚਾਨਂ ਦੇਨ੍ਤਿ ਞਾਤਿਸਾਲੋਹਿਤਾਨਂ ਦੇਨ੍ਤਿ ਯਾਦਿਸਾਨਿ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਦੇਨ੍ਤਿ। ਨ ਤਾਦਿਸਾਨਿ ਖਾਦਨੀਯਾਨਿ ਸਾਯਨੀਯਾਨਿ ਪਾਨਾਨਿ ਅਤ੍ਤਨਾ ਖਾਦਨ੍ਤਿ ਸਾਯਨ੍ਤਿ ਪਿਵਨ੍ਤਿ [ਅਤ੍ਤਨਾ ਪਿਵਨ੍ਤਿ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕ॰)] ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਦੇਨ੍ਤਿ ਪੁਤ੍ਤਦਾਰਸ੍ਸ ਦੇਨ੍ਤਿ ਦਾਸਕਮ੍ਮਕਰਪੋਰਿਸਸ੍ਸ ਦੇਨ੍ਤਿ ਮਿਤ੍ਤਾਮਚ੍ਚਾਨਂ ਦੇਨ੍ਤਿ ਞਾਤਿਸਾਲੋਹਿਤਾਨਂ ਦੇਨ੍ਤਿ , ਯਾਦਿਸਾਨਿ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਦੇਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਵਣ੍ਣਵਾ ਅਹੇਸੁਂ ਪੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਪਸਨ੍ਨਮੁਖਵਣ੍ਣਾ ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨਛਵਿਵਣ੍ਣਾ।

੬੮. ਆਚਿਣ੍ਣਂ ਖੋ ਪਨੇਤਂ ਵਸ੍ਸਂਵੁਟ੍ਠਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਵਸ੍ਸਂਵੁਟ੍ਠਾ ਤੇਮਾਸਚ੍ਚਯੇਨ ਸੇਨਾਸਨਂ ਸਂਸਾਮੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਯੇਨ ਵੇਸਾਲੀ ਤੇਨ ਪਕ੍ਕਮਿਂਸੁ। ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਯੇਨ ਵੇਸਾਲੀ ਮਹਾਵਨਂ ਕੂਟਾਗਾਰਸਾਲਾ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿਂਸੁ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਦਿਸਾਸੁ ਵਸ੍ਸਂਵੁਟ੍ਠਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕਿਸਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਲੂਖਾ ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣਾ ਉਪ੍ਪਣ੍ਡੁਪ੍ਪਣ੍ਡੁਕਜਾਤਾ ਧਮਨਿਸਨ੍ਥਤਗਤ੍ਤਾ। ਵਗ੍ਗੁਮੁਦਾਤੀਰਿਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਵਣ੍ਣਵਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਪੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਪਸਨ੍ਨਮੁਖਵਣ੍ਣਾ ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨਛਵਿਵਣ੍ਣਾ। ਆਚਿਣ੍ਣਂ ਖੋ ਪਨੇਤਂ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਭਗਵਨ੍ਤਾਨਂ ਆਗਨ੍ਤੁਕੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਟਿਸਮ੍ਮੋਦਿਤੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਵਗ੍ਗੁਮੁਦਾਤੀਰਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਕਚ੍ਚਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਖਮਨੀਯਂ, ਕਚ੍ਚਿ ਯਾਪਨੀਯਂ, ਕਚ੍ਚਿ ਸਮਗ੍ਗਾ ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨਾ ਅਵਿਵਦਮਾਨਾ ਫਾਸੁਕਂ ਵਸ੍ਸਂ ਵਸਿਤ੍ਥ, ਨ ਚ ਪਿਣ੍ਡਕੇਨ ਕਿਲਮਿਤ੍ਥਾ''ਤਿ? ''ਖਮਨੀਯਂ ਭਗਵਾ, ਯਾਪਨੀਯਂ ਭਗਵਾ। ਸਮਗ੍ਗਾ ਚ ਮਯਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨਾ ਅਵਿਵਦਮਾਨਾ ਫਾਸੁਕਂ ਵਸ੍ਸਂ ਵਸਿਮ੍ਹਾ, ਨ ਚ ਪਿਣ੍ਡਕੇਨ ਕਿਲਮਿਮ੍ਹਾ''ਤਿ। ਜਾਨਨ੍ਤਾਪਿ ਤਥਾਗਤਾ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਜਾਨਨ੍ਤਾਪਿ ਨ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਕਾਲਂ ਵਿਦਿਤ੍ਵਾ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਿ , ਕਾਲਂ ਵਿਦਿਤ੍ਵਾ ਨ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਅਤ੍ਥਸਞ੍ਹਿਤਂ ਤਥਾਗਤਾ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਨੋ ਅਨਤ੍ਥਸਞ੍ਹਿਤਂ। ਅਨਤ੍ਥਸਞ੍ਹਿਤੇ ਸੇਤੁਘਾਤੋ ਤਥਾਗਤਾਨਂ। ਦ੍ਵੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਬੁਦ੍ਧਾ ਭਗਵਨ੍ਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਿ – ਧਮ੍ਮਂ ਵਾ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮ, ਸਾਵਕਾਨਂ ਵਾ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਪੇਸ੍ਸਾਮਾਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਵਗ੍ਗੁਮੁਦਾਤੀਰਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਯਥਾ ਕਥਂ ਪਨ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਮਗ੍ਗਾ ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨਾ ਅਵਿਵਦਮਾਨਾ ਫਾਸੁਕਂ ਵਸ੍ਸਂ ਵਸਿਤ੍ਥ, ਨ ਚ ਪਿਣ੍ਡਕੇਨ ਕਿਲਮਿਤ੍ਥਾ''ਤਿ? ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਕਚ੍ਚਿ ਪਨ ਵੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭੂਤ''ਨ੍ਤਿ? ''ਭੂਤਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਦਰਸ੍ਸ ਕਾਰਣਾ ਗਿਹੀਨਂ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਸ੍ਸ ਉਤ੍ਤਰਿਮਨੁਸ੍ਸਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਿਸ੍ਸਥ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੬੯. "**ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਉਤ੍ਤਰਿਮਨੁਸ੍ਸਧਮ੍ਮਂ ਆਰੋਚੇਯ੍ਯ ਭੂਤਸ੍ਮਿਂ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੭੦. **ਯੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਞ੍ਚ ਠਪੇਤ੍ਵਾ, ਅਵਸੇਸੋ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਨਾਮ।

[ਪਾਰਾ॰ ੧੯੮] **ਉਤ੍ਤਰਿਮਨੁਸ੍ਸਧਮ੍ਮੋ** ਨਾਮ ਝਾਨਂ, ਵਿਮੋਕ੍ਖੋ, ਸਮਾਧਿ, ਸਮਾਪਤ੍ਤਿ, ਞਾਣਦਸ੍ਸਨਂ, ਮਗ੍ਗਭਾਵਨਾ, ਫਲਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾ, ਕਿਲੇਸਪ੍ਪਹਾਨਂ, ਵਿਨੀਵਰਣਤਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ, ਸੁਞ੍ਞਾਗਾਰੇ ਅਭਿਰਤਿ।

[ਪਾਰਾ॰ ੧੯੯] **ਝਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ, ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ, ਤਤਿਯਂ ਝਾਨਂ, ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ।

[ਪਾਰਾ॰ ੧੯੯] **ਵਿਮੋਕ੍ਖੋ**ਤਿ ਸੁਞ੍ਞਤੋ ਵਿਮੋਕ੍ਖੋ, ਅਨਿਮਿਤ੍ਤੋ ਵਿਮੋਕ੍ਖੋ, ਅਪ੍ਪਣਿਹਿਤੋ ਵਿਮੋਕ੍ਖੋ।

[ਪਾਰਾ॰ ੧੯੯] **ਸਮਾਧੀ**ਤਿ ਸੁਞ੍ਞਤੋ ਸਮਾਧਿ, ਅਨਿਮਿਤ੍ਤੋ ਸਮਾਧਿ, ਅਪ੍ਪਣਿਹਿਤੋ ਸਮਾਧਿ।

[ਪਾਰਾ॰ ੧੯੯] **ਸਮਾਪਤ੍ਤੀ**ਤਿ ਸੁਞ੍ਞਤਾ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿ, ਅਨਿਮਿਤ੍ਤਾ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿ, ਅਪ੍ਪਣਿਹਿਤਾ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿ।

[ਪਾਰਾ॰ ੧੯੯] **ਞਾਣਦਸ੍ਸਨ**ਨ੍ਤਿ ਤਿਸ੍ਸੋ ਵਿਜ੍ਜਾ।

[ਪਾਰਾ॰ ੧੯੯] **ਮਗ੍ਗਭਾਵਨਾ**ਤਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਾ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨਾ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਾ, ਪਞ੍ਚਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ, ਪਞ੍ਚ ਬਲਾਨਿ, ਸਤ੍ਤ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਾ, ਅਰਿਯੋ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕੋ ਮਗ੍ਗੋ।

[ਪਾਰਾ॰ ੧੯੯] **ਫਲਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾ**ਤਿ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਸ੍ਸ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾ, ਸਕਦਾਗਾਮਿਫਲਸ੍ਸ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾ, ਅਨਾਗਾਮਿਫਲਸ੍ਸ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾ, ਅਰਹਤ੍ਤਸ੍ਸ [ਅਰਹਤ੍ਤਫਲਸ੍ਸ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾ।

[ਪਾਰਾ॰ ੧੯੯] **ਕਿਲੇਸਪ੍ਪਹਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਰਾਗਸ੍ਸ ਪਹਾਨਂ, ਦੋਸਸ੍ਸ ਪਹਾਨਂ, ਮੋਹਸ੍ਸ ਪਹਾਨਂ।

[ਪਾਰਾ॰ ੧੯੯] **ਵਿਨੀਵਰਣਤਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਰਾਗਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ਵਿਨੀਵਰਣਤਾ, ਦੋਸਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ਵਿਨੀਵਰਣਤਾ, ਮੋਹਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ਵਿਨੀਵਰਣਤਾ।

[ਪਾਰਾ॰ ੧੯੯] **ਸੁਞ੍ਞਾਗਾਰੇ ਅਭਿਰਤੀ**ਤਿ ਪਠਮੇਨ ਝਾਨੇਨ ਸੁਞ੍ਞਾਗਾਰੇ ਅਭਿਰਤਿ, ਦੁਤਿਯੇਨ ਝਾਨੇਨ ਸੁਞ੍ਞਾਗਾਰੇ ਅਭਿਰਤਿ, ਤਤਿਯੇਨ ਝਾਨੇਨ ਸੁਞ੍ਞਾਗਾਰੇ ਅਭਿਰਤਿ, ਚਤੁਤ੍ਥੇਨ ਝਾਨੇਨ ਸੁਞ੍ਞਾਗਾਰੇ ਅਭਿਰਤਿ।

੭੧. **ਆਰੋਚੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ''ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿ''ਨ੍ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਆਰੋਚੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ''ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਾਮੀ''ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਆਰੋਚੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ''ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਨ੍ਨੋ''ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਆਰੋਚੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ''ਪਠਮਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਲਾਭਿਮ੍ਹੀ''ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਆਰੋਚੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ''ਪਠਮਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਵਸਿਮ੍ਹੀ''ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਆਰੋਚੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ''ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਸਚ੍ਛਿਕਤਂ ਮਯਾ''ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਆਰੋਚੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ''ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ... ਤਤਿਯਂ ਝਾਨਂ... ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਂ, ਸਮਾਪਜ੍ਜਾਮਿ, ਸਮਾਪਨ੍ਨੋ; ਚਤੁਤ੍ਥਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਲਾਭਿਮ੍ਹਿ, ਵਸਿਮ੍ਹਿ; ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ ਸਚ੍ਛਿਕਤਂ ਮਯਾ''ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਆਰੋਚੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ''ਸੁਞ੍ਞਤਂ ਵਿਮੋਕ੍ਖਂ... ਅਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਵਿਮੋਕ੍ਖਂ... ਅਪ੍ਪਣਿਹਿਤਂ ਵਿਮੋਕ੍ਖਂ... ਸੁਞ੍ਞਤਂ ਸਮਾਧਿਂ... ਅਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਸਮਾਧਿਂ... ਅਪ੍ਪਣਿਹਿਤਂ ਸਮਾਧਿਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਂ, ਸਮਾਪਜ੍ਜਾਮਿ, ਸਮਾਪਨ੍ਨੋ; ਅਪ੍ਪਣਿਹਿਤਸ੍ਸ ਸਮਾਧਿਸ੍ਸ

ਲਾਭਿਮ੍ਹਿ, ਵਸਿਮ੍ਹਿ; ਅਪ੍ਪਣਿਹਿਤੋ ਸਮਾਧਿ ਸਚ੍ਛਿਕਤੋ ਮਯਾ''ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਆਰੋਚੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ''ਸੁਞ੍ਞਤੰ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿੰ... ਅਨਿਮਿਤ੍ਤੰ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿੰ... ਅਪ੍ਪਣਿਹਿਤੰ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿੰ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿੰ, ਸਮਾਪਜ੍ਜਾਮਿ, ਸਮਾਪਨ੍ਨੋ; ਅਪ੍ਪਣਿਹਿਤਾਯ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਲਾਭਿਮ੍ਹਿ, ਵਸਿਮ੍ਹਿ; ਅਪ੍ਪਣਿਹਿਤਾ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿ ਸਚ੍ਛਿਕਤਾ ਮਯਾ''ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਆਰੋਚੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ''ਤਿਸ੍ਸੋ ਵਿਜ੍ਜਾ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿੰ, ਸਮਾਪਜ੍ਜਾਮਿ, ਸਮਾਪਨ੍ਨੋ; ਤਿਸ੍ਸਨ੍ਨੰ ਵਿਜ੍ਜਾਨੰ ਲਾਭਿਮ੍ਹਿ, ਵਸਿਮ੍ਹਿ; ਤਿਸ੍ਸੋ ਵਿਜ੍ਜਾ ਸਚ੍ਛਿਕਤਾ ਮਯਾ''ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਆਰੋਚੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ''ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨੇ... ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨੇ... ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੇ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿੰ, ਸਮਾਪਜ੍ਜਾਮਿ, ਸਮਾਪਨ੍ਨੋ; ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਾਨੰ ਲਾਭਿਮ੍ਹਿ, ਵਸਿਮ੍ਹਿ; ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਾ ਸਚ੍ਛਿਕਤਾ ਮਯਾ''ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਆਰੋਚੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ''ਪਞ੍ਚਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ... ਪਞ੍ਚ ਬਲਾਨਿ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿੰ, ਸਮਾਪਜ੍ਜਾਮਿ , ਸਮਾਪਨ੍ਨੋ; ਪਞ੍ਚਨ੍ਨੰ ਬਲਾਨੰ ਲਾਭਿਮ੍ਹਿ, ਵਸਿਮ੍ਹਿ; ਪਞ੍ਚ ਬਲਾਨਿ ਸਚ੍ਛਿਕਤਾਨਿ ਮਯਾ''ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਆਰੋਚੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ''ਸਤ੍ਤ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੇ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿੰ, ਸਮਾਪਜ੍ਜਾਮਿ, ਸਮਾਪਨ੍ਨੋ; ਸਤ੍ਤਨ੍ਨੰ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਾਨੰ ਲਾਭਿਮ੍ਹਿ, ਵਸਿਮ੍ਹਿ; ਸਤ੍ਤ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਾ ਸਚ੍ਛਿਕਤਾ ਮਯਾ''ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਆਰੋਚੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ''ਅਰਿਯੰ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕੰ ਮਗ੍ਗੰ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿੰ, ਸਮਾਪਜ੍ਜਾਮਿ, ਸਮਾਪਨ੍ਨੋ; ਅਰਿਯਸ੍ਸ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕਸ੍ਸ ਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਲਾਭਿਮ੍ਹਿ, ਵਸਿਮ੍ਹਿ; ਅਰਿਯੋ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕੋ ਮਗ੍ਗੋ ਸਚ੍ਛਿਕਤੋ ਮਯਾ''ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਆਰੋਚੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ''ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੰ... ਸਕਦਾਗਾਮਿਫਲੰ... ਅਨਾਗਾਮਿਫਲੰ... ਅਰਹਤ੍ਤੰ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿੰ, ਸਮਾਪਜ੍ਜਾਮਿ, ਸਮਾਪਨ੍ਨੋ; ਅਰਹਤ੍ਤਸ੍ਸ ਲਾਭਿਮ੍ਹਿ, ਵਸਿਮ੍ਹਿ; ਅਰਹਤ੍ਤੰ [ਅਰਹਤ੍ਤਫਲੰ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਸਚ੍ਛਿਕਤੰ ਮਯਾ''ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਆਰੋਚੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ''ਰਾਗੋ ਮੇ ਚਤ੍ਤੋ... ਦੋਸੋ ਮੇ ਚਤ੍ਤੋ... ਮੋਹੋ ਮੇ ਚਤ੍ਤੋ, ਵਨ੍ਤੋ, ਮੁਤ੍ਤੋ, ਪਹੀਨੋ, ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠੋ, ਉਕ੍ਖੇਟਿਤੋ , ਸਮੁਕ੍ਖੇਟਿਤੋ''ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਆਰੋਚੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ''ਰਾਗਾ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤੰ ਵਿਨੀਵਰਣੰ... ਦੋਸਾ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤ ਵਿਨੀਵਰਣੰ... ਮੋਹਾ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤੰ ਵਿਨੀਵਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਆਰੋਚੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ''ਸੁਞ੍ਞਾਗਾਰੇ ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ... ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ... ਤਤਿਯੰ ਝਾਨੰ... ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਝਾਨੰ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿੰ, ਸਮਾਪਜ੍ਜਾਮਿ, ਸਮਾਪਨ੍ਨੋ; ਸੁਞ੍ਞਾਗਾਰੇ ਚਤੁਤ੍ਥਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਲਾਭਿਮ੍ਹਿ, ਵਸਿਮ੍ਹਿ; ਸੁਞ੍ਞਾਗਾਰੇ ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਝਾਨੰ ਸਚ੍ਛਿਕਤੰ ਮਯਾ''ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੧੨. **ਆਰੋਚੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ''ਪਠਮਞ੍ਚ ਝਾਨੰ ਦੁਤਿਯਞ੍ਚ ਝਾਨੰ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿੰ, ਸਮਾਪਜ੍ਜਾਮਿ, ਸਮਾਪਨ੍ਨੋ; ਪਠਮਸ੍ਸ ਚ ਝਾਨਸ੍ਸ ਦੁਤਿਯਸ੍ਸ ਚ ਝਾਨਸ੍ਸ ਲਾਭਿਮ੍ਹਿ, ਵਸਿਮ੍ਹਿ; ਪਠਮਞ੍ਚ ਝਾਨੰ ਦੁਤਿਯਞ੍ਚ ਝਾਨੰ ਸਚ੍ਛਿਕਤੰ ਮਯਾ''ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਆਰੋਚੇਯਜਾਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ‘‘ਪਠਮਞ੍ਚ ਝਾਨਂ ਤਤਿਯਞ੍ਚ ਝਾਨਂ... ਪਠਮਞ੍ਚ ਝਾਨਂ ਚਤੁਤ੍ਥਞ੍ਚ ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਂ, ਸਮਾਪਜ੍ਜਾਮਿ, ਸਮਾਪਨ੍ਨੋ; ਪਠਮਸ੍ਸ ਚ ਝਾਨਸ੍ਸ ਚਤੁਤ੍ਥਸ੍ਸ ਚ ਝਾਨਸ੍ਸ ਲਾਭਿਮ੍ਹਿ, ਵਸਿਮ੍ਹਿ; ਪਠਮਞ੍ਚ ਝਾਨਂ ਚਤੁਤ੍ਥਞ੍ਚ ਝਾਨਂ ਸਚ੍ਛਿਕਤਂ ਮਯਾ’’ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਆਰੋਚੇਯਜਾਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ‘‘ਪਠਮਞ੍ਚ ਝਾਨਂ ਸੁਞ੍ਞਤਞ੍ਚ ਵਿਮੋਕ੍ਖਂ... ਅਨਿਮਿਤ੍ਤਞ੍ਚ ਵਿਮੋਕ੍ਖਂ... ਅਪ੍ਪਣਿਹਿਤਞ੍ਚ ਵਿਮੋਕ੍ਖਂ... ਸੁਞ੍ਞਤਞ੍ਚ ਸਮਾਧਿਂ... ਅਨਿਮਿਤ੍ਤਞ੍ਚ ਸਮਾਧਿਂ... ਅਪ੍ਪਣਿਹਿਤਞ੍ਚ ਸਮਾਧਿਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਂ, ਸਮਾਪਜ੍ਜਾਮਿ, ਸਮਾਪਨ੍ਨੋ; ਪਠਮਸ੍ਸ ਚ ਝਾਨਸ੍ਸ ਅਪ੍ਪਣਿਹਿਤਸ੍ਸ ਚ ਸਮਾਧਿਸ੍ਸ ਲਾਭਿਮ੍ਹਿ, ਵਸਿਮ੍ਹਿ; ਪਠਮਞ੍ਚ ਝਾਨਂ ਅਪ੍ਪਣਿਹਿਤੋ ਚ ਸਮਾਧਿ ਸਚ੍ਛਿਕਤੋ ਮਯਾ’’ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਆਰੋਚੇਯਜਾਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ‘‘ਪਠਮਞ੍ਚ ਝਾਨਂ ਸੁਞ੍ਞਤਞ੍ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਂ... ਅਨਿਮਿਤ੍ਤਞ੍ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਂ... ਅਪ੍ਪਣਿਹਿਤਞ੍ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਂ, ਸਮਾਪਜ੍ਜਾਮਿ, ਸਮਾਪਨ੍ਨੋ; ਪਠਮਸ੍ਸ ਚ ਝਾਨਸ੍ਸ ਅਪ੍ਪਣਿਹਿਤਾਯ ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਲਾਭਿਮ੍ਹਿ, ਵਸਿਮ੍ਹਿ; ਪਠਮਞ੍ਚ ਝਾਨਂ ਅਪ੍ਪਣਿਹਿਤਾ ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿ ਸਚ੍ਛਿਕਤਾ ਮਯਾ’’ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਆਰੋਚੇਯਜਾਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ‘‘ਪਠਮਞ੍ਚ ਝਾਨਂ ਤਿਸ੍ਸੋ ਚ ਵਿਜ੍ਜਾ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਂ, ਸਮਾਪਜ੍ਜਾਮਿ, ਸਮਾਪਨ੍ਨੋ; ਪਠਮਸ੍ਸ ਚ ਝਾਨਸ੍ਸ ਤਿਸ੍ਸਨ੍ਨਞ੍ਚ ਵਿਜ੍ਜਾਨਂ ਲਾਭਿਮ੍ਹਿ, ਵਸਿਮ੍ਹਿ; ਪਠਮਞ੍ਚ ਝਾਨਂ ਤਿਸ੍ਸੋ ਚ ਵਿਜ੍ਜਾ ਸਚ੍ਛਿਕਤਾ ਮਯਾ’’ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਆਰੋਚੇਯਜਾਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ‘‘ਪਠਮਞ੍ਚ ਝਾਨਂ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਚ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨੇ...ਪੇ॰... ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਚ ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨੇ... ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਚ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੇ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਂ, ਸਮਾਪਜ੍ਜਾਮਿ, ਸਮਾਪਨ੍ਨੋ; ਪਠਮਸ੍ਸ ਚ ਝਾਨਸ੍ਸ ਚਤੁਨ੍ਨਞ੍ਚ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਾਨਂ ਲਾਭਿਮ੍ਹਿ, ਵਸਿਮ੍ਹਿ; ਪਠਮਞ੍ਚ ਝਾਨਂ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਚ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਾ ਸਚ੍ਛਿਕਤਾ ਮਯਾ’’ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਆਰੋਚੇਯਜਾਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ‘‘ਪਠਮਞ੍ਚ ਝਾਨਂ, ਪਞ੍ਚ ਚ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ... ਪਞ੍ਚ ਚ ਬਲਾਨਿ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਂ, ਸਮਾਪਜ੍ਜਾਮਿ, ਸਮਾਪਨ੍ਨੋ; ਪਠਮਸ੍ਸ ਚ ਝਾਨਸ੍ਸ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਞ੍ਚ ਬਲਾਨਂ ਲਾਭਿਮ੍ਹਿ, ਵਸਿਮ੍ਹਿ; ਪਠਮਞ੍ਚ ਝਾਨਂ ਪਞ੍ਚ ਚ ਬਲਾਨਿ ਸਚ੍ਛਿਕਤਾਨਿ ਮਯਾ’’ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਆਰੋਚੇਯਜਾਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ‘‘ਪਠਮਞ੍ਚ ਝਾਨਂ ਸਤ੍ਤ ਚ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੇ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਂ, ਸਮਾਪਜ੍ਜਾਮਿ, ਸਮਾਪਨ੍ਨੋ; ਪਠਮਸ੍ਸ ਚ ਝਾਨਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤਨ੍ਨਞ੍ਚ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਾਨਂ ਲਾਭਿਮ੍ਹਿ, ਵਸਿਮ੍ਹਿ; ਪਠਮਞ੍ਚ ਝਾਨਂ ਸਤ੍ਤ ਚ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਾ ਸਚ੍ਛਿਕਤਾ ਮਯਾ’’ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਆਰੋਚੇਯਜਾਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ‘‘ਪਠਮਞ੍ਚ ਝਾਨਂ ਅਰਿਯਞ੍ਚ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕਂ ਮਗ੍ਗਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਂ, ਸਮਾਪਜ੍ਜਾਮਿ, ਸਮਾਪਨ੍ਨੋ; ਪਠਮਸ੍ਸ ਚ ਝਾਨਸ੍ਸ ਅਰਿਯਸ੍ਸ ਚ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕਸ੍ਸ ਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਲਾਭਿਮ੍ਹਿ, ਵਸਿਮ੍ਹਿ; ਪਠਮਞ੍ਚ ਝਾਨਂ ਅਰਿਯੋ ਚ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕੋ ਮਗ੍ਗੋ ਸਚ੍ਛਿਕਤੋ ਮਯਾ’’ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਆਰੋਚੇਯਜਾਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ‘‘ਪਠਮਞ੍ਚ ਝਾਨਂ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਞ੍ਚ... ਸਕਦਾਗਾਮਿਫਲਞ੍ਚ... ਅਨਾਗਾਮਿਫਲਞ੍ਚ... ਅਰਹਤ੍ਤਞ੍ਚ [ਅਰਹਤ੍ਤਫਲਞ੍ਚ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਂ, ਸਮਾਪਜ੍ਜਾਮਿ, ਸਮਾਪਨ੍ਨੋ; ਪਠਮਸ੍ਸ ਚ ਝਾਨਸ੍ਸ ਅਰਹਤ੍ਤਸ੍ਸ [ਅਰਹਤ੍ਤਫਲਸ੍ਸ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਚ ਲਾਭਿਮ੍ਹਿ, ਵਸਿਮ੍ਹਿ; ਪਠਮਞ੍ਚ ਝਾਨਂ ਅਰਹਤ੍ਤਞ੍ਚ ਸਚ੍ਛਿਕਤਂ ਮਯਾ’’ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਆਰੋਚੇਯਜਾਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ‘‘ਪਠਮਞ੍ਚ ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਂ, ਸਮਾਪਜ੍ਜਾਮਿ, ਸਮਾਪਨ੍ਨੋ... ਰਾਗੋ ਚ ਮੇ ਚਤ੍ਤੋ... ਦੋਸੋ ਚ ਮੇ ਚਤ੍ਤੋ... ਮੋਹੋ ਚ ਮੇ ਚਤ੍ਤੋ, ਵਨ੍ਤੋ, ਮੁਤ੍ਤੋ, ਪਹੀਨੋ, ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠੋ, ਉਕ੍ਖੇਟਿਤੋ, ਸਮੁਕ੍ਖੇਟਿਤੋ’’ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਆਰੋਚੇਯ਼ਜਾਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ''ਪਠਮਞ੍ਚ ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਂ, ਸਮਾਪਜ੍ਜਾਮਿ, ਸਮਾਪਨ੍ਨੋ... ਰਾਗਾ ਚ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤਂ ਵਿਨੀਵਰਣਂ... ਦੋਸਾ ਚ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤਂ ਵਿਨੀਵਰਣਂ... ਮੋਹਾ ਚ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤਂ ਵਿਨੀਵਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੧੩. **ਆਰੋਚੇਯ਼ਜਾ**ਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ''ਦੁਤਿਯਞ੍ਚ ਝਾਨਂ ਤਤਿਯਞ੍ਚ ਝਾਨਂ... ਦੁਤਿਯਞ੍ਚ ਝਾਨਂ ਚਤੁਤ੍ਥਞ੍ਚ ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਂ, ਸਮਾਪਜ੍ਜਾਮਿ, ਸਮਾਪਨ੍ਨੋ; ਦੁਤਿਯਸ੍ਸ ਚ ਝਾਨਸ੍ਸ ਚਤੁਤ੍ਥਸ੍ਸ ਚ ਝਾਨਸ੍ਸ ਲਾਭਿਮ੍ਹਿ, ਵਸਿਮ੍ਹਿ; ਦੁਤਿਯਞ੍ਚ ਝਾਨਂ ਚਤੁਤ੍ਥਞ੍ਚ ਝਾਨਂ ਸਚ੍ਛਿਕਤਂ ਮਯਾ''ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਆਰੋਚੇਯ਼ਜਾਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ''ਦੁਤਿਯਞ੍ਚ ਝਾਨਂ ਸੁਞ੍ਞਤਞ੍ਚ ਵਿਮੋਕ੍ਖਂ...ਪੇ॰... ਮੋਹਾ ਚ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤਂ ਵਿਨੀਵਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਆਰੋਚੇਯ਼ਜਾਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ''ਦੁਤਿਯਞ੍ਚ ਝਾਨਂ ਪਠਮਞ੍ਚ ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਂ, ਸਮਾਪਜ੍ਜਾਮਿ, ਸਮਾਪਨ੍ਨੋ; ਦੁਤਿਯਸ੍ਸ ਚ ਝਾਨਸ੍ਸ ਪਠਮਸ੍ਸ ਚ ਝਾਨਸ੍ਸ ਲਾਭਿਮ੍ਹਿ, ਵਸਿਮ੍ਹਿ; ਦੁਤਿਯਞ੍ਚ ਝਾਨਂ ਪਠਮਞ੍ਚ ਝਾਨਂ ਸਚ੍ਛਿਕਤਂ ਮਯਾ''ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ...ਪੇ॰...।

ਮੂਲਂ ਸਂਖਿਤ੍ਤਂ।

ਆਰੋਚੇਯ਼ਜਾਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ''ਮੋਹਾ ਚ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤਂ ਵਿਨੀਵਰਣਂ, ਪਠਮਞ੍ਚ ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਂ, ਸਮਾਪਜ੍ਜਾਮਿ, ਸਮਾਪਨ੍ਨੋ; ਮੋਹਾ ਚ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤਂ ਵਿਨੀਵਰਣਂ, ਪਠਮਸ੍ਸ ਚ ਝਾਨਸ੍ਸ ਲਾਭਿਮ੍ਹਿ, ਵਸਿਮ੍ਹਿ; ਮੋਹਾ ਚ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤਂ ਵਿਨੀਵਰਣਂ, ਪਠਮਞ੍ਚ ਝਾਨਂ ਸਚ੍ਛਿਕਤਂ ਮਯਾ''ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ...ਪੇ॰...।

ਆਰੋਚੇਯ਼ਜਾਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ''ਮੋਹਾ ਚ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤਂ ਵਿਨੀਵਰਣਂ, ਦੋਸਾ ਚ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤਂ ਵਿਨੀਵਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ...ਪੇ॰...।

ਆਰੋਚੇਯ਼ਜਾਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ''ਪਠਮਞ੍ਚ ਝਾਨਂ ਦੁਤਿਯਞ੍ਚ ਝਾਨਂ ਤਤਿਯਞ੍ਚ ਝਾਨਂ ਚਤੁਤ੍ਥਞ੍ਚ ਝਾਨਂ ਸੁਞ੍ਞਤਞ੍ਚ ਵਿਮੋਕ੍ਖਂ ਅਨਿਮਿਤ੍ਤਞ੍ਚ ਵਿਮੋਕ੍ਖਂ ਅਪ੍ਪਣਿਹਿਤਞ੍ਚ ਵਿਮੋਕ੍ਖਂ ਸੁਞ੍ਞਤਞ੍ਚ ਸਮਾਧਿਂ ਅਨਿਮਿਤ੍ਤਞ੍ਚ ਸਮਾਧਿਂ ਅਪ੍ਪਣਿਹਿਤਞ੍ਚ ਸਮਾਧਿਂ ਸੁਞ੍ਞਤਞ੍ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨਿਮਿਤ੍ਤਞ੍ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਂ ਅਪ੍ਪਣਿਹਿਤਞ੍ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਂ ਤਿਸ੍ਸੋ ਚ ਵਿਜ੍ਜਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਚ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਚ ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਚ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੇ ਪਞ੍ਚ ਚ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਞ੍ਚ ਚ ਬਲਾਨਿ ਸਤ੍ਤ ਚ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੇ ਅਰਿਯਞ੍ਚ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕਂ ਮਗ੍ਗਂ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਞ੍ਚ ਸਕਦਾਗਾਮਿਫਲਞ੍ਚ ਅਨਾਗਾਮਿਫਲਞ੍ਚ ਅਰਹਤ੍ਤਞ੍ਚ [ਅਰਹਤ੍ਤਫਲਞ੍ਚ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਂ...ਪੇ॰... ਰਾਗੋ ਚ ਮੇ ਚਤ੍ਤੋ, ਦੋਸੋ ਚ ਮੇ ਚਤ੍ਤੋ, ਮੋਹੋ ਚ ਮੇ ਚਤ੍ਤੋ, ਵਨ੍ਤੋ, ਮੁਤ੍ਤੋ, ਪਹੀਨੋ, ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠੋ, ਉਕ੍ਖੇਟਿਤੋ ਸਮੁਕ੍ਖੇਟਿਤੋ, ਰਾਗਾ ਚ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤਂ ਵਿਨੀਵਰਣਂ, ਦੋਸਾ ਚ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤਂ ਵਿਨੀਵਰਣਂ, ਮੋਹਾ ਚ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤਂ ਵਿਨੀਵਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੧੪. **ਆਰੋਚੇਯ਼ਜਾ**ਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ''ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ''ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿ''ਨ੍ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਵਿਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ, ਨ ਪਟਿਵਿਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਆਰੋਚੇਯ਼ਜਾਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ''ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ''ਤਤਿਯਂ ਝਾਨਂ...ਪੇ॰... ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ, ਸੁਞ੍ਞਤਂ ਵਿਮੋਕ੍ਖਂ, ਅਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਵਿਮੋਕ੍ਖਂ, ਅਪ੍ਪਣਿਹਿਤਂ ਵਿਮੋਕ੍ਖਂ, ਸੁਞ੍ਞਤਂ ਸਮਾਧਿਂ, ਅਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਸਮਾਧਿਂ, ਅਪ੍ਪਣਿਹਿਤਂ ਸਮਾਧਿਂ, ਸੁਞ੍ਞਤਂ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਂ, ਅਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਂ, ਅਪ੍ਪਣਿਹਿਤਂ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਂ, ਤਿਸ੍ਸੋ ਵਿਜ੍ਜਾ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨੇ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨੇ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੇ, ਪਞ੍ਚਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ, ਪਞ੍ਚ ਬਲਾਨਿ, ਸਤ੍ਤ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੇ, ਅਰਿਯਂ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕਂ ਮਗ੍ਗਂ, ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਂ, ਸਕਦਾਗਾਮਿਫਲਂ, ਅਨਾਗਾਮਿਫਲਂ, ਅਰਹਤ੍ਤਂ [ਅਰਹਤ੍ਤਫਲਂ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਂ...ਪੇ॰... ਰਾਗੋ ਮੇ ਚਤ੍ਤੋ, ਦੋਸੋ ਮੇ ਚਤ੍ਤੋ, ਮੋਹੋ ਮੇ ਚਤ੍ਤੋ, ਵਨ੍ਤੋ, ਮੁਤ੍ਤੋ, ਪਹੀਨੋ; ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠੋ,

ਉਕ੍ਖੇਟਿਤੋ, ਸਮੁਕ੍ਖੇਟਿਤੋ; ਰਾਗਾ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤੰ ਵਿਨੀਵਰਣੰ, ਦੋਸਾ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤੰ ਵਿਨੀਵਰਣੰ, ਮੋਹਾ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤੰ ਵਿਨੀਵਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਵਿਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ, ਨ ਪਟਿਵਿਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਆਰੋਚੇਯ੍ਯਜਾਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ''ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਤੁਕਾਮੋ...ਪੇ॰... ''ਮੋਹਾ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤੰ ਵਿਨੀਵਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਵਿਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ, ਨ ਪਟਿਵਿਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ...ਪੇ॰...।

ਆਰੋਚੇਯ੍ਯਜਾਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ''ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਤੁਕਾਮੋ – ''ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿ''ਨ੍ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਵਿਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ, ਨ ਪਟਿਵਿਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ...ਪੇ॰...।

ਮੂਲਂ ਸਂਖਿਤ੍ਤਂ।

ਆਰੋਚੇਯ੍ਯਜਾਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ''ਮੋਹਾ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤੰ ਵਿਨੀਵਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਤੁਕਾਮੋ – ''ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿ''ਨ੍ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਵਿਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ, ਨ ਪਟਿਵਿਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ...ਪੇ॰...।

ਆਰੋਚੇਯ੍ਯਜਾਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ''ਮੋਹਾ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤੰ ਵਿਨੀਵਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਤੁਕਾਮੋ – ''ਦੋਸਾ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤੰ ਵਿਨੀਵਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਵਿਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ, ਨ ਪਟਿਵਿਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ...ਪੇ॰...।

ਆਰੋਚੇਯ੍ਯਜਾਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ''ਪਠਮਞ੍ਚ ਝਾਨਂ ਦੁਤਿਯਞ੍ਚ ਝਾਨਂ ਤਤਿਯਞ੍ਚ ਝਾਨਂ ਚਤੁਤ੍ਥਞ੍ਚ ਝਾਨਂ ...ਪੇ॰... ਦੋਸਾ ਚ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤੰ ਵਿਨੀਵਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਤੁਕਾਮੋ – ''ਮੋਹਾ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤੰ ਵਿਨੀਵਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਵਿਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ, ਨ ਪਟਿਵਿਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਆਰੋਚੇਯ੍ਯਜਾਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ''ਦੁਤਿਯਞ੍ਚ ਝਾਨਂ ਤਤਿਯਞ੍ਚ ਝਾਨਂ ਚਤੁਤ੍ਥਞ੍ਚ ਝਾਨਂ...ਪੇ॰... ਮੋਹਾ ਚ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤੰ ਵਿਨੀਵਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਤੁਕਾਮੋ – ''ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿ''ਨ੍ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਵਿਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ, ਨ ਪਟਿਵਿਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ...ਪੇ॰...।

੭੫. **ਆਰੋਚੇਯ੍ਯਜਾ**ਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ''ਯੋ ਤੇ ਵਿਹਾਰੇ ਵਸਿ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿ, ਸਮਾਪਜ੍ਜਤਿ, ਸਮਾਪਨ੍ਨੋ; ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਠਮਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਲਾਭੀ, ਵਸੀ; ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਸਚ੍ਛਿਕਤ''ਨ੍ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਆਰੋਚੇਯ੍ਯਜਾਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ''ਯੋ ਤੇ ਵਿਹਾਰੇ ਵਸਿ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਂ ਝਾਨਂ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿ, ਸਮਾਪਜ੍ਜਤਿ, ਸਮਾਪਨ੍ਨੋ; ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਚਤੁਤ੍ਥਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਲਾਭੀ, ਵਸੀ; ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ ਸਚ੍ਛਿਕਤ''ਨ੍ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਆਰੋਚੇਯ੍ਯਜਾਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ''ਯੋ ਤੇ ਵਿਹਾਰੇ ਵਸਿ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੁਞ੍ਞਤਂ ਵਿਮੋਕ੍ਖਂ...ਪੇ॰... ਅਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਵਿਮੋਕ੍ਖਂ ਅਪ੍ਪਣਿਹਿਤਂ ਵਿਮੋਕ੍ਖਂ ਸੁਞ੍ਞਤਂ ਸਮਾਧਿਂ ਅਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਸਮਾਧਿਂ ਅਪ੍ਪਣਿਹਿਤਂ ਸਮਾਧਿਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿ, ਸਮਾਪਜ੍ਜਤਿ, ਸਮਾਪਨ੍ਨੋ; ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਪ੍ਪਣਿਹਿਤਸ੍ਸ ਸਮਾਧਿਸ੍ਸ ਲਾਭੀ, ਵਸੀ; ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਅਪ੍ਪਣਿਹਿਤੋ ਸਮਾਧਿ ਸਚ੍ਛਿਕਤੋ''ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਆਰੋਚੇਯ੍ਯਜਾਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ''ਯੋ ਤੇ ਵਿਹਾਰੇ ਵਸਿ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੁਞ੍ਞਤਂ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਂ...ਪੇ॰... ਅਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਂ ਅਪ੍ਪਣਿਹਿਤਂ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿ, ਸਮਾਪਜ੍ਜਤਿ, ਸਮਾਪਨ੍ਨੋ; ਅਪ੍ਪਣਿਹਿਤਾਯ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਲਾਭੀ, ਵਸੀ; ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ

ਅਪ੍ਪਣਿਹਿਤਾ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿ ਸਚ੍ਛਿਕਤਾ''ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਆਰੋਚੇਯਜਾਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ''ਯੋ ਤੇ ਵਿਹਾਰੇ ਵਸਿ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤਿਸ੍ਸੋ ਵਿਜ੍ਜਾ ...ਪੇ॰... ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨੇ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨੇ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੇ, ਪਞ੍ਚਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ, ਪਞ੍ਚ ਬਲਾਨਿ, ਸਤ੍ਤ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੇ, ਅਰਿਯਂ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕਂ ਮਗ੍ਗਂ, ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਂ, ਸਕਦਾਗਾਮਿਫਲਂ, ਅਨਾਗਾਮਿਫਲਂ, ਅਰਹਤ੍ਤਂ [ਅਰਹਤ੍ਤਫਲਂ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਸਮਾਪਜ੍ਜਿ...ਪੇ॰... ਸਮਾਪਜ੍ਜਤਿ, ਸਮਾਪਨ੍ਨੋ...ਪੇ॰... ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਰਾਗੋ ਚਤ੍ਤੋ, ਦੋਸੋ ਚਤ੍ਤੋ, ਮੋਹੋ ਚਤ੍ਤੋ, ਵਨ੍ਤੋ, ਮੁਤ੍ਤੋ, ਪਹੀਨੋ, ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠੋ, ਉਕ੍ਖੇਟਿਤੋ, ਸਮੁਕ੍ਖੇਟਿਤੋ; ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਰਾਗਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ਵਿਨੀਵਰਣਂ, ਦੋਸਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ਵਿਨੀਵਰਣਂ, ਮੋਹਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ਵਿਨੀਵਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਆਰੋਚੇਯਜਾਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ''ਯੋ ਤੇ ਵਿਹਾਰੇ ਵਸਿ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੁਞ੍ਞਾਗਾਰੇ ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ...ਪੇ॰... ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ ਤਤਿਯਂ ਝਾਨਂ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿ, ਸਮਾਪਜ੍ਜਤਿ, ਸਮਾਪਨ੍ਨੋ; ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੁਞ੍ਞਾਗਾਰੇ ਚਤੁਤ੍ਥਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਲਾਭੀ, ਵਸੀ; ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸੁਞ੍ਞਾਗਾਰੇ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ ਸਚ੍ਛਿਕਤ''ਨ੍ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਆਰੋਚੇਯਜਾਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ''ਯੋ ਤੇ ਚੀਵਰਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿ, ਯੋ ਤੇ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿ, ਯੋ ਤੇ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿ, ਯੋ ਤੇ ਗਿਲਾਨਪ੍ਪਚ੍ਚਯਭੇਸਜ੍ਜਪਰਿਕ੍ਖਾਰਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੁਞ੍ਞਾਗਾਰੇ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿ, ਸਮਾਪਜ੍ਜਤਿ, ਸਮਾਪਨ੍ਨੋ; ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੁਞ੍ਞਾਗਾਰੇ ਚਤੁਤ੍ਥਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਲਾਭੀ, ਵਸੀ; ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸੁਞ੍ਞਾਗਾਰੇ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ ਸਚ੍ਛਿਕਤ''ਨ੍ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੭੬. **ਆਰੋਚੇਯਜਾ**ਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ''ਯੇਨ ਤੇ ਵਿਹਾਰੋ ਪਰਿਭੁਤ੍ਤੋ...ਪੇ॰... ਯੇਨ ਤੇ ਚੀਵਰਂ ਪਰਿਭੁਤ੍ਤਂ, ਯੇਨ ਤੇ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੋ ਪਰਿਭੁਤ੍ਤੋ, ਯੇਨ ਤੇ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਰਿਭੁਤ੍ਤਂ, ਯੇਨ ਤੇ ਗਿਲਾਨਪ੍ਪਚ੍ਚਯਭੇਸਜ੍ਜਪਰਿਕ੍ਖਾਰੋ ਪਰਿਭੁਤ੍ਤੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੁਞ੍ਞਾਗਾਰੇ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿ, ਸਮਾਪਜ੍ਜਤਿ, ਸਮਾਪਨ੍ਨੋ; ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੁਞ੍ਞਾਗਾਰੇ ਚਤੁਤ੍ਥਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਲਾਭੀ, ਵਸੀ; ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸੁਞ੍ਞਾਗਾਰੇ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ ਸਚ੍ਛਿਕਤ''ਨ੍ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਆਰੋਚੇਯਜਾਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ – ''ਯਂ ਤ੍ਵਂ ਆਗਮ੍ਮ ਵਿਹਾਰਂ ਅਦਾਸਿ...ਪੇ॰... ਚੀਵਰਂ ਅਦਾਸਿ, ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਅਦਾਸਿ, ਸੇਨਾਸਨਂ ਅਦਾਸਿ, ਗਿਲਾਨਪ੍ਪਚ੍ਚਯਭੇਸਜ੍ਜਪਰਿਕ੍ਖਾਰਂ ਅਦਾਸਿ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੁਞ੍ਞਾਗਾਰੇ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿ, ਸਮਾਪਜ੍ਜਤਿ, ਸਮਾਪਨ੍ਨੋ; ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੁਞ੍ਞਾਗਾਰੇ ਚਤੁਤ੍ਥਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਲਾਭੀ, ਵਸੀ; ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸੁਞ੍ਞਾਗਾਰੇ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ ਸਚ੍ਛਿਕਤ''ਨ੍ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੭੭. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ, ਭੂਤਂ ਆਰੋਚੇਤਿ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਭੂਤਾਰੋਚਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਅਟ੍ਠਮਂ।

੯. ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾਰੋਚਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੭੮. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਪਨਨ੍ਦੋ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤੋ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਭਣ੍ਡਨਕਤੋ ਹੋਤਿ। ਸੋ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘਂ ਤਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਤਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਰਿਵਾਸਂ ਅਦਾਸਿ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਪੂਗਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਭਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਸੋ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਭਤ੍ਤਗ੍ਗੇ ਆਸਨਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇ ਉਪਾਸਕੇ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਏਸੋ, ਆਵੁਸੋ, ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਪਨਨ੍ਦੋ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤੋ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਸਮ੍ਭਾਵਿਤੋ ਕੁਲੂਪਕੋ; ਯੇਨੇਵ ਹਤ੍ਥੇਨ ਸਦ੍ਧਾਦੇਯ੍ਯਂ ਭੁਞ੍ਜਤਿ ਤੇਨੇਵ ਹਤ੍ਥੇਨ ਉਪਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਅਸੁਚਿਂ ਮੋਚੇਸਿ। ਸੋ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘਂ ਤਸ੍ਸਾ

ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਰਿਵ਼ਾਸਂ ਯਾਚਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਤਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਰਿਵ਼ਾਸਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਆਸਨਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ''ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵ਼ਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵ਼ੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਥਾ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ , ਭਗਵ਼ਾ''ਤਿ। ਵ਼ਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵ਼ਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸ੍ਸਥ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵ਼ਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵ਼ਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵ਼ੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੭੯. "**ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਯ੍ਯ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਭਿਕ੍ਖੁਸਮ੍ਮੁਤਿਯਾ** **[ਭਿਕ੍ਖੁਸਮ੍ਮਤਿਯਾ (ਸ੍ਯਾ॰)], ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੮੦. **ਯੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸਾਤਿ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ।

ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾ ਨਾਮ ਆਪਤ੍ਤਿ – ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਚ ਪਾਰਾਜਿਕਾਨਿ, ਤੇਰਸ ਚ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ।

ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਞ੍ਚ ਠਪੇਤ੍ਵ਼ਾ ਅਵਸੇਸੋ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਨਾਮ।

ਆਰੋਚੇਯ੍ਯਾਤਿ ਆਰੋਚੇਯ੍ਯ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਵ਼ਾ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਵ਼ਾ ਗਹਟ੍ਠਸ੍ਸ ਵ਼ਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤਸ੍ਸ ਵ਼ਾ।

ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਭਿਕ੍ਖੁਸਮ੍ਮੁਤਿਯਾਤਿ ਠਪੇਤ੍ਵ਼ਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਮ੍ਮੁਤਿਂ।

ਅਤ੍ਥਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਮ੍ਮੁਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤਾ, ਨ ਕੁਲਪਰਿਯਨ੍ਤਾ। ਅਤ੍ਥਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਮ੍ਮੁਤਿ ਕੁਲਪਰਿਯਨ੍ਤਾ, ਨ ਆਪਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਮ੍ਮੁਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤਾ ਚ ਕੁਲਪਰਿਯਨ੍ਤਾ ਚ, ਅਤ੍ਥਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਮ੍ਮੁਤਿ ਨੇਵ ਆਪਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤਾ ਨ ਕੁਲਪਰਿਯਨ੍ਤਾ।

ਆਪਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤਾ ਨਾਮ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਾਯੋ ਹੋਨ੍ਤਿ – ''ਏਤ੍ਤਕਾਹਿ ਆਪਤ੍ਤੀਹਿ ਆਰੋਚੇਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ।

ਕੁਲਪਰਿਯਨ੍ਤਾ ਨਾਮ ਕੁਲਾਨਿ ਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ – ''ਏਤ੍ਤਕੇਸੁ ਕੁਲੇਸੁ ਆਰੋਚੇਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ। **ਆਪਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤਾ ਚ ਕੁਲਪਰਿਯਨ੍ਤਾ ਚ** ਨਾਮ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਾਯੋ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਕੁਲਾਨਿ ਚ ਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ – ''ਏਤ੍ਤਕਾਹਿ ਆਪਤ੍ਤੀਹਿ ਏਤ੍ਤਕੇਸੁ ਕੁਲੇਸੁ ਆਰੋਚੇਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ। **ਨੇਵ ਆਪਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤਾ ਨ ਕੁਲਪਰਿਯਨ੍ਤਾ** ਨਾਮ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਅਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਾਯੋ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਕੁਲਾਨਿ ਚ ਅਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ – ''ਏਤ੍ਤਕਾਹਿ ਆਪਤ੍ਤੀਹਿ ਏਤ੍ਤਕੇਸੁ ਕੁਲੇਸੁ ਆਰੋਚੇਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ।

੮੧. ਆਪਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਾਯੋ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਠਪੇਤ੍ਵ਼ਾ ਅਞ੍ਞਾਹਿ ਆਪਤ੍ਤੀਹਿ ਆਰੋਚੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਕੁਲਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਯਾਨਿ ਕੁਲਾਨਿ ਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤਾਨਿ ਕੁਲਾਨਿ ਠਪੇਤ੍ਵ਼ਾ ਅਞ੍ਞੇਸੁ ਕੁਲੇਸੁ ਆਰੋਚੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਆਪਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਚ ਕੁਲਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਚ ਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਾਯੋ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਠਪੇਤ੍ਵ਼ਾ ਯਾਨਿ ਕੁਲਾਨਿ ਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤਾਨਿ ਕੁਲਾਨਿ ਠਪੇਤ੍ਵ਼ਾ ਅਞ੍ਞਾਹਿ ਆਪਤ੍ਤੀਹਿ ਅਞ੍ਞੇਸੁ ਕੁਲੇਸੁ ਆਰੋਚੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਨੇਵ ਆਪਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਨ ਕੁਲਪਰਿਯਨ੍ਤੇ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੮੨. ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾਪਤ੍ਤਿਸਞ੍ਞੀ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਤਿ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਭਿਕ੍ਖੁਸਮ੍ਮੁਤਿਯਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵੇਮਤਿਕੋ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਤਿ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਭਿਕ੍ਖੁਸਮ੍ਮੁਤਿਯਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾਪਤ੍ਤਿਸਞ੍ਞੀ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਤਿ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਭਿਕ੍ਖੁਸਮ੍ਮੁਤਿਯਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਚੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਂ ਵਾ ਅਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਂ ਵਾ ਅਜ੍ਝਾਚਾਰਂ ਆਰੋਚੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾਪਤ੍ਤਿਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾਪਤ੍ਤਿਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੮੩. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਵਤ੍ਥੁਂ ਆਰੋਚੇਤਿ ਨੋ ਆਪਤ੍ਤਿਂ, ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਚੇਤਿ ਨੋ ਵਤ੍ਥੁਂ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਮ੍ਮੁਤਿਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾਰੋਚਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਨਵਮਂ।

੧੦. ਪਥਵੀਖਣਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੮੪. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਆਲਵਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਅਗ੍ਗਾਲਵੇ ਚੇਤਿਯੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਲਵਕਾ [ਆਲਵਿਕਾ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਪਥਵਿਂ ਖਣਨ੍ਤਿਪਿ ਖਣਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਸਮਣਾ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਪਥਵਿਂ ਖਣਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ ਖਣਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ! ਏਕਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਸਮਣਾ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਜੀਵਂ ਵਿਹੇਠੇਨ੍ਤੀ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਆਲਵਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਥਵਿਂ ਖਣਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ ਖਣਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਥਵਿਂ ਖਣਥਪਿ ਖਣਾਪੇਥਪੀ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਪਥਵਿਂ ਖਣਿਸ੍ਸਥਪਿ ਖਣਾਪੇਸ੍ਸਥਪਿ! ਜੀਵਸਞ੍ਞਿਨੋ ਹਿ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਪਥਵਿਯਾ। ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੮੫. "**ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਥਵਿਂ ਖਣੇਯ੍ਯ ਵਾ ਖਣਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੮੬. **ਯੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਪਥਵੀ ਨਾਮ ਦ੍ਵੇ ਪਥਵਿਯੋ – ਜਾਤਾ ਚ ਪਥਵੀ ਅਜਾਤਾ ਚ ਪਥਵੀ।

ਜਾਤਾ ਨਾਮ ਪਥਵੀ – ਸੁਦ੍ਧਪਂਸੁ ਸੁਦ੍ਧਮਤ੍ତਿਕਾ ਅਪ੍ਪਪਾਸਾਣਾ ਅਪ੍ਪਸਕ੍ਖਰਾ ਅਪ੍ਪਕਠਲਾ ਅਪ੍ਪਮਰੁਮ੍ਬਾ ਅਪ੍ਪਵਾਲਿਕਾ, ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨਪਂਸੁਕਾ, ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨਮਤ੍ਤਿਕਾ। ਅਦਡ੍ਢਾਪਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਜਾਤਾ ਪਥਵੀ। ਯੋਪਿ ਪਂਸੁਪੁਞ੍ਜੋ ਵਾ ਮਤ੍ਤਿਕਾਪੁਞ੍ਜੋ ਵਾ ਅਤਿਰੇਕਚਾਤੁਮਾਸਂ ਓਵਟ੍ਠੋ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਜਾਤਾ ਪਥਵੀ।

ਅਜਾਤਾ ਨਾਮ ਪਥਵੀ – ਸੁਦ੍ਧਪਾਸਾਣਾ ਸੁਦ੍ਧਸਕ੍ਖਰਾ ਸੁਦ੍ਧਕਠਲਾ ਸੁਦ੍ਧਮਰੁਮ੍ਬਾ ਸੁਦ੍ਧਵਾਲਿਕਾ ਅਪ੍ਪਪਂਸੁਕਾ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਿਕਾ, ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨਪਾਸਾਣਾ, ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨਸਕ੍ਖਰਾ, ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨਕਠਲਾ, ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨਮਰੁਮ੍ਬਾ, ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨਵਾਲਿਕਾ। ਦਡ੍ਢਾਪਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਅਜਾਤਾ ਪਥਵੀ। ਯੋਪਿ ਪਂਸੁਪੁਞ੍ਜੋ ਵਾ ਮਤ੍ਤਿਕਾਪੁਞ੍ਜੋ ਵਾ ਓਮਕਚਾਤੁਮਾਸਂ ਓਵਟ੍ਠੋ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਅਜਾਤਾ ਪਥਵੀ।

ਖਣੇਯ੍ਯਾਤਿ ਸਯਂ ਖਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਖਣਾਪੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਞ੍ਞਂ ਆਣਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਸਕਿਂ ਆਣਤ੍ਤੋ ਬਹੁਕਮ੍ਪਿ ਖਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੮੭. ਪਥਵਿਯਾ ਪਥਵਿਸਞ੍ਞੀ ਖਣਤਿ ਵਾ ਖਣਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਭਿਨ੍ਦਤਿ ਵਾ ਭੇਦਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਦਹਤਿ ਵਾ ਦਹਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਪਥਵਿਯਾ ਵੇਮਤਿਕੋ ਖਣਤਿ ਵਾ ਖਣਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਭਿਨ੍ਦਤਿ ਵਾ ਭੇਦਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਦਹਤਿ ਵਾ ਦਹਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਪਥਵਿਯਾ ਅਪਥਵਿਸਞ੍ਞੀ ਖਣਤਿ ਵਾ ਖਣਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਭਿਨ੍ਦਤਿ ਵਾ ਭੇਦਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਦਹਤਿ ਵਾ ਦਹਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

ਅਪਥਵਿਯਾ ਪਥਵਿਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਪਥਵਿਯਾ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਪਥਵਿਯਾ ਅਪਥਵਿਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੮੮. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ – ''ਇਮਂ ਜਾਨ, ਇਮਂ ਦੇਹਿ, ਇਮਂ ਆਹਰ, ਇਮਿਨਾ ਅਤ੍ਥੋ, ਇਮਂ ਕਪ੍ਪਿਯਂ ਕਰੋਹੀ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਪਥਵੀਖਣਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਦਸਮਂ।

ਮੁਸਾਵਾਦਵਗ੍ਗੋ ਪਠਮੋ।

ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨਂ –

ਮੁਸਾ ਓਮਸਪੇਸੁਞ੍ਞਂ, ਪਦਸੇਯ੍ਯਾਯ ਵੇ ਦੁਵੇ।
ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਵਿਞ੍ਞੁਨਾ ਭੂਤਾ, ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾਪਤ੍ਤਿ ਖਣਨਾਤਿ॥

੨. ਭੂਤਗਾਮਵਗ੍ਗੋ

੧. ਭੂਤਗਾਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੮੯. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਆਲ਼ਵਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਅਗ੍ਗਾਲ਼ਵੇ ਚੇਤਿਯੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਲ਼ਵਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਰੁਕ੍ਖਂ ਛਿਨ੍ਦਨ੍ਤਿਪਿ ਛੇਦਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ। ਅਞ੍ਞਤਰੋਪਿ ਆਲ਼ਵਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਰੁਕ੍ਖਂ ਛਿਨ੍ਦਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਰੁਕ੍ਖੇ ਅਧਿਵਤ੍ਥਾ ਦੇਵਤਾ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਮਾ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਵਨਂ ਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਮਯ੍ਹਂ ਭਵਨਂ ਛਿਨ੍ਦੀ''ਤਿ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨਾਦਿਯਨ੍ਤੋ ਛਿਨ੍ਦਿ ਯੇਵ, ਤਸ੍ਸਾ ਚ ਦੇਵਤਾਯ ਦਾਰਕਸ੍ਸ ਬਾਹੁਂ ਆਕੋਟੇਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਤਸ੍ਸਾ ਦੇਵਤਾਯ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਇਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਇਧੇਵ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਤਸ੍ਸਾ ਦੇਵਤਾਯ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਨ ਖੋ ਮੇਤਂ ਪਤਿਰੂਪਂ ਯਾਹਂ ਇਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਇਧੇਵ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪੇਯ੍ਯਂ। ਯਨ੍ਨੂਨਾਹਂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ''ਸਾਧੁ ਸਾਧੁ ਦੇਵਤੇ! ਸਾਧੁ ਖੋ ਤ੍ਵਂ, ਦੇਵਤੇ, ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਜੀਵਿਤਾ ਨ ਵੋਰੋਪੇਸਿ। ਸਚ੍ਜ੍ਜ ਤ੍ਵਂ, ਦੇਵਤੇ, ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਬਹੁਞ੍ਚ ਤ੍ਵਂ, ਦੇਵਤੇ, ਅਪੁਞ੍ਞਂ ਪਸਵੇਯ੍ਯਾਸਿ। ਗਚ੍ਛ ਤ੍ਵਂ, ਦੇਵਤੇ, ਅਮੁਕਸ੍ਮਿਂ ਓਕਾਸੇ ਰੁਕ੍ਖੋ ਵਿਵਿਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਉਪਗਚ੍ਛਾ''ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਸਮਣਾ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਰੁਕ੍ਖਂ ਛਿਨ੍ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ ਛੇਦਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ ਏਕਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਸਮਣਾ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਜੀਵਂ ਵਿਹੇਠੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ!

ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਆਲ਼ਵਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਰੁਕ੍ਖਂ ਛਿਨ੍ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ ਛੇਦਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਰੁਕ੍ਖਂ ਛਿਨ੍ਦਥਾਪਿ ਛੇਦਾਪੇਥਾਪੀ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਰੁਕ੍ਖਂ ਛਿਨ੍ਦਿਸ੍ਸਥਾਪਿ, ਛੇਦਾਪੇਸ੍ਸਥਾਪਿ! ਜੀਵਸਞ੍ਞਿਨੋ ਹਿ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਰੁਕ੍ਖਸ੍ਮਿਂ, ਨੇਤਂ ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੯੦. "**ਭੂਤਗਾਮਪਾਤਬ੍ਯਤਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੯੧. **ਭੂਤਗਾਮੋ** ਨਾਮ ਪਞ੍ਚ ਬੀਜਜਾਤਾਨਿ – ਮੂਲਬੀਜਂ, ਖਨ੍ਧਬੀਜਂ, ਫਲ਼ੁਬੀਜਂ, ਅਗ੍ਗਬੀਜਂ, ਬੀਜਬੀਜਮੇਵ [ਬੀਜਬੀਜਞ੍ਚੇਵ (ਇਤਿਪਿ)] ਪਞ੍ਚਮਂ।

ਮੂਲਬੀਜਂ ਨਾਮ – ਹਲਿਦ੍ਦਿ, ਸਿਙ੍ਗਿਵੇਰਂ, ਵਚਾ, ਵਚਤ੍ਤਂ, ਅਤਿਵਿਸਾ, ਕਟੁਕਰੋਹਿਣੀ, ਉਸੀਰਂ, ਭਦ੍ਦਮੁਤ੍ਤਕਂ, ਯਾਨਿ ਵਾ ਪਨਞ੍ਞਾਨਿਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਮੂਲੇ ਜਾਯਨ੍ਤਿ, ਮੂਲੇ ਸਞ੍ਜਾਯਨ੍ਤਿ, ਏਤਂ ਮੂਲਬੀਜਂ ਨਾਮ।

ਖਨ੍ਧਬੀਜਂ ਨਾਮ – ਅਸ੍ਸਤ੍ਥੋ, ਨਿਗ੍ਰੋਧੋ, ਪਿਲਕ੍ਖੋ, ਉਦੁਮ੍ਬਰੋ, ਕਚ੍ਛਕੋ, ਕਪਿਤ੍ਥਨੋ, ਯਾਨਿ ਵਾ ਪਨਞ੍ਞਾਨਿਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਖਨ੍ਧੇ ਜਾਯਨ੍ਤਿ, ਖਨ੍ਧੇ ਸਞ੍ਜਾਯਨ੍ਤਿ, ਏਤਂ ਖਨ੍ਧਬੀਜਂ ਨਾਮ।

ਫਲ਼ੁਬੀਜਂ ਨਾਮ – ਉਚ੍ਛੁ, ਵੇਲ਼ੁ, ਨਲ਼ੋ, ਯਾਨਿ ਵਾ ਪਨਞ੍ਞਾਨਿਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਪਬ੍ਬੇ ਜਾਯਨ੍ਤਿ, ਪਬ੍ਬੇ ਸਞ੍ਜਾਯਨ੍ਤਿ, ਏਤਂ ਫਲ਼ੁਬੀਜਂ ਨਾਮ।

ਅਗ੍ਗਬੀਜਂ ਨਾਮ – ਅਜ੍ਜੁਕਂ, ਫਣਿਜ੍ਜਕਂ, ਹਿਰਿਵੇਰਂ, ਯਾਨਿ ਵਾ ਪਨਞ੍ਞਾਨਿਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਅਗ੍ਗੇ ਜਾਯਨ੍ਤਿ, ਅਗ੍ਗੇ ਸਞ੍ਜਾਯਨ੍ਤਿ, ਏਤਂ ਅਗ੍ਗਬੀਜਂ ਨਾਮ।

ਬੀਜਬੀਜਂ ਨਾਮ – ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਣਂ, ਅਪਰਣ੍ਣਂ, ਯਾਨਿ ਵਾ ਪਨਞ੍ਞਾਨਿਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਬੀਜੇ ਜਾਯਨ੍ਤਿ, ਬੀਜੇ ਸਞ੍ਜਾਯਨ੍ਤਿ, ਏਤਂ ਬੀਜਬੀਜਂ ਨਾਮ।

੯੨. ਬੀਜੇ ਬੀਜਸਞ੍ਞੀ ਛਿਨ੍ਦਤਿ ਵਾ ਛੇਦਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਭਿਨ੍ਦਤਿ ਵਾ ਭੇਦਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਪਚਤਿ ਵਾ ਪਚਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਬੀਜੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਛਿਨ੍ਦਤਿ ਵਾ ਛੇਦਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਭਿਨ੍ਦਤਿ ਵਾ ਭੇਦਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਪਚਤਿ ਵਾ ਪਚਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ

ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਬੀਜੇ ਅਬੀਜਸਞ੍ਞੀ ਛਿਨ੍ਦਤਿ ਵਾ ਛੇਦਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਭਿਨ੍ਦਤਿ ਵਾ ਭੇਦਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਪਚਤਿ ਵਾ ਪਚਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਅਬੀਜੇ ਬੀਜਸਞ੍ਞੀ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਬੀਜੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਬੀਜੇ ਅਬੀਜਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੯੩. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ – ‘‘ਇਮਂ ਜਾਨ, ਇਮਂ ਦੇਹਿ, ਇਮਂ ਆਹਰ, ਇਮਿਨਾ ਅਤ੍ਥੋ, ਇਮਂ ਕਪ੍ਪਿਯਂ ਕਰੋਹੀ’’ਤਿ ਭਣਤਿ, ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਭੂਤਗਾਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਪਠਮਂ।

੨. ਅਞ੍ਞਵਾਦਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੯੪. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਕੋਸਮ੍ਬਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਘੋਸਿਤਾਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਛਨ੍ਨੋ ਅਨਾਚਾਰਂ ਆਚਰਿਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਯੁਞ੍ਜੀਯਮਾਨੋ ਅਞ੍ਞੇਨਞ੍ਞਂ ਪਟਿਚਰਤਿ – ‘‘ਕੋ ਆਪਨ੍ਨੋ, ਕਿਂ ਆਪਨ੍ਨੋ, ਕਿਸ੍ਮਿਂ ਆਪਨ੍ਨੋ, ਕਥਂ ਆਪਨ੍ਨੋ, ਕਂ ਭਣਥ, ਕਿਂ ਭਣਥਾ’’ਤਿ? ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ…ਪੇ॰… ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਆਯਸ੍ਮਾ ਛਨ੍ਨੋ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਯੁਞ੍ਜੀਯਮਾਨੋ ਅਞ੍ਞੇਨਞ੍ਞਂ ਪਟਿਚਰਿਸ੍ਸਤਿ – ਕੋ ਆਪਨ੍ਨੋ, ਕਿਂ ਆਪਨ੍ਨੋ, ਕਿਸ੍ਮਿਂ ਆਪਨ੍ਨੋ, ਕਥਂ ਆਪਨ੍ਨੋ, ਕਂ ਭਣਥ, ਕਿਂ ਭਣਥਾ’’ਤਿ…ਪੇ॰… ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ, ਛਨ੍ਨ, ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਯੁਞ੍ਜੀਯਮਾਨੋ ਅਞ੍ਞੇਨਞ੍ਞਂ ਪਟਿਚਰਸਿ – ਕੋ ਆਪਨ੍ਨੋ, ਕਿਂ ਆਪਨ੍ਨੋ, ਕਿਸ੍ਮਿਂ ਆਪਨ੍ਨੋ, ਕਥਂ ਆਪਨ੍ਨੋ, ਕਂ ਭਣਥ, ਕਿਂ ਭਣਥਾਤਿ? ‘‘ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ’’ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ…ਪੇ॰… ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤ੍ਵਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਯੁਞ੍ਜੀਯਮਾਨੋ ਅਞ੍ਞੇਨਞ੍ਞਂ ਪਟਿਚਰਿਸ੍ਸਸਿ – ਕੋ ਆਪਨ੍ਨੋ, ਕਿਂ ਆਪਨ੍ਨੋ, ਕਿਸ੍ਮਿਂ ਆਪਨ੍ਨੋ, ਕਥਂ ਆਪਨ੍ਨੋ, ਕਂ ਭਣਥ, ਕਿਂ ਭਣਥਾਤਿ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ…ਪੇ॰… ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ…ਪੇ॰… ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਛਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਞ੍ਞਵਾਦਕਂ ਰੋਪੇਤੁ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ , ਰੋਪੇਤਬ੍ਬਂ। ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੯੫. ‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਛਨ੍ਨੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਯੁਞ੍ਜੀਯਮਾਨੋ ਅਞ੍ਞੇਨਞ੍ਞਂ ਪਟਿਚਰਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਛਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਞ੍ਞਵਾਦਕਂ ਰੋਪੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਛਨ੍ਨੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਯੁਞ੍ਜੀਯਮਾਨੋ ਅਞ੍ਞੇਨਞ੍ਞਂ ਪਟਿਚਰਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਛਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਞ੍ਞਵਾਦਕਂ ਰੋਪੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਛਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਞ੍ਞਵਾਦਕਸ੍ਸ ਰੋਪਨਾ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

‘‘ਰੋਪਿਤਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਛਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਞ੍ਞਵਾਦਕਂ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ’’ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਛਨ੍ਨਂ ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ਦੁਬ੍ਭਰਤਾਯ…ਪੇ॰… ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

“**ਅਞ੍ਞਵਾਦਕੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**”ਨ੍ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦਂ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

੯੬. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਛਨ੍ਨੋ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਯੁਞ੍ਜੀਯਮਾਨੋ ‘‘ਅਞ੍ਞੇਨਞ੍ਞਂ ਪਟਿਚਰਨ੍ਤੋ – ‘‘ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਤੁਣ੍ਹੀਭੂਤੋ ਸਙ੍ਘਂ ਵਿਹੇਸੇਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ…ਪੇ॰… ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ –

‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਆਯਸ੍ਮਾ ਛਨ੍ਨੋ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਯੁਞ੍ਜੀਯਮਾਨੋ ਤੁਣ੍ਹੀਭੂਤੋ ਸਙ੍ਘਂ ਵਿਹੇਸੇਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ…ਪੇ॰… ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ, ਛਨ੍ਨ, ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਯੁਞ੍ਜੀਯਮਾਨੋ ਤੁਣ੍ਹੀਭੂਤੋ ਸਙ੍ਘਂ ਵਿਹੇਸੇਸੀਤਿ? ‘‘ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ’’ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ…ਪੇ॰… ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤ੍ਵਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਯੁਞ੍ਜੀਯਮਾਨੋ ਤੁਣ੍ਹੀਭੂਤੋ ਸਙ੍ਘਂ ਵਿਹੇਸੇਸ੍ਸਸਿ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ…ਪੇ॰… ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ…ਪੇ॰… ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਛਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਵਿਹੇਸਕਂ ਰੋਪੇਤੁ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਰੋਪੇਤਬ੍ਬਂ। ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੯੭. ‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਛਨ੍ਨੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਯੁਞ੍ਜੀਯਮਾਨੋ ਤੁਣ੍ਹੀਭੂਤੋ ਸਙ੍ਘਂ ਵਿਹੇਸੇਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਛਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਵਿਹੇਸਕਂ ਰੋਪੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਛਨ੍ਨੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਯੁਞ੍ਜੀਯਮਾਨੋ ਤੁਣ੍ਹੀਭੂਤੋ ਸਙ੍ਘਂ ਵਿਹੇਸੇਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਛਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਵਿਹੇਸਕਂ ਰੋਪੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਛਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਵਿਹੇਸਕਸ੍ਸ ਰੋਪਨਾ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

‘‘ਰੋਪਿਤਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਛਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਵਿਹੇਸਕਂ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ’’ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਛਨ੍ਨਂ ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ਦੁਬ੍ਭਰਤਾਯ…ਪੇ॰… ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੯੮. “**ਅਞ੍ਞਵਾਦਕੇ ਵਿਹੇਸਕੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**”ਨ੍ਤਿ।

੯੯. **ਅਞ੍ਞਵਾਦਕੋ** ਨਾਮ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਵਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਾ ਅਨੁਯੁਞ੍ਜੀਯਮਾਨੋ ਤਂ ਨ ਕਥੇਤੁਕਾਮੋ ਤਂ ਨ ਉਗ੍ਘਾਟੇਤੁਕਾਮੋ ਅਞ੍ਞੇਨਞ੍ਞਂ ਪਟਿਚਰਤਿ – ‘‘ਕੋ ਆਪਨ੍ਨੋ, ਕਿਂ ਆਪਨ੍ਨੋ, ਕਿਸ੍ਮਿਂ ਆਪਨ੍ਨੋ, ਕਥਂ ਆਪਨ੍ਨੋ, ਕਂ ਭਣਥ, ਕਿਂ ਭਣਥਾ’’ਤਿ। ਏਸੋ ਅਞ੍ਞਵਾਦਕੋ ਨਾਮ।

ਵਿਹੇਸਕੋ ਨਾਮ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਵਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਾ ਅਨੁਯੁਞ੍ਜੀਯਮਾਨੋ ਤਂ ਨ ਕਥੇਤੁਕਾਮੋ ਤਂ ਨ ਉਗ੍ਘਾਟੇਤੁਕਾਮੋ ਤੁਣ੍ਹੀਭੂਤੋ ਸਙ੍ਘਂ ਵਿਹੇਸੇਤਿ। ਏਸੋ ਵਿਹੇਸਕੋ ਨਾਮ।

੧੦੦. ਆਰੋਪਿਤੇ ਅਞ੍ਞਵਾਦਕੇ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਵਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਾ ਅਨੁਯੁਞ੍ਜੀਯਮਾਨੋ ਤਂ ਨ ਕਥੇਤੁਕਾਮੋ ਤਂ ਨ ਉਗ੍ਘਾਟੇਤੁਕਾਮੋ ਅਞ੍ਞੇਨਞ੍ਞਂ ਪਟਿਚਰਤਿ – ‘‘ਕੋ ਆਪਨ੍ਨੋ, ਕਿਂ ਆਪਨ੍ਨੋ, ਕਿਸ੍ਮਿਂ ਆਪਨ੍ਨੋ, ਕਥਂ ਆਪਨ੍ਨੋ, ਕਂ ਭਣਥ, ਕਿਂ ਭਣਥਾ’’ਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਆਰੋਪਿਤੇ ਵਿਹੇਸਕੇ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਵਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਾ ਅਨੁਯੁਞ੍ਜੀਯਮਾਨੋ ਤਂ ਨ ਕਥੇਤੁਕਾਮੋ ਤਂ ਨ ਉਗ੍ਘਾਟੇਤੁਕਾਮੋ ਤੁਣ੍ਹੀਭੂਤੋ ਸਙ੍ਘਂ ਵਿਹੇਸੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਰੋਪਿਤੇ ਅਞ੍ਞਵਾਦਕੇ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਵਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਾ ਅਨੁਯੁਞ੍ਜੀਯਮਾਨੋ ਤਂ ਨ ਕਥੇਤੁਕਾਮੋ ਤਂ ਨ ਉਗ੍ਘਾਟੇਤੁਕਾਮੋ ਅਞ੍ਞੇਨਞ੍ਞਂ ਪਟਿਚਰਤਿ – ‘‘ਕੋ ਆਪਨ੍ਨੋ, ਕਿਂ ਆਪਨ੍ਨੋ, ਕਿਸ੍ਮਿਂ ਆਪਨ੍ਨੋ, ਕਥਂ ਆਪਨ੍ਨੋ, ਕਂ ਭਣਥ, ਕਿਂ ਭਣਥਾ’’ਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ । ਰੋਪਿਤੇ ਵਿਹੇਸਕੇ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਵਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਾ ਅਨੁਯੁਞ੍ਜੀਯਮਾਨੋ ਤਂ ਨ ਕਥੇਤੁਕਾਮੋ ਤਂ ਨ ਉਗ੍ਘਾਟੇਤੁਕਾਮੋ ਤੁਣ੍ਹੀਭੂਤੋ ਸਙ੍ਘਂ ਵਿਹੇਸੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੧੦੧. ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ ਅਞ੍ਞਵਾਦਕੇ ਵਿਹੇਸਕੇ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਅਞ੍ਞਵਾਦਕੇ ਵਿਹੇਸਕੇ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ ਅਞ੍ਞਵਾਦਕੇ ਵਿਹੇਸਕੇ, ਆਪਤ੍ਤਿ

ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੧੦੨. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ਪੁਚ੍ਛਤਿ, ਗਿਲਾਨੋ ਵਾ ਨ ਕਥੇਤਿ; ''ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਭਣ੍ਡਨਂ ਵਾ ਕਲਹੋ ਵਾ ਵਿਗ੍ਗਹੋ ਵਾ ਵਿਵਾਦੋ ਵਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਨ ਕਥੇਤਿ; ''ਸਙ੍ਘਭੇਦੋ ਵਾ ਸਙ੍ਘਰਾਜਿ ਵਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਨ ਕਥੇਤਿ; ''ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਵਾ ਵਗ੍ਗੇਨ ਵਾ ਨਕਮ੍ਮਾਰਹਸ੍ਸ ਵਾ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਨ ਕਥੇਤਿ; ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਅਞ੍ਞਵਾਦਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਦੁਤਿਯਂ।

੩. ਉਜ੍ਝਾਪਨਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੦੩. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਰਾਜਗਹੇ ਵਿਹਰਤਿ ਵੇਲੁਵਨੇ ਕਲਨ੍ਦਕਨਿਵਾਪੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਦਬ੍ਬੋ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤੋ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਸੇਨਾਸਨਞ੍ਚ ਪਞ੍ਞਪੇਤਿ ਭਤ੍ਤਾਨਿ ਚ ਉਦ੍ਦਿਸਤਿ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਮੇਤ੍ਤਿਯਭੂਮਜਕਾ [ਮੇਤ੍ਤਿਯਭੁਮ੍ਮਜਕਾ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਵਕਾ ਚੇਵ ਹੋਨ੍ਤਿ ਅਪ੍ਪਪੁਞ੍ਞਾ ਚ। ਯਾਨਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਲਾਮਕਾਨਿ ਸੇਨਾਸਨਾਨਿ ਤਾਨਿ ਤੇਸਂ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤਿ ਲਾਮਕਾਨਿ ਚ ਭਤ੍ਤਾਨਿ। ਤੇ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਦਬ੍ਬਂ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਜ੍ਝਾਪੇਨ੍ਤਿ – ''ਛਨ੍ਦਾਯ ਦਬ੍ਬੋ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤੋ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤਿ, ਛਨ੍ਦਾਯ ਚ ਭਤ੍ਤਾਨਿ ਉਦ੍ਦਿਸਤੀ''ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਮੇਤ੍ਤਿਯਭੂਮਜਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਦਬ੍ਬਂ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਜ੍ਝਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦਬ੍ਬਂ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਜ੍ਝਾਪੇਥਾ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਦਬ੍ਬਂ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਜ੍ਝਾਪੇਸ੍ਸਥ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

''**ਉਜ੍ਝਾਪਨਕੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**''ਨ੍ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦਂ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

੧੦੪. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਮੇਤ੍ਤਿਯਭੂਮਜਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ – ''ਭਗਵਤਾ ਉਜ੍ਝਾਪਨਕਂ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ, ''ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸੋਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ [ਵਿਹੇਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ (ਇਤਿਪਿ)] ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਾਮਨ੍ਤਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਦਬ੍ਬਂ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ – ''ਛਨ੍ਦਾਯ ਦਬ੍ਬੋ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤੋ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤਿ, ਛਨ੍ਦਾਯ ਚ ਭਤ੍ਤਾਨਿ ਉਦ੍ਦਿਸਤੀ''ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਮੇਤ੍ਤਿਯਭੂਮਜਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਦਬ੍ਬਂ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤਂ ਖਿਯ੍ਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦਬ੍ਬਂ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤਂ ਖਿਯ੍ਯਥਾ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਦਬ੍ਬਂ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤਂ ਖਿਯ੍ਯਿਸ੍ਸਥ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੧੦੫. ''**ਉਜ੍ਝਾਪਨਕੇ ਖਿਯ੍ਯਨਕੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**''ਨ੍ਤਿ।

੧੦੬. **ਉਜ੍ਝਾਪਨਕਂ** ਨਾਮ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਸਮ੍ਮਤਂ ਸੇਨਾਸਨਪਞ੍ਞਾਪਕਂ ਵਾ ਭਤ੍ਤੁਦ੍ਦੇਸਕਂ ਵਾ ਯਾਗੁਭਾਜਕਂ ਵਾ ਫਲਭਾਜਕਂ ਵਾ ਖਜ੍ਜਭਾਜਕਂ ਵਾ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਕਂ ਵਾ ਅਵਣ੍ਣਂ ਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ, ਅਯਸਂ ਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ, ਮਙ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ, ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਉਜ੍ਝਾਪੇਤਿ ਵਾ ਖਿਯ੍ਯਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ ਉਜ੍ਝਾਪਨਕੇ ਖਿਯ੍ਯਨਕੇ

ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਉਜ੍ਝਾਪਨਕੇ ਖਿਯ੍ਯਨਕੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ ਉਜ੍ਝਾਪਨਕੇ ਖਿਯ੍ਯਨਕੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਉਜ੍ਝਾਪੇਤਿ ਵਾ ਖਿਯ੍ਯਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਅਸਮ੍ਮਤਂ ਸੇਨਾਸਨਪਞ੍ਞਾਪਕਂ ਵਾ ਭਤ੍ਤੁਦ੍ਦੇਸਕਂ ਵਾ ਯਾਗੁਭਾਜਕਂ ਵਾ ਫਲਭਾਜਕਂ ਵਾ ਖਜ੍ਜਭਾਜਕਂ ਵਾ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਕਂ ਵਾ ਅਵਣ੍ਣਂ ਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ, ਅਯਸਂ ਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ, ਮਙ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ, ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਵਾ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਵਾ ਉਜ੍ਝਾਪੇਤਿ ਵਾ ਖਿਯ੍ਯਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਸਮ੍ਮਤਂ ਵਾ ਅਸਮ੍ਮਤਂ ਵਾ ਸੇਨਾਸਨਪਞ੍ਞਾਪਕਂ ਵਾ ਭਤ੍ਤੁਦ੍ਦੇਸਕਂ ਵਾ ਯਾਗੁਭਾਜਕਂ ਵਾ ਫਲਭਾਜਕਂ ਵਾ ਖਜ੍ਜਭਾਜਕਂ ਵਾ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਕਂ ਵਾ ਅਵਣ੍ਣਂ ਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ, ਅਯਸਂ ਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ, ਮਙ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ, ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਵਾ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਵਾ ਉਜ੍ਝਾਪੇਤਿ ਵਾ ਖਿਯ੍ਯਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੧੦੭. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਪਕਤਿਯਾ ਛਨ੍ਦਾ ਦੋਸਾ ਮੋਹਾ ਭਯਾ ਕਰੋਨ੍ਤਂ ਉਜ੍ਝਾਪੇਤਿ ਵਾ ਖਿਯ੍ਯਤਿ ਵਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਉਜ੍ਝਾਪਨਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਤਤਿਯਂ।

੪. ਪਠਮਸੇਨਾਸਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੦੮. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਹੇਮਨ੍ਤਿਕੇ ਕਾਲੇ ਅਜ੍ਝੋਕਾਸੇ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤ੍ਵਾ ਕਾਯਂ ਓਤਾਪੇਨ੍ਤਾ ਕਾਲੇ ਆਰੋਚਿਤੇ ਤਂ ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤਾ ਨੇਵ ਉਦ੍ਧਰਿਂਸੁ ਨ ਉਦ੍ਧਰਾਪੇਸੁਂ, ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਪਕ੍ਕਮਿਂਸੁ। ਸੇਨਾਸਨਂ ਓਵਟ੍ਠਂ ਹੋਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਂ ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਜ੍ਝੋਕਾਸੇ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤਾ ਨੇਵ ਉਦ੍ਧਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਨ ਉਦ੍ਧਰਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਪਕ੍ਕਮਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਸੇਨਾਸਨਂ ਓਵਟ੍ਠ''ਨ੍ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇ ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਜ੍ਝੋਕਾਸੇ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੧੦੯. “**ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਙ੍ਘਿਕਂ ਮਞ੍ਚਂ** ਵਾ **ਪੀਠਂ** ਵਾ **ਭਿਸਿਂ** ਵਾ **ਕੋਚ੍ਛਂ** ਵਾ **ਅਜ੍ਝੋਕਾਸੇ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ** ਵਾ **ਸਨ੍ਥਰਾਪੇਤ੍ਵਾ** ਵਾ **ਤਂ ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤੋ ਨੇਵ ਉਦ੍ਧਰੇਯ੍ਯ ਨ ਉਦ੍ਧਰਾਪੇਯ੍ਯ, ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਂ** ਵਾ **ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**”ਨ੍ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦਂ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

੧੧੦. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਜ੍ਝੋਕਾਸੇ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਕਾਲਸ੍ਸੇਵ ਸੇਨਾਸਨਂ ਅਭਿਹਰਨ੍ਤਿ। ਅਦ੍ਦਸਾ ਖੋ ਭਗਵਾ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕਾਲਸ੍ਸੇਵ ਸੇਨਾਸਨਂ ਅਭਿਹਰਨ੍ਤੇ। ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਟ੍ਠ ਮਾਸੇ ਅਵਸ੍ਸਿਕਸਙ੍ਕੇਤੇ [ਵਸਿਤੁਂ ਅਵਸ੍ਸਿਕਸਂਕੇਤੇ (ਇਤਿਪਿ)] ਮਣ੍ਡਪੇ ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਵਾ ਯਤ੍ਥ ਕਾਕਾ ਵਾ ਕੁਲਲਾ ਵਾ ਨ ਊਹਦਨ੍ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਸੇਨਾਸਨਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

੧੧੧. **ਯੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਸਙ੍ਘਿਕਂ ਨਾਮ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ ਪਰਿਚ੍ਚਤ੍ਤਂ।

ਮਞ੍ਚੋ ਨਾਮ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਞ੍ਚਾ – ਮਸਾਰਕੋ, ਬੁਨ੍ਦਿਕਾਬਦ੍ਧੋ, ਕੁਲ਼ੀਰਪਾਦਕੋ, ਆਹਚ੍ਚਪਾਦਕੋ।

ਪੀਠਂ ਨਾਮ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਪੀਠਾਨਿ – ਮਸਾਰਕਂ, ਬੁਨ੍ਦਿਕਾਬਦ੍ਧਂ, ਕੁਲ਼ੀਰਪਾਦਕਂ, ਆਹਚ੍ਚਪਾਦਕਂ।

ਭਿਸਿ ਨਾਮ ਪਞ੍ਚ ਭਿਸਿਯੋ – ਉਣ੍ਣਭਿਸਿ, ਚੋਲ਼ਭਿਸਿ, ਵਾਕਭਿਸਿ, ਤਿਣਭਿਸਿ, ਪਣ੍ਣਭਿਸਿ।

ਕੋਚ੍ਛਂ ਨਾਮ – ਵਾਕਮਯਂ ਵਾ ਉਸੀਰਮਯਂ ਵਾ ਮੁਞ੍ਜਮਯਂ ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਮਯਂ [ਬਬ੍ਬਜਮਯਂ (ਸੀ॰)] ਵਾ ਅਨ੍ਤੋ ਸਂਵੇਠੇਤ੍ਵਾ ਬਦ੍ਧਂ ਹੋਤਿ।

ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾਤਿ ਸਯਂ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ।

ਸਨ੍ਥਰਾਪੇਤ੍ਵਾਤਿ ਅਞ੍ਞਂ ਸਨ੍ਥਰਾਪੇਤ੍ਵਾ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਸਨ੍ਥਰਾਪੇਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਪਲਿਬੋਧੋ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਸਨ੍ਥਰਾਪੇਤਿ, ਸਨ੍ਥਾਰਕਸ੍ਸ [ਸਨ੍ਥਤਸ੍ਸ (ਇਤਿਪਿ)] ਪਲਿਬੋਧੋ।

ਤਂ ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤੋ ਨੇਵ ਉਦ੍ਧਰੇਯ੍ਯਾਤਿ ਨ ਸਯਂ ਉਦ੍ਧਰੇਯ੍ਯ।

ਨ ਉਦ੍ਧਰਾਪੇਯ੍ਯਾਤਿ ਨ ਅਞ੍ਞਂ ਉਦ੍ਧਰਾਪੇਯ੍ਯ।

ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਂ ਵਾ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਵਾ ਸਾਮਣੇਰਂ ਵਾ ਆਰਾਮਿਕਂ ਵਾ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਮਜ੍ਝਿਮਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਲੇਡ੍ਡੁਪਾਤਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੧੧੨. ਸਙ੍ਘਿਕੇ ਸਙ੍ਘਿਕਸਞ੍ਞੀ ਅਜ੍ਝੋਕਾਸੇ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਸਨ੍ਥਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਤਂ ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤੋ ਨੇਵ ਉਦ੍ਧਰੇਯ੍ਯ ਨ ਉਦ੍ਧਰਾਪੇਯ੍ਯ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਂ ਵਾ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਸਙ੍ਘਿਕੇ ਵੇਮਤਿਕੋ…ਪੇ॰… ਸਙ੍ਘਿਕੇ ਪੁਗ੍ਗਲਿਕਸਞ੍ਞੀ ਅਜ੍ਝੋਕਾਸੇ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਸਨ੍ਥਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਤਂ ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤੋ ਨੇਵ ਉਦ੍ਧਰੇਯ੍ਯ ਨ ਉਦ੍ਧਰਾਪੇਯ੍ਯ, ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਂ ਵਾ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਚਿਮਿਲਿਕਂ ਵਾ ਉਤ੍ਤਰਤ੍ਥਰਣਂ ਵਾ ਭੂਮਤ੍ਥਰਣਂ ਵਾ ਤਟ੍ਟਿਕਂ ਵਾ ਚਮ੍ਮਖਣ੍ਡਂ ਵਾ ਪਾਦਪੁਞ੍ਛਨਿਂ ਵਾ ਫਲਕਪੀਠਂ ਵਾ ਅਜ੍ਝੋਕਾਸੇ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਸਨ੍ਥਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਤਂ ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤੋ ਨੇਵ ਉਦ੍ਧਰੇਯ੍ਯ ਨ ਉਦ੍ਧਰਾਪੇਯ੍ਯ, ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਂ ਵਾ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਪੁਗ੍ਗਲਿਕੇ ਸਙ੍ਘਿਕਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਪੁਗ੍ਗਲਿਕੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਪੁਗ੍ਗਲਿਕੇ ਪੁਗ੍ਗਲਿਕਸਞ੍ਞੀ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਿਕੇ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਗ੍ਗਲਿਕੇ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੧੧੩. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਉਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਉਦ੍ਧਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਆਪੁਚ੍ਛਂ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਓਤਾਪੇਨ੍ਤੋ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਕੇਨਚਿ ਪਲਿਬੁਦ੍ਧਂ ਹੋਤਿ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਪਠਮਸੇਨਾਸਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਚਤ੍ਤਤ੍ਥਂ।

੫. ਦੁਤਿਯਸੇਨਾਸਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੧੪. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਤ੍ਤਰਸਵਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਹਾਯਕਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਵਸਨ੍ਤਾਪਿ ਏਕਤੋਵ ਵਸਨ੍ਤਿ, ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤਾਪਿ ਏਕਤੋਵ ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ

ਸਙ੍ਘਿਕੇ ਵਿਹਾਰੇ ਸੇਯ੍ਯਂ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤਾ ਨੇਵ ਉਦ੍ਧਰਿਂਸੁ ਨ ਉਦ੍ਧਰਾਪੇਸੁਂ, ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਪਕ੍ਕਮਿਂਸੁ। ਸੇਨਾਸਨਂ ਉਪਚਿਕਾਹਿ ਖਾਯਿਤਂ ਹੋਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਸਤ੍ਤਰਸਵਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਙ੍ਘਿਕੇ ਵਿਹਾਰੇ ਸੇਯ੍ਯਂ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤਾ ਨੇਵ ਉਦ੍ਧਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਨ ਉਦ੍ਧਰਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਪਕ੍ਕਮਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਸੇਨਾਸਨਂ ਉਪਚਿਕਾਹਿ ਖਾਯਿਤ''ਨ੍ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਤ੍ਤਰਸਵਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਤ੍ਤਰਸਵਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਙ੍ਘਿਕੇ ਵਿਹਾਰੇ ਸੇਯ੍ਯਂ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤਾ ਨੇਵ ਉਦ੍ਧਰਿਂਸੁ ਨ ਉਦ੍ਧਰਾਪੇਸੁਂ, ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਪਕ੍ਕਮਿਂਸੁ, ਸੇਨਾਸਨਂ ਉਪਚਿਕਾਹਿ ਖਾਯਿਤ''ਨ੍ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ ਸਙ੍ਘਿਕੇ ਵਿਹਾਰੇ ਸੇਯ੍ਯਂ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤਾ ਨੇਵ ਉਦ੍ਧਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਨ ਉਦ੍ਧਰਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਪਕ੍ਕਮਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਸੇਨਾਸਨਂ ਉਪਚਿਕਾਹਿ ਖਾਯਿਤਂ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੧੧੫. **"ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਙ੍ਘਿਕੇ ਵਿਹਾਰੇ ਸੇਯ੍ਯਂ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਸਨ੍ਥਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਤਂ ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤੋ ਨੇਵ ਉਦ੍ਧਰੇਯ੍ਯ ਨ ਉਦ੍ਧਰਾਪੇਯ੍ਯ, ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਂ ਵਾ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੧੧੬. **ਯੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਸਙ੍ਘਿਕੋ ਨਾਮ ਵਿਹਾਰੋ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ ਪਰਿਚ੍ਚਤ੍ਤੋ।

ਸੇਯ੍ਯਂ ਨਾਮ ਭਿਸਿ, ਚਿਮਿਲਿਕਾ ਉਤ੍ਤਰਤ੍ਥਰਣਂ, ਭੂਮਤ੍ਥਰਣਂ, ਤਟ੍ਟਿਕਾ, ਚਮ੍ਮਖਣ੍ਡੋ, ਨਿਸੀਦਨਂ, ਪਚ੍ਚਤ੍ਥਰਣਂ, ਤਿਣਸਨ੍ਥਾਰੋ, ਪਣ੍ਣਸਨ੍ਥਾਰੋ।

ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾਤਿ ਸਯਂ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ।

ਸਨ੍ਥਰਾਪੇਤ੍ਵਾਤਿ ਅਞ੍ਞਂ ਸਨ੍ਥਰਾਪੇਤ੍ਵਾ।

ਤਂ ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤੋ ਨੇਵ ਉਦ੍ਧਰੇਯ੍ਯਾਤਿ ਨ ਸਯਂ ਉਦ੍ਧਰੇਯ੍ਯ।

ਨ ਉਦ੍ਧਰਾਪੇਯ੍ਯਾਤਿ ਨ ਅਞ੍ਞਂ ਉਦ੍ਧਰਾਪੇਯ੍ਯ।

ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਂ ਵਾ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਵਾ ਸਾਮਣੇਰਂ ਵਾ ਆਰਾਮਿਕਂ ਵਾ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਰਾਮਸ੍ਸ ਪਰਿਕ੍ਖੇਪਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਰਾਮਸ੍ਸ ਉਪਚਾਰਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਸਙ੍ਘਿਕੇ ਸਙ੍ਘਿਕਸਞ੍ਞੀ ਸੇਯ੍ਯਂ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਸਨ੍ਥਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਤਂ ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤੋ ਨੇਵ ਉਦ੍ਧਰੇਯ੍ਯ ਨ ਉਦ੍ਧਰਾਪੇਯ੍ਯ, ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਂ ਵਾ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਸਙ੍ਘਿਕੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਸੇਯ੍ਯਂ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਸਨ੍ਥਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਤਂ ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤੋ ਨੇਵ ਉਦ੍ਧਰੇਯ੍ਯ ਨ ਉਦ੍ਧਰਾਪੇਯ੍ਯ, ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਂ ਵਾ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਸਙ੍ਘਿਕੇ ਪੁਗ੍ਗਲਿਕਸਞ੍ਞੀ ਸੇਯ੍ਯਂ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਸਨ੍ਥਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਤਂ ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤੋ ਨੇਵ ਉਦ੍ਧਰੇਯ੍ਯ ਨ ਉਦ੍ਧਰਾਪੇਯ੍ਯ, ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਂ ਵਾ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੧੧੭. ਵਿਹਾਰਸ੍ਸ ਉਪਚਾਰੇ ਵਾ ਉਪਟ੍ਠਾਨਸਾਲਾਯਂ ਵਾ ਮਣ੍ਡਪੇ ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਵਾ ਸੇਯ੍ਯਂ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਸਨ੍ਥਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਤਂ ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤੋ ਨੇਵ ਉਦ੍ਧਰੇਯ੍ਯ ਨ ਉਦ੍ਧਰਾਪੇਯ੍ਯ, ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਂ ਵਾ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਮਞ੍ਚਂ

ਵਾ ਪੀਠੰ ਵਾ ਵਿਹਾਰੇ ਵਾ ਵਿਹਾਰਸ੍ਸੂਪਚਾਰੇ ਵਾ ਉਪਟ੍ਠਾਨਸਾਲਾਯੰ ਵਾ ਮਣ੍ਡਪੇ ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਵਾ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਸਨ੍ਥਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਤੰ ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤੋ ਨੇਵ ਉਦ੍ਧਰੇਯ੍ਯ ਨ ਉਦ੍ਧਰਾਪੇਯ੍ਯ, ਅਨਾਪੁਚ੍ਛੰ ਵਾ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਪੁਗ੍ਗਲਿਕੇ ਸਙ੍ਘਿਕਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਪੁਗ੍ਗਲਿਕੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਪੁਗ੍ਗਲਿਕੇ ਪੁਗ੍ਗਲਿਕਸਞ੍ਞੀ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਿਕੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਗ੍ਗਲਿਕੇ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੧੧੮. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਉਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਉਦ੍ਧਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਆਪੁਚ੍ਛੰ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਕੇਨਚਿ ਪਲਿਬੁਦ੍ਧੰ ਹੋਤਿ, ਸਾਪੇਕ੍ਖੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਠਿਤੋ ਆਪੁਚ੍ਛਤਿ, ਕੇਨਚਿ ਪਲਿਬੁਦ੍ਧੋ ਹੋਤਿ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਦੁਤਿਯਸੇਨਾਸਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ ਪਞ੍ਚਮੰ।

੬. ਅਨੁਪਖਜ੍ਜਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੧੯. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਵਰਸੇਯ੍ਯਾਯੋ ਪਲਿਬੁਨ੍ਧੇਨ੍ਤਿ, ਥੇਰਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਿ [ਏਤ੍ਥ ਤੇ ਇਤਿ ਕਮ੍ਮਪਦੰ ਊਨੰ ਵਿਯ ਦਿਸ੍ਸਤਿ]। ਅਥ ਖੋ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਕੇਨ ਨੁ ਖੋ ਮਯੰ ਉਪਾਯੇਨ ਇਧੇਵ ਵਸ੍ਸੰ ਵਸੇਯ੍ਯਾਮਾ''ਤਿ? ਅਥ ਖੋ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਥੇਰੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਨੁਪਖਜ੍ਜ ਸੇਯ੍ਯੰ ਕਪ੍ਪੇਨ੍ਤਿ – ਯਸ੍ਸ ਸਮ੍ਬਾਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਸੋ ਪਕ੍ਕਮਿਸ੍ਸਤੀਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਥੇਰੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਨੁਪਖਜ੍ਜ ਸੇਯ੍ਯੰ ਕਪ੍ਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ ...ਪੇ॰... ''ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੇਰੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਨੁਪਖਜ੍ਜ ਸੇਯ੍ਯੰ ਕਪ੍ਪੇਥਾ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚੰ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਥੇਰੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਨੁਪਖਜ੍ਜ ਸੇਯ੍ਯੰ ਕਪ੍ਪੇਸ੍ਸਥ! ਨੇਤੰ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨੰ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੧੨੦. **"ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਙ੍ਘਿਕੇ ਵਿਹਾਰੇ ਜਾਨੰ ਪੁਬ੍ਬੁਪਗਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਅਨੁਪਖਜ੍ਜ ਸੇਯ੍ਯੰ ਕਪ੍ਪੇਯ੍ਯ - ਯਸ੍ਸ ਸਮ੍ਬਾਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਸੋ ਪਕ੍ਕਮਿਸ੍ਸਤੀ'ਤਿ, ਏਤਦੇਵ ਪਚ੍ਚਯੰ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨਞ੍ਞੰ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੧੨੧. **ਯੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯੰ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ੨.੦੨੫੧ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਸਙ੍ਘਿਕੋ ਨਾਮ ਵਿਹਾਰੋ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ ਪਰਿਚ੍ਚਤ੍ਤੋ।

ਜਾਨਾਤਿ ਨਾਮ ਵੁਡ੍ਢੋਤਿ ਜਾਨਾਤਿ, ਗਿਲਾਨੋਤਿ ਜਾਨਾਤਿ, ਸਙ੍ਘੇਨ ਦਿਨ੍ਨੋਤਿ ਜਾਨਾਤਿ।

ਅਨੁਪਖਜ੍ਜਾਤਿ ਅਨੁਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ।

ਸੇਯ੍ਯੰ ਕਪ੍ਪੇਯ੍ਯਾਤਿ ਮਞ੍ਚਸ੍ਸ ਵਾ ਪੀਠਸ੍ਸ ਵਾ ਪਵਿਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਾ ਉਪਚਾਰੇ ਸੇਯ੍ਯੰ ਸਨ੍ਥਰਤਿ ਵਾ ਸਨ੍ਥਰਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਭਿਨਿਸੀਦਤਿ ਵਾ ਅਭਿਨਿਪਜ੍ਜਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਏਤਦੇਵ ਪਚ੍ਚਯੰ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨਞ੍ਞਨ੍ਤਿ ਨ ਅਞ੍ਞੋ ਕੋਚਿ ਪਚ੍ਚਯੋ ਹੋਤਿ ਅਨੁਪਖਜ੍ਜ ਸੇਯ੍ਯੰ ਕਪ੍ਪੇਤੁੰ।

੧੨੨. ਸਙ੍ਘਿਕੇ ਸਙ੍ਘਿਕਸਞ੍ਞੀ ਅਨੁਪਖਜ੍ਜ ਸੇਯ੍ਯੰ ਕਪ੍ਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਸਙ੍ਘਿਕੇ වੇਮਤਿਕੋ ਅਨੁਪਖਜ੍ਜ ਸੇਯ੍ਯੰ ਕਪ੍ਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਸਙ੍ਘਿਕੇ ਪੁਗ੍ਗਲਿਕਸਞ੍ਞੀ ਅਨੁਪਖਜ੍ਜ ਸੇਯ੍ਯੰ ਕਪ੍ਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਮਞ੍ਚਸ੍ਸ වා ਪੀਠਸ੍ਸ වා ਪවਿਸਨ੍ਤਸ੍ਸ වා ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਸ੍ਸ වා ਉਪਚਾਰੰ ਠਪੇਤ੍වා ਸੇਯ੍ਯੰ ਸਨ੍ਥਰਤਿ වා ਸਨ੍ਥਰਾਪੇਤਿ වා, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਭਿਨਿਸੀਦਤਿ වා ਅਭਿਨਿਪਜ੍ਜਤਿ වා, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। වਿਹਾਰਸ੍ਸ ਉਪਚਾਰੇ වා ਉਪਟ੍ਠਾਨਸਾਲਾਯੰ වා ਮਣ੍ਡਪੇ වා ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ වා ਅਜ੍ਝੋਕਾਸੇ වා ਸੇਯ੍ਯੰ ਸਨ੍ਥਰਤਿ වා ਸਨ੍ਥਰਾਪੇਤਿ වා, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਭਿਨਿਸੀਦਤਿ වා ਅਭਿਨਿਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ වා, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਪੁਗ੍ਗਲਿਕੇ ਸਙ੍ਘਿਕਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਪੁਗ੍ਗਲਿਕੇ වੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਪੁਗ੍ਗਲਿਕੇ ਪੁਗ੍ਗਲਿਕਸਞ੍ਞੀ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਿਕੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ । ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਗ੍ਗਲਿਕੇ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੧੨੩. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਗਿਲਾਨੋ ਪවਿਸਤਿ, ਸੀਤੇਨ වා ਉਣ੍ਹੇਨ වා ਪੀਲ਼ਿਤੋ ਪවਿਸਤਿ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਅਨੁਪਖਜ੍ਜਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ ਛਟ੍ਠੰ।

੭. ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੨੪. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗවා ਸਾවත੍ਥਿਯੰ වਿਹਰਤਿ ਜੇਤවਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਤ੍ਤਰਸවਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਿਮੰ ਮਹਾවਿਹਾਰੰ ਪਟਿਸਙ੍ਖਰੋਨ੍ਤਿ – ''ਇਧ ਮਯੰ වਸ੍ਸੰ වਸਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ । ਅਦ੍ਦਸੰਸੁ ਖੋ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਤ੍ਤਰਸවਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ වਿਹਾਰੰ ਪਟਿਸਙ੍ਖਰੋਨ੍ਤੇ। ਦਿਸ੍වාਨ ਏවਮਾਹੰਸੁ – ''ਇਮੇ, ਆවੁਸੋ, ਸਤ੍ਤਰਸවਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ වਿਹਾਰੰ ਪਟਿਸਙ੍ਖਰੋਨ੍ਤਿ। ਹਨ੍ਦ ਨੇ වੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ! ਏਕਚ੍ਚੇ ਏවਮਾਹੰਸੁ – ''ਆਗਮੇਥਾවੁਸੋ, ਯਾව ਪਟਿਸਙ੍ਖਰੋਨ੍ਤਿ; ਪਟਿਸਙ੍ਖਤੇ වੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਤ੍ਤਰਸවਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਤਦවੋਚੁੰ – ''ਉਟ੍ਠੇਥਾවੁਸੋ, ਅਮ੍ਹਾਕੰ වਿਹਾਰੋ ਪਾਪੁਣਾਤੀ''ਤਿ। ''ਨਨੁ, ਆවੁਸੋ, ਪਟਿਕਚ੍ਚੇව [ਪਟਿਗਚ੍ਚੇව (ਸੀ॰)] ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬੰ, ਮਯਞ੍ਚਞ੍ਞੰ ਪਟਿਸਙ੍ਖਰੇਯ੍ਯਾਮਾ''ਤਿ। ''ਨਨੁ, ਆවੁਸੋ, ਸਙ੍ਘਿਕੋ වਿਹਾਰੋ''ਤਿ? ''ਆਮਾවੁਸੋ, ਸਙ੍ਘਿਕੋ වਿਹਾਰੋ''ਤਿ। ''ਉਟ੍ਠੇਥਾවੁਸੋ, ਅਮ੍ਹਾਕੰ වਿਹਾਰੋ ਪਾਪੁਣਾਤੀ''ਤਿ। ''ਮਹਲ੍ਲਕੋ, ਆවੁਸੋ, වਿਹਾਰੋ। ਤੁਮ੍ਹੇਪਿ වਸਥ, ਮਯਮ੍ਪਿ වਸਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ''ਉਟ੍ਠੇਥਾවੁਸੋ, ਅਮ੍ਹਾਕੰ වਿਹਾਰੋ ਪਾਪੁਣਾਤੀ''ਤਿ ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਗੀවාਯੰ ਗਹੇਤ੍වා ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢੀਯਮਾਨਾ ਰੋਦਨ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਏවਮਾਹੰਸੁ – ''ਕਿਸ੍ਸ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਆවੁਸੋ, ਰੋਦਥਾ''ਤਿ? ''ਇਮੇ, ਆවੁਸੋ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਅਮ੍ਹੇ ਸਙ੍ਘਿਕਾ වਿਹਾਰਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ වਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਙ੍ਘਿਕਾ වਿਹਾਰਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ වਿਗਰਹਿਤ੍වා ਭਗවਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ...ਪੇ॰... ''ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖවੇ, ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਙ੍ਘਿਕਾ වਿਹਾਰਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਥਾ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚੰ, ਭਗවා''ਤਿ। වਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗවා...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਙ੍ਘਿਕਾ වਿਹਾਰਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਿਸ੍ਸਥ? ਨੇਤੰ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨੰ වා ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏවਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖවੇ, ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੧੨੫. **"ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਕੁਪਿਤੋ ਅਨਤ੍ਤਮਨੋ ਸਙ੍ਘਿਕਾ වਿਹਾਰਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢੇਯ੍ਯ** වා **ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਪੇਯ੍ਯ** වා, **ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੧੨੬. ਯੋ ਪਨਾਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ…ਪੇ॰… **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ…ਪੇ॰… ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਭਿਕ੍ਖੁਨ੍ਤਿ ਅਞ੍ਞਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ।

ਕੁਪਿਤੋ ਅਨਤ੍ਤਮਨੋਤਿ ਅਨਭਿਰਦ੍ਧੋ ਆਹਤਚਿਤ੍ਤੋ ਖਿਲਜਾਤੋ।

ਸਙ੍ਘਿਕੋ ਨਾਮ ਵਿਹਾਰੋ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ ਪਰਿਚ੍ਚਤ੍ਤੋ।

ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢੇਯ੍ਯਾਤਿ ਗਬ੍ਭੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਮੁਖਂ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਪਮੁਖੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਬਹਿ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਏਕੇਨ ਪਯੋਗੇਨ ਬਹੁਕੇਪਿ ਦ੍ਵਾਰੇ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਪੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਞ੍ਞਂ ਆਣਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ [ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ (ਕਤ੍ਥਚਿ)]। ਸਕਿਂ ਆਣਤ੍ਤੋ ਬਹੁਕੇਪਿ ਦ੍ਵਾਰੇ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੧੨੭. ਸਙ੍ਘਿਕੇ ਸਙ੍ਘਿਕਸਞ੍ਞੀ ਕੁਪਿਤੋ ਅਨਤ੍ਤਮਨੋ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਤਿ ਵਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਸਙ੍ਘਿਕੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਕੁਪਿਤੋ ਅਨਤ੍ਤਮਨੋ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਤਿ ਵਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਸਙ੍ਘਿਕੇ ਪੁਗ੍ਗਲਿਕਸਞ੍ਞੀ ਕੁਪਿਤੋ ਅਨਤ੍ਤਮਨੋ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਤਿ ਵਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਂ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਤਿ ਵਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਵਿਹਾਰਸ੍ਸ ਉਪਚਾਰਾ ਵਾ ਉਪਟ੍ਠਾਨਸਾਲਾਯ ਵਾ ਮਣ੍ਡਪਾ ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਾ ਵਾ ਅਜ੍ਝੋਕਾਸਾ ਵਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਤਿ ਵਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਂ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਤਿ ਵਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਵਿਹਾਰਾ ਵਾ ਵਿਹਾਰਸ੍ਸ ਉਪਚਾਰਾ ਵਾ ਉਪਟ੍ਠਾਨਸਾਲਾਯ ਵਾ ਮਣ੍ਡਪਾ ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਾ ਵਾ ਅਜ੍ਝੋਕਾਸਾ ਵਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਤਿ ਵਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਂ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਤਿ ਵਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਪੁਗ੍ਗਲਿਕੇ ਸਙ੍ਘਿਕਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਪੁਗ੍ਗਲਿਕੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਪੁਗ੍ਗਲਿਕੇ ਪੁਗ੍ਗਲਿਕਸਞ੍ਞੀ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਿਕੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਗ੍ਗਲਿਕੇ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੧੨੮. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਲਜ੍ਜਿਂ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਤਿ ਵਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਂ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਤਿ ਵਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਂ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਤਿ ਵਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਂ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਤਿ ਵਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਭਣ੍ਡਨਕਾਰਕਂ ਕਲਹਕਾਰਕਂ ਵਿਵਾਦਕਾਰਕਂ ਭਸ੍ਸਕਾਰਕਂ ਸਙ੍ਘੇ ਅਧਿਕਰਣਕਾਰਕਂ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਤਿ ਵਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਂ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਤਿ ਵਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਂ ਵਾ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਂ ਵਾ ਨ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਨ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਤਿ ਵਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਂ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਤਿ ਵਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਸਤ੍ਤਮਂ।

੮. ਵੇਹਾਸਕੁਟਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੨੯. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਦ੍ਵੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਙ੍ਘਿਕੇ ਵਿਹਾਰੇ ਉਪਰਿਵੇਹਾਸਕੁਟਿਯਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ?। ਏਕੋ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵਿਹਰਤਿ [ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ, ਏਕੋ ਹੇਟ੍ਠਾ (?)], ਏਕੋ

ਉਪਰਿ। ਉਪਰਿਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਹਚ੍ਚਪਾਦਕਂ ਮਞ੍ਚਂ ਸਹਸਾ ਅਭਿਨਿਸੀਦਿ। ਮਞ੍ਚਪਾਦੋ ਨਿਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ [ਪਤਿਤ੍ਵਾ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਹੇਟ੍ਠਿਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਮਤ੍ਥਕੇ ਅਵਤ੍ਥਾਸਿ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਵਿਸ੍ਸਰਮਕਾਸਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਪਧਾਵਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਕਿਸ੍ਸ ਤ੍ਵਂ, ਆਵੁਸੋ, ਵਿਸ੍ਸਰਮਕਾਸੀ''ਤਿ? ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਙ੍ਘਿਕੇ ਵਿਹਾਰੇ ਉਪਰਿਵੇਹਾਸਕੁਟਿਯਾ ਆਹਚ੍ਚਪਾਦਕਂ ਮਞ੍ਚਂ ਸਹਸਾ ਅਭਿਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ, ਭਿਕ੍ਖੁ, ਸਙ੍ਘਿਕੇ ਵਿਹਾਰੇ ਉਪਰਿਵੇਹਾਸਕੁਟਿਯਾ ਆਹਚ੍ਚਪਾਦਕਂ ਮਞ੍ਚਂ ਸਹਸਾ ਅਭਿਨਿਸੀਦਸੀ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤ੍ਵਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਸਙ੍ਘਿਕੇ ਵਿਹਾਰੇ ਉਪਰਿਵੇਹਾਸਕੁਟਿਯਾ ਆਹਚ੍ਚਪਾਦਕਂ ਮਞ੍ਚਂ ਸਹਸਾ ਅਭਿਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਸਿ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੧੩੦. "**ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਙ੍ਘਿਕੇ** ਵਿ**ਹਾਰੇ ਉਪਰਿ**ਵੇ**ਹਾਸਕੁਟਿਯਾ ਆਹਚ੍ਚਪਾਦਕਂ ਮਞ੍ਚਂ** ਵਾ **ਪੀਠਂ** ਵਾ **ਅਭਿਨਿਸੀਦੇਯ੍ਯ** ਵਾ **ਅਭਿਨਿਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ** ਵਾ, **ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੧੩੧. **ਯੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਸਙ੍ਘਿਕੋ ਨਾਮ ਵਿਹਾਰੋ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ ਪਰਿਚ੍ਚਤ੍ਤੋ।

ਵੇ**ਹਾਸਕੁਟਿ** ਨਾਮ ਮਜ੍ਝਿਮਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਅਸੀਸਘਟ੍ਟਾ।

ਆਹਚ੍ਚਪਾਦਕੋ ਨਾਮ **ਮਞ੍ਚੋ** ਅਙ੍ਗੇ ਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤੋ ਹੋਤਿ। **ਆਹਚ੍ਚਪਾਦਕਂ** ਨਾਮ **ਪੀਠਂ** ਅਙ੍ਗੇ ਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤਂ ਹੋਤਿ।

ਅਭਿਨਿਸੀਦੇਯ੍ਯਾਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਭਿਨਿਸੀਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਭਿਨਿਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯਾਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਭਿਨਿਪਜ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੧੩੨. ਸਙ੍ਘਿਕੇ ਸਙ੍ਘਿਕਸਞ੍ਞੀ ਉਪਰਿਵੇਹਾਸਕੁਟਿਯਾ ਆਹਚ੍ਚਪਾਦਕਂ ਮਞ੍ਚਂ ਵਾ ਪੀਠਂ ਵਾ ਅਭਿਨਿਸੀਦਤਿ ਵਾ ਅਭਿਨਿਪਜ੍ਜਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਸਙ੍ਘਿਕੇ ਵੇਮਤਿਕੋ...ਪੇ॰... ਸਙ੍ਘਿਕੇ ਪੁਗ੍ਗਲਿਕਸਞ੍ਞੀ ਉਪਰਿਵੇਹਾਸਕੁਟਿਯਾ ਆਹਚ੍ਚਪਾਦਕਂ ਮਞ੍ਚਂ ਵਾ ਪੀਠਂ ਵਾ ਅਭਿਨਿਸੀਦਤਿ ਵਾ ਅਭਿਨਿਪਜ੍ਜਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਪੁਗ੍ਗਲਿਕੇ ਸਙ੍ਘਿਕਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਪੁਗ੍ਗਲਿਕੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਪੁਗ੍ਗਲਿਕੇ ਪੁਗ੍ਗਲਿਕਸਞ੍ਞੀ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਿਕੇ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਗ੍ਗਲਿਕੇ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੧੩੩. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ – ਅਵੇਹਾਸਕੁਟਿਯਾ ਸੀਸਘਟ੍ਟਾਯ ਹੇਟ੍ਠਾ ਅਪਰਿਭੋਗਂ ਹੋਤਿ, ਪਦਰਸਞ੍ਚਿਤਂ ਹੋਤਿ, ਪਟਾਣਿ ਦਿਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਠਿਤੋ ਗਣ੍ਹਤਿ ਵਾ ਲਗ੍ਗੇਤਿ ਵਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਵੇਹਾਸਕੁਟਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਅਟ੍ਠਮਂ।

੯. ਮਹਲ੍ਲਕਵਿਹਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੩੪. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਕੋਸਮ੍ਬਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਘੋਸਿਤਾਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਛਨ੍ਨਸ੍ਸ ਉਪਟ੍ਠਾਕੋ ਮਹਾਮਤ੍ਤੋ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਛਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵਿਹਾਰਂ ਕਾਰਾਪੇਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਛਨ੍ਨੋ ਕਤਪਰਿਯੋਸਿਤਂ ਵਿਹਾਰਂ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਛਾਦਾਪੇਤਿ, ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਲੇਪਾਪੇਤਿ। ਅਤਿਭਾਰਿਤੋ ਵਿਹਾਰੋ ਪਰਿਪਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਛਨ੍ਨੋ ਤਿਣਞ੍ਚ ਕਟ੍ਠਞ੍ਚ ਸਂਕਡ੍ਢਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਯਵਖੇਤ੍ਤਂ ਦੂਸੇਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਉਜ੍ਝਾਯਤਿ ਖਿਯ੍ਯਤਿ ਵਿਪਾਚੇਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਦਨ੍ਤਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਯਵਖੇਤ੍ਤਂ ਦੂਸੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਸ੍ਸ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਆਯਸ੍ਮਾ ਛਨ੍ਨੋ ਕਤਪਰਿਯੋਸਿਤਂ ਵਿਹਾਰਂ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਛਾਦਾਪੇਸ੍ਸਤਿ, ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਲੇਪਾਪੇਸ੍ਸਤਿ, ਅਤਿਭਾਰਿਤੋ ਵਿਹਾਰੋ ਪਰਿਪਤੀ''ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਛਨ੍ਨਂ ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ, ਛਨ੍ਨ, ਕਤਪਰਿਯੋਸਿਤਂ ਵਿਹਾਰਂ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਛਾਦਾਪੇਸਿ, ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਲੇਪਾਪੇਸਿ, ਅਤਿਭਾਰਿਤੋ ਵਿਹਾਰੋ ਪਰਿਪਤੀ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤ੍ਵਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਕਤਪਰਿਯੋਸਿਤਂ ਵਿਹਾਰਂ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਛਾਦਾਪੇਸ੍ਸਸਿ, ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਲੇਪਾਪੇਸ੍ਸਸਿ , ਅਤਿਭਾਰਿਤੋ ਵਿਹਾਰੋ ਪਰਿਪਤਿ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੧੩੫. **''ਮਹਲ੍ਲਕਂ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਵਿਹਾਰਂ ਕਾਰਯਮਾਨੇਨ ਯਾਵਦ੍ਵਾਰਕੋਸਾ ਅਗ੍ਗਲ਼ਟ੍ਠਪਨਾਯ ਆਲੋਕਸਨ੍ਧਿਪਰਿਕਮ੍ਮਾਯ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਚ੍ਛਦਨਸ੍ਸ ਪਰਿਯਾਯ ਅਪ੍ਪਹਰਿਤੇ ਠਿਤੇਨ ਅਧਿਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬਂ। ਤਤੋ ਚੇ ਉਤ੍ਤਰਿਂ ਅਪ੍ਪਹਰਿਤੇਪਿ ਠਿਤੋ ਅਧਿਟ੍ਠਹੇਯ੍ਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ''**ਨ੍ਤਿ।

੧੩੬. **ਮਹਲ੍ਲਕੋ** ਨਾਮ ਵਿਹਾਰੋ ਸਸ੍ਸਾਮਿਕੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਵਿਹਾਰੋ ਨਾਮ ਉਲ੍ਲਿਤ੍ਤੋ ਵਾ ਹੋਤਿ ਅਵਲਿਤ੍ਤੋ ਵਾ ਉਲ੍ਲਿਤ੍ਤਾਵਲਿਤ੍ਤੋ ਵਾ।

ਕਾਰਯਮਾਨੇਨਾਤਿ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਵਾ ਕਾਰਾਪੇਨ੍ਤੋ ਵਾ।

ਯਾਵ ਦ੍ਵਾਰਕੋਸਾਤਿ ਪਿਟ੍ਠਸਙ੍ਘਾਟਸ੍ਸ [ਪੀਠਸਂਘਾਟਸ੍ਸ (ਇਤਿਪਿ), ਪਿਟ੍ਠਿਸਙ੍ਘਾਟਸ੍ਸ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਸਮਨ੍ਤਾ ਹਤ੍ਥਪਾਸਾ।

ਅਗ੍ਗਲ਼ਟ੍ਠਪਨਾਯਾਤਿ ਦ੍ਵਾਰਟ੍ਠਪਨਾਯ।

ਆਲੋਕਸਨ੍ਧਿਪਰਿਕਮ੍ਮਾਯਾਤਿ ਵਾਤਪਾਨਪਰਿਕਮ੍ਮਾਯ ਸੇਤਵਣ੍ਣਂ ਕਾਲ਼ਵਣ੍ਣਂ ਗੇਰੁਕਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਮਾਲਾਕਮ੍ਮਂ ਲਤਾਕਮ੍ਮਂ ਮਕਰਦਨ੍ਤਕਂ ਪਞ੍ਚਪਟਿਕਂ।

ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਚ੍ਛਦਨਸ੍ਸ ਪਰਿਯਾਯਂ ਅਪ੍ਪਹਰਿਤੇ ਠਿਤੇਨ ਅਧਿਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ – ਹਰਿਤਂ ਨਾਮ ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਣਂ ਅਪਰਣ੍ਣਂ। ਸਚੇ ਹਰਿਤੇ ਠਿਤੋ ਅਧਿਟ੍ਠਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਮਗ੍ਗੇਨ ਛਾਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦ੍ਵੇ ਮਗ੍ਗੇ ਅਧਿਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਤਤਿਯਂ ਮਗ੍ਗਂ ਆਣਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ। ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਛਾਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦ੍ਵੇ ਪਰਿਯਾਯੇ ਅਧਿਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਤਤਿਯਂ ਪਰਿਯਾਯਂ ਆਣਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ।

੧੩੭. **ਤਤੋ ਚੇ ਉਤ੍ਤਰਿ ਅਪ੍ਪਹਰਿਤੇਪਿ ਠਿਤੋ ਅਧਿਟ੍ਠਹੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਇਟ੍ਠਕਾਯ ੨.੦੨੬੨ ਛਾਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਇਟ੍ਠਕਿਟ੍ਠਕਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਸਿਲਾਯ ਛਾਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਿਲਾਯ ਸਿਲਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਸੁਧਾਯ ਛਾਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਿਣ੍ਡੇ ਪਿਣ੍ਡੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਤਿਣੇਨ ਛਾਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਕਰਲ਼ੇ ਕਰਲ਼ੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਪਣ੍ਣੇਨ ਛਾਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਣ੍ਣੇ ਪਣ੍ਣੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਤਿਰੇਕਦ੍ਵਤ੍ਤਿਪਰਿਯਾਯੇ ਅਤਿਰੇਕਸਞ੍ਞੀ ਅਧਿਟ੍ਠਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਤਿਰੇਕਦ੍ਵਤ੍ਤਿਪਰਿਯਾਯੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਅਧਿਟ੍ਠਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਤਿਰੇਕਦ੍ਵਤ੍ਤਿਪਰਿਯਾਯੇ ਊਨਕਸਞ੍ਞੀ ਅਧਿਟ੍ਠਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਊਨਕਦ੍ਵਤ੍ਤਿਪਰਿਯਾਯੇ ਅਤਿਰੇਕਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਊਨਕਦ੍ਵਤ੍ਤਿਪਰਿਯਾਯੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਊਨਕਦ੍ਵਤ੍ਤਿਪਰਿਯਾਯੇ ਊਨਕਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੧੩੮. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਪਰਿਯਾਯੇ, ਊਨਕਦ੍ਵਤ੍ਤਿਪਰਿਯਾਯੇ, ਲੇਣੇ, ਗੁਹਾਯ, ਤਿਣਕੁਟਿਕਾਯ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਧਨੇਨ, ਵਾਸਾਗਾਰਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਮਹਲ੍ਲਕਵਿਹਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਨਵਮਂ।

੧੦. ਸਪ੍ਪਾਣਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੩੯. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਆਲ਼ਵਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਅਗ੍ਗਾਲ਼ਵੇ ਚੇਤਿਯੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਲ਼ਵਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਜਾਨਂ ਸਪ੍ਪਾਣਕਂ ਉਦਕਂ ਤਿਣਮ੍ਪਿ ਮਤ੍ਤਿਕਮ੍ਪਿ ਸਿਞ੍ਚਨ੍ਤਿਪਿ ਸਿਞ੍ਚਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਆਲ਼ਵਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਜਾਨਂ ਸਪ੍ਪਾਣਕਂ ਉਦਕਂ ਤਿਣਮ੍ਪਿ ਮਤ੍ਤਿਕਮ੍ਪਿ ਸਿਞ੍ਚਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ ਸਿਞ੍ਚਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪੀ''ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਲ਼ਵਕੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਜਾਨਂ ਸਪ੍ਪਾਣਕਂ ਉਦਕਂ ਤਿਣਮ੍ਪਿ ਮਤ੍ਤਿਕਮ੍ਪਿ ਸਿਞ੍ਚਥਪਿ ਸਿਞ੍ਚਾਪੇਥਪੀ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਜਾਨਂ ਸਪ੍ਪਾਣਕਂ ਉਦਕਂ ਤਿਣਮ੍ਪਿ ਮਤ੍ਤਿਕਮ੍ਪਿ ਸਿਞ੍ਚਿਸ੍ਸਥਪਿ ਸਿਞ੍ਚਾਪੇਸ੍ਸਥਪਿ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੧੪੦. **''ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਜਾਨਂ ਸਪ੍ਪਾਣਕਂ ਉਦਕਂ ਤਿਣਂ ਵਾ ਮਤ੍ਤਿਕਂ ਵਾ ਸਿਞ੍ਚੇਯ੍ਯ ਵਾ ਸਿਞ੍ਚਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ''**ਨ੍ਤਿ।

੧੪੧. **ਯੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਜਾਨਾਤਿ ਨਾਮ [ਜਾਨਂ ਨਾਮ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਸਾਮਂ ਵਾ ਜਾਨਾਤਿ ਅਞ੍ਞੇ ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤਿ।

ਸਿਞ੍ਚੇਯ੍ਯਾਤਿ ਸਯਂ ਸਿਞ੍ਚਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਸਿਞ੍ਚਾਪੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਞ੍ਞਂ ਆਣਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ [ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ (ਕ॰ਚਿ)]। ਸਕਿਂ ਆਣਤ੍ਤੋ ਬਹੁਕਮ੍ਪਿ ਸਿਞ੍ਚਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੧੪੨. ਸਪ੍ਪਾਣਕੇ ਸਪ੍ਪਾਣਕਸਞ੍ਞੀ ਤਿਣਂ ਵਾ ਮਤ੍ਤਿਕਂ ਵਾ ਸਿਞ੍ਚਤਿ ਵਾ ਸਿਞ੍ਚਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਸਪ੍ਪਾਣਕੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਤਿਣਂ ਵਾ ਮਤ੍ਤਿਕਂ ਵਾ ਸਿਞ੍ਚਤਿ ਵਾ ਸਿਞ੍ਚਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਸਪ੍ਪਾਣਕੇ ਅਪ੍ਪਾਣਕਸਞ੍ਞੀ ਤਿਣਂ ਵਾ ਮਤ੍ਤਿਕਂ ਵਾ ਸਿਞ੍ਚਤਿ ਵਾ ਸਿਞ੍ਚਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਅਪ੍ਪਾਣਕੇ ਸਪ੍ਪਾਣਕਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਪ੍ਪਾਣਕੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਪ੍ਪਾਣਕੇ ਅਪ੍ਪਾਣਕਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੧੪੩. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਸਪ੍ਪਾਣਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਦਸਮਂ।

ਭੂਤਗਾਮਵਗ੍ਗੋ ਦੁਤਿਯੋ।

ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨਂ –

ਭੂਤਂ ਅਞ੍ਞਾਯ ਉਜ੍ਝਾਯਂ, ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤੇਨ ਤੇ ਦੁਵੇ।
ਪੁਬ੍ਬੇ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਨਾਹਚ੍ਚ, ਦ੍ਵਾਰਂ ਸਪ੍ਪਾਣਕੇਨ ਚਾਤਿ॥

੩. ਓਵਾਦਵਗ੍ਗੋ

੧. ਓਵਾਦਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੪੪. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਥੇਰਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਦਨ੍ਤਾ ਲਾਭਿਨੋ ਹੋਨ੍ਤਿ ਚੀਵਰਪਿਣ੍ਡਪਾਤਸੇਨਾਸਨਗਿਲਾਨਪ੍ਪਚ੍ਚਯਭੇਸਜ੍ਜਪਰਿਕ੍ਖਾਰਾਨਂ। ਅਥ ਖੋ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਏਤਰਹਿ ਖੋ, ਆਵੁਸੋ, ਥੇਰਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਦਨ੍ਤਾ ਲਾਭਿਨੋ ਹੋਨ੍ਤਿ ਚੀਵਰਪਿਣ੍ਡਪਾਤਸੇਨਾਸਨਗਿਲਾਨਪ੍ਪਚ੍ਚਯਭੇਸਜ੍ਜਪਰਿਕ੍ਖਾਰਾਨਂ। ਹਨ੍ਦਾਵੁਸੋ, ਮਯਮ੍ਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਦਾਮਾ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਅਮ੍ਹੇਪਿ, ਭਗਿਨਿਯੋ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਥ; ਮਯਮ੍ਪਿ ਓਵਦਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿਂਸੁ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਅਥ ਖੋ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਪਰਿਤ੍ਤਞ੍ਞੇਵ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦਿਵਸਂ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਕਥਾਯ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯੋਜੇਸੁਂ – ''ਗਚ੍ਛਥ, ਭਗਿਨਿਯੋ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿਂਸੁ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਅਟ੍ਠਂਸੁ। ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਠਿਤਾ ਖੋ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਗਵਾ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਕਚ੍ਚਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ, ਓਵਾਦੋ ਇਦ੍ਧੋ ਅਹੋਸੀ''ਤਿ? ''ਕੁਤੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਓਵਾਦੋ ਇਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ! ਅਯ੍ਯਾ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਪਰਿਤ੍ਤਞ੍ਞੇਵ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦਿਵਸਂ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਕਥਾਯ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯੋਜੇਸੁ''ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਧਮ੍ਮਿਯਾ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਦਸ੍ਸੇਸਿ ਸਮਾਦਪੇਸਿ ਸਮੁਤ੍ਤੇਜੇਸਿ ਸਮ੍ਪਹਂਸੇਸਿ । ਅਥ ਖੋ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮਿਯਾ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਦਸ੍ਸਿਤਾ ਸਮਾਦਪਿਤਾ ਸਮੁਤ੍ਤੇਜਿਤਾ ਸਮ੍ਪਹਂਸਿਤਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਿਂਸੁ।

ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿ – ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਪਰਿਤ੍ਤਞ੍ਞੇਵ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦਿਵਸਂ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਕਥਾਯ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯੋਜੇਥਾ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਪਰਿਤ੍ਤਞ੍ਞੇਵ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦਿਵਸਂ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਕਥਾਯ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯੋਜੇਸ੍ਸਥ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕਂ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਿਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਿਤਬ੍ਬੋ। ਪਠਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬੋ। ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੧੪੫. ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕਂ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

“ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕਂ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮੁਤਿ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

“ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ – ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕਂ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮੁਤਿ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

“ਸਮ੍ਮਤੋ ਸਙ੍ਘੇਨ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕੋ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ”ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ਦੁਬ੍ਭਰਤਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੧੪੬. “ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਸਮ੍ਮਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਦੇਯ੍ਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ”ਨ੍ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦਂ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

੧੪੭. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਥੇਰਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਮ੍ਮਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਦਨ੍ਤਾ ਤਥੇਵ ਲਾਭਿਨੋ ਹੋਨ੍ਤਿ ਚੀਵਰਪਿਣ੍ਡਪਾਤਸੇਨਾਸਨਗਿਲਾਨਪ੍ਪਚ੍ਚਯਭੇਸਜ੍ਜਪਰਿਕ੍ਖਾਰਾਨਂ। ਅਥ ਖੋ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਦਹੋਸਿ – “ਏਤਰਹਿ ਖੋ, ਆਵੁਸੋ, ਥੇਰਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਮ੍ਮਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਦਨ੍ਤਾ ਤਥੇਵ ਲਾਭਿਨੋ ਹੋਨ੍ਤਿ ਚੀਵਰਪਿਣ੍ਡਪਾਤਸੇਨਾਸਨਗਿਲਾਨਪ੍ਪਚ੍ਚਯਭੇਸਜ੍ਜਪਰਿਕ੍ਖਾਰਾਨਂ। ਹਨ੍ਦਾਵੁਸੋ, ਮਯਮ੍ਪਿ ਨਿਸ੍ਸੀਮਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕਂ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਦਾਮਾ”ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਿਸ੍ਸੀਮਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕਂ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – “ਮਯਮ੍ਪਿ, ਭਗਿਨਿਯੋ, ਸਮ੍ਮਤਾ। ਅਮ੍ਹੇਪਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਥ। ਮਯਮ੍ਪਿ ਓਵਦਿਸ੍ਸਾਮਾ”ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿਂਸੁ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਅਥ ਖੋ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਪਰਿਤ੍ਤਞ੍ਞੇਵ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦਿਵਸਂ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਕਥਾਯ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯੋਜੇਸੁਂ – “ਗਚ੍ਛਥ ਭਗਿਨਿਯੋ”ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿਂਸੁ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਅਟ੍ਠਂਸੁ। ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਠਿਤਾ ਖੋ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਗਵਾ ਏਤਦਵੋਚ – “ਕਚ੍ਚਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ, ਓਵਾਦੋ ਇਦ੍ਧੋ ਅਹੋਸੀ”ਤਿ? “ਕੁਤੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਓਵਾਦੋ ਇਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ! ਅਯ੍ਯਾ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਪਰਿਤ੍ਤਞ੍ਞੇਵ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦਿਵਸਂ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਕਥਾਯ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯੋਜੇਸੁ”ਨ੍ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਧਮ੍ਮਿਯਾ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਦਸ੍ਸੇਸਿ...ਪੇ॰... ਅਥ ਖੋ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮਿਯਾ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਦਸ੍ਸਿਤਾ ਸਮਾਦਪਿਤਾ ਸਮੁਤ੍ਤੇਜਿਤਾ ਸਮ੍ਪਹਂਸਿਤਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਿਂਸੁ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿ – “ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਪਰਿਤ੍ਤਞ੍ਞੇਵ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦਿਵਸਂ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਕਥਾਯ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯੋਜੇਥਾ”ਤਿ? “ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ”ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਪਰਿਤ੍ਤਞ੍ਞੇਵ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦਿਵਸਂ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਕਥਾਯ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯੋਜੇਸ੍ਸਥ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – “ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਟ੍ਠਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ

ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕੰ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਿਤੁੰ। ਸੀਲਵਾ ਹੋਤਿ , ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਸੰਵਰਸੰਵੁਤੋ ਵਿਹਰਤਿ ਆਚਾਰਗੋਚਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਅਣੁਮਤ੍ਤੇਸੁ ਵਜ੍ਜੇਸੁ ਭਯਦਸ੍ਸਾਵੀ, ਸਮਾਦਾਯ ਸਿਕ੍ਖਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਸੁ; ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੋ ਹੋਤਿ ਸੁਤਧਰੋ ਸੁਤਸਨ੍ਨਿਚਯੋ, ਯੇ ਤੇ ਧਮ੍ਮਾ ਆਦਿਕਲਜਾਣਾ ਮਜ੍ਝੇਕਲਜਾਣਾ ਪਰਿਯੋਸਾਨਕਲਜਾਣਾ ਸਾਤ੍ਥੰ ਸਬਜਞ੍ਜਨੰ ਕੇਵਲਪਰਿਪੁਣ੍ਣੰ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੰ ਅਭਿਵਦਨ੍ਤਿ ਤਥਾਰੂਪਾਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਾ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਧਾਤਾ ਵਚਸਾ ਪਰਿਚਿਤਾ ਮਨਸਾ ਅਨੁਪੇਕ੍ਖਿਤਾ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਸੁਪ੍ਪਟਿਵਿਦ੍ਧਾ; ਉਭਯਾਨਿ ਖੋ ਪਨਸ੍ਸ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਾਨਿ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਨ ਸ੍ਵਾਗਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ ਸੁਵਿਭਤ੍ਤਾਨਿ ਸੁਪ੍ਪਵਤ੍ਤੀਨਿ ਸੁਵਿਨਿਚ੍ਛਿਤਾਨਿ ਸੁਤ੍ਤਸੋ ਅਨੁਬਜਞ੍ਜਨਸੋ; ਕਲਜਾਣਵਾਚੋ ਹੋਤਿ ਕਲਜਾਣਵਾਕ੍ਕਰਣੋ; ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਪਿਯੋ ਹੋਤਿ ਮਨਾਪੋ; ਪਟਿਬਲੋ ਹੋਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਦਿਤੁੰ; ਨ ਖੋ ਪਨੇਤੰ [ਪਨ ਤੰ (?)] ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਯ ਕਾਸਾਯਵਤ੍ਥਵਸਨਾਯ ਗਰੁਧਮ੍ਮੰ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨਪੁਬ੍ਬੋ ਹੋਤਿ; ਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸੋ ਵਾ ਹੋਤਿ ਅਤਿਰੇਕਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸੋ ਵਾ – ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮੇਹਿ ਅਟ੍ਠਹਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕੰ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ।

੧੪੮. **ਯੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯੰ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਅਸਮ੍ਮਤੋ ਨਾਮ ਞਤ੍ਤਿਚਤੁਤ੍ਥੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਅਸਮ੍ਮਤੋ।

ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਨਾਮ ਉਭਤੋਸਙ੍ਘੇ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ।

ਓਵਦੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਟ੍ਠਹਿ ਗਰੁਧਮ੍ਮੇਹਿ ਓਵਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਞ੍ਞੇਨ ਧਮ੍ਮੇਨ ਓਵਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਏਕਤੋਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਓਵਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੧੪੯. ਤੇਨ ਸਮ੍ਮਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਰਿਵੇਣੰ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਾਨੀਯੰ ਪਰਿਭੋਜਨੀਯੰ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਆਸਨੰ ਪਞ੍ਞਪੇਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬੰ। ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬੰ। ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਾ – ''ਸਮਗ੍ਗਾਤ੍ਥ, ਭਗਿਨਿਯੋ''ਤਿ? ਸਚੇ ''ਸਮਗ੍ਗਾਮ੍ਹਾਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਿ, ''ਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ, ਭਗਿਨਿਯੋ, ਅਟ੍ਠ ਗਰੁਧਮ੍ਮਾ''ਤਿ? ਸਚੇ ''ਵਤ੍ਤਨ੍ਤਾਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਿ, ''ਏਸੋ, ਭਗਿਨਿਯੋ, ਓਵਾਦੋ''ਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਦੇਤਬ੍ਬੋ [ਨਿਯ੍ਯਾਤੇਤਬ੍ਬੋ (ਇਤਿਪਿ)]। ਸਚੇ ''ਨ ਵਤ੍ਤਨ੍ਤਾਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਿ, ਓਸਾਰੇਤਬ੍ਬਾ। ''ਵਸ੍ਸਸਤੂਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਤਦਹੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਭਿਵਾਦਨੰ ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨੰ ਅਞ੍ਜਲਿਕਮ੍ਮੰ ਸਾਮੀਚਿਕਮ੍ਮੰ ਕਾਤਬ੍ਬੰ; ਅਯਮ੍ਪਿ ਧਮ੍ਮੋ ਸਕ੍ਕਤ੍ਵਾ ਗਰੁਕਤ੍ਵਾ ਮਾਨੇਤ੍ਵਾ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਯਾਵਜੀਵੰ ਅਨਤਿਕ੍ਕਮਨੀਯੋ। ਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੇ ਆਵਾਸੇ ਵਸ੍ਸੰ ਵਸਿਤਬ੍ਬੰ; ਅਯਮ੍ਪਿ ਧਮ੍ਮੋ ਸਕ੍ਕਤ੍ਵਾ ਗਰੁਕਤ੍ਵਾ ਮਾਨੇਤ੍ਵਾ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਯਾਵਜੀਵੰ ਅਨਤਿਕ੍ਕਮਨੀਯੋ। ਅਨ੍ਵਦ੍ਧਮਾਸੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਤੋ ਦ੍ਵੇ ਧਮ੍ਮਾ ਪਚ੍ਚਾਸੀਸਿਤਬ੍ਬਾ [ਪਚ੍ਚਾਸਿੰਸਿਤਬ੍ਬਾ (ਇਤਿਪਿ)] ਉਪੋਸਥਪੁਚ੍ਛਕਞ੍ਚ ਓਵਾਦੁਪਸਙ੍ਕਮਨਞ੍ਚ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਧਮ੍ਮੋ...ਪੇ॰... ਵਸ੍ਸੰ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਉਭਤੋਸਙ੍ਘੇ ਤੀਹਿ ਠਾਨੇਹਿ ਪਵਾਰੇਤਬ੍ਬੰ ਦਿਟ੍ਠੇਨ ਵਾ ਸੁਤੇਨ ਵਾ ਪਰਿਸਙ੍ਕਾਯ ਵਾ; ਅਯਮ੍ਪਿ ਧਮ੍ਮੋ...ਪੇ॰... ਗਰੁਧਮ੍ਮੰ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਉਭਤੋਸਙ੍ਘੇ ਪਕ੍ਖਮਾਨਤ੍ਤੰ ਚਰਿਤਬ੍ਬੰ; ਅਯਮ੍ਪਿ ਧਮ੍ਮੋ...ਪੇ॰... ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਾਯ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾਯ ਉਭਤੋਸਙ੍ਘੇ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾ ਪਰਿਯੇਸਿਤਬ੍ਬਾ; ਅਯਮ੍ਪਿ ਧਮ੍ਮੋ...ਪੇ॰... ਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਕੇਨ ਚਿ ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਕ੍ਕੋਸਿਤਬ੍ਬੋ ਪਰਿਭਾਸਿਤਬ੍ਬੋ; ਅਯਮ੍ਪਿ ਧਮ੍ਮੋ...ਪੇ॰... ਅਜ੍ਜਤਗ੍ਗੇ ਓਵਟੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂਸੁ ਵਚਨਪਥੋ, ਅਨੋਵਟੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਸੁ ਵਚਨਪਥੋ; ਅਯਮ੍ਪਿ ਧਮ੍ਮੋ ਸਕ੍ਕਤ੍ਵਾ ਗਰੁਕਤ੍ਵਾ ਮਾਨੇਤ੍ਵਾ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਯਾਵਜੀਵੰ ਅਨਤਿਕ੍ਕਮਨੀਯੋ''ਤਿ।

ਸਚੇ ''ਸਮਗ੍ਗਾਮ੍ਹਾਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਭਣਨ੍ਤੰ ਅਞ੍ਞੰ ਧਮ੍ਮੰ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਸਚੇ ''ਵਗ੍ਗਾਮ੍ਹਾਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਭਣਨ੍ਤੰ ਅਟ੍ਠ ਗਰੁਧਮ੍ਮੇ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਓਵਾਦੰ ਅਨਿਯ੍ਯਾਦੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੰ ਧਮ੍ਮੰ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੧੫੦. ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ ਵਗ੍ਗਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਂ ਵਗ੍ਗਸਞ੍ਞੀ ਓਵਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ ਵਗ੍ਗਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਸਙ੍ਘਂ ਵੇਮਤਿਕੋ ਓਵਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ ਵਗ੍ਗਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਂ ਸਮਗ੍ਗਸਞ੍ਞੀ ਓਵਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਵਗ੍ਗਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਂ ਵਗ੍ਗਸਞ੍ਞੀ ਓਵਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਵਗ੍ਗਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਂ ਵੇਮਤਿਕੋ ਓਵਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ । ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਵਗ੍ਗਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਂ ਸਮਗ੍ਗਸਞ੍ਞੀ ਓਵਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ ਵਗ੍ਗਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਂ ਵਗ੍ਗਸਞ੍ਞੀ ਓਵਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ ਵਗ੍ਗਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਂ ਵੇਮਤਿਕੋ ਓਵਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ ਵਗ੍ਗਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਂ ਸਮਗ੍ਗਸਞ੍ਞੀ ਓਵਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ ਸਮਗ੍ਗਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਂ ਵਗ੍ਗਸਞ੍ਞੀ ਓਵਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ ਸਮਗ੍ਗਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਂ ਵੇਮਤਿਕੋ ਓਵਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ ਸਮਗ੍ਗਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਂ ਸਮਗ੍ਗਸਞ੍ਞੀ ਓਵਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਸਮਗ੍ਗਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਂ ਵਗ੍ਗਸਞ੍ਞੀ ਓਵਦਤਿ...ਪੇ॰... ਵੇਮਤਿਕੋ ਓਵਦਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮਗ੍ਗਸਞ੍ਞੀ ਓਵਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ ਸਮਗ੍ਗਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਂ ਵਗ੍ਗਸਞ੍ਞੀ ਓਵਦਤਿ...ਪੇ॰... ਵੇਮਤਿਕੋ ਓਵਦਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮਗ੍ਗਸਞ੍ਞੀ ਓਵਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੧੫੧. ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ ਵਗ੍ਗਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਂ ਵਗ੍ਗਸਞ੍ਞੀ ਓਵਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ ਵਗ੍ਗਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਂ ਵੇਮਤਿਕੋ ਓਵਦਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮਗ੍ਗਸਞ੍ਞੀ ਓਵਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਵਗ੍ਗਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਂ ਵਗ੍ਗਸਞ੍ਞੀ ਓਵਦਤਿ...ਪੇ॰... ਵੇਮਤਿਕੋ ਓਵਦਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮਗ੍ਗਸਞ੍ਞੀ ਓਵਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ ਵਗ੍ਗਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਂ ਵਗ੍ਗਸਞ੍ਞੀ ਓਵਦਤਿ...ਪੇ॰... ਵੇਮਤਿਕੋ ਓਵਦਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮਗ੍ਗਸਞ੍ਞੀ ਓਵਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ ਸਮਗ੍ਗਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਂ ਵਗ੍ਗਸਞ੍ਞੀ ਓਵਦਤਿ...ਪੇ॰... ਵੇਮਤਿਕੋ ਓਵਦਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮਗ੍ਗਸਞ੍ਞੀ ਓਵਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਸਮਗ੍ਗਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਂ ਵਗ੍ਗਸਞ੍ਞੀ ਓਵਦਤਿ...ਪੇ॰... ਵੇਮਤਿਕੋ ਓਵਦਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮਗ੍ਗਸਞ੍ਞੀ ਓਵਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ ਸਮਗ੍ਗਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਂ ਵਗ੍ਗਸਞ੍ਞੀ ਓਵਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ ਸਮਗ੍ਗਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਂ ਵੇਮਤਿਕੋ ਓਵਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ ਸਮਗ੍ਗਂ

ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਂ ਸਮਗ੍ਗਸਞ੍ਞੀ ਓਵਦਤਿ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੧੫੨. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਉਦ੍ਦੇਸਂ ਦੇਨ੍ਤੋ, ਪਰਿਪੁਚ੍ਛਂ ਦੇਨ੍ਤੋ, ''ਓਸਾਰੇਹਿ ਅਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੇ, ਓਸਾਰੇਤਿ, ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛਤਿ, ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਟ੍ਠੋ ਕਥੇਤਿ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਭਣਨ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਸੁਣਨ੍ਤਿ, ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾਯ, ਸਾਮਣੇਰਿਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਓਵਾਦਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਪਠਮਂ।

੨. ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੫੩. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਥੇਰਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਦਨ੍ਤਿ ਪਰਿਯਾਯੇਨ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਚੂਲ਼ਪਨ੍ਥਕਸ੍ਸ ਪਰਿਯਾਯੋ ਹੋਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਦਿਤੁਂ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ''ਨ ਦਾਨਿ ਅਜ੍ਜ ਓਵਾਦੋ ਇਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਤਞ੍ਞੇਵ ਦਾਨਿ ਉਦਾਨਂ ਅਯ੍ਯੋ ਚੂਲ਼ਪਨ੍ਥਕੋ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਭਣਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਯੇਨਾਯਸ੍ਮਾ ਚੂਲ਼ਪਨ੍ਥਕੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿਂਸੁ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਚੂਲ਼ਪਨ੍ਥਕਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਖੋ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਚੂਲ਼ਪਨ੍ਥਕੋ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਸਮਗ੍ਗਾਤ੍ਥ, ਭਗਿਨਿਯੋ''ਤਿ? ''ਸਮਗ੍ਗਾਮ੍ਹਾਯ੍ਯਾ''ਤਿ। ''ਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ, ਭਗਿਨਿਯੋ, ਅਟ੍ਠ ਗਰੁਧਮ੍ਮਾ''ਤਿ? ''ਵਤ੍ਤਨ੍ਤਾਯ੍ਯਾ''ਤਿ। ''ਏਸੋ, ਭਗਿਨਿਯੋ, ਓਵਾਦੋ''ਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਦੇਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਉਦਾਨਂ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਅਭਾਸਿ –

> [ਉਦਾ॰ ੩੭] ''ਅਧਿਚੇਤਸੋ ਅਪ੍ਪਮਜ੍ਜਤੋ, ਮੁਨਿਨੋ ਮੋਨਪਥੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਤੋ।
> ਸੋਕਾ ਨ ਭਵਨ੍ਤਿ ਤਾਦਿਨੋ, ਉਪਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਦਾ ਸਤੀਮਤੋ''ਤਿ॥

ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ''ਨਨੁ ਅਵੋਚੁਮ੍ਹਾ – ਨ ਦਾਨਿ ਅਜ੍ਜ ਓਵਾਦੋ ਇਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਤਞ੍ਞੇਵ ਦਾਨਿ ਉਦਾਨਂ ਅਯ੍ਯੋ ਚੂਲ਼ਪਨ੍ਥਕੋ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਭਣਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸਿ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਚੂਲ਼ਪਨ੍ਥਕੋ ਤਾਸਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਇਮਂ ਕਥਾਸਲ੍ਲਾਪਂ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਚੂਲ਼ਪਨ੍ਥਕੋ ਵੇਹਾਸਂ ਅਬ੍ਭੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇ ਅਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖੇ ਚਙ੍ਕਮਤਿਪਿ ਤਿਟ੍ਠਤਿਪਿ ਨਿਸੀਦਤਿਪਿ ਸੇਯ੍ਯਮ੍ਪਿ ਕਪ੍ਪੇਤਿ ਧੂਮਾਯਤਿਪਿ ਪਜ੍ਜਲਤਿਪਿ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਤਿਪਿ, ਤਞ੍ਚੇਵ [ਤਞ੍ਞੇਵ (ਇਤਿਪਿ)] ਉਦਾਨਂ ਭਣਤਿ ਅਞ੍ਞਞ੍ਚ ਬਹੁਂ ਬੁਦ੍ਧਵਚਨਂ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ''ਅਚ੍ਛਰਿਯਂ ਵਤ ਭੋ, ਅਬ੍ਭੁਤਂ ਵਤ ਭੋ, ਨ ਵਤ ਨੋ ਇਤੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਓਵਾਦੋ ਏਵਂ ਇਦ੍ਧੋ ਭੂਤਪੁਬ੍ਬੋ ਯਥਾ ਅਯ੍ਯਸ੍ਸ ਚੂਲ਼ਪਨ੍ਥਕਸ੍ਸਾ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਚੂਲ਼ਪਨ੍ਥਕੋ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਯਾਵ ਸਮਨ੍ਧਕਾਰਾ ਓਵਦਿਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯੋਜੇਸਿ – ਗਚ੍ਛਥ ਭਗਿਨਿਯੋਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਨਗਰਦ੍ਵਾਰੇ ਥਕਿਤੇ ਬਹਿਨਗਰੇ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਕਾਲਸ੍ਸੇਵ ਨਗਰਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਅਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰਿਨਿਯੋ ਇਮਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ; ਆਰਾਮੇ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਨਗਰਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਆਯਸ੍ਮਾ ਚੂਲ਼ਪਨ੍ਥਕੋ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤੇ ਸੂਰਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਦਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ... ਪੇ॰... ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ, ਚੂਲ਼ਪਨ੍ਥਕ, ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤੇ ਸੂਰਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਦਸੀ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤ੍ਵਂ, ਚੂਲ਼ਪਨ੍ਥਕ, ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤੇ ਸੂਰਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਦਿਸ੍ਸਸਿ! ਨੇਤਂ, ਚੂਲ਼ਪਨ੍ਥਕ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੧੫੪. "**ਸਮ੍ਮਤੋਪਿ ਚੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤੇ ਸੂਰਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਦੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੧੫੫. **ਸਮ੍ਮਤੋ** ਨਾਮ ਞਤ੍ਤਿਚਤੁਤ੍ਥੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਸਮ੍ਮਤੋ।

ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤੇ ਸੂਰਿਯੇਤਿ ਓਗ੍ਗਤੇ ਸੂਰਿਯੇ।

ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਨਾਮ ਉਭਤੋਸਙ੍ਘੇ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ।

ਓਵਦੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਟ੍ਠਹਿ ਵਾ ਗਰੁਧਮ੍ਮੇਹਿ ਅਞ੍ਞੇਨ ਵਾ ਧਮ੍ਮੇਨ ਓਵਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੧੫੬. ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤੇ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤਸਞ੍ਞੀ ਓਵਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਓਵਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤੇ ਅਨਤ੍ਥਙ੍ਗਤਸਞ੍ਞੀ ਓਵਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਏਕਤੋਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਓਵਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨਤ੍ਥਙ੍ਗਤੇ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨਤ੍ਥਙ੍ਗਤੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨਤ੍ਥਙ੍ਗਤੇ ਅਨਤ੍ਥਙ੍ਗਤਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੧੫੭. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਉਦ੍ਦੇਸਂ ਦੇਨ੍ਤੋ, ਪਰਿਪੁਚ੍ਛਂ ਦੇਨ੍ਤੋ, ''ਓਸਾਰੇਹਿ ਅਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੋ, ਓਸਾਰੇਤਿ, ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛਤਿ, ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਟ੍ਠੋ ਕਥੇਤਿ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਭਣਨ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਸੁਣਨ੍ਤਿ, ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾਯ ਸਾਮਣੇਰਿਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਦੁਤਿਯਂ।

੩. ਭਿਕ੍ਖੁਨੁਪਸ੍ਸਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੫੮. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਕ੍ਕੇਸੁ ਵਿਹਰਤਿ ਕਪਿਲਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਨਿਗ੍ਰੋਧਾਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੁਪਸ੍ਸਯਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਦਨ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਏਥਾਯ੍ਯੇ, ਓਵਾਦਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ''ਯਮ੍ਪਿ [ਯਂ ਹਿ (ਕ॰)] ਮਯਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਮ ਓਵਾਦਸ੍ਸ ਕਾਰਣਾ, ਅਯ੍ਯਾ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਇਧੇਵ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਹੇ ਓਵਦਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੁਪਸ੍ਸਯਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ [ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਾਦਂ ਨ ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ (ਸੀ॰)]! ਅਥ ਖੋ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੁਪਸ੍ਸਯਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ , ਭਿਕ੍ਖੁਨੁਪਸ੍ਸਯਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਦਥਾ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੁਪਸ੍ਸਯਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਦਿਸ੍ਸਥ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

"ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਨੁਪਸ੍ਸਯਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਦੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ"ਨ੍ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦਂ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

੧੫੯. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਮਹਾਪਜਾਪਤਿ ਗੋਤਮੀ ਗਿਲਾਨਾ ਹੋਤਿ। ਥੇਰਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਯੇਨ ਮਹਾਪਜਾਪਤਿ ਗੋਤਮੀ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿਂਸੁ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਪਜਾਪਤਿਂ ਗੋਤਮਿਂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਕਚ੍ਚਿ ਤੇ, ਗੋਤਮਿ, ਖਮਨੀਯਂ ਕਚ੍ਚਿ ਯਾਪਨੀਯ''ਨ੍ਤਿ? ''ਨ ਮੇ, ਅਯ੍ਯਾ, ਖਮਨੀਯਂ ਨ ਯਾਪਨੀਯਂ''। ''ਇਙ੍ਘਯ੍ਯਾ, ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਥਾ''ਤਿ। ''ਨ, ਭਗਿਨਿ, ਕਪ੍ਪਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੁਪਸ੍ਸਯਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਾ ਨ ਦੇਸੇਸੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹਸਮਯਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਯੇਨ ਮਹਾਪਜਾਪਤਿ ਗੋਤਮੀ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਨਿਸਜ੍ਜ ਖੋ ਭਗਵਾ

ਮਹਾਪਜਾਪਤਿਂ ਗੋਤਮਿਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਕਚ੍ਚਿ ਤੇ, ਗੋਤਮਿ, ਖਮਨੀਯਂ ਕਚ੍ਚਿ ਯਾਪਨੀਯ''ਨ੍ਤਿ ? ''ਪੁਬ੍ਬੇ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਥੇਰਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਮੇ ਫਾਸੁ ਹੋਤਿ। ਇਦਾਨਿ ਪਨ – ''ਭਗਵਤਾ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ, ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਾ ਨ ਦੇਸੇਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਮੇ ਨ ਫਾਸੁ ਹੋਤੀ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਮਹਾਪਜਾਪਤਿਂ ਗੋਤਮਿਂ ਧਮ੍ਮਿਯਾ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਸਮਾਦਪੇਤ੍ਵਾ ਸਮੁਤ੍ਤੇਜੇਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਪਹਂਸੇਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੁਪਸ੍ਸਯਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਗਿਲਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਓਵਦਿਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੧੬੦. "ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਨੁਪਸ੍ਸਯਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਦੇਯ੍ਯ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਤਤ੍ਥਾਯਂ ਸਮਯੋ। ਗਿਲਾਨਾ ਹੋਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ - ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਸਮਯੋ"ਤਿ।

੧੬੧. ਯੋ ਪਨਾਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਭਿਕ੍ਖੁਨੁਪਸ੍ਸਯੋ ਨਾਮ ਯਤ੍ਥ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਏਕਰਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਵਸਨ੍ਤਿ।

ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾਤਿ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ।

ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਨਾਮ ਉਭਤੋਸਙ੍ਘੇ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ।

ਓਵਦੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਟ੍ਠਹਿ ਗਰੁਧਮ੍ਮੇਹਿ ਓਵਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾਤਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਮਯਂ।

ਗਿਲਾਨਾ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ ਓਵਾਦਾਯ ਵਾ ਸਂਵਾਸਾਯ ਵਾ ਗਨ੍ਤੁਂ।

੧੬੨. ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੁਪਸ੍ਸਯਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ ਓਵਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਵੇਮਤਿਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨੁਪਸ੍ਸਯਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ ਓਵਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੁਪਸ੍ਸਯਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ ਓਵਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਞ੍ਞੇਨ ਧਮ੍ਮੇਨ ਓਵਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਏਕਤੋਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਓਵਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ । ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੧੬੩. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਸਮਯੇ, ਉਦ੍ਦੇਸਂ ਦੇਨ੍ਤੋ, ਪਰਿਪੁਚ੍ਛਂ ਦੇਨ੍ਤੋ, ''ਓਸਾਰੇਹਿ ਅਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੋ ਓਸਾਰੇਤਿ, ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛਤਿ, ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਟ੍ਠੋ ਕਥੇਤਿ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਭਣਨ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਸੁਣਨ੍ਤਿ, ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾਯ ਸਾਮਣੇਰਿਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਭਿਕ੍ਖੁਨੁਪਸ੍ਸਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਤਤਿਯਂ।

੪. ਆਮਿਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੬੪. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਥੇਰਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਦਨ੍ਤਾ ਲਾਭਿਨੋ ਹੋਨ੍ਤਿ ਚੀਵਰਪਿਣ੍ਡਪਾਤਸੇਨਾਸਨਗਿਲਾਨਪ੍ਪਚ੍ਚਯਭੇਸਜ੍ਜਪਰਿਕ੍ਖਾਰਾਨੰ। ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਵੰ ਵਦਨ੍ਤਿ – ''ਨ ਬਹੁਕਤਾ ਥੇਰਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਦਿਤੁੰ; ਆਮਿਸਹੇਤੁ ਥੇਰਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਦਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਵੰ ਵਕ੍ਖਨ੍ਤਿ – 'ਨ ਬਹੁਕਤਾ ਥੇਰਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਦਿਤੁੰ; ਆਮਿਸਹੇਤੁ ਥੇਰਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਦਨ੍ਤੀ'''ਤਿ...ਪੇ॰... ''ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਵੰ ਵਦੇਥ – 'ਨ ਬਹੁਕਤਾ ਥੇਰਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਦਿਤੁੰ; ਆਮਿਸਹੇਤੁ ਥੇਰਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਦਨ੍ਤੀ'''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚੰ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਏਵੰ ਵਕ੍ਖਥ – ਨ ਬਹੁਕਤਾ ਥੇਰਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਦਿਤੁੰ; ਆਮਿਸਹੇਤੁ ਥੇਰਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਦਨ੍ਤੀਤਿ! ਨੇਤੰ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨੰ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ... ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੧੬੫. **"ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਵੰ ਵਦੇਯ੍ਯ - 'ਆਮਿਸਹੇਤੁ ਥੇਰਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਦਨ੍ਤੀ'ਤਿ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੧੬੬. **ਯੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯੰ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਆਮਿਸਹੇਤੂਤਿ ਚੀਵਰਹੇਤੁ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਹੇਤੁ ਸੇਨਾਸਨਹੇਤੁ ਗਿਲਾਨਪ੍ਪਚ੍ਚਯਭੇਸਜ੍ਜਪਰਿਕ੍ਖਾਰਹੇਤੁ ਸਕ੍ਕਾਰਹੇਤੁ ਗਰੁਕਾਰਹੇਤੁ ਮਾਨਨਹੇਤੁ ਵਨ੍ਦਨਹੇਤੁ ਪੂਜਨਹੇਤੁ।

ਏਵੰ ਵਦੇਯ੍ਯਾਤਿ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਸਙ੍ਘੇਨ ਸਮ੍ਮਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕੰ ਅਵਣ੍ਣੰ ਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਅਯਸੰ ਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਮਙ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਏਵੰ ਵਦੇਤਿ – ''ਚੀਵਰਹੇਤੁ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਹੇਤੁ ਸੇਨਾਸਨਹੇਤੁ ਗਿਲਾਨਪ੍ਪਚ੍ਚਯਭੇਸਜ੍ਜਪਰਿਕ੍ਖਾਰਹੇਤੁ ਸਕ੍ਕਾਰਹੇਤੁ ਗਰੁਕਾਰਹੇਤੁ ਮਾਨਨਹੇਤੁ ਵਨ੍ਦਨਹੇਤੁ ਪੂਜਨਹੇਤੁ ਓਵਦਤੀ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੧੬੭. ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ ਏਵੰ ਵਦੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਏਵੰ ਵਦੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ ਏਵੰ ਵਦੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਸਙ੍ਘੇਨ ਅਸਮ੍ਮਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕੰ ਅਵਣ੍ਣੰ ਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਅਯਸੰ ਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਮਙ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਏਵੰ ਵਦੇਤਿ – ''ਚੀਵਰਹੇਤੁ...ਪੇ॰... ਪੂਜਨਹੇਤੁ ਓਵਦਤੀ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਸਙ੍ਘੇਨ ਸਮ੍ਮਤੰ ਵਾ ਅਸਮ੍ਮਤੰ ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕੰ ਅਵਣ੍ਣੰ ਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਅਯਸੰ ਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਮਙ੍ਕੁਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਏਵੰ ਵਦੇਤਿ – ''ਚੀਵਰਹੇਤੁ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਹੇਤੁ ਸੇਨਾਸਨਹੇਤੁ ਗਿਲਾਨਪ੍ਪਚ੍ਚਯਭੇਸਜ੍ਜਪਰਿਕ੍ਖਾਰਹੇਤੁ ਸਕ੍ਕਾਰਹੇਤੁ ਗਰੁਕਾਰਹੇਤੁ ਮਾਨਨਹੇਤੁ ਵਨ੍ਦਨਹੇਤੁ ਪੂਜਨਹੇਤੁ ਓਵਦਤੀ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੧੬੮. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਪਕਤਿਯਾ ਚੀਵਰਹੇਤੁ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਹੇਤੁ ਸੇਨਾਸਨਹੇਤੁ ਗਿਲਾਨਪ੍ਪਚ੍ਚਯਭੇਸਜ੍ਜਪਰਿਕ੍ਖਾਰਹੇਤੁ ਸਕ੍ਕਾਰਹੇਤੁ ਗਰੁਕਾਰਹੇਤੁ ਮਾਨਨਹੇਤੁ ਵਨ੍ਦਨਹੇਤੁ ਪੂਜਨਹੇਤੁ ਓਵਦਨ੍ਤੰ ਭਣਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਆਮਿਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ ਚਤੁਤ੍ਥੰ।

੫. ਚੀਵਰਦਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੬੯. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਅਞ੍ਞਤਰਿਸ੍ਸਾ ਵਿਸਿਖਾਯ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਤਿ। ਅਞ੍ਞਤਰਾਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਤਸ੍ਸਾ ਵਿਸਿਖਾਯ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿੰ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਗਚ੍ਛ, ਭਗਿਨਿ, ਅਮੁਕਸ੍ਮਿੰ ਓਕਾਸੇ ਭਿਕ੍ਖਾ ਦਿਯ੍ਯਤੀ''ਤਿ। ਸਾਪਿ ਖੋ ਏਵਮਾਹ – ''ਗਚ੍ਛਾਯ੍ਯ, ਅਮੁਕਸ੍ਮਿੰ ਓਕਾਸੇ ਭਿਕ੍ਖਾ ਦਿਯ੍ਯਤੀ''ਤਿ। ਤੇ ਅਭਿਣ੍ਹਦਸ੍ਸਨੇਨ ਸਨ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਅਹੇਸੁੰ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਚੀਵਰੰ ਭਾਜੀਯਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਓਵਾਦੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਠਿਤੰ ਖੋ ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿੰ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਅਯੰ ਮੇ, ਭਗਿਨਿ, ਚੀਵਰਪਟਿਵੀਸੋ [ਪਟਿਵਿਸੋ (ਸੀ॰), ਪਟਿਵਿਸੋ (ਇਤਿਪਿ)]; ਸਾਦਿਯਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ? ''ਆਮਾਯ੍ਯ, ਦੁਬ੍ਬਲਚੀਵਰਾਮ੍ਹੀ''ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤਸ੍ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਚੀਵਰੰ ਅਦਾਸਿ। ਸੋਪਿ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਦੁਬ੍ਬਲਚੀਵਰੋ ਹੋਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਏਤਦਵੋਚੁੰ – ''ਕਰੋਹਿ ਦਾਨਿ ਤੇ, ਆਵੁਸੋ, ਚੀਵਰ''ਨ੍ਤਿ । ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਚੀਵਰੰ ਦਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ''ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ ਤ੍ਵੰ, ਭਿਕ੍ਖੁ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਚੀਵਰੰ ਅਦਾਸੀ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚੰ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ''ਞਾਤਿਕਾ ਤੇ , ਭਿਕ੍ਖੁ, ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾ''ਤਿ? ''ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ''ਅਞ੍ਞਾਤਕੋ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾਯ ਨ ਜਾਨਾਤਿ ਪਤਿਰੂਪੰ ਵਾ ਅਪ੍ਪਤਿਰੂਪੰ ਵਾ ਸਨ੍ਤੰ ਵਾ ਅਸਨ੍ਤੰ ਵਾ। ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤ੍ਵੰ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਚੀਵਰੰ ਦਸ੍ਸਸਿ! ਨੇਤੰ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨੰ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ... ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

''ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਚੀਵਰੰ ਦਦੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ''ਨ੍ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦੰ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ।

੧੭੦. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਪਾਰਿਵਤ੍ਤਕੰ [ਪਾਰਿਵਟ੍ਟਕੰ (ਇਤਿਪਿ)] ਚੀਵਰੰ ਨ ਦੇਨ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਪਾਰਿਵਤ੍ਤਕੰ ਚੀਵਰੰ ਨ ਦਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁੰ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਾਸੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤੀਨੰ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤੀਨੰ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤੀਨੰ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਪਕਰਣੇ ਧਮ੍ਮਿੰ ਕਥੰ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਨ੍ਨੰ ਪਾਰਿਵਤ੍ਤਕੰ ਦਾਤੁੰ। ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ, ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾਯ, ਸਾਮਣੇਰਸ੍ਸ, ਸਾਮਣੇਰਿਯਾ – ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮੇਸੰ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨੰ ਪਾਰਿਵਤ੍ਤਕੰ ਦਾਤੁੰ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੧੭੧. **''ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਚੀਵਰੰ ਦਦੇਯ੍ਯ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਾਰਿਵਤ੍ਤਕਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**''ਨ੍ਤਿ।

੧੭੨. ਯੋ ਪਨਾਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯੰ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾ ਨਾਮ ਮਾਤਿਤੋ ਵਾ ਪਿਤਿਤੋ ਵਾ ਯਾਵ ਸਤ੍ਤਮਾ ਪਿਤਾਮਹਯੁਗਾ ਅਸਮ੍ਬਦ੍ਧਾ।

ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਨਾਮ ਉਭਤੋਸਙ੍ਘੇ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ।

ਚੀਵਰੰ ਨਾਮ ਛਨ੍ਨੰ ਚੀਵਰਾਨੰ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਚੀਵਰੰ ਵਿਕਪ੍ਪਨੁਪਗੰ ਪਚ੍ਛਿਮੰ [ਵਿਕਪ੍ਪਨੁਪਗਪਚ੍ਛਿਮੰ (ਸੀ॰)]।

ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਾਰਿਵਤ੍ਤਕਾਤਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪਾਰਿਵਤ੍ਤਕੰ ਦੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੧੨੩. ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾਯ ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਸਞ੍ਞੀ ਚੀਵਰं ਦੇਤਿ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਾਰਿਵਤ੍ਤਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾਯ ਵੇਮਤਿਕੋ ਚੀਵਰं ਦੇਤਿ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਾਰਿਵਤ੍ਤਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾਯ ਞਾਤਿਕਸਞ੍ਞੀ ਚੀਵਰं ਦੇਤਿ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਾਰਿਵਤ੍ਤਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਏਕਤੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਚੀਵਰं ਦੇਤਿ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਾਰਿਵਤ੍ਤਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਞਾਤਿਕਾਯ ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਞਾਤਿਕਾਯ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਞਾਤਿਕਾਯ ਞਾਤਿਕਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੧੨੪. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਞਾਤਿਕਾਯ, ਪਾਰਿਵਤ੍ਤਕं ਪਰਿਤ੍ਤੇਨ ਵਾ ਵਿਪੁਲं, ਵਿਪੁਲੇਨ ਵਾ ਪਰਿਤ੍ਤं, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਵਿਸ੍ਸਾਸं ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਤਾਵਕਾਲਿਕं ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਚੀਵਰं ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞं ਪਰਿਕ੍ਖਾਰं ਦੇਤਿ, ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾਯ, ਸਾਮਣੇਰਿਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਚੀਵਰਦਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦं ਨਿਟ੍ਠਿਤं ਪਞ੍ਚਮं।

੬. ਚੀਵਰਸਿਬ੍ਬਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦं

੧੨੫. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯं ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਦਾਯੀ ਪਟ੍ਠੋ [ਪਟ੍ਟੋ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਹੋਤਿ ਚੀਵਰਕਮ੍ਮं ਕਾਤੁं। ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਯੇਨਾਯਸ੍ਮਾ ਉਦਾਯੀ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤं ਉਦਾਯਿं ਏਤਦਵੋਚ – ''ਸਾਧੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਯ੍ਯੋ ਚੀਵਰं ਸਿਬ੍ਬਤੂ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਦਾਯੀ ਤਸ੍ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਚੀਵਰं ਸਿਬ੍ਬਿਤ੍ਵਾ ਸੁਰਤ੍ਤं ਸੁਪਰਿਕਮ੍ਮਕਤं ਕਤ੍ਵਾ ਮਜ੍ਝੇ ਪਟਿਭਾਨਚਿਤ੍ਤं ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸंਹਰਿਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿ। ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਯੇਨਾਯਸ੍ਮਾ ਉਦਾਯੀ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤं ਉਦਾਯਿं ਏਤਦਵੋਚ – ''ਕਹं ਤं, ਭਨ੍ਤੇ, ਚੀਵਰ''ਨ੍ਤਿ? ''ਹਨ੍ਦ, ਭਗਿਨਿ , ਇਮं ਚੀਵਰं ਯਥਾਸंਹਟं ਹਰਿਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਯਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ ਓਵਾਦं ਆਗਚ੍ਛਤਿ ਤਦਾ ਇਮं ਚੀਵਰं ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਿਟ੍ਠਿਤੋ ਪਿਟ੍ਠਿਤੋ ਆਗਚ੍ਛਾ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਤं ਚੀਵਰं ਯਥਾਸंਹਟं ਹਰਿਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਯਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ ਓਵਾਦं ਆਗਚ੍ਛਤਿ ਤਦਾ ਤं ਚੀਵਰं ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਿਟ੍ਠਿਤੋ ਪਿਟ੍ਠਿਤੋ ਆਗਚ੍ਛਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਯਾਵ ਛਿਨ੍ਨਿਕਾ ਇਮਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਧੁਤ੍ਤਿਕਾ ਅਹਿਰਿਕਾਯੋ, ਯਤ੍ਰ ਹਿ ਨਾਮ ਚੀਵਰੇ ਪਟਿਭਾਨਚਿਤ੍ਤं ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ!

ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਏਵਮਾਹंਸੁ – ''ਕਸ੍ਸਿਦं ਕਮ੍ਮ''ਨ੍ਤਿ? ''ਅਯ੍ਯਸ੍ਸ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸਾ''ਤਿ। ''ਯੇਪਿ ਤੇ ਛਿਨ੍ਨਕਾ ਧੁਤ੍ਤਕਾ ਅਹਿਰਿਕਾ ਤੇਸਮ੍ਪਿ ਏਵਰੂਪं ਨ ਸੋਭੇਯ੍ਯ, ਕਿं ਪਨ ਅਯ੍ਯਸ੍ਸ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸਾ''ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨं ਏਤਮਤ੍ਥं ਆਰੋਚੇਸੁं। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਦਾਯੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਚੀਵਰं ਸਿਬ੍ਬਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚं ਕਿਰ ਤ੍ਵं, ਉਦਾਯਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਚੀਵਰं ਸਿਬ੍ਬਸੀ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚं, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ''ਞਾਤਿਕਾ ਤੇ, ਉਦਾਯਿ, ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾ''ਤਿ? ''ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ''ਅਞ੍ਞਾਤਕੋ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾਯ ਨ ਜਾਨਾਤਿ ਪਤਿਰੂਪं ਵਾ ਅਪ੍ਪਤਿਰੂਪं ਵਾ ਪਾਸਾਦਿਕं ਵਾ ਅਪਾਸਾਦਿਕं ਵਾ। ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤ੍ਵं, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਚੀਵਰं ਸਿਬ੍ਬਿਸ੍ਸਸਿ! ਨੇਤं, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨं ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮं ਸਿਕ੍ਖਾਪਦं ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੧੨੬. "**ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਚੀਵਰं ਸਿਬ੍ਬੇਯ੍ਯ** ਵਾ **ਸਿਬ੍ਬਾਪੇਯ੍ਯ** ਵਾ**, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੧੨੭. **ਯੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯं ਇਮਸ੍ਮਿं ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾ ਨਾਮ ਮਾਤਿਤੋ ਵਾ ਪਿਤਿਤੋ ਵਾ ਯਾਵ ਸਤ੍ਤਮਾ ਪਿਤਾਮਹਯੁਗਾ ਅਸਮ੍ਬਦ੍ਧਾ।

ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਨਾਮ ਉਭਤੋਸਙ੍ਘੇ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ।

ਚੀਵਰਂ ਨਾਮ ਛਨ੍ਨਂ ਚੀਵਰਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਚੀਵਰਂ।

ਸਿਬ੍ਬੇਯ੍ਯਾਤਿ ਸਯਂ ਸਿਬ੍ਬਤਿ ਆਰਾਪਥੇ ਆਰਾਪਥੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਸਿਬ੍ਬਾਪੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਞ੍ਞਂ ਆਣਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਸਕਿਂ ਆਣਤ੍ਤੋ ਬਹੁਕਮ੍ਪਿ ਸਿਬ੍ਬਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੧੭੮. ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾਯ ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਸਞ੍ਞੀ ਚੀਵਰਂ ਸਿਬ੍ਬਤਿ ਵਾ ਸਿਬ੍ਬਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾਯ ਵੇਮਤਿਕੋ ਚੀਵਰਂ ਸਿਬ੍ਬਤਿ ਵਾ ਸਿਬ੍ਬਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾਯ ਞਾਤਿਕਸਞ੍ਞੀ ਚੀਵਰਂ ਸਿਬ੍ਬਤਿ ਵਾ ਸਿਬ੍ਬਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਏਕਤੋਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਚੀਵਰਂ ਸਿਬ੍ਬਤਿ ਵਾ ਸਿਬ੍ਬਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਞਾਤਿਕਾਯ ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਞਾਤਿਕਾਯ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਞਾਤਿਕਾਯ ਞਾਤਿਕਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੧੭੯. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਞਾਤਿਕਾਯ, ਚੀਵਰਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਂ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਂ ਸਿਬ੍ਬਤਿ ਵਾ ਸਿਬ੍ਬਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾਯ, ਸਾਮਣੇਰਿਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਚੀਵਰਸਿਬ੍ਬਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਛਟ੍ਠਂ।

੭. ਸਂਵਿਧਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੮੦. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਿਧਾਯ ਏਕਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਯਥੇਵ ਮਯਂ ਸਪਜਾਪਤਿਕਾ ਆਹਿਣ੍ਡਾਮ, ਏਵਮੇਵਿਮੇ ਸਮਣਾ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਿਧਾਯ ਆਹਿਣ੍ਡਨ੍ਤੀ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਿਧਾਯ ਏਕਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਿਧਾਯ ਏਕਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਥਾ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਿਧਾਯ ਏਕਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਥ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ।

''ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਿਧਾਯ ਏਕਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਗਾਮਨ੍ਤਰਮ੍ਪਿ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ''ਨ੍ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦਂ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

੧੮੧. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਚ ਸਾਕੇਤਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਅਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਪ੍ਪਟਿਪਨ੍ਨਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਮਯਮ੍ਪਿ ਅਯ੍ਯੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ''ਨ, ਭਗਿਨੀ, ਕਪ੍ਪਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਿਧਾਯ ਏਕਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤੁਂ। ਤੁਮ੍ਹੇ ਵਾ ਪਠਮਂ ਗਚ੍ਛਥ ਮਯਂ ਵਾ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ''ਅਯ੍ਯਾ, ਭਨ੍ਤੇ,

ਅਗ੍ਗਪੁਰਿਸਾ। ਅਯ੍ਯਾਵ ਪਠਮਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੂ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਤਾਸਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਪਚ੍ਛਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਚੋਰਾ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਂਸੁ ਚ ਦੂਸੇਸੁਞ੍ਚ। ਅਥ ਖੋ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਤ੍ਥਗਮਨੀਯੇ ਮਗ੍ਗੇ ਸਾਸਙ੍ਕਸਮ੍ਮਤੇ ਸਪ੍ਪਟਿਭਯੇ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਿਧਾਯ ਏਕਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੧੮੨. "ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਿਧਾਯ ਏਕਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਗਾਮਨ੍ਤਰਮ੍ਪਿ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਤਤ੍ਥਾਯਂ ਸਮਯੋ । ਸਤ੍ਥਗਮਨੀਯੋ ਹੋਤਿ ਮਗ੍ਗੋ ਸਾਸਙ੍ਕਸਮ੍ਮਤੋ ਸਪ੍ਪਟਿਭਯੋ - ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਸਮਯੋ"ਤਿ।

੧੮੩. ਯੋ ਪਨਾਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਨਾਮ ਉਭਤੋਸਙ੍ਘੇ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ।

ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਤਿ ਏਕਤੋ।

ਸਂਵਿਧਾਯਾਤਿ – ''ਗਚ੍ਛਾਮ, ਭਗਿਨਿ, ਗਚ੍ਛਾਮਾਯ੍ਯ; ਗਚ੍ਛਾਮਾਯ੍ਯ, ਗਚ੍ਛਾਮ, ਭਗਿਨਿ; ਅਜ੍ਜ ਵਾ ਹਿਯ੍ਯੋ ਵਾ ਪਰੇ ਵਾ ਗਚ੍ਛਾਮਾ''ਤਿ ਸਂਵਿਦਹਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਗਾਮਨ੍ਤਰਮ੍ਪੀਤਿ ਕੁਕ੍ਕੁਟਸਮ੍ਪਾਤੇ ਗਾਮੇ, ਗਾਮਨ੍ਤਰੇ ਗਾਮਨ੍ਤਰੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਗਾਮਕੇ ਅਰਞ੍ਞੇ, ਅਦ੍ਧਯੋਜਨੇ ਅਦ੍ਧਯੋਜਨੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾਤਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਮਯਂ।

ਸਤ੍ਥਗਮਨੀਯੋ ਨਾਮ ਮਗ੍ਗੋ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਹੋਤਿ ਵਿਨਾ ਸਤ੍ਥੇਨ ਗਨ੍ਤੁਂ।

ਸਾਸਙ੍ਕਂ ਨਾਮ ਤਸ੍ਮਿਂ ਮਗ੍ਗੇ [ਯਸ੍ਮਿਂ ਮਗ੍ਗੇ (?)] ਚੋਰਾਨਂ ਨਿਵਿਟ੍ਠੋਕਾਸੋ ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਭੁਤ੍ਤੋਕਾਸੋ ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਠਿਤੋਕਾਸੋ ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਕਾਸੋ ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਨਿਪਨ੍ਨੋਕਾਸੋ ਦਿਸ੍ਸਤਿ।

ਸਪ੍ਪਟਿਭਯਂ ਨਾਮ ਤਸ੍ਮਿਂ ਮਗ੍ਗੇ ਚੋਰੇਹਿ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਹਤਾ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਵਿਲੁਤ੍ਤਾ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਆਕੋਟਿਤਾ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਸਪ੍ਪਟਿਭਯਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪਟਿਭਯਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤਬ੍ਬਾ – ''ਗਚ੍ਛਥ ਭਗਿਨਿਯੋ''ਤਿ।

੧੮੪. ਸਂਵਿਦਹਿਤੇ ਸਂਵਿਦਹਿਤਸਞ੍ਞੀ ਏਕਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਤਿ, ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਗਾਮਨ੍ਤਰਮ੍ਪਿ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਸਂਵਿਦਹਿਤੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਏਕਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਤਿ, ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਗਾਮਨ੍ਤਰਮ੍ਪਿ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਸਂਵਿਦਹਿਤੇ, ਅਸਂਵਿਦਹਿਤਸਞ੍ਞੀ ਏਕਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਤਿ, ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਗਾਮਨ੍ਤਰਮ੍ਪਿ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਂਵਿਦਹਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਨ ਸਂਵਿਦਹਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਸਂਵਿਦਹਿਤੇ ਸਂਵਿਦਹਿਤਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਸਂਵਿਦਹਿਤੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਸਂਵਿਦਹਿਤੇ ਅਸਂਵਿਦਹਿਤਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੧੮੫. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਸਮਯੇ, ਅਸਂਵਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਂਵਿਦਹਤਿ , ਭਿਕ੍ਖੁ ਨ ਸਂਵਿਦਹਤਿ, ਵਿਸਙ੍ਕੇਤੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਸਂਵਿਧਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਸਤ੍ਤਮਂ।

੮. ਨਾਵਾਭਿਰੁਹਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੮੬. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਿਧਾਯ ਏਕਂ ਨਾਵਂ [ਏਕਨਾਵਂ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਅਭਿਰੁਹਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਯਥੇਵ ਮਯਂ ਸਪਜਾਪਤਿਕਾ ਨਾਵਾਯ [ਏਕਨਾਵਾਯ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਕੀਲ਼਼ਾਮ, ਏਵਮੇਵਿਮੇ ਸਮਣਾ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਿਧਾਯ ਨਾਵਾਯ ਕੀਲ਼਼ਨ੍ਤੀ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਿਧਾਯ ਏਕਂ ਨਾਵਂ ਅਭਿਰੁਹਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਿਧਾਯ ਏਕਂ ਨਾਵਂ ਅਭਿਰੁਹਥਾ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਿਧਾਯ ਏਕਂ ਨਾਵਂ ਅਭਿਰੁਹਿਸ੍ਸਥ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

''**ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਿਧਾਯ ਏਕਂ ਨਾਵਂ** [ਏਕਨਾਵਂ (ਸ੍ਯਾ॰)] **ਅਭਿਰੁਹੇਯ੍ਯ, ਉਦ੍ਧਂਗਾਮਿਨਿਂ** ਵਾ **ਅਧੋਗਾਮਿਨਿਂ** ਵਾ, **ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**''ਨ੍ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦਂ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

੧੮੭. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਚ ਸਾਕੇਤਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਅਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਪ੍ਪਟਿਪਨ੍ਨਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਨਦੀ ਤਰਿਤਬ੍ਬਾ [ਉਤ੍ਤਰਿਤਬ੍ਬਾ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਹੋਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਮਯਮ੍ਪਿ ਅਯ੍ਯੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਉਤ੍ਤਰਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ''ਨ, ਭਗਿਨੀ, ਕਪ੍ਪਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਿਧਾਯ ਏਕਂ ਨਾਵਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤੁਂ; ਤੁਮ੍ਹੇ ਵਾ ਪਠਮਂ ਉਤ੍ਤਰਥ ਮਯਂ ਵਾ ਉਤ੍ਤਰਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ । ''ਅਯ੍ਯਾ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਗ੍ਗਪੁਰਿਸਾ। ਅਯ੍ਯਾਵ ਪਠਮਂ ਉਤ੍ਤਰਨ੍ਤੂ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਤਾਸਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਪਚ੍ਛਾ ਉਤ੍ਤਰਨ੍ਤੀਨਂ ਚੋਰਾ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਂਸੁ ਚ ਦੂਸੇਸੁਞ੍ਚ । ਅਥ ਖੋ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਰਿਯਂ ਤਰਣਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਿਧਾਯ ਏਕਂ ਨਾਵਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੧੮੮. ''**ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਿਧਾਯ ਏਕਂ ਨਾਵਂ ਅਭਿਰੁਹੇਯ੍ਯ ਉਦ੍ਧਂਗਾਮਿਨਿਂ** ਵਾ **ਅਧੋਗਾਮਿਨਿਂ** ਵਾ, **ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਤਿਰਿਯਂ ਤਰਣਾਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**''ਨ੍ਤਿ।

੧੮੯. **ਯੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਨਾਮ ਉਭਤੋਸਙ੍ਘੇ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ।

ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਤਿ ਏਕਤੋ।

ਸੰਵਿਧਾਯਾਤਿ ''ਅਭਿਰੁਹਾਮ, ਭਗਿਨਿ, ਅਭਿਰੁਹਾਮਾਯ੍ਯ; ਅਭਿਰੁਹਾਮਾਯ੍ਯ, ਅਭਿਰੁਹਾਮ, ਭਗਿਨਿ; ਅਜ੍ਜ ਵਾ ਹਿਯ੍ਯੋ ਵਾ ਪਰੇ ਵਾ ਅਭਿਰੁਹਾਮਾ''ਤਿ ਸੰਵਿਦਹਤਿ ਆਪੱਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਅਭਿਰੂਲ੍ਹੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਭਿਰੁਹਤਿ, ਆਪੱਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਭਿਕ੍ਖੁਮ੍ਹਿ ਅਭਿਰੂਲ੍ਹੇ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਭਿਰੁਹਤਿ, ਆਪੱਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਭੋ ਵਾ ਅਭਿਰੁਹਨ੍ਤਿ, ਆਪੱਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਦ੍ਧੰਗਾਮਿਨਿਨ੍ਤਿ ਉਜ੍ਜਵਨਿਕਾਯ।

ਅਧੋਗਾਮਿਨਿਨ੍ਤਿ ਓਜਵਨਿਕਾਯ।

ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਤਿਰਿਯੰ ਤਰਣਾਯਾਤਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਤਿਰਿਯੰ ਤਰਣੰ।

ਕੁਕ੍ਕੁਟਸਮ੍ਪਾਤੇ ਗਾਮੇ, ਗਾਮਨ੍ਤਰੇ ਗਾਮਨ੍ਤਰੇ ਆਪੱਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਗਾਮਕੇ ਅਰਞ੍ਞੇ, ਅਡ੍ਢਯੋਜਨੇ ਅਡ੍ਢਯੋਜਨੇ ਆਪੱਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੧੯੦. ਸੰਵਿਦਹਿਤੇ ਸੰਵਿਦਹਿਤਸਞ੍ਞੀ ਏਕੰ ਨਾਵੰ ਅਭਿਰੁਹਤਿ ਉਦ੍ਧੰਗਾਮਿਨਿੰ ਵਾ ਅਧੋਗਾਮਿਨਿੰ ਵਾ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਤਿਰਿਯੰ ਤਰਣਾਯ , ਆਪੱਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਸੰਵਿਦਹਿਤੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਏਕੰ ਨਾਵੰ ਅਭਿਰੁਹਤਿ ਉਦ੍ਧੰਗਾਮਿਨਿੰ ਵਾ ਅਧੋਗਾਮਿਨਿੰ ਵਾ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਤਿਰਿਯੰ ਤਰਣਾਯ, ਆਪੱਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਸੰਵਿਦਹਿਤੇ ਅਸੰਵਿਦਹਿਤਸਞ੍ਞੀ ਏਕੰ ਨਾਵੰ ਅਭਿਰੁਹਤਿ ਉਦ੍ਧੰਗਾਮਿਨਿੰ ਵਾ ਅਧੋਗਾਮਿਨਿੰ ਵਾ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਤਿਰਿਯੰ ਤਰਣਾਯ, ਆਪੱਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੰਵਿਦਹਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਨ ਸੰਵਿਦਹਤਿ, ਆਪੱਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਸੰਵਿਦਹਿਤੇ ਸੰਵਿਦਹਿਤਸਞ੍ਞੀ, ਆਪੱਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਸੰਵਿਦਹਿਤੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪੱਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਸੰਵਿਦਹਿਤੇ, ਅਸੰਵਿਦਹਿਤਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪੱਤਿ।

੧੯੧. ਅਨਾਪੱਤਿ ਤਿਰਿਯੰ ਤਰਣਾਯ, ਅਸੰਵਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਰੁਹਨ੍ਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸੰਵਿਦਹਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਨ ਸੰਵਿਦਹਤਿ, ਵਿਸਙ੍ਕੇਤੇਨ ਅਭਿਰੁਹਨ੍ਤਿ, ਆਪਦਾਸੁ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਨਾਵਾਭਿਰੁਹਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ ਅਟ੍ਠਮੰ।

੯. ਪਰਿਪਾਚਿਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੯੨. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਰਾਜਗਹੇ ਵਿਹਰਤਿ ਵੇਲੁਵਨੇ ਕਲਨ੍ਦਕਨਿਵਾਪੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਕੁਲਸ੍ਸ ਕੁਲੂਪਿਕਾ ਹੋਤਿ ਨਿਚ੍ਚਭਤ੍ਤਿਕਾ। ਤੇਨ ਚ ਗਹਪਤਿਨਾ ਥੇਰਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹਸਮਯੰ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪੱਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਯੇਨ ਤੰ ਕੁਲੰ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਤੰ ਗਹਪਤਿੰ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਕਿਮਿਦੰ, ਗਹਪਤਿ, ਪਹੂਤੰ ਖਾਦਨੀਯੰ ਭੋਜਨੀਯੰ ਪਟਿਯੱਤ''ਨ੍ਤਿ? ''ਥੇਰਾ ਮਯਾ, ਅਯ੍ਯੇ, ਨਿਮਨ੍ਤਿਤਾ''ਤਿ। ''ਕੇ ਪਨ ਤੇ, ਗਹਪਤਿ, ਥੇਰਾ''ਤਿ? ''ਅਯ੍ਯੋ ਸਾਰਿਪੁੱਤੋ ਅਯ੍ਯੋ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਅਯ੍ਯੋ ਮਹਾਕੱਚਾਨੋ ਅਯ੍ਯੋ ਮਹਾਕੋਟ੍ਠਿਕੋ ਅਯ੍ਯੋ ਮਹਾਕਪ੍ਪਿਨੋ ਅਯ੍ਯੋ ਮਹਾਚੁਨ੍ਦੋ ਅਯ੍ਯੋ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧੋ ਅਯ੍ਯੋ ਰੇਵਤੋ ਅਯ੍ਯੋ ਉਪਾਲਿ ਅਯ੍ਯੋ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਯ੍ਯੋ ਰਾਹੁਲੋ''ਤਿ। ''ਕਿੰ ਪਨ ਤ੍ਵੰ, ਗਹਪਤਿ, ਮਹਾਨਾਗੇ ਤਿਟ੍ਠਮਾਨੇ ਚੇਟਕੇ ਨਿਮਨ੍ਤੇਸੀ''ਤਿ?

''ਕੇ ਪਨ ਤੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਮਹਾਨਾਗਾ''ਤਿ? ''ਅਯ੍ਯੋ ਦੇਵਦੱਤੋ ਅਯ੍ਯੋ ਕੋਕਾਲਿਕੋ ਅਯ੍ਯੋ ਕਟਮੋਦਕਤਿਸ੍ਸਕੋ [ਕਟਮੋਰਕਤਿਸ੍ਸਕੋ (ਸੀ॰) ਕਤਮੋਰਕਤਿਸ੍ਸਕੋ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਅਯ੍ਯੋ ਖਣ੍ਡਦੇਵਿਯਾ ਪੁੱਤੋ ਅਯ੍ਯੋ ਸਮੁਦ੍ਦਦੱਤੋ''ਤਿ। ਅਯੰ ਚਰਹਿ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ

ਅਨ੍ਤਰਾ ਕਥਾ ਵਿਪ੍ਪਕਤਾ, ਅਥ ਤੇ ਥੇਰਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਵਿਸਿੰਸੁ। ''ਸਚ੍ਚੰ ਮਹਾਨਾਗਾ ਖੋ ਤਯਾ, ਗਹਪਤਿ, ਨਿਮਨ੍ਤਿਤਾ''ਤਿ। ''ਇਦਾਨੇਵ ਖੋ ਤ੍ਵੰ, ਅਯ੍ਯੇ, ਚੇਟਕੇ ਅਕਾਸਿ; ਇਦਾਨਿ ਮਹਾਨਾਗੇ''ਤਿ। ਘਰਤੋ ਚ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਿ, ਨਿਚ੍ਚਭਤ੍ਤਞ੍ਚ ਪਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਜਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਪਰਿਪਾਚਿਤਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ, ਦੇਵਦਤ੍ਤ, ਜਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਪਰਿਪਾਚਿਤਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਭੁਞ੍ਜਸੀ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤ੍ਵਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਜਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਪਰਿਪਾਚਿਤਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਸਿ। ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

"ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਜਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਪਰਿਪਾਚਿਤਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ"ਨ੍ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦਂ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

੧੯੩. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਰਾਜਗਹਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਞਾਤਿਕੁਲਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ – ''ਚਿਰਸ੍ਸਮ੍ਪਿ ਭਦਨ੍ਤੋ ਆਗਤੋ''ਤਿ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ ਭਤ੍ਤਂ ਅਕਂਸੁ। ਤਸ੍ਸ ਕੁਲਸ੍ਸ ਕੁਲੂਪਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਦੇਥਯ੍ਯਸ੍ਸ, ਆਵੁਸੋ, ਭਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ – ''ਭਗਵਤਾ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਜਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਪਰਿਪਾਚਿਤਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤੋ ਨ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਸਿ। ਨਾਸਕ੍ਖਿ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤੁਂ, ਛਿਨ੍ਨਭਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਰਾਮਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਗਿਹਿਸਮਾਰਮ੍ਭੇ ਜਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਪਰਿਪਾਚਿਤਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੧੯੪. **"ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਜਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਪਰਿਪਾਚਿਤਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪੁਬ੍ਬੇ ਗਿਹਿਸਮਾਰਮ੍ਭਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੧੯੫. **ਯੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਜਾਨਾਤਿ ਨਾਮ ਸਾਮਂ ਵਾ ਜਾਨਾਤਿ ਅਞ੍ਞੇ ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤਿ ਸਾ ਵਾ ਆਰੋਚੇਤਿ।

ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਨਾਮ ਉਭਤੋਸਙ੍ਘੇ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ।

ਪਰਿਪਾਚੇਤਿ ਨਾਮ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਦਾਤੁਕਾਮਾਨਂ ਅਕਤ੍ਤੁਕਾਮਾਨਂ – ''ਅਯ੍ਯੋ ਭਾਣਕੋ, ਅਯ੍ਯੋ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੋ, ਅਯ੍ਯੋ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿਕੋ, ਅਯ੍ਯੋ ਵਿਨਯਧਰੋ, ਅਯ੍ਯੋ ਧਮ੍ਮਕਥਿਕੋ, ਦੇਥ ਅਯ੍ਯਸ੍ਸ, ਕਰੋਥ ਅਯ੍ਯਸ੍ਸਾ''ਤਿ ਏਸਾ ਪਰਿਪਾਚੇਤਿ ਨਾਮ।

ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੋ ਨਾਮ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਭੋਜਨਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਭੋਜਨਂ।

ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪੁਬ੍ਬੇ ਗਿਹਿਸਮਾਰਮ੍ਭਾਤਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਗਿਹਿਸਮਾਰਮ੍ਭਂ।

ਗਿਹਿਸਮਾਰਮ੍ਭੋ ਨਾਮ ਞਾਤਕਾ ਵਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਪਵਾਰਿਤਾ ਵਾ ਪਕਤਿਪਟਿਯਤ੍ਤਂ ਵਾ।

ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪੁਬ੍ਬੇ ਗਿਹਿਸਮਾਰਮ੍ਭਾ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੧੯੬. ਪਰਿਪਾਚਿਤੇ ਪਰਿਪਾਚਿਤਸਞ੍ਞੀ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪੁਬ੍ਬੇ ਗਿਹਿਸਮਾਰਮ੍ਭਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ତਿਯਸ੍ਸ। ਪਰਿਪਾਚਿਤੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪੁਬ੍ਬੇ ਗਿਹਿਸਮਾਰਮ੍ਭਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਪਰਿਪਾਚਿਤੇ ਅਪਰਿਪਾਚਿਤਸਞ੍ਞੀ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪੁਬ੍ਬੇ ਗਿਹਿਸਮਾਰਮ੍ਭਾ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਏਕਤੋਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਪਰਿਪਾਚਿਤਂ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪੁਬ੍ਬੇ ਗਿਹਿਸਮਾਰਮ੍ਭਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਪਰਿਪਾਚਿਤੇ ਪਰਿਪਾਚਿਤਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਪਰਿਪਾਚਿਤ੍ਤੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਪਰਿਪਾਚਿਤੇ ਅਪਰਿਪਾਚਿਤਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੧੯੭. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਗਿਹਿਸਮਾਰਮ੍ਭੇ, ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾ ਪਰਿਪਾਚੇਤਿ, ਸਾਮਣੇਰੀ ਪਰਿਪਾਚੇਤਿ, ਪਞ੍ਚ ਭੋਜਨਾਨਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਪਰਿਪਾਚਿਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਨਵਮਂ।

੧੦. ਰਹੋਨਿਸਜ੍ਜਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੯੮. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਪੁਰਾਣਦੁਤਿਯਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਸੁ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾ ਹੋਤਿ। ਸਾ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਉਦਾਯਿਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਅਭਿਕ੍ਖਣਂ ਆਗਚ੍ਛਤਿ, ਆਯਸ੍ਮਾਪਿ ਉਦਾਯੀ ਤਸ੍ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਅਭਿਕ੍ਖਣਂ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਦਾਯੀ ਤਸ੍ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕੋ ਏਕਾਯ ਰਹੋ ਨਿਸਜ੍ਜਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਦਾਯੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕੋ ਏਕਾਯ ਰਹੋ ਨਿਸਜ੍ਜਂ ਕਪ੍ਪੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ, ਉਦਾਯਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕੋ ਏਕਾਯ ਰਹੋ ਨਿਸਜ੍ਜਂ ਕਪ੍ਪੇਸੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤ੍ਵਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕੋ ਏਕਾਯ ਰਹੋ ਨਿਸਜ੍ਜਂ ਕਪ੍ਪੇਸ੍ਸਸਿ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੧੯੯. "**ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕੋ ਏਕਾਯ ਰਹੋ ਨਿਸਜ੍ਜਂ ਕਪ੍ਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੨੦੦. **ਯੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਨਾਮ ਉਭਤੋਸਙ੍ਘੇ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ।

ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਤਿ ਏਕਤੋ।

ਏਕੋ ਏਕਾਯਾਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁ ਚੇਵ ਹੋਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਚ।

[ਪਾਚਿ॰ ੨੮੬, ੨੯੧; ਪਾਰਾ॰ ੪੪੫,੪੫੪] **ਰਹੋ** ਨਾਮ ਚਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਰਹੋ ਸੋਤਸ੍ਸ ਰਹੋ। ਚਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਰਹੋ ਨਾਮ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਹੋਤਿ ਅਕ੍ਖਿਂ ਵਾ ਨਿਖਣੀਯਮਾਨੇ ਭਮੁਕਂ ਵਾ ਉਕ੍ਖਿਪੀਯਮਾਨੇ ਸੀਸਂ ਵਾ ਉਕ੍ਖਿਪੀਯਮਾਨੇ ਪਸ੍ਸਿਤੁਂ। ਸੋਤਸ੍ਸ ਰਹੋ ਨਾਮ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਹੋਤਿ ਪਕਤਿਕਥਾ ਸੋਤੁਂ।

ਨਿਸਜ੍ਜਂ ਕਪ੍ਪੇਯ੍ਯਾਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਪਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਵਾ ਹੋਤਿ ਉਪਨਿਪਨ੍ਨੋ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਉਪਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਵਾ ਹੋਤਿ ਉਪਨਿਪਨ੍ਨਾ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਭੋ ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਉਭੋ ਵਾ ਨਿਪਨ੍ਨਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੨੦੧. ਰਹੋ ਰਹੋਸञ्ञी ਏਕੋ ਏਕਾਯ ਨਿਸਜ੍ਜਂ ਕਪ੍ਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਰਹੋ ਵੇਮਤਿਕੋ ਏਕੋ ਏਕਾਯ ਨਿਸਜ੍ਜਂ ਕਪ੍ਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਰਹੋ ਅਰਹੋਸञ्ञी ਏਕੋ ਏਕਾਯ ਨਿਸਜ੍ਜਂ ਕਪ੍ਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਰਹੋ ਰਹੋਸञ्ञी, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਰਹੋ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਰਹੋ ਅਰਹੋਸञ्ञी, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੨੦੨. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਯੋ ਕੋਚਿ ਵਿञ्ञੂ ਦੁਤਿਯੋ ਹੋਤਿ, ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਨ ਨਿਸੀਦਤਿ, ਅਰਹੋਪੇਕ੍ਖੋ, ਅञ्ञਵਿਹਿਤੋ ਨਿਸੀਦਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਰਹੋਨਿਸਜ੍ਜਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਦਸਮਂ।

ਓਵਾਦਵਗ੍ਗੋ ਤਤਿਯੋ।

ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨਂ –

ਅਸਮ੍ਮਤਅਤ੍ਥङ्गਤੂ , ਪਸ੍ਸਯਾਮਿਸਦਾਨੇਨ।
ਸਿਬ੍ਬਤਿ ਅਦ੍ਧਾਨਂ ਨਾਵਂ ਭੁञ्ਜੇਯ੍ਯ, ਏਕੋ ਏਕਾਯ ਤੇ ਦਸਾਤਿ॥

੪. ਭੋਜਨਵਗ੍ਗੋ

੧. ਆਵਸਥਪਿਣ੍ਡਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੦੩. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਾ ਅਵਿਦੂਰੇ ਅञ्ञਤਰਸ੍ਸ ਪੂਗਸ੍ਸ ਆਵਸਥਪਿਣ੍ਡੋ ਪञ्ञਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ। ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹਸਮਯਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਪਿਣ੍ਡਂ ਅਲਭਮਾਨਾ ਆਵਸਥਂ ਅਗਮਂਸੁ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ – ''ਚਿਰਸ੍ਸਮ੍ਪਿ ਭਦਨ੍ਤਾ ਆਗਤਾ''ਤਿ ਤੇ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ ਪਰਿਵਿਸਿਂਸੁ। ਅਥ ਖੋ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਦਿਵਸਂ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਦਿਵਸਂ ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹਸਮਯਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਪਿਣ੍ਡਂ ਅਲਭਮਾਨਾ ਆਵਸਥਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭੁञ्ਜਿਂਸੁ। ਅਥ ਖੋ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਕਿਂ ਮਯਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮ ਆਰਾਮਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ! ਹਿਯ੍ਯੋਪਿ ਇਧੇਵ ਆਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ, ਤਤ੍ਥੇਵ ਅਨੁਵਸਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਵਸਿਤ੍ਵਾ ਆਵਸਥਪਿਣ੍ਡਂ ਭੁञ्ਜਨ੍ਤਿ। ਤਿਤ੍ਥਿਯਾ ਅਪਸਕ੍ਕਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥञ्ਹਿ ਨਾਮ ਸਮਣਾ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਵਸਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਵਸਿਤ੍ਵਾ ਆਵਸਥਪਿਣ੍ਡਂ ਭੁञ्ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨਯਿਮੇਸञ्ञੇਵ ਆਵਸਥਪਿਣ੍ਡੋ ਪञ्ञਤ੍ਤੋ; ਸਬ੍ਬੇਸञ्ञੇਵ ਆਵਸਥਪਿਣ੍ਡੋ ਪञ्ञਤ੍ਤੋ''ਤਿ।

ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ਕਥञ्ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਨੁਵਸਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਵਸਿਤ੍ਵਾ ਆਵਸਥਪਿਣ੍ਡਂ ਭੁञ्ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨੁਵਸਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਵਸਿਤ੍ਵਾ ਆਵਸਥਪਿਣ੍ਡਂ ਭੁञ्ਜਥਾਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥञ्ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਨੁਵਸਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਵਸਿਤ੍ਵਾ ਆਵਸਥਪਿਣ੍ਡਂ ਭੁञ्ਜਿਸ੍ਸਥ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵञ्ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

"ਏਕੋ ਆਵਸਥਪਿਣ੍ਡੋ ਭੁञ्ਜਿਤਬ੍ਬੋ। ਤਤੋ ਚੇ ਉਤ੍ਤਰਿਂ ਭੁञ्ਜੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ"ਨ੍ਤਿ।

ਏਵञ्ਚਿਦਂ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪञ्ञਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

੨੦੪. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਕੋਸਲੇਸੁ ਜਨਪਦੇ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਆਵਸਥੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ – ‘‘ਚਿਰਸ੍ਸਮ੍ਪਿ ਥੇਰੋ ਆਗਤੋ’’ਤਿ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ ਪਰਿਵਿਸਿਂਸੁ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭੁਤ੍ਤਾਵਿਸ੍ਸ ਖਰੋ ਆਬਾਧੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ, ਨਾਸਕ੍ਖਿ ਤਮ੍ਹਾ ਆਵਸਥਾ ਪਕ੍ਕਮਿਤੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਦਿਵਸਂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ‘‘ਭੁਞ੍ਜਥ, ਭਨ੍ਤੇ’’ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ – ‘‘ਭਗਵਤਾ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਅਨੁਵਸਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਵਸਿਤ੍ਵਾ ਆਵਸਥਪਿਣ੍ਡਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤੋ ਨ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਸਿ; ਛਿਨ੍ਨਭਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਗਿਲਾਨੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਅਨੁਵਸਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਵਸਿਤ੍ਵਾ ਆਵਸਥਪਿਣ੍ਡਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੨੦੫. ‘‘ਅਗਿਲਾਨੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਏਕੋ ਆਵਸਥਪਿਣ੍ਡੋ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੋ। ਤਤੋ ਚੇ ਉਤ੍ਤਰਿ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ’’ਨ੍ਤਿ।

੨੦੬. **ਅਗਿਲਾਨੋ** ਨਾਮ ਸਕ੍ਕੋਤਿ ਤਮ੍ਹਾ ਆਵਸਥਾ ਪਕ੍ਕਮਿਤੁਂ।

ਗਿਲਾਨੋ ਨਾਮ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ ਤਮ੍ਹਾ ਆਵਸਥਾ ਪਕ੍ਕਮਿਤੁਂ।

ਆਵਸਥਪਿਣ੍ਡੋ ਨਾਮ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਭੋਜਨਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਭੋਜਨਂ – ਸਾਲਾਯ ਵਾ ਮਣ੍ਡਪੇ ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਵਾ ਅਜ੍ਝੋਕਾਸੇ ਵਾ ਅਨੋਦਿਸ੍ਸ ਯਾਵਦਤ੍ਥੋ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ। ਅਗਿਲਾਨੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਕਿਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੋ। ਤਤੋ ਚੇ ਉਤ੍ਤਰਿ ‘ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀ’ਤਿ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੨੦੭. ਅਗਿਲਾਨੋ ਅਗਿਲਾਨਸਞ੍ਞੀ ਤਤੁਤ੍ਤਰਿ ਆਵਸਥਪਿਣ੍ਡਂ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਗਿਲਾਨੋ ਵੇਮਤਿਕੋ ਤਤੁਤ੍ਤਰਿ ਆਵਸਥਪਿਣ੍ਡਂ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਗਿਲਾਨੋ ਗਿਲਾਨਸਞ੍ਞੀ ਤਤੁਤ੍ਤਰਿਂ ਆਵਸਥਪਿਣ੍ਡਂ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਗਿਲਾਨੋ ਅਗਿਲਾਨਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਗਿਲਾਨੋ ਵੇਮਤਿਕੋ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਗਿਲਾਨੋ ਗਿਲਾਨਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੨੦੮. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ, ਅਗਿਲਾਨੋ ਸਕਿਂ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ, ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਸਾਮਿਕਾ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਭੋਜੇਨ੍ਤਿ, ਓਦਿਸ੍ਸ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ, ਨ ਯਾਵਦਤ੍ਥੋ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ, ਪਞ੍ਚ ਭੋਜਨਾਨਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਆਵਸਥਪਿਣ੍ਡਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਪਠਮਂ।

੨. ਗਣਭੋਜਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੦੯. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਰਾਜਗਹੇ ਵਿਹਰਤਿ ਵੇਲੁਵਨੇ ਕਲਨ੍ਦਕਨਿਵਾਪੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਪਰਿਹੀਨਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰੋ ਸਪਰਿਸੋ ਕੁਲੇਸੁ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਸਮਣਾ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਕੁਲੇਸੁ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਕਸ੍ਸ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਨ ਮਨਾਪਂ, ਕਸ੍ਸ ਸਾਦੁਂ ਨ ਰੁਚ੍ਚਤੀ’’ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਸਪਰਿਸੋ ਕੁਲੇਸੁ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ

ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ ਤ੍ਵੰ, ਦੇਵਦਤ੍ਤ, ਸਪਰਿਸੋ ਕੁਲੇਸੁ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਸੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚੰ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤ੍ਵੰ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਸਪਰਿਸੋ ਕੁਲੇਸੁ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਸਿ! ਨੇਤੰ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨੰ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

''ਗਣਭੋਜਨੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ''ਨ੍ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦੰ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ।

੨੧੦. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਗਿਲਾਨੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਤ੍ਤੇਨ ਨਿਮਨ੍ਤੇਨ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਾ ਨਾਧਿਵਾਸੇਨ੍ਤਿ – ''ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੰ ਭਗਵਤਾ ਗਣਭੋਜਨ''ਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਪਕਰਣੇ ਧਮ੍ਮਿੰ ਕਥੰ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਗਿਲਾਨੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਗਣਭੋਜਨੰ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁੰ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

''ਗਣਭੋਜਨੇ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ। ਤਤ੍ਥਾਯੰ ਸਮਯੋ। ਗਿਲਾਨਸਮਯੋ - ਅਯੰ ਤਤ੍ਥ ਸਮਯੋ''ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦੰ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ।

੨੧੧. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਚੀਵਰਦਾਨਸਮਯੇ ਸਚੀਵਰਭਤ੍ਤੰ ਪਟਿਯਾਦੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਿਮਨ੍ਤੇਨ੍ਤਿ – ''ਭੋਜੇਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰੇਨ ਅਚ੍ਛਾਦੇਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਾ ਨਾਧਿਵਾਸੇਨ੍ਤਿ – ''ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੰ ਭਗਵਤਾ ਗਣਭੋਜਨ''ਨ੍ਤਿ। ਚੀਵਰੰ ਪਰਿਤ੍ਤੰ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ...ਪੇ॰... ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚੀਵਰਦਾਨਸਮਯੇ ਗਣਭੋਜਨੰ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁੰ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

''ਗਣਭੋਜਨੇ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ। ਤਤ੍ਥਾਯੰ ਸਮਯੋ। ਗਿਲਾਨਸਮਯੋ, ਚੀਵਰਦਾਨਸਮਯੋ - ਅਯੰ ਤਤ੍ਥ ਸਮਯੋ''ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦੰ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ।

੨੧੨. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਚੀਵਰਕਾਰਕੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਤ੍ਤੇਨ ਨਿਮਨ੍ਤੇਨ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਾ ਨਾਧਿਵਾਸੇਨ੍ਤਿ – ''ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੰ ਭਗਵਤਾ ਗਣਭੋਜਨ''ਨ੍ਤਿ । ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ...ਪੇ॰... ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚੀਵਰਕਾਰਸਮਯੇ ਗਣਭੋਜਨੰ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁੰ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

''ਗਣਭੋਜਨੇ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ। ਤਤ੍ਥਾਯੰ ਸਮਯੋ। ਗਿਲਾਨਸਮਯੋ, ਚੀਵਰਦਾਨਸਮਯੋ, ਚੀਵਰਕਾਰਸਮਯੋ - ਅਯੰ ਤਤ੍ਥ ਸਮਯੋ''ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦੰ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ।

੨੧੩. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਅਦ੍ਧਾਨੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਏਤਦਵੋਚੁੰ – ''ਮੁਹੁਤ੍ਤੰ, ਆਵੁਸੋ, ਆਗਮੇਥ; ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ਤੇ ਏਵਮਾਹੰਸੁ – ''ਇਧੇਵ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭੁਞ੍ਜਥਾ''ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਾ ਨ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ – ''ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੰ ਭਗਵਤਾ ਗਣਭੋਜਨ''ਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ...ਪੇ॰... ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਦ੍ਧਾਨਗਮਨਸਮਯੇ ਗਣਭੋਜਨੰ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁੰ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

“ਗਣਭੋਜਨੇ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਤਤ੍ਥਾਯਂ ਸਮਯੋ। ਗਿਲਾਨਸਮਯੋ, ਚੀਵਰਦਾਨਸਮਯੋ, ਚੀਵਰਕਾਰਸਮਯੋ, ਅਦ੍ਧਾਨਗਮਨਸਮਯੋ - ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਸਮਯੋ”ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦਂ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

੨੧੪. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਨਾਵਾਯ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ‘‘ਮੁਹੁਤ੍ਤਂ, ਆਵੁਸੋ, ਤੀਰਂ ਉਪਨੇਥ; ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ। ਤੇ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ‘‘ਇਧੇਵ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭੁਞ੍ਜਥਾ’’ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਾ ਨ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ – ‘‘ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਭਗਵਤਾ ਗਣਭੋਜਨ’’ਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ…ਪੇ॰… ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨਾਵਾਭਿਰੁਹਨਸਮਯੇ ਗਣਭੋਜਨਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

“ਗਣਭੋਜਨੇ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਤਤ੍ਥਾਯਂ ਸਮਯੋ। ਗਿਲਾਨਸਮਯੋ, ਚੀਵਰਦਾਨਸਮਯੋ, ਚੀਵਰਕਾਰਸਮਯੋ, ਅਦ੍ਧਾਨਗਮਨਸਮਯੋ, ਨਾਵਾਭਿਰੁਹਨਸਮਯੋ - ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਸਮਯੋ”ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦਂ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

੨੧੫. ਤੇਨ ੦ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਦਿਸਾਸੁ ਵਸ੍ਸਂਵੁਟ੍ਠਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਰਾਜਗਹਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਦਸ੍ਸਨਾਯ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਨਾਨਾਵੇਰਜ੍ਜਕੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਭਤ੍ਤੇਨ ਨਿਮਨ੍ਤੇਨ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਾ ਨਾਧਿਵਾਸੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਭਗਵਤਾ ਗਣਭੋਜਨ’’ਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ…ਪੇ॰… ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਾਸਮਯੇ ਗਣਭੋਜਨਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

“ਗਣਭੋਜਨੇ , ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਤਤ੍ਥਾਯਂ ਸਮਯੋ। ਗਿਲਾਨਸਮਯੋ, ਚੀਵਰਦਾਨਸਮਯੋ, ਚੀਵਰਕਾਰਸਮਯੋ, ਅਦ੍ਧਾਨਗਮਨਸਮਯੋ, ਨਾਵਾਭਿਰੁਹਨਸਮਯੋ, ਮਹਾਸਮਯੋ - ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਸਮਯੋ”ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦਂ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

੨੧੬. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਰਞ੍ਞੋ ਮਾਗਧਸ੍ਸ ਸੇਨਿਯਸ੍ਸ ਬਿਮ੍ਬਿਸਾਰਸ੍ਸ ਞਾਤਿਸਾਲੋਹਿਤੋ ਆਜੀਵਕੇਸੁ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਹੋਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਆਜੀਵਕੋ ਯੇਨ ਰਾਜਾ ਮਾਗਧੋ ਸੇਨਿਯੋ ਬਿਮ੍ਬਿਸਾਰੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਮਾਗਧਂ ਸੇਨਿਯਂ ਬਿਮ੍ਬਿਸਾਰਂ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਇਚ੍ਛਾਮਹਂ, ਮਹਾਰਾਜ, ਸਬ੍ਬਪਾਸਣ੍ਡਿਕਭਤ੍ਤਂ ਕਾਤੁ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਸਚੇ ਤ੍ਵਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਪਠਮਂ ਭੋਜੇਯ੍ਯਾਸਿ’’। ‘‘ਏਵਂ ਕਰੇਯ੍ਯਾਮੀ’’ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਆਜੀਵਕੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਦੂਤਂ ਪਾਹੇਸਿ – ‘‘ਅਧਿਵਾਸੇਨ੍ਤੁ ਮੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਭਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਾ ਨਾਧਿਵਾਸੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਭਗਵਤਾ ਗਣਭੋਜਨ’’ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਆਜੀਵਕੋ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਮ੍ਮੋਦਿ, ਸਮ੍ਮੋਦਨੀਯਂ ਕਥਂ ਸਾਰਣੀਯਂ ਵੀਤਿਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਠਿਤੋ ਖੋ ਸੋ ਆਜੀਵਕੋ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਭਵਮ੍ਪਿ ਗੋਤਮੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ, ਅਹਮ੍ਪਿ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ; ਅਰਹਤਿ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤਸ੍ਸ ਪਿਣ੍ਡਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤੁਂ। ਅਧਿਵਾਸੇਤੁ ਮੇ ਭਵਂ ਗੋਤਮੋ ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਭਤ੍ਤਂ ਸਦ੍ਧਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਨਾ’’ਤਿ। ਅਧਿਵਾਸੇਸਿ ਭਗਵਾ ਤੁਣ੍ਹੀਭਾਵੇਨ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਆਜੀਵਕੋ ਭਗਵਤੋ ਅਧਿਵਾਸਨਂ ਵਿਦਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਮਣਭਤ੍ਤਸਮਯੇ ਗਣਭੋਜਨਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੨੧੭. ਗਣਭੋਜਨੇ , ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਤਤ੍ਥਾਯਂ ਸਮਯੋ। ਗਿਲਾਨਸਮਯੋ, ਚੀਵਰਦਾਨਸਮਯੋ, ਚੀਵਰਕਾਰਸਮਯੋ, ਅਦ੍ਧਾਨਗਮਨਸਮਯੋ, ਨਾਵਾਭਿਰੁਹਨਸਮਯੋ, ਮਹਾਸਮਯੋ, ਸਮਣਭਤ੍ਤਸਮਯੋ - ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਸਮਯੋ”ਤਿ।

੨੧੮. ਗਣਭੋਜਨੰ ਨਾਮ ਯਤ੍ਥ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨੰ ਭੋਜਨਾਨੰ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ ਭੋਜਨੇਨ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਏਤੰ ਗਣਭੋਜਨੰ ਨਾਮ।

ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾਤਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਮਯੰ।

ਗਿਲਾਨਸਮਯੋ ਨਾਮ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਪਾਦਾਪਿ ਫਲਿਤਾ [ਫਾਲਿਤਾ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕ॰)] ਹੋਨ੍ਤਿ। ‘‘ਗਿਲਾਨਸਮਯੋ’’ਤਿ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੰ।

ਚੀਵਰਦਾਨਸਮਯੋ ਨਾਮ ਅਨਤ੍ਥਤੇ ਕਥਿਨੇ ਵਸ੍ਸਾਨਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਿਮੋ ਮਾਸੋ, ਅਤ੍ਥਤੇ ਕਥਿਨੇ ਪਞ੍ਚਮਾਸਾ। ‘‘ਚੀਵਰਦਾਨਸਮਯੋ’’ਤਿ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੰ।

ਚੀਵਰਕਾਰਸਮਯੋ ਨਾਮ ਚੀਵਰੇ ਕਯਿਰਮਾਨੇ। ‘‘ਚੀਵਰਕਾਰਸਮਯੋ’’ਤਿ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੰ।

ਅਦ੍ਧਾਨਗਮਨਸਮਯੋ ਨਾਮ ‘‘ਅਦ੍ਧਯੋਜਨੰ ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੰ, ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇਨ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੰ, ਗਤੇਨ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੰ।

ਨਾਵਾਭਿਰੁਹਨਸਮਯੋ ਨਾਮ ‘‘ਨਾਵੰ ਅਭਿਰੁਹਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੰ, ਆਰੁਲ੍ਹੇਨ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੰ, ਓਰੁਲ੍ਹੇਨ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੰ।

ਮਹਾਸਮਯੋ ਨਾਮ ਯਤ੍ਥ ਦ੍ਵੇ ਤਯੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਯਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਚਤੁਤ੍ਥੇ ਆਗਤੇ ਨ ਯਾਪੇਨ੍ਤਿ। ‘‘ਮਹਾਸਮਯੋ’’ਤਿ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੰ।

ਸਮਣਭਤ੍ਤਸਮਯੋ ਨਾਮ ਯੋ ਕੋਚਿ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕਸਮਾਪਨ੍ਨੋ ਭਤ੍ਤੰ ਕਰੋਤਿ। ‘‘ਸਮਣਭਤ੍ਤਸਮਯੋ’’ਤਿ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੰ।

‘‘ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੨੧੯. ਗਣਭੋਜਨੇ ਗਣਭੋਜਨਸਞ੍ਞੀ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ, ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਗਣਭੋਜਨੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ, ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਗਣਭੋਜਨੇ ਨਗਣਭੋਜਨਸਞ੍ਞੀ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ, ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਨਗਣਭੋਜਨੇ ਗਣਭੋਜਨਸਞ੍ਞੀ , ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਨਗਣਭੋਜਨੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਨਗਣਭੋਜਨੇ ਨਗਣਭੋਜਨਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੨੨੦. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਸਮਯੇ, ਦ੍ਵੇ ਤਯੋ ਏਕਤੋ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਤੋ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਨਿਚ੍ਚਭਤ੍ਤੰ, ਸਲਾਕਭਤ੍ਤੰ, ਪਕ੍ਖਿਕੰ, ਉਪੋਸਥਿਕੰ, ਪਾਟਿਪਦਿਕੰ, ਪਞ੍ਚ ਭੋਜਨਾਨਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਗਣਭੋਜਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ ਦੁਤਿਯੰ।

੩. ਪਰਮ੍ਪਰਭੋਜਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੨੨੧. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਵੇਸਾਲਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਮਹਾਵਨੇ ਕੂਟਾਗਾਰਸਾਲਾਯੰ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਵੇਸਾਲਿਯੰ ਪਣੀਤਾਨੰ ਭਤ੍ਤਾਨੰ ਭਤ੍ਤਪਟਿਪਾਟਿ ਅਧਿਟ੍ਠਿਤਾ ਹੋਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਦਲਿਦ੍ਦਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਕਾਰਸ੍ਸ [ਕਮ੍ਮਕਰਸ੍ਸ (ਸੀ॰)] ਏਤਦਹੋਸਿ – ‘‘ਨ ਖੋ ਇਦੰ ਓਰਕੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਯਥਯਿਮੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚੰ ਭਤ੍ਤੰ ਕਰੋਨ੍ਤਿ; ਯਂਨੂਨਾਹਮ੍ਪਿ ਭਤ੍ਤੰ ਕਰੇਯ੍ਯ’’ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਦਲਿਦ੍ਦੋ ਕਮ੍ਮਕਾਰੋ ਯੇਨ ਕਿਰਪਤਿਕੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਤੰ ਕਿਰਪਤਿਕੰ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਇਚ੍ਛਾਮਹੰ,

ਅਯ੍ਯਪੁਤ੍ਤ, ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਭਤ੍ਤੰ ਕਾਤੁੰ। ਦੇਹਿ ਮੇ ਵੇਤਨ''ਨ੍ਤਿ। ਸੋਪਿ ਖੋ ਕਿਰਪਤਿਕੋ ਸਦ੍ਧੋ ਹੋਤਿ ਪਸਨ੍ਨੋ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਕਿਰਪਤਿਕੋ ਤਸ੍ਸ ਦਲਿਦ੍ਦਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਕਾਰਸ੍ਸ ਅਬ੍ਭਾਤਿਰੇਕੰ [ਅਤਿਰੇਕੰ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਵੇਤਨੰ ਅਦਾਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਦਲਿਦ੍ਦੋ ਕਮ੍ਮਕਾਰੋ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਖੋ ਸੋ ਦਲਿਦ੍ਦੋ ਕਮ੍ਮਕਾਰੋ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਅਧਿਵਾਸੇਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਭਤ੍ਤੰ ਸਦ੍ਧਿੰ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਨਾ''ਤਿ। ''ਮਹਾ ਖੋ, ਆਵੁਸੋ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋ। ਜਾਨਾਹੀ''ਤਿ। ''ਹੋਤੁ [ਹੋਤੁ ਮੇ (ਕ॰)] ਭਨ੍ਤੇ, ਮਹਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋ। ਬਹੂ ਮੇ ਬਦਰਾ ਪਟਿਯਤ੍ਤਾ ਬਦਰਮਿਸ੍ਸੇਨ ਪੇਯ੍ਯਾ ਪਰਿਪੂਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਅਧਿਵਾਸੇਸਿ ਭਗਵਾ ਤੁਣ੍ਹੀਭਾਵੇਨ।

ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਦਲਿਦ੍ਦੋ ਕਮ੍ਮਕਾਰੋ ਭਗਵਤੋ ਅਧਿਵਾਸਨੰ ਵਿਦਿਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਅਸ੍ਸੋਸੁੰ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ – ''ਦਲਿਦ੍ਦੇਨ ਕਿਰ ਕਮ੍ਮਕਾਰੇਨ ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ, ਬਦਰਮਿਸ੍ਸੇਨ ਪੇਯ੍ਯਾ ਪਰਿਪੂਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਤੇ ਕਾਲਸ੍ਸੇਵ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿੰਸੁ। ਅਸ੍ਸੋਸੁੰ ਖੋ ਮਨੁਸ੍ਸਾ – ''ਦਲਿਦ੍ਦੇਨ ਕਿਰ ਕਮ੍ਮਕਾਰੇਨ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ''ਤਿ। ਤੇ ਦਲਿਦ੍ਦਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਕਾਰਸ੍ਸ ਪਹੂਤੰ ਖਾਦਨੀਯੰ ਭੋਜਨੀਯੰ ਅਭਿਹਰਿੰਸੁ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਦਲਿਦ੍ਦੋ ਕਮ੍ਮਕਾਰੋ ਤਸ੍ਸਾ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਪਣੀਤੰ ਖਾਦਨੀਯੰ ਭੋਜਨੀਯੰ ਪਟਿਯਾਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਕਾਲੰ ਆਰੋਚਾਪੇਸਿ – ''ਕਾਲੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ ਭਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹਸਮਯੰ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਯੇਨ ਤਸ੍ਸ ਦਲਿਦ੍ਦਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਕਾਰਸ੍ਸ ਨਿਵੇਸਨੰ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਨ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਦਲਿਦ੍ਦੋ ਕਮ੍ਮਕਾਰੋ ਭਤ੍ਤਗ੍ਗੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਰਿਵਿਸਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਵਮਾਹੰਸੁ – ''ਥੋਕੰ, ਆਵੁਸੋ, ਦੇਹਿ। ਥੋਕੰ, ਆਵੁਸੋ, ਦੇਹੀ''ਤਿ। ''ਮਾ ਖੋ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਨ੍ਤੇ, 'ਅਯੰ ਦਲਿਦ੍ਦੋ ਕਮ੍ਮਕਾਰੋ'ਤਿ ਥੋਕੰ ਥੋਕੰ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਥ। ਪਹੂਤੰ ਮੇ ਖਾਦਨੀਯੰ ਭੋਜਨੀਯੰ ਪਟਿਯਤ੍ਤੰ।

ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਥ, ਭਨ੍ਤੇ, ਯਾਵਦਤ੍ਥ''ਨ੍ਤਿ। ''ਨ ਖੋ ਮਯੰ, ਆਵੁਸੋ, ਏਤੰਕਾਰਣਾ ਥੋਕੰ ਥੋਕੰ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਮ। ਅਪਿਚ, ਮਯੰ ਕਾਲਸ੍ਸੇਵ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਮ੍ਹਾ; ਤੇਨ ਮਯੰ ਥੋਕੰ ਥੋਕੰ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਮਾ''ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਦਲਿਦ੍ਦੋ ਕਮ੍ਮਕਾਰੋ ਉਜ੍ਝਾਯਤਿ ਖਿਯ੍ਯਤਿ ਵਿਪਾਚੇਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਦਨ੍ਤਾ ਮਯਾ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨ ਚਾਹੰ ਪਟਿਬਲੋ ਯਾਵਦਤ੍ਥੰ ਦਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ? ਅਸ੍ਸੋਸੁੰ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਸ੍ਸ ਦਲਿਦ੍ਦਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਕਾਰਸ੍ਸ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਸ੍ਸ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚੰ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨੰ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

''ਪਰਮ੍ਪਰਭੋਜਨੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ''ਨ੍ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦੰ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ।

੨੨੨. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਗਿਲਾਨੋ ਹੋਤਿ। ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੰ ਆਦਾਯ ਯੇਨ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਭੁਞ੍ਜਾਹਿ, ਆਵੁਸੋ''ਤਿ। ''ਅਲੰ, ਆਵੁਸੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਮੇ ਭਤ੍ਤਪਚ੍ਚਾਸਾ''ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੋ ਉਸ੍ਸੂਰੇ [ਉਸ੍ਸੂਰੇਨ (ਕ॰)] ਆਹਰੀਯਿਤ੍ਥ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਨ ਚਿਤ੍ਤਰੂਪੰ ਭੁਞ੍ਜਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਪਕਰਣੇ ਧਮ੍ਮਿੰ ਕਥੰ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਗਿਲਾਨੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਰਮ੍ਪਰਭੋਜਨੰ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁੰ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

“ਪਰਮ੍ਪਰਭੋਜਨੇ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ, ਪਾਚਿਤ੍ତਿਯਂ। ਤਤ੍ਥਾਯਂ ਸਮਯੋ। ਗਿਲਾਨਸਮਯੋ - ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਸਮਯੋ”ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦਂ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

੨੨੩. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਚੀਵਰਦਾਨਸਮਯੇ ਸਚੀਵਰਭਤ੍ਤਂ ਪਟਿਯਾਦੇਤ੍ਵਾ [ਪਟਿਯਾਦਾਪੇਤ੍ਵਾ (ਇਤਿਪਿ)] ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਿਮਨ੍ਤੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਭੋਜੇਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰੇਨ ਅਚ੍ਛਾਦੇਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਾ ਨਾਧਿਵਾਸੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਭਗਵਤਾ ਪਰਮ੍ਪਰਭੋਜਨ’’ਨ੍ਤਿ। ਚੀਵਰਂ ਪਰਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ…ਪੇ॰… ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚੀਵਰਦਾਨਸਮਯੇ ਪਰਮ੍ਪਰਭੋਜਨਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

“ਪਰਮ੍ਪਰਭੋਜਨੇ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ, ਪਾਚਿਤ੍ତਿਯਂ। ਤਤ੍ਥਾਯਂ ਸਮਯੋ। ਗਿਲਾਨਸਮਯੋ, ਚੀਵਰਦਾਨਸਮਯੋ - ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਸਮਯੋ”ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦਂ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

੨੨੪. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਚੀਵਰਕਾਰਕੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਤ੍ਤੇਨ ਨਿਮਨ੍ਤੇਨ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਾ ਨਾਧਿਵਾਸੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਭਗਵਤਾ ਪਰਮ੍ਪਰਭੋਜਨ’’ਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ…ਪੇ॰… ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚੀਵਰਕਾਰਸਮਯੇ ਪਰਮ੍ਪਰਭੋਜਨਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੨੨੫. “ਪਰਮ੍ਪਰਭੋਜਨੇ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਤਤ੍ਥਾਯਂ ਸਮਯੋ। ਗਿਲਾਨਸਮਯੋ, ਚੀਵਰਦਾਨਸਮਯੋ, ਚੀਵਰਕਾਰਸਮਯੋ - ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਸਮਯੋ”ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦਂ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

੨੨੬. ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹਸਮਯਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਆਯਸ੍ਮਤਾ ਆਨਨ੍ਦੇਨ ਪਚ੍ਛਾਸਮਣੇਨ ਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਕੁਲਂ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਭਗਵਤੋ ਚ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਚ ਆਨਨ੍ਦਸ੍ਸ ਭੋਜਨਂ ਅਦਂਸੁ। ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤੋ ਨ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ। ‘‘ਗਣ੍ਹਾਹਿ [ਪਤਿਗਣ੍ਹਾਹਿ (ਸੀ॰)], ਆਨਨ੍ਦਾ’’ਤਿ। ‘‘ਅਲਂ, ਭਗਵਾ , ਅਤ੍ਥਿ ਮੇ ਭਤ੍ਤਪਚ੍ਚਾਸਾ’’ਤਿ। ‘‘ਤੇਨਹਾਨਨ੍ਦ, ਵਿਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਾਹੀ’’ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਿਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ [ਭਤ੍ਤਪਚ੍ਚਾਸਂ ਵਿਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਪਰਮ੍ਪਰਭੋਜਨਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਿਕਪ੍ਪੇਤਬ੍ਬਂ – ‘ਮਯ੍ਹਂ ਭਤ੍ਤਪਚ੍ਚਾਸਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਦਮ੍ਮੀ’’’ਤਿ।

੨੨੭. **ਪਰਮ੍ਪਰਭੋਜਨਂ** ਨਾਮ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਭੋਜਨਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ ਭੋਜਨੇਨ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ, ਤਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਂ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਭੋਜਨਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਭੋਜਨਂ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਏਤਂ ਪਰਮ੍ਪਰਭੋਜਨਂ ਨਾਮ।

ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾਤਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਮਯਂ।

ਗਿਲਾਨਸਮਯੋ ਨਾਮ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ ਏਕਾਸਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਯਾਵਦਤ੍ਥਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ। ‘‘ਗਿਲਾਨਸਮਯੋ’’ਤਿ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ।

ਚੀਵਰਦਾਨਸਮਯੋ ਨਾਮ ਅਨਤ੍ਥਤੇ ਕਥਿਨੇ ਵਸ੍ਸਾਨਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਿਮੋ ਮਾਸੋ, ਅਤ੍ਥਤੇ ਕਥਿਨੇ ਪਞ੍ਚ ਮਾਸਾ। ‘‘ਚੀਵਰਦਾਨਸਮਯੋ’’ਤਿ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ।

ਚੀਵਰਕਾਰਸਮਯੋ ਨਾਮ ਚੀਵਰੇ ਕਯਿਰਮਾਨੇ। ‘‘ਚੀਵਰਕਾਰਸਮਯੋ’’ਤਿ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੰ।

‘‘ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੨੨੮. ਪਰਮ੍ਪਰਭੋਜਨੇ ਪਰਮ੍ਪਰਭੋਜਨਸਞ੍ਞੀ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ, ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਪਰਮ੍ਪਰਭੋਜਨੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ, ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਪਰਮ੍ਪਰਭੋਜਨੇ ਨਪਰਮ੍ਪਰਭੋਜਨਸਞ੍ਞੀ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ, ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਨਪਰਮ੍ਪਰਭੋਜਨੇ ਪਰਮ੍ਪਰਭੋਜਨਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਨਪਰਮ੍ਪਰਭੋਜਨੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਨਪਰਮ੍ਪਰਭੋਜਨੇ ਨਪਰਮ੍ਪਰਭੋਜਨਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੨੨੯. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਸਮਯੇ, ਵਿਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਦ੍ਵੇ ਤਯੋ ਨਿਮਨ੍ਤਨੇ ਏਕਤੋ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਨਿਮਨ੍ਤਨਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਸਕਲੇਨ ਗਾਮੇਨ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ ਤਸ੍ਮਿੰ ਗਾਮੇ ਯਤ੍ਥ ਕਤ੍ਥਚਿ ਭੁਞ੍ਜਤਿ , ਸਕਲੇਨ ਪੂਗੇਨ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ ਤਸ੍ਮਿੰ ਪੂਗੇ ਯਤ੍ਥ ਕਤ੍ਥਚਿ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਨਿਮਨ੍ਤਿਯਮਾਨੋ ਭਿਕ੍ਖੰ ਗਹੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਭਣਤਿ, ਨਿਚ੍ਚਭਤ੍ਤੇ, ਸਲਾਕਭਤ੍ਤੇ, ਪਕ੍ਖਿਕੇ, ਉਪੋਸਥਿਕੇ, ਪਾਟਿਪਦਿਕੇ, ਪਞ੍ਚ ਭੋਜਨਾਨਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਪਰਮ੍ਪਰਭੋਜਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ ਤਤਿਯੰ।

੪. ਕਾਣਮਾਤੁਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੨੩੦. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਕਾਣਮਾਤਾ ਉਪਾਸਿਕਾ ਸਦ੍ਧਾ ਹੋਤਿ ਪਸਨ੍ਨਾ। ਕਾਣਾ ਗਾਮਕੇ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਕਾਣਾ ਮਾਤੁਘਰੰ ਅਗਮਾਸਿ ਕੇਨਚਿਦੇਵ ਕਰਣੀਯੇਨ। ਅਥ ਖੋ ਕਾਣਾਯ ਸਾਮਿਕੋ ਕਾਣਾਯ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਦੂਤੰ ਪਾਹੇਸਿ – ‘‘ਆਗਚ੍ਛਤੁ ਕਾਣਾ, ਇਚ੍ਛਾਮਿ ਕਾਣਾਯ ਆਗਤ’’ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਕਾਣਮਾਤਾ ਉਪਾਸਿਕਾ ‘‘ਕਿਸ੍ਮਿੰ ਵਿਯ ਰਿਤ੍ਤਹਤ੍ਥੰ ਗਨ੍ਤੁ’’ਨ੍ਤਿ ਪੂਵੰ [ਪੂਪੰ (ਙ੍ਵਾਦਿਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੇ)] ਪਚਿ। ਪਕ੍ਕੇ ਪੂਵੇ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਪਿਣ੍ਡਚਾਰਿਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਕਾਣਮਾਤਾਯ ਉਪਾਸਿਕਾਯ ਨਿਵੇਸਨੰ ਪਾਵਿਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਕਾਣਮਾਤਾ ਉਪਾਸਿਕਾ ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪੂਵੰ ਦਾਪੇਸਿ। ਸੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਆਚਿਕ੍ਖਿ। ਤਸ੍ਸਪਿ ਪੂਵੰ ਦਾਪੇਸਿ। ਸੋਪਿ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਆਚਿਕ੍ਖਿ। ਤਸ੍ਸਪਿ ਪੂਵੰ ਦਾਪੇਸਿ। ਯਥਾਪਟਿਯਤ੍ਤੰ ਪੂਵੰ ਪਰਿਕ੍ਖਯੰ ਅਗਮਾਸਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਕਾਣਾਯ ਸਾਮਿਕੋ ਕਾਣਾਯ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਦੂਤੰ ਪਾਹੇਸਿ – ‘‘ਆਗਚ੍ਛਤੁ ਕਾਣਾ, ਇਚ੍ਛਾਮਿ ਕਾਣਾਯ ਆਗਤ’’ਨ੍ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਕਾਣਮਾਤਾ ਉਪਾਸਿਕਾ ‘‘ਕਿਸ੍ਮਿੰ ਵਿਯ ਰਿਤ੍ਤਹਤ੍ਥੰ ਗਨ੍ਤੁ’’ਨ੍ਤਿ ਪੂਵੰ ਪਚਿ। ਪਕ੍ਕੇ ਪੂਵੇ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਪਿਣ੍ਡਚਾਰਿਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਕਾਣਮਾਤਾਯ ਉਪਾਸਿਕਾਯ ਨਿਵੇਸਨੰ ਪਾਵਿਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਕਾਣਮਾਤਾ ਉਪਾਸਿਕਾ ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪੂਵੰ ਦਾਪੇਸਿ। ਸੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਆਚਿਕ੍ਖਿ। ਤਸ੍ਸਪਿ ਪੂਵੰ ਦਾਪੇਸਿ। ਸੋਪਿ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਆਚਿਕ੍ਖਿ। ਤਸ੍ਸਪਿ ਪੂਵੰ ਦਾਪੇਸਿ। ਯਥਾਪਟਿਯਤ੍ਤੰ ਪੂਵੰ ਪਰਿਕ੍ਖਯੰ ਅਗਮਾਸਿ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਕਾਣਾਯ ਸਾਮਿਕੋ ਕਾਣਾਯ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਦੂਤੰ ਪਾਹੇਸਿ – ‘‘ਆਗਚ੍ਛਤੁ ਕਾਣਾ, ਇਚ੍ਛਾਮਿ ਕਾਣਾਯ ਆਗਤੰ। ਸਚੇ ਕਾਣਾ ਨਾਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਹੰ ਅਞ੍ਞੰ ਪਜਾਪਤਿੰ ਆਨੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਕਾਣਮਾਤਾ ਉਪਾਸਿਕਾ ਕਿਸ੍ਮਿੰ ਵਿਯ ਰਿਤ੍ਤਹਤ੍ਥੰ ਗਨ੍ਤੁਨ੍ਤਿ ਪੂਵੰ ਪਚਿ। ਪਕ੍ਕੇ ਪੂਵੇ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਪਿਣ੍ਡਚਾਰਿਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਕਾਣਮਾਤਾਯ ਉਪਾਸਿਕਾਯ ਨਿਵੇਸਨੰ ਪਾਵਿਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਕਾਣਮਾਤਾ ਉਪਾਸਿਕਾ ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪੂਵੰ ਦਾਪੇਸਿ। ਸੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਆਚਿਕ੍ਖਿ। ਤਸ੍ਸਪਿ ਪੂਵੰ ਦਾਪੇਸਿ। ਸੋਪਿ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਆਚਿਕ੍ਖਿ। ਤਸ੍ਸਪਿ ਪੂਵੰ ਦਾਪੇਸਿ। ਯਥਾਪਟਿਯਤ੍ਤੰ ਪੂਵੰ ਪਰਿਕ੍ਖਯੰ ਅਗਮਾਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਕਾਣਾਯ ਸਾਮਿਕੋ ਅਞ੍ਞੰ ਪਜਾਪਤਿੰ ਆਨੇਸਿ।

ਅਸ੍ਸੋਸਿ ਖੋ ਕਾਣਾ – ‘‘ਤੇਨ ਕਿਰ ਪੁਰਿਸੇਨ ਅਞ੍ਞਾ ਪਜਾਪਤਿ ਆਨੀਤਾ’’ਤਿ। ਸਾ ਰੋਦਨ੍ਤੀ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹਸਮਯੰ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਯੇਨ ਕਾਣਮਾਤਾਯ ਉਪਾਸਿਕਾਯ ਨਿਵੇਸਨੰ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਅਥ ਖੋ ਕਾਣਮਾਤਾ ਉਪਾਸਿਕਾ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸਿਨ੍ਨੰ ਖੋ ਕਾਣਮਾਤਰੰ ਉਪਾਸਿਕੰ ਭਗਵਾ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਕਿਸ੍ਸਾਯੰ ਕਾਣਾ ਰੋਦਤੀ’’ਤਿ? ਅਥ ਖੋ ਕਾਣਮਾਤਾ ਉਪਾਸਿਕਾ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਕਾਣਮਾਤਰੰ ਉਪਾਸਿਕੰ ਧਮ੍ਮਿਯਾ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਸਮਾਦਪੇਤ੍ਵਾ ਸਮੁਤ੍ਤੇਜੇਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਪਹंਸੇਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ।

੨੩੧. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਸਤ੍ਥੋ ਰਾਜਗਹਾ ਪਟਿਯਾਲੋਕੰ ਗਨ੍ਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ। ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਪਿਣ੍ਡਚਾਰਿਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤੰ ਸਤ੍ਥੰ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਾਵਿਸਿ। ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਉਪਾਸਕੋ ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਸਤ੍ਤੁੰ ਦਾਪੇਸਿ। ਸੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਆਚਿਕ੍ਖਿ। ਤਸ੍ਸਪਿ ਸਤ੍ਤੁੰ ਦਾਪੇਸਿ। ਸੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਆਚਿਕ੍ਖਿ। ਤਸ੍ਸਪਿ ਸਤ੍ਤੁੰ ਦਾਪੇਸਿ। ਯਥਾਪਟਿਯਤ੍ਤੰ ਪਾਥੇਯ੍ਯੰ ਪਰਿਕ੍ਖਯੰ ਅਗਮਾਸਿ । ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਉਪਾਸਕੋ ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਅਜ੍ਜਣ੍ਹੋ, ਅਯ੍ਯਾ, ਆਗਮੇਥ, ਯਥਾਪਟਿਯਤ੍ਤੰ ਪਾਥੇਯ੍ਯੰ ਅਯ੍ਯਾਨੰ ਦਿਨ੍ਨੰ। ਪਾਥੇਯ੍ਯੰ ਪਟਿਯਾਦੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਨਾਯ੍ਯੋ [ਨਾਯ੍ਯ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਸਕ੍ਕਾ ਆਗਮੇਤੁੰ, ਪਯਾਤੋ ਸਤ੍ਥੋ’’ਤਿ ਅਗਮੰਸੁ। ਅਥ ਖੋ ਤਸ੍ਸ ਉਪਾਸਕਸ੍ਸ ਪਾਥੇਯ੍ਯੰ ਪਟਿਯਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਚੋਰਾ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿੰਸੁ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਸਮਣਾ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਨ ਮਤ੍ਤੰ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਅਯੰ ਇਮੇਸੰ ਦਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਚੋਰੇਹਿ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਨੋ’’ਤਿ। ਅਸ੍ਸੋਸੁੰ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਸੰ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨੰ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨੰ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨੰ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਪਕਰਣੇ ਧਮ੍ਮਿੰ ਕਥੰ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਪਞ੍ਞਪੇਸ੍ਸਾਮਿ ਦਸ ਅਤ੍ਥਵਸੇ ਪਟਿਚ੍ਚ – ਸਙ੍ਘਸੁਟ੍ਠੁਤਾਯ, ਸਙ੍ਘਫਾਸੁਤਾਯ...ਪੇ॰... ਵਿਨਯਾਨੁਗ੍ਗਹਾਯ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੨੩੨. “**ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਪਨੇਵ ਕੁਲੰ ਉਪਗਤੰ ਪੂਵੇਹਿ ਵਾ ਮਨ੍ਥੇਹਿ ਵਾ ਅਭਿਹਟ੍ਠੁੰ ਪਵਾਰੇਯ੍ਯ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਪਤ੍ਤਪੂਰਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬਾ ਤਤੋ ਚੇ ਉਤ੍ਤਰਿ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ। ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਪਤ੍ਤਪੂਰੇ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸੰਵਿਭਜਿਤਬ੍ਬੰ। ਅਯੰ ਤਤ੍ਥ ਸਾਮੀਚੀ**”ਤਿ।

੨੩੩. **ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਪਨੇਵ ਕੁਲੰ ਉਪਗਤ**ਨ੍ਤਿ ਕੁਲੰ ਨਾਮ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਕੁਲਾਨਿ – ਖਤ੍ਤਿਯਕੁਲੰ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੰ, ਵੇਸ੍ਸਕੁਲੰ, ਸੁਦ੍ਦਕੁਲੰ।

ਉਪਗਤਨ੍ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਗਤੰ।

ਪੂਵੰ ਨਾਮ ਯੰਕਿਞ੍ਚਿ ਪਹੇਣਕਤ੍ਥਾਯ ਪਟਿਯਤ੍ਤੰ।

ਮਨ੍ਥੰ ਨਾਮ ਯੰਕਿਞ੍ਚਿ ਪਾਥੇਯ੍ਯਤ੍ਥਾਯ ਪਟਿਯਤ੍ਤੰ।

ਅਭਿਹਟ੍ਠੁੰ ਪਵਾਰੇਯ੍ਯਾਤਿ ਯਾਵਤਕੰ ਇਚ੍ਛਸਿ ਤਾਵਤਕੰ ਗਣ੍ਹਾਹੀਤਿ।

ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੇਨਾਤਿ ਇਚ੍ਛਮਾਨੇਨ।

ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਪਤ੍ਤਪੂਰਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬਾਤਿ ਦ੍ਵੇਤਯੋ ਪਤ੍ਤਪੂਰਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬਾ।

ਤਤੋ ਚੇ ਉਤ੍ਤਰਿ ਪਟਿਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯਾਤਿ ਤਤੁਤ੍ਤਰਿ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਦ੍ਵਤ੍ତਿਪਤ੍ਤਪੂਰੇ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ – ''ਅਮੁਤ੍ਰ ਮਯਾ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਪਤ੍ਤਪੂਰਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਾ, ਮਾ ਖੋ ਤਤ੍ਥ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹੀ''ਤਿ। ਸਚੇ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਨ ਆਚਿਕ੍ਖਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਸਚੇ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤੇ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਤਤੋ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਿਭਜਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਪਟਿਕ੍ਕਮਨਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਂਵਿਭਜਿਤਬ੍ਬਂ।

ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਸਾਮੀਚੀਤਿ ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਅਨੁਧਮ੍ਮਤਾ।

੨੩੪. ਅਤਿਰੇਕਦ੍ਵਤ੍ਤਿਪਤ੍ਤਪੂਰੇ ਅਤਿਰੇਕਸਞ੍ਞੀ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਤਿਰੇਕਦ੍ਵਤ੍ਤਿਪਤ੍ਤਪੂਰੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਤਿਰੇਕਦ੍ਵਤ੍ਤਿਪਤ੍ਤਪੂਰੇ ਊਨਕਸਞ੍ਞੀ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਊਨਕਦ੍ਵਤ੍ਤਿਪਤ੍ਤਪੂਰੇ ਅਤਿਰੇਕਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਊਨਕਦ੍ਵਤ੍ਤਿਪਤ੍ਤਪੂਰੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਊਨਕਦ੍ਵਤ੍ਤਿਪਤ੍ਤਪੂਰੇ ਊਨਕਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੨੩੫. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਪਤ੍ਤਪੂਰੇ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਊਨਕਦ੍ਵਤ੍ਤਿਪਤ੍ਤਪੂਰੇ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਨ ਪਹੇਣਕਤ੍ਥਾਯ ਨ ਪਾਥੇਯ੍ਯਤ੍ਥਾਯ ਪਟਿਯਤ੍ਤਂ ਦੇਨ੍ਤਿ, ਪਹੇਣਕਤ੍ਥਾਯ ਵਾ ਪਾਥੇਯ੍ਯਤ੍ਥਾਯ ਵਾ ਪਟਿਯਤ੍ਤਸੇਸਕਂ ਦੇਨ੍ਤਿ, ਗਮਨੇ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧੇ ਦੇਨ੍ਤਿ, ਞਾਤਕਾਨਂ ਪਵਾਰਿਤਾਨਂ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਧਨੇਨ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਕਾਣਮਾਤੁਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਚਤੁਤ੍ਥਂ।

੫. ਪਠਮਪਵਾਰਣਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੩੬. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਭੋਜੇਸਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਭੁਤ੍ਤਾਵੀ ਪਵਾਰਿਤਾ ਞਾਤਿਕੁਲਾਨਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕਚ੍ਚੇ ਭੁਞ੍ਜਿਂਸੁ ਏਕਚ੍ਚੇ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਆਦਾਯ ਅਗਮਂਸੁ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਪਟਿਵਿਸ੍ਸਕੇ [ਪਟਿਵਿਸਕੇ (ਯੋਜਨਾ)] ਏਤਦਵੋਚ – ''ਭਿਕ੍ਖੂ ਮਯਾ ਅਯ੍ਯਾ ਸਨ੍ਤਪ੍ਪਿਤਾ। ਏਥ, ਤੁਮ੍ਹੇਪਿ ਸਨ੍ਤਪ੍ਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਤੇ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ''ਕਿਂ ਤ੍ਵਂ, ਅਯ੍ਯੋ [ਅਯ੍ਯ (ਸ੍ਯਾ॰)], ਅਮ੍ਹੇ ਸਨ੍ਤਪ੍ਪੇਸ੍ਸਸਿ? ਯੇਪਿ ਤਯਾ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤਾ ਤੇਪਿ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਘਰਾਨਿ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕਚ੍ਚੇ ਭੁਞ੍ਜਿਂਸੁ ਏਕਚ੍ਚੇ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਆਦਾਯ ਅਗਮਂਸੂ''ਤਿ!

ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਉਜ੍ਝਾਯਤਿ ਖਿਯ੍ਯਤਿ ਵਿਪਾਚੇਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਦਨ੍ਤਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਘਰੇ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨ ਚਾਹਂ ਪਟਿਬਲੋ ਯਾਵਦਤ੍ਥਂ ਦਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਸ੍ਸ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭੁਤ੍ਤਾਵੀ ਪਵਾਰਿਤਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਭੁਤ੍ਤਾਵੀ ਪਵਾਰਿਤਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ ਭੁਤ੍ਤਾਵੀ ਪਵਾਰਿਤਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

"ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭੁਤ੍ਤਾਵੀ ਪਵਾਰਿਤੋ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਖਾਦੇਯ੍ਯ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ"ਨ੍ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦਂ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

੨੩੭. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਗਿਲਾਨਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਣੀਤੇ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੇ ਨੀਹਰਨ੍ਤਿ। ਗਿਲਾਨਾ ਨ ਚਿਤ੍ਤਰੂਪਂ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਤਾਨਿ ਭਿਕ੍ਖੂ ਛਟ੍ਟੇਨ੍ਤਿ। ਅਸ੍ਸੋਸਿ ਖੋ ਭਗਵਾ ਉਚ੍ਚਾਸਦ੍ਦਂ ਮਹਾਸਦ੍ਦਂ ਕਾਕੋਰਵਸਦ੍ਦਂ। ਸੁਤ੍ਵਾਨ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਆਨਨ੍ਦਂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਸੋ, ਆਨਨ੍ਦ, ਉਚ੍ਚਾਸਦ੍ਦੋ ਮਹਾਸਦ੍ਦੋ ਕਾਕੋਰਵਸਦ੍ਦੋ''ਤਿ? ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ''ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯੁਂ ਪਨਾਨਨ੍ਦ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਗਿਲਾਨਾਤਿਰਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ। ''ਨ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯੁਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਚ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਚ ਅਤਿਰਿਤ੍ਤਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਤਿਰਿਤ੍ਤਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ – ''ਅਲਮੇਤਂ ਸਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੨੩੮. **"ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭੁਤ੍ਤਾਵੀ ਪਵਾਰਿਤੋ ਅਨਤਿਰਿਤ੍ਤਂ ਖਾਦਨੀਯਂ** ਵਾ **ਭੋਜਨੀਯਂ** ਵਾ **ਖਾਦੇਯ੍ਯ** ਵਾ **ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ** ਵਾ, **ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੨੩੯. **ਯੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ…ਪੇ॰… **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ…ਪੇ॰… ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਭੁਤ੍ਤਾਵੀ ਨਾਮ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਭੋਜਨਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਭੋਜਨਂ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਕੁਸਗ੍ਗੇਨਪਿ ਭੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

ਪਵਾਰਿਤੋ ਨਾਮ ਅਸਨਂ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਭੋਜਨਂ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਹਤ੍ਥਪਾਸੇ ਠਿਤੋ ਅਭਿਹਰਤਿ, ਪਟਿਕ੍ਖੇਪੋ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ।

ਅਨਤਿਰਿਤ੍ਤਂ ਨਾਮ ਅਕਪ੍ਪਿਯਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਨੁਚ੍ਚਾਰਿਤਕਤਂ ਹੋਤਿ , ਅਹਤ੍ਥਪਾਸੇ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਭੁਤ੍ਤਾਵਿਨਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਭੁਤ੍ਤਾਵਿਨਾ ਪਵਾਰਿਤੇਨ ਆਸਨਾ ਵੁਟ੍ਠਿਤੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ''ਅਲਮੇਤਂ ਸਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਅਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ, ਨ ਗਿਲਾਨਾਤਿਰਿਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ'' – ਏਤਂ ਅਨਤਿਰਿਤ੍ਤਂ ਨਾਮ।

ਅਤਿਰਿਤ੍ਤਂ ਨਾਮ ਕਪ੍ਪਿਯਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਉਚ੍ਚਾਰਿਤਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਹਤ੍ਥਪਾਸੇ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਭੁਤ੍ਤਾਵਿਨਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਭੁਤ੍ਤਾਵਿਨਾ ਪਵਾਰਿਤੇਨ ਆਸਨਾ ਅਵੁਟ੍ਠਿਤੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ''ਅਲਮੇਤਂ ਸਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ, ਗਿਲਾਨਾਤਿਰਿਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਏਤਂ ਅਤਿਰਿਤ੍ਤਂ ਨਾਮ।

ਖਾਦਨੀਯਂ ਨਾਮ ਪਞ੍ਚ ਭੋਜਨਾਨਿ – ਯਾਮਕਾਲਿਕਂ ਸਤ੍ਤਾਹਕਾਲਿਕਂ ਯਾਵਜੀਵਿਕਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਵਸੇਸਂ ਖਾਦਨੀਯਂ ਨਾਮ।

ਭੋਜਨੀਯਂ ਨਾਮ ਪਞ੍ਚ ਭੋਜਨਾਨਿ – ਓਦਨੋ, ਕੁਮ੍ਮਾਸੋ, ਸਤ੍ਤੁ, ਮਚ੍ਛੋ, ਮਂਸਂ।

''ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮਿ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੨੪੦. ਅਨਤਿਰਿਤ੍ਤੇ ਅਨਤਿਰਿਤ੍ਤਸਞ੍ਞੀ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਖਾਦਤਿ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਨਤਿਰਿਤ੍ਤੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਖਾਦਤਿ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਨਤਿਰਿਤ੍ਤੇ ਅਤਿਰਿਤ੍ਤਸਞ੍ਞੀ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਖਾਦਤਿ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਯਾਮਕਾਲਿਕਂ ਸਤ੍ਤਾਹਕਾਲਿਕਂ ਯਾਵਜੀਵਿਕਂ ਆਹਾਰਤ੍ਥਾਯ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਤਿਰਿਤ੍ਤੇ ਅਨਤਿਰਿਤ੍ਤਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਤਿਰਿਤ੍ਤੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਤਿਰਿਤ੍ਤੇ ਅਤਿਰਿਤ੍ਤਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੨੪੧. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਤਿਰਿਤ੍ਤਂ ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ''ਅਤਿਰਿਤ੍ਤਂ ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਹਰਨ੍ਤੋ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਸੇਸਕਂ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਯਾਮਕਾਲਿਕਂ ਸਤ੍ਤਾਹਕਾਲਿਕਂ ਯਾਵਜੀਵਿਕਂ ਸਤਿ ਪਚ੍ਚਯੇ

ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਪਠਮਪਵਾਰਣਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਪਞ੍ਚਮਂ।

੬. ਦੁਤਿਯਪਵਾਰਣਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੪੨. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਦ੍ਵੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੋਸਲੇਸੁ ਜਨਪਦੇ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਅਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਪ੍ਪਟਿਪਨ੍ਨਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਏਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨਾਚਾਰਂ ਆਚਰਤਿ। ਦੁਤਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਮਾਵੁਸੋ, ਏਵਰੂਪਮਕਾਸਿ, ਨੇਤਂ ਕਪ੍ਪਤੀ''ਤਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਉਪਨਨ੍ਧਿ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਅਗਮਂਸੁ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਪੂਗਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਭਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਦੁਤਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭੁਤ੍ਤਾਵੀ ਪਵਾਰਿਤੋ ਹੋਤਿ। ਉਪਨਦ੍ਧੋ [ਉਪਨਨ੍ਧੋ (ਕ॰)] ਭਿਕ੍ਖੁ ਞਾਤਿਕੁਲਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਆਦਾਯ ਯੇਨ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਭੁਞ੍ਜਾਹਿ, ਆਵੁਸੋ''ਤਿ। ''ਅਲਂ, ਆਵੁਸੋ, ਪਰਿਪੁਣ੍ਣੋਮ੍ਹੀ''ਤਿ। ''ਸੁਨ੍ਦਰੋ, ਆਵੁਸੋ, ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੋ, ਭੁਞ੍ਜਾਹੀ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਨਿਪ੍ਪੀਲਿਯਮਾਨੋ ਤਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਭੁਞ੍ਜਿ। ਉਪਨਦ੍ਧੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ [ਤ੍ਵਂ ਹਿ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਨਾਮ, ਆਵੁਸੋ, ਮਂ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਮਞ੍ਞਸਿ ਯਂ ਤ੍ਵਂ ਭੁਤ੍ਤਾਵੀ ਪਵਾਰਿਤੋ ਅਨਤਿਰਿਤ੍ਤਂ ਭੋਜਨਂ ਭੁਞ੍ਜਸੀ''ਤਿ। ''ਨਨੁ, ਆਵੁਸੋ, ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ। ''ਨਨੁ, ਆਵੁਸੋ, ਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਭੁਤ੍ਤਾਵਿਂ ਪਵਾਰਿਤਂ ਅਨਤਿਰਿਤ੍ਤੇਨ ਭੋਜਨੇਨ ਅਭਿਹਟ੍ਠੁਂ ਪਵਾਰੇਸ੍ਸਤੀ'' ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ, ਭਿਕ੍ਖੁ, ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਭੁਤ੍ਤਾਵਿਂ ਪਵਾਰਿਤਂ ਅਨਤਿਰਿਤ੍ਤੇਨ ਭੋਜਨੇਨ ਅਭਿਹਟ੍ਠੁਂ ਪਵਾਰੇਸੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤ੍ਵਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਭੁਤ੍ਤਾਵਿਂ ਪਵਾਰਿਤਂ ਅਨਤਿਰਿਤ੍ਤੇਨ ਭੋਜਨੇਨ ਅਭਿਹਟ੍ਠੁਂ ਪਵਾਰੇਸ੍ਸਸਿ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੨੪੩. **"ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਭੁਤ੍ਤਾਵਿਂ ਪਵਾਰਿਤਂ ਅਨਤਿਰਿਤ੍ਤੇਨ ਖਾਦਨੀਯੇਨ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯੇਨ ਵਾ ਅਭਿਹਟ੍ਠੁਂ ਪਵਾਰੇਯ੍ਯ - 'ਹਨ੍ਦ, ਭਿਕ੍ਖੁ, ਖਾਦ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜ ਵਾ'ਤਿ, ਜਾਨਂ ਆਸਾਦਨਾਪੇਕ੍ਖੋ, ਭੁਤ੍ਤਸ੍ਮਿਂ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ"**ਨ੍ਤਿ।

੨੪੪. **ਯੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਭਿਕ੍ਖੁਨ੍ਤਿ ਅਞ੍ਞਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ।

ਭੁਤ੍ਤਾਵੀ ਨਾਮ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਭੋਜਨਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਭੋਜਨਂ, ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਕੁਸਗ੍ਗੇਨਪਿ ਭੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

ਪਵਾਰਿਤੋ ਨਾਮ ਅਸਨਂ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਭੋਜਨਂ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਹਤ੍ਥਪਾਸੇ ਠਿਤੋ ਅਭਿਹਰਤਿ, ਪਟਿਕ੍ਖੇਪੋ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ।

ਅਨਤਿਰਿਤ੍ਤਂ ਨਾਮ ਅਕਪ੍ਪਿਯਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਨੁਚ੍ਚਾਰਿਤਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਹਤ੍ਥਪਾਸੇ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਭੁਤ੍ਤਾਵਿਨਾ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ਭੁਤ੍ਤਾਵਿਨਾ ਪਵਾਰਿਤੇਨ ਆਸਨਾ ਵੁਟ੍ਠਿਤੇਨ ਕਤਂ ਹੋਤਿ, ''ਅਲਮੇਤਂ ਸਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਅਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ, ਨ ਗਿਲਾਨਾਤਿਰਿਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਏਤਂ ਅਨਤਿਰਿਤ੍ਤਂ ਨਾਮ।

ਖਾਦਨੀਯਂ ਨਾਮ ਪਞ੍ਚ ਭੋਜਨਾਨਿ – ਯਾਮਕਾਲਿਕਂ ਸਤ੍ਤਾਹਕਾਲਿਕਂ ਯਾਵਜੀਵਿਕਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਵਸੇਸਂ ਖਾਦਨੀਯਂ ਨਾਮ।

ਭੋਜਨੀਯਂ ਨਾਮ ਪਞ੍ਚ ਭੋਜਨਾਨਿ – ਓਦਨੋ, ਕੁਮ੍ਮਾਸੋ, ਸਤ੍ਤੁ, ਮਚ੍ਛੋ, ਮਂਸਂ।

ਅਭਿਹਟ੍ਠੁਂ ਪਵ਼ਾਰੇਯ੍ਯਾਤਿ ਯਾਵਤਕਂ ਇਚ੍ਛਸਿ ਤਾਵਤਕਂ ਗਣ੍ਹਾਹੀਤਿ।

ਜਾਨਾਤਿ ਨਾਮ ਸਾਮਂ ਵਾ ਜਾਨਾਤਿ, ਅਞ੍ਞੇ ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤਿ, ਸੋ ਵਾ ਆਰੋਚੇਤਿ।

ਆਸਾਦਨਾਪੇਕ੍ਖੋਤਿ ''ਇਮਿਨਾ ਇਮਂ ਚੋਦੇਸ੍ਸਾਮਿ ਸਾਰੇਸ੍ਸਾਮਿ ਪਟਿਚੋਦੇਸ੍ਸਾਮਿ ਪਟਿਸਾਰੇਸ੍ਸਾਮਿ ਮਙ੍ਕੁ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਭਿਹਰਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਤਸ੍ਸ ਵਚਨੇਨ ''ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮਿ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਭੋਜਨਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੨੪੫. ਪਵਾਰਿਤੇ ਪਵਾਰਿਤਸਞ੍ਞੀ ਅਨਤਿਰਿਤ੍ਤੇਨ ਖਾਦਨੀਯੇਨ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯੇਨ ਵਾ ਅਭਿਹਟ੍ਠੁਂ ਪਵਾਰੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਪਵਾਰਿਤੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਅਨਤਿਰਿਤ੍ਤੇਨ ਖਾਦਨੀਯੇਨ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯੇਨ ਵਾ ਅਭਿਹਟ੍ਠੁਂ ਪਵਾਰੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਪਵਾਰਿਤੇ ਅਪ੍ਪਵਾਰਿਤਸਞ੍ਞੀ ਅਨਤਿਰਿਤ੍ਤੇਨ ਖਾਦਨੀਯੇਨ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯੇਨ ਵਾ ਅਭਿਹਟ੍ਠੁਂ ਪਵਾਰੇਤਿ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਯਾਮਕਾਲਿਕਂ ਸਤ੍ਤਾਹਕਾਲਿਕਂ ਯਾਵਜੀਵਿਕਂ ਆਹਾਰਤ੍ਥਾਯ ਅਭਿਹਰਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਤਸ੍ਸ ਵਚਨੇਨ ''ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮਿ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਪ੍ਪਵਾਰਿਤੇ ਪਵਾਰਿਤਸਞ੍ਞੀ , ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਪ੍ਪਵਾਰਿਤੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਪ੍ਪਵਾਰਿਤੇ ਅਪ੍ਪਵਾਰਿਤਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੨੪੬. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਤਿਰਿਤ੍ਤਂ ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦੇਤਿ, ''ਅਤਿਰਿਤ੍ਤਂ ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਾਹੀ''ਤਿ ਦੇਤਿ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਹਰਨ੍ਤੋ ਗਚ੍ਛਾਹੀਤਿ ਦੇਤਿ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਸੇਸਕਂ ਦੇਤਿ, ''ਯਾਮਕਾਲਿਕਂ ਸਤ੍ਤਾਹਕਾਲਿਕਂ ਯਾਵਜੀਵਿਕਂ ਸਤਿ ਪਚ੍ਚਯੇ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਾ''ਤਿ ਦੇਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਦੁਤਿਯਪਵਾਰਣਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਛਟ੍ਠਂ।

੭. ਵਿਕਾਲਭੋਜਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੪੭. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਰਾਜਗਹੇ ਵਿਹਰਤਿ ਵੇਲ਼ੁਵਨੇ ਕਲਨ੍ਦਕਨਿਵਾਪੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਰਾਜਗਹੇ ਗਿਰਗ੍ਗਸਮਜ੍ਜੋ ਹੋਤਿ। ਸਤ੍ਤਰਸਵਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਗਿਰਗ੍ਗਸਮਜ੍ਜਂ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਅਗਮਂਸੁ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਸਤ੍ਤਰਸਵਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਨਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਿਲਿਮ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਭੋਜੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਨੀਯਂ ਅਦਂਸੁ। ਸਤ੍ਤਰਸਵਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਖਾਦਨੀਯਂ ਆਦਾਯ ਆਰਾਮਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਗਣ੍ਹਾਥਾਵੁਸੋ, ਖਾਦਨੀਯਂ ਖਾਦਥਾ''ਤਿ। ''ਕੁਤੋ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ, ਆਵੁਸੋ, ਖਾਦਨੀਯਂ ਲਦ੍ਧ''ਨ੍ਤਿ? ਸਤ੍ਤਰਸਵਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ''ਕਿਂ ਪਨ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਆਵੁਸੋ, ਵਿਕਾਲੇ ਭੋਜਨਂ ਭੁਞ੍ਜਥਾ''ਤਿ? ''ਏਵਮਾਵੁਸੋ''ਤਿ। ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਸਤ੍ਤਰਸਵਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਵਿਕਾਲੇ ਭੋਜਨਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਸਤ੍ਤਰਸਵਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਵਿਕਾਲੇ ਭੋਜਨਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਿਕਾਲੇ ਭੋਜਨਂ ਭੁਞ੍ਜਥਾਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਵਿਕਾਲੇ ਭੋਜਨਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਥ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੨੪੮. **ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਵਿਕਾਲੇ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਖਾਦੇਯ੍ਯ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**ਨ੍ਤਿ।

੨੪੯. **ਯੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਵਿਕਾਲੋ ਨਾਮ ਮਜ੍ਝਨ੍ਹਿਕੇ ਵੀਤਿਵਤ੍ਤੇ ਯਾਵ ਅਰੁਣੁਗ੍ਗਮਨਾ।

ਖਾਦਨੀਯਂ ਨਾਮ ਪਞ੍ਚ ਭੋਜਨਾਨਿ – ਯਾਮਕਾਲਿਕਂ ਸਤ੍ਤਾਹਕਾਲਿਕਂ ਯਾਵਜੀਵਿਕਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਵਸੇਸਂ ਖਾਦਨੀਯਂ ਨਾਮ।

ਭੋਜਨੀਯਂ ਨਾਮ ਪਞ੍ਚ ਭੋਜਨਾਨਿ – ਓਦਨੋ, ਕੁਮ੍ਮਾਸੋ, ਸਤ੍ਤੁ, ਮਚ੍ਛੋ, ਮਂਸਂ।

''ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮਿ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੨੫੦. ਵਿਕਾਲੇ ਵਿਕਾਲਸਞ੍ਞੀ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਖਾਦਤਿ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਵਿਕਾਲੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਖਾਦਤਿ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਵਿਕਾਲੇ ਕਾਲਸਞ੍ਞੀ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਖਾਦਤਿ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਯਾਮਕਾਲਿਕਂ ਸਤ੍ਤਾਹਕਾਲਿਕਂ ਯਾਵਜੀਵਿਕਂ ਆਹਾਰਤ੍ਥਾਯ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਕਾਲੇ ਵਿਕਾਲਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਕਾਲੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਕਾਲੇ ਕਾਲਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੨੫੧. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਯਾਮਕਾਲਿਕਂ ਸਤ੍ਤਾਹਕਾਲਿਕਂ ਯਾਵਜੀਵਿਕਂ ਸਤਿ ਪਚ੍ਚਯੇ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਵਿਕਾਲਭੋਜਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਸਤ੍ਤਮਂ।

੮. ਸਨ੍ਨਿਧਿਕਾਰਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੫੨. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਆਨਨ੍ਦਸ੍ਸ ਉਪਜ੍ਝਾਯੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਬੇਲਟ੍ਠਸੀਸੋ [ਬੇਲਟ੍ਠਿਸੀਸੋ (ਸੀ॰) ਵੇਲ਼ਟ੍ਠਸੀਸੋ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਅਰਞ੍ਞੇ ਵਿਹਰਤਿ। ਸੋ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਸੁਕ੍ਖਕੁਰਂ ਆਰਾਮਂ ਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸੁਕ੍ਖਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਿਪਤਿ। ਯਦਾ ਆਹਾਰੇਨ ਅਤ੍ਥੋ ਹੋਤਿ, ਤਦਾ ਉਦਕੇਨ ਤੇਮੇਤ੍ਵਾ ਤੇਮੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਚਿਰੇਨ ਗਾਮਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਵਿਸਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਬੇਲਟ੍ਠਸੀਸਂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਕਿਸ੍ਸ ਤ੍ਵਂ, ਆਵੁਸੋ, ਚਿਰੇਨ ਗਾਮਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਵਿਸਸੀ''ਤਿ? ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਬੇਲਟ੍ਠਸੀਸੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ''ਕਿਂ ਪਨ ਤ੍ਵਂ, ਆਵੁਸੋ, ਸਨ੍ਨਿਧਿਕਾਰਕਂ ਭੋਜਨਂ ਭੁਞ੍ਜਸੀ''ਤਿ? ''ਏਵਮਾਵੁਸੋ''ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਆਯਸ੍ਮਾ ਬੇਲਟ੍ਠਸੀਸੋ ਸਨ੍ਨਿਧਿਕਾਰਕਂ ਭੋਜਨਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ, ਬੇਲਟ੍ਠਸੀਸ, ਸਨ੍ਨਿਧਿਕਾਰਕਂ ਭੋਜਨਂ ਭੁਞ੍ਜਸੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤ੍ਵਂ, ਬੇਲਟ੍ਠਸੀਸ, ਸਨ੍ਨਿਧਿਕਾਰਕਂ ਭੋਜਨਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਸਿ! ਨੇਤਂ, ਬੇਲਟ੍ਠਸੀਸ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੨੫੩. **"ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਨ੍ਨਿਧਿਕਾਰਕਂ ਖਾਦਨੀਯਂ** ਵਾ **ਭੋਜਨੀਯਂ** ਵਾ **ਖਾਦੇਯ੍ਯ** ਵਾ **ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ** ਵਾ, **ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੨੫੪. **ਯੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਸਨ੍ਨਿਧਿਕਾਰਕਂ ਨਾਮ ਅਜ੍ਜ ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਂ ਅਪਰਜ੍ਜੁ ਖਾਦਿਤਂ ਹੋਤਿ।

ਖਾਦਨੀਯਂ ਨਾਮ ਪਞ੍ਚ ਭੋਜਨਾਨਿ – ਯਾਮਕਾਲਿਕਂ ਸਤ੍ਤਾਹਕਾਲਿਕਂ ਯਾਵਜੀਵਿਕਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਵਸੇਸਂ ਖਾਦਨੀਯਂ ਨਾਮ।

ਭੋਜਨੀਯਂ ਨਾਮ ਪਞ੍ਚ ਭੋਜਨਾਨਿ – ਓਦਨੋ, ਕੁਮ੍ਮਾਸੋ, ਸਤ੍ਤੁ, ਮਚ੍ਛੋ, ਮਂਸਂ।

‘‘ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮਿ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੨੫੫. ਸਨ੍ਨਿਧਿਕਾਰਕੇ ਸਨ੍ਨਿਧਿਕਾਰਕਸਞ੍ਞੀ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਖਾਦਤਿ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਸਨ੍ਨਿਧਿਕਾਰਕੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਖਾਦਤਿ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਸਨ੍ਨਿਧਿਕਾਰਕੇ ਅਸਨ੍ਨਿਧਿਕਾਰਕਸਞ੍ਞੀ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਖਾਦਤਿ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਯਾਮਕਾਲਿਕਂ ਸਤ੍ਤਾਹਕਾਲਿਕਂ ਯਾਵਜੀਵਿਕਂ ਆਹਾਰਤ੍ਥਾਯ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਸਨ੍ਨਿਧਿਕਾਰਕੇ ਸਨ੍ਨਿਧਿਕਾਰਕਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਸਨ੍ਨਿਧਿਕਾਰਕੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਸਨ੍ਨਿਧਿਕਾਰਕੇ ਅਸਨ੍ਨਿਧਿਕਾਰਕਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੨੫੬. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਯਾਵਕਾਲਿਕਂ ਯਾਵਕਾਲੇ ਨਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਯਾਮਕਾਲਿਕਂ ਯਾਮੇ ਨਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਸਤ੍ਤਾਹਕਾਲਿਕਂ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਨਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਯਾਵਜੀਵਿਕਂ ਸਤਿ ਪਚ੍ਚਯੇ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਸਨ੍ਨਿਧਿਕਾਰਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਅਟ੍ਠਮਂ।

੯. ਪਣੀਤਭੋਜਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੫੭. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਣੀਤਭੋਜਨਾਨਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਸਮਣਾ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਪਣੀਤਭੋਜਨਾਨਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਕਸ੍ਸ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਨ ਮਨਾਪਂ, ਕਸ੍ਸ ਸਾਦੁਂ ਨ ਰੁਚ੍ਚਤੀ’’ਤਿ!! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਣੀਤਭੋਜਨਾਨਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਣੀਤਭੋਜਨਾਨਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਥਾਤਿ? ‘‘ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ’’ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਪਣੀਤਭੋਜਨਾਨਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਥ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

‘‘ਯਾਨਿ ਖੋ ਪਨ ਤਾਨਿ ਪਣੀਤਭੋਜਨਾਨਿ, ਸੇਯ੍ਯਥਿਦਂ - ਸਪ੍ਪਿ ਨਵਨੀਤਂ ਤੇਲਂ ਮਧੁ ਫਾਣਿਤਂ ਮਚ੍ਛੋ ਮਂਸਂ ਖੀਰਂ ਦਧਿ। ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਵਰੂਪਾਨਿ ਪਣੀਤਭੋਜਨਾਨਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ’’ਨ੍ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦਂ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

੨੫੮. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਗਿਲਾਨਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਗਿਲਾਨਪੁਚ੍ਛਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਗਿਲਾਨੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ‘‘ਕਚ੍ਚਾਵੁਸੋ ਖਮਨੀਯਂ, ਕਚ੍ਚਿ ਯਾਪਨੀਯ’’ਨ੍ਤਿ? ‘‘ਪੁਬ੍ਬੇ ਮਯਂ, ਆਵੁਸੋ, ਪਣੀਤਭੋਜਨਾਨਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਾਮ, ਤੇਨ ਨੋ ਫਾਸੁ ਹੋਤਿ; ਇਦਾਨਿ ਪਨ ‘‘ਭਗਵਤਾ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਾ ਨ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਮ, ਤੇਨ ਨੋ ਨ ਫਾਸੁ ਹੋਤੀ’’ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ,

ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਗਿਲਾਨੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਣੀਤਭੋਜਨਾਨਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੨੫੯. "**ਯਾਨਿ ਖੋ ਪਨ ਤਾਨਿ ਪਣੀਤਭੋਜਨਾਨਿ, ਸੇਯ੍ਯਥਿਦਂ - ਸਪ੍ਪਿ ਨਵਨੀਤਂ ਤੇਲਂ ਮਧੁ ਫਾਣਿਤਂ ਮਚ੍ਛੋ ਮਂਸਂ ਖੀਰਂ ਦਧਿ। ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਵਰੂਪਾਨਿ ਪਣੀਤਭੋਜਨਾਨਿ ਅਗਿਲਾਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੨੬੦. **ਯਾਨਿ ਖੋ ਪਨ ਤਾਨਿ ਪਣੀਤਭੋਜਨਾਨੀ**ਤਿ **ਸਪ੍ਪਿ** ਨਾਮ ਗੋਸਪ੍ਪਿ ਵਾ ਅਜਿਕਾਸਪ੍ਪਿ ਵਾ ਮਹਿਂਸਸਪ੍ਪਿ ਵਾ, ਯੇਸਂ ਮਂਸਂ ਕਪ੍ਪਤਿ ਤੇਸਂ ਸਪ੍ਪਿ।

ਨਵਨੀਤਂ ਨਾਮ ਤੇਸਞ੍ਞੇਵ ਨਵਨੀਤਂ।

ਤੇਲਂ ਨਾਮ ਤਿਲਤੇਲਂ ਸਾਸਪਤੇਲਂ ਮਧੁਕਤੇਲਂ ਏਰਣ੍ਡਤੇਲਂ ਵਸਾਤੇਲਂ।

ਮਧੁ ਨਾਮ ਮਕ੍ਖਿਕਾਮਧੁ ।

ਫਾਣਿਤਂ ਨਾਮ ਉਚ੍ਛੁਮ੍ਹਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਂ।

ਮਚ੍ਛੋ ਨਾਮ ਉਦਕੋ [ਉਦਕਚਰੋ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕ॰)] ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਮਂਸਂ ਨਾਮ ਯੇਸਂ ਮਂਸਂ ਕਪ੍ਪਤਿ, ਤੇਸਂ ਮਂਸਂ।

ਖੀਰਂ ਨਾਮ ਗੋਖੀਰਂ ਵਾ ਅਜਿਕਾਖੀਰਂ ਵਾ ਮਹਿਂਸਖੀਰਂ ਵਾ, ਯੇਸਂ ਮਂਸਂ ਕਪ੍ਪਤਿ, ਤੇਸਂ ਖੀਰਂ।

ਦਧਿ ਨਾਮ ਤੇਸਞ੍ਞੇਵ ਦਧਿ।

ਯੋ ਪਨਾਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਏਵਰੂਪਾਨਿ ਪਣੀਤਭੋਜਨਾਨੀਤਿ ਤਥਾਰੂਪਾਨਿ ਪਣੀਤਭੋਜਨਾਨਿ।

ਅਗਿਲਾਨੋ ਨਾਮ ਯਸ੍ਸ ਵਿਨਾ ਪਣੀਤਭੋਜਨਾਨਿ ਫਾਸੁ ਹੋਤਿ।

ਗਿਲਾਨੋ ਨਾਮ ਯਸ੍ਸ ਵਿਨਾ ਪਣੀਤਭੋਜਨਾਨਿ ਨ ਫਾਸੁ ਹੋਤਿ।

ਅਗਿਲਾਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤਿ, ਪਯੋਗੇ [ਪਯੋਗੇ ਪਯੋਗੇ (ਕ॰)] ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਪਟਿਲਾਭੇਨ ''ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੨੬੧. ਅਗਿਲਾਨੇ ਅਗਿਲਾਨਸਞ੍ਞੀ ਪਣੀਤਭੋਜਨਾਨਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਗਿਲਾਨੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਪਣੀਤਭੋਜਨਾਨਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਗਿਲਾਨੇ ਗਿਲਾਨਸਞ੍ਞੀ ਪਣੀਤਭੋਜਨਾਨਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਗਿਲਾਨੇ ਅਗਿਲਾਨਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਗਿਲਾਨੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਗਿਲਾਨੇ ਗਿਲਾਨਸਞ੍ਞੀ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੨੬੨. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ, ਗਿਲਾਨੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਗਿਲਾਨੋ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਸੇਸਕੰ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਞਾਤਕਾਨੰ ਪਵਾਰਿਤਾਨੰ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਧਨੇਨ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਪਣੀਤਭੋਜਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ ਨਵਮੰ।

੧੦. ਦਨ੍ਤਪੋਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੨੬੩. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਵੇਸਾਲਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਮਹਾਵਨੇ ਕੂਟਾਗਾਰਸਾਲਾਯੰ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਬ੍ਬਪੰਸੁਕੂਲਿਕੋ ਸੁਸਾਨੇ ਵਿਹਰਤਿ। ਸੋ ਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਦਿਯ੍ਯਮਾਨੰ ਨ ਇਚ੍ਛਤਿ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤੁੰ, ਸੁਸਾਨੇਪਿ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇਪਿ ਉਮ੍ਮਾਰੇਪਿ ਅਯ੍ਯਵੋਸਾਟਿਤਕਾਨਿ ਸਾਮੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ [ਭੁਞ੍ਜਤਿ (ਸ੍ਯਾ॰)]। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯੰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਅਯ੍ਯਵੋਸਾਟਿਤਕਾਨਿ ਸਾਮੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਤਿ! ਥੇਰੋਯੰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਵਠਰੋ ਮਨੁਸ੍ਸਮੰਸੰ ਮਞ੍ਞੇ ਖਾਦਤੀ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁੰ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਸੰ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨੰ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨੰ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨੰ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਦਿਨ੍ਨੰ ਮੁਖਦ੍ਵਾਰੰ ਆਹਾਰੰ ਆਹਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ ਤ੍ਵੰ, ਭਿਕ੍ਖੁ, ਅਦਿਨ੍ਨੰ ਮੁਖਦ੍ਵਾਰੰ ਆਹਾਰੰ ਆਹਰਸੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚੰ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤ੍ਵੰ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਦਿਨ੍ਨੰ ਮੁਖਦ੍ਵਾਰੰ ਆਹਾਰੰ ਆਹਰਿਸ੍ਸਸਿ! ਨੇਤੰ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨੰ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

"ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਦਿਨ੍ਨੰ ਮੁਖਦ੍ਵਾਰੰ ਆਹਾਰੰ ਆਹਰੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ"ਨ੍ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦੰ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ।

੨੬੪. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਦਕਦਨ੍ਤਪੋਨੇ [ਉਦਕਦਨ੍ਤਪੋਣੇ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕ॰)] ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਿ । ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ...ਪੇ॰... ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਦਕਦਨ੍ਤਪੋਨੰ ਸਾਮੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤੁੰ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੨੬੫. **"ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਦਿਨ੍ਨੰ ਮੁਖਦ੍ਵਾਰੰ ਆਹਾਰੰ ਆਹਰੇਯ੍ਯ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਉਦਕਦਨ੍ਤਪੋਨਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੨੬੬. **ਯੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯੰ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਅਦਿਨ੍ਨੰ ਨਾਮ ਅਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਕੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਦਿਨ੍ਨੰ ਨਾਮ ਕਾਯੇਨ ਵਾ ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧੇਨ ਵਾ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੇਨ ਵਾ ਦੇਨ੍ਤੇ ਹਤ੍ਥਪਾਸੇ ਠਿਤੋ ਕਾਯੇਨ ਵਾ ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧੇਨ ਵਾ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਏਤੰ ਦਿਨ੍ਨੰ ਨਾਮ।

ਆਹਾਰੋ ਨਾਮ ਉਦਕਦਨ੍ਤਪੋਨੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਯੰਕਿਞ੍ਚਿ ਅਜ੍ਝੋਹਰਣੀਯੰ, ਏਸੋ ਆਹਾਰੋ ਨਾਮ।

ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਉਦਕਦਨ੍ਤਪੋਨਾਤਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਉਦਕਦਨ੍ਤਪੋਨੰ।

‘‘ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮਿ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੨੯੭. ਅਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਕੇ ਅਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਕਸਞ੍ਞੀ ਅਦਿਨ੍ਨਂ ਮੁਖਦ੍ਵਾਰਂ ਆਹਾਰਂ ਆਹਾਰੇਤਿ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਉਦਕਦਨ੍ਤਪੋਨਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਕੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਅਦਿਨ੍ਨਂ ਮੁਖਦ੍ਵਾਰਂ ਆਹਾਰਂ ਆਹਾਰੇਤਿ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਉਦਕਦਨ੍ਤਪੋਨਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਕੇ ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਕਸਞ੍ਞੀ ਅਦਿਨ੍ਨਂ ਮੁਖਦ੍ਵਾਰਂ ਆਹਾਰਂ ਆਹਾਰੇਤਿ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਉਦਕਦਨ੍ਤਪੋਨਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਕੇ ਅਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਕਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਕੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਕੇ ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਕਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੨੯੮. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਉਦਕਦਨ੍ਤਪੋਨੇ, ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਮਹਾਵਿਕਤਾਨਿ ਸਤਿ ਪਚ੍ਚਯੇ ਅਸਤਿ ਕਪ੍ਪਿਯਕਾਰਕੇ ਸਾਮਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਦਨ੍ਤਪੋਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਦਸਮਂ।

ਭੋਜਨਵਗ੍ਗੋ ਚਤੁਤ੍ਥੋ।

ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨਂ –

ਪਿਣ੍ਡੋ ਗਣਂ ਪਰਂ ਪੂਵਂ, ਦ੍ਵੇ ਚ ਵੁਤ੍ਤਾ ਪਵਾਰਣਾ।
ਵਿਕਾਲੇ ਸਨ੍ਨਿਧੀ ਖੀਰਂ, ਦਨ੍ਤਪੋਨੇਨ ਤੇ ਦਸਾਤਿ॥

੫. ਅਚੇਲਕਵਗ੍ਗੋ

੧. ਅਚੇਲਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੯੯. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਵੇਸਾਲਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਮਹਾਵਨੇ ਕੂਟਾਗਾਰਸਾਲਾਯਂ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਖਾਦਨੀਯਂ ਉਸ੍ਸਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ‘‘ਤੇਨਹਾਨਨ੍ਦ, ਵਿਘਾਸਾਦਾਨਂ ਪੂਵਂ ਦੇਹੀ’’ਤਿ। ‘‘ਏਵਂ ਭਨ੍ਤੇ’’ਤਿ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਭਗਵਤੋ ਪਟਿਸ੍ਸੁਣਿਤ੍ਵਾ ਵਿਘਾਸਾਦੇ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਏਕੇਕਂ ਪੂਵਂ ਦੇਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰਿਸ੍ਸਾ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਿਕਾਯ ਏਕਂ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ ਦ੍ਵੇ ਪੂਵੇ ਅਦਾਸਿ। ਸਾਮਨ੍ਤਾ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਿਕਾਯੋ ਤਂ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਿਕਂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ‘‘ਜਾਰੋ ਤੇ ਏਸੋ ਸਮਣੋ’’ਤਿ। ‘‘ਨ ਮੇ ਸੋ ਸਮਣੋ ਜਾਰੋ, ਏਕਂ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ ਦ੍ਵੇ ਪੂਵੇ ਅਦਾਸੀ’’ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਏਕੇਕਂ ਪੂਵਂ ਦੇਨ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸਾਯੇਵ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਿਕਾਯ ਏਕਂ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ ਦ੍ਵੇ ਪੂਵੇ ਅਦਾਸਿ। ਸਾਮਨ੍ਤਾ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਿਕਾਯੋ ਤਂ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਿਕਂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ‘‘ਜਾਰੋ ਤੇ ਏਸੋ ਸਮਣੋ’’ਤਿ। ‘‘ਨ ਮੇ ਸੋ ਸਮਣੋ ਜਾਰੋ, ਏਕਂ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ ਦ੍ਵੇ ਪੂਵੇ ਅਦਾਸੀ’’ਤਿ। ‘‘ਜਾਰੋ ਨ ਜਾਰੋ’’ਤਿ ਭਣ੍ਡਿਂਸੁ। ਅਞ੍ਞਤਰੋਪਿ ਆਜੀਵਕੋ ਪਰਿਵੇਸਨਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਹੂਤੇਨ ਸਪ੍ਪਿਨਾ ਓਦਨਂ ਮਦ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਆਜੀਵਕਸ੍ਸ ਮਹਨ੍ਤਂ ਪਿਣ੍ਡਂ ਅਦਾਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਆਜੀਵਕੋ ਤਂ ਪਿਣ੍ਡਂ ਆਦਾਯ ਅਗਮਾਸਿ। ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਆਜੀਵਕੋ ਤਂ ਆਜੀਵਕਂ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਕੁਤੋ ਤਯਾ, ਆਵੁਸੋ, ਪਿਣ੍ਡੋ ਲਦ੍ਧੋ’’ਤਿ? ‘‘ਤਸ੍ਸਾਵੁਸੋ, ਸਮਣਸ੍ਸ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਮੁਣ੍ਡਗਹਪਤਿਕਸ੍ਸ ਪਰਿਵੇਸਨਾਯ ਲਦ੍ਧੋ’’ਤਿ।

ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਉਪਾਸਕਾ ਤੇਸਂ ਆਜੀਵਕਾਨਂ ਇਮਂ ਕਥਾਸਲ੍ਲਾਪਂ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਉਪਾਸਕਾ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿਂਸੁ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਖੋ ਤੇ ਉਪਾਸਕਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ –

‘‘ਇਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਤਿਤ੍ਥਿਯਾ ਅਵਣ੍ਣਕਾਮਾ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਕਾਮਾ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਕਾਮਾ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ। ਸਾਧੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਯ੍ਯਾ ਤਿਤ੍ਥਿਯਾਨਂ ਸਹਤ੍ਥਾ ਨ ਦਦੇਯ੍ਯੁ’’ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਤੇ ਉਪਾਸਕੇ ਧਮ੍ਮਿਯਾ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਦਸ੍ਸੇਸਿ ਸਮਾਦਪੇਸਿ ਸਮੁਤ੍ਤੇਜੇਸਿ ਸਮ੍ਪਹਂਸੇਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਉਪਾਸਕਾ ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮਿਯਾ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਦਸ੍ਸਿਤਾ ਸਮਾਦਪਿਤਾ ਸਮੁਤ੍ਤੇਜਿਤਾ ਸਮ੍ਪਹਂਸਿਤਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਿਂਸੁ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਪੇਸ੍ਸਾਮਿ ਦਸ ਅਤ੍ਥਵਸੇ ਪਟਿਚ੍ਚ – ਸਙ੍ਘਸੁਟ੍ਠੁਤਾਯ, ਸਙ੍ਘਫਾਸੁਤਾਯ ...ਪੇ॰... ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਟ੍ਠਿਤਿਯਾ, ਵਿਨਯਾਨੁਗ੍ਗਹਾਯ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੨੭੦. **‘‘ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਚੇਲਕਸ੍ਸ ਵਾ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕਸ੍ਸ ਵਾ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਿਕਾਯ ਵਾ ਸਹਤ੍ਥਾ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਦਦੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**’’ਨ੍ਤਿ।

੨੭੧. **ਯੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਅਚੇਲਕੋ ਨਾਮ ਯੋ ਕੋਚਿ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕਸਮਾਪਨ੍ਨੋ ਨਗ੍ਗੋ।

ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕੋ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਞ੍ਚ ਸਾਮਣੇਰਞ੍ਚ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਯੋ ਕੋਚਿ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕਸਮਾਪਨ੍ਨੋ।

ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਿਕਾ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਞ੍ਚ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਞ੍ਚ ਸਾਮਣੇਰਿਞ੍ਚ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਯਾ ਕਾਚਿ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਿਕਸਮਾਪਨ੍ਨਾ।

ਖਾਦਨੀਯਂ ਨਾਮ ਪਞ੍ਚ ਭੋਜਨਾਨਿ – ਉਦਕਦਨ੍ਤਪੋਨਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਵਸੇਸਂ ਖਾਦਨੀਯਂ ਨਾਮ।

ਭੋਜਨੀਯਂ ਨਾਮ ਪਞ੍ਚ ਭੋਜਨਾਨਿ – ਓਦਨੋ, ਕੁਮ੍ਮਾਸੋ, ਸਤ੍ਤੁ, ਮਚ੍ਛੋ, ਮਂਸਂ।

ਦਦੇਯ੍ਯਾਤਿ ਕਾਯੇਨ ਵਾ ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧੇਨ ਵਾ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੇਨ ਵਾ ਦੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੨੭੨. ਤਿਤ੍ਥਿਯੇ ਤਿਤ੍ਥਿਯਸਞ੍ਞੀ ਸਹਤ੍ਥਾ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਦੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਤਿਤ੍ਥਿਯੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਸਹਤ੍ਥਾ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਦੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਤਿਤ੍ਥਿਯੇ ਅਤਿਤ੍ਥਿਯਸਞ੍ਞੀ ਸਹਤ੍ਥਾ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਦੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਦਕਦਨ੍ਤਪੋਨਂ ਦੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਤਿਤ੍ਥਿਯੇ ਤਿਤ੍ਥਿਯਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਤਿਤ੍ਥਿਯੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਤਿਤ੍ਥਿਯੇ ਅਤਿਤ੍ਥਿਯਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੨੭੩. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਦਾਪੇਤਿ ਨ ਦੇਤਿ, ਉਪਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਦੇਤਿ, ਬਾਹਿਰਾਲੇਪਂ ਦੇਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਅਚੇਲਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਪਠਮਂ।

੨. ਉਯ੍ਯੋਜਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੭੪. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਪਨਨ੍ਦੋ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤੋ ਭਾਤੁਨੋ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਏਹਾਵੁਸੋ, ਗਾਮਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਵਿਸਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਅਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯੋਜੇਸਿ – ‘‘ਗਚ੍ਛਾਵੁਸੋ, ਨ ਮੇ ਤਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਥਾ ਵਾ ਨਿਸਜ੍ਜਾ ਵਾ ਫਾਸੁ ਹੋਤਿ, ਏਕਕਸ੍ਸ ਮੇ ਕਥਾ

ਵਾ ਨਿਸਜ੍ਜਾ ਵਾ ਫਾਸੁ ਹੋਤੀ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਪਕਟ੍ਠੇ ਕਾਲੇ ਨਾਸਕ੍ਖਿ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤੁਂ, ਪਟਿਕ੍ਕਮਨੇਪਿ ਭਤ੍ਤਵਿਸ੍ਸਗ੍ਗਂ ਨ ਸਮ੍ਭਾਵੇਸਿ, ਛਿਨ੍ਨਭਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਰਾਮਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਪਨਨ੍ਦੋ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁਂ – 'ਏਹਾਵੁਸੋ, ਗਾਮਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਵਿਸਿਸ੍ਸਾਮਾ'ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਅਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯੋਜੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ, ਉਪਨਨ੍ਦ, ਭਿਕ੍ਖੁਂ – ''ਏਹਾਵੁਸੋ, ਗਾਮਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਵਿਸਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਅਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯੋਜੇਸੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤ੍ਵਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਭਿਕ੍ਖੁਂ – ''ਏਹਾਵੁਸੋ, ਗਾਮਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਵਿਸਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਅਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯੋਜੇਸ੍ਸਸਿ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ , ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੨੭੫. **"ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਂ - "ਏਹਾਵੁਸੋ, ਗਾਮਂ ਵਾ ਨਿਗਮਂ ਵਾ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਵਿਸਿਸ੍ਸਾਮਾ"ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਅਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਉਯ੍ਯੋਜੇਯ੍ਯ - 'ਗਚ੍ਛਾਵੁਸੋ, ਨ ਮੇ ਤਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਥਾ ਵਾ ਨਿਸਜ੍ਜਾ ਵਾ ਫਾਸੁ ਹੋਤਿ, ਏਕਕਸ੍ਸ ਮੇ ਕਥਾ ਵਾ ਨਿਸਜ੍ਜਾ ਵਾ ਫਾਸੁ ਹੋਤੀ'ਤਿ, ਏਤਦੇਵ ਪਚ੍ਚਯਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨਞ੍ਞਂ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ"**ਨ੍ਤਿ।

੨੭੬. **ਯੋ ਪਨ**ਾਤਿ ਯੋ, ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਭਿਕ੍ਖੁਨ੍ਤਿ ਅਞ੍ਞਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ।

ਏਹਾਵੁਸੋ, ਗਾਮਂ ਵਾ ਨਿਗਮਂ ਵਾਤਿ ਗਾਮੋਪਿ ਨਿਗਮੋਪਿ ਨਗਰਮ੍ਪਿ, ਗਾਮੋ ਚੇਵ ਨਿਗਮੋ ਚ।

ਤਸ੍ਸ ਦਾਪੇਤ੍ਵਾਤਿ ਯਾਗੁਂ ਵਾ ਭਤ੍ਤਂ ਵਾ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਦਾਪੇਤ੍ਵਾ।

ਅਦਾਪੇਤ੍ਵਾਤਿ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਦਾਪੇਤ੍ਵਾ।

ਉਯ੍ਯੋਜੇਯ੍ਯਾਤਿ ਮਾਤੁਗਾਮੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਹਸਿਤੁਕਾਮੋ ਕੀਲਿਤੁਕਾਮੋ ਰਹੋ ਨਿਸੀਦਿਤੁਕਾਮੋ ਅਨਾਚਾਰਂ ਆਚਰਿਤੁਕਾਮੋ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ – ''ਗਚ੍ਛਾਵੁਸੋ, ਨ ਮੇ ਤਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਥਾ ਵਾ ਨਿਸਜ੍ਜਾ ਵਾ ਫਾਸੁ ਹੋਤਿ, ਏਕਕਸ੍ਸ ਮੇ ਕਥਾ ਵਾ ਨਿਸਜ੍ਜਾ ਵਾ ਫਾਸੁ ਹੋਤੀ''ਤਿ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਦਸ੍ਸਨੂਪਚਾਰਂ ਵਾ ਸਵਨੂਪਚਾਰਂ ਵਾ ਵਿਜਹਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਵਿਜਹਿਤੇ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਏਤਦੇਵ ਪਚ੍ਚਯਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨਞ੍ਞਨ੍ਤਿ ਨ ਅਞ੍ਞੋ ਕੋਚਿ ਪਚ੍ਚਯੋ ਹੋਤਿ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤੁਂ।

੨੭੭. ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ । ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਕਲਿਸਾਸਨਂ ਆਰੋਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਕਲਿਸਾਸਨਂ ਆਰੋਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੨੭੮. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ''ਉਭੋ ਏਕਤੋ ਨ ਯਾਪੇਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤਿ, ''ਮਹਗ੍ਘਂ ਭਣ੍ਡਂ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਲੋਭਧਮ੍ਮਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤਿ, ''ਮਾਤੁਗਾਮਂ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਅਨਭਿਰਤਿਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤਿ, ''ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਵਾ

ਓਹਿਯਜਕਸ੍ਸ ਵਾ ਵਿਹਾਰਪਾਲਸ੍ਸ ਵਾ ਯਾਗੁਂ ਵਾ ਭਤ੍ਤੁਂ ਵਾ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਨੀਹਰਾ''ਤਿ ਉਯਜੋਜੇਤਿ, ਨ ਅਨਾਚਾਰਂ ਆਚਰਿਤੁਕਾਮੋ, ਸਤਿ ਕਰਣੀਯੇ ਉਯਜੋਜੇਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਉਯਜੋਜਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਦੁਤਿਯਂ।

੩. ਸਭੋਜਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੭੯. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਪਨਨ੍ਦੋ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤੋ ਸਹਾਯਕਸ੍ਸ ਘਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਪਜਾਪਤਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਯਨਿਘਰੇ [ਸਯਨੀਘਰੇ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਨਿਸਜ੍ਜਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਪੁਰਿਸੋ ਯੇਨਾਯਸ੍ਮਾ ਉਪਨਨ੍ਦੋ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਉਪਨਨ੍ਦਂ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਖੋ ਸੋ ਪੁਰਿਸੋ ਪਜਾਪਤਿਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਦਦੇਹਾਯ੍ਯਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖ''ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਇਤ੍ਥੀ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਉਪਨਨ੍ਦਸ੍ਸ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖਂ ਅਦਾਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਪੁਰਿਸੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਉਪਨਨ੍ਦਂ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਗਚ੍ਛਥ, ਭਨ੍ਤੇ, ਯਤੋ ਅਯ੍ਯਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖਾ ਦਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਇਤ੍ਥੀ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ – ''ਪਰਿਯੁਟ੍ਠਿਤੋ ਅਯਂ ਪੁਰਿਸੋ''ਤਿ, ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਉਪਨਨ੍ਦਂ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਨਿਸੀਦਥ, ਭਨ੍ਤੇ, ਮਾ ਅਗਮਿਤ੍ਥਾ''ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਸੋ ਪੁਰਿਸੋ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਸੋ ਪੁਰਿਸੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਉਪਨਨ੍ਦਂ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਗਚ੍ਛਥ, ਭਨ੍ਤੇ, ਯਤੋ ਅਯ੍ਯਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖਾ ਦਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਸਾ ਇਤ੍ਥੀ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਉਪਨਨ੍ਦਂ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਨਿਸੀਦਥ, ਭਨ੍ਤੇ, ਮਾ ਅਗਮਿਤ੍ਥਾ''ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਪੁਰਿਸੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਜ੍ਝਾਪੇਸਿ – ''ਅਯਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਯ੍ਯੋ ਉਪਨਨ੍ਦੋ ਮਯ੍ਹਂ ਪਜਾਪਤਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਯਨਿਘਰੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ। ਸੋ ਮਯਾ ਉਯ੍ਯੋਜੀਯਮਾਨੋ ਨ ਇਚ੍ਛਤਿ ਗਨ੍ਤੁਂ। ਬਹੁਕਿਚ੍ਚਾ ਮਯਂ ਬਹੁਕਰਣੀਯਾ''ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਪਨਨ੍ਦੋ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤੋ ਸਭੋਜਨੇ ਕੁਲੇ ਅਨੁਪਖਜ੍ਜ ਨਿਸਜ੍ਜਂ ਕਪ੍ਪੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ, ਉਪਨਨ੍ਦ, ਸਭੋਜਨੇ ਕੁਲੇ ਅਨੁਪਖਜ੍ਜ ਨਿਸਜ੍ਜਂ ਕਪ੍ਪੇਸੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤ੍ਵਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਸਭੋਜਨੇ ਕੁਲੇ ਅਨੁਪਖਜ੍ਜ ਨਿਸਜ੍ਜਂ ਕਪ੍ਪੇਸ੍ਸਸਿ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੨੮੦. **"ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਭੋਜਨੇ ਕੁਲੇ ਅਨੁਪਖਜ੍ਜ ਨਿਸਜ੍ਜਂ ਕਪ੍ਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ"**ਨ੍ਤਿ।

੨੮੧. **ਯੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਸਭੋਜਨਂ ਨਾਮ ਕੁਲਂ ਇਤ੍ਥੀ ਚੇਵ ਹੋਤਿ ਪੁਰਿਸੋ ਚ, ਇਤ੍ਥੀ ਚ ਪੁਰਿਸੋ ਚ ਉਭੋ ਅਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਉਭੋ ਅਵੀਤਰਾਗਾ।

ਅਨੁਪਖਜ੍ਜਾਤਿ ਅਨੁਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ।

ਨਿਸਜ੍ਜਂ ਕਪ੍ਪੇਯ੍ਯਾਤਿ ਮਹਲ੍ਲਕੇ ਘਰੇ ਪਿਟ੍ਠਸਙ੍ਘਾਟਸ੍ਸ [ਪਿਟ੍ਠਿਸਙ੍ਘਾਟਸ੍ਸ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਹਤ੍ਥਪਾਸਂ ਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਖੁਦ੍ਦਕੇ ਘਰੇ ਪਿਟ੍ਠਿਵਂਸਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੨੮੨. ਸਯਨਿਘਰੇ ਸਯਨਿਘਰਸਞ੍ਞੀ ਸਭੋਜਨੇ ਕੁਲੇ ਅਨੁਪਖਜ੍ਜ ਨਿਸਜ੍ਜਂ ਕਪ੍ਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਸਯਨਿਘਰੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਸਭੋਜਨੇ ਕੁਲੇ ਅਨੁਪਖਜ੍ਜ ਨਿਸਜ੍ਜਂ ਕਪ੍ਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਸਯਨਿਘਰੇ ਨਸਯਨਿਘਰਸਞ੍ਞੀ ਸਭੋਜਨੇ ਕੁਲੇ ਅਨੁਪਖਜ੍ਜ ਨਿਸਜ੍ਜਂ ਕਪ੍ਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਨਸਯਨਿਘਰੇ ਸਯਨਿਘਰਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਨਸਯਨਿਘਰੇ वੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਨਸਯਨਿਘਰੇ ਨਸਯਨਿਘਰਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੨੮੩. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਮਹਲ੍ਲਕੇ ਘਰੇ ਪਿਟ੍ਠਸਙ੍ਘਾਟਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਪਾਸਂ ਅवਿਜਹਿਤ੍वਾ ਨਿਸੀਦਤਿ, ਖੁਦ੍ਦਕੇ ਘਰੇ ਪਿਟ੍ਠिवंਸਂ ਅਨਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍वਾ ਨਿਸੀਦਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਦੁਤਿਯੋ ਹੋਤਿ, ਉਭੋ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਉਭੋ वੀਤਰਾਗਾ, ਨਸਯਨਿਘਰੇ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਸਭੋਜਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਤਤਿਯਂ।

੪. ਰਹੋਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੮੪. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗवਾ ਸਾवਤ੍ਥਿਯਂ वਿਹਰਤਿ ਜੇਤवਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਪਨਨ੍ਦੋ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤੋ ਸਹਾਯਕਸ੍ਸ ਘਰਂ ਗਨ੍ਤ੍वਾ ਤਸ੍ਸ ਪਜਾਪਤਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਰਹੋ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸਜ੍ਜਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਪੁਰਿਸੋ ਉਜ੍ਝਾਯਤਿ ਖਿਯ੍ਯਤਿ वਿਪਾਚੇਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯੋ ਉਪਨਨ੍ਦੋ ਮਯ੍ਹਂ ਪਜਾਪਤਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਰਹੋ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸਜ੍ਜਂ ਕਪ੍ਪੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਸ੍ਸ वਿਪਾਚੇਨ੍ਤਸ੍ਸ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ वਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਪਨਨ੍ਦੋ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤੋ ਮਾਤੁਗਾਮੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਰਹੋ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸਜ੍ਜਂ ਕਪ੍ਪੇਸ੍ਸਤੀਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍वਂ, ਉਪਨਨ੍ਦ, ਮਾਤੁਗਾਮੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਰਹੋ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸਜ੍ਜਂ ਕਪ੍ਪੇਸੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗवਾ''ਤਿ। वਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗवਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤ੍वਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਮਾਤੁਗਾਮੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਰਹੋ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸਜ੍ਜਂ ਕਪ੍ਪੇਸ੍ਸਸਿ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ वਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏवਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖवੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੨੮੫. "**ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਾਤੁਗਾਮੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਰਹੋ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸਜ੍ਜਂ ਕਪ੍ਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੨੮੬. **ਯੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਮਾਤੁਗਾਮੋ ਨਾਮ ਮਨੁਸ੍ਸਿਤ੍ਥੀ, ਨ ਯਕ੍ਖੀ ਨ ਪੇਤੀ ਨ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾ, ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਤਦਹੁਜਾਤਾਪਿ ਦਾਰਿਕਾ, ਪਗੇव ਮਹਤ੍ਤਰੀ।

ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਤਿ ਏਕਤੋ।

[ਪਾਚਿ॰ ੨੦੦,੨੯੧; ਪਾਰਾ॰ ੪੪੫,੪੫੪] **ਰਹੋ** ਨਾਮ ਚਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਰਹੋ ਸੋਤਸ੍ਸ ਰਹੋ। ਚਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਰਹੋ ਨਾਮ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਹੋਤਿ ਅਕ੍ਖਿਂ वਾ ਨਿਖਣੀਯਮਾਨੇ ਭਮੁਕਂ वਾ ਉਕ੍ਖਿਪੀਯਮਾਨੇ ਸੀਸਂ वਾ ਉਕ੍ਖਿਪੀਯਮਾਨੇ ਪਸ੍ਸਿਤੁਂ। ਸੋਤਸ੍ਸ ਰਹੋ ਨਾਮ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਹੋਤਿ ਪਕਤਿਕਥਾ ਸੋਤੁਂ।

[ਪਾਰਾ॰ ੪੪੫] **ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ** ਨਾਮ ਆਸਨਂ ਕੁਟ੍ਟੇਨ [ਕੁਡ੍ਡੇਨ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] वਾ ਕवਾਟੇਨ वਾ ਕਿਲਞ੍ਜੇਨ वਾ ਸਾਣਿਪਾਕਾਰੇਨ वਾ ਰੁਕ੍ਖੇਨ वਾ ਥਮ੍ਭੇਨ वਾ ਕੋਤ੍ਥਲਿਯਾ [ਕੋਟ੍ਠਲਿਯਾ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰) ਕੋਤ੍ਥਲਿਕਾਯ (ਕ॰)] वਾ, ਯੇਨ ਕੇਨਚਿ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ।

ਨਿਸਜ੍ਜਂ ਕਪ੍ਪੇਯ੍ਯਾਤਿ ਮਾਤੁਗਾਮੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਪਨਿਸਿਨ੍ਨੋ वਾ ਹੋਤਿ ਉਪਨਿਪਨ੍ਨੋ वਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਮਾਤੁਗਾਮੋ ਉਪਨਿਸਿਨ੍ਨੋ वਾ ਹੋਤਿ ਉਪਨਿਪਨ੍ਨੋ वਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਭੋ वਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਉਭੋ वਾ ਨਿਪਨ੍ਨਾ,

ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੨੮੭. ਮਾਤੁਗਾਮੇ ਮਾਤੁਗਾਮਸਞ੍ਞੀ ਰਹੋ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸਜ੍ਜਂ ਕਪ੍ਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਮਾਤੁਗਾਮੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਰਹੋ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸਜ੍ਜਂ ਕਪ੍ਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਮਾਤੁਗਾਮੇ ਅਮਾਤੁਗਾਮਸਞ੍ਞੀ ਰਹੋ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸਜ੍ਜਂ ਕਪ੍ਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਯਕ੍ਖਿਯਾ ਵਾ ਪੇਤਿਯਾ ਵਾ ਪਣ੍ਡਕੇਨ ਵਾ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾਯ ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਵਿਗ੍ਗਹਿਤ੍ਥਿਯਾ ਵਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਰਹੋ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸਜ੍ਜਂ ਕਪ੍ਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਮਾਤੁਗਾਮੇ ਮਾਤੁਗਾਮਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਮਾਤੁਗਾਮੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਮਾਤੁਗਾਮੇ ਅਮਾਤੁਗਾਮਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੨੮੮. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਯੋ ਕੋਚਿ ਵਿਞ੍ਞੂ ਪੁਰਿਸੋ ਦੁਤਿਯੋ ਹੋਤਿ, ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਨ ਨਿਸੀਦਤਿ, ਅਰਹੋਪੇਕ੍ਖੋ, ਅਞ੍ਞਵਿਹਿਤੋ ਨਿਸੀਦਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਰਹੋਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਚਤੁਤ੍ਥਂ।

੫. ਰਹੋਨਿਸਜ੍ਜਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੮੯. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਪਨਨ੍ਦੋ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤੋ ਸਹਾਯਕਸ੍ਸ ਘਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਪਜਾਪਤਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕੋ ਏਕਾਯ ਰਹੋ ਨਿਸਜ੍ਜਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਪੁਰਿਸੋ ਉਜ੍ਝਾਯਤਿ ਖਿਯ੍ਯਤਿ ਵਿਪਾਚੇਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯੋ ਉਪਨਨ੍ਦੋ ਮਯ੍ਹਂ ਪਜਾਪਤਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕੋ ਏਕਾਯ ਰਹੋ ਨਿਸਜ੍ਜਂ ਕਪ੍ਪੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਸ੍ਸ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਪਨਨ੍ਦੋ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤੋ ਮਾਤੁਗਾਮੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕੋ ਏਕਾਯ ਰਹੋ ਨਿਸਜ੍ਜਂ ਕਪ੍ਪੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ, ਉਪਨਨ੍ਦ, ਮਾਤੁਗਾਮੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕੋ ਏਕਾਯ ਰਹੋ ਨਿਸਜ੍ਜਂ ਕਪ੍ਪੇਸੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤ੍ਵਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਮਾਤੁਗਾਮੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕੋ ਏਕਾਯ ਰਹੋ ਨਿਸਜ੍ਜਂ ਕਪ੍ਪੇਸ੍ਸਸਿ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਾਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੨੯੦. ''**ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਾਤੁਗਾਮੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕੋ ਏਕਾਯ ਰਹੋ ਨਿਸਜ੍ਜਂ ਕਪ੍ਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**''ਨ੍ਤਿ।

੨੯੧. **ਯੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਮਾਤੁਗਾਮੋ ਨਾਮ ਮਨੁਸ੍ਸਿਤ੍ਥੀ, ਨ ਯਕ੍ਖੀ ਨ ਪੇਤੀ ਨ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾ, ਵਿਞ੍ਞੂ ਪਟਿਬਲਾ ਸੁਭਾਸਿਤਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤਂ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਂ ਆਜਾਨਿਤੁਂ।

ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਤਿ ਏਕਤੋ।

ਏਕੋ ਏਕਾਯਾਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁ ਚੇਵ ਹੋਤਿ ਮਾਤੁਗਾਮੋ ਚ।

[ਪਾਚਿ॰ ੨੦੦,੨੮੬; ਪਾਰਾ॰ ੪੪੫,੪੫੪] **ਰਹੋ** ਨਾਮ ਚਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਰਹੋ, ਸੋਤਸ੍ਸ ਰਹੋ। **ਚਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਰਹੋ** ਨਾਮ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਹੋਤਿ ਅਕ੍ਖਿਂ ਵਾ ਨਿਖਣੀਯਮਾਨੇ ਭਮੁਕਂ ਵਾ ਉਕ੍ਖਿਪੀਯਮਾਨੇ ਸੀਸਂ ਵਾ ਉਕ੍ਖਿਪੀਯਮਾਨੇ ਪਸ੍ਸਿਤੁਂ। **ਸੋਤਸ੍ਸ ਰਹੋ** ਨਾਮ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਹੋਤਿ

ਪਕਤਿਕਥਾ ਸੋਤੁੰ।

ਨਿਸਜ੍ਜੰ ਕਪ੍ਪੇਯਜਾਤਿ ਮਾਤੁਗਾਮੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਪਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਵਾ ਹੋਤਿ ਉਪਨਿਪਨ੍ਨੋ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਮਾਤੁਗਾਮੋ ਉਪਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਵਾ ਹੋਤਿ ਉਪਨਿਪਨ੍ਨੋ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਭੋ ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਉਭੋ ਵਾ ਨਿਪਨ੍ਨਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੨੯੨. ਮਾਤੁਗਾਮੇ ਮਾਤੁਗਾਮਸਞ੍ਞੀ ਏਕੋ ਏਕਾਯ ਰਹੋ ਨਿਸਜ੍ਜੰ ਕਪ੍ਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਮਾਤੁਗਾਮੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਏਕੋ ਏਕਾਯ ਰਹੋ ਨਿਸਜ੍ਜੰ ਕਪ੍ਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਮਾਤੁਗਾਮੇ ਅਮਾਤੁਗਾਮਸਞ੍ਞੀ ਏਕੋ ਏਕਾਯ ਰਹੋ ਨਿਸਜ੍ਜੰ ਕਪ੍ਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਯਕ੍ਖਿਯਾ ਵਾ ਪੇਤਿਯਾ ਵਾ ਪਣ੍ਡਕੇਨ ਵਾ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਮਨੁਸ੍ਸਵਿਗ੍ਗਹਿਤ੍ਥਿਯਾ ਵਾ [ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾਯ ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਵਿਗ੍ਗਹਿਤ੍ਥਿਯਾ ਵਾ (ਕ॰)] ਸਦ੍ਧਿੰ ਏਕੋ ਏਕਾਯ ਰਹੋ ਨਿਸਜ੍ਜੰ ਕਪ੍ਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਮਾਤੁਗਾਮੇ ਮਾਤੁਗਾਮਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਮਾਤੁਗਾਮੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਮਾਤੁਗਾਮੇ ਅਮਾਤੁਗਾਮਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੨੯੩. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਯੋ ਕੋਚਿ ਵਿਞ੍ਞੂ ਪੁਰਿਸੋ ਦੁਤਿਯੋ ਹੋਤਿ, ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਨ ਨਿਸੀਦਤਿ, ਅਰਹੋਪੇਕ੍ਖੋ ਅਞ੍ਞਵਿਹਿਤੋ ਨਿਸੀਦਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਰਹੋਨਿਸਜ੍ਜਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ ਪਞ੍ਚਮੰ।

੬. ਚਾਰਿਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੨੯੪. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਰਾਜਗਹੇ ਵਿਹਰਤਿ ਵੇਲੁਵਨੇ ਕਲਨ੍ਦਕਨਿਵਾਪੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਉਪਨਨ੍ਦਸ੍ਸ ਸਕਜਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਪਟ੍ਠਾਕਕੁਲੰ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੰ ਉਪਨਨ੍ਦੰ ਸਕਜਪੁਤ੍ਤੰ ਭਤ੍ਤੇਨ ਨਿਮਨ੍ਤੇਸਿ। ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਤ੍ਤੇਨ ਨਿਮਨ੍ਤੇਸਿ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਪਨਨ੍ਦੋ ਸਕਜਪੁਤ੍ਤੋ ਪੁਰੇਭਤ੍ਤੰ, ਕੁਲਾਨਿ ਪਯਿਰੁਪਾਸਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਏਤਦਵੋਚੁੰ – ‘‘ਦੇਥਾਵੁਸੋ ਭਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਆਗਮੇਥ, ਭਨ੍ਤੇ, ਯਾਵਾਯਜੋ ਉਪਨਨ੍ਦੋ ਆਗਚ੍ਛਤੀ’’ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਏਤਦਵੋਚੁੰ – ‘‘ਦੇਥਾਵੁਸੋ, ਭਤ੍ਤੰ; ਪੁਰੇ ਕਾਲੋ ਅਤਿਕ੍ਕਮਤੀ’’ਤਿ। ‘‘ਯਮ੍ਪਿ ਮਯੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਤ੍ਤੰ ਕਰਿਮ੍ਹਾ ਅਯਜਸ੍ਸ ਉਪਨਨ੍ਦਸ੍ਸ ਕਾਰਣਾ। ਆਗਮੇਥ, ਭਨ੍ਤੇ, ਯਾਵਾਯਜੋ ਉਪਨਨ੍ਦੋ ਆਗਚ੍ਛਤੀ’’ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਪਨਨ੍ਦੋ ਸਕਜਪੁਤ੍ਤੋ ਪੁਰੇਭਤ੍ਤੰ ਕੁਲਾਨਿ ਪਯਿਰੁਪਾਸਿਤ੍ਵਾ ਦਿਵਾ ਆਗਚ੍ਛਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਨ ਚਿਤ੍ਤਰੂਪੰ ਭੁਞ੍ਜਿੰਸੁ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯਜਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਪਨਨ੍ਦੋ ਸਕਜਪੁਤ੍ਤੋ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ ਸਭਤ੍ਤੋ ਸਮਾਨੋ ਪੁਰੇਭਤ੍ਤੰ ਕੁਲੇਸੁ ਚਾਰਿਤ੍ਤੰ ਆਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ ਤ੍ਵੰ, ਉਪਨਨ੍ਦ, ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ ਸਭਤ੍ਤੋ ਸਮਾਨੋ ਪੁਰੇਭਤ੍ਤੰ ਕੁਲੇਸੁ ਚਾਰਿਤ੍ਤੰ ਆਪਜ੍ਜਸੀਤਿ? ‘‘ਸਚ੍ਚੰ, ਭਗਵਾ’’ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤ੍ਵੰ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ ਸਭਤ੍ਤੋ ਸਮਾਨੋ ਪੁਰੇਭਤ੍ਤੰ ਕੁਲੇਸੁ ਚਾਰਿਤ੍ਤੰ ਆਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਸਿ! ਨੇਤੰ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨੰ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ... ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯਜਾਥ –

“**ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ ਸਭਤ੍ਤੋ ਸਮਾਨੋ ਪੁਰੇਭਤ੍ਤੰ ਕੁਲੇਸੁ ਚਾਰਿਤ੍ਤੰ ਆਪਜ੍ਜੇਯਜ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**”ਨ੍ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦੰ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ।

੨੯੫. [ਮਹਾਵ॰ ੨੭੭] ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਉਪਨਨ੍ਦਸ੍ਸ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਪਟ੍ਠਾਕਕੁਲਂ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਖਾਦਨੀਯਂ ਪਾਹੇਸਿ – ''ਅਯ੍ਯਸ੍ਸ ਉਪਨਨ੍ਦਸ੍ਸ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦਾਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਪਨਨ੍ਦੋ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤੋ ਗਾਮਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਵਿਟ੍ਠੋ ਹੋਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਆਰਾਮਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ – ''ਕਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਯ੍ਯੋ ਉਪਨਨ੍ਦੋ''ਤਿ ? ''ਏਸਾਵੁਸੋ, ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਪਨਨ੍ਦੋ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤੋ ਗਾਮਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਵਿਟ੍ਠੋ''ਤਿ। ''ਇਦਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਖਾਦਨੀਯਂ ਅਯ੍ਯਸ੍ਸ ਉਪਨਨ੍ਦਸ੍ਸ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦਾਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਿਪਥ ਯਾਵ ਉਪਨਨ੍ਦੋ ਆਗਚ੍ਛਤੀ''ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਪਨਨ੍ਦੋ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤੋ – ''ਭਗਵਤਾ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਪੁਰੇਭਤ੍ਤਂ ਕੁਲੇਸੁ ਚਾਰਿਤ੍ਤਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤਂ ਕੁਲਾਨਿ ਪਯਿਰੁਪਾਸਿਤ੍ਵਾ ਦਿਵਾ ਪਟਿਕ੍ਕਮਿ, ਖਾਦਨੀਯਂ ਉਸ੍ਸਾਰਿਯਿਤ੍ਥ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਪਨਨ੍ਦੋ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤੋ ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤਂ ਕੁਲੇਸੁ ਚਾਰਿਤ੍ਤਂ ਆਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ, ਉਪਨਨ੍ਦ, ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤਂ ਕੁਲੇਸੁ ਚਾਰਿਤ੍ਤਂ ਆਪਜ੍ਜਸੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤ੍ਵਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤਂ ਕੁਲੇਸੁ ਚਾਰਿਤ੍ਤਂ ਆਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਸਿ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

"ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ ਸਭਤ੍ਤੋ ਸਮਾਨੋ ਪੁਰੇਭਤ੍ਤਂ ਵਾ ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤਂ ਵਾ ਕੁਲੇਸੁ ਚਾਰਿਤ੍ਤਂ ਆਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ"ਨ੍ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦਂ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

੨੯੬. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਚੀਵਰਦਾਨਸਮਯੇ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਾ ਕੁਲਾਨਿ ਨ ਪਯਿਰੁਪਾਸਨ੍ਤਿ। ਚੀਵਰਂ ਪਰਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚੀਵਰਦਾਨਸਮਯੇ ਕੁਲਾਨਿ ਪਯਿਰੁਪਾਸਿਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

"ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ ਸਭਤ੍ਤੋ ਸਮਾਨੋ ਪੁਰੇਭਤ੍ਤਂ ਵਾ ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤਂ ਵਾ ਕੁਲੇਸੁ ਚਾਰਿਤ੍ਤਂ ਆਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਤਤ੍ਥਾਯਂ ਸਮਯੋ। ਚੀਵਰਦਾਨਸਮਯੋ - ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਸਮਯੋ"ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦਂ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

੨੯੭. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਚੀਵਰਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਅਤ੍ਥੋ ਚ ਹੋਤਿ ਸੂਚਿਯਾਪਿ ਸੁਤ੍ਤੇਨਪਿ ਸਤ੍ਥਕੇਨਪਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਾ ਕੁਲਾਨਿ ਨ ਪਯਿਰੁਪਾਸਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚੀਵਰਕਾਰਸਮਯੇ ਕੁਲਾਨਿ ਪਯਿਰੁਪਾਸਿਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

"ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ ਸਭਤ੍ਤੋ ਸਮਾਨੋ ਪੁਰੇਭਤ੍ਤਂ ਵਾ ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤਂ ਵਾ ਕੁਲੇਸੁ ਚਾਰਿਤ੍ਤਂ ਆਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ , ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ । ਤਤ੍ਥਾਯਂ ਸਮਯੋ। ਚੀਵਰਦਾਨਸਮਯੋ, ਚੀਵਰਕਾਰਸਮਯੋ - ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਸਮਯੋ"ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦਂ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

੨੯੮. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਗਿਲਾਨਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਅਤ੍ਥੋ ਚ ਹੋਤਿ ਭੇਸਜ੍ਜੇਹਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਾ ਕੁਲਾਨਿ ਨ ਪਯਿਰੁਪਾਸਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਨ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਪੁਚ੍ਛਾ ਕੁਲਾਨਿ ਪਯਿਰੁਪਾਸਿਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੨੯੯. “**ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ ਸਭਤ੍ਤੋ ਸਮਾਨੋ ਸਨ੍ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਪੁਰੇਭਤ੍ਤੰ ਵਾ ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤੰ ਵਾ ਕੁਲੇਸੁ ਚਾਰਿਤ੍ਤੰ ਆਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ। ਤਤ੍ਥਾਯੰ ਸਮਯੋ। ਚੀਵਰਦਾਨਸਮਯੋ, ਚੀਵਰਕਾਰਸਮਯੋ - ਅਯੰ ਤਤ੍ਥ ਸਮਯੋ**”ਤਿ।

੩੦੦. **ਯੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ…ਪੇ॰… **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ…ਪੇ॰… ਅਯੰ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ ਨਾਮ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨੰ ਭੋਜਨਾਨੰ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ ਭੋਜਨੇਨ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ।

ਸਭਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਯੇਨ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ ਤੇਨ ਸਭਤ੍ਤੋ।

ਸਨ੍ਤੰ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਸਕ੍ਕਾ ਹੋਤਿ ਆਪੁਚ੍ਛਾ ਪਵਿਸਿਤੁੰ।

ਅਸਨ੍ਤੰ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਹੋਤਿ ਆਪੁਚ੍ਛਾ ਪਵਿਸਿਤੁੰ।

ਪੁਰੇਭਤ੍ਤੰ ਨਾਮ ਯੇਨ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ ਤੰ ਅਭੁਤ੍ਤਾਵੀ।

ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤੰ ਨਾਮ ਯੇਨ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ ਤੰ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਕੁਸਗ੍ਗੇਨਪਿ [ਅਰੁਣੁਗ੍ਗਮਨੇਪਿ (ਸੀ॰)] ਭੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ।

ਕੁਲੰ ਨਾਮ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਕੁਲਾਨਿ – ਖਤ੍ਤਿਯਕੁਲੰ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੰ, ਵੇਸ੍ਸਕੁਲੰ, ਸੁਦ੍ਦਕੁਲੰ।

ਕੁਲੇਸੁ ਚਾਰਿਤ੍ਤੰ ਆਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਘਰੂਪਚਾਰੰ ਓਕ੍ਕਮਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਪਠਮੰ ਪਾਦੰ ਉਮ੍ਮਾਰੰ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਦੁਤਿਯੰ ਪਾਦੰ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾਤਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਮਯੰ।

ਚੀਵਰਦਾਨਸਮਯੋ ਨਾਮ ਅਨਤ੍ਥਤੇ ਕਥਿਨੇ ਵਸ੍ਸਾਨਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਿਮੋ ਮਾਸੋ, ਅਤ੍ਥਤੇ ਕਥਿਨੇ ਪਞ੍ਚ ਮਾਸਾ।

ਚੀਵਰਕਾਰਸਮਯੋ ਨਾਮ ਚੀਵਰੇ ਕਯਿਰਮਾਨੇ।

੩੦੧. ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੇ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤਸਞ੍ਞੀ ਸਨ੍ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਪੁਰੇਭਤ੍ਤੰ ਵਾ ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤੰ ਵਾ ਕੁਲੇਸੁ ਚਾਰਿਤ੍ਤੰ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਸਨ੍ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਪੁਰੇਭਤ੍ਤੰ ਵਾ ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤੰ ਵਾ ਕੁਲੇਸੁ ਚਾਰਿਤ੍ਤੰ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੇ ਅਨਿਮਨ੍ਤਿਤਸਞ੍ਞੀ ਸਨ੍ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਪੁਰੇਭਤ੍ਤੰ ਵਾ ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤੰ ਵਾ ਕੁਲੇਸੁ ਚਾਰਿਤ੍ਤੰ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਨਿਮਨ੍ਤਿਤੇ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨਿਮਨ੍ਤਿਤੇ ਵੇਮਤਿਕੋ , ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨਿਮਨ੍ਤਿਤੇ ਅਨਿਮਨ੍ਤਿਤਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੩੦੨. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਸਮਯੇ, ਸਨ੍ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਪੁਚ੍ਛਾ ਪਵਿਸਤਿ, ਅਸਨ੍ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਪਵਿਸਤਿ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਘਰੇਨ ਮਗ੍ਗੋ ਹੋਤਿ, ਘਰੂਪਚਾਰੇਨ ਮਗ੍ਗੋ ਹੋਤਿ, ਅਨ੍ਤਰਾਰਾਮੰ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੁਪਸ੍ਸਯੰ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਤਿਤ੍ਥਿਯਸੇਯ੍ਯੰ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਪਟਿਕ੍ਕਮਨੰ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਭਤ੍ਤਿਯਘਰੰ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਚਾਰਿਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ ਛਟ੍ਠੰ।

੭. ਮਹਾਨਾਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩੦੩. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਕ੍ਕੇਸੁ ਵਿਹਰਤਿ ਕਪਿਲਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਨਿਗ੍ਰੋਧਾਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਮਹਾਨਾਮਸ੍ਸ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਭੇਸਜ੍ਜਂ ਉਸ੍ਸਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਮਹਾਨਾਮੋ ਸਕ੍ਕੋ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਖੋ ਮਹਾਨਾਮੋ ਸਕ੍ਕੋ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਇਚ੍ਛਾਮਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘਂ ਚਤੁਮਾਸਂ [ਚਤੁਮ੍ਮਾਸਂ (ਸੀ॰) ਚਾਤੁਮਾਸਂ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਭੇਸਜ੍ਜੇਨ ਪਵਾਰੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ''ਸਾਧੁ ਸਾਧੁ , ਮਹਾਨਾਮ! ਤੇਨ ਹਿ ਤ੍ਵਂ, ਮਹਾਨਾਮ, ਸਙ੍ਘਂ ਚਤੁਮਾਸਂ ਭੇਸਜ੍ਜੇਨ ਪਵਾਰੇਹੀ''ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਾ ਨਾਧਿਵਾਸੇਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਤੁਮਾਸਂ ਭੇਸਜ੍ਜਪਚ੍ਚਯਪਵਾਰਣਂ ਸਾਦਿਤੁਨ੍ਤਿ।

੩੦੪. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਮਹਾਨਾਮਂ ਸਕ੍ਕਂ ਪਰਿਤ੍ਤਂ ਭੇਸਜ੍ਜਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਤਥੇਵ ਮਹਾਨਾਮਸ੍ਸ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਭੇਸਜ੍ਜਂ ਉਸ੍ਸਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਮਹਾਨਾਮੋ ਸਕ੍ਕੋ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਖੋ ਮਹਾਨਾਮੋ ਸਕ੍ਕੋ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਇਚ੍ਛਾਮਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘਂ ਅਪਰਮ੍ਪਿ ਚਤੁਮਾਸਂ ਭੇਸਜ੍ਜੇਨ ਪਵਾਰੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ''ਸਾਧੁ ਸਾਧੁ, ਮਹਾਨਾਮ! ਤੇਨ ਹਿ ਤ੍ਵਂ, ਮਹਾਨਾਮ, ਸਙ੍ਘਂ ਅਪਰਮ੍ਪਿ ਚਤੁਮਾਸਂ ਭੇਸਜ੍ਜੇਨ ਪਵਾਰੇਹੀ''ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਾ ਨਾਧਿਵਾਸੇਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪੁਨ ਪਵਾਰਣਮ੍ਪਿ ਸਾਦਿਤੁਨ੍ਤਿ।

੩੦੫. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਮਹਾਨਾਮਂ ਸਕ੍ਕਂ ਪਰਿਤ੍ਤਂਯੇਵ ਭੇਸਜ੍ਜਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਤਥੇਵ ਮਹਾਨਾਮਸ੍ਸ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਭੇਸਜ੍ਜਂ ਉਸ੍ਸਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਮਹਾਨਾਮੋ ਸਕ੍ਕੋ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਖੋ ਮਹਾਨਾਮੋ ਸਕ੍ਕੋ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਇਚ੍ਛਾਮਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘਂ ਯਾਵਜੀਵਂ ਭੇਸਜ੍ਜੇਨ ਪਵਾਰੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ''ਸਾਧੁ ਸਾਧੁ, ਮਹਾਨਾਮ! ਤੇਨ ਹਿ ਤ੍ਵਂ, ਮਹਾਨਾਮ, ਸਙ੍ਘਂ ਯਾਵਜੀਵਂ ਭੇਸਜ੍ਜੇਨ ਪਵਾਰੇਹੀ''ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਾ ਨਾਧਿਵਾਸੇਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨਿਚ੍ਚਪਵਾਰਣਮ੍ਪਿ ਸਾਦਿਤੁਨ੍ਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦੁਨ੍ਨਿਵਤ੍ਥਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਦੁਪ੍ਪਾਰੁਤਾ ਅਨਾਕਪ੍ਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ। ਮਹਾਨਾਮੋ ਸਕ੍ਕੋ ਵਤ੍ਤਾ ਹੋਤਿ – ''ਕਿਸ੍ਸ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਦੁਨ੍ਨਿਵਤ੍ਥਾ ਦੁਪ੍ਪਾਰੁਤਾ ਅਨਾਕਪ੍ਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ? ਨਨੁ ਨਾਮ ਪਬ੍ਬਜਿਤੇਨ ਸੁਨਿਵਤ੍ਥੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬਂ ਸੁਪਾਰੁਤੇਨ ਆਕਪ੍ਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇਨਾ''ਤਿ? ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਮਹਾਨਾਮੇ ਸਕ੍ਕੇ ਉਪਨਨ੍ਧਿਂਸੁ। ਅਥ ਖੋ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਕੇਨ ਨੁ ਖੋ ਮਯਂ ਉਪਾਯੇਨ ਮਹਾਨਾਮਂ ਸਕ੍ਕਂ ਮਙ੍ਕੁ ਕਰੇਯ੍ਯਾਮਾ''ਤਿ? ਅਥ ਖੋ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਮਹਾਨਾਮੇਨ ਖੋ, ਆਵੁਸੋ, ਸਕ੍ਕੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਭੇਸਜ੍ਜੇਨ ਪਵਾਰਿਤੋ। ਹਨ੍ਦ ਮਯਂ, ਆਵੁਸੋ, ਮਹਾਨਾਮਂ ਸਕ੍ਕਂ ਸਪ੍ਪਿਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਮਾ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਯੇਨ ਮਹਾਨਾਮੋ ਸਕ੍ਕੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿਂਸੁ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਨਾਮਂ ਸਕ੍ਕਂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਦੋਣੇਨ, ਆਵੁਸੋ, ਸਪ੍ਪਿਨਾ ਅਤ੍ਥੋ''ਤਿ। ''ਅਜ੍ਜਣ੍ਹੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਆਗਮੇਥ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਵਜਂ ਗਤਾ ਸਪ੍ਪਿਂ ਆਹਰਿਤੁਂ। ਕਾਲਂ ਆਹਰਿਸ੍ਸਥਾ''ਤਿ [ਕਾਲੇ ਹਰਿਸ੍ਸਥਾਤਿ (ਸ੍ਯਾ॰)]।

ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਮਹਾਨਾਮਂ ਸਕ੍ਕਂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਦੋਣੇਨ, ਆਵੁਸੋ, ਸਪ੍ਪਿਨਾ ਅਤ੍ਥੋ''ਤਿ। ''ਅਜ੍ਜਣ੍ਹੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਆਗਮੇਥ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਵਜਂ ਗਤਾ ਸਪ੍ਪਿਂ ਆਹਰਿਤੁਂ। ਕਾਲਂ ਆਹਰਿਸ੍ਸਥਾ''ਤਿ। ''ਕਿਂ ਪਨ ਤਯਾ, ਆਵੁਸੋ, ਅਦਾਤੁਕਾਮੇਨ ਪਵਾਰਿਤੇਨ, ਯਂ ਤ੍ਵਂ ਪਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਨ ਦੇਸੀ''ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਮਹਾਨਾਮੋ ਸਕ੍ਕੋ ਉਜ੍ਝਾਯਤਿ ਖਿਯ੍ਯਤਿ ਵਿਪਾਚੇਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਦਨ੍ਤਾ – 'ਅਜ੍ਜਣ੍ਹੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਆਗਮੇਥਾ'ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ ਨਾਗਮੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਮਹਾਨਾਮਸ੍ਸ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਸ੍ਸ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ

– ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਮਹਾਨਾਮੇਨ ਸਕ੍ਕੇਨ – 'ਅਜ੍ਜਣ੍ਹੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਆਗਮੇਥਾ'ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ ਨਾਗਮੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਾਨਾਮੇਨ ਸਕ੍ਕੇਨ – ''ਅਜ੍ਜਣ੍ਹੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਆਗਮੇਥਾ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ ਨਾਗਮੇਥਾਤਿ? ''ਸਚ੍ਚੰ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਮਹਾਨਾਮੇਨ ਸਕ੍ਕੇਨ – ''ਅਜ੍ਜਣ੍ਹੋ, ਭਨ੍ਤੇ ਆਗਮੇਥਾ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ ਨਾਗਮੇਸ੍ਸਥ! ਨੇਤੰ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨੰ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੩੦੬. **"ਅਗਿਲਾਨੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਚਤੁਮਾਸਪ੍ਪਚ੍ਚਯਪਵਾਰਣਾ ਸਾਦਿਤਬ੍ਬਾ , ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪੁਨਪਵਾਰਣਾਯ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਨਿਚ੍ਚਪਵਾਰਣਾਯ; ਤਤੋ ਚੇ ਉਤ੍ਤਰਿ ਸਾਦਿਯੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੩੦੭. **ਅਗਿਲਾਨੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਚਤੁਮਾਸਪ੍ਪਚ੍ਚਯਪਵਾਰਣਾ ਸਾਦਿਤਬ੍ਬਾ**ਤਿ ਗਿਲਾਨਪ੍ਪਚ੍ਚਯਪਵਾਰਣਾ ਸਾਦਿਤਬ੍ਬਾ।

ਪੁਨਪਵਾਰਣਾਪਿ ਸਾਦਿਤਬ੍ਬਾਤਿ ਯਦਾ ਗਿਲਾਨੋ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮਿ ਤਦਾ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ।

ਨਿਚ੍ਚਪਵਾਰਣਾਪਿ ਸਾਦਿਤਬ੍ਬਾਤਿ ਯਦਾ ਗਿਲਾਨੋ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮਿ ਤਦਾ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ।

ਤਤੋ ਚੇ ਉਤ੍ਤਰਿ ਸਾਦਿਯੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥਿ ਪਵਾਰਣਾ ਭੇਸਜ੍ਜਪਰਿਯਨ੍ਤਾ ਨ ਰਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਵਾਰਣਾ ਰਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤਾ ਨ ਭੇਸਜ੍ਜਪਰਿਯਨ੍ਤਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਵਾਰਣਾ ਭੇਸਜ੍ਜਪਰਿਯਨ੍ਤਾ ਚ ਰਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤਾ ਚ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਵਾਰਣਾ ਨੇਵ ਭੇਸਜ੍ਜਪਰਿਯਨ੍ਤਾ ਨ ਰਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤਾ।

ਭੇਸਜ੍ਜਪਰਿਯਨ੍ਤਾ ਨਾਮ ਭੇਸਜ੍ਜਾਨਿ ਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ – ''ਏਤ੍ਤਕੇਹਿ ਭੇਸਜ੍ਜੇਹਿ ਪਵਾਰੇਮੀ''ਤਿ। **ਰਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤਾ** ਨਾਮ ਰਤ੍ਤਿਯੋ ਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਾਯੋ ਹੋਨ੍ਤਿ – ''ਏਤ੍ਤਕਾਸੁ ਰਤ੍ਤੀਸੁ ਪਵਾਰੇਮੀ''ਤਿ। **ਭੇਸਜ੍ਜਪਰਿਯਨ੍ਤਾ ਚ ਰਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤਾ ਚ** ਨਾਮ ਭੇਸਜ੍ਜਾਨਿ ਚ ਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ ਰਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਾਯੋ ਹੋਨ੍ਤਿ – ''ਏਤ੍ਤਕੇਹਿ ਭੇਸਜ੍ਜੇਹਿ ਏਤ੍ਤਕਾਸੁ ਰਤ੍ਤੀਸੁ ਪਵਾਰੇਮੀ''ਤਿ। **ਨੇਵ ਭੇਸਜ੍ਜਪਰਿਯਨ੍ਤਾ ਨ ਰਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤਾ** ਨਾਮ ਭੇਸਜ੍ਜਾਨਿ ਚ ਅਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ ਰਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਅਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਾਯੋ ਹੋਨ੍ਤਿ।

੩੦੮. ਭੇਸਜ੍ਜਪਰਿਯਨ੍ਤੇ – ਯੇਹਿ ਭੇਸਜ੍ਜੇਹਿ ਪਵਾਰਿਤੋ ਹੋਤਿ ਤਾਨਿ ਭੇਸਜ੍ਜਾਨਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਾਨਿ ਭੇਸਜ੍ਜਾਨਿ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਰਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੇ – ਯਾਸੁ ਰਤ੍ਤੀਸੁ ਪਵਾਰਿਤੋ ਹੋਤਿ, ਤਾ ਰਤ੍ਤਿਯੋ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਾਸੁ ਰਤ੍ਤੀਸੁ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਭੇਸਜ੍ਜਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਚ ਰਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਚ – ਯੇਹਿ ਭੇਸਜ੍ਜੇਹਿ ਪਵਾਰਿਤੋ ਹੋਤਿ, ਤਾਨਿ ਭੇਸਜ੍ਜਾਨਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਯਾਸੁ ਰਤ੍ਤੀਸੁ ਪਵਾਰਿਤੋ ਹੋਤਿ, ਤਾ ਰਤ੍ਤਿਯੋ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਾਨਿ ਭੇਸਜ੍ਜਾਨਿ ਅਞ੍ਞਾਸੁ ਰਤ੍ਤੀਸੁ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਨੇਵ ਭੇਸਜ੍ਜਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਨ ਰਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤੇ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੩੦੯. ਨ ਭੇਸਜ੍ਜੇਨ ਕਰਣੀਯੇਨ [ਕਰਣੀਯੇ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਭੇਸਜ੍ਜੰ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਞ੍ਞੇਨ ਭੇਸਜ੍ਜੇਨ ਕਰਣੀਯੇਨ ਅਞ੍ਞੰ ਭੇਸਜ੍ਜੰ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਤਤ੍ਤਰਿ ਤਤ੍ਤਰਿਸਞ੍ਞੀ ਭੇਸਜ੍ਜੰ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਤਤ੍ਤਰਿ ਵੇਮਤਿਕੋ ਭੇਸਜ੍ਜੰ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਤਤ੍ਤਰਿ ਨਤਤ੍ਤਰਿਸਞ੍ਞੀ ਭੇਸਜ੍ਜੰ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਨਤਤ੍ਤਰਿ ਤਤ੍ਤਰਿਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਨਤਤ੍ਤਰਿ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਨਤਤ੍ਤਰਿ ਨਤਤ੍ਤਰਿਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੩੧੦. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਯੇਹਿ ਭੇਸਜ੍ਜੇਹਿ ਪਵਾਰਿਤੋ ਹੋਤਿ ਤਾਨਿ ਭੇਸਜ੍ਜਾਨਿ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤਿ, ਯਾਸੁ ਰਤ੍ਤੀਸੁ ਪਵਾਰਿਤੋ ਹੋਤਿ ਤਾਸੁ ਰਤ੍ਤੀਸੁ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤਿ , ''ਇਮੇਹਿ ਤਯਾ ਭੇਸਜ੍ਜੇਹਿ ਪਵਾਰਿਤਾਮ੍ਹ , ਅਮ੍ਹਾਕਞ੍ਚ ਇਮਿਨਾ ਚ ਇਮਿਨਾ ਚ ਭੇਸਜ੍ਜੇਨ ਅਤ੍ਥੋ''ਤਿ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤਿ, ''ਯਾਸੁ ਤਯਾ ਰਤ੍ਤੀਸੁ ਪਵਾਰਿਤਾਮ੍ਹ ਤਾਯੋ ਚ ਰਤ੍ਤਿਯੋ ਵੀਤਿਵਤ੍ਤਾ ਅਮ੍ਹਾਕਞ੍ਚ ਭੇਸਜ੍ਜੇਨ ਅਤ੍ਥੋ''ਤਿ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤਿ, ਞਾਤਕਾਨਂ ਪਵਾਰਿਤਾਨਂ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਧਨੇਨ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਮਹਾਨਾਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਸਤ੍ਤਮਂ।

੮. ਉਯ੍ਯੁਤ੍ਤਸੇਨਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩੧੧. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਰਾਜਾ ਪਸੇਨਦਿ ਕੋਸਲੋ ਸੇਨਾਯ ਅਬ੍ਭੁਯ੍ਯਾਤੋ ਹੋਤਿ। ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਯ੍ਯੁਤ੍ਤਂ ਸੇਨਂ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਅਗਮਂਸੁ। ਅਦ੍ਦਸਾ ਖੋ ਰਾਜਾ ਪਸੇਨਦਿ ਕੋਸਲੋ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦੂਰਤੋਵ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ। ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਕਿਸ੍ਸ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਆਗਤਤ੍ਥਾ''ਤਿ? ''ਮਹਾਰਾਜਾਨਂ ਮਯਂ ਦਟ੍ਠੁਕਾਮਾ'' [ਮਹਾਰਾਜ ਮਹਾਰਾਜਾਨਂ ਮਯਂ ਦਟ੍ਠੁਕਾਮਾ (ਕ॰)] ਤਿ। ''ਕਿਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਮਂ ਦਿਟ੍ਠੇਨ ਯੁਦ੍ਧਾਭਿਨਨ੍ਦਿਨਂ [ਯੁਦ੍ਧਾਭਿਨਨ੍ਦਿਨਾ (ਕ॰)]; ਨਨੁ ਭਗਵਾ ਪਸ੍ਸਿਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ? ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਸਮਣਾ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਉਯ੍ਯੁਤ੍ਤਂ ਸੇਨਂ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਆਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਅਮ੍ਹਾਕਮ੍ਪਿ ਅਲਾਭਾ, ਅਮ੍ਹਾਕਮ੍ਪਿ ਦੁਲ੍ਲਦ੍ਧਂ, ਯੇ ਮਯਂ ਆਜੀਵਸ੍ਸ ਹੇਤੁ ਪੁਤ੍ਤਦਾਰਸ੍ਸ ਕਾਰਣਾ ਸੇਨਾਯ ਆਗਚ੍ਛਾਮਾ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਯ੍ਯੁਤ੍ਤਂ ਸੇਨਂ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਯ੍ਯੁਤ੍ਤਂ ਸੇਨਂ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਗਚ੍ਛਥਾਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਉਯ੍ਯੁਤ੍ਤਂ ਸੇਨਂ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਥ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

''ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਯ੍ਯੁਤ੍ਤਂ ਸੇਨਂ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ''ਨ੍ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦਂ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

੩੧੨. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਮਾਤੁਲੋ ਸੇਨਾਯ ਗਿਲਾਨੋ ਹੋਤਿ । ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਦੂਤਂ ਪਾਹੇਸਿ – ''ਅਹਞ੍ਹਿ ਸੇਨਾਯ ਗਿਲਾਨੋ। ਆਗਚ੍ਛਤੁ ਭਦਨ੍ਤੋ। ਇਚ੍ਛਾਮਿ ਭਦਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਗਤ''ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਭਗਵਤਾ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ – 'ਨ ਉਯ੍ਯੁਤ੍ਤਂ ਸੇਨਂ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬ'ਨ੍ਤਿ। ਅਯਞ੍ਚ ਮੇ ਮਾਤੁਲੋ ਸੇਨਾਯ ਗਿਲਾਨੋ। ਕਥਂ ਨੁ ਖੋ ਮਯਾ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ? ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਥਾਰੂਪਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ ਸੇਨਾਯ ਗਨ੍ਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੩੧੩. **''ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਯ੍ਯੁਤ੍ਤਂ ਸੇਨਂ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਤਥਾਰੂਪਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ''**ਨ੍ਤਿ।

੩੧੪. **ਯੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਉਯ੍ਯੁਤ੍ਤਾ ਨਾਮ ਸੇਨਾ ਗਾਮਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਨਿਵਿਟ੍ਠਾ ਵਾ ਹੋਤਿ ਪਯਾਤਾ ਵਾ।

ਸੇਨਾ ਨਾਮ ਹਤ੍ਥੀ ਅਸ੍ਸਾ ਰਥਾ ਪਤ੍ਤੀ। ਦ੍ਵਾਦਸਪੁਰਿਸੋ ਹਤ੍ਥੀ, ਤਿਪੁਰਿਸੋ ਅਸ੍ਸੋ, ਚਤੁਪੁਰਿਸੋ ਰਥੋ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪੁਰਿਸਾ ਸਰਹਤ੍ਥਾ ਪਤ੍ਤਿ। ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਯਤ੍ਥ ਠਿਤੋ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਦਸ੍ਸਨੂਪਚਾਰਂ ਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਤਥਾਰੂਪਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾਤਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਤਥਾਰੂਪਪ੍ਪਚ੍ਚਯਂ।

੩੧੫. ਉਯ੍ਯੁਤ੍ਤੇ ਉਯ੍ਯੁਤ੍ਤਸਞ੍ਞੀ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਤਥਾਰੂਪਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਯ੍ਯੁਤ੍ਤੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਤਥਾਰੂਪਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਯ੍ਯੁਤ੍ਤੇ ਅਨੁਯ੍ਯੁਤ੍ਤਸਞ੍ਞੀ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਤਥਾਰੂਪਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਏਕਮੇਕਂ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਯਤ੍ਥ ਠਿਤੋ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਦਸ੍ਸਨੂਪਚਾਰਂ ਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਯ੍ਯੁਤ੍ਤੇ ਉਯ੍ਯੁਤ੍ਤਸਞ੍ਞੀ , ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਯ੍ਯੁਤ੍ਤੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਯ੍ਯੁਤ੍ਤੇ ਅਨੁਯ੍ਯੁਤ੍ਤਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੩੧੬. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਆਰਾਮੇ ਠਿਤੋ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਠਿਤੋਕਾਸਂ ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਕਾਸਂ ਵਾ ਨਿਪਨ੍ਨੋਕਾਸਂ ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਤਿ, ਪਟਿਪਥਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਤਥਾਰੂਪਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਉਯ੍ਯੁਤ੍ਤਸੇਨਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਅਟ੍ਠਮਂ।

੯. ਸੇਨਾਵਾਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩੧੭. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਤਿ ਕਰਣੀਯੇ ਸੇਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਤਿਰੇਕਤਿਰਤ੍ਤਂ ਸੇਨਾਯ ਵਸਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਸਮਣਾ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਸੇਨਾਯ ਵਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਅਮ੍ਹਾਕਮ੍ਪਿ ਅਲਾਭਾ, ਅਮ੍ਹਾਕਮ੍ਪਿ ਦੁਲ੍ਲਦ੍ਧਂ, ਯੇ ਮਯਂ ਆਜੀਵਸ੍ਸ ਹੇਤੁ ਪੁਤ੍ਤਦਾਰਸ੍ਸ ਕਾਰਣਾ ਸੇਨਾਯ ਪਟਿਵਸਾਮਾ''ਤਿ। ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਤਿਰੇਕਤਿਰਤ੍ਤਂ ਸੇਨਾਯ ਵਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਤਿਰੇਕਤਿਰਤ੍ਤਂ ਸੇਨਾਯ ਵਸਥਾਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਤਿਰੇਕਤਿਰਤ੍ਤਂ ਸੇਨਾਯ ਵਸਿਸ੍ਸਥ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੩੧੮. **"ਸਿਯਾ ਚ ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਕੋਚਿਦੇਵ ਪਚ੍ਚਯੋ ਸੇਨਂ ਗਮਨਾਯ, ਦਿਰਤ੍ਤਤਿਰਤ੍ਤਂ ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸੇਨਾਯ ਵਸਿਤਬ੍ਬਂ। ਤਤੋ ਚੇ ਉਤ੍ਤਰਿਂ ਵਸੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੩੧੯. **ਸਿਯਾ ਚ ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਕੋਚਿਦੇਵ ਪਚ੍ਚਯੋ ਸੇਨਂ ਗਮਨਾਯਾ**ਤਿ ਸਿਯਾ ਪਚ੍ਚਯੋ ਸਿਯਾ ਕਰਣੀਯਂ।

ਦਿਰਤ੍ਤਤਿਰਤ੍ਤਂ ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸੇਨਾਯ ਵਸਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਦ੍ਵੇਤਿਸ੍ਸੋ ਰਤ੍ਤਿਯੋ ਵਸਿਤਬ੍ਬਂ।

ਤਤੋ ਚੇ ਉਤ੍ਤਰਿ ਵਸੇਯ੍ਯਾਤਿ ਚਤੁਤ੍ਥੇ ਦਿਵਸੇ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤੇ ਸੂਰਿਯੇ ਸੇਨਾਯ ਵਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੩੨੦. ਅਤਿਰੇਕਤਿਰਤ੍ਤੇ ਅਤਿਰੇਕਸਞ੍ਞੀ ਸੇਨਾਯ ᐧਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਤਿਰੇਕਤਿਰਤ੍ਤੇ ᐧੇਮਤਿਕੋ ਸੇਨਾਯ ᐧਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਤਿਰੇਕਤਿਰਤ੍ਤੇ ਊਨਕਸਞ੍ਞੀ ਸੇਨਾਯ ᐧਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਊਨਕਤਿਰਤ੍ਤੇ ਅਤਿਰੇਕਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਊਨਕਤਿਰਤ੍ਤੇ ᐧੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਊਨਕਤਿਰਤ੍ਤੇ ਊਨਕਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੩੨੧. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਦ੍ᐧੇਤਿਸ੍ਸੋ ਰਤ੍ਤਿਯੋ ᐧਸਤਿ, ਊਨਕਦ੍ᐧੇਤਿਸ੍ਸੋ ਰਤ੍ਤਿਯੋ ᐧਸਤਿ, ਦ੍ᐧੇ ਰਤ੍ਤਿਯੋ ᐧਸਿਤ੍ᐧਾ ਤਤਿਯਾਯ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਪੁਰਾਰੁਣਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ᐧਾ ਪੁਨ ᐧਸਤਿ, ਗਿਲਾਨੋ ᐧਸਤਿ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਕਰਣੀਯੇਨ ᐧਸਤਿ, ਸੇਨਾ ᐧਾ ਪਟਿਸੇਨਾਯ ਰੁਦ੍ਧਾ ਹੋਤਿ, ਕੇਨਚਿ ਪਲਿਬੁਦ੍ਧੋ ਹੋਤਿ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਸੇਨਾᐧਾਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਨᐧਮਂ।

੧੦. ਉਯ੍ਯੋਧਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩੨੨. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗᐧਾ ਸਾᐧਤ੍ਥਿਯਂ ᐧਿਹਰਤਿ ਜੇਤᐧਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦਿਰਤ੍ਤਤਿਰਤ੍ਤਂ ਸੇਨਾਯ ᐧਸਮਾਨਾ ਉਯ੍ਯੋਧਿਕਮ੍ਪਿ ਬਲਗ੍ਗਮ੍ਪਿ ਸੇਨਾਬ੍ਯੂਹਮ੍ਪਿ ਅਨੀਕਦਸ੍ਸਨਮ੍ਪਿ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਅਞ੍ਞਤਰੋਪਿ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਯ੍ਯੋਧਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ᐧਾ ਕਣ੍ਡੇਨ ਪਟਿᐧਿਦ੍ਧੋ ਹੋਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਉਪ੍ਪਣ੍ਡੇਸੁਂ – ''ਕਚ੍ਚਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸੁਯੁਦ੍ਧਂ ਅਹੋਸਿ, ਕਤਿ ਤੇ ਲਕ੍ਖਾਨਿ ਲਦ੍ਧਾਨੀ''ਤਿ? ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤੇਹਿ ਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਉਪ੍ਪਣ੍ਡੀਯਮਾਨੋ ਮਙ੍ਕੁ ਅਹੋਸਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ᐧਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਸਮਣਾ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਉਯ੍ਯੋਧਿਕਂ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਆਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਅਮ੍ਹਾਕਮ੍ਪਿ ਅਲਾਭਾ, ਅਮ੍ਹਾਕਮ੍ਪਿ ਦੁਲ੍ਲਦ੍ਧਂ, ਯੇ ਮਯਂ ਆਜੀᐧਸ੍ਸ ਹੇਤੁ ਪੁਤ੍ਤਦਾਰਸ੍ਸ ਕਾਰਣਾ ਉਯ੍ਯੋਧਿਕਂ ਆਗਚ੍ਛਾਮਾ''ਤਿ। ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ᐧਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ । ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ᐧਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਯ੍ਯੋਧਿਕਂ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖᐧੇ, ਉਯ੍ਯੋਧਿਕਂ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਗਚ੍ਛਥਾਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗᐧਾ''ਤਿ। ᐧਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗᐧਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਉਯ੍ਯੋਧਿਕਂ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਥ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ᐧਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏᐧਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖᐧੇ , ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੩੨੩. "**ਦਿਰਤ੍ਤਤਿਰਤ੍ਤਂ ਚੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੇਨਾਯ** ᐧ**ਸਮਾਨੋ ਉਯ੍ਯੋਧਿਕਂ** ᐧਾ **ਬਲਗ੍ਗਂ** ᐧਾ **ਸੇਨਾਬ੍ਯੂਹਂ** ᐧਾ **ਅਨੀਕਦਸ੍ਸਨਂ** ᐧਾ **ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੩੨੪. **ਦਿਰਤ੍ਤਤਿਰਤ੍ਤਂ ਚੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੇਨਾਯ** ᐧ**ਸਮਾਨੋ**ਤਿ ਦ੍ᐧੇਤਿਸ੍ਸੋ ਰਤ੍ਤਿਯੋ ᐧਸਮਾਨੋ।

ਉਯ੍ਯੋਧਿਕਂ ਨਾਮ ਯਤ੍ਥ ਸਮ੍ਪਹਾਰੋ ਦਿਸ੍ਸਤਿ।

ਬਲਗ੍ਗਂ ਨਾਮ ਏਤ੍ਤਕਾ ਹਤ੍ਥੀ, ਏਤ੍ਤਕਾ ਅਸ੍ਸਾ, ਏਤ੍ਤਕਾ ਰਥਾ, ਏਤ੍ਤਕਾ ਪਤ੍ਤੀ।

ਸੇਨਾਬ੍ਯੂਹਂ ਨਾਮ ਇਤੋ ਹਤ੍ਥੀ ਹੋਨ੍ਤੁ, ਇਤੋ ਅਸ੍ਸਾ ਹੋਨ੍ਤੁ, ਇਤੋ ਰਥਾ ਹੋਨ੍ਤੁ, ਇਤੋ ਪਤ੍ਤਿਕਾ ਹੋਨ੍ਤੁ।

ਅਨੀਕਂ ਨਾਮ ਹਤ੍ਥਾਨੀਕਂ, ਅਸ੍ਸਾਨੀਕਂ , ਰਥਾਨੀਕਂ, ਪਤ੍ਤਾਨੀਕਂ। ਤਯੋ ਹਤ੍ਥੀ ਪਚ੍ਛਿਮਂ ਹਤ੍ਥਾਨੀਕਂ, ਤਯੋ ਅਸ੍ਸਾ ਪਚ੍ਛਿਮਂ ਅਸ੍ਸਾਨੀਕਂ, ਤਯੋ ਰਥਾ ਪਚ੍ਛਿਮਂ ਰਥਾਨੀਕਂ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪੁਰਿਸਾ ਸਰਹਤ੍ਥਾ ਪਤ੍ਤੀ ਪਚ੍ਛਿਮਂ ਪਤ੍ਤਾਨੀਕਂ। ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ

ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਯਤ੍ਥ ਠਿਤੋ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਦਸ੍ਸਨੂਪਚਾਰං ਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨං ਪਸ੍ਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਏਕਮੇਕං ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਯਤ੍ਥ ਠਿਤੋ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਦਸ੍ਸਨੂਪਚਾਰං ਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨං ਪਸ੍ਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੩੨੫. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਆਰਾਮੇ ਠਿਤੋ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਠਿਤੋਕਾਸං ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਕਾਸං ਵਾ ਨਿਪਨ੍ਨੋਕਾਸං ਵਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਪਹਾਰੋ ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਪਟਿਪਥං ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਸਤਿ ਕਰਣੀਯੇ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਸ੍ਸਤਿ , ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਉਯ੍ਯੋਧਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦං ਨਿਟ੍ਠਿਤං ਦਸਮං।

ਅਚੇਲਕਵਗ੍ਗੋ ਪਞ੍ਚਮੋ।

ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨං –

ਪੂਵං ਕਥੋਪਨਨ੍ਦਸ੍ਸ, ਤਯਂਪਟ੍ਠਾਕਮੇਵ ਚ।
ਮਹਾਨਾਮੋ ਪਸੇਨਦਿ, ਸੇਨਾਵਿਦ੍ਧੋ ਇਮੇ ਦਸਾਤਿ [ਅਚੇਲਕං ਉਯ੍ਯੋਜਞ੍ਚ, ਸਭੋਜਨං ਦੁਵੇ ਰਹੋ। ਸਭਤ੍ਤਕਞ੍ਚ ਭੇਸਜ੍ਜං, ਉਯ੍ਯੁਤ੍ਤං ਸੇਨੁਯ੍ਯੋਧਿਕං]॥

੬. ਸੁਰਾਪਾਨਵਗ੍ਗੋ

੧. ਸੁਰਾਪਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦං

੩੨੬. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਚੇਤਿਯੇਸੁ ਚਾਰਿਕං ਚਰਮਾਨੋ ਯੇਨ ਭਦ੍ਦਵਤਿਕਾ ਤੇਨ ਪਾਯਾਸਿ। ਅਦ੍ਦਸංਸੁ ਖੋ ਗੋਪਾਲਕਾ ਪਸੁਪਾਲਕਾ ਕਸ੍ਸਕਾ ਪਥਾਵਿਨੋ ਭਗਵਨ੍ਤං ਦੂਰਤੋਵ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤං। ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਭਗਵਨ੍ਤං ਏਤਦਵੋਚੁං – ''ਮਾ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਅਮ੍ਬਤਿਤ੍ਥං ਅਗਮਾਸਿ। ਅਮ੍ਬਤਿਤ੍ਥੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਜਟਿਲਸ੍ਸ ਅਸ੍ਸਮੇ ਨਾਗੋ ਪਟਿਵਸਤਿ ਇਦ੍ਧਿਮਾ ਆਸਿਵਿਸੋ [ਆਸੀਵਿਸੋ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਘੋਰਵਿਸੋ। ਸੋ ਭਗਵਨ੍ਤං ਮਾ ਵਿਹੇਠੇਸੀ''ਤਿ। ਏਵං ਵੁਤ੍ਤੇ ਭਗਵਾ ਤੁਣ੍ਹੀ ਅਹੋਸਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਗੋਪਾਲਕਾ ਪਸੁਪਾਲਕਾ ਕਸ੍ਸਕਾ ਪਥਾਵਿਨੋ ਭਗਵਨ੍ਤං ਏਤਦਵੋਚੁං – ''ਮਾ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਅਮ੍ਬਤਿਤ੍ਥං ਅਗਮਾਸਿ। ਅਮ੍ਬਤਿਤ੍ਥੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਜਟਿਲਸ੍ਸ ਅਸ੍ਸਮੇ ਨਾਗੋ ਪਟਿਵਸਤਿ ਇਦ੍ਧਿਮਾ ਆਸਿਵਿਸੋ ਘੋਰਵਿਸੋ। ਸੋ ਭਗਵਨ੍ਤං ਮਾ ਵਿਹੇਠੇਸੀ''ਤਿ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਭਗਵਾ ਤੁਣ੍ਹੀ ਅਹੋਸਿ।

ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਚਾਰਿਕං ਚਰਮਾਨੋ ਯੇਨ ਭਦ੍ਦਵਤਿਕਾ ਤਦਵਸਰਿ। ਤਤ੍ਰ ਸੁਦං ਭਗਵਾ ਭਦ੍ਦਵਤਿਕਾਯං ਵਿਹਰਤਿ । ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸਾਗਤੋ ਯੇਨ ਅਮ੍ਬਤਿਤ੍ਥਸ੍ਸ [ਅਮ੍ਬਤਿਤ੍ਥਕਸ੍ਸ (ਸੀ॰), ਅਮ੍ਬਤਿਤ੍ਥං (ਸ੍ਯਾ॰)] ਜਟਿਲਸ੍ਸ ਅਸ੍ਸਮੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਯਾਗਾਰං ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਤਿਣਸਨ੍ਥਾਰਕං ਪਞ੍ਞਪੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕං ਆਭੁਜਿਤ੍ਵਾ ਉਜੁං ਕਾਯං ਪਣਿਧਾਯ ਪਰਿਮੁਖං ਸਤਿං ਉਪਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ। ਅਦ੍ਦਸਾ ਖੋ ਸੋ ਨਾਗੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤං ਸਾਗਤං ਪਵਿਟ੍ਠං । ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਦੁਮ੍ਮਨੋ [ਦੁਕ੍ਖੀ ਦੁਮ੍ਮਨੋ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਪਧੂਪਾਯਿ [ਪਧੂਪਾਸਿ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕ॰)]। ਆਯਸ੍ਮਾਪਿ ਸਾਗਤੋ ਪਧੂਪਾਯਿ [ਪਧੂਪਾਸਿ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕ॰)]। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਨਾਗੋ ਮਕ੍ਖං ਅਸਹਮਾਨੋ ਪਜ੍ਜਲਿ। ਆਯਸ੍ਮਾਪਿ ਸਾਗਤੋ ਤੇਜੋਧਾਤੁං ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਜ੍ਜਲਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸਾਗਤੋ ਤਸ੍ਸ ਨਾਗਸ੍ਸ ਤੇਜਸਾ ਤੇਜං ਪਰਿਯਾਦਿਯਿਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਭਦ੍ਦਵਤਿਕਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਭਦ੍ਦਵਤਿਕਾਯං ਯਥਾਭਿਰਨ੍ਤං

ਵਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਕੋਸਮ੍ਬੀ ਤੇਨ ਚਾਰਿਕਂ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਕੋਸਮ੍ਬਿਕਾ ਉਪਾਸਕਾ – ''ਅਯ੍ਯੋ ਕਿਰ ਸਾਗਤੋ ਅਮ੍ਬਤਿਤ੍ਥਿਕੇਨ ਨਾਗੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਙ੍ਗਾਮੇਸੀ''ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਮਾਨੋ ਯੇਨ ਕੋਸਮ੍ਬੀ ਤਦਵਸਰਿ। ਅਥ ਖੋ ਕੋਸਮ੍ਬਿਕਾ ਉਪਾਸਕਾ ਭਗਵਤੋ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਮਨਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਯੇਨਾਯਸ੍ਮਾ ਸਾਗਤੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿਂਸੁ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਸਾਗਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਅਟ੍ਠਂਸੁ। ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਠਿਤਾ ਖੋ ਕੋਸਮ੍ਬਿਕਾ ਉਪਾਸਕਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਸਾਗਤਂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਕਿਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਯ੍ਯਾਨਂ ਦੁਲ੍ਲਭਞ੍ਚ ਮਨਾਪਞ੍ਚ, ਕਿਂ ਪਟਿਯਾਦੇਮਾ''ਤਿ? ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤੇ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੋਸਮ੍ਬਿਕੇ ਉਪਾਸਕੇ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਅਤ੍ਥਾਵੁਸੋ, ਕਾਪੋਤਿਕਾ ਨਾਮ ਪਸਨ੍ਨਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਦੁਲ੍ਲਭਾ ਚ ਮਨਾਪਾ ਚ, ਤਂ ਪਟਿਯਾਦੇਥਾ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਕੋਸਮ੍ਬਿਕਾ ਉਪਾਸਕਾ ਘਰੇ ਘਰੇ ਕਾਪੋਤਿਕਂ ਪਸਨ੍ਨਂ ਪਟਿਯਾਦੇਤ੍ਵਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਸਾਗਤਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਵਿਟ੍ਠਂ ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਸਾਗਤਂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਪਿਵਤੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਯ੍ਯੋ ਸਾਗਤੋ ਕਾਪੋਤਿਕਂ ਪਸਨ੍ਨਂ, ਪਿਵਤੁ , ਭਨ੍ਤੇ, ਅਯ੍ਯੋ ਸਾਗਤੋ ਕਾਪੋਤਿਕਂ ਪਸਨ੍ਨ''ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸਾਗਤੋ ਘਰੇ ਘਰੇ ਕਾਪੋਤਿਕਂ ਪਸਨ੍ਨਂ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਨਗਰਮ੍ਹਾ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤੋ ਨਗਰਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰਿਪਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਨਗਰਮ੍ਹਾ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤੋ ਅਦ੍ਦਸ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਸਾਗਤਂ ਨਗਰਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰਿਪਤਨ੍ਤਂ। ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਗਣ੍ਹਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਾਗਤ''ਨ੍ਤਿ। ''ਏਵਂ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਪਟਿਸ੍ਸੁਣਿਤ੍ਵਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਸਾਗਤਂ ਆਰਾਮਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨ ਸੀਸਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਪਾਤੇਸੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸਾਗਤੋ ਪਰਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨ ਪਾਦੇ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ । ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਨਨੁ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਸਾਗਤੋ ਤਥਾਗਤੇ ਸਗਾਰਵੋ ਅਹੋਸਿ ਸਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸੋ''ਤਿ ? ''ਏਵਂ, ਭਨ੍ਤੇ''। ''ਅਪਿ ਨੁ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਾਗਤੋ ਏਤਰਹਿ ਤਥਾਗਤੇ ਸਗਾਰਵੋ ਸਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸੋ''ਤਿ? ''ਨੋ ਹੇਤਂ, ਭਨ੍ਤੇ''। ''ਨਨੁ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਾਗਤੋ ਅਮ੍ਬਤਿਤ੍ਥਿਕੇਨ ਨਾਗੇਨ [ਡੇਡ੍ਡੁਭੇਨਾਪਿ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਙ੍ਗਾਮੇਸੀ''ਤਿ? ''ਏਵਂ, ਭਨ੍ਤੇ''। ''ਅਪਿ ਨੁ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਾਗਤੋ ਏਤਰਹਿ ਪਹੋਤਿ ਨਾਗੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਙ੍ਗਾਮੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ? ''ਨੋ ਹੇਤਂ, ਭਨ੍ਤੇ''। ''ਅਪਿ ਨੁ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਂ ਪਾਤਬ੍ਬਂ ਯਂ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਵਿਸਞ੍ਞੀ ਅਸ੍ਸਾ''ਤਿ? ''ਨੋ ਹੇਤਂ, ਭਨ੍ਤੇ''। ''ਅਨਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਾਗਤਸ੍ਸ ਅਨਨੁਲੋਮਿਕਂ ਅਪ੍ਪਤਿਰੂਪਂ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕਂ ਅਕਪ੍ਪਿਯਂ ਅਕਰਣੀਯਂ। ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਾਗਤੋ ਮਜ੍ਜਂ ਪਿਵਿਸ੍ਸਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੩੨੭. "**ਸੁਰਾਮੇਰਯਪਾਨੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੩੨੮. **ਸੁਰਾ** ਨਾਮ ਪਿਟ੍ਠਸੁਰਾ ਪੂਵਸੁਰਾ ਓਦਨਸੁਰਾ ਕਿਣ੍ਣਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾ ਸਮ੍ਭਾਰਸਂਯੁਤ੍ਤਾ।

ਮੇਰਯੋ ਨਾਮ ਪੁਪ੍ਫਾਸਵੋ ਫਲਾਸਵੋ ਮਧ੍ਵਾਸਵੋ ਗੁਲ਼ਾਸਵੋ ਸਮ੍ਭਾਰਸਂਯੁਤ੍ਤੋ।

ਪਿਵੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਕੁਸਗ੍ਗੇਨਪਿ ਪਿਵਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਮਜ੍ਜੇ ਮਜ੍ਜਸਞ੍ਞੀ ਪਿਵਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਮਜ੍ਜੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਪਿਵਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਮਜ੍ਜੇ ਅਮਜ੍ਜਸਞ੍ਞੀ ਪਿਵਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਮਜ੍ਜੇ ਮਜ੍ਜਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਮਜ੍ਜੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਮਜ੍ਜੇ ਅਮਜ੍ਜਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੩੨੯. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਮਜ੍ਜਞ੍ਚ ਹੋਤਿ ਮਜ੍ਜਵਣ੍ਣਂ ਮਜ੍ਜਗਨ੍ਧਂ ਮਜ੍ਜਰਸਂ ਤਂ ਪਿਵਤਿ, ਸੂਪਸਮ੍ਪਾਕੇ, ਮਂਸਸਮ੍ਪਾਕੇ, ਤੇਲਸਮ੍ਪਾਕੇ, ਆਮਲਕਫਾਣਿਤੇ, ਅਮਜ੍ਜਂ ਅਰਿਟ੍ਠਂ ਪਿਵਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਸੁਰਾਪਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ ਪਠਮੰ।

੨. ਅਙ੍ਗੁਲਿਪਤੋਦਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੩੩੦. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਤ੍ਤਰਸਵਗ੍ਗਿਯੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਅਙ੍ਗੁਲਿਪਤੋਦਕੇਨ ਹਾਸੇਸੁੰ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਤ੍ਤੇਨ੍ਤੋ ਅਨਸ੍ਸਾਸਕੋ ਕਾਲਮਕਾਸਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਅਙ੍ਗੁਲਿਪਤੋਦਕੇਨ ਹਾਸੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਅਙ੍ਗੁਲਿਪਤੋਦਕੇਨ ਹਾਸੇਥਾਤਿ? ''ਸਚ੍ਚੰ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਅਙ੍ਗੁਲਿਪਤੋਦਕੇਨ ਹਾਸੇਸ੍ਸਥ! ਨੇਤੰ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨੰ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੩੩੧. **''ਅਙ੍ਗੁਲਿਪਤੋਦਕੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ''**ਨ੍ਤਿ।

੩੩੨. **ਅਙ੍ਗੁਲਿਪਤੋਦਕੋ** ਨਾਮ [ਅਙ੍ਗੁਲਿਪਤੋਦਕੋ ਨਾਮ ਅਙ੍ਗੁਲਿਯਾਪਿ ਤੁਦਨ੍ਤਿ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਹਸਾਧਿਪ੍ਪਾਯੋ [ਹਸ੍ਸਾਧਿਪ੍ਪਾਯੋ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਕਾਯੇਨ ਕਾਯੰ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ ਅਙ੍ਗੁਲਿਪਤੋਦਕੇਨ ਹਾਸੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਅਙ੍ਗੁਲਿਪਤੋਦਕੇਨ ਹਾਸੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ । ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ ਅਙ੍ਗੁਲਿਪਤੋਦਕੇਨ ਹਾਸੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਕਾਯੇਨ ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧੰ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧੇਨ ਕਾਯੰ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧੇਨ ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧੰ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੇਨ ਕਾਯੰ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੇਨ ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧੰ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੇਨ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੩੩੩. ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਕਾਯੇਨ ਕਾਯੰ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਕਾਯੇਨ ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧੰ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧੇਨ ਕਾਯੰ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧੇਨ ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧੰ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੇਨ ਕਾਯੰ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ । ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੇਨ ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧੰ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੇਨ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੩੩੪. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਨ ਹਸਾਧਿਪ੍ਪਾਯੋ, ਸਤਿ ਕਰਣੀਯੇ ਆਮਸਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਅਙ੍ਗੁਲਿਪਤੋਦਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ ਦੁਤਿਯੰ।

੩. ਹਸਧਮ੍ਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੩੩੫. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਤ੍ਤਰਸਵਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਚਿਰਵਤਿਯਾ ਨਦਿਯਾ ਉਦਕੇ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਰਾਜਾ ਪਸੇਨਦਿ ਕੋਸਲੋ ਮਲ੍ਲਿਕਾਯ ਦੇਵਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿੰ ਉਪਰਿਪਾਸਾਦਵਰਗਤੋ ਹੋਤਿ। ਅਦ੍ਦਸਾ ਖੋ ਰਾਜਾ ਪਸੇਨਦਿ ਕੋਸਲੋ ਸਤ੍ਤਰਸਵਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਚਿਰਵਤਿਯਾ ਨਦਿਯਾ ਉਦਕੇ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤੇ। ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਮਲ੍ਲਿਕੰ ਦੇਵਿੰ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਏਤੇ ਤੇ, ਮਲ੍ਲਿਕੇ, ਅਰਹਨ੍ਤੋ ਉਦਕੇ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ''ਨਿਸ੍ਸੰਸਯੰ ਖੋ, ਮਹਾਰਾਜ, ਭਗਵਤਾ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਅਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ। ਤੇ ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਕਤਞ੍ਞੁਨੋ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਰਞ੍ਞੋ ਪਸੇਨਦਿਸ੍ਸ ਕੋਸਲਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਕੇਨ

ਨੁ ਖੋ ਅਹਂ ਉਪਾਯੇਨ ਭਗਵਤੋ ਚ ਨ ਆਰੋਚੇਯ੍ਯਂ, ਭਗਵਾ ਚ ਜਾਨੇਯ੍ਯ ਇਮੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਦਕੇ ਕੀਲ਼ਿਤਾ''ਤਿ? ਅਥ ਖੋ ਰਾਜਾ ਪਸੇਨਦਿ ਕੋਸਲੋ ਸਤ੍ਤਰਸਵਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਨ੍ਤਂ ਗੁਲ਼ਪਿਣ੍ਡਂ ਅਦਾਸਿ – ''ਇਮਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਗੁਲ਼ਪਿਣ੍ਡਂ ਭਗਵਤੋ ਦੇਥਾ''ਤਿ। ਸਤ੍ਤਰਸਵਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਂ ਗੁਲ਼ਪਿਣ੍ਡਂ ਆਦਾਯ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿਂਸੁ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਇਮਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਗੁਲ਼ਪਿਣ੍ਡਂ ਰਾਜਾ ਪਸੇਨਦਿ ਕੋਸਲੋ ਭਗਵਤੋ ਦੇਤੀ''ਤਿ। ''ਕਹਂ ਪਨ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਰਾਜਾ ਅਦ੍ਦਸਾ''ਤਿ। ''ਅਚਿਰਵਤਿਯਾ ਨਦਿਯਾ, ਭਗਵਾ, ਉਦਕੇ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤੇ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਉਦਕੇ ਕੀਲ਼ਿਸ੍ਸਥ! ਨੇਤਂ , ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੩੩੬. "**ਉਦਕੇ ਹਸਧਮ੍ਮੇ** [ਹਸ੍ਸਧਮ੍ਮੇ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] **ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੩੩੭. **ਉਦਕੇ ਹਸਧਮ੍ਮੋ** ਨਾਮ ਉਪਰਿਗੋਪ੍ਫਕੇ ਉਦਕੇ ਹਸਾਧਿਪ੍ਪਾਯੋ ਨਿਮੁਜ੍ਜਤਿ ਵਾ ਉਮ੍ਮੁਜ੍ਜਤਿ ਵਾ ਪਲਵਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੩੩੮. ਉਦਕੇ ਹਸਧਮ੍ਮੇ ਹਸਧਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਦਕੇ ਹਸਧਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਦਕੇ ਹਸਧਮ੍ਮੇ ਅਹਸਧਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਹੇਟ੍ਠਾਗੋਪ੍ਫਕੇ ਉਦਕੇ ਕੀਲ਼ਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਉਦਕੇ ਨਾਵਾਯ ਕੀਲ਼ਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਹਤ੍ਥੇਨ ਵਾ ਪਾਦੇਨ ਵਾ ਕਟ੍ਠੇਨ ਵਾ ਕਠਲਾਯ ਵਾ ਉਦਕਂ ਪਹਰਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਭਾਜਨਗਤਂ ਉਦਕਂ ਵਾ ਕਞ੍ਜਿਕਂ ਵਾ ਖੀਰਂ ਵਾ ਤਕ੍ਕਂ ਵਾ ਰਜਨਂ ਵਾ ਪਸ੍ਸਾਵਂ ਵਾ ਚਿਕ੍ਖਲ੍ਲਂ ਵਾ ਕੀਲ਼ਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਉਦਕੇ ਅਹਸਧਮ੍ਮੇ ਹਸਧਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਉਦਕੇ ਅਹਸਧਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਉਦਕੇ ਅਹਸਧਮ੍ਮੇ ਅਹਸਧਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੩੩੯. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਨ ਹਸਾਧਿਪ੍ਪਾਯੋ, ਸਤਿ ਕਰਣੀਯੇ ਉਦਕਂ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਨਿਮੁਜ੍ਜਤਿ ਵਾ ਉਮ੍ਮੁਜ੍ਜਤਿ ਵਾ ਪਲਵਤਿ ਵਾ, ਪਾਰਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਨਿਮੁਜ੍ਜਤਿ ਵਾ ਉਮ੍ਮੁਜ੍ਜਤਿ ਵਾ ਪਲਵਤਿ ਵਾ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਹਸਧਮ੍ਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਤਤਿਯਂ।

੪. ਅਨਾਦਰਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩੪੦. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਕੋਸਮ੍ਬਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਘੋਸਿਤਾਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਛਨ੍ਨੋ ਅਨਾਚਾਰਂ ਆਚਰਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ''ਮਾਵੁਸੋ ਛਨ੍ਨ, ਏਵਰੂਪਂ ਅਕਾਸਿ। ਨੇਤਂ ਕਪ੍ਪਤੀ''ਤਿ। ਸੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਕਰੋਤਿਯੇਵ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਆਯਸ੍ਮਾ ਛਨ੍ਨੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ, ਛਨ੍ਨ, ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਕਰੋਸੀਤਿ ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ... ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤ੍ਵਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਕਰਿਸ੍ਸਸਿ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੩੪੧. "**ਅਨਾਦਰਿਯੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੩੪੨. **ਅਨਾਦਰਿਯਂ** ਨਾਮ ਦ੍ਵੇ ਅਨਾਦਰਿਯਾਨਿ – ਪੁਗ੍ਗਲਾਨਾਦਰਿਯਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮਾਨਾਦਰਿਯਞ੍ਚ।

ਪੁਗ੍ਗਲਾਨਾਦਰਿਯਂ ਨਾਮ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇਨ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੋ – ''ਅਯਂ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕੋ ਵਾ ਵਮ੍ਭਿਤੋ ਵਾ ਗਰਹਿਤੋ ਵਾ, ਇਮਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਅਕਤਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਕਰੋਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਧਮ੍ਮਾਨਾਦਰਿਯਂ ਨਾਮ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇਨ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੋ ''ਕਥਾਯਂ ਨਸ੍ਸੇਯ੍ਯ ਵਾ ਵਿਨਸ੍ਸੇਯ੍ਯ ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯੇਯ੍ਯ ਵਾ'', ਤਂ ਵਾ ਨ ਸਿਕ੍ਖਿਤੁਕਾਮੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਕਰੋਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੩੪੩. ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਕਰੋਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਕਰੋਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਕਰੋਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੋ – ''ਇਦਂ ਨ ਸਲ੍ਲੇਖਾਯ ਨ ਧੁਤਤ੍ਥਾਯ ਨ ਪਾਸਾਦਿਕਤਾਯ ਨ ਅਪਚਯਾਯ ਨ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤੀ''ਤਿ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਕਰੋਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇਨ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇਨ ਵਾ ਅਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇਨ ਵਾ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੋ – ''ਇਦਂ ਨ ਸਲ੍ਲੇਖਾਯ ਨ ਧੁਤਤ੍ਥਾਯ ਨ ਪਾਸਾਦਿਕਤਾਯ ਨ ਅਪਚਯਾਯ ਨ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤੀ''ਤਿ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਕਰੋਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੩੪੪. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ – ''ਏਵਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਆਚਰਿਯਾਨਂ ਉਗ੍ਗਹੋ ਪਰਿਪੁਚ੍ਛਾ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਅਨਾਦਰਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਚਤੁਤ੍ਥਂ।

੫. ਭਿਂਸਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩੪੫. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਤ੍ਤਰਸਵਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਂਸਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਭਿਂਸਾਪੀਯਮਾਨਾ ਰੋਦਨ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ''ਕਿਸ੍ਸ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਆਵੁਸੋ, ਰੋਦਥਾ''ਤਿ? ''ਇਮੇ, ਆਵੁਸੋ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਮ੍ਹੇ ਭਿਂਸਾਪੇਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਭਿਂਸਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਭਿਂਸਾਪੇਥਾਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਭਿਂਸਾਪੇਸ੍ਸਥ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੩੪੬. **''ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਭਿਂਸਾਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ''**ਨ੍ਤਿ।

੩੪੭. **ਯੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਭਿਕ੍ਖੁਨ੍ਤਿ ਅਞ੍ਞਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ।

ਭਿਂਸਾਪੇਯ੍ਯਾਤਿ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਭਿਂਸਾਪੇਤੁਕਾਮੋ ਰੂਪਂ ਵਾ ਸਦ੍ਦਂ ਵਾ ਗਨ੍ਧਂ ਵਾ ਰਸਂ ਵਾ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਂ ਵਾ ਉਪਸਂਹਰਤਿ। ਭਾਯੇਯ੍ਯ ਵਾ ਸੋ ਨ ਵਾ ਭਾਯੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਚੋਰਕਨ੍ਤਾਰਂ ਵਾ ਵਾਲ਼ਕਨ੍ਤਾਰਂ ਵਾ ਪਿਸਾਚਕਨ੍ਤਾਰਂ ਵਾ ਆਚਿਕ੍ਖਤਿ। ਭਾਯੇਯ੍ਯ ਵਾ ਸੋ ਨ ਵਾ ਭਾਯੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੩੪੮. ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ ਭਿੰਸਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਭਿੰਸਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ‘ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ ਭਿੰਸਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਭਿੰਸਾਪੇਤੁਕਾਮੋ ਰੂਪੰ ਵਾ ਸਦ੍ਦੰ ਵਾ ਗਨ੍ਧੰ ਵਾ ਰਸੰ ਵਾ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬੰ ਵਾ ਉਪਸੰਹਰਤਿ। ਭਾਯੇਯ੍ਯ ਵਾ ਸੋ ਨ ਵਾ ਭਾਯੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਚੋਰਕਨ੍ਤਾਰੰ ਵਾ ਵਾਲ਼ਕਨ੍ਤਾਰੰ ਵਾ ਪਿਸਾਚਕਨ੍ਤਾਰੰ ਵਾ ਆਚਿਕ੍ਖਤਿ। ਭਾਯੇਯ੍ਯ ਵਾ ਸੋ ਨ ਵਾ ਭਾਯੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ । ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੩੪੯. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਨ ਭਿੰਸਾਪੇਤੁਕਾਮੋ ਰੂਪੰ ਵਾ ਸਦ੍ਦੰ ਵਾ ਗਨ੍ਧੰ ਵਾ ਰਸੰ ਵਾ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬੰ ਵਾ ਉਪਸੰਹਰਤਿ, ਚੋਰਕਨ੍ਤਾਰੰ ਵਾ ਵਾਲ਼ਕਨ੍ਤਾਰੰ ਵਾ ਪਿਸਾਚਕਨ੍ਤਾਰੰ ਵਾ ਆਚਿਕ੍ਖਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਭਿੰਸਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ ਪਞ੍ਚਮੰ।

੬. ਜੋਤਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੩੫੦. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਭਗ੍ਗੇਸੁ ਵਿਹਰਤਿ ਸੁੰਸੁਮਾਰਗਿਰੇ [ਸੁੰਸੁਮਾਰਗਿਰੇ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰) ਸੰਸੁਮਾਰਗਿਰੇ (ਕ॰)] ਭੇਸਕਲ਼ਾਵਨੇ ਮਿਗਦਾਯੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਹੇਮਨ੍ਤਿਕੇ ਕਾਲੇ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਮਹਨ੍ਤੰ ਸੁਸਿਰਕਟ੍ਠੰ ਜੋਤਿੰ ਸਮਾਦਹਿਤ੍ਵਾ ਵਿਸਿਬ੍ਬੇਸੁੰ। ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਸੁਸਿਰੇ ਕਣ੍ਹਸਪ੍ਪੋ ਅਗ੍ਗਿਨਾ ਸਨ੍ਤਤ੍ਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਰਿਪਾਤੇਸਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਹੰ ਤਹੰ ਉਪਧਾਵਿੰਸੁ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੂ ਜੋਤਿੰ ਸਮਾਦਹਿਤ੍ਵਾ ਵਿਸਿਬ੍ਬੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਜੋਤਿੰ ਸਮਾਦਹਿਤ੍ਵਾ ਵਿਸਿਬ੍ਬੇਨ੍ਤੀਤਿ? ‘‘ਸਚ੍ਚੰ, ਭਗਵਾ’’ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ , ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ ਜੋਤਿੰ ਸਮਾਦਹਿਤ੍ਵਾ ਵਿਸਿਬ੍ਬੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨੰ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

‘‘ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਵਿਸਿਬ੍ਬਨਾਪੇਕ੍ਖੋ ਜੋਤਿੰ ਸਮਾਦਹੇਯ੍ਯ ਵਾ ਸਮਾਦਹਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ’’ਨ੍ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦੰ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ।

੩੫੧. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਗਿਲਾਨਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਗਿਲਾਨਪੁਚ੍ਛਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਗਿਲਾਨੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਤਦਵੋਚੁੰ – ‘‘ਕਚ੍ਚਾਵੁਸੋ, ਖਮਨੀਯੰ, ਕਚ੍ਚਿ ਯਾਪਨੀਯ’’ਨ੍ਤਿ? ‘‘ਪੁਬ੍ਬੇ ਮਯੰ, ਆਵੁਸੋ, ਜੋਤਿੰ ਸਮਾਦਹਿਤ੍ਵਾ ਵਿਸਿਬ੍ਬੇਮ; ਤੇਨ ਨੋ ਫਾਸੁ ਹੋਤਿ। ਇਦਾਨਿ ਪਨ ‘‘ਭਗਵਤਾ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਾ ਨ ਵਿਸਿਬ੍ਬੇਮ, ਤੇਨ ਨੋ ਨ ਫਾਸੁ ਹੋਤੀ’’ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ...ਪੇ॰... ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਗਿਲਾਨੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਜੋਤਿੰ ਸਮਾਦਹਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਸਮਾਦਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਵਿਸਿਬ੍ਬੇਤੁੰ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

‘‘ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਗਿਲਾਨੋ ਵਿਸਿਬ੍ਬਨਾਪੇਕ੍ਖੋ ਜੋਤਿੰ ਸਮਾਦਹੇਯ੍ਯ ਵਾ ਸਮਾਦਹਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ’’ਨ੍ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦੰ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ।

੩੫੨. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਦੀਪੇਪਿ ਜੋਤਿਕੇਪਿ ਜਨ੍ਤਾਘਰੇਪਿ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ...ਪੇ॰... ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਥਾਰੂਪਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ ਜੋਤਿੰ ਸਮਾਦਹਿਤੁੰ ਸਮਾਦਹਾਪੇਤੁੰ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਜਾਥ –

੩੫੩. “**ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਗਿਲਾਨੋ ਵਿਸਿਬ੍ਬਨਾਪੇਕ੍ਖੋ ਜੋਤਿਂ ਸਮਾਦਹੇਯ੍ਯ ਵਾ ਸਮਾਦਹਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਤਥਾਰੂਪਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**”ਨ੍ਤਿ।

੩੫੪. **ਯੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ…ਪੇ॰… **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ…ਪੇ॰… ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਅਗਿਲਾਨੋ ਨਾਮ ਯਸ੍ਸ ਵਿਨਾ ਅਗ੍ਗਿਨਾ ਫਾਸੁ ਹੋਤਿ।

ਗਿਲਾਨੋ ਨਾਮ ਯਸ੍ਸ ਵਿਨਾ ਅਗ੍ਗਿਨਾ ਨ ਫਾਸੁ ਹੋਤਿ।

ਵਿਸਿਬ੍ਬਨਾਪੇਕ੍ਖੋਤਿ ਤਪ੍ਪਿਤੁਕਾਮੋ।

ਜੋਤਿ ਨਾਮ ਅਗ੍ਗਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਸਮਾਦਹੇਯ੍ਯਾਤਿ ਸਯਂ ਸਮਾਦਹਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਸਮਾਦਹਾਪੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਞ੍ਞਂ ਆਣਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਸਕਿਂ ਆਣਤ੍ਤੋ ਬਹੁਕਮ੍ਪਿ ਸਮਾਦਹਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਤਥਾ ਰੂਪਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾਤਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਤਥਾਰੂਪਪ੍ਪਚ੍ਚਯਂ।

੩੫੫. ਅਗਿਲਾਨੇ ਅਗਿਲਾਨਸਞ੍ਞੀ ਵਿਸਿਬ੍ਬਨਾਪੇਕ੍ਖੋ ਜੋਤਿਂ ਸਮਾਦਹਤਿ ਵਾ ਸਮਾਦਹਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਤਥਾਰੂਪਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਗਿਲਾਨੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਵਿਸਿਬ੍ਬਨਾਪੇਕ੍ਖੋ ਜੋਤਿਂ ਸਮਾਦਹਤਿ ਵਾ ਸਮਾਦਹਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਤਥਾਰੂਪਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਗਿਲਾਨੇ ਗਿਲਾਨਸਞ੍ਞੀ ਵਿਸਿਬ੍ਬਨਾਪੇਕ੍ਖੋ ਜੋਤਿਂ ਸਮਾਦਹਤਿ ਵਾ ਸਮਾਦਹਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਤਥਾਰੂਪਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਪਟਿਲਾਤਂ ਉਕ੍ਖਿਪਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਗਿਲਾਨੋ ਅਗਿਲਾਨਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਗਿਲਾਨੋ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਗਿਲਾਨੋ ਗਿਲਾਨਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੩੫੬. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ, ਅਞ੍ਞੇਨ ਕਤਂ ਵਿਸਿਬ੍ਬੇਤਿ, ਵੀਤਚ੍ਚਿਤਙ੍ਗਾਰਂ ਵਿਸਿਬ੍ਬੇਤਿ, ਪਦੀਪੇ ਜੋਤਿਕੇ ਜਨ੍ਤਾਘਰੇ ਤਥਾਰੂਪਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਜੋਤਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਛਟ੍ਠਂ।

੭. ਨਹਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩੫੭. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਰਾਜਗਹੇ ਵਿਹਰਤਿ ਵੇਲੁਵਨੇ ਕਲਨ੍ਦਕਨਿਵਾਪੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਪੋਦੇ ਨਹਾਯਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ [ਅਥ ਖੋ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਰਾਜਾ ਮਾਗਧੋ ਸੇਨਿਯੋ ਬਿਮ੍ਬਿਸਾਰੋ ‘‘ਸੀਸਂ ਨਹਾਯਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਤਪੋਦਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ – ‘‘ਯਾਵਾਯ੍ਯਾ ਨਹਾਯਨ੍ਤੀ’’ਤਿ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਪਟਿਮਾਨੇਸਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਯਾਵ ਸਮਨ੍ਧਕਾਰਾ ਨਹਾਯਿਂਸੁ। ਅਥ ਖੋ ਰਾਜਾ ਮਾਗਧੋ ਸੇਨਿਯੋ ਬਿਮ੍ਬਿਸਾਰੋ ਵਿਕਾਲੇ ਸੀਸਂ ਨਹਾਯਿਤ੍ਵਾ, ਨਗਰਦ੍ਵਾਰੇ ਥਕਿਤੇ ਬਹਿਨਗਰੇ ਵਸਿਤ੍ਵਾ, ਕਾਲਸ੍ਸੇਵ ਅਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨੇਨ

ਵਿਲੇਪਨੇਨ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸਿਨ੍ਨੰ ਖੋ ਰਾਜਾਨੰ ਮਾਗਧੰ ਸੇਨਿਯੰ ਬਿਮ੍ਬਿਸਾਰੰ ਭਗਵਾ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਕਿਸ੍ਸ ਤ੍ਵੰ, ਮਹਾਰਾਜ, ਕਾਲਸ੍ਸੇਵ ਆਗਤੋ ਅਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨੇਨ ਵਿਲੇਪਨੇਨਾ''ਤਿ? ਅਥ ਖੋ ਰਾਜਾ ਮਾਗਧੋ ਸੇਨਿਯੋ ਬਿਮ੍ਬਿਸਾਰੋ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਰਾਜਾਨੰ ਮਾਗਧੰ ਸੇਨਿਯੰ ਬਿਮ੍ਬਿਸਾਰੰ ਧਮ੍ਮਿਯਾ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਦਸ੍ਸੇਸਿ ਸਮਾਦਪੇਸਿ ਸਮੁਤ੍ਤੇਜੇਸਿ ਸਮ੍ਪਹੰਸੇਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਰਾਜਾ ਮਾਗਧੋ ਸੇਨਿਯੋ ਬਿਮ੍ਬਿਸਾਰੋ ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮਿਯਾ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਦਸ੍ਸਿਤੋ ਸਮਾਦਪਿਤੋ ਸਮੁਤ੍ਤੇਜਿਤੋ ਸਮ੍ਪਹੰਸਿਤੋ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਪਕਰਣੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੰ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿ – ''ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਰਾਜਾਨਮ੍ਪਿ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਨ ਮਤ੍ਤੰ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਨਹਾਯਨ੍ਤੀ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚੰ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ ਰਾਜਾਨਮ੍ਪਿ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਨ ਮਤ੍ਤੰ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਨਹਾਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨੰ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

"ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਓਰੇਨਦ੍ਧਮਾਸੰ ਨਹਾਯੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ"ਨ੍ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦੰ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ।

੩੫੮. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਣ੍ਹਸਮਯੇ ਪਰਿਲ਼ਾਹਸਮਯੇ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਾ ਨ ਨਹਾਯਨ੍ਤਿ, ਸੇਦਗਤੇਨ ਗਤ੍ਤੇਨ ਸਯਨ੍ਤਿ। ਚੀਵਰਮ੍ਪਿ ਸੇਨਾਸਨਮ੍ਪਿ ਦੁਸ੍ਸਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ...ਪੇ॰... ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਣ੍ਹਸਮਯੇ ਪਰਿਲ਼ਾਹਸਮਯੇ ਓਰੇਨਦ੍ਧਮਾਸੰ ਨਹਾਯਿਤੁੰ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

"ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਓਰੇਨਦ੍ਧਮਾਸੰ ਨਹਾਯੇਯ੍ਯ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ। ਤਤ੍ਥਾਯੰ ਸਮਯੋ। ਦਿਯਡ੍ਢੋ ਮਾਸੋ ਸੇਸੋ ਗਿਮ੍ਹਾਨਨ੍ਤਿ [ਗਿਮ੍ਹਾਨੰ (ਇਤਿਪਿ)] **ਵਸ੍ਸਾਨਸ੍ਸ ਪਠਮੋ ਮਾਸੋ ਇਚ੍ਚੇਤੇ ਅਡ੍ਢਤੇਯ੍ਯਮਾਸਾ ਉਣ੍ਹਸਮਯੋ ਪਰਿਲ਼ਾਹਸਮਯੋ - ਅਯੰ ਤਤ੍ਥ ਸਮਯੋ"**ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦੰ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ।

੩੫੯. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਗਿਲਾਨਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਗਿਲਾਨਪੁਚ੍ਛਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਗਿਲਾਨੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਤਦਵੋਚੁੰ – ''ਕਚ੍ਚਾਵੁਸੋ, ਖਮਨੀਯੰ, ਕਚ੍ਚਿ ਯਾਪਨੀਯ''ਨ੍ਤਿ? ''ਪੁਬ੍ਬੇ ਮਯੰ, ਆਵੁਸੋ, ਓਰੇਨਦ੍ਧਮਾਸੰ ਨਹਾਯਾਮ, ਤੇਨ ਨੋ ਫਾਸੁ ਹੋਤਿ; ਇਦਾਨਿ ਪਨ ''ਭਗਵਤਾ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਾ ਨ ਨਹਾਯਾਮ, ਤੇਨ ਨੋ ਨ ਫਾਸੁ ਹੋਤੀ''ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ...ਪੇ॰... ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਗਿਲਾਨੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਓਰੇਨਦ੍ਧਮਾਸੰ ਨਹਾਯਿਤੁੰ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

"ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਓਰੇਨਦ੍ਧਮਾਸੰ ਨਹਾਯੇਯ੍ਯ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ। ਤਤ੍ਥਾਯੰ ਸਮਯੋ। ਦਿਯਡ੍ਢੋ ਮਾਸੋ ਸੇਸੋ ਗਿਮ੍ਹਾਨਨ੍ਤਿ [ਗਿਮ੍ਹਾਨੰ (ਇਤਿਪਿ)] **ਵਸ੍ਸਾਨਸ੍ਸ ਪਠਮੋ ਮਾਸੋ ਇਚ੍ਚੇਤੇ ਅਡ੍ਢਤੇਯ੍ਯਮਾਸਾ ਉਣ੍ਹਸਮਯੋ, ਪਰਿਲ਼ਾਹਸਮਯੋ, ਗਿਲਾਨਸਮਯੋ - ਅਯੰ ਤਤ੍ਥ ਸਮਯੋ"**ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦੰ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ।

੩੬੦. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਵਕਮ੍ਮੰ ਕਤ੍ਵਾ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਾ ਨ ਨਹਾਯਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਸੇਦਗਤੇਨ ਗਤ੍ਤੇਨ ਸਯਨ੍ਤਿ। ਚੀਵਰਮ੍ਪਿ ਸੇਨਾਸਨਮ੍ਪਿ ਦੁਸ੍ਸਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ...ਪੇ॰... ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕਮ੍ਮਸਮਯੇ ਓਰੇਨਦ੍ਧਮਾਸੰ ਨਹਾਯਿਤੁੰ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

“ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਓਰੇਨਦ੍ਧਮਾਸਂ ਨਹਾਯੇਯ੍ਯ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਤਤ੍ਥਾਯਂ ਸਮਯੋ। ਦਿਯਡ੍ਢੋ ਮਾਸੋ ਸੇਸੋ ਗਿਮ੍ਹਾਨਨ੍ਤਿ ਵਸ੍ਸਾਨਸ੍ਸ ਪਠਮੋ ਮਾਸੋ ਇਚ੍ਚੇਤੇ ਅਡ੍ਢਤੇਯ੍ਯਮਾਸਾ ਉਣ੍ਹਸਮਯੋ, ਪਰਿਲ਼ਾਹਸਮਯੋ, ਗਿਲਾਨਸਮਯੋ, ਕਮ੍ਮਸਮਯੋ - ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਸਮਯੋ”ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦਂ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

੩੬੧. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਦ੍ਧਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਾ ਨ ਨਹਾਯਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਸੇਦਗਤੇਨ ਗਤ੍ਤੇਨ ਸਯਨ੍ਤਿ। ਚੀਵਰਮ੍ਪਿ ਸੇਨਾਸਨਮ੍ਪਿ ਦੁਸ੍ਸਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਦ੍ਧਾਨਗਮਨਸਮਯੇ ਓਰੇਨਦ੍ਧਮਾਸਂ ਨਹਾਯਿਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

“ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਓਰੇਨਦ੍ਧਮਾਸਂ ਨਹਾਯੇਯ੍ਯ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਤਤ੍ਥਾਯਂ ਸਮਯੋ। ਦਿਯਡ੍ਢੋ ਮਾਸੋ ਸੇਸੋ ਗਿਮ੍ਹਾਨਨ੍ਤਿ ਵਸ੍ਸਾਨਸ੍ਸ ਪਠਮੋ ਮਾਸੋ ਇਚ੍ਚੇਤੇ ਅਡ੍ਢਤੇਯ੍ਯਮਾਸਾ ਉਣ੍ਹਸਮਯੋ, ਪਰਿਲ਼ਾਹਸਮਯੋ, ਗਿਲਾਨਸਮਯੋ, ਕਮ੍ਮਸਮਯੋ, ਅਦ੍ਧਾਨਗਮਨਸਮਯੋ - ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਸਮਯੋ”ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦਂ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

੩੬੨. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਜ੍ਝੋਕਾਸੇ ਚੀਵਰਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਸਰਜੇਨ ਵਾਤੇਨ ਓਕਿਣ੍ਣਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਦੇਵੋ ਚ ਥੋਕਂ ਥੋਕਂ ਫੁਸਾਯਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਾ ਨ ਨਹਾਯਨ੍ਤਿ, ਕਿਲਿਨ੍ਨੇਨ ਗਤ੍ਤੇਨ ਸਯਨ੍ਤਿ। ਚੀਵਰਮ੍ਪਿ ਸੇਨਾਸਨਮ੍ਪਿ ਦੁਸ੍ਸਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਾਤਵੁਟ੍ਠਿਸਮਯੇ ਓਰੇਨਦ੍ਧਮਾਸਂ ਨਹਾਯਿਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੩੬੩. **“ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਓਰੇਨਦ੍ਧਮਾਸਂ ਨਹਾਯੇਯ੍ਯ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਤਤ੍ਥਾਯਂ ਸਮਯੋ। ਦਿਯਡ੍ਢੋ ਮਾਸੋ ਸੇਸੋ ਗਿਮ੍ਹਾਨਨ੍ਤਿ ਵਸ੍ਸਾਨਸ੍ਸ ਪਠਮੋ ਮਾਸੋ ਇਚ੍ਚੇਤੇ ਅਡ੍ਢਤੇਯ੍ਯਮਾਸਾ ਉਣ੍ਹਸਮਯੋ, ਪਰਿਲ਼ਾਹਸਮਯੋ, ਗਿਲਾਨਸਮਯੋ, ਕਮ੍ਮਸਮਯੋ, ਅਦ੍ਧਾਨਗਮਨਸਮਯੋ, ਵਾਤਵੁਟ੍ਠਿਸਮਯੋ - ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਸਮਯੋ**”ਤਿ।

੩੬੪. **ਯੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਓਰੇਨਦ੍ਧਮਾਸਨ੍ਤਿ ਊਨਕਦ੍ਧਮਾਸਂ।

ਨਹਾਯੇਯ੍ਯਾਤਿ ਚੁਣ੍ਣੇਨ ਵਾ ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ ਵਾ ਨਹਾਯਤਿ, ਪਯੋਗੇ ਪਯੋਗੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਨਹਾਨਪਰਿਯੋਸਾਨੇ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾਤਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਮਯਂ।

ਉਣ੍ਹਸਮਯੋ ਨਾਮ ਦਿਯਡ੍ਢੋ ਮਾਸੋ ਸੇਸੋ ਗਿਮ੍ਹਾਨਂ। **ਪਰਿਲ਼ਾਹਸਮਯੋ** ਨਾਮ ਵਸ੍ਸਾਨਸ੍ਸ ਪਠਮੋ ਮਾਸੋ ‘‘ਇਚ੍ਚੇਤੇ ਅਡ੍ਢਤੇਯ੍ਯਮਾਸਾ ਉਣ੍ਹਸਮਯੋ ਪਰਿਲ਼ਾਹਸਮਯੋ’’ਤਿ ਨਹਾਯਿਤਬ੍ਬਂ।

ਗਿਲਾਨਸਮਯੋ ਨਾਮ ਯਸ੍ਸ ਵਿਨਾ ਨਹਾਨੇਨ ਨ ਫਾਸੁ ਹੋਤਿ। ਗਿਲਾਨਸਮਯੋਤਿ ਨਹਾਯਿਤਬ੍ਬਂ।

ਕਮ੍ਮਸਮਯੋ ਨਾਮ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਪਰਿਵੇਣਮ੍ਪਿ ਸਮ੍ਮਟ੍ਠਂ ਹੋਤਿ। ‘‘ਕਮ੍ਮਸਮਯੋ’’ਤਿ ਨਹਾਯਿਤਬ੍ਬਂ।

ਅਦ੍ਧਾਨਗਮਨਸਮਯੋ ਨਾਮ ''ਅਦ੍ਧਯੋਜਨਂ ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਨਹਾਯਿਤਬ੍ਬਂ, ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇਨ ਨਹਾਯਿਤਬ੍ਬਂ, ਗਤੇਨ ਨਹਾਯਿਤਬ੍ਬਂ।

ਵਾਤਵੁਟ੍ਠਿਸਮਯੋ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਰਜੇਨ ਵਾਤੇਨ ਓਕਿਣ੍ਣਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਦ੍ਵੇ ਵਾ ਤੀਣਿ ਵਾ ਉਦਕਫੁਸਿਤਾਨਿ ਕਾਯੇ ਪਤਿਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ''ਵਾਤਵੁਟ੍ਠਿਸਮਯੋ''ਤਿ ਨਹਾਯਿਤਬ੍ਬਂ।

੩੬੫. ਊਨਕਦ੍ਧਮਾਸੇ ਊਨਕਸਞ੍ਞੀ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ, ਨਹਾਯਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਊਨਕਦ੍ਧਮਾਸੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ, ਨਹਾਯਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਊਨਕਦ੍ਧਮਾਸੇ ਅਤਿਰੇਕਸਞ੍ਞੀ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ, ਨਹਾਯਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਤਿਰੇਕਦ੍ਧਮਾਸੇ ਊਨਕਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਤਿਰੇਕਦ੍ਧਮਾਸੇ ਵੇਮਤਿਕੋ , ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਤਿਰੇਕਦ੍ਧਮਾਸੇ ਅਤਿਰੇਕਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੩੬੬. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਸਮਯੇ, ਅਦ੍ਧਮਾਸਂ ਨਹਾਯਤਿ, ਅਤਿਰੇਕਦ੍ਧਮਾਸਂ ਨਹਾਯਤਿ, ਪਾਰਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਨਹਾਯਤਿ, ਸਬ੍ਬਪਚ੍ਚਨ੍ਤਿਮੇਸੁ ਜਨਪਦੇਸੁ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਨਹਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਸਤ੍ਤਮਂ।

੮. ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣਕਰਣਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩੬੭. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਚ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕਾ ਚ ਸਾਕੇਤਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਅਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਪ੍ਪਟਿਪਨ੍ਨਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਚੋਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਤੇ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਂਸੁ। ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਾ ਰਾਜਭਟਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਤੇ ਚੋਰੇ ਸਭਣ੍ਡੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਦੂਤਂ ਪਾਹੇਸੁਂ – ''ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੁ, ਭਦਨ੍ਤਾ, ਸਕਂ ਸਕਂ ਚੀਵਰਂ ਸਞ੍ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੂ''ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਨ ਸਞ੍ਜਾਨਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਦਨ੍ਤਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਚੀਵਰਂ ਨ ਸਞ੍ਜਾਨਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਤਦਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ ਤਦਨੁਲੋਮਿਕਂ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਪੇਸ੍ਸਾਮਿ ਦਸ ਅਤ੍ਥਵਸੇ ਪਟਿਚ੍ਚ – ਸਙ੍ਘਸੁਟ੍ਠੁਤਾਯ, ਸਙ੍ਘਫਾਸੁਤਾਯ...ਪੇ॰... ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਟ੍ਠਿਤਿਯਾ, ਵਿਨਯਾਨੁਗ੍ਗਹਾਯ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੩੬੮. "**ਨਵਂ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਚੀਵਰਲਾਭੇਨ ਤਿਣ੍ਣਂ ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣਕਰਣਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣਕਰਣਂ ਆਦਾਤਬ੍ਬਂ - ਨੀਲਂ ਵਾ ਕਦ੍ਦਮਂ ਵਾ ਕਾਲ਼ਸਾਮਂ ਵਾ। ਅਨਾਦਾ ਚੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤਿਣ੍ਣਂ ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣਕਰਣਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣਕਰਣਂ ਨਵਂ ਚੀਵਰਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੩੬੯. **ਨਵਂ** ਨਾਮ ਅਕਤਕਪ੍ਪਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਚੀਵਰਂ ਨਾਮ ਛਨ੍ਨਂ ਚੀਵਰਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਚੀਵਰਂ।

ਤਿਣ੍ਣਂ ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣਕਰਣਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣਕਰਣਂ ਆਦਾਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਕੁਸਗ੍ਗੇਨਪਿ ਆਦਾਤਬ੍ਬਂ।

ਨੀਲੰ ਨਾਮ ਦ੍ਵੇ ਨੀਲਾਨਿ – ਕੰਸਨੀਲੰ, ਪਲਾਸਨੀਲੰ।

ਕਦ੍ਦਮੋ ਨਾਮ ਓਦਕੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਕਾਲ਼ਸਾਮੰ ਨਾਮ ਯੰਕਿਞ੍ਚਿ ਕਾਲ਼ਸਾਮਕੰ [ਕਾਲ਼ਕੰ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)]।

ਅਨਾਦਾ ਚੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤਿਣ੍ਣੰ ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣਕਰਣਾਨੰ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣਕਰਣਨ੍ਤਿ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਕੁਸਗ੍ਗੇਨਪਿ ਅਨਾਦਿਯਿਤ੍ਵਾ ਤਿਣ੍ਣੰ ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣਕਰਣਾਨੰ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣਕਰਣੰ ਨਵੰ ਚੀਵਰੰ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੩੭੦. ਅਨਾਦਿਨ੍ਨੇ ਅਨਾਦਿਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਨਾਦਿਨ੍ਨੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਨਾਦਿਨ੍ਨੇ ਆਦਿਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਆਦਿਨ੍ਨੇ ਅਨਾਦਿਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਆਦਿਨ੍ਨੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਆਦਿਨ੍ਨੇ ਆਦਿਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੩੭੧. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਆਦਿਯਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਕਪ੍ਪੋ ਨਟ੍ਠੋ ਹੋਤਿ, ਕਪ੍ਪਕਤੋਕਾਸੋ ਜਿਣ੍ਣੋ ਹੋਤਿ, ਕਪ੍ਪਕਤੇਨ ਅਕਪ੍ਪਕਤੰ ਸੰਸਿਬ੍ਬਿਤੰ ਹੋਤਿ, ਅਗ੍ਗਲ਼ੇ ਅਨੁਵਾਤੇ ਪਰਿਭਣ੍ਡੇ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣਕਰਣਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ ਅਟ੍ਠਮੰ।

੯. ਵਿਕਪ੍ਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੩੭੨. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਪਨਨ੍ਦੋ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤੋ ਭਾਤੁਨੋ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਸਾਮੰ ਚੀਵਰੰ ਵਿਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਾਰਣੰ [ਅਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਾਰਕੰ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸਿ – ''ਅਯੰ, ਆਵੁਸੋ, ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਪਨਨ੍ਦੋ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤੋ ਮਯ੍ਹੰ ਚੀਵਰੰ ਸਾਮੰ ਵਿਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਾਰਣੰ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤੀ''ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਪਨਨ੍ਦੋ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਸਾਮੰ ਚੀਵਰੰ ਵਿਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਾਰਣੰ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ ਤ੍ਵੰ, ਉਪਨਨ੍ਦ, ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਸਾਮੰ ਚੀਵਰੰ ਵਿਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਾਰਣੰ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਸੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚੰ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤ੍ਵੰ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਸਾਮੰ ਚੀਵਰੰ ਵਿਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਾਰਣੰ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਸਿ! ਨੇਤੰ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨੰ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ... ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੩੭੩. **''ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਵਾ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾਯ ਵਾ ਸਾਮਣੇਰਸ੍ਸ ਵਾ ਸਾਮਣੇਰਿਯਾ ਵਾ ਸਾਮੰ ਚੀਵਰੰ ਵਿਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਾਰਣੰ** [ਅਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਾਰਕੰ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] **ਪਰਿਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**''ਨ੍ਤਿ।

੩੭੪. **ਯੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯੰ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸਾਤਿ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ।

ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਨਾਮ ਉਭਤੋਸਙ੍ਘੇ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ।

ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾ ਨਾਮ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਾ।

ਸਾਮਣੇਰੋ ਨਾਮ ਦਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਿਕੋ।

ਸਾਮਣੇਰੀ ਨਾਮ ਦਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਿਕਾ।

ਸਾਮਨ੍ਤਿ ਸਯਂ ਵਿਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ।

ਚੀਵਰਂ ਨਾਮ ਛਨ੍ਨਂ ਚੀਵਰਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਚੀਵਰਂ ਵਿਕਪ੍ਪਨੁਪਗਂ ਪਚ੍ਛਿਮਂ।

ਵਿਕਪ੍ਪਨਾ ਨਾਮ ਦ੍ਵੇ ਵਿਕਪ੍ਪਨਾ – ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਕਪ੍ਪਨਾ ਚ ਪਰਮ੍ਮੁਖਾਵਿਕਪ੍ਪਨਾ ਚ।

ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਕਪ੍ਪਨਾ ਨਾਮ ''ਇਮਂ ਚੀਵਰਂ ਤੁਯ੍ਹਂ ਵਿਕਪ੍ਪੇਮਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਵਾ''ਤਿ।

ਪਰਮ੍ਮੁਖਾਵਿਕਪ੍ਪਨਾ ਨਾਮ ''ਇਮਂ ਚੀਵਰਂ ਵਿਕਪ੍ਪਨਤ੍ਥਾਯ ਤੁਯ੍ਹਂ ਦਮ੍ਮੀ''ਤਿ। ਤੇਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – ''ਕੋ ਤੇ ਮਿਤ੍ਤੋ ਵਾ ਸਨ੍ਦਿਟ੍ਠੋ ਵਾ''ਤਿ? ''ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਚ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਚਾ''ਤਿ। ਤੇਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – ''ਅਹਂ ਤੇਸਂ ਦਮ੍ਮਿ, ਤੇਸਂ ਸਨ੍ਤਕਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜ ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਹਿ ਵਾ ਯਥਾਪਚ੍ਚਯਂ ਵਾ ਕਰੋਹੀ''ਤਿ।

ਅਪ੍ਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਾਰਣਂ ਨਾਮ ਤਸ੍ਸ ਵਾ ਅਦਿਨ੍ਨਂ, ਤਸ੍ਸ ਵਾ ਅਵਿਸ੍ਸਸਨ੍ਤੋ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੩੭੫. ਅਪ੍ਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਾਰਣੇ ਅਪ੍ਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਾਰਣਸਞ੍ਞੀ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਪ੍ਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਾਰਣੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਪ੍ਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਾਰਣੇ ਅਪ੍ਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਾਰਣਸਞ੍ਞੀ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਧਿਟ੍ਠੇਤਿ ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਾਰਣੇ ਅਪ੍ਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਾਰਣਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ । ਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਾਰਣੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਾਰਣੇ ਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਾਰਣਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੩੭੬. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਸੋ ਵਾ ਦੇਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਸਨ੍ਤੋ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਵਿਕਪ੍ਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਨਵਮਂ।

੧੦. ਚੀਵਰਅਪਨਿਧਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩੭੭. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਤ੍ਤਰਸਵਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਸਨ੍ਨਿਹਿਤਪਰਿਕ੍ਖਾਰਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਤ੍ਤਰਸਵਗ੍ਗਿਯਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚੀਵਰਮ੍ਪਿ ਅਪਨਿਧੇਨ੍ਤਿ। ਸਤ੍ਤਰਸਵਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਦੇਥਾਵੁਸੋ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚੀਵਰਮ੍ਪੀ''ਤਿ। ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਹਸਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਰੋਦਨ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ''ਕਿਸ੍ਸ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਆਵੁਸੋ, ਰੋਦਥਾ''ਤਿ? ''ਇਮੇ, ਆਵੁਸੋ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚੀਵਰਮ੍ਪਿ ਅਪਨਿਧੇਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚੀਵਰਮ੍ਪਿ ਅਪਨਿਧੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚੀਵਰਮ੍ਪਿ ਅਪਨਿਧੇਥਾਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ,

ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚੀਵਰਮ੍ਪਿ ਅਪਨਿਧੇਸ੍ਸਥ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੩੭੮. "ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਂ ਵਾ **ਚੀਵਰਂ** ਵਾ **ਨਿਸੀਦਨਂ** ਵਾ **ਸੂਚਿਘਰਂ** ਵਾ **ਕਾਯਬਨ੍ਧਨਂ** ਵਾ **ਅਪਨਿਧੇਯ੍ਯ** ਵਾ **ਅਪਨਿਧਾਪੇਯ੍ਯ** ਵਾ**, ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਹਸਾਪੇਕ੍ਖੋਪਿ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੩੭੯. ਯੋ ਪਨਾਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸਾਤਿ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ।

ਪਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਦ੍ਵੇ ਪਤ੍ਤਾ – ਅਯੋਪਤ੍ਤੋ, ਮਤ੍ਤਿਕਾਪਤ੍ਤੋ।

ਚੀਵਰਂ ਨਾਮ ਛੰਨਂ ਚੀਵਰਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਚੀਵਰਂ, ਵਿਕਪ੍ਪਨੁਪਗਂ ਪਚ੍ਛਿਮਂ।

ਨਿਸੀਦਨਂ ਨਾਮ ਸਦਸਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਸੂਚਿਘਰਂ ਨਾਮ ਸਸੂਚਿਕਂ ਵਾ ਅਸੂਚਿਕਂ ਵਾ।

ਕਾਯਬਨ੍ਧਨਂ ਨਾਮ ਦ੍ਵੇ ਕਾਯਬਨ੍ਧਨਾਨਿ – ਪਟ੍ਟਿਕਾ, ਸੂਕਰਨ੍ਤਕਂ।

ਅਪਨਿਧੇਯ੍ਯ ਵਾਤਿ ਸਯਂ ਅਪਨਿਧੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਪਨਿਧਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾਤਿ ਅਞ੍ਞਂ ਆਣਾਪੇਸਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। **ਅਪਨਿਧਾਪੇਯ੍ਯ** ਵਾ ਤਿ ਅਯ੍ਯਂ ਆਣਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਸਕਿਂ ਆਣਤ੍ਤੋ ਬਹੁਕਮ੍ਪਿ ਅਪਨਿਧੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਹਸਾਪੇਕ੍ਖੋਪੀਤਿ ਕੀਲਾਧਿਪ੍ਪਾਯੋ।

੩੮੦. ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ ਪਤ੍ਤਂ ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਵਾ ਨਿਸੀਦਨਂ ਵਾ ਸੂਚਿਘਰਂ ਵਾ ਕਾਯਬਨ੍ਧਨਂ ਵਾ ਅਪਨਿਧੇਤਿ ਵਾ ਅਪਨਿਧਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਹਸਾਪੇਕ੍ਖੋਪਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਵੇਮਤਿਕੋ...ਪੇ॰... ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ ਪਤ੍ਤਂ ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਵਾ ਨਿਸੀਦਨਂ ਵਾ ਸੂਚਿਘਰਂ ਵਾ ਕਾਯਬਨ੍ਧਨਂ ਵਾ ਅਪਨਿਧੇਤਿ ਵਾ ਅਪਨਿਧਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਹਸਾਪੇਕ੍ਖੋਪਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਞ੍ਞਂ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਂ ਅਪਨਿਧੇਤਿ ਵਾ ਅਪਨਿਧਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਹਸਾਪੇਕ੍ਖੋਪਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਂ ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਵਾ ਅਞ੍ਞਂ ਵਾ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਂ ਅਪਨਿਧੇਤਿ ਵਾ ਅਪਨਿਧਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਹਸਾਪੇਕ੍ਖੋਪਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ । ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੩੮੧. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਨਹਸਾਧਿਪ੍ਪਾਯੋ, ਦੁਨ੍ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਪਟਿਸਾਮੇਤਿ, ''ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਟਿਸਾਮੇਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਚੀਵਰਅਪਨਿਧਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਦਸਮਂ।

ਸੁਰਾਪਾਨਵਗ੍ਗੋ ਛਟ੍ਠੋ।

ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨਂ –

ਸੁਰਾ ਅਙ੍ਗੁਲਿ ਹਾਸੋ ਚ [ਤੋਯਞ੍ਚ (ਇਤਿਪਿ)], ਅਨਾਦਰਿਯਞ੍ਚ ਭਿਂਸਨਂ।
ਜੋਤਿਨਹਾਨਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣਂ, ਸਾਮਂ ਅਪਨਿਧੇਨ ਚਾਤਿ॥

੭. ਸਪ੍ਪਾਣਕਵਗ੍ਗੋ

੧. ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩੮੨. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਦਾਯੀ ਇਸ੍ਸਾਸੋ ਹੋਤਿ, ਕਾਕਾ ਚਸ੍ਸ ਅਮਨਾਪਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਕਾਕੇ ਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਸੀਸਂ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸੂਲੇ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਠਪੇਸਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ''ਕੇਨਿਮੇ, ਆਵੁਸੋ, ਕਾਕਾ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪਿਤਾ''ਤਿ? ''ਮਯਾ, ਆਵੁਸੋ। ਅਮਨਾਪਾ ਮੇ ਕਾਕਾ''ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਦਾਯੀ ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ ਪਾਣਂ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ, ਉਦਾਯਿ, ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ ਪਾਣਂ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪੇਸੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ , ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤ੍ਵਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ ਪਾਣਂ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪੇਸ੍ਸਸਿ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੩੮੩. **"ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ ਪਾਣਂ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੩੮੪. **ਯੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚਾਤਿ ਜਾਨਨ੍ਤੋ ਸਞ੍ਜਾਨਨ੍ਤੋ ਚੇਚ੍ਚ ਅਭਿਵਿਤਰਿਤ੍ਵਾ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮੋ।

ਪਾਣੋ ਨਾਮ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਪਾਣੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪੇਯ੍ਯਾਤਿ ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਉਪਚ੍ਛਿਨ੍ਦਤਿ ਉਪਰੋਧੇਤਿ ਸਨ੍ਤਤਿਂ ਵਿਕੋਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੩੮੫. ਪਾਣੇ ਪਾਣਸਞ੍ਞੀ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਪਾਣੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਪਾਣੇ ਅਪ੍ਪਾਣਸਞ੍ਞੀ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪੇਤਿ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਅਪ੍ਪਾਣੇ ਪਾਣਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਪ੍ਪਾਣੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਪ੍ਪਾਣੇ ਅਪ੍ਪਾਣਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੩੮੬. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਨਮਰਣਾਧਿਪ੍ਪਾਯਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਪਠਮਂ।

੨. ਸਪ੍ਪਾਣਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩੮੭. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਜਾਨਂ ਸਪ੍ਪਾਣਕਂ ਉਦਕਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ

ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਜਾਨੰ ਸਪ੍ਪਾਣਕੰ ਉਦਕੰ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ…ਪੇ॰… ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਜਾਨੰ ਸਪ੍ਪਾਣਕੰ ਉਦਕੰ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਥਾਤਿ? ''ਸਚ੍ਚੰ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ…ਪੇ॰… ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਜਾਨੰ ਸਪ੍ਪਾਣਕੰ ਉਦਕੰ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਥ! ਨੇਤੰ , ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨੰ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ…ਪੇ॰… ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੩੮੮. ''**ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਜਾਨੰ ਸਪ੍ਪਾਣਕੰ ਉਦਕੰ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**''ਨ੍ਤਿ।

੩੮੯. **ਯੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ…ਪੇ॰… **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ…ਪੇ॰… ਅਯੰ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਜਾਨਾਤਿ ਨਾਮ ਸਾਮੰ ਵਾ ਜਾਨਾਤਿ, ਅਞ੍ਞੇ ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤਿ। ''ਸਪ੍ਪਾਣਕ''ਨ੍ਤਿ ਜਾਨਨ੍ਤੋ, ''ਪਰਿਭੋਗੇਨ ਮਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਜਾਨਨ੍ਤੋ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੩੯੦. ਸਪ੍ਪਾਣਕੇ ਸਪ੍ਪਾਣਕਸਞ੍ਞੀ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਸਪ੍ਪਾਣਕੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ । ਸਪ੍ਪਾਣਕੇ ਅਪ੍ਪਾਣਕਸਞ੍ਞੀ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਅਪ੍ਪਾਣਕੇ ਸਪ੍ਪਾਣਕਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਪ੍ਪਾਣਕੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਪ੍ਪਾਣਕੇ ਅਪ੍ਪਾਣਕਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੩੯੧. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ''ਸਪ੍ਪਾਣਕ''ਨ੍ਤਿ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ, ''ਅਪ੍ਪਾਣਕ''ਨ੍ਤਿ ਜਾਨਨ੍ਤੋ, ''ਪਰਿਭੋਗੇਨ ਨ ਮਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਜਾਨਨ੍ਤੋ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਸਪ੍ਪਾਣਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ ਦੁਤਿਯੰ।

੩. ਉਕ੍ਕੋਟਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੩੯੨. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਜਾਨੰ ਯਥਾਧਮ੍ਮੰ ਨਿਹਤਾਧਿਕਰਣੰ ਪੁਨਕਮ੍ਮਾਯ ਉਕ੍ਕੋਟੇਨ੍ਤਿ – ''ਅਕਤੰ ਕਮ੍ਮੰ ਦੁਕ੍ਕਟੰ ਕਮ੍ਮੰ ਪੁਨ ਕਾਤਬ੍ਬੰ ਕਮ੍ਮੰ ਅਨਿਹਤੰ ਦੁਨ੍ਨਿਹਤੰ ਪੁਨ ਨਿਹਨਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ…ਪੇ॰… ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਜਾਨੰ ਯਥਾਧਮ੍ਮੰ ਨਿਹਤਾਧਿਕਰਣੰ ਪੁਨਕਮ੍ਮਾਯ ਉਕ੍ਕੋਟੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ …ਪੇ॰… ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਜਾਨੰ ਯਥਾਧਮ੍ਮੰ ਨਿਹਤਾਧਿਕਰਣੰ ਪੁਨਕਮ੍ਮਾਯ ਉਕ੍ਕੋਟੇਥਾ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚੰ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ…ਪੇ॰… ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਜਾਨੰ ਯਥਾਧਮ੍ਮੰ ਨਿਹਤਾਧਿਕਰਣੰ ਪੁਨਕਮ੍ਮਾਯ ਉਕ੍ਕੋਟੇਸ੍ਸਥ! ਨੇਤੰ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨੰ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ…ਪੇ॰… ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੩੯੩. ''**ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਜਾਨੰ ਯਥਾਧਮ੍ਮੰ ਨਿਹਤਾਧਿਕਰਣੰ ਪੁਨਕਮ੍ਮਾਯ ਉਕ੍ਕੋਟੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**''ਨ੍ਤਿ।

੩੯੪. **ਯੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ…ਪੇ॰… **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ…ਪੇ॰… ਅਯੰ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਜਾਨਾਤਿ ਨਾਮ ਸਾਮੰ ਵਾ ਜਾਨਾਤਿ, ਅਞ੍ਞੇ ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤਿ, ਸੋ ਵਾ ਆਰੋਚੇਤਿ।

ਯਥਾਧਮ੍ਮੰ ਨਾਮ ਧਮ੍ਮੇਨ ਵਿਨਯੇਨ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨੇਨ ਕਤੰ, ਏਤੰ ਯਥਾਧਮ੍ਮੰ ਨਾਮ।

ਅਧਿਕਰਣੰ ਨਾਮ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਧਿਕਰਣਾਨਿ – ਵਿਵਾਦਾਧਿਕਰਣੰ, ਅਨੁਵਾਦਾਧਿਕਰਣੰ, ਆਪਤ੍ਤਾਧਿਕਰਣੰ, ਕਿਚ੍ਚਾਧਿਕਰਣੰ।

ਪੁਨਕਮ੍ਮਾਯ ਉਕ੍ਕੋਟੇਯ੍ਯਾਤਿ ''ਅਕਤਂ ਕਮ੍ਮਂ ਦੁਕ੍ਕਟਂ ਕਮ੍ਮਂ ਪੁਨਕਾਤਬ੍ਬਂ ਕਮ੍ਮਂ ਅਨਿਹਤਂ ਦੁਨ੍ਨਿਹਤਂ ਪੁਨ ਨਿਹਨਿਤਬ੍ਬਂ''ਤਿ ਉਕ੍ਕੋਟੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੩੯੫. ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ ਉਕ੍ਕੋਟੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਉਕ੍ਕੋਟੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ ਉਕ੍ਕੋਟੇਤਿ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੩੯੬. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ''ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਵਾ ਵਗ੍ਗੇਨ ਵਾ ਨ ਕਮ੍ਮਾਰਹਸ੍ਸ ਵਾ ਕਮ੍ਮਂ ਕਤ''ਨ੍ਤਿ ਜਾਨਨ੍ਤੋ ਉਕ੍ਕੋਟੇਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਉਕ੍ਕੋਟਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਤਤਿਯਂ।

੪. ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩੯੭. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਪਨਨ੍ਦੋ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤੋ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਭਾਤੁਨੋ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਆਰੋਚੇਸਿ – ''ਅਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਨ੍ਨੋ। ਮਾ ਕਸ੍ਸਚਿ ਆਰੋਚੇਹੀ''ਤਿ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘਂ ਤਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਤਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਰਿਵਾਸਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਪਰਿਵਸਨ੍ਤੋ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਅਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘਂ ਤਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਿਂ, ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਤਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਰਿਵਾਸਂ ਅਦਾਸਿ, ਸੋਹਂ ਪਰਿਵਸਾਮਿ, ਵੇਦਿਯਾਮਹਂ [ਵੇਦਯਾਮਹਂ (ਸ੍ਯਾ॰)], ਆਵੁਸੋ, ਵੇਦਿਯਤੀ''ਤਿ ਮਂ ਆਯਸ੍ਮਾ ਧਾਰੇਤੂ''ਤਿ।

''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ, ਆਵੁਸੋ, ਯੋ ਅਞ੍ਞੋਪਿ ਇਮਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਸੋਪਿ ਏਵਂ ਕਰੋਤੀ''ਤਿ? ''ਏਵਮਾਵੁਸੋ''ਤਿ। ''ਅਯਂ, ਆਵੁਸੋ, ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਪਨਨ੍ਦੋ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤੋ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ [ਆਪਜ੍ਜਿ (?)] ਸੋ ਮੇ ਆਰੋਚੇਤਿ ਮਾ ਕਸ੍ਸਚਿ ਆਰੋਚੇਹੀ''ਤਿ। ''ਕਿਂ ਪਨ ਤ੍ਵਂ, ਆਵੁਸੋ, ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਸੀ''ਤਿ? ''ਏਵਮਾਵੁਸੋ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਜਾਨਂ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ, ਭਿਕ੍ਖੁ, ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਜਾਨਂ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਸੀਤਿ। ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤ੍ਵਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਜਾਨਂ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਸ੍ਸਸਿ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੩੯੮. **"ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਜਾਨਂ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੩੯੯. **ਯੋ ਪਨ**ਾਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸਾਤਿ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ।

ਜਾਨਾਤਿ ਨਾਮ ਸਾਮਂ ਵਾ ਜਾਨਾਤਿ ਅਞ੍ਞੇ ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤਿ, ਸੋ ਵਾ ਆਰੋਚੇਤਿ।

ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾ ਨਾਮ ਆਪਤ੍ਤਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਚ ਪਾਰਾਜਿਕਾਨਿ ਤੇਰਸ ਚ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ।

ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਯ੍ਯਾਤਿ ''ਇਮਂ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਚੋਦੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਸਾਰੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਖੁਂਸੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਵਮ੍ਭੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਮਙ੍ਕੁਂ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਨਾਰੋਚੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਧੁਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਮਤ੍ਤੇ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੪੦੦. ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾਪਤ੍ਤਿਸਞ੍ਞੀ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵੇਮਤਿਕੋ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤਿ , ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾਪਤ੍ਤਿਸਞ੍ਞੀ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਂ ਵਾ ਅਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਂ ਵਾ ਅਜ੍ਝਾਚਾਰਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾਪਤ੍ਤਿਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾਪਤ੍ਤਿਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੪੦੧. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ – ''ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਭਣ੍ਡਨਂ ਵਾ ਕਲਹੋ ਵਾ ਵਿਗ੍ਗਹੋ ਵਾ ਵਿਵਾਦੋ ਵਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਨਾਰੋਚੇਤਿ, ''ਸਙ੍ਘਭੇਦੋ ਵਾ ਸਙ੍ਘਰਾਜਿ ਵਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਨਾਰੋਚੇਤਿ, ''ਅਯਂ ਕਕ੍ਖਲ਼ੋ ਫਰੁਸੋ ਜੀਵਿਤਨ੍ਤਰਾਯਂ ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਨ੍ਤਰਾਯਂ ਵਾ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਨਾਰੋਚੇਤਿ, ਅਞ੍ਞੇ ਪਤਿਰੂਪੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਨਾਰੋਚੇਤਿ, ਨਛਾਦੇਤੁਕਾਮੋ ਨਾਰੋਚੇਤਿ, ''ਪਞ੍ਞਾਯਿਸ੍ਸਤਿ ਸਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨਾ''ਤਿ ਨਾਰੋਚੇਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਚਤੁਤ੍ਥਂ।

੫. ਊਨਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੪੦੨. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਰਾਜਗਹੇ ਵਿਹਰਤਿ ਵੇਲ਼ੁਵਨੇ ਕਲਨ੍ਦਕਨਿਵਾਪੇ। [ਇਦਂ ਵਤ੍ਥੁ ਮਹਾਵ॰ ੯੯] ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਰਾਜਗਹੇ ਸਤ੍ਤਰਸਵਗ੍ਗਿਯਾ ਦਾਰਕਾ ਸਹਾਯਕਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਉਪਾਲਿਦਾਰਕੋ ਤੇਸਂ ਪਾਮੋਕ੍ਖੋ ਹੋਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਉਪਾਲਿਸ੍ਸ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਕੇਨ ਨੁ ਖੋ ਉਪਾਯੇਨ ਉਪਾਲਿ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਸੁਖਞ੍ਚ ਜੀਵੇਯ੍ਯ ਨ ਚ ਕਿਲਮੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ? ਅਥ ਖੋ ਉਪਾਲਿਸ੍ਸ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਸਚੇ ਖੋ ਉਪਾਲਿ ਲੇਖਂ ਸਿਕ੍ਖੇਯ੍ਯ, ਏਵਂ ਖੋ ਉਪਾਲਿ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਸੁਖਞ੍ਚ ਜੀਵੇਯ੍ਯ, ਨ ਚ ਕਿਲਮੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਉਪਾਲਿਸ੍ਸ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਸਚੇ ਖੋ ਉਪਾਲਿ ਲੇਖਂ ਸਿਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਙ੍ਗੁਲਿਯੋ ਦੁਕ੍ਖਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਸਚੇ ਖੋ ਉਪਾਲਿ ਗਣਨਂ ਸਿਕ੍ਖੇਯ੍ਯ, ਏਵਂ ਖੋ ਉਪਾਲਿ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਸੁਖਞ੍ਚ ਜੀਵੇਯ੍ਯ ਨ ਚ ਕਿਲਮੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਉਪਾਲਿਸ੍ਸ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਸਚੇ ਖੋ ਉਪਾਲਿ ਗਣਨਂ ਸਿਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤਿ, ਉਰਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਸਚੇ ਖੋ ਉਪਾਲਿ ਰੂਪਂ ਸਿਕ੍ਖੇਯ੍ਯ, ਏਵਂ ਖੋ ਉਪਾਲਿ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਸੁਖਞ੍ਚ ਜੀਵੇਯ੍ਯ ਨ ਚ ਕਿਲਮੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਉਪਾਲਿਸ੍ਸ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਸਚੇ ਖੋ ਉਪਾਲਿ ਰੂਪਂ ਸਿਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਦੁਕ੍ਖਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਇਮੇ ਖੋ ਸਮਣਾ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਸੁਖਸੀਲਾ ਸੁਖਸਮਾਚਾਰਾ ਸੁਭੋਜਨਾਨਿ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਵਾਤੇਸੁ ਸਯਨੇਸੁ ਸਯਨ੍ਤਿ। ਸਚੇ ਖੋ ਉਪਾਲਿ ਸਮਣੇਸੁ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯੇਸੁ ਪਬ੍ਬਜੇਯ੍ਯ, ਏਵਂ ਖੋ ਉਪਾਲਿ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਸੁਖਞ੍ਚ ਜੀਵੇਯ੍ਯ, ਨ ਚ ਕਿਲਮੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ।

ਅਸ੍ਸੋਸਿ ਖੋ ਉਪਾਲਿਦਾਰਕੋ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਇਮਂ ਕਥਾਸਲ੍ਲਾਪਂ। ਅਥ ਖੋ ਉਪਾਲਿਦਾਰਕੋ ਯੇਨ ਤੇ ਦਾਰਕਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਤੇ ਦਾਰਕੇ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਏਥ ਮਯਂ, ਅਯ੍ਯਾ, ਸਮਣੇਸੁ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯੇਸੁ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ''ਸਚੇ ਖੋ ਤ੍ਵਂ, ਅਯ੍ਯ, ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਸਿ, ਏਵਂ ਮਯਮ੍ਪਿ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਦਾਰਕਾ ਏਕਮੇਕਸ੍ਸ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਅਨੁਜਾਨਾਥ ਮਂ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯਂ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯਾ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਤੇਸਂ ਦਾਰਕਾਨਂ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ – ''ਸਬ੍ਬੇਪਿਮੇ ਦਾਰਕਾ ਸਮਾਨਚ੍ਛਨ੍ਦਾ ਕਲ੍ਯਾਣਾਧਿਪ੍ਪਾਯਾ''ਤਿ ਅਨੁਜਾਨਿਂਸੁ। ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਯਾਚਿਂਸੁ। ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਬ੍ਬਾਜੇਸੁਂ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਸੁਂ। ਤੇ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਪਚ੍ਚੂਸਸਮਯਂ ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਯ ਰੋਦਨ੍ਤਿ – ''ਯਾਗੁਂ ਦੇਥ , ਭਤ੍ਤਂ ਦੇਥ, ਖਾਦਨੀਯਂ ਦੇਥਾ''ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ

ਏਵਮਾਹੰਸੁ – ''ਆਗਮੇਥ, ਆਵੁਸੋ, ਯਾਵ ਰਤ੍ਤਿ ਵਿਭਾਯਤਿ। ਸਚੇ ਯਾਗੁ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਪਿਵਿਸ੍ਸਥ। ਸਚੇ ਭਤ੍ਤੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਥ। ਸਚੇ ਖਾਦਨੀਯੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਖਾਦਿਸ੍ਸਥ। ਨੋ ਚੇ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਯਾਗੁ ਵਾ ਭਤ੍ਤੰ ਵਾ ਖਾਦਨੀਯੰ ਵਾ, ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਥਾ''ਤਿ। ਏਵਮ੍ਪਿ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ ਰੋਦਨ੍ਤਿਯੇਵ – ''ਯਾਗੁੰ ਦੇਥ, ਭਤ੍ਤੰ ਦੇਥ, ਖਾਦਨੀਯੰ ਦੇਥਾ''ਤਿ। ਸੇਨਾਸਨੰ ਊਹਦਨ੍ਤਿਪਿ ਉਮ੍ਮਿਹਨ੍ਤਿਪਿ।

ਅਸ੍ਸੋਸਿ ਖੋ ਭਗਵਾ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਪਚ੍ਚੂਸਸਮਯੰ ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਯ ਦਾਰਕਸਦ੍ਦੰ। ਸੁਤ੍ਵਾਨ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੰ ਆਨਨ੍ਦੰ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਕਿੰ ਨੁ ਖੋ ਸੋ, ਆਨਨ੍ਦ, ਦਾਰਕਸਦ੍ਦੋ''ਤਿ? ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਪਕਰਣੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੰ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿ – ''ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਜਾਨੰ ਊਨਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸੰ ਪੁਗ੍ਗਲੰ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤੀ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚੰ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ ਜਾਨੰ ਊਨਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸੰ ਪੁਗ੍ਗਲੰ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਊਨਕਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਅਕ੍ਖਮੋ ਹੋਤਿ ਸੀਤਸ੍ਸ ਉਣ੍ਹਸ੍ਸ ਜਿਘਚ੍ਛਾਯ ਪਿਪਾਸਾਯ ਡੰਸਮਕਸਵਾਤਾਤਪਸਰੀਸਪਸਮ੍ਫਸ੍ਸਾਨੰ ਦੁਰੁਤ੍ਤਾਨੰ ਦੁਰਾਗਤਾਨੰ ਵਚਨਪਥਾਨੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨੰ ਸਾਰੀਰਿਕਾਨੰ ਵੇਦਨਾਨੰ ਦੁਕ੍ਖਾਨੰ ਤਿਬ੍ਬਾਨੰ ਖਰਾਨੰ ਕਟੁਕਾਨੰ ਅਸਾਤਾਨੰ ਅਮਨਾਪਾਨੰ ਪਾਣਹਰਾਨੰ ਅਨਧਿਵਾਸਕਜਾਤਿਕੋ ਹੋਤਿ। ਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸੋਵ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਖਮੋ ਹੋਤਿ ਸੀਤਸ੍ਸ ਉਣ੍ਹਸ੍ਸ...ਪੇ॰... ਪਾਣਹਰਾਨੰ ਅਧਿਵਾਸਕਜਾਤਿਕੋ ਹੋਤਿ। ਨੇਤੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨੰ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੪੦੩. "ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਜਾਨੰ ਊਨਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸੰ ਪੁਗ੍ਗਲੰ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਯ੍ਯ, ਸੋ ਚ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ , ਤੇ ਚ ਭਿਕ੍ਖੂ ਗਾਰਯ੍ਹਾ, ਇਦੰ ਤਸ੍ਮਿੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ"ਨ੍ਤਿ।

੪੦੪. ਯੋ ਪਨਾਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯੰ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਜਾਨਾਤਿ ਨਾਮ ਸਾਮੰ ਵਾ ਜਾਨਾਤਿ, ਅਞ੍ਞੇ ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤਿ, ਸੋ ਵਾ ਆਰੋਚੇਤਿ।

ਊਨਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸੋ ਨਾਮ ਅਪ੍ਪਤ੍ਤਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸੋ।

''ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਗਣੰ ਵਾ ਆਚਰਿਯੰ ਵਾ ਪਤ੍ਤੰ ਵਾ ਚੀਵਰੰ ਵਾ ਪਰਿਯੇਸਤਿ, ਸੀਮੰ ਵਾ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤਿ [ਸਮ੍ਮਨਤਿ (ਕ॰)], ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟੰ। ਦ੍ਵੀਹਿ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਹਿ ਦੁਕ੍ਕਟਾ। ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਪਜ੍ਝਾਯਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਗਣਸ੍ਸ ਚ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਚ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੪੦੫. ਊਨਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸੇ ਊਨਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਸਞ੍ਞੀ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਊਨਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਊਨਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸੇ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਸਞ੍ਞੀ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤਿ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸੇ ਊਨਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸੇ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੪੦੬. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਊਨਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸੰ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਸਞ੍ਞੀ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤਿ, ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸੰ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਸਞ੍ਞੀ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਊਨਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ ਪਞ੍ਚਮੰ।

੬. ਥੇਯ੍ਯਸਤ੍ਥਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੪੦੭. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਸਤ੍ਥੋ ਰਾਜਗਹਾ ਪਟਿਯਾਲੋਕਂ ਗਨ੍ਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ। ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਅਹਮ੍ਪਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਮਯਂ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸੁਙ੍ਕਂ ਪਰਿਹਰਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ''ਪਜਾਨਾਥਾਵੁਸੋ''ਤਿ। ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਕਮ੍ਮਿਯਾ [ਕਮ੍ਮਿਕਾ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] – ''ਸਤ੍ਥੋ ਕਿਰ ਸੁਙ੍ਕਂ ਪਰਿਹਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਤੇ ਮਗ੍ਗੇ ਪਰਿਯੁਟ੍ਠਿਂਸੁ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਕਮ੍ਮਿਕਾ ਤਂ ਸਤ੍ਥਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਕਿਸ੍ਸ ਤ੍ਵਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਜਾਨਂ ਥੇਯ੍ਯਸਤ੍ਥੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਗਚ੍ਛਸੀ''ਤਿ? ਪਲਿਬੁਨ੍ਧੇਤ੍ਵਾ ਮੁਞ੍ਚਿਂਸੁ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁ ਜਾਨਂ ਥੇਯ੍ਯਸਤ੍ਥੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਿਧਾਯ ਏਕਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ, ਭਿਕ੍ਖੁ, ਜਾਨਂ ਥੇਯ੍ਯਸਤ੍ਥੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਿਧਾਯ ਏਕਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਸੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤ੍ਵਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਜਾਨਂ ਥੇਯ੍ਯਸਤ੍ਥੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਿਧਾਯ ਏਕਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਸਿ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੪੦੮. **''ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਜਾਨਂ ਥੇਯ੍ਯਸਤ੍ਥੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਿਧਾਯ ਏਕਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਗਾਮਨ੍ਤਰਮ੍ਪਿ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**''ਨ੍ਤਿ।

੪੦੯. **ਯੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਜਾਨਾਤਿ ਨਾਮ ਸਾਮਂ ਵਾ ਜਾਨਾਤਿ, ਅਞ੍ਞੇ ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤਿ, ਸੋ ਵਾ ਆਰੋਚੇਤਿ।

ਥੇਯ੍ਯਸਤ੍ਥੋ ਨਾਮ ਚੋਰਾ ਕਤਕਮ੍ਮਾ ਵਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਅਕਤਕਮ੍ਮਾ ਵਾ, ਰਾਜਾਨਂ ਵਾ ਥੇਯ੍ਯਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਸੁਙ੍ਕਂ ਵਾ ਪਰਿਹਰਨ੍ਤਿ।

ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਤਿ ਏਕਤੋ।

ਸਂਵਿਧਾਯਾਤਿ – ''ਗਚ੍ਛਾਮਾਵੁਸੋ, ਗਚ੍ਛਾਮ ਭਨ੍ਤੇ; ਗਚ੍ਛਾਮ ਭਨ੍ਤੇ, ਗਚ੍ਛਾਮਾਵੁਸੋ, ਅਜ੍ਜ ਵਾ ਹਿਯ੍ਯੋ ਵਾ ਪਰੇ ਵਾ ਗਚ੍ਛਾਮਾ''ਤਿ ਸਂਵਿਦਹਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਗਾਮਨ੍ਤਰਮ੍ਪੀਤਿ ਕੁਕ੍ਕੁਟਸਮ੍ਪਾਤੇ ਗਾਮੇ ਗਾਮਨ੍ਤਰੇ ਗਾਮਨ੍ਤਰੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਗਾਮਕੇ ਅਰਞ੍ਞੇ ਅਦ੍ਧਯੋਜਨੇ ਅਦ੍ਧਯੋਜਨੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੪੧੦. ਥੇਯ੍ਯਸਤ੍ਥੇ ਥੇਯ੍ਯਸਤ੍ਥਸਞ੍ਞੀ ਸਂਵਿਧਾਯ ਏਕਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਤਿ, ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਗਾਮਨ੍ਤਰਮ੍ਪਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਥੇਯ੍ਯਸਤ੍ਥੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਸਂਵਿਧਾਯ ਏਕਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਤਿ, ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਗਾਮਨ੍ਤਰਮ੍ਪਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਥੇਯ੍ਯਸਤ੍ਥੇ ਅਥੇਯ੍ਯਸਤ੍ਥਸਞ੍ਞੀ ਸਂਵਿਧਾਯ ਏਕਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਤਿ, ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਗਾਮਨ੍ਤਰਮ੍ਪਿ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਂਵਿਦਹਤਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਨ ਸਂਵਿਦਹਨ੍ਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਥੇਯ੍ਯਸਤ੍ਥੇ ਥੇਯ੍ਯਸਤ੍ਥਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਥੇਯ੍ਯਸਤ੍ਥੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਥੇਯ੍ਯਸਤ੍ਥੇ ਅਥੇਯ੍ਯਸਤ੍ਥਸਞ੍ਞੀ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੪੧੧. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਂਵਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਸਂਵਿਦਹਨ੍ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁ ਨ ਸਂਵਿਦਹਤਿ, ਵਿਸਙ੍ਕੇਤੇਨ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਥੇਯ੍ਯਸਤ੍ਥਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਛਟ੍ਠਂ।

੭. ਸਂਵਿਧਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੪੧੨. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਕੋਸਲੇਸੁ ਜਨਪਦੇ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ ਗਾਮਦ੍ਵਾਰੇਨ ਅਤਿਕ੍ਕਮਤਿ। ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਇਤ੍ਥੀ ਸਾਮਿਕੇਨ ਸਹ ਭਣ੍ਡਿਤ੍ਵਾ ਗਾਮਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਕਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਯ੍ਯੋ ਗਮਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ? ''ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਖੋ ਅਹਂ, ਭਗਿਨਿ, ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਅਹਂ ਅਯ੍ਯੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਏਯ੍ਯਾਸਿ, ਭਗਿਨੀ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਤਸ੍ਸਾ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਸਾਮਿਕੋ ਗਾਮਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਪੁਚ੍ਛਿ – ''ਅਪਾਯ੍ਯੋ [ਅਪਯ੍ਯਾ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਏਵਰੂਪਿਂ ਇਤ੍ਥਿਂ ਪਸ੍ਸੇਯ੍ਯਾਥਾ''ਤਿ? ''ਏਸਾਯ੍ਯੋ, ਪਬ੍ਬਜਿਤੇਨ ਸਹ ਗਚ੍ਛਤੀ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਪੁਰਿਸੋ ਅਨੁਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਕੋਟੇਤ੍ਵਾ ਮੁਞ੍ਚਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਪਧੂਪੇਨ੍ਤੋ ਨਿਸੀਦਿ। ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਇਤ੍ਥੀ ਤਂ ਪੁਰਿਸਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਨਾਯ੍ਯੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਂ ਨਿਪ੍ਪਾਤੇਸਿ; ਅਪਿਚ, ਅਹਮੇਵ ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਗਚ੍ਛਾਮਿ; ਅਕਾਰਕੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ; ਗਚ੍ਛ, ਨਂ ਖਮਾਪੇਹੀ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਪੁਰਿਸੋ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਖਮਾਪੇਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਾਤੁਗਾਮੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਿਧਾਯ ਏਕਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ, ਭਿਕ੍ਖੁ, ਮਾਤੁਗਾਮੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਿਧਾਯ ਏਕਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਸੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤ੍ਵਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਮਾਤੁਗਾਮੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਿਧਾਯ ਏਕਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਸਿ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ, ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੪੧੩. **''ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਾਤੁਗਾਮੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਿਧਾਯ ਏਕਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਗਾਮਨ੍ਤਰਮ੍ਪਿ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ''**ਨ੍ਤਿ।

੪੧੪. **ਯੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਮਾਤੁਗਾਮੋ ਨਾਮ ਮਨੁਸ੍ਸਿਤ੍ਥੀ, ਨ ਯਕ੍ਖੀ ਨ ਪੇਤੀ ਨ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾ ਵਿਞ੍ਞੂ ਪਟਿਬਲਾ ਸੁਭਾਸਿਤਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤਂ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਂ ਆਜਾਨਿਤੁਂ।

ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਤਿ ਏਕਤੋ।

ਸਂਵਿਧਾਯਾਤਿ – ''ਗਚ੍ਛਾਮ ਭਗਿਨਿ, ਗਚ੍ਛਾਮਾਯ੍ਯ, ਗਚ੍ਛਾਮਾਯ੍ਯ, ਗਚ੍ਛਾਮ ਭਗਿਨਿ, ਅਜ੍ਜ ਵਾ ਹਿਯ੍ਯੋ ਵਾ ਪਰੇ ਵਾ ਗਚ੍ਛਾਮਾ''ਤਿ ਸਂਵਿਦਹਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਗਾਮਨ੍ਤਰਮ੍ਪੀਤਿ ਕੁਕ੍ਕੁਟਸਮ੍ਪਾਤੇ ਗਾਮੇ ਗਾਮਨ੍ਤਰੇ ਗਾਮਨ੍ਤਰੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਗਾਮਕੇ ਅਰਞ੍ਞੇ ਅਦ੍ਧਯੋਜਨੇ ਅਦ੍ਧਯੋਜਨੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੪੧੫. ਮਾਤੁਗਾਮੇ ਮਾਤੁਗਾਮਸਞ੍ਞੀ ਸਂਵਿਧਾਯ ਏਕਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਤਿ, ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਗਾਮਨ੍ਤਰਮ੍ਪਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਮਾਤੁਗਾਮੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਸਂਵਿਧਾਯ ਏਕਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਤਿ, ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਗਾਮਨ੍ਤਰਮ੍ਪਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਮਾਤੁਗਾਮੇ ਅਮਾਤੁਗਾਮਸਞ੍ਞੀ ਸਂਵਿਧਾਯ ਏਕਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਤਿ, ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਗਾਮਨ੍ਤਰਮ੍ਪਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਂਵਿਦਹਤਿ ਮਾਤੁਗਾਮੋ ਨ ਸਂਵਿਦਹਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਯਕ੍ਖਿਯਾ ਵਾ ਪੇਤਿਯਾ ਪਣ੍ਡਕੇਨ ਵਾ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਮਨੁਸ੍ਸਵਿਗ੍ਗਹਿਤ੍ਥਿਯਾ ਵਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਿਧਾਯ ਏਕਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਤਿ, ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਗਾਮਨ੍ਤਰਮ੍ਪਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ

ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਮਾਤੁਗਾਮੇ ਮਾਤੁਗਾਮਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਮਾਤੁਗਾਮੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਮਾਤੁਗਾਮੇ ਅਮਾਤੁਗਾਮਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੪੧੬. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸੰਵਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਮਾਤੁਗਾਮੋ ਸੰਵਿਦਹਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁ ਨ ਸੰਵਿਦਹਤਿ, ਵਿਸਙ੍ਕੇਤੇਨ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਸੰਵਿਧਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ ਸਤ੍ਤਮੰ।

੮. ਅਰਿਟ੍ਠਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੪੧੭. [ਇਦੰ ਵਤ੍ਥੁ ਚੂਲ਼ਵ॰ ੬੫; ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੩੪] ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਰਿਟ੍ਠਸ੍ਸ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਗਦ੍ਧਬਾਧਿਪੁਬ੍ਬਸ੍ਸ [ਗਨ੍ਧਬਾਧਿਪੁਬ੍ਬਸ੍ਸ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕ॰)] ਏਵਰੂਪੰ ਪਾਪਕੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਹੋਤਿ – ''ਤਥਾਹੰ ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸਿਤੰ ਆਜਾਨਾਮਿ ਯਥਾ ਯੇਮੇ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਨਾਲੰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯਾ''ਤਿ। ਅਸ੍ਸੋਸੁੰ ਖੋ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੂ – ''ਅਰਿਟ੍ਠਸ੍ਸ ਕਿਰ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਗਦ੍ਧਬਾਧਿਪੁਬ੍ਬਸ੍ਸ ਏਵਰੂਪੰ ਪਾਪਕੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ – 'ਤਥਾਹੰ ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸਿਤੰ ਆਜਾਨਾਮਿ, ਯਥਾ ਯੇਮੇ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ, ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਨਾਲੰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯਾ'''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਯੇਨ ਅਰਿਟ੍ਠੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਗਦ੍ਧਬਾਧਿਪੁਬ੍ਬੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿੰਸੁ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਅਰਿਟ੍ਠੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਗਦ੍ਧਬਾਧਿਪੁਬ੍ਬੰ ਏਤਦਵੋਚੁੰ – ''ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ ਤੇ, ਆਵੁਸੋ ਅਰਿਟ੍ਠ, ਏਵਰੂਪੰ ਪਾਪਕੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ – 'ਤਥਾਹੰ ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸਿਤੰ ਆਜਾਨਾਮਿ, ਯਥਾ ਯੇਮੇ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ, ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਨਾਲੰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯਾ''ਤਿ? ''ਏਵੰਬ੍ਯਾਖੋ ਅਹੰ, ਆਵੁਸੋ, ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸਿਤੰ ਆਜਾਨਾਮਿ – 'ਯਥਾ ਯੇਮੇ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਨਾਲੰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯਾ'''ਤਿ।

''ਮਾ, ਆਵੁਸੋ ਅਰਿਟ੍ਠ, ਏਵੰ ਅਵਚ। ਮਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਅਬ੍ਭਾਚਿਕ੍ਖਿ। ਨ ਹਿ ਸਾਧੁ ਭਗਵਤੋ ਅਬ੍ਭਕ੍ਖਾਨੰ [ਅਬ੍ਭਾਚਿਕ੍ਖਨੰ (ਇਤਿਪਿ)]। ਨ ਹਿ ਭਗਵਾ ਏਵੰ ਵਦੇਯ੍ਯ । ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨਾਵੁਸੋ ਅਰਿਟ੍ਠ, ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ। ਅਲਞ੍ਚ ਪਨ ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯ। ਅਪ੍ਪਸ੍ਸਾਦਾ ਕਾਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ ਬਹੁਦੁਕ੍ਖਾ ਬਹੁਪਾਯਾਸਾ, ਆਦੀਨਵੋ ਏਤ੍ਥ ਭਿਯ੍ਯੋ। ਅਟ੍ਠਿਕਙ੍ਕਲੂਪਮਾ ਕਾਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ ਬਹੁਦੁਕ੍ਖਾ ਬਹੁਪਾਯਾਸਾ, ਆਦੀਨਵੋ ਏਤ੍ਥ ਭਿਯ੍ਯੋ। ਮੰਸਪੇਸੂਪਮਾ ਕਾਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ... ਪੇ॰... ਤਿਣੁਕ੍ਕੂਪਮਾ ਕਾਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ... ਅਙ੍ਗਾਰਕਾਸੂਪਮਾ ਕਾਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ... ਸੁਪਿਨਕੂਪਮਾ ਕਾਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ... ਯਾਚਿਤਕੂਪਮਾ ਕਾਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ... ਰੁਕ੍ਖਫਲੂਪਮਾ ਕਾਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ... ਅਸਿਸੂਨੂਪਮਾ ਕਾਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ... ਸਤ੍ਤਿਸੂਲੂਪਮਾ ਕਾਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ... ਸਪ੍ਪਸਿਰੂਪਮਾ ਕਾਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ ਬਹੁਦੁਕ੍ਖਾ ਬਹੁਪਾਯਾਸਾ, ਆਦੀਨਵੋ ਏਤ੍ਥ ਭਿਯ੍ਯੋ''ਤਿ।

ਏਵਮ੍ਪਿ ਖੋ ਅਰਿਟ੍ਠੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਗਦ੍ਧਬਾਧਿਪੁਬ੍ਬੋ ਤੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੋ ਤਥੇਵ ਤੰ ਪਾਪਕੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤੰ ਥਾਮਸਾ ਪਰਾਮਾਸਾ ਅਭਿਨਿਵਿਸ੍ਸ ਵੋਹਰਤਿ – ''ਏਵੰਬ੍ਯਾਖੋ ਅਹੰ, ਆਵੁਸੋ, ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸਿਤੰ ਆਜਾਨਾਮਿ, – 'ਯਥਾ ਯੇਮੇ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ, ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਨਾਲੰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯਾ'''ਤਿ। ਯਤੋ ਚ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਾਸਕ੍ਖਿੰਸੁ ਅਰਿਟ੍ਠੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਗਦ੍ਧਬਾਧਿਪੁਬ੍ਬੰ ਏਤਸ੍ਮਾ ਪਾਪਕਾ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾ ਵਿਵੇਚੇਤੁੰ, ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿੰਸੁ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਪਕਰਣੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੰ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਰਿਟ੍ਠੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਗਦ੍ਧਬਾਧਿਪੁਬ੍ਬੰ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿ – ''ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ ਤੇ, ਅਰਿਟ੍ਠ, ਏਵਰੂਪੰ ਪਾਪਕੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ – 'ਤਥਾਹੰ ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸਿਤੰ ਆਜਾਨਾਮਿ ਯਥਾ ਯੇਮੇ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਨਾਲੰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯਾ'''ਤਿ ? ''ਏਵੰਬ੍ਯਾਖੋ ਅਹੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸਿਤੰ ਆਜਾਨਾਮਿ – 'ਯਥਾ ਯੇਮੇ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਨਾਲੰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯਾ'''ਤਿ।

ਕਸ੍ਸ ਨੁ ਖੋ ਨਾਮ ਤ੍ਵੰ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਮਯਾ ਏਵੰ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸਿਤਂ ਆਜਾਨਾਸਿ? ਨਨੁ ਮਯਾ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਅਲਞ੍ਚ ਪਨ ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯ। ਅਪ੍ਪਸ੍ਸਾਦਾ ਕਾਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਮਯਾ ਬਹੁਦੁਕ੍ਖਾ ਬਹੁਪਾਯਾਸਾ, ਆਦੀਨਵੋ ਏਤ੍ਥ ਭਿਯ੍ਯੋ। ਅਟ੍ਠਿਕਙ੍ਕਲੂਪਮਾ ਕਾਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਮਯਾ...ਪੇ॰... ਮਂਸਪੇਸੂਪਮਾ ਕਾਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਮਯਾ... ਤਿਣੁਕ੍ਕੂਪਮਾ ਕਾਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਮਯਾ... ਅਙ੍ਗਾਰਕਾਸੂਪਮਾ ਕਾਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਮਯਾ... ਸੁਪਿਨਕੂਪਮਾ ਕਾਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਮਯਾ... ਯਾਚਿਤਕੂਪਮਾ ਕਾਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਮਯਾ... ਰੁਕ੍ਖਫਲੂਪਮਾ ਕਾਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਮਯਾ... ਅਸਿਸੂਨੂਪਮਾ ਕਾਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਮਯਾ... ਸਤ੍ତਿਸੂਲੂਪਮਾ ਕਾਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਮਯਾ... ਸਪ੍ਪਸਿਰੂਪਮਾ ਕਾਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਮਯਾ ਬਹੁਦੁਕ੍ਖਾ ਬਹੁਪਾਯਾਸਾ, ਆਦੀਨਵੋ ਏਤ੍ਥ ਭਿਯ੍ਯੋ। ਅਥ ਚ ਪਨ ਤ੍ਵੰ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਤ੍ਤਨਾ ਦੁਗ੍ਗਹਿਤੇਨ ਅਮ੍ਹੇ ਚੇਵ ਅਬ੍ਭਾਚਿਕ੍ਖਸਿ, ਅਤ੍ਤਾਨਞ੍ਚ ਖਣਸਿ, ਬਹੁਞ੍ਚ ਅਪੁਞ੍ਞਂ ਪਸਵਸਿ। ਤਞ੍ਹਿ ਤੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਦੀਘਰਤ੍ਤਂ ਅਹਿਤਾਯ ਦੁਕ੍ਖਾਯ। ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰...। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੪੧੮. "ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਵੰ ਵਦੇਯ੍ਯ - 'ਤਥਾਹਂ ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸਿਤਂ ਆਜਾਨਾਮਿ, ਯਥਾ ਯੇਮੇ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ, ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਨਾਲਂ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯਾ'ਤਿ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ - 'ਮਾਯਸ੍ਮਾ ਏਵੰ ਅਵਚ, ਮਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਬ੍ਭਾਚਿਕ੍ਖਿ, ਨ ਹਿ ਸਾਧੁ ਭਗਵਤੋ ਅਬ੍ਭਕ੍ਖਾਨਂ, ਨ ਹਿ ਭਗਵਾ ਏਵੰ ਵਦੇਯ੍ਯ, ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨਾਵੁਸੋ, ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ, ਅਲਞ੍ਚ ਪਨ ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯਾ'ਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ [ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ (ਕ॰)] **ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੋ ਤਥੇਵ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯ, ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਯਾਵਤਤਿਯਂ ਸਮਨੁਭਾਸਿਤਬ੍ਬੋ ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ। ਯਾਵਤਤਿਯਞ੍ਚੇ ਸਮਨੁਭਾਸਿਯਮਾਨੋ ਤਂ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਕੁਸਲਂ, ਨੋ ਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੪੧੯. ਯੋ ਪਨਾਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਏਵੰ ਵਦੇਯ੍ਯਾਤਿ – ''ਤਥਾਹਂ ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸਿਤਂ ਆਜਾਨਾਮਿ, ਯਥਾ ਯੇਮੇ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਨਾਲਂ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯਾ''ਤਿ।

ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ ਯੋ ਸੋ ਏਵੰਵਾਦੀ ਭਿਕ੍ਖੁ।

ਭਿਕ੍ਖੂਹੀਤਿ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ। ਯੇ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਯੇ ਸੁਣਨ੍ਤਿ ਤੇਹਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – ''ਮਾਯਸ੍ਮਾ ਏਵੰ ਅਵਚ, ਮਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਬ੍ਭਾਚਿਕ੍ਖਿ, ਨ ਹਿ ਸਾਧੁ ਭਗਵਤੋ ਅਬ੍ਭਕ੍ਖਾਨਂ, ਨ ਹਿ ਭਗਵਾ ਏਵੰ ਵਦੇਯ੍ਯ, ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨਾਵੁਸੋ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ। ਅਲਞ੍ਚ ਪਨ ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯਾ''ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ। ਸਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ , ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਕੁਸਲਂ; ਨੋ ਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਸੁਤ੍ਵਾ ਨ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ **ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝਮ੍ਪਿ** ਆਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – ''ਮਾਯਸ੍ਮਾ ਏਵੰ ਅਵਚ, ਮਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਬ੍ਭਾਚਿਕ੍ਖਿ, ਨ ਹਿ ਸਾਧੁ ਭਗਵਤੋ ਅਬ੍ਭਕ੍ਖਾਨਂ, ਨ ਹਿ ਭਗਵਾ ਏਵੰ ਵਦੇਯ੍ਯ, ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨਾਵੁਸੋ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ। ਅਲਞ੍ਚ ਪਨ ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯਾ''ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ। ਸਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ, ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਕੁਸਲਂ। ਨੋ ਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮਨੁਭਾਸਿਤਬ੍ਬੋ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਮਨੁਭਾਸਿਤਬ੍ਬੋ। ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੪੨੦. ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਵਰੂਪਂ ਪਾਪਕਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ – 'ਤਥਾਹਂ ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸਿਤਂ ਆਜਾਨਾਮਿ, ਯਥਾ ਯੇਮੇ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ, ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਨਾਲਂ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯਾ'ਤਿ। ਸੋ ਤਂ ਦਿਟ੍ਠਿਂ ਨ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਸਮਨੁਭਾਸੇਯ੍ਯ – ਤਸ੍ਸਾ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਵਰੂਪਂ ਪਾਪਕਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ – ‘ਤਥਾਹਂ ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸਿਤਂ ਆਜਾਨਾਮਿ, ਯਥਾ ਯੇਮੇ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ, ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਨਾਲਂ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯਾ’ਤਿ। ਸੋ ਤਂ ਦਿਟ੍ਠਿਂ ਨ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਸਮਨੁਭਾਸਤਿ ਤਸ੍ਸਾ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਸਮਨੁਭਾਸਨਾ, ਤਸ੍ਸਾ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

‘‘ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ – ‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਵਰੂਪਂ ਪਾਪਕਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ – ‘ਤਥਾਹਂ ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸਿਤਂ ਆਜਾਨਾਮਿ ਯਥਾ ਯੇਮੇ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਨਾਲਂ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯਾ’ਤਿ । ਸੋ ਤਂ ਦਿਟ੍ਠਿਂ ਨ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਸਮਨੁਭਾਸਤਿ ਤਸ੍ਸਾ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਸਮਨੁਭਾਸਨਾ, ਤਸ੍ਸਾ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

‘‘ਸਮਨੁਭਟ੍ਠੋ ਸਙ੍ਘੇਨ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਤਸ੍ਸਾ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ’’ਤਿ।

ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਦ੍ਵੀਹਿ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਹਿ ਦੁਕ੍ਕਟਾ। ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੪੨੧. ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ ਨ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਨ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ ਨ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੪੨੨. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਮਨੁਭਾਸਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਅਰਿਟ੍ਠਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਅਟ੍ਠਮਂ।

੯. ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਸਮ੍ਭੋਗਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੪੨੩. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਜਾਨਂ ਤਥਾਵਾਦਿਨਾ ਅਰਿਟ੍ਠੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ [ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਗਦ੍ਧਬਾਧਿਪੁਬ੍ਬੇਨ (?)] ਅਕਟਾਨੁਧਮ੍ਮੇਨ ਤਂ ਦਿਟ੍ਠਿਂ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਮ੍ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿਪਿ ਸਂਵਸਨ੍ਤਿਪਿ ਸਹਾਪਿ ਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਨ੍ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਜਾਨਂ ਤਥਾਵਾਦਿਨਾ ਅਰਿਟ੍ਠੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ [ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਗਦ੍ਧਬਾਧਿਪੁਬ੍ਬੇਨ (?)] ਅਕਟਾਨੁਧਮ੍ਮੇਨ ਤਂ ਦਿਟ੍ਠਿਂ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਮ੍ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ ਸਂਵਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ ਸਹਾਪਿ ਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਜਾਨਂ ਤਥਾਵਾਦਿਨਾ ਅਰਿਟ੍ਠੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ [ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਗਦ੍ਧਬਾਧਿਪੁਬ੍ਬੇਨ (?)] ਅਕਟਾਨੁਧਮ੍ਮੇਨ ਤਂ ਦਿਟ੍ਠਿਂ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਮ੍ਭੁਞ੍ਜਥਾਪਿ ਸਂਵਸਥਾਪਿ ਸਹਾਪਿ ਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਥਾਤਿ? ‘‘ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ’’ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਜਾਨਂ ਤਥਾਵਾਦਿਨਾ ਅਰਿਟ੍ਠੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ [ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਗਦ੍ਧਬਾਧਿਪੁਬ੍ਬਨੇ (?)] ਅਕਟਾਨੁਧਮ੍ਮੇਨ ਤਂ ਦਿਟ੍ਠਿਂ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਮ੍ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਥਾਪਿ ਸਂਵਸਿਸ੍ਸਥਾਪਿ ਸਹਾਪਿ ਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਸ੍ਸਥ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੪੨੪. **“ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਜਾਨਂ ਤਥਾਵਾਦਿਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਅਕਟਾਨੁਧਮ੍ਮੇਨ ਤਂ ਦਿਟ੍ਠਿਂ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਮ੍ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ ਵਾ ਸਂਵਸੇਯ੍ਯ ਵਾ ਸਹ ਵਾ ਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ”**ਨ੍ਤਿ।

੪੨੫. **ਯੋ ਪਨ**ਾਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ…ਪੇ॰… **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ…ਪੇ॰… ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਜਾਨਾਤਿ ਨਾਮ ਸਾਮਂ ਵਾ ਜਾਨਾਤਿ, ਅਞ੍ਞੇ ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤਿ, ਸੋ ਵਾ ਆਰੋਚੇਤਿ।

ਤਥਾਵਾਦਿਨਾਤਿ – ‘‘ਤਥਾਹਂ ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸਿਤਂ ਆਜਾਨਾਮਿ, ਯਥਾ ਯੇਮੇ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ, ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਨਾਲਂ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯਾ’’ਤਿ ਏਵਂ ਵਾਦਿਨਾ।

ਅਕਟਾਨੁਧਮ੍ਮੋ ਨਾਮ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ ਅਨੋਸਾਰਿਤੋ।

ਤਂ ਦਿਟ੍ਠਿਂ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠੇਨ ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਤਿ ਏਤਂ ਦਿਟ੍ਠਿਂ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ।

ਸਮ੍ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ ਵਾਤਿ ਸਮ੍ਭੋਗੋ ਨਾਮ ਦ੍ਵੇ ਸਮ੍ਭੋਗਾ – ਆਮਿਸਸਮ੍ਭੋਗੋ ਚ ਧਮ੍ਮਸਮ੍ਭੋਗੋ ਚ। **ਆਮਿਸਸਮ੍ਭੋਗੋ** ਨਾਮ ਆਮਿਸਂ ਦੇਤਿ ਵਾ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। **ਧਮ੍ਮਸਮ੍ਭੋਗੋ** ਨਾਮ ਉਦ੍ਦਿਸਤਿ ਵਾ ਉਦ੍ਦਿਸਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਪਦੇਨ ਉਦ੍ਦਿਸਤਿ ਵਾ ਉਦ੍ਦਿਸਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਪਦੇ ਪਦੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਕ੍ਖਰਾਯ ਉਦ੍ਦਿਸਤਿ ਵਾ ਉਦ੍ਦਿਸਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਅਕ੍ਖਰਕ੍ਖਰਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਸਂਵਸੇਯ੍ਯ ਵਾਤਿ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਉਪੋਸਥਂ ਵਾ ਪਵਾਰਣਂ ਵਾ ਸਙ੍ਘਕਮ੍ਮਂ ਵਾ ਕਰੋਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਸਹ ਵਾ **ਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕੇ ਨਿਪਨ੍ਨੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਿਪਜ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਿਪਨ੍ਨੇ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕੋ ਨਿਪਜ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਭੋ ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਨਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੪੨੬. ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕੇ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕਸਞ੍ਞੀ ਸਮ੍ਭੁਞ੍ਜਤਿ ਵਾ ਸਂਵਸਤਿ ਵਾ ਸਹ ਵਾ ਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਸਮ੍ਭੁਞ੍ਜਤਿ ਵਾ ਸਂਵਸਤਿ ਵਾ ਸਹ ਵਾ ਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕੇ ਅਨੁਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕਸਞ੍ਞੀ ਸਮ੍ਭੁਞ੍ਜਤਿ ਵਾ ਸਂਵਸਤਿ ਵਾ ਸਹ ਵਾ ਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਤਿ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ । ਅਨੁਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕੇ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕੇ ਅਨੁਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੪੨੭. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਨੁਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋਤਿ ਜਾਨਾਤਿ, ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ ਓਸਾਰਿਤੋਤਿ ਜਾਨਾਤਿ, ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ ਤਂ ਦਿਟ੍ਠਿਂ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠੋਤਿ ਜਾਨਾਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਸਮ੍ਭੋਗਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਨਵਮਂ।

੧੦. ਕਣ੍ਟਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੪੨੮. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਕਣ੍ਟਕਸ੍ਸ [ਕਣ੍ਡਕਸ੍ਸ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕ॰)] ਨਾਮ ਸਮਣੁਦ੍ਦੇਸਸ੍ਸ ਏਵਰੂਪਂ ਪਾਪਕਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ – ‘‘ਤਥਾਹਂ ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸਿਤਂ ਆਜਾਨਾਮਿ, ਯਥਾ ਯੇਮੇ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਨਾਲਂ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯਾ’’ਤਿ। ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ

ਭਿਕ੍ਖੁ ਕਣ੍ਟਕਸ੍ਸ ਨਾਮ ਕਿਰ ਸਮਣੁਦ੍ਦੇਸਸ੍ਸ ਏਵਰੂਪੰ ਪਾਪਕੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ – ''ਤਥਾਹੰ ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸਿਤੰ ਆਜਾਨਾਮਿ, ਯਥਾ ਯੇਮੇ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਵੁੱਤਾ ਭਗਵਤਾ, ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਨਾਲੰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯਾ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਯੇਨ ਕਣ੍ਟਕੋ ਸਮਣੁਦ੍ਦੇਸੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿੰਸੁ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਕਣ੍ਟਕੰ ਸਮਣੁਦ੍ਦੇਸੰ ਏਤਦਵੋਚੁੰ – ''ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ ਤੇ, ਆਵੁਸੋ ਕਣ੍ਟਕ, ਏਵਰੂਪੰ ਪਾਪਕੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ – 'ਤਥਾਹੰ ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸਿਤੰ ਆਜਾਨਾਮਿ, ਯਥਾ ਯੇ'ਮੇ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਵੁੱਤਾ ਭਗਵਤਾ ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਨਾਲੰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯਾ'''ਤਿ? ''ਏਵੰਬ੍ਯਾਖੋ ਅਹੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸਿਤੰ ਆਜਾਨਾਮਿ – 'ਯਥਾ ਯੇਮੇ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਵੁੱਤਾ ਭਗਵਤਾ ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਨਾਲੰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯਾ'''ਤਿ।

ਮਾ , ਆਵੁਸੋ ਕਣ੍ਟਕ, ਏਵੰ ਅਵਚ। ਮਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਅਬ੍ਭਾਚਿਕ੍ਖਿ। ਨ ਹਿ ਸਾਧੁ ਭਗਵਤੋ ਅਬ੍ਭਕ੍ਖਾਨੰ। ਨ ਹਿ ਭਗਵਾ ਏਵੰ ਵਦੇਯ੍ਯ। ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ, ਆਵੁਸੋ ਕਣ੍ਟਕ, ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਵੁੱਤਾ ਭਗਵਤਾ। ਅਲਞ੍ਚ ਪਨ ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯ। ਅਪ੍ਪਸ੍ਸਾਦਾ ਕਾਮਾ ਵੁੱਤਾ ਭਗਵਤਾ ਬਹੁਦੁਕ੍ਖਾ ਬਹੁਪਾਯਾਸਾ, ਆਦੀਨਵੋ ਏਤ੍ਥ ਭਿਯ੍ਯੋ...ਪੇ॰... ਏਵਮ੍ਪਿ ਖੋ ਕਣ੍ਟਕੋ ਸਮਣੁਦ੍ਦੇਸੋ ਤੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਵੁੱਚਮਾਨੋ ਤਥੇਵ ਤੰ ਪਾਪਕੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤੰ ਥਾਮਸਾ ਪਰਾਮਾਸਾ ਅਭਿਨਿਵਿਸ੍ਸ ਵੋਹਰਤਿ – ''ਏਵੰਬ੍ਯਾਖੋ ਅਹੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸਿਤੰ ਆਜਾਨਾਮਿ – 'ਯਥਾ ਯੇਮੇ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਵੁੱਤਾ ਭਗਵਤਾ ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਨਾਲੰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯਾ'''ਤਿ।

ਯਤੋ ਚ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਾਸਕ੍ਖਿੰਸੁ ਕਣ੍ਟਕੰ ਸਮਣੁਦ੍ਦੇਸੰ ਏਤਸ੍ਮਾ ਪਾਪਕਾ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾ ਵਿਵੇਚੇਤੁੰ, ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿੰਸੁ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਪਕਰਣੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੰ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕਣ੍ਟਕੰ ਸਮਣੁਦ੍ਦੇਸੰ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿ – ''ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ ਤੇ, ਕਣ੍ਟਕ, ਏਵਰੂਪੰ ਪਾਪਕੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ – 'ਤਥਾਹੰ ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸਿਤੰ ਆਜਾਨਾਮਿ, ਯਥਾ ਯੇਮੇ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਵੁੱਤਾ ਭਗਵਤਾ ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਨਾਲੰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯਾ'''ਤਿ? ''ਏਵੰਬ੍ਯਾਖੋ ਅਹੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸਿਤੰ ਆਜਾਨਾਮਿ – 'ਯਥਾ ਯੇਮੇ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਵੁੱਤਾ ਭਗਵਤਾ ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਨਾਲੰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯਾ'''ਤਿ।

''ਕਸ੍ਸ ਨੁ ਖੋ ਨਾਮ ਤ੍ਵੰ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਮਯਾ ਏਵੰ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸਿਤੰ ਆਜਾਨਾਸਿ? ਨਨੁ ਮਯਾ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਵੁੱਤਾ, ਅਲਞ੍ਚ ਪਨ ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯ? ਅਪ੍ਪਸ੍ਸਾਦਾ ਕਾਮਾ ਵੁੱਤਾ ਮਯਾ ਬਹੁਦੁਕ੍ਖਾ ਬਹੁਪਾਯਾਸਾ, ਆਦੀਨਵੋ ਏਤ੍ਥ ਭਿਯ੍ਯੋ। ਅਟ੍ਠਿਕਙ੍ਕਲੂਪਮਾ ਕਾਮਾ ਵੁੱਤਾ ਮਯਾ...ਪੇ॰... ਸਪ੍ਪਸਿਰੂਪਮਾ ਕਾਮਾ ਵੁੱਤਾ ਮਯਾ ਬਹੁਦੁਕ੍ਖਾ ਬਹੁਪਾਯਾਸਾ, ਆਦੀਨਵੋ ਏਤ੍ਥ ਭਿਯ੍ਯੋ। ਅਥ ਚ ਪਨ ਤ੍ਵੰ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਤ੍ਤਨਾ ਦੁਗ੍ਗਹਿਤੇਨ ਅਮ੍ਹੇ ਚੇਵ ਅਬ੍ਭਾਚਿਕ੍ਖਸਿ ਅੱਤਾਨਞ੍ਚ ਖਣਸਿ ਬਹੁਞ੍ਚ ਅਪੁਞ੍ਞੰ ਪਸਵਸਿ। ਤਞ੍ਹਿ ਤੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਦੀਘਰੱਤੰ ਅਹਿਤਾਯ ਦੁਕ੍ਖਾਯ। ਨੇਤੰ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨੰ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਪਸਨ੍ਨਾਨਞ੍ਚ ਏਕਚ੍ਚਾਨੰ ਅਞ੍ਞਥੱਤਾਯਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿੰ ਕਥੰ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘੋ ਕਣ੍ਟਕੰ ਸਮਣੁਦ੍ਦੇਸੰ ਨਾਸੇਤੁ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨਾਸੇਤਬ੍ਬੋ – ਅਜ੍ਜਤਗ੍ਗੇ ਤੇ, ਆਵੁਸੋ ਕਣ੍ਟਕ, ਨ ਚੇਵ ਸੋ ਭਗਵਾ ਸੱਥਾ ਅਪਦਿਸਿਤਬ੍ਬੋ। ਯਮ੍ਪਿ ਚਞ੍ਞੇ ਸਮਣੁਦ੍ਦੇਸਾ ਲਭਨ੍ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਦਿਰੱਤਤਿਰੱਤੰ ਸਹਸੇਯ੍ਯੰ ਸਾਪਿ ਤੇ ਨੱਥਿ। ਚਰ ਪਿਰੇ ਵਿਨਸ੍ਸਾ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸਙ੍ਘੋ ਕਣ੍ਟਕੰ ਸਮਣੁਦ੍ਦੇਸੰ ਨਾਸੇਸਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਜਾਨੰ ਤਥਾਨਾਸਿਤੰ ਕਣ੍ਟਕੰ ਸਮਣੁਦ੍ਦੇਸੰ ਉਪਲਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ ਸਮ੍ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿਪਿ ਸਹਾਪਿ ਸੇਯ੍ਯੰ ਕਪ੍ਪੇਨ੍ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਜਾਨੰ ਤਥਾਨਾਸਿਤੰ ਕਣ੍ਟਕੰ ਸਮਣੁਦ੍ਦੇਸੰ ਉਪਲਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ ਸਮ੍ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ ਸਹਾਪਿ ਸੇਯ੍ਯੰ ਕਪ੍ਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਜਾਨੰ ਤਥਾਨਾਸਿਤੰ ਕਣ੍ਟਕੰ ਸਮਣੁਦ੍ਦੇਸੰ ਉਪਲਾਪੇਥਾਪਿ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਥਾਪਿ ਸਮ੍ਭੁਞ੍ਜਥਾਪਿ ਸਹਾਪਿ ਸੇਯ੍ਯੰ ਕਪ੍ਪੇਥਾਤਿ? ''ਸਚ੍ਚੰ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ,

ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਜਾਨਂ ਤਥਾਨਾਸਿਤਂ ਕਣ੍ਟਕਂ ਸਮਣੁੱਦੇਸਂ ਉਪਲਾਪੇਸ੍ਸਥਾਪਿ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਥਾਪਿ ਸਮ੍ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਥਾਪਿ ਸਹਾਪਿ ਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਸ੍ਸਥ ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉੱਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੪੨੯. "ਸਮਣੁੱਦੇਸੋਪਿ ਚੇ ਏਵਂ ਵਦੇਯ੍ਯ - 'ਤਥਾਹਂ ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸਿਤਂ ਆਜਾਨਾਮਿ, ਯਥਾ ਯੇਮੇ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਵੁੱਤਾ ਭਗਵਤਾ ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਨਾਲਂ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯਾ'ਤਿ, ਸੋ ਸਮਣੁੱਦੇਸੋ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ - 'ਮਾਵੁਸੋ ਸਮਣੁੱਦੇਸ, ਏਵਂ ਅਵਚ, ਮਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਬ੍ਭਾਚਿਕ੍ਖਿ, ਨ ਹਿ ਸਾਧੁ ਭਗਵਤੋ ਅਬ੍ਭਕ੍ਖਾਨਂ, ਨ ਹਿ ਭਗਵਾ ਏਵਂ ਵਦੇਯ੍ਯ। ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨਾਵੁਸੋ ਸਮਣੁੱਦੇਸ, ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਵੁੱਤਾ ਭਗਵਤਾ। ਅਲਞ੍ਚ ਪਨ ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯਾ'ਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ [ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ (ਕ॰)] ਸੋ ਸਮਣੁੱਦੇਸੋ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਵੁੱਚਮਾਨੋ ਤਥੇਵ ਪੱਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯ, ਸੋ ਸਮਣੁੱਦੇਸੋ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ - 'ਅੱਜਤੱਗ੍ਗੇ ਤੇ, ਆਵੁਸੋ ਸਮਣੁੱਦੇਸ, ਨ ਚੇਵ ਸੋ ਭਗਵਾ ਸੱਤ੍ਥਾ ਅਪਦਿਸਿਤਬ੍ਬੋ। ਯਮ੍ਪਿ ਚਞ੍ਞੇ ਸਮਣੁੱਦੇਸਾ ਲਭਨ੍ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸੱਦ੍ਧਿਂ ਦਿਰੱਤਤਿਰੱਤਂ ਸਹਸੇਯ੍ਯਂ ਸਾਪਿ ਤੇ ਨੱਤ੍ਥਿ। ਚਰ ਪਿਰੇ ਵਿਨਸ੍ਸਾ'ਤਿ। ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਜਾਨਂ ਤਥਾਨਾਸਿਤਂ ਸਮਣੁੱਦੇਸਂ ਉਪਲਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ ਸਮ੍ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ ਵਾ ਸਹ ਵਾ ਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿੱਤ੍ਤਿਯ"ਨ੍ਤਿ।

੪੩੦. **ਸਮਣੁੱਦੇਸੋ** ਨਾਮ ਸਾਮਣੇਰੋ ਵੁੱਚਤਿ।

ਏਵਂ ਵਦੇਯ੍ਯਾਤਿ – ''ਤਥਾਹਂ ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸਿਤਂ ਆਜਾਨਾਮਿ, ਯਥਾ ਯੇਮੇ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਵੁੱਤਾ ਭਗਵਤਾ, ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਨਾਲਂ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯਾ''ਤਿ।

ਸੋ ਸਮਣੁੱਦੇਸੋਤਿ ਯੋ ਸੋ ਏਵਂਵਾਦੀ ਸਮਣੁੱਦੇਸੋ।

ਭਿਕ੍ਖੂਹੀਤਿ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ, ਯੇ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਯੇ ਸੁਣਨ੍ਤਿ ਤੇਹਿ ਵੱਤਬ੍ਬੋ – ''ਮਾ, ਆਵੁਸੋ ਸਮਣੁੱਦੇਸ, ਏਵਂ ਅਵਚ। ਮਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਬ੍ਭਾਚਿਕ੍ਖਿ। ਨ ਹਿ ਸਾਧੁ ਭਗਵਤੋ ਅਬ੍ਭਕ੍ਖਾਨਂ। ਨ ਹਿ ਭਗਵਾ ਏਵਂ ਵਦੇਯ੍ਯ। ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨਾਵੁਸੋ ਸਮਣੁੱਦੇਸ, ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਵੁੱਤਾ ਭਗਵਤਾ। ਅਲਞ੍ਚ ਪਨ ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯਾ''ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਵੱਤਬ੍ਬੋ... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਵੱਤਬ੍ਬੋ...ਪੇ॰... ਸਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸੱਜਤਿ ਇੱਚੇਤਂ ਕੁਸਲਂ, ਨੋ ਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸੱਜਤਿ ਸੋ ਸਮਣੁੱਦੇਸੋ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – ''ਅੱਜਤੱਗ੍ਗੇ ਤੇ, ਆਵੁਸੋ ਸਮਣੁੱਦੇਸ, ਨ ਚੇਵ ਸੋ ਭਗਵਾ ਸੱਤ੍ਥਾ ਅਪਦਿਸਿਤਬ੍ਬੋ। ਯਮ੍ਪਿ ਚਞ੍ਞੇ ਸਮਣੁੱਦੇਸਾ ਲਭਨ੍ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸੱਦ੍ਧਿਂ ਦਿਰੱਤਤਿਰੱਤਂ ਸਹਸੇਯ੍ਯਂ ਸਾਪਿ ਤੇ ਨੱਤ੍ਥਿ। ਚਰ ਪਿਰੇ ਵਿਨਸ੍ਸਾ''ਤਿ।

ਯੋ ਪਨਾਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅੱਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਜਾਨਾਤਿ ਨਾਮ ਸਾਮਂ ਵਾ ਜਾਨਾਤਿ, ਅਞ੍ਞੇ ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤਿ, ਸੋ ਵਾ ਆਰੋਚੇਤਿ।

ਤਥਾਨਾਸਿਤਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਨਾਸਿਤਂ।

ਸਮਣੁੱਦੇਸੋ ਨਾਮ ਸਾਮਣੇਰੋ ਵੁੱਚਤਿ।

ਉਪਲਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾਤਿ ਤਸ੍ਸ ਪੱਤਂ ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਵਾ ਉੱਦੇਸਂ ਵਾ ਪਰਿਪੁੱਚ੍ਛਂ ਵਾ ਦਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਉਪਲਾਪੇਤਿ, ਆਪੱਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿੱਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾਤਿ ਤਸ੍ਸ ਚੁਣ੍ਣਂ ਵਾ ਮੱਤ੍ਤਿਕਂ ਵਾ ਦਨ੍ਤਕੱਟ੍ਠਂ ਵਾ ਮੁਖੋਦਕਂ ਵਾ ਸਾਦਿਯਤਿ, ਆਪੱਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿੱਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਸਮ੍ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ ਵਾਤਿ ਸਮ੍ਭੋਗੋ ਨਾਮ ਦ੍ਵੇ ਸਮ੍ਭੋਗਾ – ਆਮਿਸਸਮ੍ਭੋਗੋ ਚ ਧਮ੍ਮਸਮ੍ਭੋਗੋ ਚ। **ਆਮਿਸਸਮ੍ਭੋਗੋ** ਨਾਮ ਆਮਿਸਂ ਦੇਤਿ ਵਾ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। **ਧਮ੍ਮਸਮ੍ਭੋਗੋ** ਨਾਮ ਉਦ੍ਦਿਸਤਿ ਵਾ ਉਦ੍ਦਿਸਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਪਦੇਨ ਉਦ੍ਦਿਸਤਿ ਵਾ ਉਦ੍ਦਿਸਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਪਦੇ ਪਦੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਕ੍ਖਰਾਯ ਉਦ੍ਦਿਸਤਿ ਵਾ ਉਦ੍ਦਿਸਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਅਕ੍ਖਰਕ੍ਖਰਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਸਹ ਵਾ ਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਯ੍ਯਾਤਿ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਨਾਸਿਤਕੇ ਸਮਣੁਦ੍ਦੇਸੇ ਨਿਪਨ੍ਨੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਿਪਜ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਿਪਨ੍ਨੇ ਨਾਸਿਤਕੋ ਸਮਣੁਦ੍ਦੇਸੋ ਨਿਪਜ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਭੋ ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਨਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੪੩੧. ਨਾਸਿਤਕੇ ਨਾਸਿਤਕਸਞ੍ਞੀ ਉਪਲਾਪੇਤਿ ਵਾ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਿ ਵਾ ਸਮ੍ਭੁਞ੍ਜਤਿ ਵਾ ਸਹ ਵਾ ਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਨਾਸਿਤਕੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਉਪਲਾਪੇਤਿ ਵਾ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਿ ਵਾ ਸਮ੍ਭੁਞ੍ਜਤਿ ਵਾ ਸਹ ਵਾ ਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਨਾਸਿਤਕੇ ਅਨਾਸਿਤਕਸਞ੍ਞੀ ਉਪਲਾਪੇਤਿ ਵਾ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਿ ਵਾ ਸਮ੍ਭੁਞ੍ਜਤਿ ਵਾ ਸਹ ਵਾ ਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਤਿ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਅਨਾਸਿਤਕੇ ਨਾਸਿਤਕਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨਾਸਿਤਕੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨਾਸਿਤਕੇ ਅਨਾਸਿਤਕਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੪੩੨. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਨਾਸਿਤਕੋਤਿ ਜਾਨਾਤਿ, ਤਂ ਦਿਟ੍ਠਿਂ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠੋਤਿ ਜਾਨਾਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਕਣ੍ਟਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਦਸਮਂ।

ਸਪ੍ਪਾਣਕਵਗ੍ਗੋ ਸਤ੍ਤਮੋ।

ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨਂ –

ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚਵਧਸਪ੍ਪਾਣਂ, ਉਕ੍ਕੋਟਂ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਛਾਦਨਂ।
ਊਨਵੀਸਤਿ ਸਤ੍ਥਞ੍ਚ, ਸਂਵਿਧਾਨਂ ਅਰਿਟ੍ਠਕਂ।
ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਕਣ੍ਟਕਞ੍ਚੇਵ, ਦਸ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾ ਇਮੇਤਿ॥

੮. ਸਹਧਮ੍ਮਿਕਵਗ੍ਗੋ

੧. ਸਹਧਮ੍ਮਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੪੩੩. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਕੋਸਮ੍ਬਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਘੋਸਿਤਾਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਛਨ੍ਨੋ ਅਨਾਚਾਰਂ ਆਚਰਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ''ਮਾਵੁਸੋ ਛਨ੍ਨ, ਏਵਰੂਪਂ ਅਕਾਸਿ। ਨੇਤਂ ਕਪ੍ਪਤੀ''ਤਿ। ਸੋ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ – ''ਨ ਤਾਵਾਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਸਿਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ ਯਾਵ ਨ ਅਞ੍ਞਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਬ੍ਯਤ੍ਤਂ ਵਿਨਯਧਰਂ ਪਰਿਪੁਚ੍ਛਾਮੀ''ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ... ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਆਯਸ੍ਮਾ ਛਨ੍ਨੋ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਹਧਮ੍ਮਿਕਂ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੋ ਏਵਂ ਵਕ੍ਖਤਿ – ਨ ਤਾਵਾਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਸਿਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ ਯਾਵ ਨ ਅਞ੍ਞਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਬ੍ਯਤ੍ਤਂ ਵਿਨਯਧਰਂ ਪਰਿਪੁਚ੍ਛਾਮੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ, ਛਨ੍ਨ, ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਹਧਮ੍ਮਿਕਂ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੋ ਏਵਂ ਵਦੇਸਿ – ''ਨ ਤਾਵਾਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਸਿਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ ਯਾਵ ਨ ਅਞ੍ਞਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਬ੍ਯਤ੍ਤਂ ਵਿਨਯਧਰਂ ਪਰਿਪੁਚ੍ਛਾਮੀ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤ੍ਵਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਹਧਮ੍ਮਿਕਂ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੋ ਏਵਂ ਵਕ੍ਖਸਿ – ''ਨ ਤਾਵਾਹਂ, ਆਵੁਸੋ,

ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਸਿਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ ਯਾਵ ਨ ਅਞ੍ਞਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਬ੍ਯਤ੍ਤਂ ਵਿਨਯਧਰਂ ਪਰਿਪੁਚ੍ਛਾਮੀ''ਤਿ। ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੪੩੪. "ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਹਧਮ੍ਮਿਕਂ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੋ ਏਵਂ ਵਦੇਯ੍ਯ - 'ਨ ਤਾਵਾਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਸਿਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ ਯਾਵ ਨ ਅਞ੍ਞਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਬ੍ਯਤ੍ਤਂ ਵਿਨਯਧਰਂ ਪਰਿਪੁਚ੍ਛਾਮੀ'ਤਿ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਸਿਕ੍ਖਮਾਨੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਅਞ੍ਞਾਤਬ੍ਬਂ ਪਰਿਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਂ ਪਰਿਪਞ੍ਹਿਤਬ੍ਬਂ। ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਸਾਮੀਚੀ"ਤਿ।

੪੩੫. ਯੋ ਪਨਾਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਭਿਕ੍ਖੂਹੀਤਿ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ।

ਸਹਧਮ੍ਮਿਕਂ ਨਾਮ ਯਂ ਭਗਵਤਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਏਤਂ ਸਹਧਮ੍ਮਿਕਂ ਨਾਮ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੋ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ [ਵਦੇਯ੍ਯ (ਕ॰)] – ''ਨ ਤਾਵਾਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਸਿਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ ਯਾਵ ਨ ਅਞ੍ਞਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਬ੍ਯਤ੍ਤਂ ਵਿਨਯਧਰਂ ਪਰਿਪੁਚ੍ਛਾਮੀ''ਤਿ [ਇਮਾਨਿ ਪਦਾਨਿ ਸ੍ਯਾ॰ ਪੋਤ੍ਥਕੇ ਨ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ]। ਪਣ੍ਡਿਤਂ ਬ੍ਯਤ੍ਤਂ [ਇਮਾਨਿ ਪਦਾਨਿ ਸ੍ਯਾ॰ ਪੋਤ੍ਥਕੇ ਨ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ] ਮੇਧਾਵਿਂ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਂ ਧਮ੍ਮਕਥਿਕਂ ਪਰਿਪੁਚ੍ਛਾਮੀਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੪੩੬. ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੋ – ''ਇਦਂ ਨ ਸਲ੍ਲੇਖਾਯ ਨ ਧੁਤਤ੍ਥਾਯ ਨ ਪਾਸਾਦਿਕਤਾਯ ਨ ਅਪਚਯਾਯ ਨ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ, ''ਨ ਤਾਵਾਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਸਿਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ ਯਾਵ ਨ ਅਞ੍ਞਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਬ੍ਯਤ੍ਤਂ ਵਿਨਯਧਰਂ ਪਣ੍ਡਿਤਂ ਮੇਧਾਵਿਂ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਂ ਧਮ੍ਮਕਥਿਕਂ ਪਰਿਪੁਚ੍ਛਾਮੀ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇਨ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇਨ ਵਾ ਅਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇਨ ਵਾ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੋ – ''ਇਦਂ ਨ ਸਲ੍ਲੇਖਾਯ ਨ ਧੁਤਤ੍ਥਾਯ ਨ ਪਾਸਾਦਿਕਤਾਯ ਨ ਅਪਚਯਾਯ ਨ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ, ''ਨ ਤਾਵਾਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਸਿਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ ਯਾਵ ਨ ਅਞ੍ਞਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਬ੍ਯਤ੍ਤਂ ਵਿਨਯਧਰਂ ਪਣ੍ਡਿਤਂ ਮੇਧਾਵਿਂ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਂ ਧਮ੍ਮਕਥਿਕਂ ਪਰਿਪੁਚ੍ਛਾਮੀ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਸਿਕ੍ਖਮਾਨੇਨਾਤਿ ਸਿਕ੍ਖਿਤੁਕਾਮੇਨ।

ਅਞ੍ਞਾਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਜਾਨਿਤਬ੍ਬਂ।

ਪਰਿਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ''ਇਦਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਕਥਂ; ਇਮਸ੍ਸ ਵਾ ਕ੍ਵਤ੍ਥੋ''ਤਿ?

ਪਰਿਪਞ੍ਹਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤਬ੍ਬਂ ਤੁਲਯਿਤਬ੍ਬਂ।

ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਸਾਮੀਚੀਤਿ ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਅਨੁਧਮ੍ਮਤਾ।

੪੩੭. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ''ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮਿ ਸਿਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਸਹਧਮ੍ਮਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਪਠਮਂ।

੨. ਵਿਲੇਖਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੪੩੮. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। [ਇਦਂ ਵਤ੍ਥੁ ਚੂਲ਼ਵ॰ ੩੨੦] ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਗਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਵਿਨਯਕਥਂ ਕਥੇਤਿ, ਵਿਨਯਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ, ਵਿਨਯਪਰਿਯਤ੍ਤਿਯਾ ਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ, ਆਦਿਸ੍ਸ ਆਦਿਸ੍ਸ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਉਪਾਲਿਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਦਹੋਸਿ [ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਾ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕ॰)] – ‘‘ਭਗਵਾ ਖੋ ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਵਿਨਯਕਥਂ ਕਥੇਤਿ, ਵਿਨਯਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ, ਵਿਨਯਪਰਿਯਤ੍ਤਿਯਾ ਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ, ਆਦਿਸ੍ਸ ਆਦਿਸ੍ਸ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਉਪਾਲਿਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ। ਹਨ੍ਦ ਮਯਂ, ਆਵੁਸੋ, ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਉਪਾਲਿਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਵਿਨਯਂ ਪਰਿਯਾਪੁਣਾਮਾ’’ਤਿ, ਤੇ ਚ ਬਹੂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਥੇਰਾ ਚ ਨਵਾ ਚ ਮਜ੍ਝਿਮਾ ਚ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਉਪਾਲਿਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਵਿਨਯਂ ਪਰਿਯਾਪੁਣਨ੍ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਦਹੋਸਿ – ‘‘ਏਤਰਹਿ ਖੋ, ਆਵੁਸੋ, ਬਹੂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਥੇਰਾ ਚ ਨਵਾ ਚ ਮਜ੍ਝਿਮਾ ਚ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਉਪਾਲਿਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਵਿਨਯਂ ਪਰਿਯਾਪੁਣਨ੍ਤਿ। ਸਚੇ ਇਮੇ ਵਿਨਯੇ ਪਕਤਞ੍ਞੁਨੋ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਅਮ੍ਹੇ ਯੇਨਿਚ੍ਛਕਂ ਯਦਿਚ੍ਛਕਂ ਯਾਵਦਿਚ੍ਛਕਂ ਆਕਡ੍ਢਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਪਰਿਕਡ੍ਢਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਹਨ੍ਦ ਮਯਂ, ਆਵੁਸੋ, ਵਿਨਯਂ ਵਿਵਣ੍ਣੇਮਾ’’ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਵਂ ਵਦਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਿਂ ਪਨਿਮੇਹਿ ਖੁਦ੍ਦਾਨੁਖੁਦ੍ਦਕੇਹਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਹਿ ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠੇਹਿ, ਯਾਵਦੇਵ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯ ਵਿਹੇਸਾਯ ਵਿਲੇਖਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀ’’ਤਿ! ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ…ਪੇ॰… ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਵਿਨਯਂ ਵਿਵਣ੍ਣੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ…ਪੇ॰… ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਿਨਯਂ ਵਿਵਣ੍ਣੇਥਾਤਿ? ‘‘ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ’’ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ…ਪੇ॰… ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਵਿਨਯਂ ਵਿਵਣ੍ਣੇਸ੍ਸਥ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ…ਪੇ॰… ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੪੩੯. **‘‘ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੇ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸਮਾਨੇ ਏਵਂ ਵਦੇਯ੍ਯ - ‘ਕਿਂ ਪਨਿਮੇਹਿ ਖੁਦ੍ਦਾਨੁਖੁਦ੍ਦਕੇਹਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਹਿ ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠੇਹਿ, ਯਾਵਦੇਵ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯ ਵਿਹੇਸਾਯ ਵਿਲੇਖਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀ’ਤਿ, ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਿਵਣ੍ਣਕੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**’’ਨ੍ਤਿ।

੪੪੦. **ਯੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ…ਪੇ॰… **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ…ਪੇ॰… ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੇ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸਮਾਨੇਤਿ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੇ ਵਾ ਉਦ੍ਦਿਸਾਪੇਨ੍ਤੇ ਵਾ ਸਜ੍ਝਾਯਂ ਵਾ ਕਰੋਨ੍ਤੇ।

ਏਵਂ ਵਦੇਯ੍ਯਾਤਿ – ‘‘ਕਿਂ ਪਨਿਮੇਹਿ ਖੁਦ੍ਦਾਨੁਖੁਦ੍ਦਕੇਹਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਹਿ ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠੇਹਿ, ਯਾਵਦੇਵ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯ ਵਿਹੇਸਾਯ ਵਿਲੇਖਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀਤਿ। ‘‘ਯੇ ਇਮਂ ਪਰਿਯਾਪੁਣਨ੍ਤਿ ਤੇਸਂ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਹੋਤਿ, ਵਿਹੇਸਾ ਹੋਤਿ, ਵਿਲੇਖਾ ਹੋਤਿ, ਯੇ ਇਮਂ ਨ ਪਰਿਯਾਪੁਣਨ੍ਤਿ ਤੇਸਂ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਨ ਹੋਤਿ ਵਿਹੇਸਾ ਨ ਹੋਤਿ ਵਿਲੇਖਾ ਨ ਹੋਤਿ। ਅਨੁਦ੍ਦਿਟ੍ਠਂ ਇਦਂ ਵਰਂ, ਅਨੁਗ੍ਗਹਿਤਂ ਇਦਂ ਵਰਂ, ਅਪਰਿਯਾਪੁਟਂ ਇਦਂ ਵਰਂ, ਅਧਾਰਿਤਂ ਇਦਂ ਵਰਂ, ਵਿਨਯੋ ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਤੁ, ਇਮੇ ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪਕਤਞ੍ਞੁਨੋ ਹੋਨ੍ਤੂ’’ਤਿ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵਿਨਯਂ ਵਿਵਣ੍ਣੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੪੪੧. ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ ਵਿਨਯਂ ਵਿਵਣ੍ਣੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ । ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਵਿਨਯਂ ਵਿਵਣ੍ਣੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ ਵਿਨਯਂ ਵਿਵਣ੍ਣੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਞ੍ਞਂ ਧਮ੍ਮਂ ਵਿਵਣ੍ਣੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵਿਨਯਂ ਵਾ ਅਞ੍ਞਂ ਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਵਿਵਣ੍ਣੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੪੪੨. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਨ ਵਿਵਣ੍ਣੇਤੁਕਾਮੋ, ''ਇਙ੍ਘ ਤ੍ਵੰ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤੇ ਵਾ ਗਾਥਾਯੋ ਵਾ ਅਭਿਧਮ੍ਮਂ ਵਾ ਪਰਿਯਾਪੁਣਸ੍ਸੁ, ਪਚ੍ਛਾ ਵਿਨਯਂ ਪਰਿਯਾਪੁਣਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਵਿਲੇਖਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਦੁਤਿਯਂ।

੩. ਮੋਹਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੪੪੩. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਨਾਚਾਰਂ ਆਚਰਿਤ੍ਵਾ ''ਅਞ੍ਞਾਣਕੇਨ ਆਪਨ੍ਨਾਤਿ ਜਾਨਨ੍ਤੂ''ਤਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੇ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸਮਾਨੇ ਏਵਂ ਵਦਨ੍ਤਿ – ''ਇਦਾਨੇਵ ਖੋ ਮਯਂ ਜਾਨਾਮ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਕਿਰ ਧਮ੍ਮੋ ਸੁਤ੍ਤਾਗਤੋ ਸੁਤ੍ਤਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ ਅਨ੍ਵਦ੍ਧਮਾਸਂ ਉਦ੍ਦੇਸਂ ਆਗਚ੍ਛਤੀ''ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੇ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸਮਾਨੇ ਏਵਂ ਵਕ੍ਖਨ੍ਤਿ – ਇਦਾਨੇਵ ਖੋ ਮਯਂ ਜਾਨਾਮ , ਅਯਮ੍ਪਿ ਕਿਰ ਧਮ੍ਮੋ ਸੁਤ੍ਤਾਗਤੋ ਸੁਤ੍ਤਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ ਅਨ੍ਵਦ੍ਧਮਾਸਂ ਉਦ੍ਦੇਸਂ ਆਗਚ੍ਛਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੇ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸਮਾਨੇ ਏਵਂ ਵਦੇਥ – ''ਇਦਾਨੇਵ ਖੋ ਮਯਂ ਜਾਨਾਮ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਕਿਰ ਧਮ੍ਮੋ ਸੁਤ੍ਤਾਗਤੋ ਸੁਤ੍ਤਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ ਅਨ੍ਵਦ੍ਧਮਾਸਂ ਉਦ੍ਦੇਸਂ ਆਗਚ੍ਛਤੀ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੇ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸਮਾਨੇ ਏਵਂ ਵਕ੍ਖਥ – ''ਇਦਾਨੇਵ ਖੋ ਮਯਂ ਜਾਨਾਮ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਕਿਰ ਧਮ੍ਮੋ ਸੁਤ੍ਤਾਗਤੋ ਸੁਤ੍ਤਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ ਅਨ੍ਵਦ੍ਧਮਾਸਂ ਉਦ੍ਦੇਸਂ ਆਗਚ੍ਛਤੀ''ਤਿ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੪੪੪. **"ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨ੍ਵਦ੍ਧਮਾਸਂ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੇ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸਮਾਨੇ ਏਵਂ ਵਦੇਯ੍ਯ - 'ਇਦਾਨੇਵ ਖੋ ਅਹਂ ਜਾਨਾਮਿ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਕਿਰ ਧਮ੍ਮੋ ਸੁਤ੍ਤਾਗਤੋ ਸੁਤ੍ਤਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ ਅਨ੍ਵਦ੍ਧਮਾਸਂ ਉਦ੍ਦੇਸਂ ਆਗਚ੍ਛਤੀ'ਤਿ। ਤਞ੍ਚੇ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਞ੍ਞੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਜਾਨੇਯ੍ਯੁਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨਪੁਬ੍ਬਂ ਇਮਿਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੇ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸਮਾਨੇ, ਕੋ ਪਨ ਵਾਦੋ ਭਿਯ੍ਯੋ [ਭਿਯ੍ਯੋਤਿ (ਸ੍ਯਾ॰)], ਨ ਚ ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਞ੍ਞਾਣਕੇਨ ਮੁਤ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥਿ, ਯਞ੍ਚ ਤਤ੍ਥ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਨ੍ਨੋ ਤਞ੍ਚ ਯਥਾਧਮ੍ਮੋ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬੋ, ਉਤ੍ਤਰਿ ਚਸ੍ਸ ਮੋਹੋ ਆਰੋਪੇਤਬ੍ਬੋ - 'ਤਸ੍ਸ ਤੇ, ਆਵੁਸੋ, ਅਲਾਭਾ, ਤਸ੍ਸ ਤੇ ਦੁਲ੍ਲਦ੍ਧਂ, ਯਂ ਤ੍ਵਂ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੇ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸਮਾਨੇ ਨ ਸਾਧੁਕਂ ਅਟ੍ਠਿਂ ਕਤ੍ਵਾ [ਅਟ੍ਠਿਕਤ੍ਵਾ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕ॰)] ਮਨਸਿ ਕਰੋਸੀ'ਤਿ। ਇਦਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਮੋਹਨਕੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ"**ਨ੍ਤਿ।

੪੪੫. **ਯੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਅਨ੍ਵਦ੍ਧਮਾਸਨ੍ਤਿ ਅਨੁਪੋਸਥਿਕਂ।

ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੇ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸਮਾਨੇਤਿ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੇ।

ਏਵਂ ਵਦੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਨਾਚਾਰਂ ਆਚਰਿਤ੍ਵਾ – ''ਅਞ੍ਞਾਣਕੇਨ ਆਪਨ੍ਨੋਤਿ ਜਾਨਨ੍ਤੂ''ਤਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੇ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸਮਾਨੇ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ – ''ਇਦਾਨੇਵ ਖੋ ਅਹਂ ਜਾਨਾਮਿ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਕਿਰ ਧਮ੍ਮੋ ਸੁਤ੍ਤਾਗਤੋ ਸੁਤ੍ਤਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ ਅਨ੍ਵਦ੍ਧਮਾਸਂ ਉਦ੍ਦੇਸਂ ਆਗਚ੍ਛਤੀ''ਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਤਞ੍ਚੇ ਮੋਹੇਤੁਕਾਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਞ੍ਞੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਜਾਨੇਯ੍ਯੁਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨਪੁਬ੍ਬਂ ਇਮਿਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੇ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸਮਾਨੇ, ਕੋ ਪਨ ਵਾਦੋ ਭਿਯ੍ਯੋ, ਨ ਚ ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਞ੍ਞਾਣਕੇਨ ਮੁਤ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥਿ, ਯਞ੍ਚ ਤਤ੍ਥ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਨ੍ਨੋ, ਤਞ੍ਚ ਯਥਾਧਮ੍ਮੋ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬੋ, ਉਤ੍ਤਰਿ ਚਸ੍ਸ ਮੋਹੋ ਆਰੋਪੇਤਬ੍ਬੋ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਰੋਪੇਤਬ੍ਬੋ। ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੪੪੬. ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੇ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸਮਾਨੇ ਨ ਸਾਧੁਕਂ ਅਟ੍ਠਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਮਨਸਿ ਕਰੋਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਮੋਹਂ ਆਰੋਪੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੇ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸਮਾਨੇ ਨ ਸਾਧੁਕਂ ਅਟ੍ਠਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਮਨਸਿ ਕਰੋਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਮੋਹਂ ਆਰੋਪੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਮੋਹਸ੍ਸ ਆਰੋਪਨਾ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਆਰੋਪਿਤੋ ਸਙ੍ਘੇਨ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਮੋਹੋ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ''ਤਿ।

ਅਨਾਰੋਪਿਤੇ ਮੋਹੇ ਮੋਹੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਆਰੋਪਿਤੇ ਮੋਹੇ ਮੋਹੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੪੪੭. ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ ਮੋਹੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕੋ , ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੪੪੮. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਨ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਨ ਸੁਤਂ ਹੋਤਿ, ਊਨਕਦ੍ਵਤ੍ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਨ ਸੁਤਂ ਹੋਤਿ, ਨ ਮੋਹੇਤੁਕਾਮਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਮੋਹਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਤਤਿਯਂ।

੪. ਪਹਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੪੪੯. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਸਤ੍ਤਰਸਵਗ੍ਗਿਯਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਹਾਰਂ ਦੇਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਰੋਦਨ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ''ਕਿਸ੍ਸ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਆਵੁਸੋ, ਰੋਦਥਾ''ਤਿ? ''ਇਮੇ, ਆਵੁਸੋ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪਹਾਰਂ ਦੇਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਹਾਰਂ ਦਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਹਾਰਂ ਦੇਥਾਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਹਾਰਂ ਦਸ੍ਸਥ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੪੫੦. **"ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਕੁਪਿਤੋ ਅਨਤ੍ਤਮਨੋ ਪਹਾਰਂ ਦਦੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੪੫੧. **ਯੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸਾਤਿ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ।

ਕੁਪਿਤੋ ਅਨਤ੍ਤਮਨੋਤਿ ਅਨਭਿਰਦ੍ਧੋ ਆਹਤਚਿਤ੍ਤੋ ਖਿਲਜਾਤੋ।

ਪਹਾਰਂ ਦਦੇਯ੍ਯਾਤਿ ਕਾਯੇਨ ਵਾ ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧੇਨ ਵਾ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੇਨ ਵਾ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਉਪ੍ਪਲਪਤ੍ਤੇਨਪਿ ਪਹਾਰਂ ਦੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੪੫੨. ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ ਕੁਪਿਤੋ ਅਨਤ੍ਤਮਨੋ ਪਹਾਰਂ ਦੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਕੁਪਿਤੋ ਅਨਤ੍ਤਮਨੋ ਪਹਾਰਂ ਦੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ ਕੁਪਿਤੋ ਅਨਤ੍ਤਮਨੋ ਪਹਾਰਂ ਦੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਕੁਪਿਤੋ ਅਨਤ੍ਤਮਨੋ ਪਹਾਰਂ ਦੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਵੇਮਤਿਕੋ , ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੪੫੩. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਕੇਨਚਿ ਵਿਹੇਠੀਯਮਾਨੋ ਮੋਕ੍ਖਾਧਿਪ੍ਪਾਯੋ ਪਹਾਰਂ ਦੇਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਪਹਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਚਤੁਤ੍ਥਂ।

੫. ਤਲਸਤ੍ਤਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੪੫੪. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਸਤ੍ਤਰਸਵਗ੍ਗਿਯਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਤਲਸਤ੍ਤਿਕਂ ਉਗ੍ਗਿਰਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਪਹਾਰਸਮੁਚ੍ਚਿਤਾ ਰੋਦਨ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ''ਕਿਸ੍ਸ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਆਵੁਸੋ, ਰੋਦਥਾ''ਤਿ? ''ਇਮੇ, ਆਵੁਸੋ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਤਲਸਤ੍ਤਿਕਂ ਉਗ੍ਗਿਰਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਸਤ੍ਤਰਸਵਗ੍ਗਿਯਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਤਲਸਤ੍ਤਿਕਂ ਉਗ੍ਗਿਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਸਤ੍ਤਰਸਵਗ੍ਗਿਯਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਤਲਸਤ੍ਤਿਕਂ ਉਗ੍ਗਿਰਥਾਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਸਤ੍ਤਰਸਵਗ੍ਗਿਯਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਤਲਸਤ੍ਤਿਕਂ ਉਗ੍ਗਿਰਿਸ੍ਸਥ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੪੫੫. **''ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਕੁਪਿਤੋ ਅਨਤ੍ਤਮਨੋ ਤਲਸਤ੍ਤਿਕਂ ਉਗ੍ਗਿਰੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ''**ਨ੍ਤਿ।

੪੫੬. **ਯੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸਾਤਿ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ।

ਕੁਪਿਤੋ ਅਨਤ੍ਤਮਨੋਤਿ ਅਨਭਿਰਦ੍ਧੋ ਆਹਤਚਿਤ੍ਤੋ ਖਿਲਜਾਤੋ।

ਤਲਸਤ੍ਤਿਕਂ ਉਗ੍ਗਿਰੇਯ੍ਯਾਤਿ ਕਾਯਂ ਵਾ ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧਂ ਵਾ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਉਪ੍ਪਲਪਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਉਚ੍ਚਾਰੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੪੫੭. ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ ਕੁਪਿਤੋ ਅਨਤ੍ਤਮਨੋ ਤਲਸਤ੍ਤਿਕਂ ਉਗ੍ਗਿਰਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਕੁਪਿਤੋ ਅਨਤ੍ਤਮਨੋ ਤਲਸਤ੍ਤਿਕਂ ਉਗ੍ਗਿਰਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ ਕੁਪਿਤੋ ਅਨਤ੍ਤਮਨੋ ਤਲਸਤ੍ਤਿਕਂ ਉਗ੍ਗਿਰਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਕੁਪਿਤੋ ਅਨਤ੍ਤਮਨੋ ਤਲਸਤ੍ਤਿਕਂ ਉਗ੍ਗਿਰਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੪੫੮. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਕੇਨਚਿ ਵਿਹੇਠੀਯਮਾਨੋ ਮੋਕ੍ਖਾਧਿਪ੍ਪਾਯੋ ਤਲਸਤ੍ਤਿਕਂ ਉਗ੍ਗਿਰਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਤਲਸਤ੍ਤਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਪਞ੍ਚਮਂ।

੬. ਅਮੂਲਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੪੫੯. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਮੂਲਕੇਨ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੇਨ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਨ੍ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ…ਪੇ॰… ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਮੂਲਕੇਨ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੇਨ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ…ਪੇ॰… ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਮੂਲਕੇਨ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੇਨ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਥਾਤਿ ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ…ਪੇ॰… ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਮੂਲਕੇਨ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੇਨ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਸ੍ਸਥ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ…ਪੇ॰… ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੪੬੦. **"ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਮੂਲਕੇਨ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੇਨ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੪੬੧. **ਯੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ…ਪੇ॰… **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ…ਪੇ॰… ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਭਿਕ੍ਖੁਨ੍ਤਿ ਅਞ੍ਞਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ।

ਅਮੂਲਕਂ ਨਾਮ ਅਦਿਟ੍ਠਂ ਅਸ੍ਸੁਤਂ ਅਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤਂ।

ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੇਨਾਤਿ ਤੇਰਸਨ੍ਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ।

ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਯ੍ਯਾਤਿ ਚੋਦੇਤਿ ਵਾ ਚੋਦਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੪੬੨. ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ ਅਮੂਲਕੇਨ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੇਨ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਤਿ , ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਅਮੂਲਕੇਨ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੇਨ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ ਅਮੂਲਕੇਨ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੇਨ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਆਚਾਰਵਿਪਤ੍ତਿਯਾ ਵਾ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਾ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੪੬੩. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਤਥਾਸਞ੍ਞੀ ਚੋਦੇਤਿ, ਵਾ ਚੋਦਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਅਮੂਲਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਛਟ੍ਠਂ।

੭. ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੪੬੪. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਤ੍ਤਰਸਵਗ੍ਗਿਯਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਉਪਦਹਨ੍ਤਿ – ''ਭਗਵਤਾ, ਆਵੁਸੋ, ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ – 'ਨ ਊਨਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤਬ੍ਬੋ'ਤਿ। ਤੁਮ੍ਹੇ ਚ ਊਨਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਾ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ। ਕਚ੍ਚਿ ਨੋ ਤੁਮ੍ਹੇ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ''ਤਿ? ਤੇ ਰੋਦਨ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ''ਕਿਸ੍ਸ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਆਵੁਸੋ, ਰੋਦਥਾ''ਤਿ? ''ਇਮੇ , ਆਵੁਸੋ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਉਪਦਹਨ੍ਤੀ''ਤਿ । ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ…ਪੇ॰… ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਉਪਦਹਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ…ਪੇ॰… ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਉਪਦਹਥਾਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ…ਪੇ॰… ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਉਪਦਹਿਸ੍ਸਥ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ…ਪੇ॰… ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੪੬੫. "ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਉਪਦਹੇਯ੍ਯ [ਉਪ੍ਪਾਦੇਯ੍ਯ (ਇਤਿਪਿ)] **- 'ਇਤਿਸ੍ਸ ਮੁਹੁਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਅਫਾਸੁ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ'ਤਿ ਏਤਦੇਵ ਪਚ੍ਚਯਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨਞ੍ਞਂ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ"**ਨ੍ਤਿ।

੪੬੬. **ਯੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ…ਪੇ॰… **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ…ਪੇ॰… ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸਾਤਿ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ।

ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚਾਤਿ ਜਾਨਨ੍ਤੋ ਸਞ੍ਜਾਨਨ੍ਤੋ ਚੇਚ੍ਚ ਅਭਿਵਿਤਰਿਤ੍ਵਾ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮੋ।

ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਉਪਦਹੇਯ੍ਯਾਤਿ ''ਊਨਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸੋ ਮਞ੍ਞੇ ਤ੍ਵਂ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਵਿਕਾਲੇ ਮਞ੍ਞੇ ਤਯਾ ਭੁਤ੍ਤਂ, ਮਜ੍ਜਂ ਮਞ੍ਞੇ ਤਯਾ ਪੀਤਂ, ਮਾਤੁਗਾਮੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਰਹੋ ਮਞ੍ਞੇ ਤਯਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨ''ਨ੍ਤਿ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਉਪਦਹਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਏਤਦੇਵ ਪਚ੍ਚਯਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ, ਅਨਞ੍ਞਨ੍ਤਿ ਨ ਅਞ੍ਞੋ ਕੋਚਿ ਪਚ੍ਚਯੋ ਹੋਤਿ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਉਪਦਹਿਤੁਂ।

੪੬੭. ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਉਪਦਹਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਉਪਦਹਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਉਪਦਹਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਉਪਦਹਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੪੬੮. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਨ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਉਪਦਹਿਤੁਕਾਮੋ ''ਊਨਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸੋ ਮਞ੍ਞੇ ਤ੍ਵਂ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਵਿਕਾਲੇ ਮਞ੍ਞੇ ਤਯਾ ਭੁਤ੍ਤਂ, ਮਜ੍ਜਂ ਮਞ੍ਞੇ ਤਯਾ ਪੀਤਂ, ਮਾਤੁਗਾਮੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਰਹੋ ਮਞ੍ਞੇ ਤਯਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ, ਇਙ੍ਘ ਜਾਨਾਹਿ, ਮਾ ਤੇ ਪਚ੍ਛਾ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਅਹੋਸੀ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਸਤ੍ਤਮਂ।

੮. ਉਪਸ੍ਸੁਤਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੪੬੯. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗवਾ ਸਾवਤ੍ਥਿਯਂ विਹਰਤਿ ਜੇਤवਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪੇਸਲੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਭਣ੍ਡਨ੍ਤਿ। ਪੇਸਲਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏवਂ वਦਨ੍ਤਿ – ''ਅਲਜ੍ਜਿਨੋ ਇਮੇ, ਆवੁਸੋ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ। ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਇਮੇਹਿ ਸਹ ਭਣ੍ਡਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏवਂ वਦਨ੍ਤਿ – ''ਕਿਸ੍ਸ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਆवੁਸੋ, ਅਮ੍ਹੇ ਅਲਜ੍ਜਿवਾਦੇਨ ਪਾਪੇਥਾ''ਤਿ? ''ਕਹਂ ਪਨ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਆवੁਸੋ, ਅਸ੍ਸੁਤ੍ਥ''ਤਿ? ''ਮਯਂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨਂ ਉਪਸ੍ਸੁਤਿਂ [ਉਪਸ੍ਸੁਤਿ (?)] ਤਿਟ੍ਠਮ੍ਹਾ''ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯਨ੍ਤਿ विਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਭਣ੍ਡਨਜਾਤਾਨਂ ਕਲਹਜਾਤਾਨਂ विवਾਦਾਪਨ੍ਨਾਨਂ ਉਪਸ੍ਸੁਤਿਂ [ਉਪਸ੍ਸੁਤਿ (?)] ਤਿਟ੍ਠਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖवੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਭਣ੍ਡਨਜਾਤਾਨਂ ਕਲਹਜਾਤਾਨਂ विवਾਦਾਪਨ੍ਨਾਨਂ ਉਪਸ੍ਸੁਤਿਂ [ਉਪਸ੍ਸੁਤਿ (?)] ਤਿਟ੍ਠਥਾਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗवਾ''ਤਿ। विਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗवਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਭਣ੍ਡਨਜਾਤਾਨਂ ਕਲਹਜਾਤਾਨਂ विवਾਦਾਪਨ੍ਨਾਨਂ ਉਪਸ੍ਸੁਤਿਂ [ਉਪਸ੍ਸੁਤਿ (?)] ਤਿਟ੍ਠਿਸ੍ਸਥ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ वਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏवਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖवੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੪੭੦. **''ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਭਣ੍ਡਨਜਾਤਾਨਂ ਕਲਹਜਾਤਾਨਂ विवਾਦਾਪਨ੍ਨਾਨਂ ਉਪਸ੍ਸੁਤਿਂ ਤਿਟ੍ਠੇਯ੍ਯ - 'ਯਂ ਇਮੇ ਭਣਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਤਂ ਸੋਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਏਤਦੇव ਪਚ੍ਚਯਂ ਕਰਿਤ੍वਾ ਅਨਞ੍ਞਂ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ''**ਨ੍ਤਿ।

੪੭੧. **ਯੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਭਿਕ੍ਖੂਨਨ੍ਤਿ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ।

ਭਣ੍ਡਨਜਾਤਾਨਂ ਕਲਹਜਾਤਾਨਂ विवਾਦਾਪਨ੍ਨਾਨਨ੍ਤਿ ਅਧਿਕਰਣਜਾਤਾਨਂ।

ਉਪਸ੍ਸੁਤਿਂ ਤਿਟ੍ਠੇਯ੍ਯਾਤਿ ''ਇਮੇਸਂ ਸੁਤ੍वਾ ਚੋਦੇਸ੍ਸਾਮਿ ਸਾਰੇਸ੍ਸਾਮਿ ਪਟਿਚੋਦੇਸ੍ਸਾਮਿ ਪਟਿਸਾਰੇਸ੍ਸਾਮਿ ਮਙ੍ਕੁ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਯਤ੍ਥ ਠਿਤੋ ਸੁਣਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਪਚ੍ਛਤੋ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਤੁਰਿਤੋ ਗਚ੍ਛਤਿ ਸੋਸ੍ਸਾਮੀਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਯਤ੍ਥ ਠਿਤੋ ਸੁਣਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਪੁਰਤੋ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਓਹਿਯ੍ਯਤਿ ਸੋਸ੍ਸਾਮੀਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਯਤ੍ਥ ਠਿਤੋ ਸੁਣਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਠਿਤੋਕਾਸਂ वਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਕਾਸਂ वਾ ਨਿਪਨ੍ਨੋਕਾਸਂ वਾ ਆਗਨ੍ਤ੍वਾ ਮਨ੍ਤੇਨ੍ਤਂ ਉਕ੍ਕਾਸਿਤਬ੍ਬਂ , विਜਾਨਾਪੇਤਬ੍ਬਂ, ਨੋ ਚੇ ਉਕ੍ਕਾਸੇਯ੍ਯ वਾ विਜਾਨਾਪੇਯ੍ਯ वਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਏਤਦੇव ਪਚ੍ਚਯਂ ਕਰਿਤ੍वਾ ਅਨਞ੍ਞਨ੍ਤਿ ਨ ਅਞ੍ਞੋ ਕੋਚਿ ਪਚ੍ਚਯੋ ਹੋਤਿ ਉਪਸ੍ਸੁਤਿਂ ਤਿਟ੍ਠਿਤੁਂ।

੪੭੨. ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ ਉਪਸ੍ਸੁਤਿਂ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ वੇਮਤਿਕੋ ਉਪਸ੍ਸੁਤਿਂ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ ਉਪਸ੍ਸੁਤਿਂ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਉਪਸ੍ਸੁਤਿਂ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ वੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੪੭੩. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ – ''ਇਮੇਸਂ ਸੁਤ੍वਾ ਓਰਮਿਸ੍ਸਾਮਿ विਰਮਿਸ੍ਸਾਮਿ वੂਪਸਮਿਸ੍ਸਾਮਿ [वੂਪਸਮੇਸ੍ਸਾਮਿ (ਸੀ॰)] ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਪਰਿਮੋਚੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਉਪਸ੍ਸੁਤਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਅਟ੍ਠਮਂ।

੯. ਕਮ੍ਮਪਟਿਬਾਹਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੪੭੪. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਨਾਚਾਰਂ ਆਚਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮੇਕਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮੇ ਕਯਿਰਮਾਨੇ ਪਟਿਕ੍ਕੋਸਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤੋ ਹੋਤਿ ਕੇਨਚਿਦੇਵ ਕਰਣੀਯੇਨ। ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਚੀਵਰਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਏਕਸ੍ਸ ਛਨ੍ਦਂ ਅਦਂਸੁ। ਅਥ ਖੋ ਸਙ੍ਘੋ – ''ਅਯਂ, ਆਵੁਸੋ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਕਕੋ ਆਗਤੋ, ਹਨ੍ਦਸ੍ਸ ਮਯਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਮਾ''ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਂ ਅਕਾਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ। ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਕਿਂ, ਆਵੁਸੋ, ਸਙ੍ਘੋ ਅਕਾਸੀ''ਤਿ? ''ਸਙ੍ਘੋ ਮੇ, ਆਵੁਸੋ, ਕਮ੍ਮਂ ਅਕਾਸੀ''ਤਿ। ''ਨ ਮਯਂ, ਆਵੁਸੋ, ਏਤਦਤ੍ਥਾਯ ਛਨ੍ਦਂ ਅਦਮ੍ਹਾ – ''ਤੁਯ੍ਹਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਸਚੇ ਚ ਮਯਂ ਜਾਨੇਯ੍ਯਾਮ ''ਤੁਯ੍ਹਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ, ਨ ਮਯਂ ਛਨ੍ਦਂ ਦਦੇਯ੍ਯਾਮਾ''ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਿਕਾਨਂ ਕਮ੍ਮਾਨਂ ਛਨ੍ਦਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਖੀਯਨਧਮ੍ਮਂ [ਖਿਯ੍ਯਧਮ੍ਮਂ (ਇਤਿਪਿ)] ਆਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਧਮ੍ਮਿਕਾਨਂ ਕਮ੍ਮਾਨਂ ਛਨ੍ਦਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਖੀਯਨਧਮ੍ਮਂ [ਖਿਯ੍ਯਧਮ੍ਮਂ (ਇਤਿਪਿ)] ਆਪਜ੍ਜਥਾਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਧਮ੍ਮਿਕਾਨਂ ਕਮ੍ਮਾਨਂ ਛਨ੍ਦਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਖੀਯਨਧਮ੍ਮਂ [ਖਿਯ੍ਯਧਮ੍ਮਂ (ਇਤਿਪਿ)] ਆਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਥ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੪੭੫. "**ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਧਮ੍ਮਿਕਾਨਂ ਕਮ੍ਮਾਨਂ ਛਨ੍ਦਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਖੀਯਨਧਮ੍ਮਂ ਆਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੪੭੬. **ਯੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਨਾਮ **ਕਮ੍ਮਂ** ਅਪਲੋਕਨਕਮ੍ਮਂ ਞਤ੍ਤਿਕਮ੍ਮਂ ਞਤ੍ਤਿਦੁਤਿਯਕਮ੍ਮਂ ਞਤ੍ਤਿਚਤੁਤ੍ਥਕਮ੍ਮਂ ਧਮ੍ਮੇਨ ਵਿਨਯੇਨ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨੇਨ ਕਤਂ, ਏਤਂ ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਨਾਮ ਕਮ੍ਮਂ। ਛਨ੍ਦਂ ਦਤ੍ਵਾ ਖਿਯ੍ਯਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੪੭੭. ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ ਛਨ੍ਦਂ ਦਤ੍ਵਾ ਖਿਯ੍ਯਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਛਨ੍ਦਂ ਦਤ੍ਵਾ ਖਿਯ੍ਯਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ ਛਨ੍ਦਂ ਦਤ੍ਵਾ ਖਿਯ੍ਯਤਿ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੪੭੮. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ – ''ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਵਾ ਵਗ੍ਗੇਨ ਵਾ ਨ ਕਮ੍ਮਾਰਹਸ੍ਸ ਵਾ ਕਮ੍ਮਂ ਕਤ''ਨ੍ਤਿ ਜਾਨਨ੍ਤੋ ਖਿਯ੍ਯਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਕਮ੍ਮਪਟਿਬਾਹਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਨਵਮਂ।

੧੦. ਛਨ੍ਦਂਅਦਤ੍ਵਾਗਮਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੪੭੯. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤੋ ਹੋਤਿ ਕੇਨਚਿਦੇਵ ਕਰਣੀਯੇਨ। ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਚੀਵਰਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਏਕਸ੍ਸ ਛਨ੍ਦਂ ਅਦਂਸੁ। ਅਥ ਖੋ ਸਙ੍ਘੋ ''ਯਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤੋ ਤਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਞਤ੍ਤਿਂ ਠਪੇਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ – ''ਏਵਮੇਵਿਮੇ ਏਕਮੇਕਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਕਸ੍ਸ ਤੁਮ੍ਹੇ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰਿਸ੍ਸਥਾ''ਤਿ ਛਨ੍ਦਂ ਅਦਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਙ੍ਘੇ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਕਥਾਯ ਵਤ੍ਤਮਾਨਾਯ ਛਨ੍ਦਂ ਅਦਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ

ਪਕ੍ਕਮਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ, ਭਿਕ੍ਖੁ, ਸਙ੍ਘੇ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਕਥਾਯ ਵਤ੍ਤਮਾਨਾਯ ਛਨ੍ਦਂ ਅਦਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਪਕ੍ਕਮਸੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤ੍ਵਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਸਙ੍ਘੇ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਕਥਾਯ ਵਤ੍ਤਮਾਨਾਯ ਛਨ੍ਦਂ ਅਦਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਪਕ੍ਕਮਿਸ੍ਸਸਿ ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ... ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੪੮੦. "ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਙ੍ਘੇ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਕਥਾਯ ਵਤ੍ਤਮਾਨਾਯ ਛਨ੍ਦਂ ਅਦਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਪਕ੍ਕਮੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ''ਨ੍ਤਿ।

੪੮੧. ਯੋ ਪਨਾਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਸਙ੍ਘੇ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਕਥਾ ਨਾਮ ਵਤ੍ਥੁ ਵਾ ਆਰੋਚਿਤਂ ਹੋਤਿ ਅਵਿਨਿਚ੍ਛਿਤਂ, ਞਤ੍ਤਿ ਵਾ ਠਪਿਤਾ ਹੋਤਿ, ਕਮ੍ਮਵਾਚਾ ਵਾ ਵਿਪ੍ਪਕਤਾ ਹੋਤਿ।

ਛਨ੍ਦਂ ਅਦਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਪਕ੍ਕਮੇਯ੍ਯਾਤਿ – ''ਕਥਂ ਇਦਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕੁਪ੍ਪਂ ਅਸ੍ਸ ਵਗ੍ਗਂ ਅਸ੍ਸ ਨ ਕਰੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਪਰਿਸਾਯ ਹਤ੍ਥਪਾਸਂ ਵਿਜਹਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਵਿਜਹਿਤੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੪੮੨. ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ ਛਨ੍ਦਂ ਅਦਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਪਕ੍ਕਮਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਛਨ੍ਦਂ ਅਦਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਪਕ੍ਕਮਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ ਛਨ੍ਦਂ ਅਦਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਪਕ੍ਕਮਤਿ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੪੮੩. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ – ''ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਭਣ੍ਡਨਂ ਵਾ ਕਲਹੋ ਵਾ ਵਿਗ੍ਗਹੋ ਵਾ ਵਿਵਾਦੋ ਵਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਗਚ੍ਛਤਿ, ''ਸਙ੍ਘਭੇਦੋ ਵਾ ਸਙ੍ਘਰਾਜਿ ਵਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਗਚ੍ਛਤਿ, ''ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਵਾ ਵਗ੍ਗੇਨ ਵਾ ਨ ਕਮ੍ਮਾਰਹਸ੍ਸ ਵਾ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਗਿਲਾਨੋ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਕਰਣੀਯੇਨ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਉਚ੍ਚਾਰੇਨ ਵਾ ਪਸ੍ਸਾਵੇਨ ਵਾ ਪੀਲ਼ਿਤੋ ਗਚ੍ਛਤਿ, ''ਨ ਕਮ੍ਮਂ ਕੋਪੇਤੁਕਾਮੋ ਪੁਨ ਪਚ੍ਚਾਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਛਨ੍ਦਂ ਅਦਤ੍ਵਾ ਗਮਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਦਸਮਂ।

੧੧. ਦੁਬ੍ਬਲਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੪੮੪. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਰਾਜਗਹੇ ਵਿਹਰਤਿ ਵੇਲ਼ੁਵਨੇ ਕਲਨ੍ਦਕਨਿਵਾਪੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਦਬ੍ਬੋ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤੋ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਸੇਨਾਸਨਞ੍ਚ ਪਞ੍ਞਪੇਤਿ ਭਤ੍ਤਾਨਿ ਚ ਉਦ੍ਦਿਸਤਿ। ਸੋ ਚਾਯਸ੍ਮਾ ਦੁਬ੍ਬਲਚੀਵਰੋ ਹੋਤਿ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਏਕਂ ਚੀਵਰਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸਙ੍ਘੋ ਤਂ ਚੀਵਰਂ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਦਬ੍ਬਸ੍ਸ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਦਾਸਿ । ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਯਥਾਸਨ੍ਥੁਤਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਙ੍ਘਿਕਂ ਲਾਭਂ ਪਰਿਣਾਮੇਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਸਙ੍ਘੇਨ ਚੀਵਰਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਖੀਯਨਧਮ੍ਮਂ ਆਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਸਙ੍ਘੇਨ ਚੀਵਰਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਖੀਯਨਧਮ੍ਮਂ ਆਪਜ੍ਜਥਾਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਸਙ੍ਘੇਨ ਚੀਵਰਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਖੀਯਨਧਮ੍ਮਂ ਆਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਥ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ, ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੪੮੫. “**ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਸਙ੍ਘੇਨ ਚੀਵਰੰ ਦਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਖੀਯਨਧਮ੍ਮੰ ਆਪਜ੍ਜੇਯ ‘ਯਥਾਸਨ੍ਥਤੰ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਙ੍ਘਿਕੰ ਲਾਭੰ ਪਰਿਣਾਮੇਨ੍ਤੀ’ਤਿ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**”ਨ੍ਤਿ।

੪੮੬. **ਯੋ ਪਨ**ਾਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ…ਪੇ॰… **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ…ਪੇ॰… ਅਯੰ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਸਮਗ੍ਗੋ ਨਾਮ ਸਙ੍ਘੋ ਸਮਾਨਸੰਵਾਸਕੋ ਸਮਾਨਸੀਮਾਯੰ ਠਿਤੋ।

ਚੀਵਰੰ ਨਾਮ ਛਨ੍ਨੰ ਚੀਵਰਾਨੰ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਚੀਵਰੰ ਵਿਕਪ੍ਪਨੁਪਗੰ ਪਚ੍ਛਿਮੰ।

ਦਤ੍ਵਾਤਿ ਸਯੰ ਦਤ੍ਵਾ।

ਯਥਾਸਨ੍ਥਤੰ ਨਾਮ ਯਥਾਮਿਤ੍ਤਤਾ ਯਥਾਸਨ੍ਦਿਟ੍ਠਤਾ ਯਥਾਸਮ੍ਭਤ੍ਤਤਾ ਯਥਾਸਮਾਨੁਪਜ੍ਝਾਯਕਤਾ ਯਥਾਸਮਾਨਾਚਰਿਯਕਤਾ।

ਸਙ੍ਘਿਕੰ ਨਾਮ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨੰ ਹੋਤਿ ਪਰਿਚ੍ਚਤ੍ਤੰ।

ਲਾਭੋ ਨਾਮ ਚੀਵਰਪਿਣ੍ਡਪਾਤਸੇਨਾਸਨਗਿਲਾਨਪ੍ਪਚ੍ਚਯਭੇਸਜ੍ਜਪਰਿਕ੍ਖਾਰਾ, ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਚੁਣ੍ਣਪਿਣ੍ਡੋਪਿ, ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਮ੍ਪਿ, ਦਸਿਕਸੁਤ੍ਤਮ੍ਪਿ।

ਪਚ੍ਛਾ ਖੀਯਨਧਮ੍ਮੰ ਆਪਜ੍ਜੇਯਾਤਿ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੇਨ ਸਮ੍ਮਤਸ੍ਸ ਸੇਨਾਸਨਪਞ੍ਞਾਪਕਸ੍ਸ ਵਾ ਭਤ੍ਤੁਦ੍ਦੇਸਕਸ੍ਸ ਵਾ ਯਾਗੁਭਾਜਕਸ੍ਸ ਵਾ ਫਲਭਾਜਕਸ੍ਸ ਵਾ ਖਜ੍ਜਭਾਜਕਸ੍ਸ ਵਾ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਕਸ੍ਸ ਵਾ ਚੀਵਰੰ ਦਿਨ੍ਨੇ ਖਿਯਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੪੮੭. ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ ਚੀਵਰੰ ਦਿਨ੍ਨੇ ਖਿਯਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਚੀਵਰੰ ਦਿਨ੍ਨੇ ਖਿਯਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ ਚੀਵਰੰ ਦਿਨ੍ਨੇ ਖਿਯਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਞ੍ਞੰ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੰ ਦਿਨ੍ਨੇ ਖਿਯਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੇਨ ਅਸਮ੍ਮਤਸ੍ਸ ਸੇਨਾਸਨਪਞ੍ਞਾਪਕਸ੍ਸ ਵਾ ਭਤ੍ਤੁਦ੍ਦੇਸਕਸ੍ਸ ਵਾ ਯਾਗੁਭਾਜਕਸ੍ਸ ਵਾ ਫਲਭਾਜਕਸ੍ਸ ਵਾ ਖਜ੍ਜਭਾਜਕਸ੍ਸ ਵਾ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਕਸ੍ਸ ਵਾ ਚੀਵਰੰ ਵਾ ਅਞ੍ਞੰ ਵਾ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੰ ਦਿਨ੍ਨੇ ਖਿਯਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੇਨ ਸਮ੍ਮਤਸ੍ਸ ਵਾ ਅਸਮ੍ਮਤਸ੍ਸ ਵਾ ਸੇਨਾਸਨਪਞ੍ਞਾਪਕਸ੍ਸ ਵਾ ਭਤ੍ਤੁਦ੍ਦੇਸਕਸ੍ਸ ਵਾ ਯਾਗੁਭਾਜਕਸ੍ਸ ਵਾ ਫਲਭਾਜਕਸ੍ਸ ਵਾ ਖਜ੍ਜਭਾਜਕਸ੍ਸ ਵਾ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਕਸ੍ਸ ਵਾ ਚੀਵਰੰ ਵਾ ਅਞ੍ਞੰ ਵਾ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੰ ਦਿਨ੍ਨੇ ਖਿਯਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੪੮੮. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ – ਪਕਤਿਯਾ ਛਨ੍ਦਾ ਦੋਸਾ ਮੋਹਾ ਭਯਾ ਕਰੋਨ੍ਤੰ ‘‘ਕ੍ਵਤ੍ਥੋ ਤਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨੇਨ ਲਦ੍ਧਾਪਿ ਵਿਨਿਪਾਤੇਸ੍ਸਤਿ ਨ ਸਮ੍ਮਾ ਉਪਨੇਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਖਿਯਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਦੁਬ੍ਬਲਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ ਏਕਾਦਸਮੰ।

੧੨. ਪਰਿਣਾਮਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੪੮੯. [ਇਦੰ ਵਤ੍ਥੁ ਪਾਰਾ॰ ੬੫੭] ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਪੂਗਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਸਚੀਵਰਭਤ੍ਤੰ ਪਟਿਯਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ – ''ਭੋਜੇਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰੇਨ ਅਚ੍ਛਾਦੇਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਯੇਨ ਸੋ ਪੂਗੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿੰਸੁ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਤੰ ਪੂਗੰ ਏਤਦਵੋਚੁੰ – ''ਦੇਥਾਵੁਸੋ, ਇਮਾਨਿ ਚੀਵਰਾਨਿ ਇਮੇਸੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨ''ਨ੍ਤਿ। ''ਨ ਮਯੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਦਸ੍ਸਾਮ। ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਨੁਵਸ੍ਸੰ ਸਚੀਵਰਭਿਕ੍ਖਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾ''ਤਿ। ''ਬਹੂ, ਆਵੁਸੋ, ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦਾਯਕਾ, ਬਹੂ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਭਤ੍ਤਾ [ਭਦ੍ਦਾ (ਕ॰)]। ਇਮੇ ਤੁਮ੍ਹੇ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਤੁਮ੍ਹੇ ਸਮ੍ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਾ ਇਧ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ। ਤੁਮ੍ਹੇ ਚੇ ਇਮੇਸੰ ਨ ਦਸ੍ਸਥ, ਅਥ ਕੋ ਚਰਹਿ ਇਮੇਸੰ ਦਸ੍ਸਤਿ? ਦੇਥਾਵੁਸੋ, ਇਮਾਨਿ ਚੀਵਰਾਨਿ ਇਮੇਸੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨ''ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਪੂਗੋ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਨਿਪ੍ਪੀਲ਼ਿਯਮਾਨੋ ਯਥਾਪਟਿਯਤ੍ਤੰ ਚੀਵਰੰ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਦਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘੰ ਭਤ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਿਸਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਜਾਨਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਸਚੀਵਰਭਤ੍ਤੰ ਪਟਿਯਤ੍ਤੰ ''ਨ ਚ ਜਾਨਨ੍ਤਿ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਦਿਨ੍ਨ''ਨ੍ਤਿ ਤੇ ਏਵਮਾਹੰਸੁ – ''ਓਣੋਜੇਥਾਵੁਸੋ, ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਚੀਵਰ''ਨ੍ਤਿ। ''ਨਤ੍ਥਿ, ਭਨ੍ਤੇ। ਯਥਾਪਟਿਯਤ੍ਤੰ ਚੀਵਰੰ ਅਯ੍ਯਾ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਅਯ੍ਯਾਨੰ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾਨੰ ਪਰਿਣਾਮੇਸੁ''ਨ੍ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਜਾਨੰ ਸਙ੍ਘਿਕੰ ਲਾਭੰ ਪਰਿਣਤੰ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਪਰਿਣਾਮੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਜਾਨੰ ਸਙ੍ਘਿਕੰ ਲਾਭੰ ਪਰਿਣਤੰ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਪਰਿਣਾਮੇਥਾਤਿ? ''ਸਚ੍ਚੰ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਜਾਨੰ ਸਙ੍ਘਿਕੰ ਲਾਭੰ ਪਰਿਣਤੰ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਪਰਿਣਾਮੇਸ੍ਸਥ! ਨੇਤੰ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨੰ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੪੯੦. "**ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਜਾਨੰ ਸਙ੍ਘਿਕੰ ਲਾਭੰ ਪਰਿਣਤੰ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਪਰਿਣਾਮੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੪੯੧. **ਯੋ ਪਨ**ਾਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯੰ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਜਾਨਾਤਿ ਨਾਮ ਸਾਮੰ ਵਾ ਜਾਨਾਤਿ, ਅਞ੍ਞੇ ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤਿ, ਸੋ ਵਾ ਆਰੋਚੇਤਿ।

ਸਙ੍ਘਿਕੰ ਨਾਮ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨੰ ਹੋਤਿ ਪਰਿਚ੍ਚਤ੍ਤੰ।

ਲਾਭੋ ਨਾਮ ਚੀਵਰਪਿਣ੍ਡਪਾਤਸੇਨਾਸਨਗਿਲਾਨਪ੍ਪਚ੍ਚਯਭੇਸਜ੍ਜਪਰਿਕ੍ਖਾਰਾ, ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਚੁਣ੍ਣਪਿਣ੍ਡੋਪਿ, ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਮ੍ਪਿ, ਦਸਿਕਸੁਤ੍ਤਮ੍ਪਿ।

ਪਰਿਣਤੰ ਨਾਮ ''ਦਸ੍ਸਾਮ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਵਾਚਾ ਭਿਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ, ਤੰ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਪਰਿਣਾਮੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੪੯੨. ਪਰਿਣਤੇ ਪਰਿਣਤਸਞ੍ਞੀ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਪਰਿਣਾਮੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਪਰਿਣਤੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਪਰਿਣਾਮੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਪਰਿਣਤੇ ਅਪਰਿਣਤਸਞ੍ਞੀ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਪਰਿਣਾਮੇਤਿ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਰਿਣਤੰ ਅਞ੍ਞਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਾ ਚੇਤਿਯਸ੍ਸ ਵਾ ਪਰਿਣਾਮੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਚੇਤਿਯਸ੍ਸ ਪਰਿਣਤੰ ਅਞ੍ਞਚੇਤਿਯਸ੍ਸ ਵਾ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਾ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਵਾ ਪਰਿਣਾਮੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਪਰਿਣਤੰ ਅਞ੍ਞਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਵਾ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਾ ਚੇਤਿਯਸ੍ਸ ਵਾ ਪਰਿਣਾਮੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ । ਅਪਰਿਣਤੇ ਪਰਿਣਤਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਪਰਿਣਤੇ ਵੇਮਤਿਕੋ , ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਪਰਿਣਤੇ ਅਪਰਿਣਤਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੪੯੩. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ – ''ਕਤ੍ਥ ਦੇਮਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛੀਯਮਾਨੋ – ''ਯਤ੍ਥ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਦੇਯ੍ਯਧਮ੍ਮੋ ਪਰਿਭੋਗੰ ਵਾ ਲਭੇਯ੍ਯ ਪਟਿਸਙ੍ਖਾਰੰ ਵਾ ਲਭੇਯ੍ਯ ਚਿਰਟ੍ਠਿਤਿਕੋ ਵਾ ਅਸ੍ਸ ਯਤ੍ਥ ਵਾ ਪਨ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਪਸੀਦਤਿ ਤਤ੍ਥ ਦੇਥਾ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਪਰਿਣਾਮਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਦ੍ਵਾਦਸਮਂ।

ਸਹਧਮ੍ਮਿਕਵਗ੍ਗੋ ਅਟ੍ਠਮੋ।

ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨਂ –

ਸਹਧਮ੍ਮ-ਵਿਵਣ੍ਣਞ੍ਚ, ਮੋਹਾਪਨਂ ਪਹਾਰਕਂ।
ਤਲਸਤ੍ਤਿ ਅਮੂਲਞ੍ਚ, ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ ਚ ਉਪਸ੍ਸੁਤਿ।
ਪਟਿਬਾਹਨਛਨ੍ਦਞ੍ਚ, ਦਬ੍ਬਞ੍ਚ ਪਰਿਣਾਮਨਨ੍ਤਿ॥

੯. ਰਤਨਵਗ੍ਗੋ

੧. ਅਨ੍ਤੇਪੁਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੪੯੪. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਰਾਜਾ ਪਸੇਨਦਿ ਕੋਸਲੋ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲਂ ਆਣਾਪੇਸਿ – ''ਗਚ੍ਛ, ਭਣੇ, ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਸੋਧੇਹਿ। ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ''ਏਵਂ, ਦੇਵਾ''ਤਿ ਖੋ ਸੋ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲੋ ਰਞ੍ਞੋ ਪਸੇਨਦਿਸ੍ਸ ਕੋਸਲਸ੍ਸ ਪਟਿਸ੍ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਸੋਧੇਨ੍ਤੋ ਅਦ੍ਦਸ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ। ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਯੇਨ ਰਾਜਾ ਪਸੇਨਦਿ ਕੋਸਲੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਪਸੇਨਦਿਂ ਕੋਸਲਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਸੁਦ੍ਧਂ, ਦੇਵ, ਉਯ੍ਯਾਨਂ। ਅਪਿਚ, ਭਗਵਾ ਤਤ੍ਥ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ''ਤਿ। ''ਹੋਤੁ, ਭਣੇ! ਮਯਂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਪਯਿਰੁਪਾਸਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਰਾਜਾ ਪਸੇਨਦਿ ਕੋਸਲੋ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਉਪਾਸਕੋ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਪਯਿਰੁਪਾਸਨ੍ਤੋ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ। ਅਦ੍ਦਸਾ ਖੋ ਰਾਜਾ ਪਸੇਨਦਿ ਕੋਸਲੋ ਤਂ ਉਪਾਸਕਂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਪਯਿਰੁਪਾਸਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ। ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਭੀਤੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਰਞ੍ਞੋ ਪਸੇਨਦਿਸ੍ਸ ਕੋਸਲਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਨਾਰਹਤਾਯਂ ਪੁਰਿਸੋ ਪਾਪੋ ਹੋਤੁਂ , ਯਥਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਪਯਿਰੁਪਾਸਤੀ''ਤਿ। ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਉਪਾਸਕੋ ਭਗਵਤੋ ਗਾਰਵੇਨ ਰਾਜਾਨਂ ਪਸੇਨਦਿਂ ਕੋਸਲਂ ਨੇਵ ਅਭਿਵਾਦੇਸਿ ਨ ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਰਾਜਾ ਪਸੇਨਦਿ ਕੋਸਲੋ ਅਨਤ੍ਤਮਨੋ ਅਹੋਸਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮਾਯਂ ਪੁਰਿਸੋ ਮਯਿ ਆਗਤੇ ਨੇਵ ਅਭਿਵਾਦੇਸ੍ਸਤਿ ਨ ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਪਸੇਨਦਿਂ ਕੋਸਲਂ ਅਨਤ੍ਤਮਨਂ ਵਿਦਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਪਸੇਨਦਿਂ ਕੋਸਲਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਏਸੋ ਖੋ, ਮਹਾਰਾਜ, ਉਪਾਸਕੋ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੋ ਆਗਤਾਗਮੋ ਕਾਮੇਸੁ ਵੀਤਰਾਗੋ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਰਞ੍ਞੋ ਪਸੇਨਦਿਸ੍ਸ ਕੋਸਲਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਨਾਰਹਤਾਯਂ ਉਪਾਸਕੋ ਓਰਕੋ ਹੋਤੁਂ, ਭਗਵਾਪਿ ਇਮਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤੀ''ਤਿ। ਤਂ ਉਪਾਸਕਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਵਦੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਉਪਾਸਕ, ਯੇਨ ਅਤ੍ਥੋ''ਤਿ। ''ਸੁਟ੍ਠੁ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਪਸੇਨਦਿਂ ਕੋਸਲਂ ਧਮ੍ਮਿਯਾ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਦਸ੍ਸੇਸਿ ਸਮਾਦਪੇਸਿ ਸਮੁਤ੍ਤੇਜੇਸਿ ਸਮ੍ਪਹਂਸੇਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਰਾਜਾ ਪਸੇਨਦਿ ਕੋਸਲੋ ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮਿਯਾ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਦਸ੍ਸਿਤੋ ਸਮਾਦਪਿਤੋ ਸਮੁਤ੍ਤੇਜਿਤੋ ਸਮ੍ਪਹਂਸਿਤੋ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ।

੪੯੫. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਰਾਜਾ ਪਸੇਨਦਿ ਕੋਸਲੋ ਉਪਰਿਪਾਸਾਦਵਰਗਤੋ ਹੋਤਿ। ਅਦ੍ਦਸਾ ਖੋ ਰਾਜਾ ਪਸੇਨਦਿ ਕੋਸਲੋ ਤਂ ਉਪਾਸਕਂ ਰਥਿਕਾਯ [ਰਥਿਯਾਯ (ਇਤਿਪਿ)] ਛਤ੍ਤੁਪਾਣਿਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ। ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਤ੍ਵਂ ਕਿਰ, ਉਪਾਸਕ, ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੋ ਆਗਤਾਗਮੋ। ਸਾਧੁ, ਉਪਾਸਕ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਇਤ੍ਥਾਗਾਰਂ ਧਮ੍ਮਂ ਵਾਚੇਹੀ''ਤਿ। ''ਯਮਹਂ [ਯਮ੍ਪਾਹਂ (ਸੀ॰)], ਦੇਵ, ਜਾਨਾਮਿ ਅਯ੍ਯਾਨਂ ਵਾਹਸਾ, ਅਯ੍ਯਾਵ ਦੇਵਸ੍ਸ ਇਤ੍ਥਾਗਾਰਂ ਧਮ੍ਮਂ ਵਾਚੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਰਾਜਾ ਪਸੇਨਦਿ ਕੋਸਲੋ – ''ਸਚ੍ਚਂ ਖੋ ਉਪਾਸਕੋ ਆਹਾ''ਤਿ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਖੋ ਰਾਜਾ ਪਸੇਨਦਿ ਕੋਸਲੋ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਸਾਧੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਏਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਣਾਪੇਤੁ ਯੋ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਇਤ੍ਥਾਗਾਰਂ ਧਮ੍ਮਂ

ਵਾਚੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਪਸੇਨਦਿਂ ਕੋਸਲਂ ਧਮ੍ਮਿਯਾ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਦਸ੍ਸੇਸਿ...ਪੇ॰... ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਆਨਨ੍ਦਂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਤੇਨਹਾਨਨ੍ਦ, ਰਞ੍ਞੋ ਇਤ੍ਥਾਗਾਰਂ ਧਮ੍ਮਂ ਵਾਚੇਹੀ''ਤਿ। ''ਏਵਂ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਭਗਵਤੋ ਪਟਿਸ੍ਸੁਤ੍ਵਾ ਕਾਲੇਨ ਕਾਲਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਇਤ੍ਥਾਗਾਰਂ ਧਮ੍ਮਂ ਵਾਚੇਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹਸਮਯਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਯੇਨ ਰਞ੍ਞੋ ਪਸੇਨਦਿਸ੍ਸ ਕੋਸਲਸ੍ਸ ਨਿਵੇਸਨਂ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ।

੪੯੬. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਰਾਜਾ ਪਸੇਨਦਿ ਕੋਸਲੋ ਮਲ੍ਲਿਕਾਯ ਦੇਵਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਯਨਗਤੋ ਹੋਤਿ। ਅਦ੍ਦਸਾ ਖੋ ਮਲ੍ਲਿਕਾ ਦੇਵੀ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਆਨਨ੍ਦਂ ਦੂਰਤੋਵ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ। ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਸਹਸਾ ਵੁਟ੍ਠਾਸਿ; ਪੀਤਕਮਟ੍ਠਂ ਦੁਸ੍ਸਂ ਪਭਸ੍ਸਿਤ੍ਥ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਤਤੋਵ ਪਟਿਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਆਰਾਮਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਪ੍ਪਟਿਸਂਵਿਦਿਤੋ ਰਞ੍ਞੋ ਅਨ੍ਤੇਪੁਰਂ ਪਵਿਸਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ... ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ, ਆਨਨ੍ਦ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਪ੍ਪਟਿਸਂਵਿਦਿਤੋ ਰਞ੍ਞੋ ਅਨ੍ਤੇਪੁਰਂ ਪਵਿਸਸੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤ੍ਵਂ, ਆਨਨ੍ਦ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਪ੍ਪਟਿਸਂਵਿਦਿਤੋ ਰਞ੍ਞੋ ਅਨ੍ਤੇਪੁਰਂ ਪਵਿਸਿਸ੍ਸਸਿ! ਨੇਤਂ, ਆਨਨ੍ਦ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ –

੪੯੭. [ਅ॰ ਨਿ॰ ੧੦.੪੫] ''ਦਸਯਿਮੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਦੀਨਵਾ ਰਾਜਨ੍ਤੇਪੁਰਪ੍ਪਵੇਸਨੇ। ਕਤਮੇ ਦਸ? ਇਧ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਰਾਜਾ ਮਹੇਸਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਵਿਸਤਿ। ਮਹੇਸੀ ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਿਤਂ ਪਾਤੁਕਰੋਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੁ ਵਾ ਮਹੇਸਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਿਤਂ ਪਾਤੁਕਰੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਰਞ੍ਞੋ ਏਵਂ ਹੋਤਿ – ''ਅਦ੍ਧਾ ਇਮੇਸਂ ਕਤਂ ਵਾ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਾ''ਤਿ। ਅਯਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਠਮੋ ਆਦੀਨਵੋ ਰਾਜਨ੍ਤੇਪੁਰਪ੍ਪਵੇਸਨੇ।

''ਪੁਨ ਚਪਰਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਰਾਜਾ ਬਹੁਕਿਚ੍ਚੋ ਬਹੁਕਰਣੀਯੋ। ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਇਤ੍ਥਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਸ੍ਸਰਤਿ। ਸਾ ਤੇਨ ਗਬ੍ਭਂ ਗਣ੍ਹਿ। ਤਤ੍ਥ ਰਞ੍ਞੋ ਏਵਂ ਹੋਤਿ – ''ਨ ਖੋ ਇਧ ਅਞ੍ਞੋ ਕੋਚਿ ਪਵਿਸਤਿ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਬ੍ਬਜਿਤੇਨ। ਸਿਯਾ ਨੁ ਖੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮ''ਨ੍ਤਿ। ਅਯਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦੁਤਿਯੋ ਆਦੀਨਵੋ ਰਾਜਨ੍ਤੇਪੁਰਪ੍ਪਵੇਸਨੇ।

''ਪੁਨ ਚਪਰਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਰਞ੍ਞੋ ਅਨ੍ਤੇਪੁਰੇ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਰਤਨਂ ਨਸ੍ਸਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਰਞ੍ਞੋ ਏਵਂ ਹੋਤਿ – ''ਨ ਖੋ ਇਧ ਅਞ੍ਞੋ ਕੋਚਿ ਪਵਿਸਤਿ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਬ੍ਬਜਿਤੇਨ। ਸਿਯਾ ਨੁ ਖੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮ''ਨ੍ਤਿ। ਅਯਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਤਿਯੋ ਆਦੀਨਵੋ ਰਾਜਨ੍ਤੇਪੁਰਪ੍ਪਵੇਸਨੇ।

''ਪੁਨ ਚਪਰਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਰਞ੍ਞੋ ਅਨ੍ਤੇਪੁਰੇ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਾ ਗੁਯ੍ਹਮਨ੍ਤਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਸਮ੍ਭੇਦਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਰਞ੍ਞੋ ਏਵਂ ਹੋਤਿ – ''ਨ ਖੋ ਇਧ ਅਞ੍ਞੋ ਕੋਚਿ ਪਵਿਸਤਿ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਬ੍ਬਜਿਤੇਨ। ਸਿਯਾ ਨੁ ਖੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮ''ਨ੍ਤਿ। ਅਯਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਤੁਤ੍ਥੋ ਆਦੀਨਵੋ ਰਾਜਨ੍ਤੇਪੁਰਪ੍ਪਵੇਸਨੇ।

''ਪੁਨ ਚਪਰਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਰਞ੍ਞੋ ਅਨ੍ਤੇਪੁਰੇ ਪੁਤ੍ਤੋ ਵਾ ਪਿਤਰਂ ਪਤ੍ਥੇਤਿ ਪਿਤਾ ਵਾ ਪੁਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਥੇਤਿ। ਤੇਸਂ ਏਵਂ ਹੋਤਿ – ''ਨ ਖੋ ਇਧ ਅਞ੍ਞੋ ਕੋਚਿ ਪਵਿਸਤਿ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਬ੍ਬਜਿਤੇਨ। ਸਿਯਾ ਨੁ ਖੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮ''ਨ੍ਤਿ। ਅਯਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਮੋ ਆਦੀਨਵੋ ਰਾਜਨ੍ਤੇਪੁਰਪ੍ਪਵੇਸਨੇ।

''ਪੁਨ ਚਪਰਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਰਾਜਾ ਨੀਚਟ੍ਠਾਨਿਯਂ ਉਚ੍ਚੇ ਠਾਨੇ ਠਪੇਤਿ। ਯੇਸਂ ਤਂ ਅਮਨਾਪਂ ਤੇਸਂ ਏਵਂ ਹੋਤਿ – ''ਰਾਜਾ ਖੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤੇਨ ਸਂਸਟ੍ਠੋ। ਸਿਯਾ ਨੁ ਖੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮ''ਨ੍ਤਿ। ਅਯਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਟ੍ਠੋ ਆਦੀਨਵੋ, ਰਾਜਨ੍ਤੇਪੁਰਪ੍ਪਵੇਸਨੇ।

‘‘ਪੁਨ ਚਪਰਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਰਾਜਾ ਉਚ੍ਚਟ੍ਠਾਨਿਯਂ ਨੀਚੇ ਠਾਨੇ ਠਪੇਤਿ। ਯੇਸਂ ਤਂ ਅਮਨਾਪਂ ਤੇਸਂ ਏਵਂ ਹੋਤਿ – ‘‘ਰਾਜਾ ਖੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤੇਨ ਸਂਸਟ੍ਠੋ। ਸਿਯਾ ਨੁ ਖੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮ’’ਨ੍ਤਿ। ਅਯਂ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਤ੍ਤਮੋ ਆਦੀਨਵੋ ਰਾਜਨ੍ਤੇਪੁਰਪ੍ਪਵੇਸਨੇ।

‘‘ਪੁਨ ਚਪਰਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਰਾਜਾ ਅਕਾਲੇ ਸੇਨਂ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤਿ। ਯੇਸਂ ਤਂ ਅਮਨਾਪਂ ਤੇਸਂ ਏਵਂ ਹੋਤਿ – ‘‘ਰਾਜਾ ਖੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤੇਨ ਸਂਸਟ੍ਠੋ। ਸਿਯਾ ਨੁ ਖੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮ’’ਨ੍ਤਿ। ਅਯਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਟ੍ਠਮੋ ਆਦੀਨਵੋ ਰਾਜਨ੍ਤੇਪੁਰਪ੍ਪਵੇਸਨੇ।

‘‘ਪੁਨ ਚਪਰਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਰਾਜਾ ਕਾਲੇ ਸੇਨਂ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗਤੋ ਨਿਵਤ੍ਤਾਪੇਤਿ। ਯੇਸਂ ਤਂ ਅਮਨਾਪਂ ਤੇਸਂ ਏਵਂ ਹੋਤਿ – ‘‘‘ਰਾਜਾ ਖੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤੇਨ ਸਂਸਟ੍ਠੋ। ਸਿਯਾ ਨੁ ਖੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮ’’ਨ੍ਤਿ। ਅਯਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨਵਮੋ ਆਦੀਨਵੋ ਰਾਜਨ੍ਤੇਪੁਰਪ੍ਪਵੇਸਨੇ।

‘‘ਪੁਨ ਚਪਰਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਰਞ੍ਞੋ ਰਾਜਨ੍ਤੇਪੁਰਂ ਹਤ੍ਥਿਸਮ੍ਮਦ੍ਦਂ ਅਸ੍ਸਸਮ੍ਮਦ੍ਦਂ ਰਥਸਮ੍ਮਦ੍ਦਂ ਰਜ੍ਜਨੀਯਾਨਿ [ਰਜ੍ਜਨੀਯਾਨਿ (ਕ॰)] ਰੂਪਸਦ੍ਦਗਨ੍ਧਰਸਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾਨਿ, ਯਾਨਿ ਨ ਪਬ੍ਬਜਿਤਸ੍ਸ ਸਾਰੁਪ੍ਪਾਨਿ। ਅਯਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦਸਮੋ ਆਦੀਨਵੋ ਰਾਜਨ੍ਤੇਪੁਰਪ੍ਪਵੇਸਨੇ। ਇਮੇ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦਸ ਆਦੀਨਵਾ ਰਾਜਨ੍ਤੇਪੁਰਪ੍ਪਵੇਸਨੇ’’ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਆਨਨ੍ਦਂ ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ਦੁਬ੍ਭਰਤਾਯ…ਪੇ॰… ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੪੯੮. ‘‘ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਰਞ੍ਞੋ ਖਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ ਮੁਦ੍ਧਾਵਸਿਤ੍ਤਸ੍ਸ [ਮੁਦ੍ਧਾਭਿਸਿਤ੍ਤਸ੍ਸ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਅਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਰਾਜਕੇ ਅਨਿਗ੍ਗਤਰਤਨਕੇ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਪ੍ਪਟਿਸਂਵਿਦਿਤੋ ਇਨ੍ਦਖੀਲਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ’’ਨ੍ਤਿ।

੪੯੯. ਯੋ ਪਨਾਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ…ਪੇ॰… **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ…ਪੇ॰… ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਨਾਮ ਉਭਤੋ ਸੁਜਾਤੋ ਹੋਤਿ, ਮਾਤਿਤੋ ਚ ਪਿਤਿਤੋ ਚ ਸਂਸੁਦ੍ਧਗਹਣਿਕੋ, ਯਾਵ ਸਤ੍ਤਮਾ ਪਿਤਾਮਹਯੁਗਾ ਅਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ ਅਨੁਪਕੁਟ੍ਠੋ ਜਾਤਿਵਾਦੇਨ।

ਮੁਦ੍ਧਾਵਸਿਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਖਤ੍ਤਿਯਾਭਿਸੇਕੇਨ ਅਭਿਸਿਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ।

ਅਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਰਾਜਕੇਤਿ ਰਾਜਾ ਸਯਨਿਘਰਾ ਅਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਹੋਤਿ।

ਅਨਿਗ੍ਗਤਰਤਨਕੇਤਿ ਮਹੇਸੀ ਸਯਨਿਘਰਾ ਅਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਾ ਹੋਤਿ, ਉਭੋ ਵਾ ਅਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ।

ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਪ੍ਪਟਿਸਂਵਿਦਿਤੋਤਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਨਾਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ।

ਇਨ੍ਦਖੀਲੋ ਨਾਮ ਸਯਨਿਘਰਸ੍ਸ ਉਮ੍ਮਾਰੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਸਯਨਿਘਰਂ ਨਾਮ ਯਤ੍ਥ ਕਤ੍ਥਚਿ ਰਞ੍ਞੋ ਸਯਨਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਸਾਣਿਪਾਕਾਰਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਮ੍ਪਿ।

ਇਨ੍ਦਖੀਲਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਯ੍ਯਾਤਿ ਪਠਮਂ ਪਾਦਂ ਉਮ੍ਮਾਰਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਦੁਤਿਯਂ ਪਾਦਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੫੦੦. ਅਪ੍ਪਟਿਸਂਵਿਦਿਤੇ ਅਪ੍ਪਟਿਸਂਵਿਦਿਤਸਞ੍ਞੀ ਇਨ੍ਦਖੀਲਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਪ੍ਪਟਿਸਂਵਿਦਿਤੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਇਨ੍ਦਖੀਲਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਪ੍ਪਟਿਸਂਵਿਦਿਤੇ ਪਟਿਸਂਵਿਦਿਤਸਞ੍ਞੀ

ਇਨ੍ਦਖੀਲੰ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਪਟਿਸੰਵਿਦਿਤੇ ਅਪ੍ਪਟਿਸੰਵਿਦਿਤਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਪਟਿਸੰਵਿਦਿਤੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਪਟਿਸੰਵਿਦਿਤੇ ਪਟਿਸੰਵਿਦਿਤਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੫੦੧. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਪਟਿਸੰਵਿਦਿਤੇ, ਨ ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਹੋਤਿ, ਨ ਖਤ੍ਤਿਯਾਭਿਸੇਕੇਨ ਅਭਿਸਿਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ, ਰਾਜਾ ਸਯਨਿਘਰਾ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਹੋਤਿ, ਮਹੇਸੀ ਸਯਨਿਘਰਾ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਾ ਹੋਤਿ, ਉਭੋ ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਨ ਸਯਨਿਘਰੇ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਅਨ੍ਤੇਪੁਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ ਪਠਮੰ।

੨. ਰਤਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੫੦੨. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਚਿਰਵਤਿਯਾ ਨਦਿਯਾ ਨਹਾਯਤਿ। ਅਞ੍ਞਤਰੋਪਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਪਞ੍ਚਸਤਾਨੰ ਥਵਿਕੰ ਥਲੇ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਅਚਿਰਵਤਿਯਾ ਨਦਿਯਾ ਨਹਾਯਨ੍ਤੋ ਵਿਸ੍ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਅਗਮਾਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ – ''ਤਸ੍ਸਾਯੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਥਵਿਕਾ, ਮਾ ਇਧ ਨਸ੍ਸੀ''ਤਿ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਤੁਰਿਤੋ ਆਧਾਵਿਤ੍ਵਾ ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਅਪਿ ਮੇ, ਭੋ, ਥਵਿਕੰ ਪਸ੍ਸੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ? ''ਹਨ੍ਦ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ''ਤਿ ਅਦਾਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਤਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਕੇਨ ਨੁ ਖੋ ਅਹੰ ਉਪਾਯੇਨ ਇਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪੁਣ੍ਣਪਤ੍ਤੰ ਨ ਦਦੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ! ''ਨ ਮੇ, ਭੋ, ਪਞ੍ਚਸਤਾਨਿ, ਸਹਸ੍ਸੰ ਮੇ''ਤਿ ਪਲਿਬੁਨ੍ਧੇਤ੍ਵਾ ਮੁਞ੍ਚਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਰਾਮੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁ ਰਤਨੰ ਉਗ੍ਗਹੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ ਤ੍ਵੰ, ਭਿਕ੍ਖੁ, ਰਤਨੰ ਉਗ੍ਗਹੇਸੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚੰ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤ੍ਵੰ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਰਤਨੰ ਉਗ੍ਗਹੇਸ੍ਸਸਿ! ਨੇਤੰ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨੰ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

''ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਰਤਨੰ ਵਾ ਰਤਨਸਮ੍ਮਤੰ ਵਾ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯ ਵਾ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ''ਨ੍ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦੰ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ।

੫੦੩. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਾ ਉਸ੍ਸਵੋ ਹੋਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਅਲਙ੍ਕਤਪ੍ਪਟਿਯਤ੍ਤਾ ਉਯ੍ਯਾਨੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਵਿਸਾਖਾਪਿ ਮਿਗਾਰਮਾਤਾ ਅਲਙ੍ਕਤਪ੍ਪਟਿਯਤ੍ਤਾ ''ਉਯ੍ਯਾਨੰ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਗਾਮਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ – ''ਕ੍ਯਾਹੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ ਉਯ੍ਯਾਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਯਨ੍ਨੂਨਾਹੰ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਪਯਿਰੁਪਾਸੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ ਆਭਰਣੰ ਓਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗੇਨ ਭਣ੍ਡਿਕੰ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਦਾਸਿਯਾ ਅਦਾਸਿ – ''ਹਨ੍ਦ, ਜੇ, ਇਮੰ ਭਣ੍ਡਿਕੰ ਗਣ੍ਹਾਹੀ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਵਿਸਾਖਾ ਮਿਗਾਰਮਾਤਾ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸਿਨ੍ਨੰ ਖੋ ਵਿਸਾਖੰ ਮਿਗਾਰਮਾਤਰੰ ਭਗਵਾ ਧਮ੍ਮਿਯਾ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਦਸ੍ਸੇਸਿ ਸਮਾਦਪੇਸਿ ਸਮੁਤ੍ਤੇਜੇਸਿ ਸਮ੍ਪਹੰਸੇਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਵਿਸਾਖਾ ਮਿਗਾਰਮਾਤਾ ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮਿਯਾ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਦਸ੍ਸਿਤਾ ਸਮਾਦਪਿਤਾ ਸਮੁਤ੍ਤੇਜਿਤਾ ਸਮ੍ਪਹੰਸਿਤਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਦਾਸੀ ਤੰ ਭਣ੍ਡਿਕੰ ਵਿਸ੍ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਅਗਮਾਸਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਿਪਥਾ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਪਕਰਣੇ ਧਮ੍ਮਿੰ ਕਥੰ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਰਤਨੰ ਵਾ ਰਤਨਸਮ੍ਮਤੰ ਵਾ ਅਜ੍ਝਾਰਾਮੇ ਉਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਉਗ੍ਗਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤੁੰ – ''ਯਸ੍ਸ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਸੋ ਹਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

“ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਰਤਨਂ ਵਾ ਰਤਨਸਮ੍ਮਤਂ ਵਾ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਜ੍ਝਾਰਾਮਾ, ਉਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯ ਵਾ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ”ਨ੍ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦਂ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

੫੦੪. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਕਾਸੀਸੁ ਜਨਪਦੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਗਹਪਤਿਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਗਾਮੋ ਹੋਤਿ। ਤੇਨ ਚ ਗਹਪਤਿਨਾ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸੀ ਆਣਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ – ‘‘ਸਚੇ ਭਦਨ੍ਤਾ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਭਤ੍ਤਂ ਕਰੇਯ੍ਯਾਸੀ’’ਤਿ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕਾਸੀਸੁ ਜਨਪਦੇ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਮਾਨਾ ਯੇਨ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਗਹਪਤਿਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਗਾਮੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿਂਸੁ। ਅਦ੍ਦਸਾ ਖੋ ਸੋ ਪੁਰਿਸੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦੂਰਤੋਵ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ। ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਯੇਨ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਅਧਿਵਾਸੇਨ੍ਤੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਯ੍ਯਾ ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਗਹਪਤਿਨੋ ਭਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ। ਅਧਿਵਾਸੇਸੁਂ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੁਣ੍ਹੀਭਾਵੇਨ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਪੁਰਿਸੋ ਤਸ੍ਸਾ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਪਣੀਤਂ ਖਾਦਨੀਯਂ ਭੋਜਨੀਯਂ ਪਟਿਯਾਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕਾਲਂ ਆਰੋਚਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਙ੍ਗੁਲਿਮੁਦ੍ਦਿਕਂ ਓਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਤ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਿਸਿਤ੍ਵਾ – ‘‘ਅਯ੍ਯਾ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੁ, ਅਹਮ੍ਪਿ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਅਙ੍ਗੁਲਿਮੁਦ੍ਦਿਕਂ ਵਿਸ੍ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਅਗਮਾਸਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ – ‘‘ਸਚੇ ਮਯਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮ ਨਸ੍ਸਿਸ੍ਸਤਾਯਂ ਅਙ੍ਗੁਲਿਮੁਦ੍ਦਿਕਾ’’ਤਿ ਤਤ੍ਥੇਵ ਅਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਪੁਰਿਸੋ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਾ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਕਿਸ੍ਸ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਯ੍ਯਾ ਇਧੇਵ ਅਚ੍ਛਨ੍ਤੀ’’ਤਿ? ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਰਤਨਂ ਵਾ ਰਤਨਸਮ੍ਮਤਂ ਵਾ ਅਜ੍ਝਾਰਾਮੇ ਵਾ ਅਜ੍ਝਾਵਸਥੇ ਵਾ ਉਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਉਗ੍ਗਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤੁਂ – ਯਸ੍ਸ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਸੋ ਹਰਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੫੦੫. **“ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਰਤਨਂ ਵਾ ਰਤਨਸਮ੍ਮਤਂ ਵਾ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਜ੍ਝਾਰਾਮਾ ਵਾ ਅਜ੍ਝਾਵਸਥਾ ਵਾ, ਉਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯ ਵਾ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਰਤਨਂ ਵਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਰਤਨਸਮ੍ਮਤਂ ਵਾ ਅਜ੍ਝਾਰਾਮੇ ਵਾ ਅਜ੍ਝਾਵਸਥੇ ਵਾ ਉਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਉਗ੍ਗਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ - ‘ਯਸ੍ਸ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਸੋ ਹਰਿਸ੍ਸਤੀ’ਤਿ। ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਸਾਮੀਚੀ**”ਤਿ।

੫੦੬. **ਯੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ…ਪੇ॰… **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ…ਪੇ॰… ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਰਤਨਂ ਨਾਮ ਮੁਤ੍ਤਾ ਮਣਿ ਵੇਲੁਰਿਯੋ ਸਙ੍ਖੋ ਸਿਲਾ ਪਵਾਲਂ ਰਜਤਂ ਜਾਤਰੂਪਂ ਲੋਹਿਤਙ੍ਕੋ [ਲੋਹਿਤਕੋ (?)] ਮਸਾਰਗਲ੍ਲਂ।

ਰਤਨਸਮ੍ਮਤਂ ਨਾਮ ਯਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਪਭੋਗਪਰਿਭੋਗਂ, ਏਤਂ ਰਤਨਸਮ੍ਮਤਂ ਨਾਮ।

ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਜ੍ਝਾਰਾਮਾ ਵਾ ਅਜ੍ਝਾਵਸਥਾ ਵਾਤਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਜ੍ਝਾਰਾਮਂ ਅਜ੍ਝਾਵਸਥਂ।

ਅਜ੍ਝਾਰਾਮੋ ਨਾਮ ਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਰਾਮਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤੋ ਆਰਾਮੋ, ਅਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਪਚਾਰੋ।

ਅਜ੍ਝਾਵਸਥੋ ਨਾਮ ਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਵਸਥਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤੋ ਆਵਸਥੋ, ਅਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਪਚਾਰੋ।

ਉਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯਾਤਿ ਸਯਂ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਾਪੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਞ੍ਞਂ ਗਾਹਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਰਤਨं ਵਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਰਤਨਸਮ੍ਮਤं ਵਾ ਅਜ੍ਝਾਰਾਮੇ ਵਾ ਅਜ੍ਝਾਵਸਥੇ ਵਾ ਉਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਉਗ੍ਗਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਰੂਪੇਨ ਵਾ ਨਿਮਿਤ੍ਤੇਨ ਵਾ ਸਞ੍ਞਾਣं ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬं – ''ਯਸ੍ਸ ਭਣ੍ਡं ਨਟ੍ਠं ਸੋ ਆਗਚ੍ਛਤੂ''ਤਿ। ਸਚੇ ਤਤ੍ਥ ਆਗਚ੍ਛਤਿ ਸੋ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – ''ਆਵੁਸੋ, ਕੀਦਿਸं ਤੇ ਭਣ੍ਡ''ਨ੍ਤਿ? ਸਚੇ ਰੂਪੇਨ ਵਾ ਨਿਮਿਤ੍ਤੇਨ ਵਾ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤਿ ਦਾਤਬ੍ਬं, ਨੋ ਚੇ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤਿ ''ਵਿਚਿਨਾਹਿ ਆਵੁਸੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ। ਤਮ੍ਹਾ ਆਵਾਸਾ ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤੇਨ ਯੇ ਤਤ੍ਥ ਹੋਨ੍ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਤਿਰੂਪਾ, ਤੇਸं ਹਤ੍ਥੇ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬं। ਨੋ ਚੇ ਹੋਨ੍ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਤਿਰੂਪਾ, ਯੇ ਤਤ੍ਥ ਹੋਨ੍ਤਿ ਗਹਪਤਿਕਾ ਪਤਿਰੂਪਾ, ਤੇਸं ਹਤ੍ਥੇ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬं।

ਅਯं ਤਤ੍ਥ ਸਾਮੀਚੀਤਿ ਅਯं ਤਤ੍ਥ ਅਨੁਧਮ੍ਮਤਾ।

੫੦੭. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਰਤਨं ਵਾ ਰਤਨਸਮ੍ਮਤं ਵਾ ਅਜ੍ਝਾਰਾਮੇ ਵਾ ਅਜ੍ਝਾਵਸਥੇ ਵਾ ਉਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਉਗ੍ਗਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਿਪਤਿ – ''ਯਸ੍ਸ **ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਸੋ ਹਰਿਸ੍ਸਤੀ"ਤਿ, ਰਤਨਸਮ੍ਮਤं ਵਿਸ੍ਸਾਸं ਗਣ੍ਹਾਤਿ,** ਤਾਵਕਾਲਿਕं ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਪंਸੁਕੂਲਸਞ੍ਞਿਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਰਤਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦं ਨਿਟ੍ਠਿਤं ਦੁਤਿਯं।

੩. ਵਿਕਾਲਗਾਮਪ੍ਪਵਿਸਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦं

੫੦੮. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯं ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਵਿਕਾਲੇ ਗਾਮं ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਸਭਾਯं ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਨੇਕਵਿਹਿਤं ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਕਥं ਕਥੇਨ੍ਤਿ, ਸੇਯ੍ਯਥਿਦं – [ਇਮਾ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਕਥਾਯੋ ਦੀ॰ ੧.੧੭; ਮ॰ ਨਿ॰ ੨.੨੨੩; ਸं॰ ਨਿ॰ ; ਅ॰ ਨਿ॰ ੧੦.੬੯] ਰਾਜਕਥं ਚੋਰਕਥं ਮਹਾਮਤ੍ਤਕਥं ਸੇਨਾਕਥं ਭਯਕਥं ਯੁਦ੍ਧਕਥं ਅਨ੍ਨਕਥं ਪਾਨਕਥं ਵਤ੍ਥਕਥं ਸਯਨਕਥं ਮਾਲਾਕਥं ਗਨ੍ਧਕਥं ਞਾਤਿਕਥं ਯਾਨਕਥं ਗਾਮਕਥं ਨਿਗਮਕਥं ਨਗਰਕਥं ਜਨਪਦਕਥं ਇਤ੍ਥਿਕਥं [ਇਤ੍ਥਿਕਥं ਪੁਰਿਸਕਥं (ਕ॰) ਮਜ੍ਝਿਮਪਣ੍ਣਾਸਟ੍ਠਕਥਾ ੧੫੬ ਪਿਟ੍ਠੇ ਓਲੋਕੇਤਬ੍ਬਾ] ਸੂਰਕਥं ਵਿਸਿਖਾਕਥं ਕੁਮ੍ਭਟ੍ਠਾਨਕਥं ਪੁਬ੍ਬਪੇਤਕਥं ਨਾਨਤ੍ਤਕਥं ਲੋਕਕ੍ਖਾਯਿਕं ਸਮੁਦ੍ਦਕ੍ਖਾਯਿਕं ਇਤਿਭਵਾਭਵਕਥं ਇਤਿ ਵਾ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਸਮਣਾ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਕਾਲੇ ਗਾਮं ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਸਭਾਯं ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਨੇਕਵਿਹਿਤं ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਕਥं ਕਥੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਸੇਯ੍ਯਥਿਦं – ਰਾਜਕਥं ਚੋਰਕਥं...ਪੇ॰... ਇਤਿਭਵਾਭਵਕਥं ਇਤਿ ਵਾ, ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨੋ''ਤਿ!

ਅਸ੍ਸੋਸੁं ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਸं ਮਨੁਸ੍ਸਾਨं ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨं ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨं ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨं। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਵਿਕਾਲੇ ਗਾਮं ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਸਭਾਯं ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਨੇਕਵਿਹਿਤं ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਕਥं ਕਥੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਸੇਯ੍ਯਥਿਦं – ਰਾਜਕਥं ਚੋਰਕਥं...ਪੇ॰... ਇਤਿਭਵਾਭਵਕਥं ਇਤਿ ਵਾ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚं ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਿਕਾਲੇ ਗਾਮं ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਸਭਾਯं ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਨੇਕਵਿਹਿਤं ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਕਥं ਕਥੇਥ, ਸੇਯ੍ਯਥਿਦं – ਰਾਜਕਥं ਚੋਰਕਥं...ਪੇ॰... ਇਤਿਭਵਾਭਵਕਥं ਇਤਿ ਵਾਤਿ? ''ਸਚ੍ਚं, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ... ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਵਿਕਾਲੇ ਗਾਮं ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਸਭਾਯं ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਨੇਕਵਿਹਿਤं ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਕਥं ਕਥੇਸ੍ਸਥ, ਸੇਯ੍ਯਥਿਦं – ਰਾਜਕਥं ਚੋਰਕਥं...ਪੇ॰... ਇਤਿਭਵਾਭਵਕਥं ਇਤਿ ਵਾ! ਨੇਤं, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨं ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮं ਸਿਕ੍ਖਾਪਦं ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

"ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਵਿਕਾਲੇ ਗਾਮं ਪਵਿਸੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ"ਨ੍ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦਂ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

੫੦੯. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੋਸਲੇਸੁ ਜਨਪਦੇ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਸਾਯਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਗਾਮਂ ਉਪਗਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਪਵਿਸਥ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ । ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ – ''ਭਗਵਤਾ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਵਿਕਾਲੇ ਗਾਮਂ ਪਵਿਸਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਾ ਨ ਪਵਿਸਿਂਸੁ। ਚੋਰਾ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਂਸੁ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਪੁਚ੍ਛਾ ਵਿਕਾਲੇ ਗਾਮਂ ਪਵਿਸਿਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

"ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਵਿਕਾਲੇ ਗਾਮਂ ਪਵਿਸੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ"ਨ੍ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦਂ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

੫੧੦. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਕੋਸਲੇਸੁ ਜਨਪਦੇ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਸਾਯਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਗਾਮਂ ਉਪਗਚ੍ਛਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਪਵਿਸਥ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ – ''ਭਗਵਤਾ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਵਿਕਾਲੇ ਗਾਮਂ ਪਵਿਸਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤੋ ਨ ਪਾਵਿਸਿ। ਚੋਰਾ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਂਸੁ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਨ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਪੁਚ੍ਛਾ ਵਿਕਾਲੇ ਗਾਮਂ ਪਵਿਸਿਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

"ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਨ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਵਿਕਾਲੇ ਗਾਮਂ ਪਵਿਸੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ"ਨ੍ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦਂ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

੫੧੧. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹਿਨਾ ਦਟ੍ਠੋ ਹੋਤਿ। ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ''ਅਗ੍ਗਿਂ ਆਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਗਾਮਂ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ – ''ਭਗਵਤਾ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਸਨ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਵਿਕਾਲੇ ਗਾਮਂ ਪਵਿਸਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤੋ ਨ ਪਾਵਿਸਿ...ਪੇ॰... ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ । ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਥਾਰੂਪੇ ਅਚ੍ਚਾਯਿਕੇ ਕਰਣੀਯੇ ਸਨ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਵਿਕਾਲੇ ਗਾਮਂ ਪਵਿਸਿਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੫੧੨. **"ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਨ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਵਿਕਾਲੇ ਗਾਮਂ ਪਵਿਸੇਯ੍ਯ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਤਥਾਰੂਪਾ ਅਚ੍ਚਾਯਿਕਾ ਕਰਣੀਯਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੫੧੩. **ਯੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਸਨ੍ਤੋ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਕ੍ਕਾ ਹੋਤਿ ਆਪੁਚ੍ਛਾ ਪਵਿਸਿਤੁਂ।

ਅਸਨ੍ਤੋ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਹੋਤਿ ਆਪੁਚ੍ਛਾ ਪਵਿਸਿਤੁਂ।

ਵਿਕਾਲੋ ਨਾਮ ਮਜ੍ਝਨ੍ਹਿਕੇ ਵੀਤਿਵਤ੍ਤੇ ਯਾਵ ਅਰੁਣੁਗ੍ਗਮਨਾ।

ਗਾਮਂ ਪਵਿਸੇਯਜਾਤਿ ਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਗਾਮਸ੍ਸ ਪਰਿਕ੍ਖੇਪਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਗਾਮਸ੍ਸ ਉਪਚਾਰਂ ਓਕ੍ਕਮਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਤਥਾਰੂਪਾ ਅਚ੍ਚਾਯਿਕਾ ਕਰਣੀਯਾਤਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਤਥਾਰੂਪਂ ਅਚ੍ਚਾਯਿਕਂ ਕਰਣੀਯਂ।

੫੧੪. ਵਿਕਾਲੇ ਵਿਕਾਲਸਞ੍ਞੀ ਸਨ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਗਾਮਂ ਪਵਿਸਤਿ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਤਥਾਰੂਪਾ ਅਚ੍ਚਾਯਿਕਾ ਕਰਣੀਯਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਵਿਕਾਲੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਸਨ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਗਾਮਂ ਪਵਿਸਤਿ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਤਥਾਰੂਪਾ ਅਚ੍ਚਾਯਿਕਾ ਕਰਣੀਯਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਵਿਕਾਲੇ ਕਾਲਸਞ੍ਞੀ ਸਨ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਗਾਮਂ ਪਵਿਸਤਿ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਤਥਾਰੂਪਾ ਅਚ੍ਚਾਯਿਕਾ ਕਰਣੀਯਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਕਾਲੇ ਵਿਕਾਲਸਞ੍ਞੀ , ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਕਾਲੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਕਾਲੇ ਕਾਲਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੫੧੫. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਤਥਾਰੂਪੇ ਅਚ੍ਚਾਯਿਕੇ ਕਰਣੀਯੇ, ਸਨ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਪੁਚ੍ਛਾ ਪਵਿਸਤਿ, ਅਸਨ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਪਵਿਸਤਿ, ਅਨ੍ਤਰਾਰਾਮਂ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੁਪਸ੍ਸਯਂ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਤਿਤ੍ਥਿਯਸੇਯਜਂ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਪਟਿਕ੍ਕਮਨਂ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਗਾਮੇਨ ਮਗ੍ਗੋ ਹੋਤਿ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਵਿਕਾਲਗਾਮਪ੍ਪਵਿਸਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਤਤਿਯਂ।

੪. ਸੂਚਿਘਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੫੧੬. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਕ੍ਕੇਸੁ ਵਿਹਰਤਿ ਕਪਿਲਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਨਿਗ੍ਰੋਧਾਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ ਦਨ੍ਤਕਾਰੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਵਾਰਿਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ – ''ਯੇਸਂ ਅਯ੍ਯਾਨਂ ਸੂਚਿਘਰੇਨ ਅਤ੍ਥੋ ਅਹਂ ਸੂਚਿਘਰੇਨਾ''ਤਿ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਬਹੂ ਸੂਚਿਘਰੇ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਯੇਸਂ ਖੁਦ੍ਦਕਾ ਸੂਚਿਘਰਾ ਤੇ ਮਹਨ੍ਤੇ ਸੂਚਿਘਰੇ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਯੇਸਂ ਮਹਨ੍ਤਾ ਸੂਚਿਘਰਾ ਤੇ ਖੁਦ੍ਦਕੇ ਸੂਚਿਘਰੇ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਦਨ੍ਤਕਾਰੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਬਹੂ ਸੂਚਿਘਰੇ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ ਅਞ੍ਞਂ ਵਿਕ੍ਕਾਯਿਕਂ ਭਣ੍ਡਂ ਕਾਤੁਂ, ਅਤ੍ਤਨਾਪਿ ਨ ਯਾਪੇਤਿ, ਪੁਤ੍ਤਦਾਰੋਪਿਸ੍ਸ ਕਿਲਮਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਸਮਣਾ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਨ ਮਤ੍ਤਂ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਬਹੂ ਸੂਚਿਘਰੇ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਅਯਂ ਇਮੇਸਂ ਬਹੂ ਸੂਚਿਘਰੇ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ ਅਞ੍ਞਂ ਵਿਕ੍ਕਾਯਿਕਂ ਭਣ੍ਡਂ ਕਾਤੁਂ, ਅਤ੍ਤਨਾਪਿ ਨ ਯਾਪੇਤਿ, ਪੁਤ੍ਤਦਾਰੋਪਿਸ੍ਸ ਕਿਲਮਤੀ''ਤਿ। ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨ ਮਤ੍ਤਂ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਬਹੂ ਸੂਚਿਘਰੇ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਨ ਮਤ੍ਤਂ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਬਹੂ ਸੂਚਿਘਰੇ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਨ੍ਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ ਨ ਮਤ੍ਤਂ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਬਹੂ ਸੂਚਿਘਰੇ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯਜਾਥ –

੫੧੭. "**ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਟ੍ਠਿਮਯਂ ਵਾ ਦਨ੍ਤਮਯਂ ਵਾ ਵਿਸਾਣਮਯਂ ਵਾ ਸੂਚਿਘਰਂ ਕਾਰਾਪੇਯਜ ਭੇਦਨਕਂ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੫੧੮. **ਯੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਅਟ੍ਠਿ ਨਾਮ ਯਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਟ੍ਠਿ।

ਦਨ੍ਤੋ ਨਾਮ ਹਤ੍ਥਿਦਨ੍ਤੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਵਿਸਾਣਂ ਨਾਮ ਯਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਵਿਸਾਣਂ।

ਕਾਰਾਪੇਯਜਾਤਿ ਕਰੋਤਿ ਵਾ ਕਾਰਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਪਯੋਗੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਪਟਿਲਾਭੇਨ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ ਦੇਸੇਤਬ੍ਬਂ।

੫੧੯. ਅਤ੍ਤਨਾ ਵਿਪ੍ਪਕਤਂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਪਰਿਯੋਸਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਤ੍ਤਨਾ ਵਿਪ੍ਪਕਤਂ ਪਰੇਹਿ ਪਰਿਯੋਸਾਪੇਤਿ [ਪਰਿਯੋਸਾਵਾਪੇਤਿ (ਕ॰)], ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ । ਪਰੇਹਿ ਵਿਪ੍ਪਕਤਂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਪਰਿਯੋਸਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਪਰੇਹਿ ਵਿਪ੍ਪਕਤਂ ਪਰੇਹਿ ਪਰਿਯੋਸਾਪੇਤਿ [ਪਰਿਯੋਸਾਵਾਪੇਤਿ (ਕ॰)], ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਞ੍ਞਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਕਰੋਤਿ ਵਾ ਕਾਰਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਞ੍ਞੇਨ ਕਤਂ ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੫੨੦. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਗਣ੍ਠਿਕਾਯ [ਗਣ੍ਡਿਕਾਯ (ਸ੍ਯਾ॰)], ਅਰਣਿਕੇ, ਵਿਧੇ [ਵੀਠੇ (ਸੀ॰), ਵੀਥੇ (ਸ੍ਯਾ॰)], ਅਞ੍ਜਨਿਯਾ, ਅਞ੍ਜਨਿਸਲਾਕਾਯ, ਵਾਸਿਜਟੇ, ਉਦਕਪੁਞ੍ਛਨਿਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਸੂਚਿਘਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਚਤੁਤ੍ਥਂ।

੫. ਮਞ੍ਚਪੀਠਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੫੨੧. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਪਨਨ੍ਦੋ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤੋ ਉਚ੍ਚੇ ਮਞ੍ਚੇ ਸਯਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸੇਨਾਸਨਚਾਰਿਕਂ ਆਹਿਣ੍ਡਨ੍ਤੋ ਯੇਨਾਯਸ੍ਮਤੋ ਉਪਨਨ੍ਦਸ੍ਸ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਹਾਰੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ। ਅਦ੍ਦਸਾ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਪਨਨ੍ਦੋ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤੋ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਦੂਰਤੋਵ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ। ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਆਗਚ੍ਛਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਸਯਨਂ ਪਸ੍ਸਤੂ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਤਤੋਵ ਪਟਿਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਆਸਯਤੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਉਪਨਨ੍ਦਂ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਂ ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ਦੁਬ੍ਭਰਤਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੫੨੨. "**ਨਵਂ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਮਞ੍ਚਂ ਵਾ ਪੀਠਂ ਵਾ ਕਾਰਯਮਾਨੇਨ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗੁਲਪਾਦਕਂ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬਂ ਸੁਗਤਙ੍ਗੁਲੇਨ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਹੇਟ੍ਠਿਮਾਯ ਅਟਨਿਯਾ; ਤਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮਯਤੋ ਛੇਦਨਕਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੫੨੩. **ਨਵਂ** ਨਾਮ ਕਰਣਂ ਉਪਾਦਾਯ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਮਞ੍ਚੋ ਨਾਮ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਞ੍ਚਾ – ਮਸਾਰਕੋ, ਬੁਨ੍ਦਿਕਾਬਦ੍ਧੋ, ਕੁਲ਼ੀਰਪਾਦਕੋ, ਆਹਚ੍ਚਪਾਦਕੋ।

ਪੀਠਂ ਨਾਮ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਪੀਠਾਨਿ – ਮਸਾਰਕਂ, ਬੁਨ੍ਦਿਕਾਬਦ੍ਧਂ, ਕੁਲ਼ੀਰਪਾਦਕਂ, ਆਹਚ੍ਚਪਾਦਕਂ।

ਕਾਰਯਮਾਨੇਨਾਤਿ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਵਾ ਕਾਰਾਪੇਨ੍ਤੋ ਵਾ।

ਅਟ੍ਠਙ੍ਗੁਲਪਾਦਕਂ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬਂ ਸੁਗਤਙ੍ਗੁਲੇਨ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਹੇਟ੍ਠਿਮਾਯ ਅਟਨਿਯਾਤਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਹੇਟ੍ਠਿਮਂ ਅਟਨਿਂ; ਤਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਤ੍ਵਾ ਕਰੋਤਿ ਵਾ ਕਾਰਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਪਯੋਗੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਪਟਿਲਾਭੇਨ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ ਦੇਸੇਤਬ੍ਬਂ।

੫੨੪. ਅਤ੍ਤਨਾ ਵਿਪ੍ਪਕਤਂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਪਰਿਯੋਸਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਤ੍ਤਨਾ ਵਿਪ੍ਪਕਤਂ ਪਰੇਹਿ ਪਰਿਯੋਸਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਪਰੇਹਿ ਵਿਪ੍ਪਕਤਂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਪਰਿਯੋਸਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਪਰੇਹਿ ਵਿਪ੍ਪਕਤਂ ਪਰੇਹਿ ਪਰਿਯੋਸਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਞ੍ਞਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਕਰੋਤਿ ਵਾ ਕਾਰਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਞ੍ਞੇਨ ਕਤਂ ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੫੨੫. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਪਮਾਣਿਕਂ ਕਰੋਤਿ, ਊਨਕਂ ਕਰੋਤਿ, ਅਞ੍ਞੇਨ ਕਤਂ ਪਮਾਣਾਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵਾ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਮਞ੍ਚਪੀਠਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਪਞ੍ਚਮਂ।

੬. ਤੂਲੋਨਦ੍ਧਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੫੨੬. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਮਞ੍ਚਮ੍ਪਿ ਪੀਠਮ੍ਪਿ ਤੂਲੋਨਦ੍ਧਂ ਕਾਰਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਵਿਹਾਰਚਾਰਿਕਂ ਆਹਿਣ੍ਡਨ੍ਤਾ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਸਮਣਾ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਮਞ੍ਚਮ੍ਪਿ ਪੀਠਮ੍ਪਿ ਤੂਲੋਨਦ੍ਧਂ ਕਾਰਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨੋ''ਤਿ ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਮਞ੍ਚਮ੍ਪਿ ਪੀਠਮ੍ਪਿ ਤੂਲੋਨਦ੍ਧਂ ਕਾਰਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ... ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਞ੍ਚਮ੍ਪਿ ਪੀਠਮ੍ਪਿ ਤੂਲੋਨਦ੍ਧਂ ਕਾਰਾਪੇਥਾਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਮਞ੍ਚਮ੍ਪਿ ਪੀਠਮ੍ਪਿ ਤੂਲੋਨਦ੍ਧਂ ਕਾਰਾਪੇਸ੍ਸਥ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੫੨੭. "**ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਞ੍ਚਂ** ਵਾ **ਪੀਠਂ** ਵਾ **ਤੂਲੋਨਦ੍ਧਂ ਕਾਰਾਪੇਯ੍ਯ, ਉਦ੍ਦਾਲਨਕਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੫੨੮. **ਯੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਮਞ੍ਚੋ ਨਾਮ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਞ੍ਚਾ – ਮਸਾਰਕੋ, ਬੁਨ੍ਦਿਕਾਬਦ੍ਧੋ, ਕੁਲੀਰਪਾਦਕੋ, ਆਹਚ੍ਚਪਾਦਕੋ।

ਪੀਠਂ ਨਾਮ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਪੀਠਾਨਿ – ਮਸਾਰਕਂ, ਬੁਨ੍ਦਿਕਾਬਦ੍ਧਂ, ਕੁਲੀਰਪਾਦਕਂ, ਆਹਚ੍ਚਪਾਦਕਂ।

ਤੂਲਂ ਨਾਮ ਤੀਣਿ ਤੂਲਾਨਿ – ਰੁਕ੍ਖਤੂਲਂ, ਲਤਾਤੂਲਂ, ਪੋਟਕਿਤੂਲਂ।

ਕਾਰਾਪੇਯ੍ਯਾਤਿ ਕਰੋਤਿ ਵਾ ਕਾਰਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਪਯੋਗੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਪਟਿਲਾਭੇਨ ਉਦ੍ਦਾਲੇਤ੍ਵਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ ਦੇਸੇਤਬ੍ਬਂ।

੫੨੯. ਅਤ੍ਤਨਾ ਵਿਪ੍ਪਕਤਂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਪਰਿਯੋਸਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਤ੍ਤਨਾ ਵਿਪ੍ਪਕਤਂ ਪਰੇਹਿ ਪਰਿਯੋਸਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਪਰੇਹਿ ਵਿਪ੍ਪਕਤਂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਪਰਿਯੋਸਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਪਰੇਹਿ ਵਿਪ੍ਪਕਤਂ ਪਰੇਹਿ

ਪਰਿਯੋਸਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਞ੍ਞਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਕਰੋਤਿ ਵਾ ਕਾਰਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਞ੍ਞੇਨ ਕਤं ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੫੩੦. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਆਯੋਗੇ, ਕਾਯਬਨ੍ਧਨੇ, ਅਂਸਬਦ੍ਧਕੇ, ਪਤ੍ਤਥਵਿਕਾਯ, ਪਰਿਸ੍ਸਾਵਨੇ, ਬਿਬ੍ਬੋਹਨं ਕਰੋਤਿ, ਅਞ੍ਞੇਨ ਕਤं ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵਾ ਉਦ੍ਦਾਲੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਤੂਲੋਨਦ੍ਧਸਿਕ੍ਖਾਪਦं ਨਿਟ੍ਠਿਤं ਛਟ੍ਠं।

੭. ਨਿਸੀਦਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦं

੫੩੧. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯं ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨं ਨਿਸੀਦਨं ਅਨੁਞ੍ਞਾਤं ਹੋਤਿ। ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ – ''ਭਗਵਤਾ ਨਿਸੀਦਨं ਅਨੁਞ੍ਞਾਤ''ਨ੍ਤਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣਿਕਾਨਿ ਨਿਸੀਦਨਾਨਿ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ। ਮਞ੍ਚਸ੍ਸਪਿ ਪੀਠਸ੍ਸਪਿ ਪੁਰਤੋਪਿ ਪਚ੍ਛਤੋਪਿ ਓਲਮ੍ਬੇਨ੍ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਮਾਣਿਕਾਨਿ ਨਿਸੀਦਨਾਨਿ ਧਾਰੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚं ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਮਾਣਿਕਾਨਿ ਨਿਸੀਦਨਾਨਿ ਧਾਰੇਥਾਤਿ? ''ਸਚ੍ਚं, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਮਾਣਿਕਾਨਿ ਨਿਸੀਦਨਾਨਿ ਧਾਰੇਸ੍ਸਥ! ਨੇਤं, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨं ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮं ਸਿਕ੍ਖਾਪਦं ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

"ਨਿਸੀਦਨं ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਕਾਰਯਮਾਨੇਨ ਪਮਾਣਿਕं ਕਾਰੇਤਬ੍ਬं। ਤਤ੍ਰਿਦं ਪਮਾਣं - ਦੀਘਸੋ ਦ੍ਵੇ ਵਿਦਤ੍ਥਿਯੋ, ਸੁਗਤਵਿਦਤ੍ਥਿਯਾ; ਤਿਰਿਯं ਦਿਯਡ੍ਢं। ਤं ਅਤਿਕ੍ਕਾਮਯਤੋ ਛੇਦਨਕं ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ"ਨ੍ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦं ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨं ਸਿਕ੍ਖਾਪਦं ਪਞ੍ਞਤ੍ਤं ਹੋਤਿ।

੫੩੨. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਦਾਯੀ ਮਹਾਕਾਯੋ ਹੋਤਿ। ਸੋ ਭਗਵਤੋ ਪੁਰਤੋ ਨਿਸੀਦਨं ਪਞ੍ਞਪੇਤ੍ਵਾ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਸਮਞ੍ਛਮਾਨੋ ਨਿਸੀਦਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤं ਉਦਾਯਿं ਏਤਦਵੋਚ – ''ਕਿਸ੍ਸ ਤ੍ਵं, ਉਦਾਯਿ, ਨਿਸੀਦਨं ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਸਮਞ੍ਛਸਿ; ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਪੁਰਾਣਾਸਿਕੋਟ੍ਟੋ''ਤਿ? ''ਤਥਾ ਹਿ ਪਨ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨं ਅਤਿਖੁਦ੍ਦਕं ਨਿਸੀਦਨं ਅਨੁਞ੍ਞਾਤ''ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿं ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿं ਪਕਰਣੇ ਧਮ੍ਮਿं ਕਥं ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨਿਸੀਦਨਸ੍ਸ ਦਸं ਵਿਦਤ੍ਥਿं। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮं ਸਿਕ੍ਖਾਪਦं ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੫੩੩. **"ਨਿਸੀਦਨं ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਕਾਰਯਮਾਨੇਨ ਪਮਾਣਿਕं ਕਾਰੇਤਬ੍ਬं। ਤਤ੍ਰਿਦं ਪਮਾਣं - ਦੀਘਸੋ ਦ੍ਵੇ ਵਿਦਤ੍ਥਿਯੋ, ਸੁਗਤਵਿਦਤ੍ਥਿਯਾ; ਤਿਰਿਯं ਦਿਯਡ੍ਢं। ਦਸਾ ਵਿਦਤ੍ਥਿ। ਤं ਅਤਿਕ੍ਕਾਮਯਤੋ ਛੇਦਨਕं ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੫੩੪. **ਨਿਸੀਦਨं** ਨਾਮ ਸਦਸं ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਕਾਰਯਮਾਨੇਨਾਤਿ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਵਾ ਕਾਰਾਪੇਨ੍ਤੋ ਵਾ ਪਮਾਣਿਕं ਕਾਰੇਤਬ੍ਬं। ਤਤ੍ਰਿਦं ਪਮਾਣं – ਦੀਘਸੋ ਦ੍ਵੇ ਵਿਦਤ੍ਥਿਯੋ, ਸੁਗਤਵਿਦਤ੍ਥਿਯਾ; ਤਿਰਿਯं ਦਿਯਡ੍ਢं। ਦਸਾ ਵਿਦਤ੍ਥਿ। ਤं ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਤ੍ਵਾ ਕਰੋਤਿ ਵਾ ਕਾਰਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਪਯੋਗੇ ਦੁਕ੍ਕਟं। ਪਟਿਲਾਭੇਨ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯं ਦੇਸੇਤਬ੍ਬं।

੫੩੫. ਅਤ੍ਤਨਾ ਵਿਪ੍ਪਕਤਂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਪਰਿਯੋਸਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਤ੍ਤਨਾ ਵਿਪ੍ਪਕਤਂ ਪਰੇਹਿ ਪਰਿਯੋਸਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਪਰੇਹਿ ਵਿਪ੍ਪਕਤਂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਪਰਿਯੋਸਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਪਰੇਹਿ ਵਿਪ੍ਪਕਤਂ ਪਰੇਹਿ ਪਰਿਯੋਸਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਞ੍ਞਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਕਰੋਤਿ ਵਾ ਕਾਰਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਞ੍ਞੇਨ ਕਤਂ ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੫੩੬. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਪਮਾਣਿਕਂ ਕਰੋਤਿ, ਊਨਕਂ ਕਰੋਤਿ, ਅਞ੍ਞੇਨ ਕਤਂ ਪਮਾਣਾਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵਾ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਵਿਤਾਨਂ ਵਾ ਭੂਮਤ੍ਥਰਣਂ ਵਾ ਸਾਣਿਪਾਕਾਰਂ ਵਾ ਭਿਸਿਂ ਵਾ ਬਿਬ੍ਬੋਹਨਂ ਵਾ ਕਰੋਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਨਿਸੀਦਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਸਤ੍ਤਮਂ।

੮. ਕਣ੍ਡੁਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੫੩੭. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਕਣ੍ਡੁਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਾ ਹੋਤਿ । ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ – ''ਭਗਵਤਾ ਕਣ੍ਡੁਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਾ''ਤਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣਿਕਾਯੋ ਕਣ੍ਡੁਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਯੋ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ; ਪੁਰਤੋਪਿ ਪਚ੍ਛਤੋਪਿ ਆਕਡ੍ਢਨ੍ਤਾ ਆਹਿਣ੍ਡਨ੍ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਮਾਣਿਕਾਯੋ ਕਣ੍ਡੁਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਯੋ ਧਾਰੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਮਾਣਿਕਾਯੋ ਕਣ੍ਡੁਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਯੋ ਧਾਰੇਥਾਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਮਾਣਿਕਾਯੋ ਕਣ੍ਡੁਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਯੋ ਧਾਰੇਸ੍ਸਥ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੫੩੮. "**ਕਣ੍ਡੁਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਂ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਕਾਰਯਮਾਨੇਨ ਪਮਾਣਿਕਾ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬਾ। ਤਤ੍ਰਿਦਂ ਪਮਾਣਂ - ਦੀਘਸੋ ਚਤਸ੍ਸੋ ਵਿਦਤ੍ਥਿਯੋ, ਸੁਗਤਵਿਦਤ੍ਥਿਯਾ; ਤਿਰਿਯਂ ਦ੍ਵੇ ਵਿਦਤ੍ਥਿਯੋ। ਤਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮਯਤੋ ਛੇਦਨਕਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੫੩੯. **ਕਣ੍ਡੁਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿ** ਨਾਮ ਯਸ੍ਸ ਅਧੋਨਾਭਿ ਉਬ੍ਭਜਾਣੁਮਣ੍ਡਲਂ ਕਣ੍ਡੁ ਵਾ ਪੀਲ਼ਕਾ ਵਾ ਅਸ੍ਸਾਵੋ ਵਾ ਥੁਲ੍ਲਕਚ੍ਛੁ ਵਾ ਆਬਾਧੋ, ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਨਤ੍ਥਾਯ।

ਕਾਰਯਮਾਨੇਨਾਤਿ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਵਾ ਕਾਰਾਪੇਨ੍ਤੋ ਵਾ । ਪਮਾਣਿਕਾ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬਾ। ਤਤ੍ਰਿਦਂ ਪਮਾਣਂ – ਦੀਘਸੋ ਚਤਸ੍ਸੋ ਵਿਦਤ੍ਥਿਯੋ, ਸੁਗਤਵਿਦਤ੍ਥਿਯਾ; ਤਿਰਿਯਂ ਦ੍ਵੇ ਵਿਦਤ੍ਥਿਯੋ। ਤਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਤ੍ਵਾ ਕਰੋਤਿ ਵਾ ਕਾਰਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਪਯੋਗੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਪਟਿਲਾਭੇਨ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ ਦੇਸੇਤਬ੍ਬਂ।

੫੪੦. ਅਤ੍ਤਨਾ ਵਿਪ੍ਪਕਤਂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਪਰਿਯੋਸਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਤ੍ਤਨਾ ਵਿਪ੍ਪਕਤਂ ਪਰੇਹਿ ਪਰਿਯੋਸਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਪਰੇਹਿ ਵਿਪ੍ਪਕਤਂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਪਰਿਯੋਸਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਪਰੇਹਿ ਵਿਪ੍ਪਕਤਂ ਪਰੇਹਿ ਪਰਿਯੋਸਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਞ੍ਞਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਕਰੋਤਿ ਵਾ ਕਾਰਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਞ੍ਞੇਨ ਕਤਂ ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੫੪੧. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਪਮਾਣਿਕੰ ਕਰੋਤਿ, ਊਨਕੰ ਕਰੋਤਿ, ਅਞ੍ਞੇਨ ਕਤੰ ਪਮਾਣਾਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੰ ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵਾ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਵਿਤਾਨੰ ਵਾ ਭੂਮਤ੍ਥਰਣੰ ਵਾ ਸਾਣਿਪਾਕਾਰੰ ਵਾ ਭਿਸਿੰ ਵਾ ਬਿਬ੍ਬੋਹਨੰ ਵਾ ਕਰੋਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਕਣ੍ਡੁਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ ਅਟ੍ਠਮੰ।

੯. ਵਸ੍ਸਿਕਸਾਟਿਕਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੫੪੨. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਵਸ੍ਸਿਕਸਾਟਿਕਾ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਾ ਹੋਤਿ। ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ – ''ਭਗਵਤਾ ਵਸ੍ਸਿਕਸਾਟਿਕਾ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਾ''ਤਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣਿਕਾਯੋ ਵਸ੍ਸਿਕਸਾਟਿਕਾਯੋ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ। ਪੁਰਤੋਪਿ ਪਚ੍ਛਤੋਪਿ ਆਕਡ੍ਢਨ੍ਤਾ ਆਹਿਣ੍ਡਨ੍ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਮਾਣਿਕਾਯੋ ਵਸ੍ਸਿਕਸਾਟਿਕਾਯੋ ਧਾਰੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ... ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਮਾਣਿਕਾਯੋ ਵਸ੍ਸਿਕਸਾਟਿਕਾਯੋ ਧਾਰੇਥਾਤਿ? ''ਸਚ੍ਚੰ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਮਾਣਿਕਾਯੋ ਵਸ੍ਸਿਕਸਾਟਿਕਾਯੋ ਧਾਰੇਸ੍ਸਥ! ਨੇਤੰ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨੰ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੫੪੩. "**ਵਸ੍ਸਿਕਸਾਟਿਕੰ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਕਾਰਯਮਾਨੇਨ ਪਮਾਣਿਕਾ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬਾ। ਤਤ੍ਰਿਦੰ ਪਮਾਣੰ - ਦੀਘਸੋ ਛ ਵਿਦਤ੍ਥਿਯੋ, ਸੁਗਤਵਿਦਤ੍ਥਿਯਾ; ਤਿਰਿਯੰ ਅਡ੍ਢਤੇਯ੍ਯਾ। ਤੰ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮਯਤੋ ਛੇਦਨਕੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੫੪੪. **ਵਸ੍ਸਿਕਸਾਟਿਕਾ** ਨਾਮ ਵਸ੍ਸਾਨਸ੍ਸ ਚਤੁਮਾਸਤ੍ਥਾਯ।

ਕਾਰਯਮਾਨੇਨਾਤਿ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਵਾ ਕਾਰਾਪੇਨ੍ਤੋ ਵਾ। ਪਮਾਣਿਕਾ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬਾ । ਤਤ੍ਰਿਦੰ ਪਮਾਣੰ – ਦੀਘਸੋ ਛ ਵਿਦਤ੍ਥਿਯੋ, ਸੁਗਤਵਿਦਤ੍ਥਿਯਾ; ਤਿਰਿਯੰ ਅਡ੍ਢਤੇਯ੍ਯਾ। ਤੰ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਤ੍ਵਾ ਕਰੋਤਿ ਵਾ ਕਾਰਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਪਯੋਗੇ ਦੁਕ੍ਕਟੰ। ਪਟਿਲਾਭੇਨ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ ਦੇਸੇਤਬ੍ਬੰ।

੫੪੫. ਅਤ੍ਤਨਾ ਵਿਪ੍ਪਕਤੰ ਅਤ੍ਤਨਾ ਪਰਿਯੋਸਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਤ੍ਤਨਾ ਵਿਪ੍ਪਕਤੰ ਪਰੇਹਿ ਪਰਿਯੋਸਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਪਰੇਹਿ ਵਿਪ੍ਪਕਤੰ ਅਤ੍ਤਨਾ ਪਰਿਯੋਸਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਪਰੇਹਿ ਵਿਪ੍ਪਕਤੰ ਪਰੇਹਿ ਪਰਿਯੋਸਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਞ੍ਞਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਕਰੋਤਿ ਵਾ ਕਾਰਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਞ੍ਞੇਨ ਕਤੰ ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੫੪੬. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਪਮਾਣਿਕੰ ਕਰੋਤਿ, ਊਨਕੰ ਕਰੋਤਿ, ਅਞ੍ਞੇਨ ਕਤੰ ਪਮਾਣਾਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੰ ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵਾ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਵਿਤਾਨੰ ਵਾ ਭੂਮਤ੍ਥਰਣੰ ਵਾ ਸਾਣਿਪਾਕਾਰੰ ਵਾ ਭਿਸਿੰ ਵਾ ਬਿਬ੍ਬੋਹਨੰ ਵਾ ਕਰੋਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਵਸ੍ਸਿਕਸਾਟਿਕਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ ਨਵਮੰ।

੧੦. ਨਨ੍ਦਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੫੪੭. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਨਨ੍ਦੋ ਭਗਵਤੋ ਮਾਤੁਚ੍ਛਾਪੁਤ੍ਤੋ ਅਭਿਰੂਪੋ ਹੋਤਿ ਦਸ੍ਸਨੀਯੋ ਪਾਸਾਦਿਕੋ ਚਤੁਰਙ੍ਗੁਲੋਮਕੋ ਭਗਵਤਾ [ਭਗਵਤੋ (ਕ॰)]। ਸੋ ਸੁਗਤਚੀਵਰਪ੍ਪਮਾਣੰ ਚੀਵਰੰ ਧਾਰੇਤਿ। ਅਦ੍ਦਸੰਸੁ ਖੋ ਥੇਰਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੰ ਨਨ੍ਦੰ ਦੂਰਤੋਵ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੰ। ਦਿਸ੍ਵਾਨ – ''ਭਗਵਾ ਆਗਚ੍ਛਤੀ''ਤਿ ਆਸਨਾ ਵੁਟ੍ਠਹਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਉਪਗਤੇ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ [ਉਪਗਤੰ ਸਞ੍ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ (ਸ੍ਯਾ॰), ਉਪਗਤੇ ਸਞ੍ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ (ਸੀ॰)] ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਆਯਸ੍ਮਾ ਨਨ੍ਦੋ ਸੁਗਤਚੀਵਰਪ੍ਪਮਾਣੰ ਚੀਵਰੰ ਧਾਰੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ... ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ ਤ੍ਵੰ, ਨਨ੍ਦ, ਸੁਗਤਚੀਵਰਪ੍ਪਮਾਣੰ ਚੀਵਰੰ ਧਾਰੇਸੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚੰ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤ੍ਵੰ, ਨਨ੍ਦ, ਸੁਗਤਚੀਵਰਪ੍ਪਮਾਣੰ ਚੀਵਰੰ ਧਾਰੇਸ੍ਸਸਿ! ਨੇਤੰ, ਨਨ੍ਦ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨੰ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੫੪੮. **"ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੁਗਤਚੀਵਰਪ੍ਪਮਾਣੰ ਚੀਵਰੰ ਕਾਰਾਪੇਯ੍ਯ ਅਤਿਰੇਕੰ ਵਾ, ਛੇਦਨਕੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ । ਤਤ੍ਰਿਦੰ ਸੁਗਤਸ੍ਸ ਸੁਗਤਚੀਵਰਪ੍ਪਮਾਣੰ - ਦੀਘਸੋ ਨਵ ਵਿਦਤ੍ਥਿਯੋ, ਸੁਗਤਵਿਦਤ੍ਥਿਯਾ; ਤਿਰਿਯੰ ਛ ਵਿਦਤ੍ਥਿਯੋ। ਇਦੰ ਸੁਗਤਸ੍ਸ ਸੁਗਤਚੀਵਰਪ੍ਪਮਾਣ"**ਨ੍ਤਿ।

੫੪੯. **ਯੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯੰ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਸੁਗਤਚੀਵਰਪ੍ਪਮਾਣੰ [ਸੁਗਤਚੀਵਰੰ (ਕ॰)] ਨਾਮ ਦੀਘਸੋ ਨਵ ਵਿਦਤ੍ਥਿਯੋ, ਸੁਗਤਵਿਦਤ੍ਥਿਯਾ; ਤਿਰਿਯੰ ਛ ਵਿਦਤ੍ਥਿਯੋ।

ਕਾਰਾਪੇਯ੍ਯਾਤਿ ਕਰੋਤਿ ਵਾ ਕਾਰਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਪਯੋਗੇ ਦੁਕ੍ਕਟੰ। ਪਟਿਲਾਭੇਨ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ ਦੇਸੇਤਬ੍ਬੰ।

੫੫੦. ਅਤ੍ਤਨਾ ਵਿਪ੍ਪਕਤੰ ਅਤ੍ਤਨਾ ਪਰਿਯੋਸਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਤ੍ਤਨਾ ਵਿਪ੍ਪਕਤੰ ਪਰੇਹਿ ਪਰਿਯੋਸਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਪਰੇਹਿ ਵਿਪ੍ਪਕਤੰ ਅਤ੍ਤਨਾ ਪਰਿਯੋਸਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਪਰੇਹਿ ਵਿਪ੍ਪਕਤੰ ਪਰੇਹਿ ਪਰਿਯੋਸਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਞ੍ਞਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਕਰੋਤਿ ਵਾ ਕਾਰਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਞ੍ਞੇਨ ਕਤੰ ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੫੫੧. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਊਨਕੰ ਕਰੋਤਿ, ਅਞ੍ਞੇਨ ਕਤੰ ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵਾ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਵਿਤਾਨੰ ਵਾ ਭੂਮਤ੍ਥਰਣੰ ਵਾ ਸਾਣਿਪਾਕਾਰੰ ਵਾ ਭਿਸਿੰ ਵਾ ਬਿਬ੍ਬੋਹਨੰ ਵਾ ਕਰੋਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਨਨ੍ਦਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ ਦਸਮੰ।

ਰਤਨਵਗ੍ਗੋ [ਰਾਜਵਗ੍ਗੋ (ਸੀ॰)] ਨਵਮੋ।

ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨੰ –

ਰਞ੍ਞੋ ਚ ਰਤਨੰ ਸਨ੍ਤੰ, ਸੂਚਿ ਮਞ੍ਚਞ੍ਚ ਤੂਲਿਕੰ।
ਨਿਸੀਦਨਞ੍ਚ ਕਣ੍ਡੁਞ੍ਚ, ਵਸ੍ਸਿਕਾ ਸੁਗਤੇਨ ਚਾਤਿ॥

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਖੋ, ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ, ਦ੍ਵੇਨਵੁਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਾ ਧਮ੍ਮਾ। ਤਤ੍ਥਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੇ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ – ''ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ''? ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ – ''ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ''? ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ – ''ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ''? ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੇਤ੍ਥਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ,

ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀਤਿ।

ਖੁਦ੍ਦਕਂ ਸਮਤ੍ਤਂ।

ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਕਣ੍ਡਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੬. ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਕਣ੍ਡਂ

੧. ਪਠਮਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

ਇਮੇ ਖੋ ਪਨਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਾ

ਧਮ੍ਮਾ ਉਦ੍ਦੇਸਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ।

੫੫੨. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਕ੍ਕਮਨਕਾਲੇ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਹਨ੍ਦਾਯ੍ਯ, ਭਿਕ੍ਖਂ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾ''ਤਿ। ''ਸੁਟ੍ਠੁ, ਭਗਿਨੀ''ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਵ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ। ਸਾ ਉਪਕਟ੍ਠੇ ਕਾਲੇ ਨਾਸਕ੍ਖਿ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤੁਂ, ਛਿਨ੍ਨਭਤ੍ਤਾ ਅਹੋਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਦਿਵਸਂ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਦਿਵਸਂ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਕ੍ਕਮਨਕਾਲੇ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਹਨ੍ਦਾਯ੍ਯ, ਭਿਕ੍ਖਂ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾ''ਤਿ। ''ਸੁਟ੍ਠੁ, ਭਗਿਨੀ''ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਵ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ। ਸਾ ਉਪਕਟ੍ਠੇ ਕਾਲੇ ਨਾਸਕ੍ਖਿ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤੁਂ, ਛਿਨ੍ਨਭਤ੍ਤਾ ਅਹੋਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਚਤੁਤ੍ਥੇ ਦਿਵਸੇ ਰਥਿਕਾਯ ਪਵੇਧੇਨ੍ਤੀ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਸੇਟ੍ਠਿ ਗਹਪਤਿ ਰਥੇਨ ਪਟਿਪਥਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਅਪੇਹਾਯ੍ਯੇ''ਤਿ। ਸਾ ਵੋਕ੍ਕਮਨ੍ਤੀ ਤਤ੍ਥੇਵ ਪਰਿਪਤਿ। ਸੇਟ੍ਠਿ ਗਹਪਤਿ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਖਮਾਪੇਸਿ – ''ਖਮਾਹਾਯ੍ਯੇ, ਮਯਾਸਿ ਪਾਤਿਤਾ''ਤਿ। ''ਨਾਹਂ, ਗਹਪਤਿ, ਤਯਾ ਪਾਤਿਤਾ। ਅਪਿਚ, ਅਹਮੇਵ ਦੁਬ੍ਬਲਾ''ਤਿ। ''ਕਿਸ੍ਸ ਪਨ ਤ੍ਵਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਦੁਬ੍ਬਲਾ''ਤਿ? ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਗਹਪਤਿਸ੍ਸ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਸੇਟ੍ਠਿ ਗਹਪਤਿ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਘਰਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਭੋਜੇਤ੍ਵਾ ਉਜ੍ਝਾਯਤਿ ਖਿਯ੍ਯਤਿ ਵਿਪਾਚੇਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਦਨ੍ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਹਤ੍ਥਤੋ ਆਮਿਸਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਕਿਚ੍ਛਲਾਭੋ ਮਾਤੁਗਾਮੋ''ਤਿ!

ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਸ੍ਸ ਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਗਹਪਤਿਸ੍ਸ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਸ੍ਸ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਹਤ੍ਥਤੋ ਆਮਿਸਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ, ਭਿਕ੍ਖੁ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਹਤ੍ਥਤੋ ਆਮਿਸਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਸੀਤਿ ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ''ਞਾਤਿਕਾ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ, ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾ''ਤਿ? ''ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ''ਅਞ੍ਞਾਤਕੋ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾਯ ਨ ਜਾਨਾਤਿ ਪਤਿਰੂਪਂ ਵਾ ਅਪ੍ਪਤਿਰੂਪਂ ਵਾ ਸਨ੍ਤਂ ਵਾ ਅਸਨ੍ਤਂ ਵਾ। ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤ੍ਵਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਹਤ੍ਥਤੋ ਆਮਿਸਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਸ੍ਸਸਿ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੫੫੩. **"ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਅਨ੍ਤਰਘਰਂ ਪਵਿਟ੍ਠਾਯ ਹਤ੍ਥਤੋ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਸਹਤ੍ਥਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦੇਯ੍ਯ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਪਟਿਦੇਸੇਤਬ੍ਬਂ ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ - 'ਗਾਰਯ੍ਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਧਮ੍ਮਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਅਸਪ੍ਪਾਯਂ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਂ, ਤਂ ਪਟਿਦੇਸੇਮੀ"**'ਤਿ।

੫੫੪. **ਯੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾ ਨਾਮ ਮਾਤਿਤੋ ਵਾ । ਪਿਤਿਤੋ ਵਾ ਯਾਵ ਸਤ੍ਤਮਾ ਪਿਤਾਮਹਯੁਗਾ ਅਸਮ੍ਬਦ੍ਧਾ।

ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਨਾਮ ਉਭਤੋਸਙ੍ਘੇ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ।

ਅਨ੍ਤਰਘਰਂ ਨਾਮ ਰਥਿਕਾ ਬ੍ਯੂਹਂ ਸਿਙ੍ਘਾਟਕਂ ਘਰਂ।

ਖਾਦਨੀਯਂ ਨਾਮ ਪਞ੍ਚ ਭੋਜਨਾਨਿ – ਯਾਮਕਾਲਿਕਂ ਸਤ੍ਤਾਹਕਾਲਿਕਂ ਯਾਵਜੀਵਿਕਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਵਸੇਸਂ ਖਾਦਨੀਯਂ ਨਾਮ।

ਭੋਜਨੀਯਂ ਨਾਮ ਪਞ੍ਚ ਭੋਜਨਾਨਿ – ਓਦਨੋ, ਕੁਮ੍ਮਾਸੋ, ਸਤ੍ਤੁ, ਮਚ੍ਛੋ, ਮਂਸਂ। ''ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮਿ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਸ੍ਸ।

੫੫੫. ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾਯ ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਸਞ੍ਞੀ ਅਨ੍ਤਰਘਰਂ ਪਵਿਟ੍ਠਾਯ ਹਤ੍ਥਤੋ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਸਹਤ੍ਥਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਤਿ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਸ੍ਸ। ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾਯ ਵੇਮਤਿਕੋ ਅਨ੍ਤਰਘਰਂ ਪਵਿਟ੍ਠਾਯ ਹਤ੍ਥਤੋ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਸਹਤ੍ਥਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਤਿ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਸ੍ਸ। ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾਯ ਞਾਤਿਕਸਞ੍ਞੀ ਅਨ੍ਤਰਘਰਂ ਪਵਿਟ੍ਠਾਯ ਹਤ੍ਥਤੋ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਸਹਤ੍ਥਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਤਿ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਸ੍ਸ।

ਯਾਮਕਾਲਿਕਂ ਸਤ੍ਤਾਹਕਾਲਿਕਂ ਯਾਵਜੀਵਿਕਂ ਆਹਾਰਤ੍ਥਾਯ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਏਕਤੋਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਹਤ੍ਥਤੋ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ – ''ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮਿ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਞਾਤਿਕਾਯ ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਞਾਤਿਕਾਯ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਞਾਤਿਕਾਯ ਞਾਤਿਕਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੫੫੬. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਞਾਤਿਕਾਯ, ਦਾਪੇਤਿ ਨ ਦੇਤਿ, ਉਪਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਦੇਤਿ ਅਨ੍ਤਰਾਰਾਮੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੁਪਸ੍ਸਯੇ, ਤਿਤ੍ਥਿਯਸੇਯ੍ਯਾਯ, ਪਟਿਕ੍ਕਮਨੇ , ਗਾਮਤੋ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਦੇਤਿ, ਯਾਮਕਾਲਿਕਂ ਸਤ੍ਤਾਹਕਾਲਿਕਂ ਯਾਵਜੀਵਿਕਂ ''ਸਤਿ ਪਚ੍ਚਯੇ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਾ''ਤਿ ਦੇਤਿ, ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾਯ, ਸਾਮਣੇਰਿਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਪਠਮਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੨. ਦੁਤਿਯਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੫੫੭. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਰਾਜਗਹੇ ਵਿਹਰਤਿ ਵੇਲ਼ੁਵਨੇ ਕਲਨ੍ਦਕਨਿਵਾਪੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੁਲੇਸੁ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਵੋਸਾਸਨ੍ਤਿਯੋ ਠਿਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ – ''ਇਧ ਸੂਪਂ ਦੇਥ, ਇਧ ਓਦਨਂ ਦੇਥਾ''ਤਿ। ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਯਾਵਦਤ੍ਥਂ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਅਞ੍ਞੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨ ਚਿਤ੍ਤਰੂਪਂ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਵੋਸਾਸਨ੍ਤਿਯੋ ਨ ਨਿਵਾਰੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ... ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਵੋਸਾਸਨ੍ਤਿਯੋ ਨ ਨਿਵਾਰੇਥਾਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਵੋਸਾਸਨ੍ਤਿਯੋ ਨ ਨਿਵਾਰੇਸ੍ਸਥ ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੫੫੮. **"ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਨੇਵ ਕੁਲੇਸੁ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਤਤ੍ਰ ਚੇ ਸਾ [ਤਤ੍ਰ ਚੇ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਵੋਸਾਸਮਾਨਰੂਪਾ ਠਿਤਾ ਹੋਤਿ - 'ਇਧ ਸੂਪਂ ਦੇਥ, ਇਧ ਓਦਨਂ ਦੇਥਾ'ਤਿ, ਤੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਪਸਾਦੇਤਬ੍ਬਾ - 'ਅਪਸਕ੍ਕ ਤਾਵ, ਭਗਿਨਿ, ਯਾਵ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੀ'ਤਿ। ਏਕਸ੍ਸ ਚੇਪਿ [ਏਕਸ੍ਸਪਿ ਚੇ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਨ ਪਟਿਭਾਸੇਯ੍ਯ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਅਪਸਾਦੇਤੁਂ - 'ਅਪਸਕ੍ਕ ਤਾਵ, ਭਗਿਨਿ, ਯਾਵ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੀ'ਤਿ ਪਟਿਦੇਸੇਤਬ੍ਬਂ ਤੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ - 'ਗਾਰਯ੍ਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਧਮ੍ਮਂ ਆਪਜ੍ਜਿਮ੍ਹਾ ਅਸਪ੍ਪਾਯਂ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਂ, ਤਂ ਪਟਿਦੇਸੇਮਾ'"**ਤਿ।

੫੫੯. **ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਨੇਵ ਕੁਲੇਸੁ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਕੁਲਂ ਨਾਮ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਕੁਲਾਨਿ – ਖਤ੍ਤਿਯਕੁਲਂ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲਂ, ਵੇਸ੍ਸਕੁਲਂ, ਸੁਦ੍ਦਕੁਲਂ।

ਨਿਮਨ੍ਤਿਤਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਭੋਜਨਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ ਭੋਜਨੇਨ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ।

ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਨਾਮ ਉਭਤੋਸਙ੍ਘੇ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ।

ਵੋਸਾਸਨ੍ਤੀ ਨਾਮ ਯਥਾਮਿਤ੍ਤਤਾ ਯਥਾਸਨ੍ਦਿਟ੍ਠਤਾ ਯਥਾਸਮ੍ਭਤ੍ਤਤਾ ਯਥਾਸਮਾਨੁਪਜ੍ਝਾਯਕਤਾ ਯਥਾਸਮਾਨਾਚਰਿਯਕਤਾ – ''ਇਧ ਸੂਪਂ ਦੇਥ, ਇਧ ਓਦਨਂ ਦੇਥਾ''ਤਿ। ਏਸਾ ਵੋਸਾਸਨ੍ਤੀ ਨਾਮ।

ਤੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹੀਤਿ ਭੁਞ੍ਜਮਾਨੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ।

ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ ਯਾ ਸਾ ਵੋਸਾਸਨ੍ਤੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ।

ਤੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਪਸਾਦੇਤਬ੍ਬਾ – ''ਅਪਸਕ੍ਕ ਤਾਵ, ਭਗਿਨਿ, ਯਾਵ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਏਕਸ੍ਸ ਚੇਪਿ [ਏਕਸ੍ਸਪਿ ਚੇ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਨਪਸਾਦਿਤੋ [ਅਨਪਸਾਦਿਤੇ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] – ''ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮਿ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਸ੍ਸ।

੫੬੦. ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ ਵੋਸਾਸਨ੍ਤਿਯਾ ਨ ਨਿਵਾਰੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਸ੍ਸ । ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਵੇਮਤਿਕੋ ਵੋਸਾਸਨ੍ਤਿਯਾ ਨ ਨਿਵਾਰੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਸ੍ਸ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ ਵੋਸਾਸਨ੍ਤਿਯਾ ਨ ਨਿਵਾਰੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਸ੍ਸ।

ਏਕਤੋਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਵੋਸਾਸਨ੍ਤਿਯਾ ਨ ਨਿਵਾਰੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੫੬੧. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਤ੍ਤਂ ਦਾਪੇਤਿ ਨ ਦੇਤਿ, ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਭਤ੍ਤਂ ਦੇਤਿ ਨ ਦਾਪੇਤਿ, ਯਂ ਨ ਦਿਨ੍ਨਂ ਤਂ ਦਾਪੇਤਿ, ਯਤ੍ਥ ਨ ਦਿਨ੍ਨਂ ਤਤ੍ਥ ਦਾਪੇਤਿ, ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਸਮਕਂ ਦਾਪੇਤਿ, ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾ ਵੋਸਾਸਤਿ, ਸਾਮਣੇਰੀ ਵੋਸਾਸਤਿ, ਪਞ੍ਚ ਭੋਜਨਾਨਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਦੁਤਿਯਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੩. ਤਤਿਯਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੫੬੨. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਕੁਲਂ ਉਭਤੋਪਸਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ। ਸਦ੍ਧਾਯ ਵਡ੍ਢਤਿ, ਭੋਗੇਨ ਹਾਯਤਿ, ਯਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਕੁਲੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪੁਰੇਭਤ੍ਤਂ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪੇਕਦਾ ਅਨਸਿਤਾ ਅਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਸਮਣਾ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਨ ਮਤ੍ਤਂ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਇਮੇ ਇਮੇਸਂ ਦਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪੇਕਦਾ ਅਨਸਿਤਾ ਅਚ੍ਛਨ੍ਤੀ''ਤਿ!! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ –

‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਯਂ ਕੁਲਂ ਸਦ੍ਧਾਯ ਵਡ੍ਢਤਿ, ਭੋਗੇਨ ਹਾਯਤਿ ਏਵਰੂਪਸ੍ਸ ਕੁਲਸ੍ਸ ਞਤ੍ତਿਦੁਤਿਯੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਸੇਕ੍ਖਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਦਾਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦਾਤਬ੍ਬਾ। ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੫੬੩. ‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਕੁਲਂ ਸਦ੍ਧਾਯ ਵਡ੍ਢਤਿ, ਭੋਗੇਨ ਹਾਯਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਕੁਲਸ੍ਸ ਸੇਕ੍ਖਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਦਦੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਕੁਲਂ ਸਦ੍ਧਾਯ ਵਡ੍ਢਤਿ, ਭੋਗੇਨ ਹਾਯਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਕੁਲਸ੍ਸ ਸੇਕ੍ਖਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਦੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਕੁਲਸ੍ਸ ਸੇਕ੍ਖਸਮ੍ਮੁਤਿਯਾ ਦਾਨਂ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

‘‘ਦਿਨ੍ਨਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਕੁਲਸ੍ਸ ਸੇਕ੍ਖਸਮ੍ਮੁਤਿ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ’’ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

‘‘ਯਾਨਿ ਖੋ ਪਨ ਤਾਨਿ ਸੇਕ੍ਖਸਮ੍ਮਤਾਨਿ ਕੁਲਾਨਿ, ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤਥਾਰੂਪੇਸੁ ਸੇਕ੍ਖਸਮ੍ਮਤੇਸੁ ਕੁਲੇਸੁ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਸਹਤ੍ਥਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦੇਯ੍ਯ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਪਟਿਦੇਸੇਤਬ੍ਬਂ ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ - 'ਗਾਰਯ੍ਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਧਮ੍ਮਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਅਸਪ੍ਪਾਯਂ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਂ ਤਂ ਪਟਿਦੇਸੇਮੀ'’’ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦਂ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

੫੬੪. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਉਸ੍ਸਵੋ ਹੋਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਭੋਜੇਨ੍ਤਿ। ਤਮ੍ਪਿ ਖੋ ਕੁਲਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਿਮਨ੍ਤੇਸਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਾ ਨਾਧਿਵਾਸੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਭਗਵਤਾ ਸੇਕ੍ਖਸਮ੍ਮਤੇਸੁ ਕੁਲੇਸੁ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਸਹਤ੍ਥਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿਤੁਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਨਾਮ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਜੀਵਿਤੇਨ ਯਂ ਅਯ੍ਯਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਨ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੀ’’ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੇਨ ਸੇਕ੍ਖਸਮ੍ਮਤੇਸੁ ਕੁਲੇਸੁ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਸਹਤ੍ਥਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿਤੁਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

‘‘ਯਾਨਿ ਖੋ ਪਨ ਤਾਨਿ ਸੇਕ੍ਖਸਮ੍ਮਤਾਨਿ ਕੁਲਾਨਿ, ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤਥਾਰੂਪੇਸੁ ਸੇਕ੍ਖਸਮ੍ਮਤੇਸੁ ਕੁਲੇਸੁ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਸਹਤ੍ਥਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦੇਯ੍ਯ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ ਵਾ , ਪਟਿਦੇਸੇਤਬ੍ਬਂ ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ - 'ਗਾਰਯ੍ਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਧਮ੍ਮਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਅਸਪ੍ਪਾਯਂ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਂ, ਤਂ ਪਟਿਦੇਸੇਮੀ'’’ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦਂ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

੫੬੫. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤਸ੍ਸ ਕੁਲਸ੍ਸ ਕੁਲੂਪਕੋ ਹੋਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹਸਮਯਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਯੇਨ ਤਂ ਕੁਲਂ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਗਿਲਾਨੋ ਹੋਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ‘‘ਭੁਞ੍ਜਥ, ਭਨ੍ਤੇ’’ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ – ‘‘ਭਗਵਤਾ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਅਨਿਮਨ੍ਤਿਤੇਨ ਸੇਕ੍ਖਸਮ੍ਮਤੇਸੁ ਕੁਲੇਸੁ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਸਹਤ੍ਥਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿਤੁਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤੋ ਨ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਸਿ; ਨਾਸਕ੍ਖਿ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤੁਂ; ਛਿਨ੍ਨਭਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਰਾਮਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ

ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਗਿਲਾਨੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸੇਕ੍ਖਸਮ੍ਮਤੇਸੁ ਕੁਲੇਸੁ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਸਹਤ੍ਥਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿਤੁਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੫੬੬. "**ਯਾਨਿ ਖੋ ਪਨ ਤਾਨਿ ਸੇਕ੍ਖਸਮ੍ਮਤਾਨਿ ਕੁਲਾਨਿ, ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤਥਾਰੂਪੇਸੁ ਸੇਕ੍ਖਸਮ੍ਮਤੇਸੁ ਕੁਲੇਸੁ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ ਅਗਿਲਾਨੋ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਸਹਤ੍ਥਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦੇਯ੍ਯ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਪਟਿਦੇਸੇਤਬ੍ਬਂ ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ - 'ਗਾਰਯ੍ਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਧਮ੍ਮਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਅਸਪ੍ਪਾਯਂ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਂ, ਤਂ ਪਟਿਦੇਸੇਮੀ**"ਤਿ।

੫੬੭. **ਯਾਨਿ ਖੋ ਪਨ ਤਾਨਿ ਸੇਕ੍ਖਸਮ੍ਮਤਾਨਿ ਕੁਲਾਨੀ**ਤਿ ਸੇਕ੍ਖਸਮ੍ਮਤਂ ਨਾਮ ਕੁਲਂ ਯਂ ਕੁਲਂ ਸਦ੍ਧਾਯ ਵਡ੍ਢਤਿ, ਭੋਗੇਨ ਹਾਯਤਿ। ਏਵਰੂਪਸ੍ਸ ਕੁਲਸ੍ਸ ਞਤ੍ਤਿਦੁਤਿਯੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਸੇਕ੍ਖਸਮ੍ਮੁਤਿ ਦਿਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ।

ਯੋ ਪਨਾਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਤਥਾਰੂਪੇਸੁ ਸੇਕ੍ਖਸਮ੍ਮਤੇਸੁ ਕੁਲੇਸੂਤਿ ਏਵਰੂਪੇਸੁ ਸੇਕ੍ਖਸਮ੍ਮਤੇਸੁ ਕੁਲੇਸੁ।

ਅਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ ਨਾਮ ਅਜ੍ਜਤਨਾਯ ਵਾ ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਵਾ ਅਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ, ਘਰੂਪਚਾਰਂ ਓਕ੍ਕਮਨ੍ਤੇ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤਿ, ਏਸੋ ਅਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ ਨਾਮ।

ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ ਨਾਮ ਅਜ੍ਜਤਨਾਯ ਵਾ ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਵਾ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ, ਘਰੂਪਚਾਰਂ ਅਨੋਕ੍ਕਮਨ੍ਤੇ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤਿ, ਏਸੋ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ ਨਾਮ।

ਅਗਿਲਾਨੋ ਨਾਮ ਸਕ੍ਕੋਤਿ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤੁਂ।

ਗਿਲਾਨੋ ਨਾਮ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤੁਂ।

ਖਾਦਨੀਯਂ ਨਾਮ ਪਞ੍ਚ ਭੋਜਨਾਨਿ – ਯਾਮਕਾਲਿਕਂ ਸਤ੍ਤਾਹਕਾਲਿਕਂ ਯਾਵਜੀਵਿਕਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਵਸੇਸਂ ਖਾਦਨੀਯਂ ਨਾਮ।

ਭੋਜਨੀਯਂ ਨਾਮ ਪਞ੍ਚ ਭੋਜਨਾਨਿ – ਓਦਨੋ, ਕੁਮ੍ਮਾਸੋ, ਸਤ੍ਤੁ, ਮਚ੍ਛੋ, ਮਂਸਂ।

ਅਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ ਅਗਿਲਾਨੋ ''ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮਿ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ । ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਸ੍ਸ।

੫੬੮. ਸੇਕ੍ਖਸਮ੍ਮਤੇ ਸੇਕ੍ਖਸਮ੍ਮਤਸਞ੍ਞੀ ਅਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ ਅਗਿਲਾਨੋ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂਵ ਸਹਤ੍ਥਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਤਿ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਸ੍ਸ। ਸੇਕ੍ਖਸਮ੍ਮਤੇ ਵੇਮਤਿਕੋ...ਪੇ॰... ਸੇਕ੍ਖਸਮ੍ਮਤੇ ਅਸੇਕ੍ਖਸਮ੍ਮਤਸਞ੍ਞੀ ਅਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ ਅਗਿਲਾਨੋ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਸਹਤ੍ਥਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਤਿ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਸ੍ਸ।

ਯਾਮਕਾਲਿਕਂ ਸਤ੍ਤਾਹਕਾਲਿਕਂ ਯਾਵਜੀਵਿਕਂ ਆਹਾਰਤ੍ਥਾਯ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਸੇਕ੍ਖਸਮ੍ਮਤੇ ਸੇਕ੍ਖਸਮ੍ਮਤਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਸੇਕ੍ਖਸਮ੍ਮਤੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਸੇਕ੍ਖਸਮ੍ਮਤੇ ਅਸੇਕ੍ਖਸਮ੍ਮਤਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੫੬੯. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤਸ੍ਸ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ, ਨਿਮਨ੍ਤਿਤਸ੍ਸ ਵਾ ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਵਾ ਸੇਸਕਂ ਭੁਞ੍ਜਤਿ , ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਭਿਕ੍ਖਾ ਤਤ੍ਥ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾ ਹੋਤਿ, ਘਰਤੋ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਦੇਨ੍ਤਿ, ਨਿਚ੍ਚਭਤ੍ਤੇ, ਸਲਾਕਭਤ੍ਤੇ, ਪਕ੍ਖਿਕੇ, ਉਪੋਸਥਿਕੇ, ਪਾਟਿਪਦਿਕੇ, ਯਾਮਕਾਲਿਕਂ ਸਤ੍ਤਾਹਕਾਲਿਕਂ ਯਾਵਜੀਵਿਕਂ – ''ਸਤਿ ਪਚ੍ਚਯੇ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਾ''ਤਿ ਦੇਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਤਤਿਯਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੪. ਚਤੁਤ੍ਥਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੫੭੦. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਕ੍ਕੇਸੁ ਵਿਹਰਤਿ ਕਪਿਲਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਨਿਗ੍ਰੋਧਾਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਾਕਿਯਦਾਸਕਾ ਅਵਰੁਦ੍ਧਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਸਾਕਿਯਾਨਿਯੋ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਆਰਞ੍ਞਕੇਸੁ ਸੇਨਾਸਨੇਸੁ ਭਤ੍ਤਂ ਕਾਤੁਂ। ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਸਾਕਿਯਦਾਸਕਾ – ''ਸਾਕਿਯਾਨਿਯੋ ਕਿਰ ਆਰਞ੍ਞਕੇਸੁ ਸੇਨਾਸਨੇਸੁ ਭਤ੍ਤਂ ਕਤ੍ਤੁਕਾਮਾ''ਤਿ। ਤੇ ਮਗ੍ਗੇ ਪਰਿਯੁਟ੍ਠਿਂਸੁ। ਸਾਕਿਯਾਨਿਯੋ ਪਣੀਤਂ ਖਾਦਨੀਯਂ ਭੋਜਨੀਯਂ ਆਦਾਯ ਆਰਞ੍ਞਕਂ ਸੇਨਾਸਨਂ ਅਗਮਂਸੁ। ਸਾਕਿਯਦਾਸਕਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਸਾਕਿਯਾਨਿਯੋ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਂਸੁ ਚ ਦੂਸੇਸੁਞ੍ਚ। ਸਾਕਿਯਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਤੇ ਚੋਰੇ ਸਭਣ੍ਡੇ [ਸਹ ਭਣ੍ਡੇਨ (ਕ॰)] ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਦਨ੍ਤਾ ਆਰਾਮੇ ਚੋਰੇ ਪਟਿਵਸਨ੍ਤੇ ਨਾਰੋਚੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਾਕਿਯਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਪੇਸ੍ਸਾਮਿ ਦਸ ਅਤ੍ਥਵਸੇ ਪਟਿਚ੍ਚ – ਸਙ੍ਘਸੁਟ੍ਠੁਤਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

''ਯਾਨਿ ਖੋ ਪਨ ਤਾਨਿ ਆਰਞ੍ਞਕਾਨਿ ਸੇਨਾਸਨਾਨਿ ਸਾਸਙ੍ਕਸਮ੍ਮਤਾਨਿ ਸਪ੍ਪਟਿਭਯਾਨਿ, ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤਥਾਰੂਪੇਸੁ ਸੇਨਾਸਨੇਸੁ [ਸੇਨਾਸਨੇਸੁ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] **ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਪ੍ਪਟਿਸਂਵਿਦਿਤਂ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਅਜ੍ਝਾਰਾਮੇ ਸਹਤ੍ਥਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦੇਯ੍ਯ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਪਟਿਦੇਸੇਤਬ੍ਬਂ ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ - 'ਗਾਰਯ੍ਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਧਮ੍ਮਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਅਸਪ੍ਪਾਯਂ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਂ ਤਂ ਪਟਿਦੇਸੇਮੀ'''**ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦਂ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

੫੭੧. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਰਞ੍ਞਕੇਸੁ ਸੇਨਾਸਨੇਸੁ ਗਿਲਾਨੋ ਹੋਤਿ । ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਆਦਾਯ ਆਰਞ੍ਞਕਂ ਸੇਨਾਸਨਂ ਅਗਮਂਸੁ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਭੁਞ੍ਜਥ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ – ''ਭਗਵਤਾ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਆਰਞ੍ਞਕੇਸੁ ਸੇਨਾਸਨੇਸੁ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਸਹਤ੍ਥਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿਤੁਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤੋ ਨ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਸਿ, ਨਾਸਕ੍ਖਿ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤੁਂ [ਪਵਿਸਿਤੁਂ (ਕ॰)], ਛਿਨ੍ਨਭਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਗਿਲਾਨੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਆਰਞ੍ਞਕੇਸੁ ਸੇਨਾਸਨੇਸੁ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਪ੍ਪਟਿਸਂਵਿਦਿਤਂ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਸਹਤ੍ਥਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿਤੁਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

੫੭੨. ''ਯਾਨਿ ਖੋ ਪਨ ਤਾਨਿ ਆਰਞ੍ਞਕਾਨਿ ਸੇਨਾਸਨਾਨਿ ਸਾਸਙ੍ਕਸਮ੍ਮਤਾਨਿ ਸਪ੍ਪਟਿਭਯਾਨਿ, ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤਥਾਰੂਪੇਸੁ ਸੇਨਾਸਨੇਸੁ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਪ੍ਪਟਿਸਂਵਿਦਿਤਂ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਅਜ੍ਝਾਰਾਮੇ ਸਹਤ੍ਥਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਗਿਲਾਨੋ ਖਾਦੇਯ੍ਯ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਪਟਿਦੇਸੇਤਬ੍ਬਂ ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ - 'ਗਾਰਯ੍ਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਧਮ੍ਮਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਅਸਪ੍ਪਾਯਂ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਂ, ਤਂ ਪਟਿਦੇਸੇਮੀ'''ਤਿ।

੫੭੩. ਯਾਨਿ ਖੋ ਪਨ ਤਾਨਿ ਆਰਞ੍ਞਕਾਨਿ ਸੇਨਾਸਨਾਨੀਤਿ **ਆਰਞ੍ਞਕਂ** ਨਾਮ **ਸੇਨਾਸਨਂ** ਪਞ੍ਚਧਨੁਸਤਿਕਂ ਪਚ੍ਛਿਮਂ।

ਸਾਸਙ੍ਕਂ ਨਾਮ ਆਰਾਮੇ ਆਰਾਮੂਪਚਾਰੇ ਚੋਰਾਨਂ ਨਿਵਿਟ੍ਠੋਕਾਸੋ ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਭੁਤ੍ਤੋਕਾਸੋ ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਠਿਤੋਕਾਸੋ ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਕਾਸੋ ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਨਿਪਨ੍ਨੋਕਾਸੋ ਦਿਸ੍ਸਤਿ।

ਸਪ੍ਪਟਿਭਯਂ ਨਾਮ ਆਰਾਮੇ ਆਰਾਮੂਪਚਾਰੇ ਚੋਰੇਹਿ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਹਤਾ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਵਿਲੁਤ੍ਤਾ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਆਕੋਟਿਤਾ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ।

ਯੋ ਪਨਾਤਿ ਯੋ ਯਾਦਿਸੋ…ਪੇ॰… **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ…ਪੇ॰… ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ।

ਤਥਾਰੂਪੇਸੁ ਸੇਨਾਸਨੇਸੂਤਿ ਏਵਰੂਪੇਸੁ ਸੇਨਾਸਨੇਸੁ।

ਅਪ੍ਪਟਿਸਂਵਿਦਿਤਂ ਨਾਮ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਪਟਿਸਂਵਿਦਿਤਂ, ਏਤਂ ਅਪ੍ਪਟਿਸਂਵਿਦਿਤਂ ਨਾਮ। ਆਰਾਮਂ ਆਰਾਮੂਪਚਾਰਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਸਂਵਿਦਿਤਂ, ਏਤਂ [ਏਤਮ੍ਪਿ (ਸੀ॰)] ਅਪ੍ਪਟਿਸਂਵਿਦਿਤਂ ਨਾਮ।

ਪਟਿਸਂਵਿਦਿਤਂ ਨਾਮ ਯੋ ਕੋਚਿ ਇਤ੍ਥੀ ਵਾ ਪੁਰਿਸੋ ਵਾ ਆਰਾਮਂ ਆਰਾਮੂਪਚਾਰਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਰੋਚੇਤਿ – ‘‘ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ, ਭਨ੍ਤੇ, ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਆਹਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ। ਸਚੇ ਸਾਸਙ੍ਕਂ ਹੋਤਿ, ਸਾਸਙ੍ਕਨ੍ਤਿ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ; ਸਚੇ ਸਪ੍ਪਟਿਭਯਂ ਹੋਤਿ, ਸਪ੍ਪਟਿਭਯਨ੍ਤਿ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ; ਸਚੇ – ‘‘ਹੋਤੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਆਹਰਿਯਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਭਣਤਿ, ਚੋਰਾ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਇਧੂਪਚਰਨ੍ਤਿ ਅਪਸਕ੍ਕਥਾ’’ਤਿ। ਯਾਗੁਯਾ ਪਟਿਸਂਵਿਦਿਤੇ ਤਸ੍ਸਾ ਪਰਿਵਾਰੋ ਆਹਰਿਯਜਤਿ, ਏਤਂ ਪਟਿਸਂਵਿਦਿਤਂ ਨਾਮ। ਭਤ੍ਤੇਨ ਪਟਿਸਂਵਿਦਿਤੇ ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਵਾਰੋ ਆਹਰਿਯਜਤਿ, ਏਤਂ ਪਟਿਸਂਵਿਦਿਤਂ ਨਾਮ । ਖਾਦਨੀਯੇਨ ਪਟਿਸਂਵਿਦਿਤੇ ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਵਾਰੋ ਆਹਰਿਯਜਤਿ, ਏਤਂ ਪਟਿਸਂਵਿਦਿਤਂ ਨਾਮ। ਕੁਲੇਨ ਪਟਿਸਂਵਿਦਿਤੇ ਯੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਕੁਲੇ ਮਨੁਸ੍ਸੋ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਆਹਰਤਿ, ਏਤਂ ਪਟਿਸਂਵਿਦਿਤਂ ਨਾਮ। ਗਾਮੇਨ ਪਟਿਸਂਵਿਦਿਤੇ ਯੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਗਾਮੇ ਮਨੁਸ੍ਸੋ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਆਹਰਤਿ, ਏਤਂ ਪਟਿਸਂਵਿਦਿਤਂ ਨਾਮ। ਪੂਗੇਨ ਪਟਿਸਂਵਿਦਿਤੇ ਯੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪੂਗੇ ਮਨੁਸ੍ਸੋ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਆਹਰਤਿ, ਏਤਂ ਪਟਿਸਂਵਿਦਿਤਂ ਨਾਮ।

ਖਾਦਨੀਯਂ ਨਾਮ ਪਞ੍ਚ ਭੋਜਨਾਨਿ – ਯਾਮਕਾਲਿਕਂ ਸਤ੍ਤਾਹਕਾਲਿਕਂ ਯਾਵਜੀਵਿਕਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਵਸੇਸਂ ਖਾਦਨੀਯਂ ਨਾਮ।

ਭੋਜਨੀਯਂ ਨਾਮ ਪਞ੍ਚ ਭੋਜਨਾਨਿ – ਓਦਨੋ, ਕੁਮ੍ਮਾਸੋ, ਸਤ੍ਤੁ, ਮਚ੍ਛੋ, ਮਂਸਂ।

ਅਜ੍ਝਾਰਾਮੋ ਨਾਮ ਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਰਾਮਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤੋਆਰਾਮੋ। ਅਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਪਚਾਰੋ।

ਅਗਿਲਾਨੋ ਨਾਮ ਸਕ੍ਕੋਤਿ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤੁਂ [ਗਨ੍ਤੁਂ (ਕ॰)]।

ਗਿਲਾਨੋ ਨਾਮ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤੁਂ [ਗਨ੍ਤੁਂ (ਕ॰)]।

ਅਪ੍ਪਟਿਸਂਵਿਦਿਤਂ ਅਗਿਲਾਨੋ ‘‘ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮਿ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਸ੍ਸ।

੫੭੪. ਅਪ੍ਪਟਿਸਂਵਿਦਿਤੇ ਅਪ੍ਪਟਿਸਂਵਿਦਿਤਸਞ੍ਞੀ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਅਜ੍ਝਾਰਾਮੇ ਸਹਤ੍ਥਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਗਿਲਾਨੋ ਖਾਦਤਿ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਸ੍ਸ। ਅਪ੍ਪਟਿਸਂਵਿਦਿਤੇ ਵੇਮਤਿਕੋ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਅਜ੍ਝਾਰਾਮੇ ਸਹਤ੍ਥਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਗਿਲਾਨੋ ਖਾਦਤਿ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਸ੍ਸ। ਅਪ੍ਪਟਿਸਂਵਿਦਿਤੇ

ਪਟਿਸੰਵਿਦਿਤਸਞ੍ਞੀ ਖਾਦਨੀਯੰ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯੰ ਵਾ ਅਜ੍ਝਾਰਾਮੇ ਸਹਤ੍ਥਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਗਿਲਾਨੋ ਖਾਦਤਿ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਸ੍ਸ।

ਯਾਮਕਾਲਿਕੰ ਸਤ੍ਤਾਹਕਾਲਿਕੰ ਯਾਵਜੀਵਿਕੰ ਆਹਾਰਤ੍ਥਾਯ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਪਟਿਸੰਵਿਦਿਤੇ ਅਪ੍ਪਟਿਸੰਵਿਦਿਤਸਞ੍ਞੀ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਪਟਿਸੰਵਿਦਿਤੇ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਪਟਿਸੰਵਿਦਿਤੇ ਪਟਿਸੰਵਿਦਿਤਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੫੭੫. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਪਟਿਸੰਵਿਦਿਤੇ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ, ਪਟਿਸੰਵਿਦਿਤੇ ਵਾ ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਵਾ ਸੇਸਕੰ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਬਹਾਰਾਮੇ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋਆਰਾਮੇ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਜਾਤਕੰ ਮੂਲੰ ਵਾ ਤਚੰ ਵਾ ਪਤ੍ਤੰ ਵਾ ਪੁਪ੍ਫੰ ਵਾ ਫਲੰ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਯਾਮਕਾਲਿਕੰ ਸਤ੍ਤਾਹਕਾਲਿਕੰ ਯਾਵਜੀਵਿਕੰ ਸਤਿ ਪਚ੍ਚਯੇ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਚਤੁਤ੍ਥਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ।

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਖੋ, ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਾ ਧਮ੍ਮਾ। ਤਤ੍ਥਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੇ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ – ''ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ''? ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ – ''ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ''? ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ – ''ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ''? ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੇਤ੍ਥਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤੰ ਧਾਰਯਾਮੀਤਿ।

ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਕਣ੍ਡੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ।

੭. ਸੇਖਿਯਕਣ੍ਡਂ

੧. ਪਰਿਮਣ੍ਡਲਵਗ੍ਗੋ

ਇਮੇ ਖੋ ਪਨਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ ਸੇਖਿਯਾ

ਧਮ੍ਮਾ ਉਦ੍ਦੇਸਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ।

੫੭੬. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪੁਰਤੋਪਿ ਪਚ੍ਛਤੋਪਿ ਓਲਮ੍ਬੇਨ੍ਤਾ ਨਿਵਾਸੇਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਸਮਣਾ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਪੁਰਤੋਪਿ ਪਚ੍ਛਤੋਪਿ ਓਲਮ੍ਬੇਨ੍ਤਾ ਨਿਵਾਸੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨੋ''ਤਿ। ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪੁਰਤੋਪਿ ਪਚ੍ਛਤੋਪਿ ਓਲਮ੍ਬੇਨ੍ਤਾ ਨਿਵਾਸੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿ – ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪੁਰਤੋਪਿ ਪਚ੍ਛਤੋਪਿ ਓਲਮ੍ਬੇਨ੍ਤਾ ਨਿਵਾਸੇਥਾ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਪੁਰਤੋਪਿ ਪਚ੍ਛਤੋਪਿ ਓਲਮ੍ਬੇਨ੍ਤਾ ਨਿਵਾਸੇਸ੍ਸਥ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

''**ਪਰਿਮਣ੍ਡਲਂ ਨਿਵਾਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ**''ਤਿ।

ਪਰਿਮਣ੍ਡਲਂ ਨਿਵਾਸੇਤਬ੍ਬਂ ਨਾਭਿਮਣ੍ਡਲਂ ਜਾਣੁਮਣ੍ਡਲਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਨ੍ਤੇਨ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਪੁਰਤੋ ਵਾ ਪਚ੍ਛਤੋ ਵਾ ਓਲਮ੍ਬੇਨ੍ਤੋ ਨਿਵਾਸੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ,

ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਪਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੫੭੭. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪੁਰਤੋਪਿ ਪਚ੍ਛਤੋਪਿ ਓਲਮ੍ਬੇਨ੍ਤਾ ਪਾਰੁਪਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰...।

''**ਪਰਿਮਣ੍ਡਲਂ ਪਾਰੁਪਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ**''ਤਿ।

ਪਰਿਮਣ੍ਡਲਂ ਪਾਰੁਪਿਤਬ੍ਬਂ ਉਭੋ ਕਣ੍ਣੇ ਸਮਂ ਕਤ੍ਵਾ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਪੁਰਤੋ ਵਾ ਪਚ੍ਛਤੋ ਵਾ ਓਲਮ੍ਬੇਨ੍ਤੋ ਪਾਰੁਪਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ,

ਆਦਿਕੰਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਦੁਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ।

੫੭੮. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕਾਯੰ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰...।

“**ਸੁਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੋ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ**”ਤਿ।

ਸੁਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇਨ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੰ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯੰ ਪਟਿਚ੍ਚ ਕਾਯੰ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ,

ਆਦਿਕੰਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਤਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ।

੫੭੯. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕਾਯੰ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰...।

“**ਸੁਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੋ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ**”ਤਿ।

ਸੁਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇਨ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬੰ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯੰ ਪਟਿਚ੍ਚ ਕਾਯੰ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ, ਵਾਸੂਪਗਤਸ੍ਸ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕੰਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਚਤੁਤ੍ਥਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ।

੫੮੦. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਹਤ੍ਥਮ੍ਪਿ ਪਾਦਮ੍ਪਿ ਕੀਲ਼ਾਪੇਨ੍ਤਾ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰...।

“**ਸੁਸੰਵੁਤੋ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ**”ਤਿ।

ਸੁਸੰਵੁਤੇਨ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੰ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯੰ ਪਟਿਚ੍ਚ ਹਤ੍ਥੰ ਵਾ ਪਾਦੰ ਵਾ ਕੀਲ਼ਾਪੇਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕੰਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਪਞ੍ਚਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੫੮੧. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਹਤ੍ਥਮ੍ਪਿ ਪਾਦਮ੍ਪਿ ਕੀਲ਼ਾਪੇਨ੍ਤਾ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰...।

"**ਸੁਸਂਵੁਤੋ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ**"ਤਿ।

ਸੁਸਂਵੁਤੇਨ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਹਤ੍ਥਂ ਵਾ ਪਾਦਂ ਵਾ ਕੀਲ਼ਾਪੇਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਛਟ੍ਠਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੫੮੨. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਹਂ ਤਹਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤਾ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰...।

"**ਓਕ੍ਖਿਤ੍ਤਚਕ੍ਖੁ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ**"ਤਿ।

ਓਕ੍ਖਿਤ੍ਤਚਕ੍ਖੁਨਾ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ ਯੁਗਮਤ੍ਤਂ ਪੇਕ੍ਖਨ੍ਤੇਨ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਤਹਂ ਤਹਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ,

ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਸਤ੍ਤਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੫੮੩. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਹਂ ਤਹਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤਾ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰...।

"**ਓਕ੍ਖਿਤ੍ਤਚਕ੍ਖੁ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ**"ਤਿ।

ਓਕ੍ਖਿਤ੍ਤਚਕ੍ਖੁਨਾ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ ਯੁਗਮਤ੍ਤਂ ਪੇਕ੍ਖਨ੍ਤੇਨ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਤਹਂ ਤਹਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ,

ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਅਟ੍ਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੫੮੪. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕਾਯ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰...।

“**ਨ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕਾਯ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ**”ਤਿ।

ਨ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕਾਯ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਏਕਤੋ ਵਾ ਉਭਤੋ ਵਾ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ,

ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਨਵਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੫੮੫. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕਾਯ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰...।

“**ਨ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕਾਯ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ**”ਤਿ।

ਨ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕਾਯ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਏਕਤੋ ਵਾ ਉਭਤੋ ਵਾ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ, ਵਾਸੂਪਗਤਸ੍ਸ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਦਸਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

ਪਰਿਮਣ੍ਡਲਵਗ੍ਗੋ ਪਠਮੋ।

੨. ਉਜ੍ਜਗ੍ਘਿਕਵਗ੍ਗੋ

੫੮੬. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਮਹਾਹਸਿਤਂ ਹਸਨ੍ਤਾ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰...।

“**ਨ ਉਜ੍ਜਗ੍ਘਿਕਾਯ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ**”ਤਿ।

ਨ ਉਜ੍ਜਗ੍ਘਿਕਾਯ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਮਹਾਹਸਿਤਂ ਹਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ, ਹਸਨੀਯਸ੍ਮਿਂ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਮਿਹਿਤਮਤ੍ਤਂ ਕਰੋਤਿ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਪਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੫੮੭. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਮਹਾਹਸਿਤਂ ਹਸਨ੍ਤਾ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤਿ…ਪੇ॰…।

"ਨ ਉਜ੍ਜਗ੍ਘਿਕਾਯ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ"ਤਿ।

ਨ ਉਜ੍ਜਗ੍ਘਿਕਾਯ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਮਹਾਹਸਿਤਂ ਹਸਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ, ਹਸਨੀਯਸ੍ਮਿਂ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਮਿਹਿਤਮਤ੍ਤਂ ਕਰੋਤਿ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਦੁਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੫੮੮. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਚ੍ਚਾਸਦ੍ਦਂ ਮਹਾਸਦ੍ਦਂ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ…ਪੇ॰…।

"ਅਪ੍ਪਸਦ੍ਦੋ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ"ਤਿ।

ਅਪ੍ਪਸਦ੍ਦੇਨ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਉਚ੍ਚਾਸਦ੍ਦਂ ਮਹਾਸਦ੍ਦਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਤਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੫੮੯. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਚ੍ਚਾਸਦ੍ਦਂ ਮਹਾਸਦ੍ਦਂ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤਿ…ਪੇ॰…।

"ਅਪ੍ਪਸਦ੍ਦੋ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ"ਤਿ।

ਅਪ੍ਪਸਦ੍ਦੇਨ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਉਚ੍ਚਾਸਦ੍ਦਂ ਮਹਾਸਦ੍ਦਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ…ਪੇ॰… ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਚਤੁਤ੍ਥਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੫੯੦. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕਾਯਪ੍ਪਚਾਲਕਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਕਾਯਂ ਓਲਮ੍ਬੇਨ੍ਤਾ…ਪੇ॰…।

“ਨ ਕਾਯਪ੍ਪਚਾਲਕਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ”ਤਿ।

ਨ ਕਾਯਪ੍ਪਚਾਲਕਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਕਾਯਂ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ । ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਕਾਯਪ੍ਪਚਾਲਕਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਚ੍ਛਤਿ ਕਾਯਂ ਓਲਮ੍ਬੇਨ੍ਤੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ…ਪੇ॰… ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਪਞ੍ਚਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੫੯੧. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕਾਯਪ੍ਪਚਾਲਕਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤਿ, ਕਾਯਂ ਓਲਮ੍ਬੇਨ੍ਤਾ…ਪੇ॰…।

“ਨ ਕਾਯਪ੍ਪਚਾਲਕਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ”ਤਿ।

ਨ ਕਾਯਪ੍ਪਚਾਲਕਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਕਾਯਂ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਕਾਯਪ੍ਪਚਾਲਕਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਤਿ ਕਾਯਂ ਓਲਮ੍ਬੇਨ੍ਤੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ, ਵਾਸੂਪਗਤਸ੍ਸ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਛਟ੍ਠਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੫੯੨. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਬਾਹੁਪ੍ਪਚਾਲਕਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਬਾਹੁਂ ਓਲਮ੍ਬੇਨ੍ਤਾ…ਪੇ॰…।

“ਨ ਬਾਹੁਪ੍ਪਚਾਲਕਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ”ਤਿ।

ਨ ਬਾਹੁਪ੍ਪਚਾਲਕਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਬਾਹੁਂ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਬਾਹੁਪ੍ਪਚਾਲਕਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਚ੍ਛਤਿ ਬਾਹੁਂ ਓਲਮ੍ਬੇਨ੍ਤੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ…ਪੇ॰… ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਸਤ੍ਤਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੫੯੩. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਬਾਹੁਪ੍ਪਚਾਲਕਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤਿ ਬਾਹੁਂ ਓਲਮ੍ਬੇਨ੍ਤਾ…ਪੇ॰…।

“ਨ ਬਾਹੁਪ੍ਪਚਾਲਕਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ”ਤਿ।

ਨ ਬਾਹੁਪ੍ਪਚਾਲਕਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਬਾਹੁਂ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਬਾਹੁਪ੍ਪਚਾਲਕਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਤਿ ਬਾਹੁਂ ਓਲਮ੍ਬੇਨ੍ਤੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ, ਵਾਸੂਪਗਤਸ੍ਸ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਅਟ੍ਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੫੯੪. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ । ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸੀਸਪ੍ਪਚਾਲਕਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਸੀਸਂ ਓਲਮ੍ਬੇਨ੍ਤਾ…ਪੇ॰…।

“**ਨ ਸੀਸਪ੍ਪਚਾਲਕਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ**”ਤਿ।

ਨ ਸੀਸਪ੍ਪਚਾਲਕਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਸੀਸਂ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਸੀਸਪ੍ਪਚਾਲਕਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਚ੍ਛਤਿ ਸੀਸਂ ਓਲਮ੍ਬੇਨ੍ਤੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ…ਪੇ॰… ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਨਵਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੫੯੫. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸੀਸਪ੍ਪਚਾਲਕਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤਿ ਸੀਸਂ ਓਲਮ੍ਬੇਨ੍ਤਾ…ਪੇ॰…।

“**ਨ ਸੀਸਪ੍ਪਚਾਲਕਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ**”ਤਿ।

ਨ ਸੀਸਪ੍ਪਚਾਲਕਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਸੀਸਂ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ । ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਸੀਸਪ੍ਪਚਾਲਕਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਤਿ ਸੀਸਂ ਓਲਮ੍ਬੇਨ੍ਤੋ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ, ਵਾਸੂਪਗਤਸ੍ਸ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਦਸਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

ਉਜ੍ਜਗ੍ਘਿਕਵਗ੍ਗੋ ਦੁਤਿਯੋ।

੩. ਖਮ੍ਭਕਤਵਗ੍ਗੋ

੫੯੬. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਖਮ੍ਭਕਤਾ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ…ਪੇ॰…।

“**ਨ ਖਮ੍ਭਕਤੋ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ**”ਤਿ।

ਨ ਖਮ੍ਭਕਤੇਨ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਏਕਤੋ ਵਾ ਉਭਤੋ ਵਾ ਖਮ੍ਭਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ...ਪੇ॰... ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਪਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੫੯੭. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਖਮ੍ਭਕਤਾ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰...।

"**ਨ ਖਮ੍ਭਕਤੋ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ**"ਤਿ।

ਨ ਖਮ੍ਭਕਤੇਨ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਏਕਤੋ ਵਾ ਉਭਤੋ ਵਾ ਖਮ੍ਭਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ, ਵਾਸੂਪਗਤਸ੍ਸ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਦੁਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੫੯੮. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਸੀਸਂ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰...।

"**ਨ ਓਗੁਣ੍ਠਿਤੋ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ**"ਤਿ।

ਨ ਓਗੁਣ੍ਠਿਤੇਨ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਸਸੀਸਂ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ...ਪੇ॰... ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਤਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੫੯੯. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਸੀਸਂ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰...।

"**ਨ ਓਗੁਣ੍ਠਿਤੋ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ**"ਤਿ।

ਨ ਓਗੁਣ੍ਠਿਤੇਨ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਸਸੀਸਂ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ, ਵਾਸੂਪਗਤਸ੍ਸ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਚਤੁਤ੍ਥਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੬੦੦. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਾਯ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ…ਪੇ॰…।

“**ਨ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਾਯ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ**”ਤਿ।

ਨ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਾਯ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੰ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯੰ ਪਟਿਚ੍ਚ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਾਯ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ…ਪੇ॰… ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਪਞ੍ਚਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ।

੬੦੧. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਲ੍ਲਤ੍ਥਿਕਾਯ [ਪਲ੍ਲਤ੍ਤਿਕਾਯ (ਕ॰)] ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤਿ…ਪੇ॰…।

“**ਨ ਪਲ੍ਲਤ੍ਥਿਕਾਯ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ**”ਤਿ।

ਨ ਪਲ੍ਲਤ੍ਥਿਕਾਯ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬੰ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯੰ ਪਟਿਚ੍ਚ ਹਤ੍ਥਪਲ੍ਲਤ੍ਥਿਕਾਯ ਵਾ ਦੁਸ੍ਸਪਲ੍ਲਤ੍ਥਿਕਾਯ ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ, ਵਾਸੂਪਗਤਸ੍ਸ, ਆਪਦਾਸੁ,

ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਛਟ੍ਠਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ।

੬੦੨. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਸਕ੍ਕਚ੍ਚੰ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੰ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ ਛਡ੍ਡੇਤੁਕਾਮਾ ਵਿਯ…ਪੇ॰…।

“**ਸਕ੍ਕਚ੍ਚੰ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੰ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ**”ਤਿ।

ਸਕ੍ਕਚ੍ਚੰ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੋ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯੰ ਪਟਿਚ੍ਚ ਅਸਕ੍ਕਚ੍ਚੰ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੰ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਛਡ੍ਡੇਤੁਕਾਮੋ ਵਿਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ…ਪੇ॰… ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਸਤ੍ਤਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ।

੬੦੩. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਹੰ ਤਹੰ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤਾ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੰ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਆਕਿਰਨ੍ਤੇਪਿ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਪਿ [ਅਤਿਕ੍ਕਮਨ੍ਤੇਪਿ (ਸੀ॰)] ਨ ਜਾਨਨ੍ਤਿ…ਪੇ॰…।

“**ਪਤ੍ਤਸਞ੍ਞੀ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ**”ਤਿ।

ਪਤ੍ਤਸਞ੍ਞਿਨਾ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੋ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਤਹਂ ਤਹਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ…ਪੇ॰… ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਅਟ੍ਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੬੦੪. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਾ ਸੂਪਞ੍ਞੇਵ ਬਹੁਂ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ…ਪੇ॰…।

“**ਸਮਸੂਪਕਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ**”ਤਿ।

ਸੂਪੋ ਨਾਮ ਦ੍ਵੇ ਸੂਪਾ – ਮੁਗ੍ਗਸੂਪੋ, ਮਾਸਸੂਪੋ। ਹਤ੍ਥਹਾਰਿਯੋ ਸਮਸੂਪਕੋ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੋ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਸੂਪਞ੍ਞੇਵ ਬਹੁਂ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ, ਰਸਰਸੇ, ਞਾਤਕਾਨਂ ਪਵਾਰਿਤਾਨਂ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਧਨੇਨ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਨਵਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੬੦੫. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਥੂਪੀਕਤਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ…ਪੇ॰…।

“**ਸਮਤਿਤ੍ਤਿਕਂ** [ਸਮਤਿਤ੍ਥਿਕਂ (ਕ॰)] **ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ**”ਤਿ।

ਸਮਤਿਤ੍ਤਿਕੋ [ਸਮਤਿਤ੍ਥਿਕਂ (ਕ॰)] ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੋ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਥੂਪੀਕਤਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਦਸਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

ਖਮ੍ਭਕਤਵਗ੍ਗੋ ਤਤਿਯੋ।

੪. ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਵਗ੍ਗੋ

੬੦੬. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ ਅਭੁਞ੍ਜਿਤੁਕਾਮਾ ਵਿਯ…ਪੇ॰…।

“**ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ**”ਤਿ।

ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੋ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਅਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ,

ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਪਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੬੦੭. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਹਂ ਤਹਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤਾ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਆਕਿਰਨ੍ਤੇਪਿ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਪਿ ਨ ਜਾਨਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ।

“**ਪਤ੍ਤਸਞ੍ਞੀ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ**”ਤਿ।

ਪਤ੍ਤਸਞ੍ਞਿਨਾ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੋ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਤਹਂ ਤਹਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ...ਪੇ॰... ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਦੁਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੬੦੮. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਹਂ ਤਹਂ ਓਮਸਿਤ੍ਵਾ [ਓਮਦ੍ਦਿਤ੍ਵਾ (ਕ॰)] ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰...।

“**ਸਪਦਾਨਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ**”ਤਿ।

ਸਪਦਾਨਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੋ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਤਹਂ ਤਹਂ ਓਮਸਿਤ੍ਵਾ [ਓਮਦ੍ਦਿਤ੍ਵਾ (ਕ॰)] ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ, ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਦੇਨ੍ਤੋ ਓਮਸਤਿ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਭਾਜਨੇ ਆਕਿਰਨ੍ਤੋ ਓਮਸਤਿ, ਉਤ੍ਤਰਿਭਙ੍ਗੇ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਤਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੬੦੯. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ । ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਾ ਸੂਪਞ੍ਞੇਵ ਬਹੁਂ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰...।

“**ਸਮਸੂਪਕਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ**”ਤਿ।

ਸੂਪੋ ਨਾਮ ਦ੍ਵੇ ਸੂਪਾ – ਮੁਗ੍ਗਸੂਪੋ, ਮਾਸਸੂਪੋ ਹਤ੍ਥਹਾਰਿਯੋ। ਸਮਸੂਪਕੋ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੋ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਸੂਪਞ੍ਞੇਵ ਬਹੁਂ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ, ਰਸਰਸੇ , ਞਾਤਕਾਨਂ ਪਵਾਰਿਤਾਨਂ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਧਨੇਨ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਚਤੁਤ੍ਥਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੬੧੦. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਥੂਪਕਤੋ ਓਮਦ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰...।

"ਨ ਥੂਪਕਤੋ ਓਮਦ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ"ਤਿ।

ਨ ਥੂਪਕਤੋ ਓਮਦ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੋ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਥੂਪਕਤੋ ਓਮਦ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਭੁਞ੍ਜਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ, ਪਰਿਤ੍ਤਕੇ ਸੇਸੇ ਏਕਤੋ ਸਂਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਓਮਦ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਪਞ੍ਚਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੬੧੧. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸੂਪਮ੍ਪਿ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨਮ੍ਪਿ ਓਦਨੇਨ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਨ੍ਤਿ ਭਿਯ੍ਯੋਕਮ੍ਯਤਂ ਉਪਾਦਾਯ...ਪੇ॰...।

"ਨ ਸੂਪਂ ਵਾ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨਂ ਵਾ ਓਦਨੇਨ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਸ੍ਸਾਮਿ ਭਿਯ੍ਯੋਕਮ੍ਯਤਂ ਉਪਾਦਾਯਾਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ"ਤਿ।

ਨ ਸੂਪਂ ਵਾ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨਂ ਵਾ ਓਦਨੇਨ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤਬ੍ਬਂ ਭਿਯ੍ਯੋਕਮ੍ਯਤਂ ਉਪਾਦਾਯ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਸੂਪਂ ਵਾ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨਂ ਵਾ ਓਦਨੇਨ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤਿ ਭਿਯ੍ਯੋਕਮ੍ਯਤਂ ਉਪਾਦਾਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਸਾਮਿਕਾ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਦੇਨ੍ਤਿ, ਨ ਭਿਯ੍ਯੋਕਮ੍ਯਤਂ ਉਪਾਦਾਯ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ , ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਛਟ੍ਠਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੬੧੨. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸੂਪਮ੍ਪਿ ਓਦਨਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਸਮਣਾ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਸੂਪਮ੍ਪਿ ਓਦਨਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਕਸ੍ਸ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਨ ਮਨਾਪਂ ! ਕਸ੍ਸ ਸਾਦੁਂ ਨ ਰੁਚ੍ਚਤੀ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸੂਪਮ੍ਪਿ ਓਦਨਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸੂਪਮ੍ਪਿ ਓਦਨਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ

वਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍वਾ ਭੁਞ੍ਜਥਾਤਿ? ‘‘ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗवਾ’’ਤਿ। वਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗवਾ…ਪੇ॰… ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਸੂਪਮ੍ਪਿ ਓਦਨਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ वਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍वਾ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਥ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ वਾ ਪਸਾਦਾਯ…ਪੇ॰… ਏवਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖवੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

‘‘ਨ ਸੂਪਂ वਾ ਓਦਨਂ वਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ वਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍वਾ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ’’ਤਿ।

ਏवਞ੍ਚਿਦਂ ਭਗवਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

੬੧੩. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਗਿਲਾਨਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਗਿਲਾਨਪੁਚ੍ਛਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਗਿਲਾਨੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਤਦवੋਚੁਂ – ‘‘ਕਚ੍ਚਾवੁਸੋ, ਖਮਨੀਯਂ, ਕਚ੍ਚਿ ਯਾਪਨੀਯ’’ਨ੍ਤਿ? ‘‘ਪੁਬ੍ਬੇ ਮਯਂ, ਆवੁਸੋ, ਸੂਪਮ੍ਪਿ ਓਦਨਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ वਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍वਾ ਭੁਞ੍ਜਾਮ, ਤੇਨ ਨੋ ਫਾਸੁ ਹੋਤਿ। ਇਦਾਨਿ ਪਨ – ‘‘ਭਗवਤਾ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਾ ਨ वਿਞ੍ਞਾਪੇਮ, ਤੇਨ ਨੋ ਨ ਫਾਸੁ ਹੋਤੀ’’ਤਿ। ਭਗवਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ…ਪੇ॰… ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖवੇ, ਗਿਲਾਨੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸੂਪਮ੍ਪਿ ਓਦਨਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ वਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍वਾ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ। ਏवਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖवੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

‘‘ਨ ਸੂਪਂ वਾ ਓਦਨਂ वਾ ਅਗਿਲਾਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ वਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍वਾ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ’’ਤਿ।

ਨ ਸੂਪਂ वਾ ਓਦਨਂ वਾ ਅਗਿਲਾਨੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ वਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍वਾ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਸੂਪਂ वਾ ਓਦਨਂ वਾ ਅਗਿਲਾਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ वਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍वਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ, ਞਾਤਕਾਨਂ ਪवਾਰਿਤਾਨਂ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਧਨੇਨ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਸਤ੍ਤਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੬੧੪. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗवਾ ਸਾवਤ੍ਥਿਯਂ वਿਹਰਤਿ ਜੇਤवਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਜ੍ਝਾਨਸਞ੍ਞੀ ਪਰੇਸਂ ਪਤ੍ਤਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤਿ…ਪੇ॰…।

‘‘ਨ ਉਜ੍ਝਾਨਸਞ੍ਞੀ ਪਰੇਸਂ ਪਤ੍ਤਂ ਓਲੋਕੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ’’ਤਿ।

ਨ ਉਜ੍ਝਾਨਸਞ੍ਞਿਨਾ ਪਰੇਸਂ ਪਤ੍ਤੋ ਓਲੋਕੇਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਉਜ੍ਝਾਨਸਞ੍ਞੀ ਪਰੇਸਂ ਪਤ੍ਤਂ ਓਲੋਕੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ‘‘ਦਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ वਾ ‘‘ਦਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ वਾ ਓਲੋਕੇਤਿ, ਨ ਉਜ੍ਝਾਨਸਞ੍ਞਿਸ੍ਸ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਅਟ੍ਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੬੧੫. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗवਾ ਸਾवਤ੍ਥਿਯਂ वਿਹਰਤਿ ਜੇਤवਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਮਹਨ੍ਤਂ ਕਬਲ਼ਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ…ਪੇ॰…।

“ਨਾਤਿਮਹਨ੍ਤੰ ਕਬਲ਼ੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ”ਤਿ।

ਨਾਤਿਮਹਨ੍ਤੋ ਕਬਲ਼ੋ ਕਾਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯੰ ਪਟਿਚ੍ਚ ਮਹਨ੍ਤੰ ਕਬਲ਼ੰ ਕਰੋਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ, ਖਜ੍ਜਕੇ, ਫਲਾਫਲੇ, ਉਤ੍ਤਰਿਭਙ੍ਗੇ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਨਵਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ।

੬੧੬. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦੀਘੰ ਆਲੋਪੰ ਕਰੋਨ੍ਤਿ…ਪੇ॰…।

“ਪਰਿਮਣ੍ਡਲੰ ਆਲੋਪੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ”ਤਿ।

ਪਰਿਮਣ੍ਡਲੋ ਆਲੋਪੋ ਕਾਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯੰ ਪਟਿਚ੍ਚ ਦੀਘੰ ਆਲੋਪੰ ਕਰੋਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ, ਖਜ੍ਜਕੇ, ਫਲਾਫਲੇ, ਉਤ੍ਤਰਿਭਙ੍ਗੇ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਦਸਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ।

ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਵਗ੍ਗੋ ਚਤੁਤ੍ਥੋ।

੫. ਕਬਲ਼ਵਗ੍ਗੋ

੬੧੭. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਨਾਹਟੇ ਕਬਲ਼ੇ ਮੁਖਦ੍ਵਾਰੰ ਵਿਵਰਨ੍ਤਿ…ਪੇ॰…।

“ਨ ਅਨਾਹਟੇ ਕਬਲ਼ੇ ਮੁਖਦ੍ਵਾਰੰ ਵਿਵਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ”ਤਿ।

ਨ ਅਨਾਹਟੇ ਕਬਲ਼ੇ ਮੁਖਦ੍ਵਾਰੰ ਵਿਵਰਿਤਬ੍ਬੰ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯੰ ਪਟਿਚ੍ਚ ਅਨਾਹਟੇ ਕਬਲ਼ੇ ਮੁਖਦ੍ਵਾਰੰ ਵਿਵਰਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ…ਪੇ॰… ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਪਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ।

੬੧੮. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭੁਞ੍ਜਮਾਨਾ ਸਬ੍ਬੰ ਹਤ੍ਥੰ ਮੁਖੇ ਪਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਿ…ਪੇ॰…।

“ਨ ਭੁਞ੍ਜਮਾਨੋ ਸਬ੍ਬੰ ਹਤ੍ਥੰ ਮੁਖੇ ਪਕ੍ਖਿਪਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾਕਰਣੀਯਾ”ਤਿ।

ਨ ਭੁਞ੍ਜਮਾਨੇਨ ਸਬ੍ਬੋ ਹਤ੍ਥੋ ਮੁਖੇ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯੰ ਪਟਿਚ੍ਚ ਭੁਞ੍ਜਮਾਨੋ ਸਬ੍ਬੰ ਹਤ੍ਥੰ ਮੁਖੇ ਪਕ੍ਖਿਪਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ...ਪੇ॰... ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਦੁਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ।

੬੧੯. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਕਬਲ਼ੇਨ ਮੁਖੇਨ ਬ੍ਯਾਹਰਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰...।

“**ਨ ਸਕਬਲ਼ੇਨ ਮੁਖੇਨ ਬ੍ਯਾਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ**”ਤਿ।

ਨ ਸਕਬਲ਼ੇਨ ਮੁਖੇਨ ਬ੍ਯਾਹਰਿਤਬ੍ਬੰ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯੰ ਪਟਿਚ੍ਚ ਸਕਬਲ਼ੇਨ ਮੁਖੇਨ ਬ੍ਯਾਹਰਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ...ਪੇ॰... ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਤਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ।

੬੨੦. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਿਣ੍ਡੁਕ੍ਖੇਪਕੰ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰...।

“**ਨ ਪਿਣ੍ਡੁਕ੍ਖੇਪਕੰ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ**”ਤਿ।

ਨ ਪਿਣ੍ਡੁਕ੍ਖੇਪਕੰ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੰ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯੰ ਪਟਿਚ੍ਚ ਪਿਣ੍ਡੁਕ੍ਖੇਪਕੰ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ, ਖਜ੍ਜਕੇ, ਫਲਾਫਲੇ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਚਤੁਤ੍ਥਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ।

੬੨੧. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕਬਲ਼ਾਵਚ੍ਛੇਦਕੰ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰...।

“**ਨ ਕਬਲ਼ਾਵਚ੍ਛੇਦਕੰ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ**”ਤਿ।

ਨ ਕਬਲ਼ਾਵਚ੍ਛੇਦਕੰ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੰ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯੰ ਪਟਿਚ੍ਚ ਕਬਲ਼ਾਵਚ੍ਛੇਦਕੰ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ, ਖਜ੍ਜਕੇ ਫਲਾਫਲੇ, ਉਤ੍ਤਰਿਭਙ੍ਗੇ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਪਞ੍ਚਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ।

੬੨੨. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਵਗਣ੍ਡਕਾਰਕਂ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰...।

"**ਨ ਅਵਗਣ੍ਡਕਾਰਕਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ**"ਤਿ।

ਨ ਅਵਗਣ੍ਡਕਾਰਕਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਏਕਤੋ ਵਾ ਉਭਤੋ ਵਾ ਗਣ੍ਡਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ, ਫਲਾਫਲੇ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਛਟ੍ਠਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੬੨੩. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਹਤ੍ਥਨਿਦ੍ਧੁਨਕਂ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰...।

"**ਨ ਹਤ੍ਥਨਿਦ੍ਧੁਨਕਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ**"ਤਿ।

ਨ ਹਤ੍ਥਨਿਦ੍ਧੁਨਕਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਹਤ੍ਥਨਿਦ੍ਧੁਨਕਂ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ, ਕਚਵਰਂ ਛਡ੍ਡੇਨ੍ਤੋ ਹਤ੍ਥਂ ਨਿਦ੍ਧੁਨਾਤਿ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਸਤ੍ਤਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੬੨੪. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਿਤ੍ਥਾਵਕਾਰਕਂ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰...।

"**ਨ ਸਿਤ੍ਥਾਵਕਾਰਕਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ**"ਤਿ।

ਨ ਸਿਤ੍ਥਾਵਕਾਰਕਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਸਿਤ੍ਥਾਵਕਾਰਕਂ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ, ਕਚਵਰਂ ਛਡ੍ਡੇਨ੍ਤੋ ਸਿਤ੍ਥਂ ਛਡ੍ਡਯਤਿ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ ।

ਅਟ੍ਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੬੨੫. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਜਿਵ੍ਹਾਨਿਚ੍ਛਾਰਕਂ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰...।

"**ਨ ਜਿਵ੍ਹਾਨਿਚ੍ਛਾਰਕਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ**"ਤਿ।

ਨ ਜਿਵ੍ਹਾਨਿਚ੍ਛਾਰਕਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਜਿਵ੍ਹਾਨਿਚ੍ਛਾਰਕਂ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ…ਪੇ॰… ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਨਵਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੬੨੬. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਚਪੁਚਪੁਕਾਰਕਂ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ…ਪੇ॰…।

“**ਨ ਚਪੁਚਪੁਕਾਰਕਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ**”ਤਿ।

ਨ ਚਪੁਚਪੁਕਾਰਕਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਚਪੁਚਪੁਕਾਰਕਂ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ…ਪੇ॰… ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਦਸਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

ਕਬਲ਼ਵਗ੍ਗੋ ਪਞ੍ਚਮੋ।

੬. ਸੁਰੁਸੁਰੁਵਗ੍ਗੋ

੬੨੭. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਕੋਸਮ੍ਬਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਘੋਸਿਤਾਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇਨ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਯੋਪਾਨਂ ਪਟਿਯਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਸੁਰੁਸੁਰੁਕਾਰਕਂ ਖੀਰਂ ਪਿਵਨ੍ਤਿ। ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਨਟਪੁਬ੍ਬਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਵਮਾਹ – ‘‘ਸਬ੍ਬੋਯਂ ਮਞ੍ਞੇ ਸਙ੍ਘੋ ਸੀਤੀਕਤੋ’’ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ…ਪੇ॰… ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਙ੍ਘਂ ਆਰਬ੍ਭ ਦਵਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ…ਪੇ॰… ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ, ਭਿਕ੍ਖੁ, ਸਙ੍ਘਂ ਆਰਬ੍ਭ ਦਵਂ ਅਕਾਸੀਤਿ? ‘‘ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ’’ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ…ਪੇ॰… ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤ੍ਵਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਸਙ੍ਘਂ ਆਰਬ੍ਭ ਦਵਂ ਕਰਿਸ੍ਸਸਿ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ…ਪੇ॰… ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ…ਪੇ॰… ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਬੁਦ੍ਧਂ ਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਵਾ ਸਙ੍ਘਂ ਵਾ ਆਰਬ੍ਭ ਦਵੋ ਕਾਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ’’ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ਦੁਬ੍ਭਰਤਾਯ…ਪੇ॰… ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

“**ਨ ਸੁਰੁਸੁਰੁਕਾਰਕਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ**”ਤਿ।

ਨ ਸੁਰੁਸੁਰੁਕਾਰਕਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਸੁਰੁਸੁਰੁਕਾਰਕਂ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ…ਪੇ॰… ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਪਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੬੨੮. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਹਤ੍ਥਨਿਲ੍ਲੇਹਕਂ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ…ਪੇ॰…।

“ਨ ਹਤ੍ਥਨਿਲ੍ਲੇਹਕਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ”ਤਿ।

ਨ ਹਤ੍ਥਨਿਲ੍ਲੇਹਕਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਹਤ੍ਥਨਿਲ੍ਲੇਹਕਂ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ...ਪੇ॰... ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਦੁਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੬੨੯. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਤ੍ਤਨਿਲ੍ਲੇਹਕਂ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰...।

“ਨ ਪਤ੍ਤਨਿਲ੍ਲੇਹਕਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ”ਤਿ।

ਨ ਪਤ੍ਤਨਿਲ੍ਲੇਹਕਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਪਤ੍ਤਨਿਲ੍ਲੇਹਕਂ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ, ਪਰਿਤ੍ਤਕੇ ਸੇਸੇ ਏਕਤੋ ਸਙ੍ਕಡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਨਿਲ੍ਲੇਹਿਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਤਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੬੩੦. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਓਟ੍ਠਨਿਲ੍ਲੇਹਕਂ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰...।

“ਨ ਓਟ੍ਠਨਿਲ੍ਲੇਹਕਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ”ਤਿ।

ਨ ਓਟ੍ਠਨਿਲ੍ਲੇਹਕਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਓਟ੍ਠਨਿਲ੍ਲੇਹਕਂ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ...ਪੇ॰... ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਚਤੁਤ੍ਥਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੬੩੧. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਭਗ੍ਗੇਸੁ ਵਿਹਰਤਿ ਸੁਸੁਮਾਰਗਿਰੇ [ਸੁਂਸੁਮਾਰਗਿਰੇ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰), ਸਂਸੁਮਾਰਗਿਰੇ (ਕ॰)] ਭੇਸਕਲਾਵਨੇ ਮਿਗਦਾਯੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੋਕਨਦੇ [ਕੋਕਨੁਦੇ (ਕ॰)] ਪਾਸਾਦੇ ਸਾਮਿਸੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਪਾਨੀਯਥਾਲਕਂ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਸਮਣਾ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਸਾਮਿਸੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਪਾਨੀਯਥਾਲਕਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨੋ’’ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਾਮਿਸੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਪਾਨੀਯਥਾਲਕਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਾਮਿਸੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਪਾਨੀਯਥਾਲਕਂ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੀਤਿ? ‘‘ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ’’ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ ਸਾਮਿਸੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਪਾਨੀਯਥਾਲਕਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

“ਨ ਸਾਮਿਸੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਪਾਨੀਯਥਾਲਕਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ”ਤਿ।

ਨ ਸਾਮਿਸੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਪਾਨੀਯਥਾਲਕੋ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਸਾਮਿਸੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਪਾਨੀਯਥਾਲਕਂ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ, ‘‘ਧੋਵਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਵਾ ‘‘ਧੋਵਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਵਾ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਪਞ੍ਚਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੬੩੨. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਭਗ੍ਗੇਸੁ ਵਿਹਰਤਿ ਸੁਸੁਮਾਰਗਿਰੇ ਭੇਸਕਲਾਵਨੇ ਮਿਗਦਾਯੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੋਕਨਦੇ ਪਾਸਾਦੇ ਸਸਿਤ੍ਥਕਂ ਪਤ੍ਤਧੋਵਨਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਛਡ੍ਡੇਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਸਮਣਾ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਸਸਿਤ੍ਥਕਂ ਪਤ੍ਤਧੋਵਨਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਛਡ੍ਡੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨੋ’’ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ…ਪੇ॰… ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਸਿਤ੍ਥਕਂ ਪਤ੍ਤਧੋਵਨਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਛਡ੍ਡੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ…ਪੇ॰… ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਸਿਤ੍ਥਕਂ ਪਤ੍ਤਧੋਵਨਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਛਡ੍ਡੇਨ੍ਤੀਤਿ? ‘‘ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ’’ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ…ਪੇ॰… ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ ਸਸਿਤ੍ਥਕਂ ਪਤ੍ਤਧੋਵਨਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਛਡ੍ਡੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ…ਪੇ॰… ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

“ਨ ਸਸਿਤ੍ਥਕਂ ਪਤ੍ਤਧੋਵਨਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਛਡ੍ਡੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ”ਤਿ।

ਨ ਸਸਿਤ੍ਥਕਂ ਪਤ੍ਤਧੋਵਨਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਛਡ੍ਡੇਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਸਸਿਤ੍ਥਕਂ ਪਤ੍ਤਧੋਵਨਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਛਡ੍ਡੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ, ਉਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇ ਵਾ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਛਡ੍ਡੇਤਿ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਛਟ੍ਠਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੬੩੩. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਛਤ੍ਤਪਾਣਿਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ…ਪੇ॰… ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਛਤ੍ਤਪਾਣਿਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ…ਪੇ॰… ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਤ੍ਤਪਾਣਿਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਥਾਤਿ? ‘‘ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ’’ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ…ਪੇ॰… ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਛਤ੍ਤਪਾਣਿਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਥ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ…ਪੇ॰… ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

“ਨ ਛਤ੍ਤਪਾਣਿਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ”ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦਂ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

੬੩੪. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਛਤ੍ਤਪਾਣਿਸ੍ਸ ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤੁਂ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਸਮਣਾ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਛਤ੍ਤਪਾਣਿਸ੍ਸ ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਨ ਦੇਸੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਤ੍ਤਪਾਣਿਸ੍ਸ ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

"ਨ ਛਤ੍ਤਪਾਣਿਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ"ਤਿ।

ਛਤ੍ਤਂ ਨਾਮ ਤੀਣਿ ਛਤ੍ਤਾਨਿ – ਸੇਤਚ੍ਛਤ੍ਤਂ, ਕਿਲਞ੍ਜਚ੍ਛਤ੍ਤਂ, ਪਣ੍ਣਚ੍ਛਤ੍ਤਂ ਮਣ੍ਡਲਬਦ੍ਧਂ ਸਲਾਕਬਦ੍ਧਂ।

ਧਮ੍ਮੋ ਨਾਮ ਬੁਦ੍ਧਭਾਸਿਤੋ ਸਾਵਕਭਾਸਿਤੋ ਇਸਿਭਾਸਿਤੋ ਦੇਵਤਾਭਾਸਿਤੋ ਅਤ੍ਥੂਪਸਞ੍ਹਿਤੋ ਧਮ੍ਮੂਪਸਞ੍ਹਿਤੋ।

ਦੇਸੇਯ੍ਯਾਤਿ ਪਦੇਨ ਦੇਸੇਤਿ, ਪਦੇ ਪਦੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਕ੍ਖਰਾਯ ਦੇਸੇਤਿ, ਅਕ੍ਖਰਕ੍ਖਰਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਨ ਛਤ੍ਤਪਾਣਿਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮੋ ਦੇਸੇਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਛਤ੍ਤਪਾਣਿਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ...ਪੇ॰... ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਸਤ੍ਤਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੬੩੫. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦਣ੍ਡਪਾਣਿਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰...।

"ਨ ਦਣ੍ਡਪਾਣਿਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ"ਤਿ।

ਦਣ੍ਡੋ ਨਾਮ ਮਜ੍ਝਿਮਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਚਤੁਹਤ੍ਥੋ ਦਣ੍ਡੋ। ਤਤੋ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੋ ਅਦਣ੍ਡੋ, ਓਮਕੋ ਅਦਣ੍ਡੋ।

ਨ ਦਣ੍ਡਪਾਣਿਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮੋ ਦੇਸੇਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਦਣ੍ਡਪਾਣਿਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ...ਪੇ॰... ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਅਟ੍ਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੬੩੬. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਤ੍ਥਪਾਣਿਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰...।

"ਨ ਸਤ੍ਥਪਾਣਿਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ"ਤਿ।

ਸਤ੍ਥਂ ਨਾਮ ਏਕਤੋਧਾਰਂ ਉਭਤੋਧਾਰਂ ਪਹਰਣਂ।

ਨ ਸਤ੍ਥਪਾਣਿਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮੋ ਦੇਸੇਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਸਤ੍ਥਪਾਣਿਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ...ਪੇ॰... ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਨਵਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੬੩੭. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਵੁਧਪਾਣਿਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰...।

“**ਨ ਆਵੁਧਪਾਣਿਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ**”ਤਿ।

ਆਵੁਧਂ ਨਾਮ ਚਾਪੋ ਕੋਦਣ੍ਡੋ।

ਨ ਆਵੁਧਪਾਣਿਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮੋ ਦੇਸੇਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਆਵੁਧਪਾਣਿਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ...ਪੇ॰... ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਦਸਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

ਸੁਰੁਸੁਰੁਵਗ੍ਗੋ ਛਟ੍ਠੋ।

੭. ਪਾਦੁਕਵਗ੍ਗੋ

੬੩੮. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਾਦੁਕਾਰੁਲ਼੍ਹਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰...।

“**ਨ ਪਾਦੁਕਾਰੁਲ਼੍ਹਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ**”ਤਿ।

ਨ ਪਾਦੁਕਾਰੁਲ਼੍ਹਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮੋ ਦੇਸੇਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਅਕ੍ਕਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਾ ਪਟਿਮੁਕ੍ਕਸ੍ਸ ਵਾ ਓਮੁਕ੍ਕਸ੍ਸ ਵਾ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ...ਪੇ॰... ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਪਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੬੩੯. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਪਾਹਨਾਰੁਲ਼੍ਹਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰...।

“**ਨ ਉਪਾਹਨਾਰੁਲ਼੍ਹਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾਕਰਣੀਯਾ**”ਤਿ।

ਨ ਉਪਾਹਨਾਰੁਲ਼੍ਹਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮੋ ਦੇਸੇਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਅਕ੍ਕਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਾ ਪਟਿਮੁਕ੍ਕਸ੍ਸ ਵਾ ਓਮੁਕ੍ਕਸ੍ਸ ਵਾ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ…ਪੇ॰… ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਦੁਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੬੪੦. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਯਾਨਗਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤਿ…ਪੇ॰…।

“**ਨ ਯਾਨਗਤਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ**”ਤਿ।

ਯਾਨਂ ਨਾਮ ਵਯ੍ਹਂ ਰਥੋ ਸਕਟਂ ਸਨ੍ਦਮਾਨਿਕਾ ਸਿਵਿਕਾ ਪਾਟਙ੍ਕੀ।

ਨ ਯਾਨਗਤਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮੋ ਦੇਸੇਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਯਾਨਗਤਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ…ਪੇ॰… ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਤਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੬੪੧. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਯਨਗਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤਿ…ਪੇ॰…।

“**ਨ ਸਯਨਗਤਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ**”ਤਿ।

ਨ ਸਯਨਗਤਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮੋ ਦੇਸੇਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਛਮਾਯਮ੍ਪਿ ਨਿਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਯਨਗਤਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ…ਪੇ॰… ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਚਤੁਤ੍ਥਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੬੪੨. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਲ੍ਲਤ੍ਥਿਕਾਯ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤਿ…ਪੇ॰…।

“**ਨ ਪਲ੍ਲਤ੍ਥਿਕਾਯ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ**”ਤਿ।

ਨ ਪਲ੍ਲਤ੍ਥਿਕਾਯ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮੋ ਦੇਸੇਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਹਤ੍ਥਪਲ੍ਲਤ੍ਥਿਕਾਯ ਵਾ ਦੁਸ੍ਸਪਲ੍ਲਤ੍ਥਿਕਾਯ ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ…ਪੇ॰… ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਪਞ੍ਚਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੬੪੩. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਵੇਠਿਤਸੀਸਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤਿ…ਪੇ॰…।

“**ਨ ਵੇਠਿਤਸੀਸਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ**”ਤਿ।

ਵੇਠਿਤਸੀਸੋ ਨਾਮ ਕੇਸਨ੍ਤਂ ਨ ਦਸ੍ਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵੇਠਿਤੋ ਹੋਤਿ।

ਨ ਵੇਠਿਤਸੀਸਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮੋ ਦੇਸੇਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਵੇਠਿਤਸੀਸਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ, ਕੇਸਨ੍ਤਂ ਵਿਵਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦੇਸੇਤਿ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਛਟ੍ਠਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੬੪੪. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਓਗੁਣ੍ਠਿਤਸੀਸਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤਿ…ਪੇ॰…।

“**ਨ ਓਗੁਣ੍ਠਿਤਸੀਸਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ**”ਤਿ।

ਓਗੁਣ੍ਠਿਤਸੀਸੋ ਨਾਮ ਸਸੀਸਂ ਪਾਰੁਤੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਨ ਓਗੁਣ੍ਠਿਤਸੀਸਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮੋ ਦੇਸੇਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਓਗੁਣ੍ਠਿਤਸੀਸਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ, ਸੀਸਂ ਵਿਵਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦੇਸੇਤਿ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਸਤ੍ਤਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੬੪੫. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਛਮਾਯ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਆਸਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤਿ…ਪੇ॰…।

“**ਨ ਛਮਾਯਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਆਸਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ**”ਤਿ।

ਨ ਛਮਾਯਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ [ਨਿਸਿਨ੍ਨੇਨ (ਅਟ੍ਠਕਥਾ)] ਆਸਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮੋ ਦੇਸੇਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਛਮਾਯਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਆਸਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ...ਪੇ॰... ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਅਟ੍ਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੬੪੬. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨੀਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਉਚ੍ਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤਿ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨੀਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਉਚ੍ਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨੀਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਉਚ੍ਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਥਾਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਨੀਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਉਚ੍ਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਥ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ –

੬੪੭. ''ਭੂਤਪੁਬ੍ਬਂ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਛਪਕਸ੍ਸ [ਛਵਕਸ੍ਸ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਪਜਾਪਤਿ ਗਬ੍ਭਿਨੀ ਅਹੋਸਿ। ਅਥ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਾ ਛਪਕੀ ਤਂ ਛਪਕਂ ਏਤਦਵੋਚ – 'ਗਬ੍ਭਿਨੀਮ੍ਹਿ, ਅਯ੍ਯਪੁਤ੍ਤ! ਇਚ੍ਛਾਮਿ ਅਮ੍ਬਂ ਖਾਦਿਤੁ'ਨ੍ਤਿ। 'ਨਤ੍ਥਿ ਅਮ੍ਬਂ [ਅਮ੍ਬੋ (ਸ੍ਯਾ॰)], ਅਕਾਲੋ ਅਮ੍ਬਸ੍ਸਾ'ਤਿ। 'ਸਚੇ ਨ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮਿ ਮਰਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ, ਰਞ੍ਞੋ ਅਮ੍ਬੋ ਧੁਵਫਲੋ ਹੋਤਿ। ਅਥ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸੋ ਛਪਕੋ ਯੇਨ ਸੋ ਅਮ੍ਬੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਅਮ੍ਬਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਨਿਲੀਨੋ ਅਚ੍ਛਿ । ਅਥ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਰਾਜਾ ਪੁਰੋਹਿਤੇਨ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਯੇਨ ਸੋ ਅਮ੍ਬੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਉਚ੍ਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਮਨ੍ਤਂ ਪਰਿਯਾਪੁਣਾਤਿ । ਅਥ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ , ਤਸ੍ਸ ਛਪਕਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ – 'ਯਾਵ ਅਧਮ੍ਮਿਕੋ ਅਯਂ ਰਾਜਾ, ਯਤ੍ਰ ਹਿ ਨਾਮ ਉਚ੍ਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਮਨ੍ਤਂ ਪਰਿਯਾਪੁਣਿਸ੍ਸਤਿ। ਅਯਞ੍ਚ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਅਧਮ੍ਮਿਕੋ, ਯਤ੍ਰ ਹਿ ਨਾਮ ਨੀਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਉਚ੍ਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਮਨ੍ਤਂ ਵਾਚੇਸ੍ਸਤਿ। ਅਹਞ੍ਚਮ੍ਹਿ ਅਧਮ੍ਮਿਕੋ, ਯੋਹਂ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਕਾਰਣਾ ਰਞ੍ਞੋ ਅਮ੍ਬਂ ਅਵਹਰਾਮਿ। ਸਬ੍ਬਮਿਦਂ ਚਰਿਮਂ ਕਤ'ਨ੍ਤਿ ਤਤ੍ਥੇਵ ਪਰਿਪਤਿ।

[ਇਮਾ ਗਾਥਾਯੋ ਜਾ॰ ੧.੪.੩੩-੩੫ ਜਾਤਕੇ ਅਞ੍ਞਥਾ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ] ''ਉਭੋ ਅਤ੍ਥਂ ਨ ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਉਭੋ ਧਮ੍ਮਂ ਨ ਪਸ੍ਸਰੇ।
ਯੋ ਚਾਯਂ ਮਨ੍ਤਂ ਵਾਚੇਤਿ, ਯੋ ਚਾਧਮ੍ਮੇਨਧੀਯਤਿ॥

''ਸਾਲੀਨਂ ਓਦਨੋ ਭੁਤ੍ਤੋ, ਸੁਚਿਮਂਸੂਪਸੇਚਨੋ।
ਤਸ੍ਮਾ ਧਮ੍ਮੇ ਨ ਵਤ੍ਤਾਮਿ, ਧਮ੍ਮੋ ਅਰਿਯੇਭਿ ਵਣ੍ਣਿਤੋ॥

''ਧਿਰਤ੍ਥੁ ਤਂ ਧਨਲਾਭਂ, ਯਸਲਾਭਞ੍ਚ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ।
ਯਾ ਵੁਤ੍ਤਿ ਵਿਨਿਪਾਤੇਨ, ਅਧਮ੍ਮਚਰਣੇਨ ਵਾ॥

''ਪਰਿਬ੍ਬਜ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮੇ, ਪਚਨ੍ਤੁਞ੍ਞੇਪਿ ਪਾਣਿਨੋ।
ਮਾ ਤ੍ਵਂ ਅਧਮ੍ਮੋ ਆਚਰਿਤੋ, ਅਸ੍ਮਾ ਕੁਮ੍ਭਮਿਵਾਭਿਦਾ''ਤਿ॥

''ਤਦਾਪਿ ਮੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਮਨਾਪਾ ਨੀਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਉਚ੍ਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਮਨ੍ਤਂ ਵਾਚੇਤੁਂ, ਕਿਮਙ੍ਗ ਪਨ ਏਤਰਹਿ ਨ ਅਮਨਾਪਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਨੀਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਉਚ੍ਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤੁਂ। ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

"ਨ ਨੀਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਉਚ੍ਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ"ਤਿ।

ਨ ਨੀਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਉਚ੍ਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮੋ ਦੇਸੇਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਨੀਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਉਚ੍ਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ…ਪੇ॰… ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਨਵਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੬੪੮. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਠਿਤਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤਿ…ਪੇ॰…।

“ਨ ਠਿਤੋ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ”ਤਿ।

ਨ ਠਿਤੇਨ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮੋ ਦੇਸੇਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਠਿਤੋ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ…ਪੇ॰… ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਦਸਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੬੪੯. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਚ੍ਛਤੋ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਪੁਰਤੋ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤਿ…ਪੇ॰…।

“ਨ ਪਚ੍ਛਤੋ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪੁਰਤੋ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ”ਤਿ।

ਨ ਪਚ੍ਛਤੋ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇਨ ਪੁਰਤੋ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮੋ ਦੇਸੇਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਪਚ੍ਛਤੋ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪੁਰਤੋ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ…ਪੇ॰… ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਏਕਾਦਸਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੬੫੦. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਪ੍ਪਥੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਪਥੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤਿ…ਪੇ॰…।

“ਨ ਉਪ੍ਪਥੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਥੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ”ਤਿ।

ਨ ਉਪ੍ਪਥੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇਨ ਪਥੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮੋ ਦੇਸੇਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਉਪ੍ਪਥੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਥੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ…ਪੇ॰… ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਦ੍ਵਾਦਸਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੬੫੧. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਠਿਤਾ ਉਚ੍ਚਾਰਮ੍ਪਿ ਪਸ੍ਸਾਵਮ੍ਪਿ ਕਰੋਨ੍ਤਿ…ਪੇ॰…।

“ਨ ਠਿਤੋ ਅਗਿਲਾਨੋ ਉਚ੍ਚਾਰਂ ਵਾ ਪਸ੍ਸਾਵਂ ਵਾ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ”ਤਿ।

ਨ ਠਿਤੇਨ ਅਗਿਲਾਨੇਨ ਉਚ੍ਚਾਰੋ ਵਾ ਪਸ੍ਸਾਵੋ ਵਾ ਕਾਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਠਿਤੋ ਅਗਿਲਾਨੋ ਉਚ੍ਚਾਰਂ ਵਾ ਪਸ੍ਸਾਵਂ ਵਾ ਕਰੋਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ…ਪੇ॰… ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਤੇਰਸਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੬੫੨. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਹਰਿਤੇ ਉਚ੍ਚਾਰਮ੍ਪਿ ਪਸ੍ਸਾਵਮ੍ਪਿ ਖੇਲ਼ਮ੍ਪਿ ਕਰੋਨ੍ਤਿ…ਪੇ॰…।

“ਨ ਹਰਿਤੇ ਅਗਿਲਾਨੋ ਉਚ੍ਚਾਰਂ ਵਾ ਪਸ੍ਸਾਵਂ ਵਾ ਖੇਲ਼ਂ ਵਾ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ”ਤਿ।

ਨ ਹਰਿਤੇ ਅਗਿਲਾਨੇਨ ਉਚ੍ਚਾਰੋ ਵਾ ਪਸ੍ਸਾਵੋ ਵਾ ਖੇਲ਼ੋ ਵਾ ਕਾਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਹਰਿਤੇ ਅਗਿਲਾਨੋ ਉਚ੍ਚਾਰਂ ਵਾ ਪਸ੍ਸਾਵਂ ਵਾ ਖੇਲ਼ਂ ਵਾ ਕਰੋਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ, ਅਪ੍ਪਹਰਿਤੇ ਕਤੋ ਹਰਿਤਂ ਓਤ੍ਥਰਤਿ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਚੁਦ੍ਦਸਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੬੫੩. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਦਕੇ ਉਚ੍ਚਾਰਮ੍ਪਿ ਪਸ੍ਸਾਵਮ੍ਪਿ ਖੇਲ਼ਮ੍ਪਿ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਸਮਣਾ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਿਯਾ ਉਦਕੇ ਉਚ੍ਚਾਰਮ੍ਪਿ ਪਸ੍ਸਾਵਮ੍ਪਿ ਖੇਲ਼ਮ੍ਪਿ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹੀ ਕਾਮਭੋਗਿਨੋ’’ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ…ਪੇ॰… ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਦਕੇ ਉਚ੍ਚਾਰਮ੍ਪਿ ਪਸ੍ਸਾਵਮ੍ਪਿ ਖੇਲ਼ਮ੍ਪਿ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ…ਪੇ॰… ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਦਕੇ ਉਚ੍ਚਾਰਮ੍ਪਿ ਪਸ੍ਸਾਵਮ੍ਪਿ ਖੇਲ਼ਮ੍ਪਿ ਕਰੋਥਾਤਿ? ‘‘ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ’’ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ…ਪੇ॰… ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਉਦਕੇ ਉਚ੍ਚਾਰਮ੍ਪਿ ਪਸ੍ਸਾਵਮ੍ਪਿ ਖੇਲ਼ਮ੍ਪਿ ਕਰਿਸ੍ਸਥ! ਨੇਤਂ, ਮੋਘਪੁਰਿਸਾ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ…ਪੇ॰… ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

“ਨ ਉਦਕੇ ਉਚ੍ਚਾਰਂ ਵਾ ਪਸ੍ਸਾਵਂ ਵਾ ਖੇਲ਼ਂ ਵਾ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ”ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦਂ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

੬੫੪. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਗਿਲਾਨਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਦਕੇ ਉਚ੍ਚਾਰਮ੍ਪਿ ਪਸ੍ਸਾਵਮ੍ਪਿ ਖੇਲ਼ਮ੍ਪਿ ਕਾਤੁਂ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਗਿਲਾਨੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਉਦਕੇ ਉਚ੍ਚਾਰਮ੍ਪਿ ਪਸ੍ਸਾਵਮ੍ਪਿ ਖੇਲ਼ਮ੍ਪਿ ਕਾਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਥ –

“ਨ ਉਦਕੇ ਅਗਿਲਾਨੋ ਉਚ੍ਚਾਰਂ ਵਾ ਪਸ੍ਸਾਵਂ ਵਾ ਖੇਲ਼ਂ ਵਾ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ”ਤਿ।

ਨ ਉਦਕੇ ਅਗਿਲਾਨੇਨ ਉਚ੍ਚਾਰੋ ਵਾ ਪਸ੍ਸਾਵੋ ਵਾ ਖੇਲ਼ੋ ਵਾ ਕਾਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਉਦਕੇ ਅਗਿਲਾਨੋ ਉਚ੍ਚਾਰਂ ਵਾ ਪਸ੍ਸਾਵਂ ਵਾ ਖੇਲ਼ਂ ਵਾ ਕਰੋਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ, ਥਲੇ ਕਤੋ ਉਦਕਂ ਓਤ੍ਥਰਤਿ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਖਿਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ, ਵੇਦਨਾਟ੍ਟਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਪਨ੍ਨਰਸਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

ਪਾਦੁਕਵਗ੍ਗੋ ਸਤ੍ਤਮੋ।

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਖੋ, ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ, ਸੇਖਿਯਾ ਧਮ੍ਮਾ। ਤਤ੍ਥਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੇ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ – ''ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ''? ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ – ''ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ''? ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ – ''ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ''? ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੇਤ੍ਥਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀਤਿ।

ਸੇਖਿਯਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਸੇਖਿਯਕਣ੍ਡਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੮. ਅਧਿਕਰਣਸਮਥਾ

ਇਮੇ ਖੋ ਪਨਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ ਸਤ੍ਤ ਅਧਿਕਰਣਸਮਥਾ

ਧਮ੍ਮਾ ਉਦ੍ਦੇਸਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ।

੬੫੫. ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਅਧਿਕਰਣਾਨਂ ਸਮਥਾਯ ਵੂਪਸਮਾਯ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ, ਸਤਿਵਿਨਯੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ, ਅਮੂਲ਼੍ਹਵਿਨਯੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ, ਪਟਿਞ੍ਞਾਯ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬਂ, ਯੇਭੁਯ੍ਯਸਿਕਾ, ਤਸ੍ਸਪਾਪਿਯਸਿਕਾ, ਤਿਣਵਤ੍ਥਾਰਕੋਤਿ।

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਖੋ, ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ, ਸਤ੍ਤ ਅਧਿਕਰਣਸਮਥਾ ਧਮ੍ਮਾ। ਤਤ੍ਥਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੇ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ – ''ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ''? ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ – ''ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ''? ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ – ''ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ''? ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੇਤ੍ਥਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀਤਿ।

ਅਧਿਕਰਣਸਮਥਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਂ ਖੋ, ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ, ਨਿਦਾਨਂ; ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਾਰਾਜਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ; ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਤੇਰਸ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ; ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਦ੍ਵੇ ਅਨਿਯਤਾ ਧਮ੍ਮਾ; ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਤਿਂਸ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਾ ਧਮ੍ਮਾ; ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਦ੍ਵੇਨਵੁਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਾ ਧਮ੍ਮਾ; ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਾ ਧਮ੍ਮਾ; ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਸੇਖਿਯਾ ਧਮ੍ਮਾ; ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਸਤ੍ਤ ਅਧਿਕਰਣਸਮਥਾ ਧਮ੍ਮਾ। ਏਤ੍ਤਕਂ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਸੁਤ੍ਤਾਗਤਂ ਸੁਤ੍ਤਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ ਅਨ੍ਵਦ੍ਧਮਾਸਂ ਉਦ੍ਦੇਸਂ ਆਗਚ੍ਛਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਸਬ੍ਬੇਹੇਵ ਸਮਗ੍ਗੇਹਿ ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨੇਹਿ ਅਵਿਵਦਮਾਨੇਹਿ ਸਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ।

ਮਹਾਵਿਭਙ੍ਗੋ ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ।

॥ ਨਮੋ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਅਰਹਤੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ॥

ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਵਿਭਙ੍ਗੋ

੧. ਪਾਰਾਜਿਕਕਣ੍ਡਂ (ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਵਿਭਙ੍ਗੋ)

੧. ਪਠਮਪਾਰਾਜਿਕਂ

੬੫੬. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਾਲ੍ਹੋ ਮਿਗਾਰਨਤ੍ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਿਹਾਰਂ ਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸਾਲ੍ਹੋ ਮਿਗਾਰਨਤ੍ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਇਚ੍ਛਾਮਹਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਿਹਾਰਂ ਕਾਤੁਂ। ਦੇਥ ਮੇ ਨਵਕਮ੍ਮਿਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿ''ਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਚਤਸ੍ਸੋ ਭਗਿਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਸੁ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ – ਨਨ੍ਦਾ, ਨਨ੍ਦਵਤੀ, ਸੁਨ੍ਦਰੀਨਨ੍ਦਾ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾਤਿ। ਤਾਸੁ ਸੁਨ੍ਦਰੀਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਤਰੁਣਪਬ੍ਬਜਿਤਾ ਅਭਿਰੂਪਾ ਹੋਤਿ ਦਸ੍ਸਨੀਯਾ ਪਾਸਾਦਿਕਾ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਬ੍ਯਤ੍ਤਾ ਮੇਧਾਵਿਨੀ ਦਕ੍ਖਾ ਅਨਲਸਾ, ਤਤ੍ਰੁਪਾਯਾਯ ਵੀਮਂਸਾਯ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ, ਅਲਂ ਕਾਤੁਂ ਅਲਂ ਸਂਵਿਧਾਤੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ ਸੁਨ੍ਦਰੀਨਨ੍ਦਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਿਤ੍ਵਾ ਸਾਲ੍ਹਸ੍ਸ ਮਿਗਾਰਨਤ੍ਤੁਨੋ ਨਵਕਮ੍ਮਿਕਂ ਅਦਾਸਿ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸੁਨ੍ਦਰੀਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਾਲ੍ਹਸ੍ਸ ਮਿਗਾਰਨਤ੍ਤੁਨੋ ਨਿਵੇਸਨਂ ਅਭਿਕ੍ਖਣਂ ਗਚ੍ਛਤਿ – ''ਵਾਸਿਂ ਦੇਥ, ਪਰਸੁਂ [ਫਰਸੁਂ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕ॰)] ਦੇਥ, ਕੁਠਾਰਿਂ [ਕੁਧਾਰਿਂ (ਕ॰)] ਦੇਥ, ਕੁਦ੍ਦਾਲਂ ਦੇਥ, ਨਿਖਾਦਨਂ ਦੇਥਾ''ਤਿ। ਸਾਲ੍ਹੋਪਿ ਮਿਗਾਰਨਤ੍ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੁਪਸ੍ਸਯਂ ਅਭਿਕ੍ਖਣਂ ਗਚ੍ਛਤਿ ਕਤਾਕਤਂ ਜਾਨਿਤੁਂ। ਤੇ ਅਭਿਣ੍ਹਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤਾ ਅਹੇਸੁਂ।

ਅਥ ਖੋ ਸਾਲ੍ਹੋ ਮਿਗਾਰਨਤ੍ਤਾ ਸੁਨ੍ਦਰੀਨਨ੍ਦਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਦੂਸੇਤੁਂ ਓਕਾਸਂ ਅਲਭਮਾਨੋ ਏਤਦੇਵਤ੍ਥਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਭਤ੍ਤਂ ਅਕਾਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਸਾਲ੍ਹੋ ਮਿਗਾਰਨਤ੍ਤਾ ਭਤ੍ਤਗ੍ਗੇ ਆਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਨ੍ਤੋ – ''ਏਤ੍ਤਕਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਯ੍ਯਾਯ ਸੁਨ੍ਦਰੀਨਨ੍ਦਾਯ ਵੁਡ੍ਢਤਰਾ''ਤਿ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਆਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਸਿ ''ਏਤ੍ਤਕਾ ਨਵਕਤਰਾ''ਤਿ – ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਆਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਸਿ। ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਓਕਾਸੇ ਨਿਕੂਟੇ ਸੁਨ੍ਦਰੀਨਨ੍ਦਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਆਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਸਿ, ਯਥਾ ਥੇਰਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਜਾਨੇਯ੍ਯੁਂ – ''ਨਵਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ; ਨਵਕਾਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਜਾਨੇਯ੍ਯੁਂ – ''ਥੇਰਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸਾਲ੍ਹੋ ਮਿਗਾਰਨਤ੍ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਕਾਲਂ ਆਰੋਚਾਪੇਸਿ – ''ਕਾਲੋ, ਅਯ੍ਯੇ, ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਭਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ। ਸੁਨ੍ਦਰੀਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ – ''ਨ ਬਹੁਕਤੋ ਸਾਲ੍ਹੋ ਮਿਗਾਰਨਤ੍ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਭਤ੍ਤਂ ਅਕਾਸਿ; ਮਂ ਸੋ ਦੂਸੇਤੁਕਾਮੋ। ਸਚਾਹਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਿ ਵਿਸ੍ਸਰੋ ਮੇ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ, ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਨਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਆਣਾਪੇਸਿ – ''ਗਚ੍ਛ ਮੇ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਨੀਹਰ। ਯੋ ਚੇ ਮਂ ਪੁਚ੍ਛਤਿ, 'ਗਿਲਾਨਾ'ਤਿ ਪਟਿਵੇਦੇਹੀ''ਤਿ। ''ਏਵਂ, ਅਯ੍ਯੇ''ਤਿ ਖੋ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸੁਨ੍ਦਰੀਨਨ੍ਦਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਚ੍ਚਸ੍ਸੋਸਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਾਲ੍ਹੋ ਮਿਗਾਰਨਤ੍ਤਾ ਬਹਿਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕੇ ਠਿਤੋ ਹੋਤਿ ਸੁਨ੍ਦਰੀਨਨ੍ਦਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ – ''ਕਹਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਅਯ੍ਯਾ ਸੁਨ੍ਦਰੀਨਨ੍ਦਾ? ਕਹਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਅਯ੍ਯਾ ਸੁਨ੍ਦਰੀਨਨ੍ਦਾ''ਤਿ? ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤੇ ਸੁਨ੍ਦਰੀਨਨ੍ਦਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਾਲ੍ਹਂ ਮਿਗਾਰਨਤ੍ਤਾਰਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਗਿਲਾਨਾਵੁਸੋ; ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਨੀਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸਾਲ੍ਹੋ ਮਿਗਾਰਨਤ੍ਤਾ – ''ਯਮ੍ਪਾਹਂ ਅਤ੍ਥਾਯ [ਯਂਪਾਹਂ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਭਤ੍ਤਂ ਅਕਾਸਿਂ ਅਯ੍ਯਾਯ ਸੁਨ੍ਦਰੀਨਨ੍ਦਾਯ ਕਾਰਣਾ''ਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਆਣਾਪੇਤ੍ਵਾ – ''ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਂ ਭਤ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਿਸਥਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੁਪਸ੍ਸਯੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸੁਨ੍ਦਰੀਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਬਹਾਰਾਮਕੋਟ੍ਠਕੇ ਠਿਤਾ ਹੋਤਿ ਸਾਲ੍ਹਂ ਮਿਗਾਰਨਤ੍ਤਾਰਂ ਪਤਿਮਾਨੇਨ੍ਤੀ। ਅਦ੍ਦਸਾ ਖੋ ਸੁਨ੍ਦਰੀਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਾਲ੍ਹਂ ਮਿਗਾਰਨਤ੍ਤਾਰਂ ਦੂਰਤੋਵ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ। ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਉਪਸ੍ਸਯਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਸਸੀਸਂ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਮਞ੍ਚਕੇ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਅਥ ਖੋ ਸਾਲ੍ਹੋ ਮਿਗਾਰਨਤ੍ਤਾ ਯੇਨ ਸੁਨ੍ਦਰੀਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਸੁਨ੍ਦਰੀਨਨ੍ਦਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਕਿਂ ਤੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਅਫਾਸੁ, ਕਿਸ੍ਸ ਨਿਪਨ੍ਨਾਸੀ''ਤਿ? ''ਏਵਞ੍ਹੇਤਂ, ਆਵੁਸੋ, ਹੋਤਿ ਯਾ ਅਨਿਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਇਚ੍ਛਤੀ''ਤਿ। ''ਕ੍ਯਾਹਂ ਤਂ, ਅਯ੍ਯੇ , ਨ ਇਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮਿ? ਅਪਿ ਚਾਹਂ ਓਕਾਸਂ ਨ ਲਭਾਮਿ ਤਂ ਦੂਸੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਅਵਸ੍ਸੁਤੋ ਅਵਸ੍ਸੁਤਾਯ ਸੁਨ੍ਦਰੀਨਨ੍ਦਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਕਾਯਸਂਸਗ੍ਗਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਜਰਾਦੁਬ੍ਬਲਾ ਚਰਣਗਿਲਾਨਾ ਸੁਨ੍ਦਰੀਨਨ੍ਦਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਅਵਿਦੂਰੇ ਨਿਪਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ। ਅਦ੍ਦਸਾ ਖੋ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਾਲ੍ਹਂ ਮਿਗਾਰਨਤ੍ਤਾਰਂ ਅਵਸ੍ਸੁਤਂ ਅਵਸ੍ਸੁਤਾਯ ਸੁਨ੍ਦਰੀਨਨ੍ਦਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਕਾਯਸਂਸਗ੍ਗਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਨ੍ਤਂ।

ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਉਜ੍ਝਾਯਤਿ ਖਿਯ੍ਯਤਿ ਵਿਪਾਚੇਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਸੁਨ੍ਦਰੀਨਨ੍ਦਾ ਅਵਸ੍ਸੁਤਾ ਅਵਸ੍ਸੁਤਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਕਾਯਸੰਸਗ੍ਗਂ ਸਾਦਿਯਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ! ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ ਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਾ ਲਜ੍ਜਿਨਿਯੋ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਿਕਾ ਸਿਕ੍ਖਾਕਾਮਾ ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਸੁਨ੍ਦਰੀਨਨ੍ਦਾ ਅਵਸ੍ਸੁਤਾ ਅਵਸ੍ਸੁਤਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਕਾਯਸੰਸਗ੍ਗਂ ਸਾਦਿਯਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ ਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਾ ਲਜ੍ਜਿਨੋ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਕਾ ਸਿਕ੍ਖਾਕਾਮਾ ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਸੁਨ੍ਦਰੀਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਵਸ੍ਸੁਤਾ ਅਵਸ੍ਸੁਤਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਕਾਯਸੰਸਗ੍ਗਂ ਸਾਦਿਯਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ!

ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸੁਨ੍ਦਰੀਨਨ੍ਦਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿ – ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸੁਨ੍ਦਰੀਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਵਸ੍ਸੁਤਾ ਅਵਸ੍ਸੁਤਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਕਾਯਸੰਸਗ੍ਗਂ ਸਾਦਿਯਤੀ''ਤਿ [ਸਾਦਿਯੀਤਿ (ਕ॰)]? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ – ''ਅਨਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸੁਨ੍ਦਰੀਨਨ੍ਦਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਅਨਨੁਲੋਮਿਕਂ ਅਪ੍ਪਤਿਰੂਪਂ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕਂ ਅਕਪ੍ਪਿਯਂ ਅਕਰਣੀਯਂ। ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸੁਨ੍ਦਰੀਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਵਸ੍ਸੁਤਾ ਅਵਸ੍ਸੁਤਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਕਾਯਸੰਸਗ੍ਗਂ ਸਾਦਿਯਿਸ੍ਸਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਭਿਯ੍ਯੋਭਾਵਾਯ। ਅਥ ਖ੍ਵੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ , ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਞ੍ਚੇਵ ਅਪ੍ਪਸਾਦਾਯ ਪਸਨ੍ਨਾਨਞ੍ਚ ਏਕਚ੍ਚਾਨਂ ਅਞ੍ਞਥਤ੍ਤਾਯਾ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਸੁਨ੍ਦਰੀਨਨ੍ਦਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ਦੁਬ੍ਭਰਤਾਯ ਦੁਪ੍ਪੋਸਤਾਯ ਮਹਿਚ੍ਛਤਾਯ ਅਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਿਤਾਯ [ਅਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਤਾਯ (ਸ੍ਯਾ॰), ਅਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਿਯਾ (ਕ॰)] ਸਙ੍ਗਣਿਕਾਯ ਕੋਸਜ੍ਜਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਿਤ੍ਵਾ, ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਸੁਭਰਤਾਯ ਸੁਪੋਸਤਾਯ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਸ੍ਸ [ਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਿਯਾ (ਕ॰)] ਸਲ੍ਲੇਖਸ੍ਸ ਧੁਤਸ੍ਸ ਪਾਸਾਦਿਕਸ੍ਸ ਅਪਚਯਸ੍ਸ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਿਤ੍ਵਾ, ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਤਦਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ ਤਦਨੁਲੋਮਿਕਂ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਪੇਸ੍ਸਾਮਿ ਦਸ ਅਤ੍ਥਵਸੇ ਪਟਿਚ੍ਚ – ਸਙ੍ਘਸੁਟ੍ਠੁਤਾਯ, ਸਙ੍ਘਫਾਸੁਤਾਯ, ਦੁਮ੍ਮਙ੍ਕੂਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਨਿਗ੍ਗਹਾਯ , ਪੇਸਲਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਫਾਸੁਵਿਹਾਰਾਯ, ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਿਕਾਨਂ ਆਸਵਾਨਂ ਸਂਵਰਾਯ, ਸਮ੍ਪਰਾਯਿਕਾਨਂ ਆਸਵਾਨਂ ਪਟਿਘਾਤਾਯ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਪਸਾਦਾਯ, ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਭਿਯ੍ਯੋਭਾਵਾਯ, ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਟ੍ਠਿਤਿਯਾ ਵਿਨਯਾਨੁਗ੍ਗਹਾਯ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੬੫੭. "ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਵਸ੍ਸੁਤਾ ਅਵਸ੍ਸੁਤਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਅਧਕ੍ਖਕਂ ਉਬ੍ਭਜਾਣੁਮਣ੍ਡਲਂ ਆਮਸਨਂ ਵਾ ਪਰਾਮਸਨਂ ਵਾ ਗਹਣਂ ਵਾ ਛੁਪਨਂ ਵਾ ਪਟਿਪੀਲ਼ਨਂ ਵਾ ਸਾਦਿਯੇਯ੍ਯ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਪਾਰਾਜਿਕਾ ਹੋਤਿ ਅਸਂਵਾਸਾ ਉਬ੍ਭਜਾਣੁਮਣ੍ਡਲਿਕਾ"ਤਿ।

੬੫੮. ਯਾ ਪਨਾਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ ਯਥਾਯੁਤ੍ਤਾ ਯਥਾਜਚ੍ਚਾ ਯਥਾਨਾਮਾ ਯਥਾਗੋਤ੍ਤਾ ਯਥਾਸੀਲਾ ਯਥਾਵਿਹਾਰਿਨੀ ਯਥਾਗੋਚਰਾ ਥੇਰਾ ਵਾ ਨਵਾ ਵਾ ਮਜ੍ਝਿਮਾ ਵਾ, ਏਸਾ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਯਾ ਪਨਾਤਿ।

ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ ਭਿਕ੍ਖਿਕਾਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ; ਭਿਕ੍ਖਾਚਰਿਯਂ ਅਜ੍ਝੁਪਗਤਾਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ; ਭਿਨ੍ਨਪਟਧਰਾਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ; ਸਮਞ੍ਞਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ; ਪਟਿਞ੍ਞਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ; ਏਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ; ਤੀਹਿ ਸਰਣਗਮਨੇਹਿ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ; ਭਦ੍ਰਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ; ਸਾਰਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ; ਸੇਖਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ; ਅਸੇਖਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ; ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਉਭਤੋਸਙ੍ਘੇਨ ਞਤ੍ਤਿਚਤੁਤ੍ਥੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਅਕੁਪ੍ਪੇਨ ਠਾਨਾਰਹੇਨ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ। ਤਤ੍ਰ ਯਾਯਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਉਭਤੋਸਙ੍ਘੇਨ ਞਤ੍ਤਿਚਤੁਤ੍ਥੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਅਕੁਪ੍ਪੇਨ ਠਾਨਾਰਹੇਨ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਅਵਸ੍ਸੁਤਾ ਨਾਮ ਸਾਰਤ੍ਤਾ ਅਪੇਕ੍ਖਵਤੀ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤਾ।

ਅਵਸ੍ਸੁਤੋ ਨਾਮ ਸਾਰਤ੍ਤੋ ਅਪੇਕ੍ਖਵਾ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤੋ।

ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲੋ ਨਾਮ ਮਨੁਸ੍ਸਪੁਰਿਸੋ ਨ ਯਕ੍ਖੋ ਨ ਪੇਤੋ ਨ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤੋ ਵਿਞ੍ਞੂ ਪਟਿਬਲੋ ਕਾਯਸਂਸਗ੍ਗਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤੁਂ।

ਅਧਕ੍ਖਕਨ੍ਤਿ ਹੇਟ੍ਠਕ੍ਖਕਂ।

ਉਬ੍ਭਜਾਣੁਮਣ੍ਡਲਨ੍ਤਿ ਉਪਰਿਜਾਣੁਮਣ੍ਡਲਂ।

ਆਮਸਨਂ ਨਾਮ ਆਮਟ੍ਠਮਤ੍ਤਂ।

ਪਰਾਮਸਨਂ ਨਾਮ ਇਤੋਚਿਤੋ ਚ ਸਞ੍ਚੋਪਨਂ।

ਗਹਣਂ ਨਾਮ ਗਹਿਤਮਤ੍ਤਂ।

ਛੁਪਨਂ ਨਾਮ ਫੁਟ੍ਠਮਤ੍ਤਂ।

ਪਟਿਪੀਲ਼ਨਂ ਵਾ ਸਾਦਿਯੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਙ੍ਗਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਪ੍ਪੀਲ਼ਨਂ ਸਾਦਿਯਤਿ।

ਅਯਮ੍ਪੀਤਿ ਪੁਰਿਮਾਯੋ ਉਪਾਦਾਯ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਪਾਰਾਜਿਕਾ ਹੋਤੀਤਿ ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਨਾਮ ਪੁਰਿਸੋ ਸੀਸਚ੍ਛਿਨ੍ਨੋ ਅਭਬ੍ਬੋ ਤੇਨ ਸਰੀਰਬਨ੍ਧਨੇਨ ਜੀਵਿਤੁਂ, ਏਵਮੇਵ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਵਸ੍ਸੁਤਾ ਅਵਸ੍ਸੁਤਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਅਧਕ੍ਖਕਂ ਉਬ੍ਭਜਾਣੁਮਣ੍ਡਲਂ ਆਮਸਨਂ ਵਾ ਪਰਾਮਸਨਂ ਵਾ ਗਹਣਂ ਵਾ ਛੁਪਨਂ ਵਾ ਪਟਿਪੀਲ਼ਨਂ ਵਾ ਸਾਦਿਯਨ੍ਤੀ ਅਸ੍ਸਮਣੀ ਹੋਤਿ ਅਸਕ੍ਯਧੀਤਾ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਪਾਰਾਜਿਕਾ ਹੋਤੀਤਿ।

ਅਸਂਵਾਸਾਤਿ ਸਂਵਾਸੋ ਨਾਮ ਏਕਕਮ੍ਮਂ ਏਕੁਦ੍ਦੇਸੋ ਸਮਸਿਕ੍ਖਤਾ, ਏਸੋ ਸਂਵਾਸੋ ਨਾਮ। ਸੋ ਤਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਅਸਂਵਾਸਾਤਿ।

੬੫੯. ਉਭਤੋਅਵਸ੍ਸੁਤੇ ਅਧਕ੍ਖਕਂ ਉਬ੍ਭਜਾਣੁਮਣ੍ਡਲਂ ਕਾਯੇਨ ਕਾਯਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਰਾਜਿਕਸ੍ਸ। ਕਾਯੇਨ ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਸ੍ਸ। ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧੇਨ ਕਾਯਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਸ੍ਸ। ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧੇਨ ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੇਨ ਕਾਯਂ ਆਮਸਤਿ , ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੇਨ ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੇਨ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਉਬ੍ਭਕ੍ਖਕਂ ਅਧੋਜਾਣੁਮਣ੍ਡਲਂ ਕਾਯੇਨ ਕਾਯਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਸ੍ਸ। ਕਾਯੇਨ ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧੇਨ ਕਾਯਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧੇਨ ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੇਨ ਕਾਯਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੇਨ ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੇਨ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੬੬੦. ਏਕਤੋਅਵਸ੍ਸੁਤੇ ਅਧਕ੍ਖਕਂ ਉਬ੍ਭਜਾਣੁਮਣ੍ਡਲਂ ਕਾਯੇਨ ਕਾਯਂ ਆਮਸਤਿ , ਆਪਤ੍ਤਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਸ੍ਸ। ਕਾਯੇਨ ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧਂ ਆਮਸਤਿ , ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧੇਨ ਕਾਯਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧੇਨ

ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੇਨ ਕਾਯਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੇਨ ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੇਨ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਉਬ੍ਭਕ੍ਖਕਂ ਅਧੋਜਾਣੁਮਣ੍ਡਲਂ ਕਾਯੇਨ ਕਾਯਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਕਾਯੇਨ ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧੇਨ ਕਾਯਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧੇਨ ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੇਨ ਕਾਯਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੇਨ ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੇਨ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੬੬੧. ਉਭਤੋਅਵਸ੍ਸੁਤੇ ਯਕ੍ਖਸ੍ਸ ਵਾ ਪੇਤਸ੍ਸ ਵਾ ਪਣ੍ਡਕਸ੍ਸ ਵਾ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਮਨੁਸ੍ਸਵਿਗ੍ਗਹਸ੍ਸ ਵਾ ਅਧਕ੍ਖਕਂ ਉਬ੍ਭਜਾਣੁਮਣ੍ਡਲਂ ਕਾਯੇਨ ਕਾਯਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਸ੍ਸ। ਕਾਯੇਨ ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧੇਨ ਕਾਯਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧੇਨ ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੇਨ ਕਾਯਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੇਨ ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੇਨ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਉਬ੍ਭਕ੍ਖਕਂ ਅਧੋਜਾਣੁਮਣ੍ਡਲਂ ਕਾਯੇਨ ਕਾਯਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਕਾਯੇਨ ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧੇਨ ਕਾਯਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧੇਨ ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੇਨ ਕਾਯਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੇਨ ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੇਨ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੬੬੨. ਏਕਤੋਅਵਸ੍ਸੁਤੇ ਅਧਕ੍ਖਕਂ ਉਬ੍ਭਜਾਣੁਮਣ੍ਡਲਂ ਕਾਯੇਨ ਕਾਯਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਕਾਯੇਨ ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧੇਨ ਕਾਯਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧੇਨ ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੇਨ ਕਾਯਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੇਨ ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੇਨ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਉਬ੍ਭਕ੍ਖਕਂ ਅਧੋਜਾਣੁਮਣ੍ਡਲਂ ਕਾਯੇਨ ਕਾਯਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਕਾਯੇਨ ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧੇਨ ਕਾਯਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧੇਨ ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੇਨ ਕਾਯਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੇਨ ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੇਨ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਆਮਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੬੬੩. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਿਯਾ, ਅਸਾਦਿਯਨ੍ਤਿਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਖਿਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤਾਯ, ਵੇਦਨਾਟ੍ਟਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਪਠਮਪਾਰਾਜਿਕਂ ਸਮਤ੍ਤਂ [ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਵਿਭਙ੍ਗੇ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਗਣਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਹਿ§ਅਸਾਧਾਰਣਵਸੇਨ ਪਕਾਸਿਤਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ]।

੨. ਦੁਤਿਯਪਾਰਾਜਿਕਂ

੬੬੪. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸੁਨ੍ਦਰੀਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਾਲ੍ਹੇਨ ਮਿਗਾਰਨਤ੍ਤੁਨਾ ਗਬ੍ਭਿਨੀ ਹੋਤਿ । ਯਾਵ ਗਬ੍ਭੋ ਤਰੁਣੋ ਅਹੋਸਿ ਤਾਵ ਛਾਦੇਸਿ। ਪਰਿਪਕ੍ਕੇ ਗਬ੍ਭੇ ਵਿਬ੍ਭਮਿਤ੍ਵਾ ਵਿਜਾਯਿ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਸੁਨ੍ਦਰੀਨਨ੍ਦਾ ਖੋ, ਅਯ੍ਯੇ, ਅਚਿਰਵਿਬ੍ਭਨ੍ਤਾ ਵਿਜਾਤਾ। ਕਚ੍ਚਿ ਨੋ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਯੇਵ ਸਮਾਨਾ ਗਬ੍ਭਿਨੀ''ਤਿ? ''ਏਵਂ, ਅਯ੍ਯੇ''ਤਿ। ''ਕਿਸ੍ਸ ਪਨ ਤ੍ਵਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਜਾਨਂ ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਧਮ੍ਮਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਨੇਵਤ੍ਤਨਾ ਪਟਿਚੋਦੇਸਿ ਨ ਗਣਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸੀ''ਤਿ? ''ਯੋ ਏਤਿਸ੍ਸਾ ਅਵਣ੍ਣੋ ਮਯ੍ਹੇਸੋ ਅਵਣ੍ਣੋ, ਯਾ ਏਤਿਸ੍ਸਾ ਅਕਿਤ੍ਤਿ ਮਯ੍ਹੇਸਾ ਅਕਿਤ੍ਤਿ, ਯੋ ਏਤਿਸ੍ਸਾ ਅਯਸੋ ਮਯ੍ਹੇਸੋ ਅਯਸੋ, ਯੋ ਏਤਿਸ੍ਸਾ ਅਲਾਭੋ ਮਯ੍ਹੇਸੋ ਅਲਾਭੋ। ਕ੍ਯਾਹਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਵਣ੍ਣਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਕਿਤ੍ਤਿਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਯਸਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਲਾਭਂ ਪਰੇਸਂ ਆਰੋਚੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ? ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਜਾਨਂ ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਧਮ੍ਮਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਨੇਵਤ੍ਤਨਾ ਪਟਿਚੋਦੇਸ੍ਸਤਿ ਨ ਗਣਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਭਿਕ੍ਖੂ [ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ...ਪੇ॰... (?)] ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿ – ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਜਾਨਂ ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਧਮ੍ਮਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਨੇਵਤ੍ਤਨਾ ਪਟਿਚੋਦੇਤਿ [ਪਟਿਚੋਦੇਸਿ... ਆਰੋਚੇਸੀਤਿ (ਕ॰)] ਨ ਗਣਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਤੀ''ਤਿ [ਪਟਿਚੋਦੇਸਿ... ਆਰੋਚੇਸੀਤਿ (ਕ॰)]? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਜਾਨਂ ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਧਮ੍ਮਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਨੇਵਤ੍ਤਨਾ ਪਟਿਚੋਦੇਸ੍ਸਤਿ ਨ ਗਣਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸ੍ਸਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੬੬੫. **"ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਜਾਨਂ ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਧਮ੍ਮਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਨੇਵਤ੍ਤਨਾ ਪਟਿਚੋਦੇਯ੍ਯ ਨ ਗਣਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਯ੍ਯ, ਯਦਾ ਚ ਸਾ ਠਿਤਾ ਵਾ ਅਸ੍ਸ ਚੁਤਾ ਵਾ ਨਾਸਿਤਾ ਵਾ ਅਵਸ੍ਸਟਾ ਵਾ, ਸਾ ਪਚ੍ਛਾ ਏਵਂ ਵਦੇਯ੍ਯ - 'ਪੁਬ੍ਬੇਵਾਹਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਅਞ੍ਞਾਸਿਂ ਏਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਏਵਰੂਪਾ ਚ ਏਵਰੂਪਾ ਚ ਸਾ ਭਗਿਨੀਤਿ , ਨੋ ਚ ਖੋ ਅਤ੍ਤਨਾ ਪਟਿਚੋਦੇਸ੍ਸਂ ਨ ਗਣਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸ੍ਸ'ਨ੍ਤਿ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਪਾਰਾਜਿਕਾ ਹੋਤਿ ਅਸਂਵਾਸਾ ਵਜ੍ਜਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾ**''ਤਿ।

੬੬੬. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਜਾਨਾਤਿ ਨਾਮ ਸਾਮਂ ਵਾ ਜਾਨਾਤਿ, ਅਞ੍ਞੇ ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤਿ, ਸਾ ਵਾ ਆਰੋਚੇਤਿ।

ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਧਮ੍ਮਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨਨ੍ਤਿ ਅਟ੍ਠਨ੍ਨਂ ਪਾਰਾਜਿਕਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨਂ।

ਨੇਵਤ੍ਤਨਾ ਪਟਿਚੋਦੇਯ੍ਯਾਤਿ ਨ ਸਯਂ ਚੋਦੇਯ੍ਯ।

ਨ ਗਣਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਯ੍ਯਾਤਿ ਨ ਅਞ੍ਞਾਸਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਆਰੋਚੇਯ੍ਯ।

ਯਦਾ ਚ ਸਾ ਠਿਤਾ ਵਾ ਅਸ੍ਸ ਚੁਤਾ ਵਾਤਿ **ਠਿਤਾ** ਨਾਮ ਸਲਿਙ੍ਗੇ ਠਿਤਾ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਚੁਤਾ** ਨਾਮ ਕਾਲਙ੍ਕਤਾ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਨਾਸਿਤਾ** ਨਾਮ ਸਯਂ ਵਾ ਵਿਬ੍ਭਨ੍ਤਾ ਹੋਤਿ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਵਾ ਨਾਸਿਤਾ। **ਅਵਸ੍ਸਟਾ** ਨਾਮ ਤਿਤ੍ਥਾਯਤਨਂ ਸਙ੍ਕਨ੍ਤਾ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਸਾ ਪਚ੍ਛਾ ਏਵਂ ਵਦੇਯ੍ਯ – ''ਪੁਬ੍ਬੇਵਾਹਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਅਞ੍ਞਾਸਿਂ ਏਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਏਵਰੂਪਾ ਚ ਏਵਰੂਪਾ ਚ ਸਾ ਭਗਿਨੀ''ਤਿ।

ਨੇ ਚ ਖੋ ਅਤ੍ਤਨਾ ਪਟਿਚੋਦੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਸਯਂ ਵਾ ਨ ਚੋਦੇਸ੍ਸਂ।

ਨ ਗਣਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਨ ਅਞ੍ਞਾਸਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਆਰੋਚੇਸ੍ਸਂ।

ਅਯਮ੍ਪੀਤਿ ਪੁਰਿਮਾਯੋ ਉਪਾਦਾਯ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਪਾਰਾਜਿਕਾ ਹੋਤੀਤਿ ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਨਾਮ ਪਣ੍ਡੁਪਲਾਸੋ ਬਨ੍ਧਨਾ ਪਮੁਤ੍ਤੋ ਅਭਬ੍ਬੋ ਹਰਿਤਤ੍ਥਾਯ, ਏਵਮੇਵ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਜਾਨਂ ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਧਮ੍ਮਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਨੇਵ ਅਤ੍ਤਨਾ ਪਟਿਚੋਦੇਸ੍ਸਾਮਿ ਨ ਗਣਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਧੁਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਮਤ੍ਤੇ ਅਸ੍ਸਮਣੀ ਹੋਤਿ ਅਸਕ੍ਯਧੀਤਾ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਪਾਰਾਜਿਕਾ ਹੋਤੀਤਿ।

ਅਸਂਵਾਸਾਤਿ ਸਂਵਾਸੋ ਨਾਮ ਏਕਕਮ੍ਮਂ ਏਕੁਦ੍ਦੇਸੋ ਸਮਸਿਕ੍ਖਤਾ। ਏਸੋ ਸਂਵਾਸੋ ਨਾਮ। ਸੋ ਤਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਨਤ੍ਥਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਅਸਂਵਾਸਾਤਿ।

੬੬੭. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ''ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਭਣ੍ਡਨਂ ਵਾ ਕਲਹੋ ਵਾ ਵਿਗ੍ਗਹੋ ਵਾ ਵਿਵਾਦੋ ਵਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਨਾਰੋਚੇਤਿ, ''ਸਙ੍ਘਭੇਦੋ ਵਾ ਸਙ੍ਘਰਾਜਿ ਵਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਨਾਰੋਚੇਤਿ, ''ਅਯਂ ਕਕ੍ਖਲ਼ਾ ਫਰੁਸਾ ਜੀਵਿਤਨ੍ਤਰਾਯਂ ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਨ੍ਤਰਾਯਂ ਵਾ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਨਾਰੋਚੇਤਿ, ਅਞ੍ਞਾ ਪਤਿਰੂਪਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੀ ਨਾਰੋਚੇਤਿ, ਨਚ੍ਛਾਦੇਤੁਕਾਮਾ ਨਾਰੋਚੇਤਿ, ਪਞ੍ਞਾਯਿਸ੍ਸਤਿ ਸਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨਾਤਿ ਨਾਰੋਚੇਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ...ਪੇ॰... ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਦੁਤਿਯਪਾਰਾਜਿਕਂ ਸਮਤ੍ਤਂ।

੩. ਤਤਿਯਪਾਰਾਜਿਕਂ

੬੬੮. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਸਙ੍ਘੇਨ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਅਰਿਟ੍ਠਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਗਦ੍ਧਬਾਧਿਪੁਬ੍ਬਂ ਅਨੁਵਤ੍ਤਤਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਸਙ੍ਘੇਨ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਅਰਿਟ੍ਠਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਗਦ੍ਧਬਾਧਿਪੁਬ੍ਬਂ ਅਨੁਵਤ੍ਤਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਸਙ੍ਘੇਨ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਅਰਿਟ੍ਠਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਗਦ੍ਧਬਾਧਿਪੁਬ੍ਬਂ ਅਨੁਵਤ੍ਤਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਸਙ੍ਘੇਨ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਅਰਿਟ੍ਠਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਗਦ੍ਧਬਾਧਿਪੁਬ੍ਬਂ ਅਨੁਵਤ੍ਤਿਸ੍ਸਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੬੬੯. **"ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਸਙ੍ਘੇਨ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਧਮ੍ਮੇਨ ਵਿਨਯੇਨ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨੇਨ ਅਨਾਦਰਂ ਅਪ੍ਪਟਿਕਾਰਂ ਅਕਤਸਹਾਯਂ ਤਮਨੁਵਤ੍ਤੇਯ੍ਯ, ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯਾ - 'ਏਸੋ ਖੋ, ਅਯ੍ਯੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਸਙ੍ਘੇਨ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ ਧਮ੍ਮੇਨ ਵਿਨਯੇਨ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨੇਨ ਅਨਾਦਰੋ ਅਪ੍ਪਟਿਕਾਰੋ ਅਕਤਸਹਾਯੋ, ਮਾਯ੍ਯੇ, ਏਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨੁਵਤ੍ਤੀ'ਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ ਤਥੇਵ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯ, ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਯਾਵਤਤਿਯਂ**

ਸਮਨੁਭਾਸਿਤਬ੍ਬਾ ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ। ਯਾਵਤਤਿਯਂ ਚੇ ਸਮਨੁਭਾਸਿਯਮਾਨਾ ਤਂ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਕੁਸਲਂ। ਨੋ ਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਪਾਰਾਜਿਕਾ ਹੋਤਿ ਅਸਂਵਾਸਾ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾਨੁਵਤ੍ਤਿਕਾ''ਤਿ।

੬੭੦. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਸਮਗ੍ਗੋ ਨਾਮ ਸਙ੍ਘੋ ਸਮਾਨਸਂਵਾਸਕੋ ਸਮਾਨਸੀਮਾਯਂ ਠਿਤੋ।

ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ ਵਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ ਵਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ ਵਾ [ਅਦਸ੍ਸਨੇਨ ਵਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇਨ ਵਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇਨ ਵਾ (ਕ॰), ਅਦਸ੍ਸਨੇ ਵਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ ਵਾ ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ ਵਾ (?)] ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ।

ਧਮ੍ਮੇਨ ਵਿਨਯੇਨਾਤਿ ਯੇਨ ਧਮ੍ਮੇਨ ਯੇਨ ਵਿਨਯੇਨ।

ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨੇਨਾਤਿ ਜਿਨਸਾਸਨੇਨ ਬੁਦ੍ਧਸਾਸਨੇਨ।

ਅਨਾਦਰੋ ਨਾਮ ਸਙ੍ਘਂ ਵਾ ਗਣਂ ਵਾ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਵਾ ਕਮ੍ਮਂ ਵਾ ਨਾਦਿਯਤਿ।

ਅਪ੍ਪਟਿਕਾਰੋ ਨਾਮ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ ਅਨੋਸਾਰਿਤੋ।

ਅਕਤਸਹਾਯੋ ਨਾਮ ਸਮਾਨਸਂਵਾਸਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਸਹਾਯਾ। ਸੋ ਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਅਕਤਸਹਾਯੋਤਿ।

ਤਮਨੁਵਤ੍ਤੇਯ੍ਯਾਤਿ ਯਂਦਿਟ੍ਠਿਕੋ ਸੋ ਹੋਤਿ ਯਂਖਨ੍ਤਿਕੋ ਯਂਰੁਚਿਕੋ, ਸਾਪਿ ਤਂਦਿਟ੍ਠਿਕਾ ਹੋਤਿ ਤਂਖਨ੍ਤਿਕਾ ਤਂਰੁਚਿਕਾ।

ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ ਯਾ ਸਾ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾਨੁਵਤ੍ਤਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ।

ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹੀਤਿ ਅਞ੍ਞਾਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ। ਯਾ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਯਾ ਸੁਣਨ੍ਤਿ ਤਾਹਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਏਸੋ ਖੋ, ਅਯ੍ਯੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਸਙ੍ਘੇਨ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ ਧਮ੍ਮੇਨ ਵਿਨਯੇਨ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨੇਨ ਅਨਾਦਰੋ ਅਪ੍ਪਟਿਕਾਰੋ ਅਕਤਸਹਾਯੋ। ਮਾਯ੍ਯੇ, ਏਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨੁਵਤ੍ਤੀ''ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ, ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਕੁਸਲਂ; ਨੋ ਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਸੁਤ੍ਵਾ ਨ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝਮ੍ਪਿ ਆਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਏਸੋ ਖੋ, ਅਯ੍ਯੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਸਙ੍ਘੇਨ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ ਧਮ੍ਮੇਨ ਵਿਨਯੇਨ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨੇਨ ਅਨਾਦਰੋ ਅਪ੍ਪਟਿਕਾਰੋ ਅਕਤਸਹਾਯੋ। ਮਾਯ੍ਯੇ, ਏਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨੁਵਤ੍ਤੀ''ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ, ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਕੁਸਲਂ। ਨੋ ਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਮਨੁਭਾਸਿਤਬ੍ਬਾ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਮਨੁਭਾਸਿਤਬ੍ਬਾ। ਬ੍ਯਤ੍ਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਟਿਬਲਾਯ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੬੭੧. ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਸਙ੍ਘੇਨ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਧਮ੍ਮੇਨ ਵਿਨਯੇਨ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨੇਨ ਅਨਾਦਰਂ ਅਪ੍ਪਟਿਕਾਰਂ ਅਕਤਸਹਾਯਂ ਤਮਨੁਵਤ੍ਤਤਿ, ਸਾ ਤਂ ਵਤ੍ਥੁਂ ਨ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਸਮਨੁਭਾਸੇਯ੍ਯ ਤਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਸ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਸਙ੍ਘੇਨ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਧਮ੍ਮੇਨ ਵਿਨਯੇਨ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨੇਨ ਅਨਾਦਰਂ ਅਪ੍ਪਟਿਕਾਰਂ ਅਕਤਸਹਾਯਂ ਤਮਨੁਵਤ੍ਤਤਿ। ਸਾ ਤਂ ਵਤ੍ਥੁਂ ਨ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਸਮਨੁਭਾਸਤਿ

ਤਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਸ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ। ਯਸ੍ਸਾ ਅਯ੍ਯਾਯ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥನ੍ਨਾਮਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਮਨੁਭਾਸਨਾ ਤਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਸ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ, ਸਾ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸਾ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸਾ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰...।

''ਸਮਨੁਭਟ੍ਠਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਤਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਸ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ''ਤਿ।

ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਦ੍ਵੀਹਿ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਹਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਾ, ਕਮ੍ਮਵਾਚਾ ਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਰਾਜਿਕਸ੍ਸ।

ਅਯਮ੍ਪੀਤਿ ਪੁਰਿਮਾਯੋ ਉਪਾਦਾਯ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਪਾਰਾਜਿਕਾ ਹੋਤੀਤਿ ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਨਾਮ ਪੁਥੁਸਿਲਾ ਦ੍ਵੇਧਾ ਭਿਨ੍ਨਾ ਅਪ੍ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕਾ ਹੋਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਯਾਵਤਤਿਯਂ ਸਮਨੁਭਾਸਨਾਯ ਨ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨ੍ਤੀ ਅਸ੍ਸਮਣੀ ਹੋਤਿ ਅਸਕ੍ਯਧੀਤਾ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਪਾਰਾਜਿਕਾ ਹੋਤੀਤਿ।

ਅਸਂਵਾਸਾਤਿ **ਸਂਵਾਸੋ** ਨਾਮ ਏਕਕਮ੍ਮਂ ਏਕੁਦ੍ਦੇਸੋ ਸਮਸਿਕ੍ਖਤਾ। ਏਸੋ ਸਂਵਾਸੋ ਨਾਮ। ਸੋ ਤਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਨਤ੍ਥਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਅਸਂਵਾਸਾਤਿ।

੬੭੨. ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ ਨ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਰਾਜਿਕਸ੍ਸ। ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕਾ ਨ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਰਾਜਿਕਸ੍ਸ। ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ ਨ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਰਾਜਿਕਸ੍ਸ।

ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੬੭੩. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਮਨੁਭਾਸਨ੍ਤਿਯਾ, ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨ੍ਤਿਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ...ਪੇ॰... ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਤਤਿਯਪਾਰਾਜਿਕਂ ਸਮਤ੍ਤਂ।

੪. ਚਤੁਤ੍ਥਪਾਰਾਜਿਕਂ

੬੭੪. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਵਸ੍ਸੁਤਾ ਅਵਸ੍ਸੁਤਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਗ੍ਗਹਣਮ੍ਪਿ ਸਾਦਿਯਨ੍ਤਿ, ਸਙ੍ਘਾਟਿਕਣ੍ਣਗ੍ਗਹਣਮ੍ਪਿ ਸਾਦਿਯਨ੍ਤਿ, ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿਪਿ, ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤਿਪਿ, ਸਙ੍ਕੇਤਮ੍ਪਿ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਪੁਰਿਸਸ੍ਸਪਿ ਅਬ੍ਭਾਗਮਨਂ ਸਾਦਿਯਨ੍ਤਿ, ਛਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਅਨੁਪਵਿਸਨ੍ਤਿ, ਕਾਯਮ੍ਪਿ ਤਦਤ੍ਥਾਯ ਉਪਸਂਹਰਨ੍ਤਿ ਏਤਸ੍ਸ ਅਸਦ੍ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਸੇਵਨਤ੍ਥਾਯ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਵਸ੍ਸੁਤਾ ਅਵਸ੍ਸੁਤਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਗ੍ਗਹਣਮ੍ਪਿ ਸਾਦਿਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਸਙ੍ਘਾਟਿਕਣ੍ਣਗ੍ਗਹਣਮ੍ਪਿ ਸਾਦਿਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ, ਸਲ੍ਲਪਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ, ਸਙ੍ਕੇਤਮ੍ਪਿ ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਪੁਰਿਸਸ੍ਸਪਿ ਅਬ੍ਭਾਗਮਨਂ ਸਾਦਿਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਛਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਅਨੁਪਵਿਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਕਾਯਮ੍ਪਿ ਤਦਤ੍ਥਾਯ ਉਪਸਂਹਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਏਤਸ੍ਸ ਅਸਦ੍ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਸੇਵਨਤ੍ਥਾਯਾ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਵਸ੍ਸੁਤਾ ਅਵਸ੍ਸੁਤਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਗ੍ਗਹਣਮ੍ਪਿ ਸਾਦਿਯਨ੍ਤਿ, ਸਙ੍ਘਾਟਿਕਣ੍ਣਗ੍ਗਹਣਮ੍ਪਿ ਸਾਦਿਯਨ੍ਤਿ, ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿਪਿ, ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤਿਪਿ, ਸਙ੍ਕੇਤਮ੍ਪਿ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਪੁਰਿਸਸ੍ਸਪਿ ਅਬ੍ਭਾਗਮਨਂ ਸਾਦਿਯਨ੍ਤਿ, ਛਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਅਨੁਪਵਿਸਨ੍ਤਿ, ਕਾਯਮ੍ਪਿ ਤਦਤ੍ਥਾਯ ਉਪਸਂਹਰਨ੍ਤਿ ਏਤਸ੍ਸ

ਅਸਦ੍ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਸੇਵਨਤ੍ਥਾਯਾਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਵਸ੍ਸੁਤਾ ਅਵਸ੍ਸੁਤਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਗ੍ਗਹਣਮ੍ਪਿ ਸਾਦਿਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਸਙ੍ਘਾਟਿਕਣ੍ਣਗ੍ਗਹਣਮ੍ਪਿ ਸਾਦਿਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ, ਸਲ੍ਲਪਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ, ਸਙ੍ਕੇਤਮ੍ਪਿ ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਪੁਰਿਸਸ੍ਸਪਿ ਅਬ੍ਭਾਗਮਨਂ ਸਾਦਿਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਛਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਅਨੁਪਵਿਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਕਾਯਮ੍ਪਿ ਤਦਤ੍ਥਾਯ ਉਪਸਂਹਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਏਤਸ੍ਸ ਅਸਦ੍ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਸੇਵਨਤ੍ਥਾਯ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੬੭੫. **''ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਵਸ੍ਸੁਤਾ ਅਵਸ੍ਸੁਤਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਗ੍ਗਹਣਂ** ਵਾ **ਸਾਦਿਯੇਯ੍ਯ, ਸਙ੍ਘਾਟਿਕਣ੍ਣਗ੍ਗਹਣਂ** ਵਾ **ਸਾਦਿਯੇਯ੍ਯ, ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠੇਯ੍ਯ** ਵਾ, **ਸਲ੍ਲਪੇਯ੍ਯ** ਵਾ, **ਸਙ੍ਕੇਤਂ** ਵਾ **ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ** , **ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ** ਵਾ **ਅਬ੍ਭਾਗਮਨਂ ਸਾਦਿਯੇਯ੍ਯ, ਛਨ੍ਨਂ** ਵਾ **ਅਨੁਪਵਿਸੇਯ੍ਯ, ਕਾਯਂ** ਵਾ **ਤਦਤ੍ਥਾਯ ਉਪਸਂਹਰੇਯ੍ਯ ਏਤਸ੍ਸ ਅਸਦ੍ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਸੇਵਨਤ੍ਥਾਯ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਪਾਰਾਜਿਕਾ ਹੋਤਿ ਅਸਂਵਾਸਾ ਅਟ੍ਠਵਤ੍ਥੁਕਾ''**ਤਿ।

੬੭੬. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਅਵਸ੍ਸੁਤਾ ਨਾਮ ਸਾਰਤ੍ਤਾ ਅਪੇਕ੍ਖਵਤੀ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤਾ।

ਅਵਸ੍ਸੁਤੋ ਨਾਮ ਸਾਰਤ੍ਤੋ ਅਪੇਕ੍ਖਵਾ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤੋ।

ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲੋ ਨਾਮ ਮਨੁਸ੍ਸਪੁਰਿਸੋ, ਨ ਯਕ੍ਖੋ ਨ ਪੇਤੋ ਨ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤੋ ਵਿਞ੍ਞੂ ਪਟਿਬਲੋ ਕਾਯਸਂਸਗ੍ਗਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤੁਂ।

ਹਤ੍ਥਗ੍ਗਹਣਂ ਵਾ **ਸਾਦਿਯੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਹਤ੍ਥੋ ਨਾਮ ਕਪ੍ਪਰਂ ਉਪਾਦਾਯ ਯਾਵ ਅਗ੍ਗਨਖਾ। ਏਤਸ੍ਸ ਅਸਦ੍ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਸੇਵਨਤ੍ਥਾਯ ਉਬ੍ਭਕ੍ਖਕਂ ਅਧੋਜਾਣੁਮਣ੍ਡਲਂ ਗਹਣਂ ਸਾਦਿਯਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਸ੍ਸ।

ਸਙ੍ਘਾਟਿਕਣ੍ਣਗ੍ਗਹਣਂ ਵਾ **ਸਾਦਿਯੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਏਤਸ੍ਸ ਅਸਦ੍ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਸੇਵਨਤ੍ਥਾਯ ਨਿਵਤ੍ਥਂ ਵਾ ਪਾਰੁਤਂ ਵਾ ਗਹਣਂ ਸਾਦਿਯਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਸ੍ਸ।

ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠੇਯ੍ਯ ਵਾਤਿ ਏਤਸ੍ਸ ਅਸਦ੍ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਸੇਵਨਤ੍ਥਾਯ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਪਾਸੇ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਸ੍ਸ।

ਸਲ੍ਲਪੇਯ੍ਯ ਵਾਤਿ ਏਤਸ੍ਸ ਅਸਦ੍ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਸੇਵਨਤ੍ਥਾਯ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਪਾਸੇ ਠਿਤਾ ਸਲ੍ਲਪਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਸ੍ਸ।

ਸਙ੍ਕੇਤਂ ਵਾ **ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਏਤਸ੍ਸ ਅਸਦ੍ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਸੇਵਨਤ੍ਥਾਯ ਪੁਰਿਸੇਨ – ''ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਓਕਾਸਂ [ਇਦਂ ਪਦਂ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਨ ਦਿਸ੍ਸਤਿ] ਆਗਚ੍ਛਾ''ਤਿ – ਵੁਤ੍ਤਾ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਪਦੇ ਪਦੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਪਾਸਂ ਓਕ੍ਕਨ੍ਤਮਤ੍ਤੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਸ੍ਸ।

ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਵਾ **ਅਬ੍ਭਾਗਮਨਂ ਸਾਦਿਯੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਏਤਸ੍ਸ ਅਸਦ੍ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਸੇਵਨਤ੍ਥਾਯ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਅਬ੍ਭਾਗਮਨਂ ਸਾਦਿਯਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਹਤ੍ਥਪਾਸਂ ਓਕ੍ਕਨ੍ਤਮਤ੍ਤੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਸ੍ਸ।

ਛਨ੍ਨਂ ਵਾ **ਅਨੁਪਵਿਸੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਏਤਸ੍ਸ ਅਸਦ੍ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਸੇਵਨਤ੍ਥਾਯ ਯੇਨ ਕੇਨਚਿ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ ਓਕਾਸਂ ਪਵਿਟ੍ਠਮਤ੍ਤੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਸ੍ਸ।

ਕਾਯਂ ਵਾ ਤਦਤ੍ਥਾਯ ਉਪਸਂਹਰੇਯ੍ਯਾਤਿ ਏਤਸ੍ਸ ਅਸਦ੍ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਸੇਵਨਤ੍ਥਾਯ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਪਾਸੇ ਠਿਤਾ ਕਾਯਂ ਉਪਸਂਹਰਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਸ੍ਸ।

ਅਯਮ੍ਪੀਤਿ ਪੁਰਿਮਾਯੋ ਉਪਾਦਾਯ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਪਾਰਾਜਿਕਾ ਹੋਤੀਤਿ ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਨਾਮ ਤਾਲੋ ਮਤ੍ਥਕਚ੍ਛਿਨ੍ਨੋ ਅਭਬ੍ਬੋ ਪੁਨ ਵਿਰੁਲ੍ਹਿਯਾ ਏਵਮੇਵ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਟ੍ਠਮਂ ਵਤ੍ਥੁਂ ਪਰਿਪੂਰੇਨ੍ਤੀ ਅਸ੍ਸਮਣੀ ਹੋਤਿ ਅਸਕ੍ਯਧੀਤਾ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਪਾਰਾਜਿਕਾ ਹੋਤੀਤਿ।

ਅਸਂਵਾਸਾਤਿ ਸਂਵਾਸੋ ਨਾਮ ਏਕਕਮ੍ਮਂ ਏਕੁਦ੍ਦੇਸੋ ਸਮਸਿਕ੍ਖਤਾ। ਏਸੋ ਸਂਵਾਸੋ ਨਾਮ। ਸੋ ਤਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਨਤ੍ਥਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਅਸਂਵਾਸਾਤਿ।

੬੭੭. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਿਯਾ, ਅਸਾਦਿਯਨ੍ਤਿਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਖਿਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤਾਯ, ਵੇਦਨਾਟ੍ਟਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਚਤੁਤ੍ਥਪਾਰਾਜਿਕਂ ਸਮਤ੍ਤਂ।

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਖੋ, ਅਯ੍ਯਾਯੋ, ਅਟ੍ਠ ਪਾਰਾਜਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ। ਯੇਸਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਵਾ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨ ਲਭਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਾਸਂ, ਯਥਾ ਪੁਰੇ ਤਥਾ ਪਚ੍ਛਾ, ਪਾਰਾਜਿਕਾ ਹੋਤਿ ਅਸਂਵਾਸਾ। ਤਤ੍ਥਾਯ੍ਯਾਯੋ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ – ''ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ''? ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ – ''ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ''? ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ – ''ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ''? ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੇਤ੍ਥਾਯ੍ਯਾਯੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀਤਿ।

ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਵਿਭਙ੍ਗੇ ਪਾਰਾਜਿਕਕਣ੍ਡਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੨. ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਕਣ੍ਡਂ (ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਵਿਭਙ੍ਗੋ)

੧. ਪਠਮਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

ਇਮੇ ਖੋ ਪਨਾਯ੍ਯਾਯੋ ਸਤ੍ਤਰਸ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ

ਧਮ੍ਮਾ ਉਦ੍ਦੇਸਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ।

੬੭੮. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਉਪਾਸਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਉਦੋਸਿਤਂ [ਉਦ੍ਦੋਸਿਤਂ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਦਤ੍ਵਾ ਕਾਲਙ੍ਕਤੋ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਦ੍ਵੇ ਪੁਤ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ – ਏਕੋ ਅਸ੍ਸਦ੍ਧੋ ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨੋ, ਏਕੋ ਸਦ੍ਧੋ ਪਸਨ੍ਨੋ। ਤੇ ਪੇਤ੍ਤਿਕਂ ਸਾਪਤੇਯ੍ਯਂ ਵਿਭਜਿਂਸੁ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਅਸ੍ਸਦ੍ਧੋ ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨੋ ਤਂ ਸਦ੍ਧਂ ਪਸਨ੍ਨਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਉਦੋਸਿਤੋ, ਤਂ ਭਾਜੇਮਾ''ਤਿ। ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤੇ ਸੋ ਸਦ੍ਧੋ ਪਸਨ੍ਨੋ ਤਂ ਅਸ੍ਸਦ੍ਧਂ ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਮਾਯ੍ਯੋ, ਏਵਂ ਅਵਚ। ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪਿਤੁਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨੋ''ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਸੋ ਅਸ੍ਸਦ੍ਧੋ ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨੋ ਤਂ ਸਦ੍ਧਂ ਪਸਨ੍ਨਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਉਦੋਸਿਤੋ, ਤਂ ਭਾਜੇਮਾ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਸਦ੍ਧੋ ਪਸਨ੍ਨੋ ਤਂ ਅਸ੍ਸਦ੍ਧਂ ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਮਾਯ੍ਯੋ, ਏਵਂ ਅਵਚ। ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪਿਤੁਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨੋ''ਤਿ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਖੋ ਸੋ ਅਸ੍ਸਦ੍ਧੋ ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨੋ ਤਂ ਸਦ੍ਧਂ ਪਸਨ੍ਨਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਉਦੋਸਿਤੋ, ਤਂ ਭਾਜੇਮਾ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਸਦ੍ਧੋ ਪਸਨ੍ਨੋ – ''ਸਚੇ ਮਯ੍ਹਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਹਮ੍ਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ – ਤਂ ਅਸ੍ਸਦ੍ਧਂ ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਭਾਜੇਮਾ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਉਦੋਸਿਤੋ ਤੇਹਿ ਭਾਜੀਯਮਾਨੋ ਤਸ੍ਸ ਅਸ੍ਸਦ੍ਧਸ੍ਸ ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪਾਪੁਣਾਤਿ [ਪਾਪੁਣਿ (ਸ੍ਯਾ॰)]। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਅਸ੍ਸਦ੍ਧੋ ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਨਿਕ੍ਖਮਥਾਯ੍ਯੇ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਉਦੋਸਿਤੋ''ਤਿ।

ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤੇ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਤਂ ਪੁਰਿਸਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਮਾਯ੍ਯੋ, ਏਵਂ ਅਵਚ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਪਿਤੁਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨੋ''ਤਿ। ''ਦਿਨ੍ਨੋ ਨ ਦਿਨ੍ਨੋ''ਤਿ ਵੋਹਾਰਿਕੇ ਮਹਾਮਤ੍ਤੇ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਮਹਾਮਤ੍ਤਾ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ''ਕੋ, ਅਯ੍ਯੇ, ਜਾਨਾਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨੋ''ਤਿ? ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤੇ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਤੇ ਮਹਾਮਤ੍ਤੇ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਅਪਿ ਨਾਯ੍ਯੋ [ਅਪਿ ਨ੍ਵਯ੍ਯਾ (ਸ੍ਯਾ॰), ਅਪਿ ਨਾਯ੍ਯੋ (ਕ॰)] ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਦਿਟ੍ਠਂ ਵਾ ਸੁਤਂ ਵਾ ਸਕ੍ਖਿਂ ਠਪਯਿਤ੍ਵਾ ਦਾਨਂ ਦਿਯ੍ਯਮਾਨ''ਨ੍ਤਿ ? ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਮਹਾਮਤ੍ਤਾ – ''ਸਚ੍ਚਂ ਖੋ ਅਯ੍ਯਾ ਆਹਾ''ਤਿ ਤਂ ਉਦੋਸਿਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਕਂਸੁ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਪੁਰਿਸੋ ਪਰਾਜਿਤੋ ਉਜ੍ਝਾਯਤਿ ਖਿਯ੍ਯਤਿ ਵਿਪਾਚੇਤਿ – ''ਅਸ੍ਸਮਣਿਯੋ ਇਮਾ ਮੁਣ੍ਡਾ ਬਨ੍ਧਕਿਨਿਯੋ। ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਉਦੋਸਿਤਂ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ! ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਮਹਾਮਤ੍ਤਾਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਮਹਾਮਤ੍ਤਾ ਤਂ ਪੁਰਿਸਂ ਦਣ੍ਡਾਪੇਸੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਪੁਰਿਸੋ ਦਣ੍ਡਿਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨੂਪਸ੍ਸਯਸ੍ਸ ਅਵਿਦੂਰੇ ਆਜੀਵਕਸੇਯ੍ਯਂ ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਆਜੀਵਕੇ ਉਯ੍ਯੋਜੇਸਿ – ''ਏਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਚ੍ਛਾਵਦਥਾ''ਤਿ।

ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਮਹਾਮਤ੍ਤਾਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਮਹਾਮਤ੍ਤਾ ਤਂ ਪੁਰਿਸਂ ਬਨ੍ਧਾਪੇਸੁਂ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਪਠਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਉਦੋਸਿਤਂ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਾਪੇਸੁਂ, ਦੁਤਿਯਂ ਦਣ੍ਡਾਪੇਸੁਂ, ਤਤਿਯਂ ਬਨ੍ਧਾਪੇਸੁਂ। ਇਦਾਨਿ ਘਾਤਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਉਸ੍ਸਯਵਾਦਿਕਾ ਵਿਹਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਉਸ੍ਸਯਵਾਦਿਕਾ ਵਿਹਰਤੀਤਿ। ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਉਸ੍ਸਯਵਾਦਿਕਾ ਵਿਹਰਿਸ੍ਸਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੬੭੯. **“ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਉਸ੍ਸਯਵਾਦਿਕਾ ਵਿਹਰੇਯਜ ਗਹਪਤਿਨਾ ਵਾ ਗਹਪਤਿਪੁਤ੍ਤੇਨ ਵਾ ਦਾਸੇਨ ਵਾ ਕਮ੍ਮਕਾਰੇਨ [ਕਮ੍ਮਕਰੇਨ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਵਾ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਸਮਣਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕੇਨਾਪਿ, ਅਯਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਠਮਾਪਤ੍ਤਿਕਂ ਧਮ੍ਮਂ ਆਪਨ੍ਨਾ ਨਿਸ੍ਸਾਰਣੀਯਂ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸ**”ਨ੍ਤਿ।

੬੮੦. **ਯਾ ਪਨ**ਾਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਉਸ੍ਸਯਵਾਦਿਕਾ ਨਾਮ ਅਡ੍ਡਕਾਰਿਕਾ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਗਹਪਤਿ ਨਾਮ ਯੋ ਕੋਚਿ ਅਗਾਰਂ ਅਜ੍ਝਾਵਸਤਿ।

ਗਹਪਤਿਪੁਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਯੇ ਕੇਚਿ ਪੁਤ੍ਤਭਾਤਰੋ।

ਦਾਸੋ ਨਾਮ ਅਨ੍ਤੋਜਾਤੋ ਧਨਕ੍ਕੀਤੋ ਕਰਮਰਾਨੀਤੋ ।

ਕਮ੍ਮਕਾਰੋ ਨਾਮ ਭਟਕੋ ਆਹਤਕੋ।

ਸਮਣਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕੋ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਞ੍ਚ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਞ੍ਚ ਸਾਮਣੇਰਞ੍ਚ ਸਾਮਣੇਰਿਞ੍ਚ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਯੋ ਕੋਚਿ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕਸਮਾਪਨ੍ਨੋ।

ਅਡ੍ਡਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਦੁਤਿਯਂ ਵਾ ਪਰਿਯੇਸਤਿ ਗਚ੍ਛਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਏਕਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਦੁਤਿਯਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਸ੍ਸ। ਅਡ੍ਡਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਸ੍ਸ।

ਪਠਮਾਪਤ੍ਤਿਕਨ੍ਤਿ ਸਹ ਵਤ੍ਥੁਜ੍ਝਾਚਾਰਾ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਅਸਮਨੁਭਾਸਨਾਯ।

ਨਿਸ੍ਸਾਰਣੀਯਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘਮ੍ਹਾ ਨਿਸ੍ਸਾਰੀਯਤਿ।

ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘੋਵ ਤਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦੇਤਿ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਤਿ ਅਬ੍ਭੇਤਿ, ਨ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਨ ਏਕਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ’’ਤਿ। ਤਸ੍ਸੇਵ ਆਪਤ੍ਤਿਨਿਕਾਯਸ੍ਸ ਨਾਮਕਮ੍ਮਂ ਅਧਿਵਚਨਂ। ਤੇਨਪਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ’’ਤਿ।

੬੮੧. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਆਕਡ੍ਢੀਯਮਾਨਾ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਆਰਕ੍ਖਂ ਯਾਚਤਿ, ਅਨੋਦਿਸ੍ਸ ਆਚਿਕ੍ਖਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ...ਪੇ॰... ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਪਠਮਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੨. ਦੁਤਿਯਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੬੮੨. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਵੇਸਾਲਿਯਂ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਲਿਚ੍ਛਵਿਸ੍ਸ ਪਜਾਪਤਿ ਅਤਿਚਾਰਿਨੀ ਹੋਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਲਿਚ੍ਛਵਿ ਤਂ ਇਤ੍ਥਿਂ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਸਾਧੁ ਵਿਰਮਾਹਿ, ਅਨਤ੍ਥਂ ਖੋ ਤੇ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਏਵਮ੍ਪਿ ਸਾ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ ਨਾਦਿਯਿ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਵੇਸਾਲਿਯਂ ਲਿਚ੍ਛਵਿਗਣੋ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤੋ ਹੋਤਿ ਕੇਨਚਿਦੇਵ ਕਰਣੀਯੇਨ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਲਿਚ੍ਛਵਿ ਤੇ ਲਿਚ੍ਛਵਯੋ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਏਕਂ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੋ , ਇਤ੍ਥਿਂ ਅਨੁਜਾਨਾਥਾ’’ਤਿ। ‘‘ਕਾ ਨਾਮ ਸਾ’’ਤਿ? ‘‘ਮਯ੍ਹਂ ਪਜਾਪਤਿ ਅਤਿਚਰਤਿ, ਤਂ ਘਾਤੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਜਾਨਾਹੀ’’ਤਿ। ਅਸ੍ਸੋਸਿ ਖੋ ਸਾ ਇਤ੍ਥੀ

– ''ਸਾਮਿਕੋ ਕਿਰ ਮਂ ਘਾਤੇਤੁਕਾਮੋ''ਤਿ। ਵਰਭਣ੍ਡਂ ਆਦਾਯ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਿਤ੍ਥਿਯੇ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਯਾਚਿ। ਤਿਤ੍ਥਿਯਾ ਨ ਇਚ੍ਛਿਂਸੁ ਪਬ੍ਬਾਜੇਤੁਂ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਯਾਚਿ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋਪਿ ਨ ਇਚ੍ਛਿਂਸੁ ਪਬ੍ਬਾਜੇਤੁਂ। ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਣ੍ਡਕਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਯਾਚਿ। ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਣ੍ਡਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਾਜੇਸਿ।

ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਲਿਚ੍ਛਵਿ ਤਂ ਇਤ੍ਥਿਂ ਗਵੇਸਨ੍ਤੋ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਸੁ ਪਬ੍ਬਜਿਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਯੇਨ ਰਾਜਾ ਪਸੇਨਦਿ ਕੋਸਲੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਪਸੇਨਦਿਂ ਕੋਸਲਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਪਜਾਪਤਿ ਮੇ, ਦੇਵ, ਵਰਭਣ੍ਡਂ ਆਦਾਯ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਅਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤਾ। ਤਂ ਦੇਵੋ ਅਨੁਜਾਨਾਤੂ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਣੇ, ਵਿਚਿਨਿਤ੍ਵਾ ਆਚਿਕ੍ਖਾ''ਤਿ। ''ਦਿਟ੍ਠਾ, ਦੇਵ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਸੁ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾ''ਤਿ। ''ਸਚੇ, ਭਣੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਸੁ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾ, ਨ ਸਾ ਲਬ੍ਭਾ ਕਿਞ੍ਚਿ ਕਾਤੁਂ। ਸ੍ਵਾਕ੍ਖਾਤੋ ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮੋ, ਚਰਤੁ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਂ ਸਮ੍ਮਾ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਕਿਰਿਯਾਯਾ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਲਿਚ੍ਛਵਿ ਉਜ੍ਝਾਯਤਿ ਖਿਯ੍ਯਤਿ ਵਿਪਾਚੇਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਚੋਰਿਂ ਪਬ੍ਬਾਜੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤਸ੍ਸ ਲਿਚ੍ਛਵਿਸ੍ਸ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਸ੍ਸ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਚੋਰਿਂ ਪਬ੍ਬਾਜੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਚੋਰਿਂ ਪਬ੍ਬਾਜੇਤੀਤਿ [ਪਬ੍ਬਾਜੇਸੀਤਿ (ਕ॰)]? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਚੋਰਿਂ ਪਬ੍ਬਾਜੇਸ੍ਸਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੬੮੩. **''ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਜਾਨਂ ਚੋਰਿਂ ਵਜ੍ਝਂ ਵਿਦਿਤਂ ਅਨਪਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਵਾ ਸਙ੍ਘਂ ਵਾ ਗਣਂ ਵਾ ਪੂਗਂ ਵਾ ਸੇਣਿਂ ਵਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਕਪ੍ਪਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਠਮਾਪਤ੍ਤਿਕਂ ਧਮ੍ਮਂ ਆਪਨ੍ਨਾ ਨਿਸ੍ਸਾਰਣੀਯਂ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸ**''ਨ੍ਤਿ।

੬੮੪. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਜਾਨਾਤਿ ਨਾਮ ਸਾਮਂ ਵਾ ਜਾਨਾਤਿ ਅਞ੍ਞੇ ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤਿ, ਸਾ ਵਾ ਆਰੋਚੇਤਿ।

ਚੋਰੀ ਨਾਮ ਯਾ ਪਞ੍ਚਮਾਸਕਂ ਵਾ ਅਤਿਰੇਕਪਞ੍ਚਮਾਸਕਂ ਵਾ ਅਗ੍ਘਨਕਂ ਅਦਿਨ੍ਨਂ ਥੇਯ੍ਯਸਙ੍ਖਾਤਂ ਆਦਿਯਤਿ, ਏਸਾ ਚੋਰੀ ਨਾਮ।

ਵਜ੍ਝਾ ਨਾਮ ਯਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵਜ੍ਝਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਹੋਤਿ।

ਵਿਦਿਤਾ ਨਾਮ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਞਾਤਾ ਹੋਤਿ ''ਵਜ੍ਝਾ ਏਸਾ''ਤਿ।

ਅਨਪਲੋਕੇਤ੍ਵਾਤਿ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ।

ਰਾਜਾ ਨਾਮ ਯਤ੍ਥ ਰਾਜਾ ਅਨੁਸਾਸਤਿ, ਰਾਜਾ ਅਪਲੋਕੇਤਬ੍ਬੋ।

ਸਙ੍ਘੋ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ ਅਪਲੋਕੇਤਬ੍ਬੋ।

ਗਣੋ ਨਾਮ ਯਤ੍ਥ ਗਣੋ ਅਨੁਸਾਸਤਿ, ਗਣੋ ਅਪਲੋਕੇਤਬ੍ਬੋ।

ਪੂਗੋ ਨਾਮ ਯਤ੍ਥ ਪੂਗੋ ਅਨੁਸਾਸਤਿ, ਪੂਗੋ ਅਪਲੋਕੇਤਬ੍ਬੋ।

ਸੇਣਿ ਨਾਮ ਯਤ੍ਥ ਸੇਣਿ ਅਨੁਸਾਸਤਿ, ਸੇਣਿ ਅਪਲੋਕੇਤਬ੍ਬੋ।

ਅਵੁਵਤ੍ਥ ਕਪ੍ਪਾਤਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਕਪ੍ਪਂ। **ਕਪ੍ਪਂ** ਨਾਮ ਦ੍ਵੇ ਕਪ੍ਪਾਨਿ – ਤਿਤ੍ਥਿਯੇਸੁ ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾ ਹੋਤਿ ਅਵੁਵਾਸੁ ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਸੁ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾ। ਅਵੁਵਤ੍ਥ ਕਪ੍ਪਾ ''ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਗਣਂ ਵਾ ਆਚਰਿਨਿਂ ਵਾ ਪਤ੍ਤਂ ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਵਾ ਪਰਿਯੇਸਤਿ, ਸੀਮਂ ਵਾ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਦ੍ਵੀਹਿ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਹਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਾ। ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਪਜ੍ਝਾਯਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਸ੍ਸ। ਗਣਸ੍ਸ ਚ ਆਚਰਿਨਿਯਾ ਚ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਯਮ੍ਪੀਤਿ ਪੁਰਿਮਂ ਉਪਾਦਾਯ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਪਠਮਾਪਤ੍ਤਿਕਨ੍ਤਿ ਸਹ ਵਤ੍ਥੁਜ੍ਝਾਚਾਰਾ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਅਸਮਨੁਭਾਸਨਾਯ।

ਨਿਸ੍ਸਾਰਣੀਯਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘਮ੍ਹਾ ਨਿਸ੍ਸਾਰੀਯਤਿ।

ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਤੇਨਪਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋਤਿ।

੬੮੫. ਚੋਰਿਯਾ ਚੋਰਿਸਞ੍ਞਾ ਅਵੁਵਤ੍ਥ ਕਪ੍ਪਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਸ੍ਸ। ਚੋਰਿਯਾ ਵੇਮਤਿਕਾ ਅਵੁਵਤ੍ਥ ਕਪ੍ਪਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਚੋਰਿਯਾ ਅਚੋਰਿਸਞ੍ਞਾ ਅਵੁਵਤ੍ਥ ਕਪ੍ਪਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਅਚੋਰਿਯਾ ਚੋਰਿਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਚੋਰਿਯਾ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਚੋਰਿਯਾ ਅਚੋਰਿਸਞ੍ਞਾ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੬੮੬. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਜਾਨਨ੍ਤੀ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਅਪਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਕਪ੍ਪਕਤਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਦੁਤਿਯਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੩. ਤਤਿਯਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੬੮੭. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਦ੍ਦਾਯ ਕਾਪਿਲਾਨਿਯਾ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਭਣ੍ਡਿਤ੍ਵਾ ਗਾਮਕਂ [ਗਾਮਕੇ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਞਾਤਿਕੁਲਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਭਦ੍ਦਾ ਕਾਪਿਲਾਨੀ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪੁਚ੍ਛਿ – ''ਕਹਂ ਇਤ੍ਥੰਨਾਮਾ, ਨ ਦਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ! ''ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਭਣ੍ਡਿਤ੍ਵਾ ਨ ਦਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ''ਅਮ੍ਮਾ, ਅਮੁਕਸ੍ਮਿਂ ਗਾਮਕੇ ਏਤਿਸ੍ਸਾ ਞਾਤਿਕੁਲਂ। ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਿਚਿਨਥਾ''ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਕਿਸ੍ਸ ਤ੍ਵਂ, ਅਯ੍ਯੇ , ਏਕਿਕਾ ਆਗਤਾ, ਕਚ੍ਚਿਸਿ ਅਪ੍ਪਧਂਸਿਤਾ''ਤਿ? ''ਅਪ੍ਪਧਂਸਿਤਾਮ੍ਹਿ, ਅਯ੍ਯੇ''ਤਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਏਕਾ ਗਾਮਨ੍ਤਰਂ ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਏਕਾ ਗਾਮਨ੍ਤਰਂ ਗਚ੍ਛਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ , ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਏਕਾ ਗਾਮਨ੍ਤਰਂ ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

''ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਏਕਾ ਗਾਮਨ੍ਤਰਂ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਠਮਾਪਤ੍ਤਿਕਂ ਧਮ੍ਮਂ ਆਪਨ੍ਨਾ ਨਿਸ੍ਸਾਰਣੀਯਂ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸ''ਨ੍ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦੰ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ।

੬੮੮. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਦ੍ਵੇ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਸਾਕੇਤਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿੰ ਅਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਪ੍ਪਟਿਪਨ੍ਨਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਨਦੀ ਤਰਿਤਬ੍ਬਾ ਹੋਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਨਾਵਿਕੇ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਤਦਵੋਚੁੰ – ''ਸਾਧੁ ਨੋ, ਆਵੁਸੋ, ਤਾਰੇਥਾ''ਤਿ। ''ਨਾਯ੍ਯੇ, ਸਕ੍ਕਾ ਉਭੋ ਸਕਿੰ ਤਾਰੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਏਕੋ ਏਕੰ ਉਤ੍ਤਾਰੇਸਿ। ਉਤ੍ਤਿਣ੍ਣੋ ਉਤ੍ਤਿਣ੍ਣੰ ਦੂਸੇਸਿ। ਅਨੁਤ੍ਤਿਣ੍ਣੋ ਅਨੁਤ੍ਤਿਣ੍ਣੰ ਦੂਸੇਸਿ। ਤਾ ਪਚ੍ਛਾ ਸਮਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਚ੍ਛਿੰਸੁ – ''ਕਚ੍ਚਿਸਿ, ਅਯ੍ਯੇ, ਅਪ੍ਪਧੰਸਿਤਾ''ਤਿ? ''ਪਧੰਸਿਤਾਮ੍ਹਿ, ਅਯ੍ਯੇ! ਤ੍ਵੰ ਪਨ, ਅਯ੍ਯੇ, ਅਪ੍ਪਧੰਸਿਤਾ''ਤਿ? ''ਪਧੰਸਿਤਾਮ੍ਹਿ, ਅਯ੍ਯੇ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਸਾਵਤ੍ਥਿੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਏਕਾ ਨਦੀਪਾਰੰ ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਏਕਾ ਨਦੀਪਾਰੰ ਗਚ੍ਛਤੀ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚੰ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਏਕਾ ਨਦੀਪਾਰੰ ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਤਿ! ਨੇਤੰ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨੰ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

"ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਏਕਾ ਵਾ ਗਾਮਨ੍ਤਰੰ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਏਕਾ ਵਾ ਨਦੀਪਾਰੰ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਠਮਾਪਤ੍ਤਿਕੰ ਧਮ੍ਮੰ ਆਪਨ੍ਨਾ ਨਿਸ੍ਸਾਰਣੀਯੰ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸ"ਨ੍ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦੰ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ।

੬੮੯. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਕੋਸਲੇਸੁ ਜਨਪਦੇ ਸਾਵਤ੍ਥਿੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ [ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ (ਕ॰)] ਸਾਯੰ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਗਾਮੰ ਉਪਗਚ੍ਛਿੰਸੁ। ਤਤ੍ਥ ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਭਿਰੂਪਾ ਹੋਤਿ ਦਸ੍ਸਨੀਯਾ ਪਾਸਾਦਿਕਾ। ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਪੁਰਿਸੋ ਤਸ੍ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਹ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਪੁਰਿਸੋ ਤਾਸੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਸੇਯ੍ਯੰ ਪਞ੍ਞਪੇਨ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸੇਯ੍ਯੰ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਪਞ੍ਞਾਪੇਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ – ''ਪਰਿਯੁਟ੍ਠਿਤੋ ਅਯੰ ਪੁਰਿਸੋ; ਸਚੇ ਰਤ੍ਤਿੰ ਆਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਤਿ, ਵਿਸ੍ਸਰੋ ਮੇ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਕੁਲੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸੇਯ੍ਯੰ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਪੁਰਿਸੋ ਰਤ੍ਤਿੰ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿੰ ਗਵੇਸਨ੍ਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਘਟ੍ਟੇਸਿ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿੰ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿਯੋ ਏਵਮਾਹੰਸੁ – ''ਨਿਸ੍ਸੰਸਯੰ ਖੋ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪੁਰਿਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਾ''ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਤਸ੍ਸਾ ਰਤ੍ତਿਯਾ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਯੇਨ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿੰ ਏਤਦਵੋਚੁੰ – ''ਕਿਸ੍ਸ ਤ੍ਵੰ, ਅਯ੍ਯੇ, ਪੁਰਿਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਾ''ਤਿ? ''ਨਾਹੰ, ਅਯ੍ਯੇ, ਪੁਰਿਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਾ''ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਏਕਾ ਰਤ੍ਤਿੰ ਵਿਪ੍ਪਵਸਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਏਕਾ ਰਤ੍ਤਿੰ ਵਿਪ੍ਪਵਸੀਤਿ [ਵਿਪ੍ਪਵਸੀਤਿ (ਕ॰)]? ''ਸਚ੍ਚੰ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਏਕਾ ਰਤ੍ਤਿੰ ਵਿਪ੍ਪਵਸਿਸ੍ਸਤਿ! ਨੇਤੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨੰ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

"ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਏਕਾ ਵਾ ਗਾਮਨ੍ਤਰੰ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਏਕਾ ਵਾ ਨਦੀਪਾਰੰ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਏਕਾ ਵਾ ਰਤ੍ਤਿੰ ਵਿਪ੍ਪਵਸੇਯ੍ਯ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਠਮਾਪਤ੍ਤਿਕੰ ਧਮ੍ਮੰ ਆਪਨ੍ਨਾ ਨਿਸ੍ਸਾਰਣੀਯੰ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸ"ਨ੍ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦੰ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ।

੬੯੦. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਕੋਸਲੇਸੁ ਜਨਪਦੇ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਅਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਪ੍ਪਟਿਪਨ੍ਨਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਵਚ੍ਚੇਨ ਪੀਲ਼ਿਤਾ ਏਕਿਕਾ ਓਹੀਯਿਤ੍ਵਾ [ਓਹਿਯਿਤ੍ਵਾ (ਕ॰)] ਪਚ੍ਛਾ ਅਗਮਾਸਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਦੂਸੇਸੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਯੇਨ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਕਿਸ੍ਸ ਤ੍ਵਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਏਕਿਕਾ ਓਹੀਨਾ, ਕਚ੍ਚਿਸਿ ਅਪ੍ਪਧਂਸਿਤਾ''ਤਿ? ''ਪਧਂਸਿਤਾਮ੍ਹਿ, ਅਯ੍ਯੇ''ਤਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਏਕਾ ਗਣਮ੍ਹਾ ਓਹੀਯਿਸ੍ਸਤੀਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਏਕਾ ਗਣਮ੍ਹਾ ਓਹੀਯਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ । ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਏਕਾ ਗਣਮ੍ਹਾ ਓਹੀਯਿਸ੍ਸਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੬੯੧. "**ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਏਕਾ ਵਾ ਗਾਮਨ੍ਤਰਂ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਏਕਾ ਵਾ ਨਦੀਪਾਰਂ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਏਕਾ ਵਾ ਰਤ੍ਤਿਂ ਵਿਪ੍ਪਵਸੇਯ੍ਯ, ਏਕਾ ਵਾ ਗਣਮ੍ਹਾ ਓਹੀਯੇਯ੍ਯ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਠਮਾਪਤ੍ਤਿਕਂ ਧਮ੍ਮਂ ਆਪਨ੍ਨਾ ਨਿਸ੍ਸਾਰਣੀਯਂ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸ**"ਨ੍ਤਿ।

੬੯੨. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਏਕਾ ਵਾ ਗਾਮਨ੍ਤਰਂ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਤਿ ਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਗਾਮਸ੍ਸ ਪਰਿਕ੍ਖੇਪਂ ਪਠਮਂ ਪਾਦਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਨ੍ਤਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਸ੍ਸ, ਦੁਤਿਯਂ ਪਾਦਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਨ੍ਤਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਸ੍ਸ।

ਅਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਗਾਮਸ੍ਸ ਉਪਚਾਰਂ ਪਠਮਂ ਪਾਦਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਨ੍ਤਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਸ੍ਸ। ਦੁਤਿਯਂ ਪਾਦਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਨ੍ਤਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਸ੍ਸ।

ਏਕਾ ਵਾ ਨਦੀਪਾਰਂ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਤਿ ਨਦੀ ਨਾਮ ਤਿਮਣ੍ਡਲਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਯਤ੍ਥ ਕਤ੍ਥਚਿ ਉਤ੍ਤਰਨ੍ਤਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਅਨ੍ਤਰਵਾਸਕੋ ਤੇਮਿਯਤਿ। ਪਠਮਂ ਪਾਦਂ ਉਤ੍ਤਰਨ੍ਤਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਸ੍ਸ। ਦੁਤਿਯਂ ਪਾਦਂ ਉਤ੍ਤਰਨ੍ਤਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਸ੍ਸ।

ਏਕਾ ਵਾ ਰਤ੍ਤਿਂ ਵਿਪ੍ਪਵਸੇਯ੍ਯਾਤਿ ਸਹ ਅਰੁਣੁਗ੍ਗਮਨਾ ਦੁਤਿਯਿਕਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਹਤ੍ਥਪਾਸਂ ਵਿਜਹਨ੍ਤਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਸ੍ਸ। ਵਿਜਹਿਤੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਸ੍ਸ।

ਏਕਾ ਵਾ ਗਣਮ੍ਹਾ ਓਹੀਯੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਗਾਮਕੇ ਅਰਞ੍ਞੇ ਦੁਤਿਯਿਕਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਦਸ੍ਸਨੂਪਚਾਰਂ ਵਾ ਸਵਨੂਪਚਾਰਂ ਵਾ ਵਿਜਹਨ੍ਤਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਸ੍ਸ। ਵਿਜਹਿਤੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਸ੍ਸ।

ਅਯਮ੍ਪੀਤਿ ਪੁਰਿਮਾਯੋ ਉਪਾਦਾਯ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਪਠਮਾਪਤ੍ਤਿਕਨ੍ਤਿ ਸਹ ਵਤ੍ਥੁਜ੍ਝਾਚਾਰਾ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਅਸਮਨੁਭਾਸਨਾਯ।

ਨਿਸ੍ਸਾਰਣੀਯਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘਮ੍ਹਾ ਨਿਸ੍ਸਾਰੀਯਤਿ।

ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋਤਿ...ਪੇ॰... ਤੇਨਪਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋਤਿ।

੬੯੩. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਦੁਤਿਯਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਕ੍ਕਨ੍ਤਾ ਵਾ ਹੋਤਿ ਵਿਬ੍ਭਨ੍ਤਾ ਵਾ ਕਾਲਙ੍ਕਤਾ ਵਾ ਪਕ੍ਖਸਙ੍ਕਨ੍ਤਾ ਵਾ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

੪. ਚਤੁਤ੍ਥਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੬੯੪. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਚਣ੍ਡਕਾਲ਼ੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਣ੍ਡਨਕਾਰਿਕਾ ਹੋਤਿ ਕਲਹਕਾਰਿਕਾ ਵਿਵਾਦਕਾਰਿਕਾ ਭਸ੍ਸਕਾਰਿਕਾ ਸਙ੍ਘੇ ਅਧਿਕਰਣਕਾਰਿਕਾ। ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਤਸ੍ਸਾ ਕਮ੍ਮੇ ਕਰੀਯਮਾਨੇ ਪਟਿਕ੍ਕੋਸਤਿ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਗਾਮਕੰ ਅਗਮਾਸਿ ਕੇਨਚਿਦੇਵ ਕਰਣੀਯੇਨ। ਅਥ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ – ‘‘ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਕ੍ਕਨ੍ਤਾ’’ਤਿ , ਚਣ੍ਡਕਾਲ਼ਿੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿੰ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ [ਅਦਸ੍ਸਨੇਨ (ਕ॰)] ਉਕ੍ਖਿਪਿ। ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਗਾਮਕੇ ਤੰ ਕਰਣੀਯੰ ਤੀਰੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦੇਵ ਸਾਵਤ੍ਥਿੰ ਪਚ੍ਚਾਗਚ੍ਛਿ। ਚਣ੍ਡਕਾਲ਼ੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿਯਾ ਨੇਵ ਆਸਨੰ ਪਞ੍ਞਪੇਸਿ ਨ ਪਾਦੋਦਕੰ ਪਾਦਪੀਠੰ ਪਾਦਕਠਲਿਕੰ ਉਪਨਿਕ੍ਖਿਪਿ ਨ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰੰ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਸਿ ਨ ਪਾਨੀਯੇਨ ਆਪੁਚ੍ਛਿ। ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਚਣ੍ਡਕਾਲ਼ਿੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿੰ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਕਿਸ੍ਸ ਤ੍ਵੰ, ਅਯ੍ਯੇ, ਮਯਿ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿਯਾ ਨੇਵ ਆਸਨੰ ਪਞ੍ਞਪੇਸਿ ਨ ਪਾਦੋਦਕੰ ਪਾਦਪੀਠੰ ਪਾਦਕਠਲਿਕੰ ਉਪਨਿਕ੍ਖਿਪਿ ਨ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰੰ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਸਿ ਨ ਪਾਨੀਯੇਨ ਆਪੁਚ੍ਛੀ’’ਤਿ? ‘‘ਏਵਞ੍ਹੇਤੰ, ਅਯ੍ਯੇ, ਹੋਤਿ ਯਥਾ ਤੰ ਅਨਾਥਾਯਾ’’ਤਿ। ‘‘ਕਿਸ੍ਸ ਪਨ ਤ੍ਵੰ, ਅਯ੍ਯੇ, ਅਨਾਥਾ’’ਤਿ? ‘‘ਇਮਾ ਮੰ, ਅਯ੍ਯੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ – ‘‘ਅਯੰ ਅਨਾਥਾ ਅਪ੍ਪਞ੍ਞਾਤਾ, ਨਤ੍ਥਿ ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਕਾਚਿ ਪਟਿਵਤ੍ਤਾ’’ਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ [ਅਦਸ੍ਸਨੇਨ (ਕ॰)] ਉਕ੍ਖਿਪਿੰਸੂ’’ਤਿ।

ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ – ‘‘ਬਾਲਾ ਏਤਾ ਅਬ੍ਯਤ੍ਤਾ ਏਤਾ, ਨੇਵ ਜਾਨਨ੍ਤਿ ਕਮ੍ਮੰ ਵਾ ਕਮ੍ਮਦੋਸੰ ਵਾ ਕਮ੍ਮਵਿਪਤ੍ਤਿੰ ਵਾ ਕਮ੍ਮਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਵਾ। ਮਯੰ ਖੋ ਜਾਨਾਮ ਕਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਕਮ੍ਮਦੋਸਮ੍ਪਿ ਕਮ੍ਮਵਿਪਤ੍ਤਿਮ੍ਪਿ ਕਮ੍ਮਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਮ੍ਪਿ। ਮਯੰ ਖੋ ਅਕਤੰ ਵਾ ਕਮ੍ਮੰ ਕਾਰੇਯ੍ਯਾਮ ਕਤੰ ਵਾ ਕਮ੍ਮੰ ਕੋਪੇਯ੍ਯਾਮਾ’’ਤਿ, ਲਹੁੰ ਲਹੁੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੰ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਚਣ੍ਡਕਾਲ਼ਿੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿੰ ਓਸਾਰੇਸਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਸਙ੍ਘੇਨ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿੰ ਧਮ੍ਮੇਨ ਵਿਨਯੇਨ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨੇਨ ਅਨਪਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਕਾਰਕਸਙ੍ਘੰ ਅਨਞ੍ਞਾਯ ਗਣਸ੍ਸ ਛਨ੍ਦੰ ਓਸਾਰੇਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਸਙ੍ਘੇਨ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿੰ ਧਮ੍ਮੇਨ ਵਿਨਯੇਨ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨੇਨ ਅਨਪਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਕਾਰਕਸਙ੍ਘੰ ਅਨਞ੍ਞਾਯ ਗਣਸ੍ਸ ਛਨ੍ਦੰ ਓਸਾਰੇਤੀਤਿ [ਓਸਾਰੇਸੀਤਿ (ਕ॰)]? ‘‘ਸਚ੍ਚੰ , ਭਗਵਾ’’ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਸਙ੍ਘੇਨ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿੰ ਧਮ੍ਮੇਨ ਵਿਨਯੇਨ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨੇਨ ਅਨਪਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਕਾਰਕਸਙ੍ਘੰ ਅਨਞ੍ਞਾਯ ਗਣਸ੍ਸ ਛਨ੍ਦੰ ਓਸਾਰੇਸ੍ਸਤਿ! ਨੇਤੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨੰ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੬੯੫. **‘‘ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਸਙ੍ਘੇਨ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿੰ ਧਮ੍ਮੇਨ ਵਿਨਯੇਨ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨੇਨ ਅਨਪਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਕਾਰਕਸਙ੍ਘੰ ਅਨਞ੍ਞਾਯ ਗਣਸ੍ਸ ਛਨ੍ਦੰ ਓਸਾਰੇਯ੍ਯ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਠਮਾਪਤ੍ਤਿਕੰ ਧਮ੍ਮੰ ਆਪਨ੍ਨਾ ਨਿਸ੍ਸਾਰਣੀਯੰ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸ**’’ਨ੍ਤਿ।

੬੯੬. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯੰ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਸਮਗ੍ਗੋ ਨਾਮ **ਸਙ੍ਘੋ** ਸਮਾਨਸੰਵਾਸਕੋ ਸਮਾਨਸੀਮਾਯੰ ਠਿਤੋ।

ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾ ਨਾਮ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ ਵਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ ਵਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ ਵਾ [ਅਦਸ੍ਸਨੇਨ ਵਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇਨ ਵਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇਨ ਵਾ (ਕ॰), ਅਦਸ੍ਸਨੇ ਵਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ ਵਾ ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ ਵਾ (?)] ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾ।

ਧਮ੍ਮੇਨ ਵਿਨਯੇਨਾਤਿ ਯੇਨ ਧਮ੍ਮੇਨ ਯੇਨ ਵਿਨਯੇਨ।

ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨੇਨਾਤਿ ਜਿਨਸਾਸਨੇਨ ਬੁਦ੍ਧਸਾਸਨੇਨ।

ਅਨਪਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਕਾਰਕਸਙ੍ਘਨ੍ਤਿ ਕਮ੍ਮਕਾਰਕਸਙ੍ਘਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ।

ਅਨਞ੍ਞਾਯ ਗਣਸ੍ਸ ਛਨ੍ਦਨ੍ਤਿ ਗਣਸ੍ਸ ਛਨ੍ਦਂ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾ।

''ਓਸਾਰੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਗਣਂ ਵਾ ਪਰਿਯੇਸਤਿ, ਸੀਮਂ ਵਾ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤਿ , ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਦ੍ਵੀਹਿ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਹਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਾ, ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਸ੍ਸ।

ਅਯਮ੍ਪੀਤਿ ਪੁਰਿਮਾਯੋ ਉਪਾਦਾਯ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਪਠਮਾਪਤ੍ਤਿਕਨ੍ਤਿ ਸਹ ਵਤ੍ਥੁਜ੍ਝਾਚਾਰਾ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਅਸਮਨੁਭਾਸਨਾਯ।

ਨਿਸ੍ਸਾਰਣੀਯਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘਮ੍ਹਾ ਨਿਸ੍ਸਾਰੀਯਤਿ।

ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋਤਿ...ਪੇ॰... ਤੇਨਪਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋਤਿ।

੬੯੭. ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ ਓਸਾਰੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਸ੍ਸ। ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕਾ ਓਸਾਰੇਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਸ੍ਸ। ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ ਓਸਾਰੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਸ੍ਸ।

ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੬੯੮. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਕਮ੍ਮਕਾਰਕਸਙ੍ਘਂ ਅਪਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਓਸਾਰੇਤਿ, ਗਣਸ੍ਸ ਛਨ੍ਦਂ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਓਸਾਰੇਤਿ, ਵਤ੍ਤੇ ਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿਂ ਓਸਾਰੇਤਿ, ਅਸਨ੍ਤੇ ਕਮ੍ਮਕਾਰਕਸਙ੍ਘੇ ਓਸਾਰੇਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਚਤੁਤ੍ਥਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੫. ਪਞ੍ਚਮਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੬੯੯. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸੁਨ੍ਦਰੀਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਭਿਰੂਪਾ ਹੋਤਿ ਦਸ੍ਸਨੀਯਾ ਪਾਸਾਦਿਕਾ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਭਤ੍ਤਗ੍ਗੇ ਸੁਨ੍ਦਰੀਨਨ੍ਦਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਅਵਸ੍ਸੁਤਾ ਅਵਸ੍ਸੁਤਾਯ ਸੁਨ੍ਦਰੀਨਨ੍ਦਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਅਗ੍ਗਮਗ੍ਗਾਨਿ ਭੋਜਨਾਨਿ ਦੇਨ੍ਤਿ। ਸੁਨ੍ਦਰੀਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਯਾਵਦਤ੍ਥਂ ਭੁਞ੍ਜਤਿ; ਅਞ੍ਞਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਨ ਚਿਤ੍ਤਰੂਪਂ ਲਭਨ੍ਤਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਸੁਨ੍ਦਰੀਨਨ੍ਦਾ ਅਵਸ੍ਸੁਤਾ ਅਵਸ੍ਸੁਤਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਤੋ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਸਹਤ੍ਥਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿਸ੍ਸਤਿ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸੁਨ੍ਦਰੀਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਵਸ੍ਸੁਤਾ ਅਵਸ੍ਸੁਤਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਤੋ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਸਹਤ੍ਥਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਤਿ ਭੁਞ੍ਜਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸੁਨ੍ਦਰੀਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਵਸ੍ਸੁਤਾ ਅਵਸ੍ਸੁਤਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਤੋ ਖਾਦਨੀਯਂ

ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਸਹਤ੍ਥਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿਸ੍ਸਤਿ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੭੦੦. "ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਵਸ੍ਸੁਤਾ ਅਵਸ੍ਸੁਤਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਤੋ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਸਹਤ੍ਥਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦੇਯ੍ਯ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਠਮਾਪਤ੍ਤਿਕਂ ਧਮ੍ਮਂ ਆਪਨ੍ਨਾ ਨਿਸ੍ਸਾਰਣੀਯਂ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸ"ਨ੍ਤਿ।

੭੦੧. ਯਾ ਪਨਾਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਅਵਸ੍ਸੁਤਾ ਨਾਮ ਸਾਰਤ੍ਤਾ ਅਪੇਕ੍ਖਵਤੀ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤਾ।

ਅਵਸ੍ਸੁਤੋ ਨਾਮ ਸਾਰਤ੍ਤੋ ਅਪੇਕ੍ਖਵਾ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤੋ।

ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲੋ ਨਾਮ ਮਨੁਸ੍ਸਪੁਰਿਸੋ, ਨ ਯਕ੍ਖੋ ਨ ਪੇਤੋ ਨ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤੋ, ਵਿਞ੍ਞੂ ਪਟਿਬਲੋ ਸਾਰਜ੍ਜਿਤੁਂ।

ਖਾਦਨੀਯਂ ਨਾਮ ਪਞ੍ਚ ਭੋਜਨਾਨਿ – ਉਦਕਦਨ੍ਤਪੋਨਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਵਸੇਸਂ ਖਾਦਨੀਯਂ ਨਾਮ।

ਭੋਜਨੀਯਂ ਨਾਮ ਪਞ੍ਚ ਭੋਜਨਾਨਿ – ਓਦਨੋ, ਕੁਮ੍ਮਾਸੋ, ਸਤ੍ਤੁ, ਮਚ੍ਛੋ, ਮਂਸਂ।

''ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮਿ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਸ੍ਸ। ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਸ੍ਸ।

ਅਯਮ੍ਪੀਤਿ ਪੁਰਿਮਾਯੋ ਉਪਾਦਾਯ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਪਠਮਾਪਤ੍ਤਿਕਨ੍ਤਿ ਸਹ ਵਤ੍ਥੁਜ੍ਝਾਚਾਰਾ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਅਸਮਨੁਭਾਸਨਾਯ।

ਨਿਸ੍ਸਾਰਣੀਯਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘਮ੍ਹਾ ਨਿਸ੍ਸਾਰੀਯਤਿ।

ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋਤਿ...ਪੇ॰... ਤੇਨਪਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋਤਿ।

ਉਦਕਦਨ੍ਤਪੋਨਂ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਏਕਤੋਅਵਸ੍ਸੁਤੇ ''ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮਿ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੭੦੨. ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਸ੍ਸ। ਉਦਕਦਨ੍ਤਪੋਨਂ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਉਭਤੋਅਵਸ੍ਸੁਤੇ ਯਕ੍ਖਸ੍ਸ ਵਾ ਪੇਤਸ੍ਸ ਵਾ ਪਣ੍ਡਕਸ੍ਸ ਵਾ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਮਨੁਸ੍ਸਵਿਗ੍ਗਹਸ੍ਸ ਵਾ ਹਤ੍ਥਤੋ ''ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮਿ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਸ੍ਸ। ਉਦਕਦਨ੍ਤਪੋਨਂ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਏਕਤੋਅਵਸ੍ਸੁਤੇ ''ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮਿ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਉਦਕਦਨ੍ਤਪੋਨਂ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੭੦੩. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਉਭਤੋਅਨਵਸ੍ਸੁਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ''ਅਨਵਸ੍ਸੁਤੋ''ਤਿ ਜਾਨਨ੍ਤੀ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਪਞ੍ਚਮਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੬. ਛਟ੍ਠਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੦੪. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸੁਨ੍ਦਰੀਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਭਿਰੂਪਾ ਹੋਤਿ ਦਸ੍ਸਨੀਯਾ ਪਾਸਾਦਿਕਾ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਭਤ੍ਤਗ੍ਗੇ ਸੁਨ੍ਦਰੀਨਨ੍ਦਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਅਵਸ੍ਸੁਤਾ ਸੁਨ੍ਦਰੀਨਨ੍ਦਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਅਗ੍ਗਮਗ੍ਗਾਨਿ ਭੋਜਨਾਨਿ ਦੇਨ੍ਤਿ। ਸੁਨ੍ਦਰੀਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤੀ ਨ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ। ਅਨਨ੍ਤਰਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸੁਨ੍ਦਰੀਨਨ੍ਦਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਕਿਸ੍ਸ ਤ੍ਵਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਨ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਸੀ''ਤਿ? ''ਅਵਸ੍ਸੁਤਾ, ਅਯ੍ਯੇ''ਤਿ। ''ਤ੍ਵਂ ਪਨ, ਅਯ੍ਯੇ, ਅਵਸ੍ਸੁਤਾ''ਤਿ? ''ਨਾਹਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਅਵਸ੍ਸੁਤਾ''ਤਿ। ''ਕਿਂ ਤੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਏਸੋ ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲੋ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ ਅਵਸ੍ਸੁਤੋ ਵਾ ਅਨਵਸ੍ਸੁਤੋ ਵਾ, ਯਤੋ ਤ੍ਵਂ ਅਨਵਸ੍ਸੁਤਾ। ਇਙ੍ਘਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਯਂ ਤੇ ਏਸੋ ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲੋ ਦੇਤਿ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਤਂ ਤ੍ਵਂ ਸਹਤ੍ਥਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦ ਵਾ, ਭੁਞ੍ਜ ਵਾ''ਤਿ।

ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਏਵਂ ਵਕ੍ਖਤਿ – 'ਕਿਂ ਤੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਏਸੋ ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲੋ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ ਅਵਸ੍ਸੁਤੋ ਵਾ ਅਨਵਸ੍ਸੁਤੋ ਵਾ, ਯਤੋ ਤ੍ਵਂ ਅਨਵਸ੍ਸੁਤਾ। ਇਙ੍ਘ, ਅਯ੍ਯੇ, ਯਂ ਤੇ ਏਸੋ ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲੋ ਦੇਤਿ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਤਂ ਤ੍ਵਂ ਸਹਤ੍ਥਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜ ਵਾ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ – ''ਕਿਂ ਤੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਏਸੋ ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲੋ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ ਅਵਸ੍ਸੁਤੋ ਵਾ ਅਨਵਸ੍ਸੁਤੋ ਵਾ ਯਤੋ ਤ੍ਵਂ ਅਨਵਸ੍ਸੁਤਾ! ਇਙ੍ਘ, ਅਯ੍ਯੇ, ਯਂ ਤੇ ਏਸੋ ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲੋ ਦੇਤਿ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਤਂ ਤ੍ਵਂ ਸਹਤ੍ਥਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜ ਵਾ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਏਵਂ ਵਕ੍ਖਤਿ – ''ਕਿਂ ਤੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਏਸੋ ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲੋ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ ਅਵਸ੍ਸੁਤੋ ਵਾ ਅਨਵਸ੍ਸੁਤੋ ਵਾ ਯਤੋ ਤ੍ਵਂ ਅਨਵਸ੍ਸੁਤਾ; ਇਙ੍ਘ, ਅਯ੍ਯੇ, ਯਂ ਤੇ ਏਸੋ ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲੋ ਦੇਤਿ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਤਂ ਤ੍ਵਂ ਸਹਤ੍ਥਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜ ਵਾ''। ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੦੫. **"ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਏਵਂ ਵਦੇਯ੍ਯ - 'ਕਿਂ ਤੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਏਸੋ ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲੋ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ ਅਵਸ੍ਸੁਤੋ ਵਾ ਅਨਵਸ੍ਸੁਤੋ ਵਾ, ਯਤੋ ਤ੍ਵਂ ਅਨਵਸ੍ਸੁਤਾ। ਇਙ੍ਘ, ਅਯ੍ਯੇ, ਯਂ ਤੇ ਏਸੋ ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲੋ ਦੇਤਿ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਤਂ ਤ੍ਵਂ ਸਹਤ੍ਥਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜ ਵਾ'ਤਿ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਠਮਾਪਤ੍ਤਿਕਂ ਧਮ੍ਮਂ ਆਪਨ੍ਨਾ ਨਿਸ੍ਸਾਰਣੀਯਂ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸ**"ਨ੍ਤਿ।

੧੦੬. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਏਵਂ ਵਦੇਯ੍ਯਾਤਿ – ''ਕਿਂ ਤੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਏਸੋ ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲੋ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ ਅਵਸ੍ਸੁਤੋ ਵਾ ਅਨਵਸ੍ਸੁਤੋ ਵਾ, ਯਤੋ ਤ੍ਵਂ ਅਨਵਸ੍ਸੁਤਾ। ਇਙ੍ਘ, ਅਯ੍ਯੇ, ਯਂ ਤੇ ਏਸੋ ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲੋ ਦੇਤਿ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਤਂ ਤ੍ਵਂ ਸਹਤ੍ਥਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜ ਵਾ''ਤਿ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਤਸ੍ਸਾ ਵਚਨੇਨ ''ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮਿ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਸ੍ਸ। ਭੋਜਨਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਸ੍ਸ।

ਅਯਮ੍ਪੀਤਿ ਪੁਰਿਮਾਯੋ ਉਪਾਦਾਯ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਪਠਮਾਪਤ੍ਤਿਕਨ੍ਤਿ ਸਹ ਵਤ੍ਥੁਜ੍ਝਾਚਾਰਾ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਅਸਮਨੁਭਾਸਨਾਯ।

ਨਿਸ੍ਸਾਰਣੀਯਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘਮ੍ਹਾ ਨਿਸ੍ਸਾਰੀਯਤਿ।

ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋਤਿ...ਪੇ॰... ਤੇਨਪਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋਤਿ।

ਉਦਕਦਨ੍ਤਪੋਨੰ ''ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾ''ਤਿ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤਿ, ਆਪੱਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਤਸ੍ਸਾ ਵਚਨੇਨ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮਿ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਆਪੱਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੨੦੭. ਏਕਤੋਅਵਸ੍ਸੁਤੇ ਯਕ੍ਖਸ੍ਸ ਵਾ ਪੇਤਸ੍ਸ ਵਾ ਪਣ੍ਡਕਸ੍ਸ ਵਾ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਮਨੁਸ੍ਸਵਿਗ੍ਗਹਸ੍ਸ ਵਾ ਹੱਥਤੋ ਖਾਦਨੀਯੰ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯੰ ਵਾ ''ਖਾਦ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜ ਵਾ''ਤਿ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤਿ, ਆਪੱਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਤਸ੍ਸਾ ਵਚਨੇਨ ''ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮਿ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਆਪੱਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਆਪੱਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਭੋਜਨਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਆਪੱਤਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਸ੍ਸ। ਉਦਕਦਨ੍ਤਪੋਨੰ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤਿ, ਆਪੱਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਤਸ੍ਸਾ ਵਚਨੇਨ ''ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮਿ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਆਪੱਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੨੦੮. ਅਨਾਪੱਤਿ ''ਅਨਵਸ੍ਸੁਤੋ''ਤਿ ਜਾਨਨ੍ਤੀ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤਿ, ''ਕੁਪਿਤਾ ਨ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤੀ''ਤਿ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤਿ, ''ਕੁਲਾਨੁਦ੍ਦਯਤਾਯ ਨ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤੀ''ਤਿ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤਿ, ਉਮ੍ਮੱਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਛੱਟ੍ਠਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿੱਟ੍ਠਿਤੰ।

੭. ਸੱਤਮਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੨੦੯. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵੱਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਚਣ੍ਡਕਾਲ਼ੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਭਣ੍ਡਿਤ੍ਵਾ ਕੁਪਿਤਾ ਅਨੱਤਮਨਾ ਏਵੰ ਵਦੇਤਿ – ''ਬੁਦ੍ਧੰ ਪੱਚਾਚਿਕ੍ਖਾਮਿ, ਧਮ੍ਮੰ ਪੱਚਾਚਿਕ੍ਖਾਮਿ, ਸਙ੍ਘੰ ਪੱਚਾਚਿਕ੍ਖਾਮਿ, ਸਿਕ੍ਖੰ ਪੱਚਾਚਿਕ੍ਖਾਮਿ। ਕਿਨ੍ਨੁਮਾਵ ਸਮਣਿਯੋ ਯਾ ਸਮਣਿਯੋ ਸਕਯਧੀਤਰੋ, ਸਨ੍ਤਞ੍ਞਾਪਿ ਸਮਣਿਯੋ ਲਜ੍ਜਿਨਿਯੋ ਕੁਕ੍ਕੁੱਚਿਕਾ ਸਿਕ੍ਖਾਕਾਮਾ ਤਾਸਾਹੰ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੰ ਚਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿੱਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਚਣ੍ਡਕਾਲ਼ੀ [ਚਣ੍ਡਕਾਲ਼ੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ (ਕ॰)] ਕੁਪਿਤਾ ਅਨੱਤਮਨਾ ਏਵੰ ਵਕ੍ਖਤਿ – ਬੁਦ੍ਧੰ ਪੱਚਾਚਿਕ੍ਖਾਮਿ...ਪੇ॰... ਸਿਕ੍ਖੰ ਪੱਚਾਚਿਕ੍ਖਾਮਿ। ਕਿਨ੍ਨੁਮਾਵ ਸਮਣਿਯੋ ਯਾ ਸਮਣਿਯੋ ਸਕਯਧੀਤਰੋ, ਸਨ੍ਤਞ੍ਞਾਪਿ ਸਮਣਿਯੋ ਲਜ੍ਜਿਨਿਯੋ ਕੁਕ੍ਕੁੱਚਿਕਾ ਸਿਕ੍ਖਾਕਾਮਾ ਤਾਸਾਹੰ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੰ ਚਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸੱਚੰ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਣ੍ਡਕਾਲ਼ੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਕੁਪਿਤਾ ਅਨੱਤਮਨਾ ਏਵੰ ਵਦੇਤਿ – ''ਬੁਦ੍ਧੰ ਪੱਚਾਚਿਕ੍ਖਾਮਿ...ਪੇ॰... ਸਿਕ੍ਖੰ ਪੱਚਾਚਿਕ੍ਖਾਮਿ। ਕਿਨ੍ਨੁਮਾਵ ਸਮਣਿਯੋ ਯਾ ਸਮਣਿਯੋ ਸਕਯਧੀਤਰੋ, ਸਨ੍ਤਞ੍ਞਾਪਿ ਸਮਣਿਯੋ ਲਜ੍ਜਿਨਿਯੋ ਕੁਕ੍ਕੁੱਚਿਕਾ ਸਿਕ੍ਖਾਕਾਮਾ, ਤਾਸਾਹੰ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੰ ਚਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ? ''ਸੱਚੰ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਣ੍ਡਕਾਲ਼ੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਕੁਪਿਤਾ ਅਨੱਤਮਨਾ ਏਵੰ ਵਕ੍ਖਤਿ – ''ਬੁਦ੍ਧੰ ਪੱਚਾਚਿਕ੍ਖਾਮਿ...ਪੇ॰... ਸਿਕ੍ਖੰ ਪੱਚਾਚਿਕ੍ਖਾਮਿ। ਕਿਨ੍ਨੁਮਾਵ ਸਮਣਿਯੋ ਯਾ ਸਮਣਿਯੋ ਸਕਯਧੀਤਰੋ, ਸਨ੍ਤਞ੍ਞਾਪਿ ਸਮਣਿਯੋ ਲਜ੍ਜਿਨਿਯੋ ਕੁਕ੍ਕੁੱਚਿਕਾ ਸਿਕ੍ਖਾਕਾਮਾ, ਤਾਸਾਹੰ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੰ ਚਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ! ਨੇਤੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨੰ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉੱਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੨੧੦. "ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਕੁਪਿਤਾ ਅਨੱਤਮਨਾ ਏਵੰ ਵਦੇਯ੍ਯ - 'ਬੁਦ੍ਧੰ ਪੱਚਾਚਿਕ੍ਖਾਮਿ, ਧਮ੍ਮੰ ਪੱਚਾਚਿਕ੍ਖਾਮਿ, ਸਙ੍ਘੰ ਪੱਚਾਚਿਕ੍ਖਾਮਿ, ਸਿਕ੍ਖੰ ਪੱਚਾਚਿਕ੍ਖਾਮਿ। ਕਿਨ੍ਨੁਮਾਵ ਸਮਣਿਯੋ ਯਾ ਸਮਣਿਯੋ ਸਕਯਧੀਤਰੋ! ਸਨ੍ਤਞ੍ਞਾਪਿ ਸਮਣਿਯੋ ਲਜ੍ਜਿਨਿਯੋ ਕੁਕ੍ਕੁੱਚਿਕਾ ਸਿਕ੍ਖਾਕਾਮਾ, ਤਾਸਾਹੰ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੰ ਚਰਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ, ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯਾ - 'ਮਾਯ੍ਯੇ, ਕੁਪਿਤਾ ਅਨੱਤਮਨਾ ਏਵੰ ਅਵਚ - ਬੁਦ੍ਧੰ ਪੱਚਾਚਿਕ੍ਖਾਮਿ, ਧਮ੍ਮੰ ਪੱਚਾਚਿਕ੍ਖਾਮਿ, ਸਙ੍ਘੰ ਪੱਚਾਚਿਕ੍ਖਾਮਿ, ਸਿਕ੍ਖੰ ਪੱਚਾਚਿਕ੍ਖਾਮਿ। ਕਿਨ੍ਨੁਮਾਵ ਸਮਣਿਯੋ ਯਾ ਸਮਣਿਯੋ ਸਕਯਧੀਤਰੋ! ਸਨ੍ਤਞ੍ਞਾਪਿ ਸਮਣਿਯੋ ਲਜ੍ਜਿਨਿਯੋ ਕੁਕ੍ਕੁੱਚਿਕਾ ਸਿਕ੍ਖਾਕਾਮਾ, ਤਾਸਾਹੰ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੰ ਚਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ, ਅਭਿਰਮਾਯ੍ਯੇ, ਸ੍ਵਾਕ੍ਖਾਤੋ ਧਮ੍ਮੋ; ਚਰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੰ ਸਮ੍ਮਾ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਕਿਰਿਯਾਯਾ'ਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਵੁੱਚਮਾਨਾ ਤਥੇਵ ਪੱਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯ, ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ

ਯਾਵਤਤਿਯਂ ਸਮਨੁਭਾਸਿਤਬ੍ਬਾ ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ। ਯਾਵਤਤਿਯਞ੍ਚੇ ਸਮਨੁਭਾਸੀਯਮਾਨਾ ਤਂ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯ ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਕੁਸਲਂ; ਨੋ ਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯ , ਅਯਮ੍ਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਯਾਵਤਤਿਯਕਂ ਧਮ੍ਮਂ ਆਪਨ੍ਨਾ ਨਿਸ੍ਸਾਰਣੀਯਂ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸ''ਨ੍ਤਿ।

੭੧੧. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾਤਿ ਅਨਭਿਰਦ੍ਧਾ ਆਹਤਚਿਤ੍ਤਾ ਖਿਲਜਾਤਾ।

ਏਵਂ ਵਦੇਯ੍ਯਾਤਿ – ''ਬੁਦ੍ਧਂ ਪਚ੍ਚਾਚਿਕ੍ਖਾਮਿ...ਪੇ॰... ਸਿਕ੍ਖਂ ਪਚ੍ਚਾਚਿਕ੍ਖਾਮਿ। ਕਿਨ੍ਨੁਮਾਵ ਸਮਣਿਯੋ ਯਾ ਸਮਣਿਯੋ ਸਕ੍ਯਧੀਤਰੋ! ਸਨ੍ਤਞ੍ਞਾਪਿ ਸਮਣਿਯੋ ਲਜ੍ਜਿਨਿਯੋ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਿਕਾ ਸਿਕ੍ਖਾਕਾਮਾ, ਤਾਸਾਹਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਂ ਚਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ।

ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ ਯਾ ਸਾ ਏਵਂਵਾਦਿਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ। **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹੀ**ਤਿ ਅਞ੍ਞਾਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ।

ਯਾ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਯਾ ਸੁਣਨ੍ਤਿ ਤਾਹਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਮਾਯ੍ਯੇ, ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਏਵਂ ਅਵਚ – 'ਬੁਦ੍ਧਂ ਪਚ੍ਚਾਚਿਕ੍ਖਾਮਿ...ਪੇ॰... ਸਿਕ੍ਖਂ ਪਚ੍ਚਾਚਿਕ੍ਖਾਮਿ। ਕਿਨ੍ਨੁਮਾਵ ਸਮਣਿਯੋ ਯਾ ਸਮਣਿਯੋ ਸਕ੍ਯਧੀਤਰੋ! ਸਨ੍ਤਞ੍ਞਾਪਿ ਸਮਣਿਯੋ ਲਜ੍ਜਿਨਿਯੋ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਿਕਾ ਸਿਕ੍ਖਾਕਾਮਾ, ਤਾਸਾਹਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਂ ਚਰਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ। ਅਭਿਰਮਾਯ੍ਯੇ, ਸ੍ਵਾਕ੍ਖਾਤੋ ਧਮ੍ਮੋ; ਚਰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਂ ਸਮ੍ਮਾ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਕਿਰਿਯਾਯਾ''ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਕੁਸਲਂ, ਨੋ ਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਸੁਤ੍ਵਾ ਨ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝਮ੍ਪਿ ਆਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਮਾਯ੍ਯੇ, ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਏਵਂ ਅਵਚ – 'ਬੁਦ੍ਧਂ ਪਚ੍ਚਾਚਿਕ੍ਖਾਮਿ...ਪੇ॰... ਸਿਕ੍ਖਂ ਪਚ੍ਚਾਚਿਕ੍ਖਾਮਿ । ਕਿਨ੍ਨੁਮਾਵ ਸਮਣਿਯੋ ਯਾ ਸਮਣਿਯੋ ਸਕ੍ਯਧੀਤਰੋ! ਸਨ੍ਤਞ੍ਞਾਪਿ ਸਮਣਿਯੋ ਲਜ੍ਜਿਨਿਯੋ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਿਕਾ ਸਿਕ੍ਖਾਕਾਮਾ, ਤਾਸਾਹਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਂ ਚਰਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ। ਅਭਿਰਮਾਯ੍ਯੇ, ਸ੍ਵਾਕ੍ਖਾਤੋ ਧਮ੍ਮੋ; ਚਰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਂ ਸਮ੍ਮਾ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਕਿਰਿਯਾਯਾ''ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਕੁਸਲਂ, ਨੋ ਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਮਨੁਭਾਸਿਤਬ੍ਬਾ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਮਨੁਭਾਸਿਤਬ੍ਬਾ। ਬ੍ਯਤ੍ਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਟਿਬਲਾਯ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੭੧੨. ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ – 'ਬੁਦ੍ਧਂ ਪਚ੍ਚਾਚਿਕ੍ਖਾਮਿ, ਧਮ੍ਮਂ ਪਚ੍ਚਾਚਿਕ੍ਖਾਮਿ, ਸਙ੍ਘਂ ਪਚ੍ਚਾਚਿਕ੍ਖਾਮਿ, ਸਿਕ੍ਖਂ ਪਚ੍ਚਾਚਿਕ੍ਖਾਮਿ। ਕਿਨ੍ਨੁਮਾਵ ਸਮਣਿਯੋ ਯਾ ਸਮਣਿਯੋ ਸਕ੍ਯਧੀਤਰੋ! ਸਨ੍ਤਞ੍ਞਾਪਿ ਸਮਣਿਯੋ ਲਜ੍ਜਿਨਿਯੋ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਿਕਾ ਸਿਕ੍ਖਾਕਾਮਾ ਤਾਸਾਹਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਂ ਚਰਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ। ਸਾ ਤਂ ਵਤ੍ਥੁਂ ਨ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਸਮਨੁਭਾਸੇਯ੍ਯ ਤਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਸ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ – 'ਬੁਦ੍ਧਂ ਪਚ੍ਚਾਚਿਕ੍ਖਾਮਿ...ਪੇ॰... ਸਿਕ੍ਖਂ ਪਚ੍ਚਾਚਿਕ੍ਖਾਮਿ। ਕਿਨ੍ਨੁਮਾਵ ਸਮਣਿਯੋ ਯਾ ਸਮਣਿਯੋ ਸਕ੍ਯਧੀਤਰੋ! ਸਨ੍ਤਞ੍ਞਾਪਿ ਸਮਣਿਯੋ ਲਜ੍ਜਿਨਿਯੋ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਿਕਾ ਸਿਕ੍ਖਾਕਾਮਾ, ਤਾਸਾਹਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਂ ਚਰਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ । ਸਾ ਤਂ ਵਤ੍ਥੁਂ ਨ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਸਮਨੁਭਾਸਤਿ ਤਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਸ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ। ਯਸ੍ਸਾ ਅਯ੍ਯਾਯ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਮਨੁਭਾਸਨਾ ਤਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਸ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ, ਸਾ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸਾ ਨਕ੍ਖਮਤਿ ਸਾ, ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰...।

''ਸਮਨੁਭਟ੍ਠਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਤਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਸ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ''ਤਿ।

ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟੰ। ਦ੍ਵੀਹਿ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਹਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਾ। ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਸ੍ਸ। ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੰ ਅਜ੍ਝਾਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿਯਾ ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟੰ, ਦ੍ਵੀਹਿ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਹਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਾ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭਨ੍ਤਿ।

ਅਯਮ੍ਪੀਤਿ ਪੁਰਿਮਾਯੋ ਉਪਾਦਾਯ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਯਾਵਤਤਿਯਕਨ੍ਤਿ ਯਾਵਤਤਿਯੰ ਸਮਨੁਭਾਸਨਾਯ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਨ ਸਹ ਵਤ੍ਥੁਜ੍ਝਾਚਾਰਾ।

ਨਿਸ੍ਸਾਰਣੀਯਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘਮ੍ਹਾ ਨਿਸ੍ਸਾਰੀਯਤਿ।

ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋਤਿ...ਪੇ॰... ਤੇਨਪਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋਤਿ।

੭੧੩. ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ ਨ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਸ੍ਸ। ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕਾ ਨ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਸ੍ਸ। ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ ਨ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਸ੍ਸ।

ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ । ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੭੧੪. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਮਨੁਭਾਸਨ੍ਤਿਯਾ, ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨ੍ਤਿਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਸਤ੍ਤਮਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ।

੮. ਅਟ੍ਠਮਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੭੧੫. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਚਣ੍ਡਕਾਲ਼ੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਕਿਸ੍ਮਿਞ੍ਚਿਦੇਵ ਅਧਿਕਰਣੇ ਪਚ੍ਚਾਕਤਾ ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਏਵੰ ਵਦੇਤਿ – ''ਛਨ੍ਦਗਾਮਿਨਿਯੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ, ਦੋਸਗਾਮਿਨਿਯੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ, ਮੋਹਗਾਮਿਨਿਯੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ, ਭਯਗਾਮਿਨਿਯੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ''ਤਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਚਣ੍ਡਕਾਲ਼ੀ ਕਿਸ੍ਮਿਞ੍ਚਿਦੇਵ ਅਧਿਕਰਣੇ ਪਚ੍ਚਾਕਤਾ ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਏਵੰ ਵਕ੍ਖਤਿ – ਛਨ੍ਦਗਾਮਿਨਿਯੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ...ਪੇ॰... ਭਯਗਾਮਿਨਿਯੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਣ੍ਡਕਾਲ਼ੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਕਿਸ੍ਮਿਞ੍ਚਿਦੇਵ ਅਧਿਕਰਣੇ ਪਚ੍ਚਾਕਤਾ ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਏਵੰ ਵਦੇਤਿ – ''ਛਨ੍ਦਗਾਮਿਨਿਯੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ...ਪੇ॰... ਭਯਗਾਮਿਨਿਯੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚੰ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਣ੍ਡਕਾਲ਼ੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਕਿਸ੍ਮਿਞ੍ਚਿਦੇਵ ਅਧਿਕਰਣੇ ਪਚ੍ਚਾਕਤਾ ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਏਵੰ ਵਕ੍ਖਤਿ – ''ਛਨ੍ਦਗਾਮਿਨਿਯੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ...ਪੇ॰... ਭਯਗਾਮਿਨਿਯੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ''ਤਿ! ਨੇਤੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨੰ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੭੧੬. **''ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਕਿਸ੍ਮਿਞ੍ਚਿਦੇਵ ਅਧਿਕਰਣੇ ਪਚ੍ਚਾਕਤਾ ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਏਵੰ ਵਦੇਯ੍ਯ - 'ਛਨ੍ਦਗਾਮਿਨਿਯੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ, ਦੋਸਗਾਮਿਨਿਯੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ, ਮੋਹਗਾਮਿਨਿਯੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ, ਭਯਗਾਮਿਨਿਯੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ'ਤਿ, ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯਾ - 'ਮਾਯ੍ਯੇ, ਕਿਸ੍ਮਿਞ੍ਚਿਦੇਵ ਅਧਿਕਰਣੇ ਪਚ੍ਚਾਕਤਾ ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਏਵੰ ਅਵਚ - ਛਨ੍ਦਗਾਮਿਨਿਯੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਦੋਸਗਾਮਿਨਿਯੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਮੋਹਗਾਮਿਨਿਯੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਯਗਾਮਿਨਿਯੋ ਚ**

ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋਤਿ। ਅਯ੍ਯਾ ਖੋ ਛਨ੍ਦਾਪਿ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਦੋਸਾਪਿ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਮੋਹਾਪਿ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਭਯਾਪਿ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾ'ਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ ਤਥੇਵ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯ, ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਯਾਵਤਤਿਯੰ ਸਮਨੁਭਾਸਿਤਬ੍ਬਾ ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ। ਯਾਵਤਤਿਯਞ੍ਚੇ ਸਮਨੁਭਾਸੀਯਮਾਨਾ ਤੰ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਇਚ੍ਚੇਤੰ ਕੁਸਲੰ; ਨੋ ਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਯਾਵਤਤਿਯਕੰ ਧਮ੍ਮੰ ਆਪਨ੍ਨਾ ਨਿਸ੍ਸਾਰਣੀਯੰ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸ''ਨ੍ਤਿ।

੭੧੭. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯੰ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਕਿਸ੍ਮਿਞ੍ਚਿਦੇਵ ਅਧਿਕਰਣੇਤਿ ਅਧਿਕਰਣੰ ਨਾਮ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਧਿਕਰਣਾਨਿ – ਵਿਵਾਦਾਧਿਕਰਣੰ, ਅਨੁਵਾਦਾਧਿਕਰਣੰ, ਆਪਤ੍ਤਾਧਿਕਰਣੰ, ਕਿਚ੍ਚਾਧਿਕਰਣੰ।

ਪਚ੍ਚਾਕਤਾ ਨਾਮ ਪਰਾਜਿਤਾ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾਤਿ ਅਨਭਿਰਦ੍ਧਾ ਆਹਤਚਿਤ੍ਤਾ ਖਿਲਜਾਤਾ।

ਏਵੰ ਵਦੇਯ੍ਯਾਤਿ – ''ਛਨ੍ਦਗਾਮਿਨਿਯੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ...ਪੇ॰... ਭਯਗਾਮਿਨਿਯੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ''ਤਿ।

ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ ਯਾ ਸਾ ਏਵੰਵਾਦਿਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ।

ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹੀਤਿ ਅਞ੍ਞਾਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ।

ਯਾ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਯਾ ਸੁਣਨ੍ਤਿ ਤਾਹਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਮਾਯ੍ਯੇ, ਕਿਸ੍ਮਿਞ੍ਚਿਦੇਵ ਅਧਿਕਰਣੇ ਪਚ੍ਚਾਕਤਾ ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਏਵੰ ਅਵਚ – 'ਛਨ੍ਦਗਾਮਿਨਿਯੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ...ਪੇ॰... ਭਯਗਾਮਿਨਿਯੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ'ਤਿ। ਅਯ੍ਯਾ ਖੋ ਛਨ੍ਦਾਪਿ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ...ਪੇ॰... ਭਯਾਪਿ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ, ਇਚ੍ਚੇਤੰ ਕੁਸਲੰ; ਨੋ ਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਸੁਤ੍ਵਾ ਨ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝਮ੍ਪਿ ਆਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਮਾਯ੍ਯੇ, ਕਿਸ੍ਮਿਞ੍ਚਿਦੇਵ ਅਧਿਕਰਣੇ ਪਚ੍ਚਾਕਤਾ ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਏਵੰ ਅਵਚ – 'ਛਨ੍ਦਗਾਮਿਨਿਯੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ...ਪੇ॰... ਭਯਗਾਮਿਨਿਯੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ'ਤਿ। ਅਯ੍ਯਾ ਖੋ ਛਨ੍ਦਾਪਿ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ...ਪੇ॰... ਭਯਾਪਿ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ, ਇਚ੍ਚੇਤੰ ਕੁਸਲੰ; ਨੋ ਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਮਨੁਭਾਸਿਤਬ੍ਬਾ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਮਨੁਭਾਸਿਤਬ੍ਬਾ। ਬ੍ਯਤ੍ਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਟਿਬਲਾਯ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੭੧੮. ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯੰ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਕਿਸ੍ਮਿਞ੍ਚਿਦੇਵ ਅਧਿਕਰਣੇ ਪਚ੍ਚਾਕਤਾ ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਏਵੰ ਵਦੇਤਿ – 'ਛਨ੍ਦਗਾਮਿਨਿਯੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ...ਪੇ॰... ਭਯਗਾਮਿਨਿਯੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ'ਤਿ। ਸਾ ਤੰ ਵਤ੍ਥੁੰ ਨ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲੰ, ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿੰ ਸਮਨੁਭਾਸੇਯ੍ਯ ਤਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਸ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯੰ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਕਿਸ੍ਮਿਞ੍ਚਿਦੇਵ ਅਧਿਕਰਣੇ ਪਚ੍ਚਾਕਤਾ ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਏਵੰ ਵਦੇਤਿ – 'ਛਨ੍ਦਗਾਮਿਨਿਯੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ...ਪੇ॰... ਭਯਗਾਮਿਨਿਯੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ'ਤਿ। ਸਾ ਤੰ ਵਤ੍ਥੁੰ ਨ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿੰ ਸਮਨੁਭਾਸਤਿ ਤਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਸ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ। ਯਸ੍ਸਾ ਅਯ੍ਯਾਯ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਮਨੁਭਾਸਨਾ ਤਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਸ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ, ਸਾ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸਾ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸਾ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰...।

‘‘ਸਮਨੁਭਟ੍ਠਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਤਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਸ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤੰ ਧਾਰਯਾਮੀ’’ਤਿ।

ਞਤ੍ତਿਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟੰ। ਦ੍ਵੀਹਿ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਹਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਾ। ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਸ੍ਸ। ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੰ ਅਜ੍ਝਾਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿਯਾ ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟੰ। ਦ੍ਵੀਹਿ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਹਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਾ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭਨ੍ਤਿ।

ਅਯਮ੍ਪੀਤਿ ਪੁਰਿਮਾਯੋ ਉਪਾਦਾਯ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਯਾਵਤਤਿਯਕਨ੍ਤਿ ਯਾਵਤਤਿਯੰ ਸਮਨੁਭਾਸਨਾਯ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਨ ਸਹ ਵਤ੍ਥੁਜ੍ਝਾਚਾਰਾ।

ਨਿਸ੍ਸਾਰਣੀਯਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘਮ੍ਹਾ ਨਿਸ੍ਸਾਰੀਯਤਿ।

ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋਤਿ...ਪੇ॰... ਤੇਨਪਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋਤਿ।

੧੧੯. ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ ਨ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸ੍ਸ। ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕਾ ਨ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਸ੍ਸ। ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ ਨ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਸ੍ਸ।

ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੧੨੦. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਮਨੁਭਾਸਨ੍ਤਿਯਾ, ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨ੍ਤਿਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ ।

ਅਟ੍ਠਮਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ।

੯. ਨਵਮਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੨੧. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਸੰਸਟ੍ਠਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ ਪਾਪਾਚਾਰਾ ਪਾਪਸਦ੍ਦਾ ਪਾਪਸਿਲੋਕਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਿਹੇਸਿਕਾ, ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਿਸ੍ਸਾ ਵਜ੍ਜਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਸੰਸਟ੍ਠਾ ਵਿਹਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਪਾਪਾਚਾਰਾ ਪਾਪਸਦ੍ਦਾ ਪਾਪਸਿਲੋਕਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਿਹੇਸਿਕਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਿਸ੍ਸਾ ਵਜ੍ਜਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਸੰਸਟ੍ਠਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ ਪਾਪਾਚਾਰਾ ਪਾਪਸਦ੍ਦਾ ਪਾਪਸਿਲੋਕਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਿਹੇਸਿਕਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਿਸ੍ਸਾ ਵਜ੍ਜਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾਤਿ? ‘‘ਸਚ੍ਚੰ, ਭਗਵਾ’’ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਸੰਸਟ੍ਠਾ ਵਿਹਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਪਾਪਾਚਾਰਾ ਪਾਪਸਦ੍ਦਾ ਪਾਪਸਿਲੋਕਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਿਹੇਸਿਕਾ, ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਿਸ੍ਸਾ ਵਜ੍ਜਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾ! ਨੇਤੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨੰ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੨੨. **“ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪਨੇਵ ਸੰਸਟ੍ਠਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ ਪਾਪਾਚਾਰਾ ਪਾਪਸਦ੍ਦਾ ਪਾਪਸਿਲੋਕਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਿਹੇਸਿਕਾ, ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਿਸ੍ਸਾ ਵਜ੍ਜਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾ। ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਏਵਮਸ੍ਸੁ ਵਚਨੀਯਾ - ‘ਭਗਿਨਿਯੋ ਖੋ ਸੰਸਟ੍ਠਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ ਪਾਪਾਚਾਰਾ ਪਾਪਸਦ੍ਦਾ ਪਾਪਸਿਲੋਕਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਿਹੇਸਿਕਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਿਸ੍ਸਾ ਵਜ੍ਜਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾ।**

ਵਿਵਿਚ੍ਚਥਾਯ੍ਯੇ। ਵਿਵੇਕਞ੍ਞੇਵ ਭਗਿਨੀਨਂ ਸਙ੍ਘੋ ਵਣ੍ਣੇਤੀ'ਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ ਤਥੇਵ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯੁਂ, ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਯਾਵਤਤਿਯਂ ਸਮਨੁਭਾਸਿਤਬ੍ਬਾ ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ। ਯਾਵਤਤਿਯਞ੍ਚੇ ਸਮਨੁਭਾਸੀਯਮਾਨਾ ਤਂ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯੁਂ, ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਕੁਸਲਂ; ਨੋ ਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯੁਂ, ਇਮਾਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਯਾਵਤਤਿਯਕਂ ਧਮ੍ਮਂ ਆਪਨ੍ਨਾ ਨਿਸ੍ਸਾਰਣੀਯਂ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸ"ਨ੍ਤਿ।

੭੨੩. ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪਨੇਵਾਤਿ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯੋ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ।

ਸਂਸਟ੍ਠਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤੀਤਿ ਸਂਸਟ੍ਠਾ ਨਾਮ ਅਨਨੁਲੋਮਿਕੇਨ ਕਾਯਿਕਵਾਚਸਿਕੇਨ ਸਂਸਟ੍ਠਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ।

ਪਾਪਾਚਾਰਾਤਿ ਪਾਪਕੇਨ ਆਚਾਰੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ।

ਪਾਪਸਦ੍ਦਾਤਿ ਪਾਪਕੇਨ ਕਿਤ੍ਤਿਸਦ੍ਦੇਨ ਅਬ੍ਭੁਗ੍ਗਤਾ।

ਪਾਪਸਿਲੋਕਾਤਿ ਪਾਪਕੇਨ ਮਿਚ੍ਛਾਜੀਵੇਨ ਜੀਵਿਤਂ ਕਪ੍ਪੇਨ੍ਤਿ।

ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਿਹੇਸਿਕਾਤਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਿਸ੍ਸਾ ਕਮ੍ਮੇ ਕਰੀਯਮਾਨੇ ਪਟਿਕ੍ਕੋਸਨ੍ਤਿ।

ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਿਸ੍ਸਾ ਵਜ੍ਜਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾਤਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਵਜ੍ਜਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਨ੍ਤਿ।

ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋਤਿ ਯਾ ਤਾ ਸਂਸਟ੍ਠਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ।

ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹੀਤਿ ਅਞ੍ਞਾਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ।

ਯਾ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਯਾ ਸੁਣਨ੍ਤਿ ਤਾਹਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਭਗਿਨਿਯੋ ਖੋ ਸਂਸਟ੍ਠਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ ਪਾਪਾਚਾਰਾ ਪਾਪਸਦ੍ਦਾ ਪਾਪਸਿਲੋਕਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਿਹੇਸਿਕਾ, ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਿਸ੍ਸਾ ਵਜ੍ਜਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾ। ਵਿਵਿਚ੍ਚਥਾਯ੍ਯੇ। ਵਿਵੇਕਞ੍ਞੇਵ ਭਗਿਨੀਨਂ ਸਙ੍ਘੋ ਵਣ੍ਣੇਤੀ''ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਕੁਸਲਂ; ਨੋ ਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਸੁਤ੍ਵਾ ਨ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝਮ੍ਪਿ ਆਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਭਗਿਨਿਯੋ ਖੋ ਸਂਸਟ੍ਠਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ ਪਾਪਾਚਾਰਾ ਪਾਪਸਦ੍ਦਾ ਪਾਪਸਿਲੋਕਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਿਹੇਸਿਕਾ, ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਿਸ੍ਸਾ ਵਜ੍ਜਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾ। ਵਿਵਿਚ੍ਚਥਾਯ੍ਯੇ। ਵਿਵੇਕਞ੍ਞੇਵ ਭਗਿਨੀਨਂ ਸਙ੍ਘੋ ਵਣ੍ਣੇਤੀ''ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਕੁਸਲਂ; ਨੋ ਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਸਮਨੁਭਾਸਿਤਬ੍ਬਾ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਮਨੁਭਾਸਿਤਬ੍ਬਾ। ਬ੍ਯਤ੍ਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਟਿਬਲਾਯ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੭੨੪. ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਚ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਸਂਸਟ੍ਠਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ ਪਾਪਾਚਾਰਾ ਪਾਪਸਦ੍ਦਾ ਪਾਪਸਿਲੋਕਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਿਹੇਸਿਕਾ, ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਿਸ੍ਸਾ ਵਜ੍ਜਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾ। ਤਾ ਤਂ ਵਤ੍ਥੁਂ ਨ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਞ੍ਚ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਸਮਨੁਭਾਸੇਯ੍ਯ ਤਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਸ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਚ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਸਂਸਟ੍ਠਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ ਪਾਪਾਚਾਰਾ ਪਾਪਸਦ੍ਦਾ ਪਾਪਸਿਲੋਕਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਿਹੇਸਿਕਾ, ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਿਸ੍ਸਾ ਵਜ੍ਜਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾ। ਤਾ ਤਂ ਵਤ੍ਥੁਂ ਨ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਞ੍ਚ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਸਮਨੁਭਾਸਤਿ ਤਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਸ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ। ਯਸ੍ਸਾ ਅਯ੍ਯਾਯ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਚ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਸਮਨੁਭਾਸਨਾ ਤਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਸ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ, ਸਾ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸਾ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸਾ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

‘‘ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਵਦਾਮਿ…ਪੇ॰… ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਵਦਾਮਿ…ਪੇ॰…।

‘‘ਸਮਨੁਭਟ੍ਠਾ ਸਙ੍ਘੇਨ, ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਚ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਸ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤੰ ਧਾਰਯਾਮੀ’’ਤਿ।

ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟੰ, ਦ੍ਵੀਹਿ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਹਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਾ, ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਸ੍ਸ। ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੰ ਅਜ੍ਝਾਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀਨੰ ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟੰ ਦ੍ਵੀਹਿ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਹਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਾ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭਨ੍ਤਿ। ਦ੍ਵੇ ਤਿਸ੍ਸੋ ਏਕਤੋ ਸਮਨੁਭਾਸਿਤਬ੍ਬਾ। ਤਤੁਤ੍ਤਰਿ ਨ ਸਮਨੁਭਾਸਿਤਬ੍ਬਾ।

ਇਮਾਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋਤਿ ਪੁਰਿਮਾਯੋ ਉਪਾਦਾਯ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ।

ਯਾਵਤਤਿਯਕਨ੍ਤਿ ਯਾਵਤਤਿਯੰ ਸਮਨੁਭਾਸਨਾਯ ਆਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਨ ਸਹ ਵਤ੍ਥੁਜ੍ਝਾਚਾਰਾ।

ਨਿਸ੍ਸਾਰਣੀਯਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘਮ੍ਹਾ ਨਿਸ੍ਸਾਰੀਯਤਿ।

ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋਤਿ…ਪੇ॰… ਤੇਨਪਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋਤਿ।

੭੨੫. ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ ਨ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਸ੍ਸ। ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕਾ ਨ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਸ੍ਸ। ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ ਨ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਸ੍ਸ।

ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੭੨੬. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਮਨੁਭਾਸਨ੍ਤੀਨੰ, ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨ੍ਤੀਨੰ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਨੰ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਨਨ੍ਤਿ।

ਨਵਮਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ।

੧੦. ਦਸਮਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੭੨੭. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਸਙ੍ਘੇਨ ਸਮਨੁਭਟ੍ਠਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਏਵੰ ਵਦੇਤਿ – ‘‘ਸੰਸਟ੍ਠਾਵ ਅਯ੍ਯੇ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਵਿਹਰਥ। ਮਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਨਾਨਾ ਵਿਹਰਿਤ੍ਥ। ਸਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘੇ ਅਞ੍ਞਾਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਏਵਾਚਾਰਾ ਏਵੰਸਦ੍ਦਾ ਏਵੰਸਿਲੋਕਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਿਹੇਸਿਕਾ, ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਿਸ੍ਸਾ ਵਜ੍ਜਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾ। ਤਾ ਸਙ੍ਘੋ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਆਹ। ਤੁਮ੍ਹਞ੍ਞੇਵ [ਤੁਮ੍ਹੇਯੇਵ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਸਙ੍ਘੋ ਉਞ੍ਞਾਯ ਪਰਿਭਵੇਨ ਅਕ੍ਖਨ੍ਤਿਯਾ ਵੇਭਸ੍ਸਿਯਾ [ਵੇਭਸ੍ਸਾ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਦੁਬ੍ਬਲ੍ਯਾ ਏਵਮਾਹ – ‘ਭਗਿਨਿਯੋ ਖੋ ਸੰਸਟ੍ਠਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ ਪਾਪਾਚਾਰਾ ਪਾਪਸਦ੍ਦਾ ਪਾਪਸਿਲੋਕਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਿਹੇਸਿਕਾ, ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਿਸ੍ਸਾ ਵਜ੍ਜਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾ। ਵਿਵਿਚ੍ਚਥਾਯ੍ਯੇ। ਵਿਵੇਕਞ੍ਞੇਵ ਭਗਿਨੀਨੰ ਸਙ੍ਘੋ ਵਣ੍ਣੇਤੀ’’’ਤਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ…ਪੇ॰… ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਙ੍ਘੇਨ ਸਮਨੁਭਟ੍ਠਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਏਵੰ ਵਕ੍ਖਤਿ – ਸੰਸਟ੍ਠਾਵ ਅਯ੍ਯੇ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਵਿਹਰਥ। ਮਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਨਾਨਾ ਵਿਹਰਿਤ੍ਥ। ਸਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘੇ ਅਞ੍ਞਾਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ…ਪੇ॰… ਵਿਵਿਚ੍ਚਥਾਯ੍ਯੇ। ਵਿਵੇਕਞ੍ਞੇਵ ਭਗਿਨੀਨੰ ਸਙ੍ਘੋ ਵਣ੍ਣੇਤੀਤਿ…ਪੇ॰… ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਙ੍ਘੇਨ ਸਮਨੁਭਟ੍ਠਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਏਵੰ ਵਦੇਤਿ – ਸੰਸਟ੍ਠਾਵ ਅਯ੍ਯੇ

ਤੁਮ੍ਹੇ ਵਿਹਰਥ। ਮਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਨਾਨਾ ਵਿਹਰਿਤ੍ਥ। ਸਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘੇ ਅਞ੍ਞਾਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਏਵਾਚਾਰਾ ਏਵਂਸਦ੍ਦਾ ਏਵਂਸਿਲੋਕਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਿਹੇਸਿਕਾ, ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਿਸ੍ਸਾ ਵਜ੍ਜਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾ। ਤਾ ਸਙ੍ਘੋ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਆਹ। ਤੁਮ੍ਹਞ੍ਞੇਵ ਸਙ੍ਘੋ ਉਞ੍ਞਾਯ ਪਰਿਭਵੇਨ ਅਕ੍ਖਨ੍ਤਿਯਾ ਵੇਭਸ੍ਸਿਯਾ ਦੁਬ੍ਬਲ੍ਯਾ ਏਵਮਾਹ – ਭਗਿਨਿਯੋ ਖੋ ਸਂਸਟ੍ਠਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ ਪਾਪਾਚਾਰਾ ਪਾਪਸਦ੍ਦਾ ਪਾਪਸਿਲੋਕਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਿਹੇਸਿਕਾ, ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਿਸ੍ਸਾ ਵਜ੍ਜਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾ। ਵਿਵਿਚ੍ਚਥਾਯ੍ਯੇ। ਵਿਵੇਕਞ੍ਞੇਵ ਭਗਿਨੀਨਂ ਸਙ੍ਘੋ ਵਣ੍ਣੇਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਙ੍ਘੇਨ ਸਮਨੁਭਟ੍ਠਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਏਵਂ ਵਕ੍ਖਤਿ – ਸਂਸਟ੍ਠਾਵ ਅਯ੍ਯੇ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਵਿਹਰਥ। ਮਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਨਾਨਾ ਵਿਹਰਿਤ੍ਥ। ਸਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘੇ ਅਞ੍ਞਾਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ...ਪੇ॰... ਵਿਵਿਚ੍ਚਥਾਯ੍ਯੇ। ਵਿਵੇਕਞ੍ਞੇਵ ਭਗਿਨੀਨਂ ਸਙ੍ਘੋ ਵਣ੍ਣੇਤੀਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੨੮. "ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਏਵਂ ਵਦੇਯ੍ਯ - 'ਸਂਸਟ੍ਠਾਵ ਅਯ੍ਯੇ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਵਿਹਰਥ। ਮਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਨਾਨਾ ਵਿਹਰਿਤ੍ਥ। ਸਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘੇ ਅਞ੍ਞਾਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਏਵਾਚਾਰਾ ਏਵਂਸਦ੍ਦਾ ਏਵਂਸਿਲੋਕਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਿਹੇਸਿਕਾ, ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਿਸ੍ਸਾ ਵਜ੍ਜਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾ। ਤਾ ਸਙ੍ਘੋ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਆਹ। ਤੁਮ੍ਹਞ੍ਞੇਵ ਸਙ੍ਘੋ ਉਞ੍ਞਾਯ ਪਰਿਭਵੇਨ ਅਕ੍ਖਨ੍ਤਿਯਾ ਵੇਭਸ੍ਸਿਯਾ ਦੁਬ੍ਬਲ੍ਯਾ ਏਵਮਾਹ - ਭਗਿਨਿਯੋ ਖੋ ਸਂਸਟ੍ਠਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ ਪਾਪਾਚਾਰਾ ਪਾਪਸਦ੍ਦਾ ਪਾਪਸਿਲੋਕਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਿਹੇਸਿਕਾ, ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਿਸ੍ਸਾ ਵਜ੍ਜਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾ। ਵਿਵਿਚ੍ਚਥਾਯ੍ਯੇ। ਵਿਵੇਕਞ੍ਞੇਵ ਭਗਿਨੀਨਂ ਸਙ੍ਘੋ ਵਣ੍ਣੇਤੀ'ਤਿ। ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯਾ - 'ਮਾ, ਅਯ੍ਯੇ, ਏਵਂ ਅਵਚ - ਸਂਸਟ੍ਠਾਵ ਅਯ੍ਯੇ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਵਿਹਰਥ। ਮਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਨਾਨਾ ਵਿਹਰਿਤ੍ਥ। ਸਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘੇ ਅਞ੍ਞਾਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਏਵਾਚਾਰਾ ਏਵਂਸਦ੍ਦਾ ਏਵਂਸਿਲੋਕਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਿਹੇਸਿਕਾ, ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਿਸ੍ਸਾ ਵਜ੍ਜਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾ। ਤਾ ਸਙ੍ਘੋ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਆਹ। ਤੁਮ੍ਹਞ੍ਞੇਵ ਸਙ੍ਘੋ ਉਞ੍ਞਾਯ ਪਰਿਭਵੇਨ ਅਕ੍ਖਨ੍ਤਿਯਾ ਵੇਭਸ੍ਸਿਯਾ ਦੁਬ੍ਬਲ੍ਯਾ ਏਵਮਾਹ - ਭਗਿਨਿਯੋ ਖੋ ਸਂਸਟ੍ਠਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ ਪਾਪਾਚਾਰਾ ਪਾਪਸਦ੍ਦਾ ਪਾਪਸਿਲੋਕਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਿਹੇਸਿਕਾ, ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਿਸ੍ਸਾ ਵਜ੍ਜਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾ। ਵਿਵਿਚ੍ਚਥਾਯ੍ਯੇ। ਵਿਵੇਕਞ੍ਞੇਵ ਭਗਿਨੀਨਂ ਸਙ੍ਘੋ ਵਣ੍ਣੇਤੀ'ਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ ਤਥੇਵ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯ, ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਯਾਵਤਤਿਯਂ ਸਮਨੁਭਾਸਿਤਬ੍ਬਾ ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ। ਯਾਵਤਤਿਯਞ੍ਚੇ ਸਮਨੁਭਾਸੀਯਮਾਨਾ ਤਂ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਕੁਸਲਂ; ਨੋ ਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਯਾਵਤਤਿਯਕਂ ਧਮ੍ਮਂ ਆਪਨ੍ਨਾ ਨਿਸ੍ਸਾਰਣੀਯਂ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸ"ਨ੍ਤਿ।

੧੨੯. ਯਾ ਪਨਾਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਏਵਂ ਵਦੇਯ੍ਯਾਤਿ – ''ਸਂਸਟ੍ਠਾਵ ਅਯ੍ਯੇ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਵਿਹਰਥ। ਮਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਨਾਨਾ ਵਿਹਰਿਤ੍ਥ। ਸਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘੇ ਅਞ੍ਞਾਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਏਵਾਚਾਰਾ ਏਵਂਸਦ੍ਦਾ ਏਵਂਸਿਲੋਕਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਿਹੇਸਿਕਾ, ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਿਸ੍ਸਾ ਵਜ੍ਜਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾ। ਤਾ ਸਙ੍ਘੋ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਆਹ''।

ਤੁਮ੍ਹਞ੍ਞੇਵ ਸਙ੍ਘੋ ਉਞ੍ਞਾਯਾਤਿ ਅਵਞ੍ਞਾਯ।

ਪਰਿਭਵੇਨਾਤਿ ਪਾਰਿਭਬ੍ਯਤਾ।

ਅਕ੍ਖਨ੍ਤਿਯਾਤਿ ਕੋਪੇਨ।

ਵੇਭਸ੍ਸਿਯਾਤਿ ਵਿਭਸ੍ਸੀਕਤਾ [ਵਿਭਸ੍ਸਿਕਤਾਯ (ਸੀ॰)]।

ਦੁਬ੍ਬਲ੍ਯਾਤਿ ਅਪਕ੍ਖਤਾ।

ਏਵਮਾਹ – ‘‘ਭਗਿਨਿਯੋ ਖੋ ਸਂਸਟ੍ਠਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ ਪਾਪਾਚਾਰਾ ਪਾਪਸਦ੍ਦਾ ਪਾਪਸਿਲੋਕਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਿਹੇਸਿਕਾ, ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਿਸ੍ਸਾ ਵਜ੍ਜਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾ। ਵਿਚਿਚ੍ਚਥਾਯ੍ਯੇ। ਵਿਵੇਕਞ੍ਞੇਵ ਭਗਿਨੀਨਂ ਸਙ੍ਘੋ ਵਣ੍ਣੇਤੀ’’ਤਿ।

ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ ਯਾ ਸਾ ਏਵਂਵਾਦਿਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ।

ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹੀਤਿ ਅਞ੍ਞਾਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ।

ਯਾ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਯਾ ਸੁਣਨ੍ਤਿ ਤਾਹਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਮਾਯ੍ਯੇ, ਏਵਂ ਅਵਚ – ‘ਸਂਸਟ੍ਠਾਵ ਅਯ੍ਯੇ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਵਿਹਰਥ। ਮਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਨਾਨਾ ਵਿਹਰਿਤ੍ਥ। ਸਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘੇ ਅਞ੍ਞਾਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ…ਪੇ॰… ਵਿਵਿਚ੍ਚਥਾਯ੍ਯੇ। ਵਿਵੇਕਞ੍ਞੇਵ ਭਗਿਨੀਨਂ ਸਙ੍ਘੋ ਵਣ੍ਣੇਤੀ’’ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ, ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਕੁਸਲਂ; ਨੋ ਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਸੁਤ੍ਵਾ ਨ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝਮ੍ਪਿ ਆਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਮਾਯ੍ਯੇ, ਏਵਂ ਅਵਚ – ‘ਸਂਸਟ੍ਠਾਵ ਅਯ੍ਯੇ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਵਿਹਰਥ। ਮਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਨਾਨਾ ਵਿਹਰਿਤ੍ਥ। ਸਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘੇ ਅਞ੍ਞਾਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ…ਪੇ॰… ਵਿਵਿਚ੍ਚਥਾਯ੍ਯੇ। ਵਿਵੇਕਞ੍ਞੇਵ ਭਗਿਨੀਨਂ ਸਙ੍ਘੋ ਵਣ੍ਣੇਤੀ’’’ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ, ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਕੁਸਲਂ; ਨੋ ਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਮਨੁਭਾਸਿਤਬ੍ਬਾ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਮਨੁਭਾਸਿਤਬ੍ਬਾ। ਬ੍ਯਤ੍ਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਟਿਬਲਾਯ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੭੩੦. ‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਙ੍ਘੇਨ ਸਮਨੁਭਟ੍ਠਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ – ‘ਸਂਸਟ੍ਠਾਵ ਅਯ੍ਯੇ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਵਿਹਰਥ। ਮਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਨਾਨਾ ਵਿਹਰਿਤ੍ਥ। ਸਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘੇ ਅਞ੍ਞਾਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਏਵਾਚਾਰਾ ਏਵਂਸਦ੍ਦਾ ਏਵਂਸਿਲੋਕਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਿਹੇਸਿਕਾ, ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਿਸ੍ਸਾ ਵਜ੍ਜਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾ। ਤਾ ਸਙ੍ਘੋ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਆਹ। ਤੁਮ੍ਹਞ੍ਞੇਵ ਸਙ੍ਘੋ ਉਞ੍ਞਾਯ ਪਰਿਭਵੇਨ ਅਕ੍ਖਨ੍ਤਿਯਾ ਵੇਭਸ੍ਸਿਯਾ ਦੁਬ੍ਬਲ੍ਯਾ ਏਵਮਾਹ – ਭਗਿਨਿਯੋ ਖੋ ਸਂਸਟ੍ਠਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ ਪਾਪਾਚਾਰਾ ਪਾਪਸਦ੍ਦਾ ਪਾਪਸਿਲੋਕਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਿਹੇਸਿਕਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਿਸ੍ਸਾ ਵਜ੍ਜਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾ । ਵਿਵਿਚ੍ਚਥਾਯ੍ਯੇ। ਵਿਵੇਕਞ੍ਞੇਵ ਭਗਿਨੀਨਂ ਸਙ੍ਘੋ ਵਣ੍ਣੇਤੀ’ਤਿ। ਸਾ ਤਂ ਵਤ੍ਥੁਂ ਨ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਸਮਨੁਭਾਸੇਯ੍ਯ ਤਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਸ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਙ੍ਘੇਨ ਸਮਨੁਭਟ੍ਠਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਏਵਂ ਵਦੇਤਿ – ‘ਸਂਸਟ੍ਠਾਵ ਅਯ੍ਯੇ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਵਿਹਰਥ। ਮਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਨਾਨਾ ਵਿਹਰਿਤ੍ਥ। ਸਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘੇ ਅਞ੍ਞਾਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਏਵਾਚਾਰਾ ਏਵਂਸਦ੍ਦਾ ਏਵਂਸਿਲੋਕਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਿਹੇਸਿਕਾ, ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਿਸ੍ਸਾ ਵਜ੍ਜਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾ। ਤਾ ਸਙ੍ਘੋ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਆਹ। ਤੁਮ੍ਹਞ੍ਞੇਵ ਸਙ੍ਘੋ ਉਞ੍ਞਾਯ ਪਰਿਭਵੇਨ ਅਕ੍ਖਨ੍ਤਿਯਾ ਵੇਭਸ੍ਸਿਯਾ ਦੁਬ੍ਬਲ੍ਯਾ ਏਵਮਾਹ – ਭਗਿਨਿਯੋ ਖੋ ਸਂਸਟ੍ਠਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ ਪਾਪਾਚਾਰਾ ਪਾਪਸਦ੍ਦਾ ਪਾਪਸਿਲੋਕਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਿਹੇਸਿਕਾ, ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਿਸ੍ਸਾ ਵਜ੍ਜਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾ। ਵਿਵਿਚ੍ਚਥਾਯ੍ਯੇ। ਵਿਵੇਕਞ੍ਞੇਵ ਭਗਿਨੀਨਂ ਸਙ੍ਘੋ ਵਣ੍ਣੇਤੀ’ਤਿ। ਸਾ ਤਂ ਵਤ੍ਥੁਂ ਨ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਸਮਨੁਭਾਸਤਿ ਤਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਸ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ। ਯਸ੍ਸਾ ਅਯ੍ਯਾਯ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਮਨੁਭਾਸਨਾ ਤਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਸ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ, ਸਾ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸਾ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸਾ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

‘‘ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ…ਪੇ॰… ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ…ਪੇ॰…।

‘‘ਸਮਨੁਭਟ੍ਠਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਤਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਸ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ’’ਤਿ।

ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਦ੍ਵੀਹਿ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਹਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਾ, ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਸ੍ਸ। ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਂ ਅਜ੍ਝਾਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿਯਾ ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਦ੍ਵੀਹਿ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਹਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਾ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭਨ੍ਤਿ।

ਅਯਮ੍ਪੀਤਿ ਪੁਰਿਮਾਯੋ ਉਪਾਦਾਯ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਯਾਵਤਤਿਯਕਨ੍ਤਿ ਯਾਵਤਤਿਯਂ ਸਮਨੁਭਾਸਨਾਯ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਨ ਸਹਵਤ੍ਥੁਜ੍ਝਾਚਾਰਾ।

ਨਿਸ੍ਸਾਰਣੀਯਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘਮ੍ਹਾ ਨਿਸ੍ਸਾਰੀਯਤਿ।

ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋਤਿ ਸਙ੍ਘੋਵ ਤਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦੇਤਿ, ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਤਿ, ਅਬ੍ਭੇਤਿ, ਨ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਨ ਏਕਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ''ਤਿ। ਤਸ੍ਸੇਵ ਆਪਤ੍ਤਿਨਿਕਾਯਸ੍ਸ ਨਾਮਕਮ੍ਮਂ ਅਧਿਵਚਨਂ, ਤੇਨਪਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ''ਤਿ।

੭੩੧. ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ ਨ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਸ੍ਸ । ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕਾ ਨ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਸ੍ਸ। ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ ਨ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਸ੍ਸ।

ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੭੩੨. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਮਨੁਭਾਸਨ੍ਤਿਯਾ, ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨ੍ਤਿਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਦਸਮਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਖੋ, ਅਯ੍ਯਾਯੋ, ਸਤ੍ਤਰਸ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ – ਨਵ ਪਠਮਾਪਤ੍ਤਿਕਾ, ਅਟ੍ਠ ਯਾਵਤਤਿਯਕਾ। ਯੇਸਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਵਾ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਉਭਤੋਸਙ੍ਘੇ ਪਕ੍ਖਮਾਨਤ੍ਤਂ ਚਰਿਤਬ੍ਬਂ। ਚਿਣ੍ਣਮਾਨਤ੍ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਯਤ੍ਥ ਸਿਯਾ ਵੀਸਤਿਗਣੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ ਤਤ੍ਥ (ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ) [( ) (ਕਤ੍ਥਚਿ ਨਤ੍ਥਿ)] ਅਬ੍ਭੇਤਬ੍ਬਾ। ਏਕਾਯਪਿ ਚੇ ਊਨੋ ਵੀਸਤਿਗਣੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਅਬ੍ਭੇਯ੍ਯ। ਸਾ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਨਬ੍ਭਿਤਾ, ਤਾ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਗਾਰਯ੍ਹਾ, ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਸਾਮੀਚਿ।

ਤਤ੍ਥਾਯ੍ਯਾਯੋ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ – ''ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ''? ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ – ''ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ''? ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ – ''ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ''? ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੇਤ੍ਥਾਯ੍ਯਾਯੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀਤਿ।

ਸਤ੍ਤਰਸਕਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਵਿਭਙ੍ਗੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਕਣ੍ਡਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੩. ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਕਣ੍ਡਂ (ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਵਿਭਙ੍ਗੋ)

੧. ਪਤ੍ਤਵਗ੍ਗੋ

੧. ਪਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

ਇਮੇ ਖੋ ਪਨਾਯ੍ਯਾਯੋ ਤਿਂਸ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਾ

ਧਮ੍ਮਾ ਉਦ੍ਦੇਸਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ।

੭੩੩. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਬਹੂ ਪਤ੍ਤੇ ਸਨ੍ਨਿਚਯਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਵਿਹਾਰਚਾਰਿਕਂ ਆਹਿਣ੍ਡਨ੍ਤਾ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਬਹੂ ਪਤ੍ਤੇ ਸਨ੍ਨਿਚਯਂ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਪਤ੍ਤਵਾਣਿਜ੍ਜਂ ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਆਮਤ੍ਤਿਕਾਪਣਂ ਵਾ ਪਸਾਰੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ…ਪੇ॰… ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪਤ੍ਤਸਨ੍ਨਿਚਯਂ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ…ਪੇ॰… ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪਤ੍ਤਸਨ੍ਨਿਚਯਂ ਕਰੋਨ੍ਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ…ਪੇ॰… ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪਤ੍ਤਸਨ੍ਨਿਚਯਂ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ…ਪੇ॰… ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੭੩੪. "**ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਤ੍ਤਸਨ੍ਨਿਚਯਂ ਕਰੇਯ੍ਯ** , **ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੭੩੫. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ…ਪੇ॰… **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ…ਪੇ॰… ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਪਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਦ੍ਵੇ ਪਤ੍ਤਾ – ਅਯੋਪਤ੍ਤੋ, ਮਤ੍ਤਿਕਾਪਤ੍ਤੋ। ਤਯੋ ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਾ – ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੋ ਪਤ੍ਤੋ, ਮਜ੍ਝਿਮੋ ਪਤ੍ਤੋ, ਓਮਕੋ ਪਤ੍ਤੋ। **ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੋ ਨਾਮ ਪਤ੍ਤੋ** ਅਡ੍ਢਾਲ੍ਹਕੋਦਨਂ ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਚਤੁਭਾਗਂ ਖਾਦਨਂ ਤਦੁਪਿਯਂ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨਂ। **ਮਜ੍ਝਿਮੋ ਨਾਮ ਪਤ੍ਤੋ** ਨਾਲ੍ਹਿਕੋਦਨਂ ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਚਤੁਭਾਗਂ ਖਾਦਨਂ ਤਦੁਪਿਯਂ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨਂ। **ਓਮਕੋ ਨਾਮ ਪਤ੍ਤੋ** ਪਤ੍ਥੋਦਨਂ ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਚਤੁਭਾਗਂ ਖਾਦਨਂ ਤਦੁਪਿਯਂ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨਂ। ਤਤੋ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੋ ਅਪਤ੍ਤੋ ਓਮਕੋ ਅਪਤ੍ਤੋ।

ਸਨ੍ਨਿਚਯਂ ਕਰੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਨਧਿਟ੍ਠਿਤੋ ਅਵਿਕਪ੍ਪਿਤੋ।

ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੋ ਹੋਤੀਤਿ ਸਹ ਅਰੁਣੁਗ੍ਗਮਨਾ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੋ ਹੋਤਿ। ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬੋ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਾ ਗਣਸ੍ਸ ਵਾ ਏਕਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਵਾ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬੋ। ਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂਸਂ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਵੁਡ੍ਢਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – ''ਅਯਂ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਪਤ੍ਤੋ ਰਤ੍ਤਾਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੋ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੋ, ਇਮਾਹਂ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਾਮੀ''ਤਿ। ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੇਸੇਤਬ੍ਬਾ। ਬ੍ਯਤ੍ਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਟਿਬਲਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬਾ। ਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠਪਤ੍ਤੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ –

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਪਤ੍ਤੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੋ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠੋ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਇਮਂ ਪਤ੍ਤਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਦਦੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ।

ਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕੰਸੰ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗੰ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਵੁਡ੍ਢਾਨੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕੰ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿੰ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਸ੍ਸੁ ਵਚਨੀਯਾ – ''ਅਯੰ ਮੇ, ਅਯ੍ਯਾਯੋ, ਪਤ੍ਤੋ ਰਤ੍ਤਾਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੋ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੋ, ਇਮਾਹੰ ਅਯ੍ਯਾਨੰ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਾਮੀ''ਤਿ। ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੇਸੇਤਬ੍ਬਾ। ਬ੍ਯਤ੍ਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਟਿਬਲਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬਾ। ਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠਪਤ੍ਤੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ –

''ਸੁਣਨ੍ਤੁ ਮੇ ਅਯ੍ਯਾਯੋ। ਅਯੰ ਪਤ੍ਤੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੋ ਅਯ੍ਯਾਨੰ ਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠੋ। ਯਦਿ ਅਯ੍ਯਾਨੰ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲੰ, ਅਯ੍ਯਾਯੋ ਇਮੰ ਪਤ੍ਤੰ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਦਦੇਯ੍ਯੁ''ਨ੍ਤਿ।

ਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਏਕੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕੰਸੰ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗੰ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕੰ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿੰ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯਾ – ''ਅਯੰ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਪਤ੍ਤੋ ਰਤ੍ਤਾਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੋ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੋ। ਇਮਾਹੰ ਅਯ੍ਯਾਯ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਾਮੀ''ਤਿ। ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੇਸੇਤਬ੍ਬਾ। ਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬਾ। ਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠਪਤ੍ਤੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ – ''ਇਮੰ ਪਤ੍ਤੰ ਅਯ੍ਯਾਯ ਦਮ੍ਮੀ''ਤਿ।

੭੩੬. ਰਤ੍ਤਾਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਸਞ੍ਞਾ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ। ਰਤ੍ਤਾਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ। ਰਤ੍ਤਾਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇ ਅਨਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਸਞ੍ਞਾ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ। ਅਨਧਿਟ੍ਠਿਤੇ ਅਧਿਟ੍ਠਿਤਸਞ੍ਞਾ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ। ਅਵਿਕਪ੍ਪਿਤੇ ਵਿਕਪ੍ਪਿਤਸਞ੍ਞਾ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ। ਅਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤੇ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਸਞ੍ਞਾ , ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ। ਅਨਟ੍ਠੇ ਨਟ੍ਠਸਞ੍ਞਾ... ਅਵਿਨਟ੍ਠੇ ਵਿਨਟ੍ਠਸਞ੍ਞਾ... ਅਭਿਨ੍ਨੇ ਭਿਨ੍ਨਸਞ੍ਞਾ... ਅਵਿਲੁਤ੍ਤੇ ਵਿਲੁਤ੍ਤਸਞ੍ਞਾ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਪਤ੍ਤੰ ਅਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਰਤ੍ਤਾਨਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਰਤ੍ਤਾਨਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਰਤ੍ਤਾਨਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇ ਅਨਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਸਞ੍ਞਾ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੭੩੭. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਨ੍ਤੋਅਰੁਣੇ ਅਧਿਟ੍ਠੇਤਿ, ਵਿਕਪ੍ਪੇਤਿ, ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤਿ, ਨਸ੍ਸਤਿ, ਵਿਨਸ੍ਸਤਿ, ਭਿਜ੍ਜਤਿ, ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਵਿਸ੍ਸਾਸੰ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠਪਤ੍ਤੰ ਨ ਦੇਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠਪਤ੍ਤੋ ਨ ਦਾਤਬ੍ਬੋ। ਯਾ ਨ ਦਦੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾਤਿ।

ਪਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ।

੨. ਦੁਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੭੩੮. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ । ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਗਾਮਕਾਵਾਸੇ ਵਸ੍ਸੰਵੁਟ੍ਠਾ [ਵਸ੍ਸੰਵੁਤ੍ਥਾ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਸਾਵਤ੍ਥਿੰ ਅਗਮੰਸੁ ਵਤ੍ਤਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਇਰਿਯਾਪਥਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਦੁਚ੍ਚੋਲਾ ਲੂਖਚੀਵਰਾ। ਉਪਾਸਕਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ – ''ਇਮਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਵਤ੍ਤਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਇਰਿਯਾਪਥਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਦੁਚ੍ਚੋਲਾ ਲੂਖਚੀਵਰਾ, ਇਮਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਨਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਕਾਲਚੀਵਰੰ ਅਦੰਸੁ। ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ – ''ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਕਥਿਨੰ ਅਤ੍ਥਤੰ ਕਾਲਚੀਵਰ''ਨ੍ਤਿ ਅਧਿਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਭਾਜਾਪੇਸਿ। ਉਪਾਸਕਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਏਤਦਵੋਚੁੰ – ''ਅਪਯ੍ਯਾਹਿ ਚੀਵਰੰ ਲਦ੍ਧ''ਨ੍ਤਿ? ''ਨ ਮਯੰ, ਆਵੁਸੋ, ਚੀਵਰੰ ਲਭਾਮ। ਅਯ੍ਯਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ – 'ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਕਥਿਨੰ ਅਤ੍ਥਤੰ ਕਾਲਚੀਵਰ'ਨ੍ਤਿ ਅਧਿਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਭਾਜਾਪੇਸੀ''ਤਿ। ਉਪਾਸਕਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਅਕਾਲਚੀਵਰੰ 'ਕਾਲਚੀਵਰ'ਨ੍ਤਿ ਅਧਿਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਭਾਜਾਪੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁੰ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤੇਸੰ ਉਪਾਸਕਾਨੰ

ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯਜਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯਜਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਅਕਾਲਚੀਵਰਂ 'ਕਾਲਚੀਵਰ'ਨ੍ਤਿ ਅਧਿਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਭਾਜਾਪੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ , ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਕਾਲਚੀਵਰਂ ''ਕਾਲਚੀਵਰ''ਨ੍ਤਿ ਅਧਿਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਭਾਜਾਪੇਤੀਤਿ [ਭਾਜਾਪੇਸੀਤਿ (ਕ॰)]? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਕਾਲਚੀਵਰਂ ''ਕਾਲਚੀਵਰ''ਨ੍ਤਿ ਅਧਿਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਭਾਜਾਪੇਸ੍ਸਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੩੯. **"ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਕਾਲਚੀਵਰਂ 'ਕਾਲਚੀਵਰ'ਨ੍ਤਿ ਅਧਿਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਭਾਜਾਪੇਯ੍ਯ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ"**ਨ੍ਤਿ।

੧੪੦. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਅਕਾਲਚੀਵਰਂ ਨਾਮ ਅਨਤ੍ਥਤੇ ਕਥਿਨੇ ਏਕਾਦਸਮਾਸੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ, ਅਤ੍ਥਤੇ ਕਥਿਨੇ ਸਤ੍ਤਮਾਸੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ, ਕਾਲੇਪਿ ਆਦਿਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨਂ, ਏਤਂ ਅਕਾਲਚੀਵਰਂ ਨਾਮ।

ਅਕਾਲਚੀਵਰਂ ''ਕਾਲਚੀਵਰ''ਨ੍ਤਿ ਅਧਿਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਭਾਜਾਪੇਤਿ, ਪਯੋਗੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਪਟਿਲਾਭੇਨ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਹੋਤਿ। ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਾ ਗਣਸ੍ਸ ਵਾ ਏਕਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਵਾ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ...ਪੇ॰... ਇਦਂ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਅਕਾਲਚੀਵਰਂ ''ਕਾਲਚੀਵਰ'ਨ੍ਤਿ ਅਧਿਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਭਾਜਾਪਿਤਂ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ, ਇਮਾਹਂ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਾਮੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਦਦੇਯ੍ਯਾਤਿ...ਪੇ॰... ਦਦੇਯ੍ਯੁਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯ੍ਯਾਯ ਦਮ੍ਮੀਤਿ।

੧੪੧. ਅਕਾਲਚੀਵਰੇ ਅਕਾਲਚੀਵਰਸਞ੍ਞਾ ''ਕਾਲਚੀਵਰ''ਨ੍ਤਿ ਅਧਿਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਭਾਜਾਪੇਤਿ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਅਕਾਲਚੀਵਰੇ ਵੇਮਤਿਕਾ ''ਕਾਲਚੀਵਰ''ਨ੍ਤਿ ਅਧਿਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਭਾਜਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਕਾਲਚੀਵਰੇ ਕਾਲਚੀਵਰਸਞ੍ਞਾ ''ਕਾਲਚੀਵਰ''ਨ੍ਤਿ ਅਧਿਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਭਾਜਾਪੇਤਿ , ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਕਾਲਚੀਵਰੇ ਅਕਾਲਚੀਵਰਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਕਾਲਚੀਵਰੇ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਕਾਲਚੀਵਰੇ ਕਾਲਚੀਵਰਸਞ੍ਞਾ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੧੪੨. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਕਾਲਚੀਵਰਂ ਕਾਲਚੀਵਰਸਞ੍ਞਾ ਭਾਜਾਪੇਤਿ, ਕਾਲਚੀਵਰਂ ਕਾਲਚੀਵਰਸਞ੍ਞਾ ਭਾਜਾਪੇਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਦੁਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੩. ਤਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੪੩. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਞ੍ਞਤਰਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਚੀਵਰਂ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿ। ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਤਂ ਚੀਵਰਂ ਸਙ੍ਘਰਿਤ੍ਵਾ [ਸਂਹਰਿਤ੍ਵਾ (ਕ॰)] ਨਿਕ੍ਖਿਪਿ। ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਯਂ ਤੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਮਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਚੀਵਰਂ ਪਰਿਵਤ੍ਤਿਤਂ, ਕਹਂ ਤਂ ਚੀਵਰ''ਨ੍ਤਿ? ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਤਂ ਚੀਵਰਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਦਸ੍ਸੇਸਿ। ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਹਨ੍ਦਾਯ੍ਯੇ, ਤੁਯ੍ਹਂ ਚੀਵਰਂ, ਆਹਰ ਮੇ'ਤਂ ਚੀਵਰਂ, ਯਂ ਤੁਯ੍ਹਂ ਤੁਯ੍ਹਮੇਵੇਤਂ, ਯਂ ਮਯ੍ਹਂ ਮਯ੍ਹਮੇਵੇਤਂ, ਆਹਰ ਮੇ'ਤਂ, ਸਕਂ ਪਚ੍ਚਾਹਰਾ''ਤਿ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿ। ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯਜਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਚੀਵਰਂ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ

ਆਰਾਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਚੀਵਰਂ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦੀਤਿ [ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਨੀਤਿ (ਕ॰)]? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਚੀਵਰਂ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਸ੍ਸਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੭੪੪. **"ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਚੀਵਰਂ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਸਾ ਪਚ੍ਛਾ ਏਵਂ ਵਦੇਯ੍ਯ - 'ਹਨ੍ਦਾਯ੍ਯੇ, ਤੁਯ੍ਹਂ ਚੀਵਰਂ ਆਹਰ, ਮੇਤਂ ਚੀਵਰਂ, ਯਂ ਤੁਯ੍ਹਂ ਤੁਯ੍ਹਮੇਵੇਤਂ, ਯਂ ਮਯ੍ਹਂ ਮਯ੍ਹਮੇਵੇਤਂ, ਆਹਰ ਮੇਤਂ, ਸਕਂ ਪਚ੍ਚਾਹਰਾ'ਤਿ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦੇਯ੍ਯ** ਵਾ **ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਾਪੇਯ੍ਯ** ਵਾ, **ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੭੪੫. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਤਿ ਅਞ੍ਞਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ।

ਚੀਵਰਂ ਨਾਮ ਛਨ੍ਨਂ ਚੀਵਰਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਚੀਵਰਂ ਵਿਕਪ੍ਪਨੁਪਗਂ ਪਚ੍ਛਿਮਂ।

ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾਤਿ ਪਰਿਤ੍ਤੇਨ ਵਾ ਵਿਪੁਲਂ, ਵਿਪੁਲੇਨ ਵਾ ਪਰਿਤ੍ਤਂ।

ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦੇਯ੍ਯਾਤਿ ਸਯਂ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਤਿ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਾਪੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਞ੍ਞਂ ਆਣਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਸਕਿਂ ਆਣਤ੍ਤਾ ਬਹੁਕਮ੍ਪਿ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਤਿ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਹੋਤਿ। ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਾ ਗਣਸ੍ਸ ਵਾ ਏਕਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਵਾ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ...ਪੇ॰... ''ਇਦਂ ਮੇ ਅਯ੍ਯੇ ਚੀਵਰਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਨਂ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ, ਇਮਾਹਂ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਾਮੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਦਦੇਯ੍ਯਾਤਿ...ਪੇ॰... ਦਦੇਯ੍ਯੁਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯ੍ਯਾਯ ਦਮ੍ਮੀਤਿ।

੭੪੬. ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞਾ ਚੀਵਰਂ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਤਿ ਵਾ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਵੇਮਤਿਕਾ ਚੀਵਰਂ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਤਿ ਵਾ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞਾ ਚੀਵਰਂ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਤਿ ਵਾ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਅਞ੍ਞਂ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਂ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਤਿ ਵਾ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਚੀਵਰਂ ਵਾ ਅਞ੍ਞਂ ਵਾ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਂ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਤਿ ਵਾ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੭੪੭. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਸਾ ਵਾ ਦੇਤਿ, ਤਸ੍ਸਾ ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਸਨ੍ਤੀ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਤਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੪. ਚਤੁਤ੍ਥਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੪੮. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਗਿਲਾਨਾ ਹੋਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਉਪਾਸਕੋ ਯੇਨ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿੰ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਕਿੰ ਤੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਅਫਾਸੁ, ਕਿੰ ਆਹਰੀਯਤੂ''ਤਿ? ''ਸਪ੍ਪਿਨਾ ਮੇ, ਆਵੁਸੋ, ਅਤ੍ਥੋ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਉਪਾਸਕੋ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਆਪਣਿਕਸ੍ਸ ਘਰਾ ਕਹਾਪਣਸ੍ਸ ਸਪ੍ਪਿੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਅਦਾਸਿ। ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਏਵਮਾਹ – ''ਨ ਮੇ, ਆਵੁਸੋ, ਸਪ੍ਪਿਨਾ ਅਤ੍ਥੋ; ਤੇਲੇਨ ਮੇ ਅਤ੍ਥੋ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਉਪਾਸਕੋ ਯੇਨ ਸੋ ਆਪਣਿਕੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਤੰ ਆਪਣਿਕੰ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਨ ਕਿਰਾਯ੍ਯੋ ਅਯ੍ਯਾਯ ਸਪ੍ਪਿਨਾ ਅਤ੍ਥੋ, ਤੇਲੇਨ ਅਤ੍ਥੋ। ਹਨ੍ਦ ਤੇ ਸਪ੍ਪਿੰ, ਤੇਲੰ ਮੇ ਦੇਹੀ''ਤਿ। ''ਸਚੇ ਮਯੰ ਅਯ੍ਯੋ ਵਿਕ੍ਕੀਤੰ ਭਣ੍ਡੰ ਪੁਨ ਆਦਿਯਿਸ੍ਸਾਮ [ਆਹਰਿਸ੍ਸਾਮ (ਕ॰)], ਕਦਾ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਭਣ੍ਡੰ ਵਿਕ੍ਕਾਯਿਸ੍ਸਤਿ [ਵਿਕ੍ਕੀਯਿਸ੍ਸਤਿ (?)]; ਸਪ੍ਪਿਸ੍ਸ ਕਯੇਨ ਸਪ੍ਪਿ ਹਟੰ, ਤੇਲਸ੍ਸ ਕਯੰ ਆਹਰ, ਤੇਲੰ ਹਰਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਉਪਾਸਕੋ ਉਜ੍ਝਾਯਤਿ ਖਿਯ੍ਯਤਿ ਵਿਪਾਚੇਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਅਞ੍ਞੰ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੰ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁੰ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤਸ੍ਸ ਉਪਾਸਕਸ੍ਸ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਸ੍ਸ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਥ ਖੋ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਞ੍ਞੰ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੰ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤੀਤਿ [ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਸੀਤਿ (ਕ॰)]? ''ਸਚ੍ਚੰ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਞ੍ਞੰ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੰ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਸ੍ਸਤਿ! ਨੇਤੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨੰ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੪੯. **''ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਞ੍ਞੰ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੰ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਯ੍ਯ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ''**ਨ੍ਤਿ।

੧੫੦. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯੰ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਅਞ੍ਞੰ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾਤਿ ਯੰ ਕਿਞ੍ਚਿ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ।

ਅਞ੍ਞੰ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਯ੍ਯਾਤਿ ਤੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੰ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤਿ, ਪਯੋਗੇ ਦੁਕ੍ਕਟੰ। ਪਟਿਲਾਭੇਨ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਹੋਤਿ। ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬੰ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਾ ਗਣਸ੍ਸ ਵਾ ਏਕਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਵਾ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬੰ...ਪੇ॰... ''ਇਦੰ ਮੇ ਅਯ੍ਯੇ ਅਞ੍ਞੰ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੰ ਵਿਞ੍ਞਾਪਿਤੰ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ, ਇਮਾਹੰ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਾਮੀਤਿ...ਪੇ॰... ਦਦੇਯ੍ਯਾਤਿ...ਪੇ॰... ਦਦੇਯ੍ਯੁਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯ੍ਯਾਯ ਦਮ੍ਮੀ''ਤਿ।

੧੫੧. ਅਞ੍ਞੇ ਅਞ੍ਞਸਞ੍ਞਾ ਅਞ੍ਞੰ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤਿ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ। ਅਞ੍ਞੇ ਵੇਮਤਿਕਾ ਅਞ੍ਞੰ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤਿ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ। ਅਞ੍ਞੇ ਅਨਞ੍ਞਸਞ੍ਞਾ ਅਞ੍ਞੰ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤਿ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਅਨਞ੍ਞੇ ਅਞ੍ਞਸਞ੍ਞਾ ਅਨਞ੍ਞੰ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨਞ੍ਞੇ ਵੇਮਤਿਕਾ ਅਨਞ੍ਞੰ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨਞ੍ਞੇ ਅਨਞ੍ਞਸਞ੍ਞਾ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੧੫੨. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਤਞ੍ਞੇਵ [ਤਞ੍ਚੇਵ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤਿ, ਅਞ੍ਞਞ੍ਚ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤਿ, ਆਨਿਸੰਸੰ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਚਤੁਤ੍ਥਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ।

੫. ਪਞ੍ਚਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੭੫੩. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਗਿਲਾਨਾ ਹੋਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਉਪਾਸਕੋ ਯੇਨ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿੰ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਕਚ੍ਚਿ, ਅਯ੍ਯੇ, ਖਮਨੀਯੰ ਕਚ੍ਚਿ ਯਾਪਨੀਯ’’ਨ੍ਤਿ? ‘‘ਨ ਮੇ, ਆਵੁਸੋ, ਖਮਨੀਯੰ, ਨ ਯਾਪਨੀਯ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਅਮੁਕਸ੍ਸ, ਅਯ੍ਯੇ, ਆਪਣਿਕਸ੍ਸ ਘਰੇ ਕਹਾਪਣੰ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤਤੋ ਯੰ ਇਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਸਿ ਤੰ ਆਹਰਾਪੇਯ੍ਯਾਸੀ’’ਤਿ। ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨੰ ਆਣਾਪੇਸਿ – ‘‘ਗਚ੍ਛ, ਸਿਕ੍ਖਮਾਨੇ, ਅਮੁਕਸ੍ਸ ਆਪਣਿਕਸ੍ਸ ਘਰਾ ਕਹਾਪਣਸ੍ਸ ਤੇਲੰ ਆਹਰਾ’’ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾ ਤਸ੍ਸ ਆਪਣਿਕਸ੍ਸ ਘਰਾ ਕਹਾਪਣਸ੍ਸ ਤੇਲੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਅਦਾਸਿ। ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਏਵਮਾਹ – ‘‘ਨ ਮੇ, ਸਿਕ੍ਖਮਾਨੇ, ਤੇਲੇਨ ਅਤ੍ਥੋ, ਸਪ੍ਪਿਨਾ ਮੇ ਅਤ੍ਥੋ’’ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾ ਯੇਨ ਸੋ ਆਪਣਿਕੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਤੰ ਆਪਣਿਕੰ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਨ ਕਿਰ, ਆਵੁਸੋ, ਅਯ੍ਯਾਯ ਤੇਲੇਨ ਅਤ੍ਥੋ, ਸਪ੍ਪਿਨਾ ਅਤ੍ਥੋ, ਹਨ੍ਦ ਤੇ ਤੇਲੰ, ਸਪ੍ਪਿੰ ਮੇ ਦੇਹੀ’’ਤਿ। ‘‘ਸਚੇ ਮਯੰ, ਅਯ੍ਯੇ, ਵਿਕ੍ਕੀਤੰ ਭਣ੍ਡੰ ਪੁਨ ਆਦਿਯਿਸ੍ਸਾਮ, ਕਦਾ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਭਣ੍ਡੰ ਵਿਕ੍ਕਾਯਿਸ੍ਸਤਿ! ਤੇਲਸ੍ਸ ਕਯੇਨ ਤੇਲੰ ਹਟੰ, ਸਪ੍ਪਿਸ੍ਸ ਕਯੰ ਆਹਰ, ਸਪ੍ਪਿੰ ਹਰਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾ ਰੋਦਨ੍ਤੀ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤੰ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨੰ ਏਤਦਵੋਚੁੰ – ‘‘ਕਿਸ੍ਸ ਤ੍ਵੰ, ਸਿਕ੍ਖਮਾਨੇ, ਰੋਦਸੀ’’ਤਿ? ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਅਞ੍ਞੰ ਚੇਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੰ ਚੇਤਾਪੇਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਞ੍ਞੰ ਚੇਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੰ ਚੇਤਾਪੇਤੀਤਿ [ਚੇਤਾਪੇਸੀਤਿ (ਕ॰)]? ‘‘ਸਚ੍ਚੰ, ਭਗਵਾ’’ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਞ੍ਞੰ ਚੇਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੰ ਚੇਤਾਪੇਸ੍ਸਤਿ! ਨੇਤੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨੰ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੭੫੪. ‘‘**ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਞ੍ਞੰ ਚੇਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੰ ਚੇਤਾਪੇਯ੍ਯ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**’’ਨ੍ਤਿ।

੭੫੫. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯੰ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਅਞ੍ਞੰ ਚੇਤਾਪੇਤ੍ਵਾਤਿ ਯੰ ਕਿਞ੍ਚਿ ਚੇਤਾਪੇਤ੍ਵਾ।

ਅਞ੍ਞੰ ਚੇਤਾਪੇਯ੍ਯਾਤਿ ਤੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੰ ਚੇਤਾਪੇਤਿ, ਪਯੋਗੇ ਦੁਕ੍ਕਟੰ। ਪਟਿਲਾਭੇਨ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਹੋਤਿ। ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬੰ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਾ ਗਣਸ੍ਸ ਵਾ ਏਕਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਵਾ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬੰ...ਪੇ॰... ‘‘ਇਦੰ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਅਞ੍ਞੰ ਚੇਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੰ ਚੇਤਾਪਿਤੰ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ, ਇਮਾਹੰ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਾਮੀ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਦਦੇਯ੍ਯਾਤਿ...ਪੇ॰... ਦਦੇਯ੍ਯੁਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯ੍ਯਾਯ ਦਮ੍ਮੀਤਿ।

੭੫੬. ਅਞ੍ਞੇ ਅਞ੍ਞਸਞ੍ਞਾ ਅਞ੍ਞੰ ਚੇਤਾਪੇਤਿ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ। ਅਞ੍ਞੇ ਵੇਮਤਿਕਾ ਅਞ੍ਞੰ ਚੇਤਾਪੇਤਿ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ। ਅਞ੍ਞੇ ਅਨਞ੍ਞਸਞ੍ਞਾ ਅਞ੍ਞੰ ਚੇਤਾਪੇਤਿ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਅਨਞ੍ਞੇ ਅਞ੍ਞਸਞ੍ਞਾ ਅਨਞ੍ਞੰ ਚੇਤਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨਞ੍ਞੇ ਵੇਮਤਿਕਾ ਅਨਞ੍ਞੰ ਚੇਤਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨਞ੍ਞੇ ਅਨਞ੍ਞਸਞ੍ਞਾ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੭੫੭. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਤਞ੍ਞੇਵ [ਤਞ੍ਚੇਵ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਚੇਤਾਪੇਤਿ, ਅਞ੍ਞਞ੍ਚ ਚੇਤਾਪੇਤਿ, ਆਨਿਸੰਸੰ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਚੇਤਾਪੇਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਪਞ੍ਚਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ।

੬. ਛਟ੍ਠਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੫੮. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਉਪਾਸਕਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਚੀਵਰਤ੍ਥਾਯ ਛਨ੍ਦਕਂ ਸਙ੍ਘਰਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਪਾਵਾਰਿਕਸ੍ਸ ਘਰੇ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਅਮੁਕਸ੍ਸ, ਅਯ੍ਯੇ, ਪਾਵਾਰਿਕਸ੍ਸ ਘਰੇ ਚੀਵਰਤ੍ਥਾਯ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੋ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ, ਤਤੋ ਚੀਵਰਂ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭਾਜੇਥਾ''ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ ਭੇਸਜ੍ਜਂ ਚੇਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਂਸੁ। ਉਪਾਸਕਾ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ ਅਞ੍ਞੁਦ੍ਦਿਸਿਕੇਨ ਸਙ੍ਘਿਕੇਨ ਅਞ੍ਞਂ ਚੇਤਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤੇਸਂ ਉਪਾਸਕਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ ਅਞ੍ਞੁਦ੍ਦਿਸਿਕੇਨ ਸਙ੍ਘਿਕੇਨ ਅਞ੍ਞਂ ਚੇਤਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ ਅਞ੍ਞੁਦ੍ਦਿਸਿਕੇਨ ਸਙ੍ਘਿਕੇਨ ਅਞ੍ਞਂ ਚੇਤਾਪੇਨ੍ਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ ਅਞ੍ਞੁਦ੍ਦਿਸਿਕੇਨ ਸਙ੍ਘਿਕੇਨ ਅਞ੍ਞਂ ਚੇਤਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੫੯. "**ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ ਅਞ੍ਞੁਦ੍ਦਿਸਿਕੇਨ ਸਙ੍ਘਿਕੇਨ ਅਞ੍ਞਂ ਚੇਤਾਪੇਯ੍ਯ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੧੬੦. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ ਅਞ੍ਞੁਦ੍ਦਿਸਿਕੇਨਾਤਿ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਦਿਨ੍ਨੇਨ।

ਸਙ੍ਘਿਕੇਨਾਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਨ ਗਣਸ੍ਸ, ਨ ਏਕਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ।

ਅਞ੍ਞਂ ਚੇਤਾਪੇਯ੍ਯਾਤਿ ਯਂਅਤ੍ਥਾਯ ਦਿਨ੍ਨਂ, ਤਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਂ ਚੇਤਾਪੇਤਿ, ਪਯੋਗੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਪਟਿਲਾਭੇਨ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਹੋਤਿ। ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਾ ਗਣਸ੍ਸ ਵਾ ਏਕਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਵਾ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ...ਪੇ॰... ''ਇਦਂ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ ਅਞ੍ਞੁਦ੍ਦਿਸਿਕੇਨ ਸਙ੍ਘਿਕੇਨ ਅਞ੍ਞਂ ਚੇਤਾਪਿਤਂ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ, ਇਮਾਹਂ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਾਮੀ''ਤਿ।...ਪੇ॰... ਦਦੇਯ੍ਯਾਤਿ...ਪੇ॰... ਦਦੇਯ੍ਯੁਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯ੍ਯਾਯ ਦਮ੍ਮੀਤਿ।

੧੬੧. ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇ ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕਸਞ੍ਞਾ ਅਞ੍ਞਂ ਚੇਤਾਪੇਤਿ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇ ਵੇਮਤਿਕਾ ਅਞ੍ਞਂ ਚੇਤਾਪੇਤਿ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇ ਅਨਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕਸਞ੍ਞਾ ਅਞ੍ਞਂ ਚੇਤਾਪੇਤਿ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠਂ ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਦਾਨੇ ਉਪਨੇਤਬ੍ਬਂ।

ਅਨਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇ ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇ ਅਨਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕਸਞ੍ਞਾ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੧੬੨. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਸੇਸਕਂ ਉਪਨੇਤਿ, ਸਾਮਿਕੇ ਅਪਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਉਪਨੇਤਿ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਛਟ੍ਠਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੭. ਸਤ੍ਤਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੬੩. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਉਪਾਸਕਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਚੀਵਰਤ੍ਥਾਯ ਛਨ੍ਦਕਂ ਸਙ੍ਘਰਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਪਾਵਾਰਿਕਸ੍ਸ ਘਰੇ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਅਮੁਕਸ੍ਸ, ਅਯ੍ਯੇ, ਪਾਵਾਰਿਕਸ੍ਸ ਘਰੇ ਚੀਵਰਤ੍ਥਾਯ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੋ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ, ਤਤੋ ਚੀਵਰਂ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭਾਜੇਥਾ''ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤੇਨ ਚ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ ਸਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਭੇਸਜ੍ਜਂ ਚੇਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਂਸੁ। ਉਪਾਸਕਾ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ ਅਞ੍ਞੁਦ੍ਦਿਸਿਕੇਨ ਸਙ੍ਘਿਕੇਨ ਸਞ੍ਞਾਚਿਕੇਨ ਅਞ੍ਞਂ ਚੇਤਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ ਅਞ੍ਞੁਦ੍ਦਿਸਿਕੇਨ ਸਙ੍ਘਿਕੇਨ ਸਞ੍ਞਾਚਿਕੇਨ ਅਞ੍ਞਂ ਚੇਤਾਪੇਨ੍ਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ ਅਞ੍ਞੁਦ੍ਦਿਸਿਕੇਨ ਸਙ੍ਘਿਕੇਨ ਸਞ੍ਞਾਚਿਕੇਨ ਅਞ੍ਞਂ ਚੇਤਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੬੪. "**ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ ਅਞ੍ਞੁਦ੍ਦਿਸਿਕੇਨ ਸਙ੍ਘਿਕੇਨ ਸਞ੍ਞਾਚਿਕੇਨ ਅਞ੍ਞਂ ਚੇਤਾਪੇਯ੍ਯ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੧੬੫. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ ਅਞ੍ਞੁਦ੍ਦਿਸਿਕੇਨਾਤਿ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਦਿਨ੍ਨੇਨ।

ਸਙ੍ਘਿਕੇਨਾਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਨ ਗਣਸ੍ਸ, ਨ ਏਕਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ।

ਸਞ੍ਞਾਚਿਕੇਨਾਤਿ ਸਯਂ ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ।

ਅਞ੍ਞਂ ਚੇਤਾਪੇਯ੍ਯਾਤਿ ਯਂਅਤ੍ਥਾਯ ਦਿਨ੍ਨਂ ਤਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਂ ਚੇਤਾਪੇਤਿ, ਪਯੋਗੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਪਟਿਲਾਭੇਨ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਹੋਤਿ। ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਾ ਗਣਸ੍ਸ ਵਾ ਏਕਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਵਾ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ...ਪੇ॰... ''ਇਦਂ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ ਅਞ੍ਞੁਦ੍ਦਿਸਿਕੇਨ ਸਙ੍ਘਿਕੇਨ ਸਞ੍ਞਾਚਿਕੇਨ ਅਞ੍ਞਂ ਚੇਤਾਪਿਤਂ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ, ਇਮਾਹਂ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਾਮੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਦਦੇਯ੍ਯਾਤਿ...ਪੇ॰... ਦਦੇਯ੍ਯੁਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯ੍ਯਾਯ ਦਮ੍ਮੀਤਿ।

੧੬੬. ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇ ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕਸਞ੍ਞਾ ਅਞ੍ਞਂ ਚੇਤਾਪੇਤਿ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇ ਵੇਮਤਿਕਾ ਅਞ੍ਞਂ ਚੇਤਾਪੇਤਿ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇ ਅਨਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕਸਞ੍ਞਾ ਅਞ੍ਞਂ ਚੇਤਾਪੇਤਿ , ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠਂ ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਦਾਨੇ ਉਪਨੇਤਬ੍ਬਂ।

ਅਨਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇ ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇ ਅਨਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕਸਞ੍ਞਾ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੧੬੭. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਸੇਸਕਂ ਉਪਨੇਤਿ, ਸਾਮਿਕੇ ਅਪਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਉਪਨੇਤਿ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਸਤ੍ਤਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੮. ਅਟ੍ਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੬੮. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਪੂਗਸ੍ਸ ਪਰਿਵੇਣਵਾਸਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਯਾਗੁਯਾ ਕਿਲਮਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਪੂਗੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਯਾਗੁਅਤ੍ਥਾਯ ਛਨ੍ਦਕਂ ਸਙ੍ਘਰਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਆਪਣਿਕਸ੍ਸ ਘਰੇ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਅਮੁਕਸ੍ਸ, ਅਯ੍ਯੇ, ਆਪਣਿਕਸ੍ਸ ਘਰੇ ਯਾਗੁਅਤ੍ਥਾਯ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੋ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ, ਤਤੋ ਤਣ੍ਡੁਲਂ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਯਾਗੁਂ ਪਚਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਥਾ''ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ ਭੇਸਜ੍ਜਂ ਚੇਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਂਸੁ। ਸੋ ਪੂਗੋ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਉਜ੍ਝਾਯਤਿ ਖਿਯ੍ਯਤਿ ਵਿਪਾਚੇਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ ਅਞ੍ਞੁਦ੍ਦਿਸਿਕੇਨ ਮਹਾਜਨਿਕੇਨ ਅਞ੍ਞਂ ਚੇਤਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ ਅਞ੍ਞੁਦ੍ਦਿਸਿਕੇਨ ਮਹਾਜਨਿਕੇਨ ਅਞ੍ਞਂ ਚੇਤਾਪੇਨ੍ਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ । ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ ਅਞ੍ਞੁਦ੍ਦਿਸਿਕੇਨ ਮਹਾਜਨਿਕੇਨ ਅਞ੍ਞਂ ਚੇਤਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੬੯. "**ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ ਅਞ੍ਞੁਦ੍ਦਿਸਿਕੇਨ ਮਹਾਜਨਿਕੇਨ ਅਞ੍ਞਂ ਚੇਤਾਪੇਯ੍ਯ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੧੭੦. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ ਅਞ੍ਞੁਦ੍ਦਿਸਿਕੇਨਾਤਿ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਦਿਨ੍ਨੇਨ।

ਮਹਾਜਨਿਕੇਨਾਤਿ ਗਣਸ੍ਸ, ਨ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਨ ਏਕਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ।

ਅਞ੍ਞਂ ਚੇਤਾਪੇਯ੍ਯਾਤਿ ਯਂਅਤ੍ਥਾਯ ਦਿਨ੍ਨਂ ਤਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਂ ਚੇਤਾਪੇਤਿ, ਪਯੋਗੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਪਟਿਲਾਭੇਨ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਹੋਤਿ। ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਾ ਗਣਸ੍ਸ ਵਾ ਏਕਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਵਾ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ...ਪੇ॰... ''ਇਦਂ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ ਅਞ੍ਞੁਦ੍ਦਿਸਿਕੇਨ ਮਹਾਜਨਿਕੇਨ ਅਞ੍ਞਂ ਚੇਤਾਪਿਤਂ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਇਮਾਹਂ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਾਮੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਦਦੇਯ੍ਯਾਤਿ...ਪੇ॰... ਦਦੇਯ੍ਯੁਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯ੍ਯਾਯ ਦਮ੍ਮੀਤਿ।

੧੭੧. ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇ ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕਸਞ੍ਞਾ ਅਞ੍ਞਂ ਚੇਤਾਪੇਤਿ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇ ਵੇਮਤਿਕਾ ਅਞ੍ਞਂ ਚੇਤਾਪੇਤਿ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇ ਅਨਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕਸਞ੍ਞਾ ਅਞ੍ਞਂ ਚੇਤਾਪੇਤਿ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠਂ ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਦਾਨੇ ਉਪਨੇਤਬ੍ਬਂ।

ਅਨਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇ ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇ ਅਨਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕਸਞ੍ਞਾ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੧੭੨. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਸੇਸਕਂ ਉਪਨੇਤਿ, ਸਾਮਿਕੇ ਅਪਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਉਪਨੇਤਿ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਅਟ੍ਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੯. ਨਵਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੨੩. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗ੧ਾ ਸਾ੧ਤ੍ਥਿਯੰ ੧ਿਹਰਤਿ ਜੇਤ੧ਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਵ੍ਵਤਰਸ੍ਸ ਪੂਗਸ੍ਸ ਪਰਿ੧ੇਣ੧ਾਸਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਯਾਗੁਯਾ ਕਿਲਮਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਪੂਗੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਯਾਗੁਅਤ੍ਥਾਯ ਛਨ੍ਦਕੰ ਸਙ੍ਘਰਿਤ੍੧ਾ ਅਵ੍ਵਤਰਸ੍ਸ ਆਪਣਿਕਸ੍ਸ ਘਰੇ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੰ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍੧ਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍੧ਾ ਏਤਦ੧ੋਚ – ''ਅਮੁਕਸ੍ਸ, ਅਯ੍ਯੇ, ਆਪਣਿਕਸ੍ਸ ਘਰੇ ਯਾਗੁਅਤ੍ਥਾਯ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੋ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ। ਤਤੋ ਤਣ੍ਡੁਲੇ ਆਹਰਾਪੇਤ੍੧ਾ ਯਾਗੁੰ ਪਚਾਪੇਤ੍੧ਾ ਪਰਿਭੁਵ੍ਜਥਾ''ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤੇਨ ਚ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ ਸਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤ੍੧ਾ ਭੇਸਜ੍ਜੰ ਚੇਤਾਪੇਤ੍੧ਾ ਪਰਿਭੁਵ੍ਜਿੰਸੁ। ਸੋ ਪੂਗੋ ਜਾਨਿਤ੍੧ਾ ਉਜ੍ਝਾਯਤਿ ਖਿਯ੍ਯਤਿ ੧ਿਪਾਚੇਤਿ – ''ਕਥਵ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਵ੍ਵਦਤ੍ਥਿਕੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ ਅਵ੍ਵੁਦ੍ਦਿਸਿਕੇਨ ਮਹਾਜਨਿਕੇਨ ਸਵ੍ਵਾਚਿਕੇਨ ਅਵ੍ਵੰ ਚੇਤਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖ੧ੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਵ੍ਵਦਤ੍ਥਿਕੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ ਅਵ੍ਵੁਦ੍ਦਿਸਿਕੇਨ ਮਹਾਜਨਿਕੇਨ ਸਵ੍ਵਾਚਿਕੇਨ ਅਵ੍ਵੰ ਚੇਤਾਪੇਨ੍ਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚੰ, ਭਗ੧ਾ''ਤਿ। ੧ਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗ੧ਾ...ਪੇ॰... ਕਥਵ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖ੧ੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਵ੍ਵਦਤ੍ਥਿਕੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ ਅਵ੍ਵੁਦ੍ਦਿਸਿਕੇਨ ਮਹਾਜਨਿਕੇਨ ਸਵ੍ਵਾਚਿਕੇਨ ਅਵ੍ਵੰ ਚੇਤਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤੰ, ਭਿਕ੍ਖ੧ੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨੰ ੧ਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏ੧ਵ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖ੧ੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੨੨੪. "ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਵ੍ਵਦਤ੍ਥਿਕੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ ਅਵ੍ਵੁਦ੍ਦਿਸਿਕੇਨ ਮਹਾਜਨਿਕੇਨ ਸਵ੍ਵਾਚਿਕੇਨ ਅਵ੍ਵੰ ਚੇਤਾਪੇਯ੍ਯ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ"ਨ੍ਤਿ।

੨੨੫. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯੰ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਅਵ੍ਵਦਤ੍ਥਿਕੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ ਅਵ੍ਵੁਦ੍ਦਿਸਿਕੇਨਾਤਿ ਅਵ੍ਵਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਦਿਨ੍ਨੇਨ।

ਮਹਾਜਨਿਕੇਨਾਤਿ ਗਣਸ੍ਸ, ਨ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਨ ਏਕਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ।

ਸਵ੍ਵਾਚਿਕੇਨਾਤਿ ਸਯੰ ਯਾਚਿਤ੍੧ਾ।

ਅਵ੍ਵੰ ਚੇਤਾਪੇਯ੍ਯਾਤਿ ਯੰਅਤ੍ਥਾਯ ਦਿਨ੍ਨੰ ਤੰ ਠਪੇਤ੍੧ਾ ਅਵ੍ਵੰ ਚੇਤਾਪੇਤਿ, ਪਯੋਗੇ ਦੁਕ੍ਕਟੰ। ਪਟਿਲਾਭੇਨ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਹੋਤਿ। ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬੰ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ੧ਾ ਗਣਸ੍ਸ ੧ਾ ਏਕਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ੧ਾ। ਏ੧ਵ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖ੧ੇ, ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬੰ...ਪੇ॰... ''ਇਦੰ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਅਵ੍ਵਦਤ੍ਥਿਕੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ ਅਵ੍ਵੁਦ੍ਦਿਸਿਕੇਨ ਮਹਾਜਨਿਕੇਨ ਸਵ੍ਵਾਚਿਕੇਨ ਅਵ੍ਵੰ ਚੇਤਾਪਿਤੰ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ। ਇਮਾਹੰ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਾਮੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਦਦੇਯ੍ਯਾਤਿ...ਪੇ॰... ਦਦੇਯ੍ਯੁਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯ੍ਯਾਯ ਦਮ੍ਮੀਤਿ।

੨੨੬. ਅਵ੍ਵਦਤ੍ਥਿਕੇ ਅਵ੍ਵਦਤ੍ਥਿਕਸਵ੍ਵਾ ਅਵ੍ਵੰ ਚੇਤਾਪੇਤਿ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ। ਅਵ੍ਵਦਤ੍ਥਿਕੇ ੧ੇਮਤਿਕਾ ਅਵ੍ਵੰ ਚੇਤਾਪੇਤਿ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ। ਅਵ੍ਵਦਤ੍ਥਿਕੇ ਅਨਵ੍ਵਦਤ੍ਥਿਕਸਵ੍ਵਾ ਅਵ੍ਵੰ ਚੇਤਾਪੇਤਿ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ। ਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠੰ ਪਟਿਲਭਿਤ੍੧ਾ ਯਥਾਦਾਨੇ ਉਪਨੇਤਬ੍ਬੰ।

ਅਨਵ੍ਵਦਤ੍ਥਿਕੇ ਅਵ੍ਵਦਤ੍ਥਿਕਸਵ੍ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨਵ੍ਵਦਤ੍ਥਿਕੇ ੧ੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨਵ੍ਵਦਤ੍ਥਿਕੇ ਅਨਵ੍ਵਦਤ੍ਥਿਕਸਵ੍ਵਾ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੨੨੭. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਸੇਸਕੰ ਉਪਨੇਤਿ, ਸਾਮਿਕੇ ਅਪਲੋਕੇਤ੍੧ਾ ਉਪਨੇਤਿ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਨ੧ਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ।

੧੦. ਦਸਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੭੮. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਾ ਹੋਤਿ ਭਾਣਿਕਾ ਵਿਸਾਰਦਾ ਪਟ੍ਟਾ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਾਤੁਂ। ਬਹੂ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਪਯਿਰੁਪਾਸਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਰਿਵੇਣਂ ਉਨ੍ਦ੍ਰਿਯਤਿ [ਉਦ੍ਦੀਯਤਿ (ਸ੍ਯਾ॰)]। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਕਿਸ੍ਸਿਦਂ ਤੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਪਰਿਵੇਣਂ ਉਨ੍ਦ੍ਰਿਯਤੀ''ਤਿ? ''ਨਤ੍ਥਾਵੁਸੋ, ਦਾਯਕਾ, ਨਤ੍ਥਿ ਕਾਰਕਾ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਰਿਵੇਣਤ੍ਥਾਯ ਛਨ੍ਦਕਂ ਸਙ੍ਘਰਿਤ੍ਵਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਂ ਅਦਂਸੁ। ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਤੇਨ ਚ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ ਸਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਭੇਸਜ੍ਜਂ ਚੇਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ ਅਞ੍ਞੁਦ੍ਦਿਸਿਕੇਨ ਪੁਗ੍ਗਲਿਕੇਨ ਸਞ੍ਞਾਚਿਕੇਨ ਅਞ੍ਞਂ ਚੇਤਾਪੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ ਅਞ੍ਞੁਦ੍ਦਿਸਿਕੇਨ ਪੁਗ੍ਗਲਿਕੇਨ ਸਞ੍ਞਾਚਿਕੇਨ ਅਞ੍ਞਂ ਚੇਤਾਪੇਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ ਅਞ੍ਞੁਦ੍ਦਿਸਿਕੇਨ ਪੁਗ੍ਗਲਿਕੇਨ ਸਞ੍ਞਾਚਿਕੇਨ ਅਞ੍ਞਂ ਚੇਤਾਪੇਸ੍ਸਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੨੭੯. "**ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ ਅਞ੍ਞੁਦ੍ਦਿਸਿਕੇਨ ਪੁਗ੍ਗਲਿਕੇਨ ਸਞ੍ਞਾਚਿਕੇਨ ਅਞ੍ਞਂ ਚੇਤਾਪੇਯ੍ਯ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੨੮੦. **ਯਾ ਪਨ**ਾਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ ਅਞ੍ਞੁਦ੍ਦਿਸਿਕੇਨਾਤਿ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਦਿਨ੍ਨੇਨ।

ਪੁਗ੍ਗਲਿਕੇਨਾਤਿ ਏਕਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ, ਨ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਨ ਗਣਸ੍ਸ।

ਸਞ੍ਞਾਚਿਕੇਨਾਤਿ ਸਯਂ ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ।

ਅਞ੍ਞਂ ਚੇਤਾਪੇਯ੍ਯਾਤਿ ਯਂਅਤ੍ਥਾਯ ਦਿਨ੍ਨਂ ਤਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਂ ਚੇਤਾਪੇਤਿ, ਪਯੋਗੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਪਟਿਲਾਭੇਨ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਹੋਤਿ। ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਾ ਗਣਸ੍ਸ ਵਾ ਏਕਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਵਾ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ...ਪੇ॰... ''ਇਦਂ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ ਅਞ੍ਞੁਦ੍ਦਿਸਿਕੇਨ ਪੁਗ੍ਗਲਿਕੇਨ ਸਞ੍ਞਾਚਿਕੇਨ ਅਞ੍ਞਂ ਚੇਤਾਪਿਤਂ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ, ਇਮਾਹਂ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਾਮੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਦਦੇਯ੍ਯਾਤਿ...ਪੇ॰... ਦਦੇਯ੍ਯੁਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯ੍ਯਾਯ ਦਮ੍ਮੀਤਿ।

੨੮੧. ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇ ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕਸਞ੍ਞਾ ਅਞ੍ਞਂ ਚੇਤਾਪੇਤਿ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇ ਵੇਮਤਿਕਾ ਅਞ੍ਞਂ ਚੇਤਾਪੇਤਿ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇ ਅਨਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕਸਞ੍ਞਾ ਅਞ੍ਞਂ ਚੇਤਾਪੇਤਿ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠਂ ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਦਾਨੇ ਉਪਨੇਤਬ੍ਬਂ।

ਅਨਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇ ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇ ਅਨਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕਸਞ੍ਞਾ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੨੮੨. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਸੇਸਕਂ ਉਪਨੇਤਿ, ਸਾਮਿਕੇ ਅਪਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਉਪਨੇਤਿ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਦਸਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੧੧. ਏਕਾਦਸਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੭੮੩. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਾ ਹੋਤਿ ਭਾਣਿਕਾ ਵਿਸਾਰਦਾ ਪਟ੍ਟਾ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਾਤੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਰਾਜਾ ਪਸੇਨਦਿ ਕੋਸਲੋ ਸੀਤਕਾਲੇ ਮਹਗ੍ਘਂ ਕਮ੍ਬਲਂ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਖੋ ਰਾਜਾਨਂ ਪਸੇਨਦਿਂ ਕੋਸਲਂ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਧਮ੍ਮਿਯਾ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਦਸ੍ਸੇਸਿ ਸਮਾਦਪੇਸਿ ਸਮੁਤ੍ਤੇਜੇਸਿ ਸਮ੍ਪਹਂਸੇਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਰਾਜਾ ਪਸੇਨਦਿ ਕੋਸਲੋ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਧਮ੍ਮਿਯਾ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਦਸ੍ਸਿਤੋ ਸਮਾਦਪਿਤੋ ਸਮੁਤ੍ਤੇਜਿਤੋ ਸਮ੍ਪਹਂਸਿਤੋ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਵਦੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਅਯ੍ਯੇ, ਯੇਨ ਅਤ੍ਥੋ''ਤਿ? ''ਸਚੇ ਮੇ ਤ੍ਵਂ, ਮਹਾਰਾਜ, ਦਾਤੁਕਾਮੋਸਿ, ਇਮਂ ਕਮ੍ਬਲਂ ਦੇਹੀ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਰਾਜਾ ਪਸੇਨਦਿ ਕੋਸਲੋ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਕਮ੍ਬਲਂ ਦਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਮਹਿਚ੍ਛਾ ਇਮਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਾ। ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਰਾਜਾਨਂ ਕਮ੍ਬਲਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਰਾਜਾਨਂ ਕਮ੍ਬਲਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਰਾਜਾਨਂ ਕਮ੍ਬਲਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤੀਤਿ [ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਸੀਤਿ (ਕ॰)]? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਰਾਜਾਨਂ ਕਮ੍ਬਲਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਸ੍ਸਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੭੮੪. "**ਗਰੁਪਾਵੁਰਣਂ [ਪਾਪੁਰਣਂ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਚੇਤਾਪੇਨ੍ਤਿਯਾ ਚਤੁਕ੍ਕਂਸਪਰਮਂ ਚੇਤਾਪੇਤਬ੍ਬਂ। ਤਤੋ ਚੇ ਉਤ੍ਤਰਿ ਚੇਤਾਪੇਯ੍ਯ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੭੮੫. ਗਰੁਪਾਵੁਰਣਂ ਨਾਮ ਯਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਸੀਤਕਾਲੇ ਪਾਵੁਰਣਂ।

ਚੇਤਾਪੇਨ੍ਤਿਯਾਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਨ੍ਤਿਯਾ।

ਚਤੁਕ੍ਕਂਸਪਰਮਂ ਚੇਤਾਪੇਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਸੋਲ਼ਸਕਹਾਪਣਗ੍ਘਨਕਂ ਚੇਤਾਪੇਤਬ੍ਬਂ।

ਤਤੋ ਚੇ ਉਤ੍ਤਰਿ ਚੇਤਾਪੇਯ੍ਯਾਤਿ ਤਤੁਤ੍ਤਰਿ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤਿ, ਪਯੋਗੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਪਟਿਲਾਭੇਨ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਹੋਤਿ। ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਾ ਗਣਸ੍ਸ ਵਾ ਏਕਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਵਾ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ...ਪੇ॰... ''ਇਦਂ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਗਰੁਪਾਵੁਰਣਂ ਅਤਿਰੇਕਚਤੁਕ੍ਕਂਸਪਰਮਂ ਚੇਤਾਪਿਤਂ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ, ਇਮਾਹਂ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਾਮੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਦਦੇਯ੍ਯਾਤਿ...ਪੇ॰... ਦਦੇਯ੍ਯੁਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯ੍ਯਾਯ ਦਮ੍ਮੀਤਿ।

੭੮੬. ਅਤਿਰੇਕਚਤੁਕ੍ਕਂਸੇ ਅਤਿਰੇਕਸਞ੍ਞਾ ਚੇਤਾਪੇਤਿ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਅਤਿਰੇਕਚਤੁਕ੍ਕਂਸੇ ਵੇਮਤਿਕਾ ਚੇਤਾਪੇਤਿ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ । ਅਤਿਰੇਕਚਤੁਕ੍ਕਂਸੇ ਊਨਕਸਞ੍ਞਾ ਚੇਤਾਪੇਤਿ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਊਨਕਚਤੁਕ੍ਕਂਸੇ ਅਤਿਰੇਕਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਊਨਕਚਤੁਕ੍ਕਂਸੇ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਊਨਕਚਤੁਕ੍ਕਂਸੇ ਊਨਕਸਞ੍ਞਾ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੧੮੭. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਚਤੁਕ੍ਕਂਸਪਰਮਂ ਚੇਤਾਪੇਤਿ, ਊਨਕਚਤੁਕ੍ਕਂਸਪਰਮਂ ਚੇਤਾਪੇਤਿ, ਞਾਤਕਾਨਂ, ਪਵਾਰਿਤਾਨਂ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਧਨੇਨ, ਮਹਗ੍ਘਂ ਚੇਤਾਪੇਤੁਕਾਮਸ੍ਸ ਅਪ੍ਪਗ੍ਘਂ ਚੇਤਾਪੇਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਏਕਾਦਸਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੧੨. ਦ੍ਵਾਦਸਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੮੮. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਾ ਹੋਤਿ ਭਾਣਿਕਾ ਵਿਸਾਰਦਾ ਪਟ੍ਟਾ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਾਤੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਰਾਜਾ ਪਸੇਨਦਿ ਕੋਸਲੋ ਉਣ੍ਹਕਾਲੇ ਮਹਗ੍ਘਂ ਖੋਮਂ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਖੋ ਰਾਜਾਨਂ ਪਸੇਨਦਿਂ ਕੋਸਲਂ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਧਮ੍ਮਿਯਾ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਦਸ੍ਸੇਸਿ ਸਮਾਦਪੇਸਿ ਸਮੁਤ੍ਤੇਜੇਸਿ ਸਮ੍ਪਹਂਸੇਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਰਾਜਾ ਪਸੇਨਦਿ ਕੋਸਲੋ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਧਮ੍ਮਿਯਾ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਦਸ੍ਸਿਤੋ ਸਮਾਦਪਿਤੋ ਸਮੁਤ੍ਤੇਜਿਤੋ ਸਮ੍ਪਹਂਸਿਤੋ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਵਦੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਅਯ੍ਯੇ, ਯੇਨ ਅਤ੍ਥੋ''ਤਿ । ''ਸਚੇ ਮੇ ਤ੍ਵਂ, ਮਹਾਰਾਜ, ਦਾਤੁਕਾਮੋਸਿ, ਇਮਂ ਖੋਮਂ ਦੇਹੀ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਰਾਜਾ ਪਸੇਨਦਿ ਕੋਸਲੋ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਖੋਮਂ ਦਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਮਹਿਚ੍ਛਾ ਇਮਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਾ। ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਰਾਜਾਨਂ ਖੋਮਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਰਾਜਾਨਂ ਖੋਮਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਰਾਜਾਨਂ ਖੋਮਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤੀਤਿ [ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਸੀਤਿ (ਕ॰)]? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ''। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਰਾਜਾਨਂ ਖੋਮਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਸ੍ਸਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੮੯. **"ਲਹੁਪਾਵੁਰਣਂ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਚੇਤਾਪੇਨ੍ਤਿਯਾ ਅਡ੍ਢਤੇਯ੍ਯਕਂਸਪਰਮਂ ਚੇਤਾਪੇਤਬ੍ਬਂ। ਤਤੋ ਚੇ ਉਤ੍ਤਰਿ ਚੇਤਾਪੇਯ੍ਯ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੧੯੦. **ਲਹੁਪਾਵੁਰਣਂ** ਨਾਮ ਯਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਉਣ੍ਹਕਾਲੇ ਪਾਵੁਰਣਂ।

ਚੇਤਾਪੇਨ੍ਤਿਯਾਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਨ੍ਤਿਯਾ।

ਅਡ੍ਢਤੇਯ੍ਯਕਂਸਪਰਮਂ ਚੇਤਾਪੇਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਦਸਕਹਾਪਣਗ੍ਘਨਕਂ ਚੇਤਾਪੇਤਬ੍ਬਂ।

ਤਤੋ ਚੇ ਉਤ੍ਤਰਿ ਚੇਤਾਪੇਯ੍ਯਾਤਿ ਤਤੁਤ੍ਤਰਿ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤਿ, ਪਯੋਗੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਪਟਿਲਾਭੇਨ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਹੋਤਿ। ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਾ ਗਣਸ੍ਸ ਵਾ ਏਕਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਵਾ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ...ਪੇ॰... ਇਦਂ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਲਹੁਪਾਵੁਰਣਂ ਅਤਿਰੇਕਅਡ੍ਢਤੇਯ੍ਯਕਂਸਪਰਮਂ ਚੇਤਾਪਿਤਂ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ, ਇਮਾਹਂ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਾਮੀਤਿ...ਪੇ॰... ਦਦੇਯ੍ਯਾਤਿ... ਪੇ॰... ਦਦੇਯ੍ਯੁਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯ੍ਯਾਯ ਦਮ੍ਮੀਤਿ।

੧੯੧. ਅਤਿਰੇਕਅਡ੍ਢਤੇਯ੍ਯਕਂਸੇ ਅਤਿਰੇਕਸਞ੍ਞਾ ਚੇਤਾਪੇਤਿ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਅਤਿਰੇਕਅਡ੍ਢਤੇਯ੍ਯਕਂਸੇ ਵੇਮਤਿਕਾ ਚੇਤਾਪੇਤਿ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਅਤਿਰੇਕਅਡ੍ਢਤੇਯ੍ਯਕਂਸੇ ਊਨਕਸਞ੍ਞਾ ਚੇਤਾਪੇਤਿ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਊਨਕਅਡ੍ਢਤੇਯ੍ਯਕੰਸੇ ਅਤਿਰੇਕਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਊਨਕਅਡ੍ਢਤੇਯ੍ਯਕੰਸੇ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਊਨਕਅਡ੍ਢਤੇਯ੍ਯਕੰਸੇ ਊਨਕਸਞ੍ਞਾ , ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੭੯੨. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਡ੍ਢਤੇਯ੍ਯਕੰਸਪਰਮੰ ਚੇਤਾਪੇਤਿ, ਊਨਕਅਡ੍ਢਤੇਯ੍ਯਕੰਸਪਰਮੰ ਚੇਤਾਪੇਤਿ, ਞਾਤਕਾਨੰ, ਪਵਾਰਿਤਾਨੰ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਧਨੇਨ, ਮਹਗ੍ਘੰ ਚੇਤਾਪੇਤੁਕਾਮਸ੍ਸ ਅਪ੍ਪਗ੍ਘੰ ਚੇਤਾਪੇਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਦ੍ਵਾਦਸਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ।

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਖੋ, ਅਯ੍ਯਾਯੋ, ਤਿੰਸ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਾ ਧਮ੍ਮਾ। ਤਤ੍ਥਾਯ੍ਯਾਯੋ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ – ''ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ''? ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ – ''ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ''? ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ – ''ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ''? ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੇਤ੍ਥਾਯ੍ਯਾਯੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤੰ ਧਾਰਯਾਮੀਤਿ।

ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਵਿਭਙ੍ਗੇ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਕਣ੍ਡੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ।

੪. ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਕਣ੍ਡਂ (ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਵਿਭਙ੍ਗੋ)

੧. ਲਸੁਣਵਗ੍ਗੋ

੧. ਪਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

ਇਮੇ ਖੋ ਪਨਾਯ੍ਯਾਯੋ ਛਸਟ੍ਠਿਸਤਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਾ

ਧਮ੍ਮਾ ਉਦ੍ਦੇਸਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ।

੭੯੩. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ ਉਪਾਸਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ ਲਸੁਣੇਨ ਪਵਾਰਿਤੋ ਹੋਤਿ – ''ਯਾਸਂ ਅਯ੍ਯਾਨਂ ਲਸੁਣੇਨ ਅਤ੍ਥੋ, ਅਹਂ ਲਸੁਣੇਨਾ''ਤਿ। ਖੇਤ੍ਤਪਾਲੋ ਚ ਆਣਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ – ''ਸਚੇ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਏਕਮੇਕਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਦ੍ਵੇਤਯੋ ਭਣ੍ਡਿਕੇ ਦੇਹੀ''ਤਿ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਉਸ੍ਸਵੋ ਹੋਤਿ। ਯਥਾਭਤਂ ਲਸੁਣਂ ਪਰਿਕ੍ਖਯਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤਂ ਉਪਾਸਕਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਲਸੁਣੇਨ, ਆਵੁਸੋ, ਅਤ੍ਥੋ''ਤਿ। ''ਨਤ੍ਥਾਯ੍ਯੇ। ਯਥਾਭਤਂ ਲਸੁਣਂ ਪਰਿਕ੍ਖੀਣਂ। ਖੇਤ੍ਤਂ ਗਚ੍ਛਥਾ''ਤਿ। ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਖੇਤ੍ਤਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨ ਮਤ੍ਤਂ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਬਹੁਂ ਲਸੁਣਂ ਹਰਾਪੇਸਿ। ਖੇਤ੍ਤਪਾਲੋ ਉਜ੍ਝਾਯਤਿ ਖਿਯ੍ਯਤਿ ਵਿਪਾਚੇਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਨ ਮਤ੍ਤਂ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਬਹੁਂ ਲਸੁਣਂ ਹਰਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤਸ੍ਸ ਖੇਤ੍ਤਪਾਲਸ੍ਸ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਸ੍ਸ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਨ ਮਤ੍ਤਂ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਬਹੁਂ ਲਸੁਣਂ ਹਰਾਪੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਨ ਮਤ੍ਤਂ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਬਹੁਂ ਲਸੁਣਂ ਹਰਾਪੇਤੀਤਿ [ਹਰਾਪੇਸੀਤਿ (ਕ॰)]? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਨ ਮਤ੍ਤਂ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਬਹੁਂ ਲਸੁਣਂ ਹਰਾਪੇਸ੍ਸਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ –

''ਭੂਤਪੁਬ੍ਬਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਪਜਾਪਤਿ ਅਹੋਸਿ। ਤਿਸ੍ਸੋ ਚ ਧੀਤਰੋ – ਨਨ੍ਦਾ, ਨਨ੍ਦਵਤੀ, ਸੁਨ੍ਦਰੀਨਨ੍ਦਾ। ਅਥ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਕਾਲਙ੍ਕਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਹਂਸਯੋਨਿਂ ਉਪਪਜ੍ਜਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਸੋਵਣ੍ਣਮਯਾ ਪਤ੍ਤਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਸੋ ਤਾਸਂ ਏਕੇਕਂ ਪਤ੍ਤਂ ਦੇਤਿ। ਅਥ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ''ਅਯਂ ਹਂਸੋ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਏਕੇਕਂ ਪਤ੍ਤਂ ਦੇਤੀ''ਤਿ ਤਂ ਹਂਸਰਾਜਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਪ੍ਪਤ੍ਤਂ ਅਕਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਪੁਨ ਜਾਯਮਾਨਾ ਪਤ੍ਤਾ ਸੇਤਾ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਿਂਸੁ। ਤਦਾਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਤਿਲੋਭੇਨ ਸੁਵਣ੍ਣਾ ਪਰਿਹੀਨਾ। ਇਦਾਨਿ ਲਸੁਣਾ ਪਰਿਹਾਯਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ।

> [ਜਾ॰ ੧.੧.੧੩੬ ਸੁਵਣ੍ਣਹਂਸਜਾਤਕੇਪਿ] ''ਯਂ ਲਦ੍ਧਂ ਤੇਨ ਤੁਟ੍ਠਬ੍ਬਂ, ਅਤਿਲੋਭੋ ਹਿ ਪਾਪਕੋ।
> ਹਂਸਰਾਜਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾਨ, ਸੁਵਣ੍ਣਾ ਪਰਿਹਾਯਥਾ''ਤਿ॥

ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ਦੁਬ੍ਭਰਤਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੭੯੪. ''**ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਲਸੁਣਂ ਖਾਦੇਯ੍ਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**''ਨ੍ਤਿ।

੭੯੫. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਲਸੁਣੰ ਨਾਮ ਮਾਗਧਕੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

‘‘ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾ’’ਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੭੯੬. ਲਸੁਣੇ ਲਸੁਣਸਞ੍ਞੀ ਖਾਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਲਸੁਣੇ ਵੇਮਤਿਕਾ ਖਾਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਲਸੁਣੇ ਅਲਸੁਣਸਞ੍ਞੀ ਖਾਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਲਸੁਣੇ ਲਸੁਣਸਞ੍ਞੀ ਖਾਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਲਸੁਣੇ ਵੇਮਤਿਕਾ ਖਾਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਲਸੁਣੇ ਅਲਸੁਣਸਞ੍ਞੀ ਖਾਦਤਿ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੭੯੭. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਪਲਣ੍ਡੁਕੇ, ਭਞ੍ਜਨਕੇ, ਹਰੀਤਕੇ, ਚਾਪਲਸੁਣੇ, ਸੂਪਸਮ੍ਪਾਕੇ, ਮੰਸਸਮ੍ਪਾਕੇ, ਤੇਲਸਮ੍ਪਾਕੇ, ਸਾਲ਼ਵੇ, ਉਤ੍ਤਰਿਭਙ੍ਗੇ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਪਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ।

੨. ਦੁਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੭੯੮. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਸਮ੍ਬਾਧੇ ਲੋਮੰ ਸੰਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਚਿਰਵਤਿਯਾ ਨਦਿਯਾ ਵੇਸਿਯਾਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਨਗ੍ਗਾ ਏਕਤਿਤ੍ਥੇ ਨਹਾਯਨ੍ਤਿ। ਵੇਸਿਯਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਸਮ੍ਬਾਧੇ ਲੋਮੰ ਸੰਹਰਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹਿਨਿਯੋ ਕਾਮਭੋਗਿਨਿਯੋ’’ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁੰ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤਾਸੰ ਵੇਸਿਯਾਨੰ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤੀਨੰ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤੀਨੰ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤੀਨੰ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ…ਪੇ॰… ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਸਮ੍ਬਾਧੇ ਲੋਮੰ ਸੰਹਰਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ…ਪੇ॰… ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਸਮ੍ਬਾਧੇ ਲੋਮੰ ਸੰਹਰਾਪੇਨ੍ਤੀਤਿ? ‘‘ਸਚ੍ਚੰ, ਭਗਵਾ’’ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ…ਪੇ॰… ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਸਮ੍ਬਾਧੇ ਲੋਮੰ ਸੰਹਰਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨੰ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ…ਪੇ॰… ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੭੯੯. ‘‘**ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਮ੍ਬਾਧੇ ਲੋਮੰ ਸੰਹਰਾਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**’’ਨ੍ਤਿ।

੮੦੦. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ…ਪੇ॰… **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ…ਪੇ॰… ਅਯੰ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਸਮ੍ਬਾਧੋ ਨਾਮ ਉਭੋ ਉਪਕਚ੍ਛਕਾ, ਮੁਤ੍ਤਕਰਣੰ।

ਸੰਹਰਾਪੇਯ੍ਯਾਤਿ ਏਕਮ੍ਪਿ ਲੋਮੰ ਸੰਹਰਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਬਹੁਕੇਪਿ ਲੋਮੇ ਸੰਹਰਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੮੦੧. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਆਬਾਧਪਚ੍ਚਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਦੁਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ।

੩. ਤਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

౮౦౨. ತೇನ ಸಮಯೇನ ಬುದ್ಧೋ ಭಗವಾ ಸಾವತ್ಥಿಯಂ ವಿಹರತಿ ಜೇತವನೇ ಅನಾಥಪಿಣ್ಡಿಕಸ್ಸ ಆರಾಮೇ। ತೇನ ಖೋ ಪನ ಸಮಯೇನ ದ್ವೇ ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ ಅನಭಿರತಿಯಾ ಪೀಳಿತಾ ಓವರಕಂ ಪವಿಸಿತ್ವಾ ತಲಘಾತಕಂ ಕರೋನ್ತಿ। ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ ತೇನ ಸದ್ದೇನ ಉಪಧಾವಿತ್ವಾ ತಾ ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ ಏತದವೋಚುಂ – ''ಕಿಸ್ಸ ತುಮ್ಹೇ, ಅಯ್ಯೇ, ಪುರಿಸೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಸಮ್ಪದುಸ್ಸಥಾ''ತಿ? ''ನ ಮಯಂ, ಅಯ್ಯೇ, ಪುರಿಸೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಸಮ್ಪದುಸ್ಸಾಮಾ''ತಿ। ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ಏತಮತ್ಥಂ ಆರೋಚೇಸುಂ। ಯಾ ತಾ ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ ಅಪ್ಪಿಚ್ಛಾ...ಪೇ॰... ತಾ ಉಜ್ಝಾಯನ್ತಿ ಖಿಯ್ಯನ್ತಿ ವಿಪಾಚೇನ್ತಿ – ''ಕಥಞ್ಹಿ ನಾಮ ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ ತಲಘಾತಕಂ ಕರಿಸ್ಸನ್ತೀ''ತಿ...ಪೇ॰... ಸಚ್ಚಂ ಕಿರ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ ತಲಘಾತಕಂ ಕರೋನ್ತೀತಿ? ''ಸಚ್ಚಂ, ಭಗವಾ''ತಿ। ವಿಗರಹಿ ಬುದ್ಧೋ ಭಗವಾ...ಪೇ॰... ಕಥಞ್ಹಿ ನಾಮ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ ತಲಘಾತಕಂ ಕರಿಸ್ಸನ್ತಿ! ನೇತಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಅಪ್ಪಸನ್ನಾನಂ ವಾ ಪಸಾದಾಯ...ಪೇ॰... ಏವಞ್ಚ ಪನ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ ಇಮಂ ಸಿಕ್ಖಾಪದಂ ಉದ್ದಿಸನ್ತು –

౮౦౩. "**ತಲಘಾತಕೇ ಪಾಚಿತ್ತಿಯ**"ನ್ತಿ।

౮౦౪. **ತಲಘಾತಕಂ** ನಾಮ ಸಮ್ಫಸ್ಸಂ ಸಾದಿಯನ್ತೀ ಅನ್ತಮಸೋ ಉಪ್ಪಲಪತ್ತೇನಪಿ ಮುತ್ತಕರಣೇ ಪಹಾರಂ ದೇತಿ, ಆಪತ್ತಿ ಪಾಚಿತ್ತಿಯಸ್ಸ।

౮౦౫. ಅನಾಪತ್ತಿ ಆಬಾಧಪಚ್ಚಯಾ, ಉಮ್ಮತ್ತಿಕಾಯ, ಆದಿಕಮ್ಮಿಕಾಯಾತಿ।

ತತಿಯಸಿಕ್ಖಾಪದಂ ನಿಟ್ಠಿತಂ।

౪. ಚತುತ್ಥಸಿಕ್ಖಾಪದಂ

౮౦౬. ತೇನ ಸಮಯೇನ ಬುದ್ಧೋ ಭಗವಾ ಸಾವತ್ಥಿಯಂ ವಿಹರತಿ ಜೇತವನೇ ಅನಾಥಪಿಣ್ಡಿಕಸ್ಸ ಆರಾಮೇ। ತೇನ ಖೋ ಪನ ಸಮಯೇನ ಅಞ್ಞತರಾ ಪುರಾಣರಾಜೋರೋಧಾ ಭಿಕ್ಖುನೀಸು ಪಬ್ಬಜಿತಾ [ಅಞ್ಞತರೋ ಪುರಾಣರಾಜೋರೋಧೋ ಭಿಕ್ಖುನೀಸು ಪಬ್ಬಜಿತೋ (ಸ್ಯಾ॰)] ಹೋತಿ। ಅಞ್ಞತರಾ ಭಿಕ್ಖುನೀ ಅನಭಿರತಿಯಾ ಪೀಳಿತಾ ಯೇನ ಸಾ ಭಿಕ್ಖುನೀ ತೇನುಪಸಙ್ಕಮಿ; ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ ತಂ ಭಿಕ್ಖುನಿಂ ಏತದವೋಚ – ''ರಾಜಾ ಖೋ, ಅಯ್ಯೇ, ತುಮ್ಹೇ ಚಿರಾಚಿರಂ ಗಚ್ಛತಿ। ಕಥಂ ತುಮ್ಹೇ ಧಾರೇಥಾ''ತಿ? ''ಜತುಮಟ್ಠಕೇನ, ಅಯ್ಯೇ''ತಿ। ''ಕಿಂ ಏತಂ, ಅಯ್ಯೇ, ಜತುಮಟ್ಠಕ''ನ್ತಿ? ಅಥ ಖೋ ಸಾ ಭಿಕ್ಖುನೀ ತಸ್ಸಾ ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾ ಜತುಮಟ್ಠಕಂ ಆಚಿಕ್ಖಿ। ಅಥ ಖೋ ಸಾ ಭಿಕ್ಖುನೀ ಜತುಮಟ್ಠಕಂ ಆದಿಯಿತ್ವಾ ಧೋವಿತುಂ ವಿಸ್ಸರಿತ್ವಾ ಏಕಮನ್ತಂ ಛಡ್ಡೇಸಿ। ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ ಮಕ್ಖಿಕಾಹಿ ಸಮ್ಪರಿಕಿಣ್ಣಂ ಪಸ್ಸಿತ್ವಾ ಏವಮಾಹಂಸು – ''ಕಸ್ಸಿದಂ ಕಮ್ಮ''ನ್ತಿ? ಸಾ ಏವಮಾಹ – ''ಮಯ್ಹಿದಂ ಕಮ್ಮ''ನ್ತಿ। ಯಾ ತಾ ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ ಅಪ್ಪಿಚ್ಛಾ...ಪೇ॰... ತಾ ಉಜ್ಝಾಯನ್ತಿ ಖಿಯ್ಯನ್ತಿ ವಿಪಾಚೇನ್ತಿ – ''ಕಥಞ್ಹಿ ನಾಮ ಭಿಕ್ಖುನೀ ಜತುಮಟ್ಠಕಂ ಆದಿಯಿಸ್ಸತೀ''ತಿ...ಪೇ॰... ಸಚ್ಚಂ ಕಿರ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಭಿಕ್ಖುನೀ ಜತುಮಟ್ಠಕಂ ಆದಿಯತೀತಿ [ಆದಿಯೀತಿ (ಕ॰)]? ''ಸಚ್ಚಂ, ಭಗವಾ''ತಿ। ವಿಗರಹಿ ಬುದ್ಧೋ ಭಗವಾ...ಪೇ॰... ಕಥಞ್ಹಿ ನಾಮ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಭಿಕ್ಖುನೀ ಜತುಮಟ್ಠಕಂ ಆದಿಯಿಸ್ಸತಿ! ನೇತಂ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಅಪ್ಪಸನ್ನಾನಂ ವಾ ಪಸಾದಾಯ...ಪೇ॰... ಏವಞ್ಚ ಪನ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ ಇಮಂ ಸಿಕ್ಖಾಪದಂ ಉದ್ದಿಸನ್ತು –

౮౦౭. "**ಜತುಮಟ್ಠಕೇ** [ಜತುಮಟ್ಟಕೇ (ಸೀ॰)] **ಪಾಚಿತ್ತಿಯ**"ನ್ತಿ।

౮౦౮. **ಜತುಮಟ್ಠಕಂ** ನಾಮ ಜತುಮಯಂ ಕಟ್ಠಮಯಂ ಪಿಟ್ಠಮಯಂ ಮತ್ತಿಕಾಮಯಂ।

ಆದಿಯೇಯ್ಯಾತಿ ಸಮ್ಫಸ್ಸಂ ಸಾದಿಯನ್ತೀ ಅನ್ತಮಸೋ ಉಪ್ಪಲಪತ್ತಮ್ಪಿ ಮುತ್ತಕರಣಂ ಪವೇಸೇತಿ, ಆಪತ್ತಿ ಪಾಚಿತ್ತಿಯಸ್ಸ।

౮౦౯. ಅನಾಪತ್ತಿ ಆಬಾಧಪಚ್ಚಯಾ, ಉಮ್ಮತ್ತಿಕಾಯ, ಆದಿಕಮ್ಮಿಕಾಯಾತಿ।

ਚਤੁਤ੍ਥਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੫. ਪਞ੍ਚਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੮੧੦. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਕ੍ਕੇਸੁ ਵਿਹਰਤਿ ਕਪਿਲਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਨਿਗ੍ਰੋਧਾਰਾਮੇ। ਅਥ ਖੋ ਮਹਾਪਜਾਪਤਿ ਗੋਤਮੀ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਅਧੋਵਾਤੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ – ''ਦੁਗ੍ਗਨ੍ਧੋ, ਭਗਵਾ, ਮਾਤੁਗਾਮੋ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ – ''ਆਦਿਯਨ੍ਤੁ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਉਦਕਸੁਦ੍ਧਿਕ''ਨ੍ਤਿ, ਮਹਾਪਜਾਪਤਿਂ ਗੋਤਮਿਂ ਧਮ੍ਮਿਯਾ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਦਸ੍ਸੇਸਿ ਸਮਾਦਪੇਸਿ ਸਮੁਤ੍ਤੇਜੇਸਿ ਸਮ੍ਪਹਂਸੇਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਮਹਾਪਜਾਪਤਿ ਗੋਤਮੀ ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮਿਯਾ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਦਸ੍ਸਿਤਾ ਸਮਾਦਪਿਤਾ ਸਮੁਤ੍ਤੇਜਿਤਾ ਸਮ੍ਪਹਂਸਿਤਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਉਦਕਸੁਦ੍ਧਿਕ''ਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ – ''ਭਗਵਤਾ ਉਦਕਸੁਦ੍ਧਿਕਾ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਾ''ਤਿ ਅਤਿਗਮ੍ਭੀਰਂ ਉਦਕਸੁਦ੍ਧਿਕਂ ਆਦਿਯਨ੍ਤੀ ਮੁਤ੍ਤਕਰਣੇ ਵਣਂ ਅਕਾਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਤਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਤਿਗਮ੍ਭੀਰਂ ਉਦਕਸੁਦ੍ਧਿਕਂ ਆਦਿਯਿਸ੍ਸਤੀਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਤਿਗਮ੍ਭੀਰਂ ਉਦਕਸੁਦ੍ਧਿਕਂ ਆਦਿਯਤੀ''ਤਿ [ਆਦਿਯੀਤਿ (ਕ॰)]? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਤਿਗਮ੍ਭੀਰਂ ਉਦਕਸੁਦ੍ਧਿਕਂ ਆਦਿਯਿਸ੍ਸਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੮੧੧. **"ਉਦਕਸੁਦ੍ਧਿਕਂ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਆਦਿਯਮਾਨਾਯ ਦ੍ਵਙ੍ਗੁਲਪਬ੍ਬਪਰਮਂ ਆਦਾਤਬ੍ਬਂ। ਤਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਨ੍ਤਿਯਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੮੧੨. **ਉਦਕਸੁਦ੍ਧਿਕਂ** ਨਾਮ ਮੁਤ੍ਤਕਰਣਸ੍ਸ ਧੋਵਨਾ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਆਦਿਯਮਾਨਾਯਾਤਿ ਧੋਵਨ੍ਤਿਯਾ।

ਦ੍ਵਙ੍ਗੁਲਪਬ੍ਬਪਰਮਂ ਆਦਾਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਦ੍ਵੀਸੁ ਅਙ੍ਗੁਲੇਸੁ ਦ੍ਵੇ ਪਬ੍ਬਪਰਮਾ ਆਦਾਤਬ੍ਬਾ।

ਤਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਨ੍ਤਿਯਾਤਿ ਸਮ੍ਫਸ੍ਸਂ ਸਾਦਿਯਨ੍ਤੀ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਕੇਸਗ੍ਗਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੮੧੩. ਅਤਿਰੇਕਦ੍ਵਙ੍ਗੁਲਪਬ੍ਬੇ ਅਤਿਰੇਕਸਞ੍ਞਾ ਆਦਿਯਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਤਿਰੇਕਦ੍ਵਙ੍ਗੁਲਪਬ੍ਬੇ ਵੇਮਤਿਕਾ ਆਦਿਯਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ । ਅਤਿਰੇਕਦ੍ਵਙ੍ਗੁਲਪਬ੍ਬੇ ਊਨਕਸਞ੍ਞਾ ਆਦਿਯਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ ।

ਊਨਕਦ੍ਵਙ੍ਗੁਲਪਬ੍ਬੇ ਅਤਿਰੇਕਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਊਨਕਦ੍ਵਙ੍ਗੁਲਪਬ੍ਬੇ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਊਨਕਦ੍ਵਙ੍ਗੁਲਪਬ੍ਬੇ ਊਨਕਸਞ੍ਞਾ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੮੧੪. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਦ੍ਵਙ੍ਗੁਲਪਬ੍ਬਪਰਮਂ ਆਦਿਯਤਿ, ਊਨਕਦ੍ਵਙ੍ਗੁਲਪਬ੍ਬਪਰਮਂ ਆਦਿਯਤਿ, ਆਬਾਧਪਚ੍ਚਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਪਞ੍ਚਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੬. ਛਟ੍ਠਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੮੧੫. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਰੋਹਨ੍ਤੋ ਨਾਮ ਮਹਾਮਤ੍ਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਸੁ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਪੁਰਾਣਦੁਤਿਯਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਸੁ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾ ਹੋਤਿ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤਸ੍ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਭਤ੍ਤਵਿਸ੍ਸਗ੍ਗਂ ਕਰੋਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਾਨੀਯੇਨ ਚ ਵਿਧੂਪਨੇਨ ਚ ਉਪਤਿਟ੍ਠਿਤ੍ਵਾ ਅਚ੍ਚਾਵਦਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਅਪਸਾਦੇਤਿ – ''ਮਾ, ਭਗਿਨਿ, ਏਵਰੂਪਂ ਅਕਾਸਿ। ਨੇਤਂ ਕਪ੍ਪਤੀ''ਤਿ। ''ਪੁਬ੍ਬੇ ਮਂ ਤ੍ਵਂ ਏਵਞ੍ਚ ਏਵਞ੍ਚ ਕਰੋਸਿ, ਇਦਾਨਿ ਏਤ੍ਤਕਂ ਨ ਸਹਸੀ''ਤਿ – ਪਾਨੀਯਥਾਲਕਂ ਮਤ੍ਥਕੇ ਆਸੁਮ੍ਭਿਤ੍ਵਾ ਵਿਧੂਪਨੇਨ ਪਹਾਰਂ ਅਦਾਸਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਪਹਾਰਂ ਦਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਪਹਾਰਂ ਅਦਾਸੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਪਹਾਰਂ ਦਸ੍ਸਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੮੧੬. **"ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਾਨੀਯੇਨ** ਵਾ **ਵਿਧੂਪਨੇਨ** ਵਾ **ਉਪਤਿਟ੍ਠੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ"**ਨ੍ਤਿ।

੮੧੭. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸਾਤਿ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ।

ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸਾਤਿ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਭੋਜਨਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਭੋਜਨਂ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ।

ਪਾਨੀਯਂ ਨਾਮ ਯਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਪਾਨੀਯਂ।

ਵਿਧੂਪਨਂ ਨਾਮ ਯਾ ਕਾਚਿ ਬੀਜਨੀ।

ਉਪਤਿਟ੍ਠੇਯ੍ਯਾਤਿ ਹਤ੍ਥਪਾਸੇ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੮੧੮. ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞਾ ਪਾਨੀਯੇਨ ਵਾ ਵਿਧੂਪਨੇਨ ਵਾ ਉਪਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਵੇਮਤਿਕਾ ਪਾਨੀਯੇਨ ਵਾ ਵਿਧੂਪਨੇਨ ਵਾ ਉਪਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞਾ ਪਾਨੀਯੇਨ ਵਾ ਵਿਧੂਪਨੇਨ ਵਾ ਉਪਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਹਤ੍ਥਪਾਸਂ ਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਉਪਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਖਾਦਨੀਯਂ ਖਾਦਨ੍ਤਸ੍ਸ ਉਪਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਉਪਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੮੧੯. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਦੇਤਿ, ਦਾਪੇਤਿ, ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਆਣਾਪੇਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਛਟ੍ਠਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੭. ਸਤ੍ਤਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੮੨੦. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਸਸ੍ਸਕਾਲੇ ਆਮਕਧਞ੍ਞਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਗਰਂ ਅਤਿਹਰਨ੍ਤਿ ਦ੍ਵਾਰਟ੍ਠਾਨੇ – ''ਦੇਥਾਯ੍ਯੇ, ਭਾਗ''ਨ੍ਤਿ।

ਪਲਿਬੁਨ੍ਧੇਤ੍ਵਾ ਮੁਞ੍ਚਿੰਸੁ। ਅਥ ਖੋ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਉਪਸ੍ਸਯਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਮਕਧਞ੍ਞਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਮਕਧਞ੍ਞਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਨ੍ਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਮਕਧਞ੍ਞਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੮੨੧. **"ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਆਮਕਧਞ੍ਞਂ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਵਾ ਵਾ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਭਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਭਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਕੋਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਕੋਟ੍ਟਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਪਚਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਪਚਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ"**ਨ੍ਤਿ।

੮੨੨. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਆਮਕਧਞ੍ਞਂ ਨਾਮ ਸਾਲਿ ਵੀਹਿ ਯਵੋ ਗੋਧੁਮੋ ਕਙ੍ਗੁ ਵਰਕੋ ਕੁਦ੍ਰੂਸਕੋ।

ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਵਾਤਿ ਸਯਂ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਵਾ। **ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਅਞ੍ਞਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ।

ਭਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾਤਿ ਸਯਂ ਭਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ। **ਭਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਅਞ੍ਞਂ ਭਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ।

ਕੋਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾਤਿ ਸਯਂ ਕੋਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ। **ਕੋਟ੍ਟਾਪੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਅਞ੍ਞਂ ਕੋਟ੍ਟਾਪੇਤ੍ਵਾ।

ਪਚਿਤ੍ਵਾਤਿ ਸਯਂ ਪਚਿਤ੍ਵਾ। **ਪਚਾਪੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਅਞ੍ਞਂ ਪਚਾਪੇਤ੍ਵਾ।

''ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ , ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੮੨੩. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਆਬਾਧਪਚ੍ਚਯਾ, ਅਪਰਣ੍ਣਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਸਤ੍ਤਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੮. ਅਟ੍ਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੮੨੪. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਨਿਬ੍ਬਿਟ੍ਠਰਾਜਭਟੋ ''ਤਞ੍ਞੇਵ ਭਟਪਥਂ ਯਾਚਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਸੀਸਂ ਨਹਾਯਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੁਪਸ੍ਸਯਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਰਾਜਕੁਲਂ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਕਟਾਹੇ ਵਚ੍ਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਿਰੋਕੁਟ੍ਟੇ ਛਡ੍ਡੇਨ੍ਤੀ ਤਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਮਤ੍ਥਕੇ ਆਸੁਮ੍ਭਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਉਜ੍ਝਾਯਤਿ ਖਿਯ੍ਯਤਿ ਵਿਪਾਚੇਤਿ – ''ਅਸ੍ਸਮਣਿਯੋ ਇਮਾ ਮੁਣ੍ਡਾ ਬਨ੍ਧਕਿਨਿਯੋ। ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਗੂਥਕਟਾਹਂ ਮਤ੍ਥਕੇ ਆਸੁਮ੍ਭਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਇਮਾਸਂ ਉਪਸ੍ਸਯਂ ਝਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ! ਉਮ੍ਮੁਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਪਸ੍ਸਯਂ ਪਵਿਸਤਿ। ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਉਪਾਸਕੋ ਉਪਸ੍ਸਯਾ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤੋ ਅਦ੍ਦਸ ਤਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਉਮ੍ਮੁਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਪਸ੍ਸਯਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤਂ। ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਤਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਕਿਸ੍ਸ ਤ੍ਵਂ, ਭੋ, ਉਮ੍ਮੁਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਪਸ੍ਸਯਂ ਪਵਿਸਸੀ''ਤਿ? ''ਇਮਾ ਮਂ, ਭੋ, ਮੁਣ੍ਡਾ ਬਨ੍ਧਕਿਨਿਯੋ ਗੂਥਕਟਾਹਂ ਮਤ੍ਥਕੇ ਆਸੁਮ੍ਭਿਂਸੁ। ਇਮਾਸਂ ਉਪਸ੍ਸਯਂ ਝਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਗਚ੍ਛ, ਭੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਮਙ੍ਗਲਂ ਏਤਂ। ਸਹਸ੍ਸਂ ਲਚ੍ਛਸਿ ਤਞ੍ਚ ਭਟਪਥ''ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਸੀਸਂ ਨਹਾਯਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਕੁਲਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਹਸ੍ਸਂ ਅਲਤ੍ਥ ਤਞ੍ਚ ਭਟਪਥਂ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਉਪਾਸਕੋ ਉਪਸ੍ਸਯਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭਾਸਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਉਚ੍ਚਾਰਂ ਤਿਰੋਕੁਟ੍ਟੇ ਛਡ੍ਡੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਉਚ੍ਚਾਰਂ ਤਿਰੋਕੁਟ੍ਟੇ ਛਡ੍ਡੇਨ੍ਤੀਤਿ?

‘‘ਸਚ੍ਚੰ, ਭਗਵਾ’’ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ…ਪੇ॰… ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਉਚ੍ਚਾਰੰ ਤਿਰੋਕੁਟ੍ਟੇ ਛਡ੍ਡੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨੰ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ…ਪੇ॰… ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ , ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੮੨੫. **“ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਉਚ੍ਚਾਰੰ ਵਾ ਪਸ੍ਸਾਵੰ ਵਾ ਸਙ੍ਕਾਰੰ ਵਾ ਵਿਘਾਸੰ ਵਾ ਤਿਰੋਕੁਟ੍ਟੇ ਵਾ ਤਿਰੋਪਾਕਾਰੇ ਵਾ ਛਡ੍ਡੇਯ੍ਯ ਵਾ ਛਡ੍ਡਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**”ਨ੍ਤਿ।

੮੨੬. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ…ਪੇ॰… **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ…ਪੇ॰… ਅਯੰ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਉਚ੍ਚਾਰੋ ਨਾਮ ਗੂਥੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਪਸ੍ਸਾਵੋ** ਨਾਮ ਮੁਤ੍ਤੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਸਙ੍ਕਾਰੰ ਨਾਮ ਕਚਵਰੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਵਿਘਾਸੰ ਨਾਮ ਚਲਕਾਨਿ ਵਾ ਅਟ੍ਠਿਕਾਨਿ ਵਾ ਉਚ੍ਛਿਟ੍ਠੋਦਕੰ ਵਾ।

ਕੁਟ੍ਟੋ ਨਾਮ ਤਯੋ ਕੁਟ੍ਟਾ – ਇਟ੍ਠਕਾਕੁਟ੍ਟੋ, ਸਿਲਾਕੁਟ੍ਟੋ, ਦਾਰੁਕੁਟ੍ਟੋ।

ਪਾਕਾਰੋ ਨਾਮ ਤਯੋ ਪਾਕਾਰਾ – ਇਟ੍ਠਕਾਪਾਕਾਰੋ, ਸਿਲਾਪਾਕਾਰੋ, ਦਾਰੁਪਾਕਾਰੋ।

ਤਿਰੋਕੁਟ੍ਟੇਤਿ ਕੁਟ੍ਟਸ੍ਸ ਪਰਤੋ। **ਤਿਰੋਪਾਕਾਰੇ**ਤਿ ਪਾਕਾਰਸ੍ਸ ਪਰਤੋ।

ਛਡ੍ਡੇਯ੍ਯਾਤਿ ਸਯੰ ਛਡ੍ਡੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਛਡ੍ਡਾਪੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਞ੍ਞੰ ਆਣਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਸਕਿੰ ਆਣਤ੍ਤਾ ਬਹੁਕਮ੍ਪਿ ਛਡ੍ਡੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੮੨੭. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਛਡ੍ਡੇਤਿ, ਅਵਲਞ੍ਜੇ ਛਡ੍ਡੇਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਅਟ੍ਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ।

੯. ਨਵਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੮੨੮. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੂਪਸ੍ਸਯੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਯਵਖੇਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਉਚ੍ਚਾਰਮ੍ਪਿ ਪਸ੍ਸਾਵਮ੍ਪਿ ਸਙ੍ਕਾਰਮ੍ਪਿ ਵਿਘਾਸਮ੍ਪਿ ਖੇਤ੍ਤੇ ਛਡ੍ਡੇਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਉਜ੍ਝਾਯਤਿ ਖਿਯ੍ਯਤਿ ਵਿਪਾਚੇਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਯਵਖੇਤ੍ਤੰ ਦੂਸੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁੰ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਸ੍ਸ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ…ਪੇ॰… ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਉਚ੍ਚਾਰਮ੍ਪਿ ਪਸ੍ਸਾਵਮ੍ਪਿ ਸਙ੍ਕਾਰਮ੍ਪਿ ਵਿਘਾਸਮ੍ਪਿ ਹਰਿਤੇ ਛਡ੍ਡੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ…ਪੇ॰… ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਉਚ੍ਚਾਰਮ੍ਪਿ ਪਸ੍ਸਾਵਮ੍ਪਿ ਸਙ੍ਕਾਰਮ੍ਪਿ ਵਿਘਾਸਮ੍ਪਿ ਹਰਿਤੇ ਛਡ੍ਡੇਨ੍ਤੀਤਿ? ‘‘ਸਚ੍ਚੰ, ਭਗਵਾ’’ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ…ਪੇ॰… ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਉਚ੍ਚਾਰਮ੍ਪਿ ਪਸ੍ਸਾਵਮ੍ਪਿ ਸਙ੍ਕਾਰਮ੍ਪਿ ਵਿਘਾਸਮ੍ਪਿ ਹਰਿਤੇ ਛਡ੍ਡੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨੰ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ…ਪੇ॰… ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

८२९. “**या पन भिक्खुनी उच्चारं वा पस्सावं वा सङ्कारं वा विघासं वा हरिते छड्डेय्य वा छड्डापेय्य वा, पाचित्तिय**”न्ति।

८३०. **या पना**ति या यादिसा…पे॰… **भिक्खुनी**ति…पे॰… अयं इमस्मिं अत्थे अधिप्पेता भिक्खुनीति।

उच्चारो नाम गूथो वुच्चति। **पस्सावो** नाम मुत्तं वुच्चति।

सङ्कारं नाम कचवरं वुच्चति।

विघासं नाम चलकानि वा अट्ठिकानि वा उच्छिट्ठोदकं वा।

हरितं नाम पुब्बण्णं अपरण्णं यं मनुस्सानं उपभोगपरिभोगं रोपिमं ।

छड्डेय्याति सयं छड्डेति, आपत्ति पाचित्तियस्स।

छड्डापेय्याति अञ्ञं आणापेति, आपत्ति दुक्कटस्स। सकिं आणत्ता बहुकम्पि छड्डेति, आपत्ति पाचित्तियस्स।

८३१. हरिते हरितसञ्ञा छड्डेति वा छड्डापेति वा, आपत्ति पाचित्तियस्स। हरिते वेमतिका छड्डेति वा छड्डापेति वा, आपत्ति पाचित्तियस्स । हरिते अहरितसञ्ञा छड्डेति वा छड्डापेति वा, आपत्ति पाचित्तियस्स।

अहरिते हरितसञ्ञा, आपत्ति दुक्कटस्स। अहरिते वेमतिका, आपत्ति दुक्कटस्स। अहरिते अहरितसञ्ञा, अनापत्ति।

८३२. अनापत्ति ओलोकेत्वा छड्डेति, खेत्तमरियादे [छड्डितखेत्ते (?) अट्ठकथा ओलोकेतब्बा] छड्डेति सामिके आपुच्छित्वा अपलोकेत्वा छड्डेति, उम्मत्तिकाय, आदिकम्मिकायाति।

नवमसिक्खापदं निट्ठितं।

१०. दसमसिक्खापदं

८३३. तेन समयेन बुद्धो भगवा राजगहे विहरति वेळुवने कलन्दकनिवापे। तेन खो पन समयेन राजगहे गिरग्गसमज्जो होति। छब्बग्गिया भिक्खुनियो गिरग्गसमज्जं दस्सनाय अगमंसु। मनुस्सा उज्झायन्ति खिय्यन्ति विपाचेन्ति – ‘‘कथञ्हि नाम भिक्खुनियो नच्चम्पि गीतम्पि वादितम्पि दस्सनाय गच्छिस्सन्ति, सेय्यथापि गिहिनियो कामभोगिनियो’’ति! अस्सोसुं खो भिक्खुनियो तेसं मनुस्सानं उज्झायन्तानं खिय्यन्तानं विपाचेन्तानं। या ता भिक्खुनियो अप्पिच्छा…पे॰… ता उज्झायन्ति खिय्यन्ति विपाचेन्ति – ‘‘कथञ्हि नाम छब्बग्गिया भिक्खुनियो नच्चम्पि गीतम्पि वादितम्पि दस्सनाय गच्छिस्सन्ती’’ति…पे॰… सच्चं किर, भिक्खवे, छब्बग्गिया भिक्खुनियो नच्चम्पि गीतम्पि वादितम्पि दस्सनाय गच्छन्तीति? ‘‘सच्चं, भगवा’’ति। विगरहि बुद्धो भगवा…पे॰… कथञ्हि नाम, भिक्खवे, छब्बग्गिया भिक्खुनियो नच्चम्पि गीतम्पि वादितम्पि दस्सनाय गच्छिस्सन्ति! नेतं, भिक्खवे, अप्पसन्नानं वा पसादाय…पे॰… एवञ्च पन, भिक्खवे, भिक्खुनियो इमं सिक्खापदं उद्दिसन्तु –

੮੩੪. “**ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਨਚ੍ਚਂ ਵਾ ਗੀਤਂ ਵਾ ਵਾਦਿਤਂ ਵਾ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**”ਨ੍ਤਿ।

੮੩੫. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ…ਪੇ॰… **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ…ਪੇ॰… ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਨਚ੍ਚਂ ਨਾਮ ਯਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਨਚ੍ਚਂ। **ਗੀਤਂ** ਨਾਮ ਯਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਗੀਤਂ। **ਵਾਦਿਤਂ** ਨਾਮ ਯਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਵਾਦਿਤਂ।

੮੩੬. ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਯਤ੍ਥ ਠਿਤਾ ਪਸ੍ਸਤਿ ਵਾ ਸੁਣਾਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਦਸ੍ਸਨੂਪਚਾਰਂ ਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਪਸ੍ਸਤਿ ਵਾ ਸੁਣਾਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਏਕਮੇਕਂ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਯਤ੍ਥ ਠਿਤਾ ਪਸ੍ਸਤਿ ਵਾ ਸੁਣਾਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਦਸ੍ਸਨੂਪਚਾਰਂ ਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਪਸ੍ਸਤਿ ਵਾ ਸੁਣਾਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੮੩੭. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਆਰਾਮੇ ਠਿਤਾ ਪਸ੍ਸਤਿ ਵਾ ਸੁਣਾਤਿ ਵਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਠਿਤੋਕਾਸਂ ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਕਾਸਂ ਵਾ ਨਿਪਨ੍ਨੋਕਾਸਂ ਵਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਵਾ ਗਾਯਨ੍ਤਿ ਵਾ ਵਾਦੇਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਪਟਿਪਥਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀ ਪਸ੍ਸਤਿ ਵਾ ਸੁਣਾਤਿ ਵਾ, ਸਤਿ ਕਰਣੀਯੇ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਸ੍ਸਤਿ ਵਾ ਸੁਣਾਤਿ ਵਾ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਦਸਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

ਲਸੁਣਵਗ੍ਗੋ ਪਠਮੋ।

੨. ਅਨ੍ਧਕਾਰਵਗ੍ਗੋ

੧. ਪਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੮੩੮. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਦ੍ਦਾਯ ਕਾਪਿਲਾਨਿਯਾ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਨਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਞਾਤਕੋ ਪੁਰਿਸੋ ਗਾਮਕਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਅਗਮਾਸਿ ਕੇਨਚਿਦੇਵ ਕਰਣੀਯੇਨ। ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਤੇਨ ਪੁਰਿਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਰਤ੍ਤਨ੍ਧਕਾਰੇ ਅਪ੍ਪਦੀਪੇ ਏਕੇਨੇਕਾ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਤਿਪਿ ਸਲ੍ਲਪਤਿਪਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ…ਪੇ॰… ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਰਤ੍ਤਨ੍ਧਕਾਰੇ ਅਪ੍ਪਦੀਪੇ ਪੁਰਿਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕੇਨੇਕਾ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਿਸ੍ਸਤਿਪਿ ਸਲ੍ਲਪਿਸ੍ਸਤਿਪੀ’’ਤਿ…ਪੇ॰… ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਰਤ੍ਤਨ੍ਧਕਾਰੇ ਅਪ੍ਪਦੀਪੇ ਪੁਰਿਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕੇਨੇਕਾ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਤਿਪਿ ਸਲ੍ਲਪਤਿਪੀਤਿ? ‘‘ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ’’ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ…ਪੇ॰… ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ , ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਰਤ੍ਤਨ੍ਧਕਾਰੇ ਅਪ੍ਪਦੀਪੇ ਪੁਰਿਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕੇਨੇਕਾ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਿਸ੍ਸਤਿਪਿ ਸਲ੍ਲਪਿਸ੍ਸਤਿਪਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ…ਪੇ॰… ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੮੩੯. “**ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਰਤ੍ਤਨ੍ਧਕਾਰੇ ਅਪ੍ਪਦੀਪੇ ਪੁਰਿਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕੇਨੇਕਾ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠੇਯ੍ਯ** ਵਾ **ਸਲ੍ਲਪੇਯ੍ਯ** ਵਾ, **ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**”ਨ੍ਤਿ।

੮੪੦. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ…ਪੇ॰… **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ…ਪੇ॰… ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਰਤ੍ਤਨ੍ਧਕਾਰੇਤਿ ਓਗ੍ਗਤੇ ਸੂਰਿਯੇ। ਅਪ੍ਪਦੀਪੇਤਿ ਅਨਾਲੋਕੇ।

ਪੁਰਿਸੋ ਨਾਮ ਮਨੁਸ੍ਸਪੁਰਿਸੋ ਨ ਯਕ੍ਖੋ ਨ ਪੇਤੋ ਨ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤੋ ਵਿਞ੍ਞੂ ਪਟਿਬਲੋ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਿਤੁਂ ਸਲ੍ਲਪਿਤੁਂ।

ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਤਿ ਏਕਤੋ। **ਏਕੇਨੇਕਾ**ਤਿ ਪੁਰਿਸੋ ਚੇਵ ਹੋਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਚ।

ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠੇਯ੍ਯ ਵਾਤਿ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਪਾਸੇ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ତਿਯਸ੍ਸ।

ਸਲ੍ਲਪੇਯ੍ਯ ਵਾਤਿ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਪਾਸੇ ਠਿਤਾ ਸਲ੍ਲਪਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਹਤ੍ਥਪਾਸਂ ਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਵਾ ਸਲ੍ਲਪਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਯਕ੍ਖੇਨ ਵਾ ਪੇਤੇਨ ਵਾ ਪਣ੍ਡਕੇਨ ਵਾ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਮਨੁਸ੍ਸਵਿਗ੍ਗਹੇਨ ਵਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਵਾ ਸਲ੍ਲਪਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੮੪੧. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਯੋ ਕੋਚਿ ਵਿਞ੍ਞੂ ਦੁਤਿਯੋ [ਯਾ ਕਾਚਿ ਵਿਞ੍ਞੂ ਦੁਤਿਯਾ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਹੋਤਿ, ਅਰਹੋਪੇਕ੍ਖਾ, ਅਞ੍ਞਵਿਹਿਤਾ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਵਾ ਸਲ੍ਲਪਤਿ ਵਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਪਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੨. ਦੁਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੮੪੨. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਦ੍ਦਾਯ ਕਾਪਿਲਾਨਿਯਾ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਨਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਞਾਤਕੋ ਪੁਰਿਸੋ ਗਾਮਕਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਅਗਮਾਸਿ ਕੇਨਚਿਦੇਵ ਕਰਣੀਯੇਨ। ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ – ''ਭਗਵਤਾ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਰਤ੍ਤਨ੍ਧਕਾਰੇ ਅਪ੍ਪਦੀਪੇ ਪੁਰਿਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕੇਨੇਕਾ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਿਤੁਂ ਸਲ੍ਲਪਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਤੇਨੇਵ ਪੁਰਿਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਓਕਾਸੇ **ਏਕੇਨੇਕਾ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਤਿਪਿ ਸਲ੍ਲਪਤਿਪਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ** ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਓਕਾਸੇ ਪੁਰਿਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕੇਨੇਕਾ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਿਸ੍ਸਤਿਪਿ ਸਲ੍ਲਪਿਸ੍ਸਤਿਪੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਓਕਾਸੇ ਪੁਰਿਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕੇਨੇਕਾ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਤਿਪਿ ਸਲ੍ਲਪਤਿਪੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਓਕਾਸੇ ਪੁਰਿਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕੇਨੇਕਾ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਿਸ੍ਸਤਿਪਿ ਸਲ੍ਲਪਿਸ੍ਸਤਿਪਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੮੪੩. **"ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਓਕਾਸੇ ਪੁਰਿਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕੇਨੇਕਾ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠੇਯ੍ਯ ਵਾ ਸਲ੍ਲਪੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ"**ਨ੍ਤਿ।

੮੪੪. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੋ ਨਾਮ ਓਕਾਸੋ ਕੁਟ੍ਟੇਨ ਵਾ ਕਵਾਟੇਨ ਵਾ ਕਿਲਞ੍ਜੇਨ ਵਾ ਸਾਣਿਪਾਕਾਰੇਨ ਵਾ ਰੁਕ੍ਖੇਨ ਵਾ **ਥਮ੍ਭੇਨ** ਵਾ **ਕੋਤ੍ਥਲ਼ਿਯਾ** ਵਾ ਯੇਨ ਕੇਨਚਿ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ।

ਪੁਰਿਸੋ ਨਾਮ ਮਨੁਸ੍ਸਪੁਰਿਸੋ ਨ ਯਕ੍ਖੋ ਨ ਪੇਤੋ ਨ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤੋ ਵਿਞ੍ਞੂ ਪਟਿਬਲੋ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਿਤੁਂ ਸਲ੍ਲਪਿਤੁਂ।

ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਤਿ ਏਕਤੋ। **ਏਕੇਨੇਕਾ**ਤਿ ਪੁਰਿਸੋ ਚੇਵ ਹੋਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਚ।

ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠੇਯ੍ਯ ਵਾਤਿ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਪਾਸੇ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਸਲ੍ਲਪੇਯ੍ਯ වਾਤਿ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਪਾਸੇ ਠਿਤਾ ਸਲ੍ਲਪਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਹਤ੍ਥਪਾਸਂ වਿਜਹਿਤ੍වਾ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਤਿ වਾ ਸਲ੍ਲਪਤਿ වਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਯਕ੍ਖੇਨ වਾ ਪੇਤੇਨ වਾ ਪਣ੍ਡਕੇਨ වਾ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਮਨੁਸ੍ਸවਿਗ੍ਗਹੇਨ වਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਤਿ වਾ ਸਲ੍ਲਪਤਿ වਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੮੪੫. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਯੋ ਕੋਚਿ වਿਞ੍ਞੂ ਦੁਤਿਯੋ ਹੋਤਿ, ਅਰਹੋਪੇਕ੍ਖਾ, ਅਞ੍ਞවਿਹਿਤਾ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਤਿ වਾ ਸਲ੍ਲਪਤਿ වਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਦੁਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੩. ਤਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੮੪੬. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗවਾ ਸਾවਤ੍ਥਿਯਂ වਿਹਰਤਿ ਜੇਤවਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਦ੍ਦਾਯ ਕਾਪਿਲਾਨਿਯਾ ਅਨ੍ਤੇවਾਸਿਨਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਞਾਤਕੋ ਪੁਰਿਸੋ ਗਾਮਕਾ ਸਾවਤ੍ਥਿਂ ਅਗਮਾਸਿ ਕੇਨਚਿਦੇව ਕਰਣੀਯੇਨ। ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ – ''ਭਗවਤਾ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਓਕਾਸੇ ਪੁਰਿਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕੇਨੇਕਾ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਿਤੁਂ ਸਲ੍ਲਪਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਤੇਨੇව ਪੁਰਿਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਜ੍ਝੋਕਾਸੇ ਏਕੇਨੇਕਾ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਤਿਪਿ ਸਲ੍ਲਪਤਿਪਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ වਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਜ੍ਝੋਕਾਸੇ ਪੁਰਿਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕੇਨੇਕਾ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਿਸ੍ਸਤਿਪਿ ਸਲ੍ਲਪਿਸ੍ਸਤਿਪੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖවੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਜ੍ਝੋਕਾਸੇ ਪੁਰਿਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕੇਨੇਕਾ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਤਿਪਿ ਸਲ੍ਲਪਤਿਪੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗවਾ''ਤਿ। වਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗවਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖවੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਜ੍ਝੋਕਾਸੇ ਪੁਰਿਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕੇਨੇਕਾ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਿਸ੍ਸਤਿਪਿ ਸਲ੍ਲਪਿਸ੍ਸਤਿਪਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖවੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ වਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏවਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖවੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੮੪੭. **"ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਜ੍ਝੋਕਾਸੇ ਪੁਰਿਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕੇਨੇਕਾ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠੇਯ੍ਯ** වਾ **ਸਲ੍ਲਪੇਯ੍ਯ** වਾ, **ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੮੪੮. **ਯਾ ਪਨ**ਾਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਅਜ੍ਝੋਕਾਸੋ ਨਾਮ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ ਕੁਟ੍ਟੇਨ වਾ ਕවਾਟੇਨ වਾ ਕਿਲਞ੍ਜੇਨ වਾ ਸਾਣਿਪਾਕਾਰੇਨ වਾ ਰੁਕ੍ਖੇਨ වਾ ਥਮ੍ਭੇਨ වਾ ਕੋਤ੍ਥਲ਼ਿਯਾ වਾ, ਯੇਨ ਕੇਨਚਿ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ।

ਪੁਰਿਸੋ ਨਾਮ ਮਨੁਸ੍ਸਪੁਰਿਸੋ, ਨ ਯਕ੍ਖੋ ਨ ਪੇਤੋ ਨ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤੋ, වਿਞ੍ਞੂ ਪਟਿਬਲੋ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਿਤੁਂ ਸਲ੍ਲਪਿਤੁਂ।

ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਤਿ ਏਕਤੋ। **ਏਕੇਨੇਕਾ**ਤਿ ਪੁਰਿਸੋ ਚੇව ਹੋਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਚ।

ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠੇਯ੍ਯ වਾਤਿ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਪਾਸੇ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਸਲ੍ਲਪੇਯ੍ਯ වਾਤਿ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਪਾਸੇ ਠਿਤਾ ਸਲ੍ਲਪਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਹਤ੍ਥਪਾਸਂ වਿਜਹਿਤ੍වਾ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਤਿ වਾ ਸਲ੍ਲਪਤਿ වਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਯਕ੍ਖੇਨ වਾ ਪੇਤੇਨ වਾ ਪਣ੍ਡਕੇਨ වਾ ਤਿਰਚ੍ਛਾਗਤਮਨੁਸ੍ਸවਿਗ੍ਗਹੇਨ වਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਤਿ වਾ ਸਲ੍ਲਪਤਿ වਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੮੪੯. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਯੋ ਕੋਚਿ ਵਿਞ੍ਞੂ ਦੁਤਿਯੋ ਹੋਤਿ, ਅਰਹੋਪੇਕ੍ਖਾ, ਅਞ੍ਞਵਿਹਿਤਾ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਵਾ ਸਲ੍ਲਪਤਿ ਵਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਤਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੪. ਚਤੁਤ੍ਥਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੮੫੦. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਰਥਿਕਾਯਪਿ ਬ੍ਯੂਹੇਪਿ ਸਿਙ੍ਘਾਟਕੇਪਿ ਪੁਰਿਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕੇਨੇਕਾ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਤਿਪਿ ਸਲ੍ਲਪਤਿਪਿ ਨਿਕਣ੍ਣਿਕਮ੍ਪਿ ਜਪ੍ਪੇਤਿ ਦੁਤਿਯਿਕਮ੍ਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਰਥਿਕਾਯਪਿ ਬ੍ਯੂਹੇਪਿ ਸਿਙ੍ਘਾਟਕੇਪਿ ਪੁਰਿਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕੇਨੇਕਾ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਿਸ੍ਸਤਿਪਿ ਸਲ੍ਲਪਿਸ੍ਸਤਿਪਿ ਨਿਕਣ੍ਣਿਕਮ੍ਪਿ ਜਪ੍ਪਿਸ੍ਸਤਿ ਦੁਤਿਯਿਕਮ੍ਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਉਯ੍ਯੋਜੇਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਰਥਿਕਾਯਪਿ ਬ੍ਯੂਹੇਪਿ ਸਿਙ੍ਘਾਟਕੇਪਿ ਪੁਰਿਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕੇਨੇਕਾ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਤਿਪਿ ਸਲ੍ਲਪਤਿਪਿ ਨਿਕਣ੍ਣਿਕਮ੍ਪਿ ਜਪ੍ਪੇਤਿ ਦੁਤਿਯਿਕਮ੍ਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤੀਤਿ? ‘‘ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ’’ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਰਥਿਕਾਯਪਿ ਬ੍ਯੂਹੇਪਿ ਸਿਙ੍ਘਾਟਕੇਪਿ ਪੁਰਿਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕੇਨੇਕਾ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਿਸ੍ਸਤਿਪਿ ਸਲ੍ਲਪਿਸ੍ਸਤਿਪਿ ਨਿਕਣ੍ਣਿਕਮ੍ਪਿ ਜਪ੍ਪਿਸ੍ਸਤਿ ਦੁਤਿਯਿਕਮ੍ਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਉਯ੍ਯੋਜੇਸ੍ਸਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੮੫੧. **‘‘ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਰਥਿਕਾਯ** ਵਾ **ਬ੍ਯੂਹੇ** ਵਾ **ਸਿਙ੍ਘਾਟਕੇ** ਵਾ **ਪੁਰਿਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕੇਨੇਕਾ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠੇਯ੍ਯ** ਵਾ **ਸਲ੍ਲਪੇਯ੍ਯ** ਵਾ **ਨਿਕਣ੍ਣਿਕਂ** ਵਾ **ਜਪ੍ਪੇਯ੍ਯ ਦੁਤਿਯਿਕਂ** ਵਾ **ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਉਯ੍ਯੋਜੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**’’ਨ੍ਤਿ।

੮੫੨. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਰਥਿਕਾ ਨਾਮ ਰਚ੍ਛਾ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਬ੍ਯੂਹਂ** ਨਾਮ ਯੇਨੇਵ ਪਵਿਸਨ੍ਤਿ ਤੇਨੇਵ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਿ। **ਸਿਙ੍ਘਾਟਕੋ** ਨਾਮ ਚਚ੍ਚਰਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਪੁਰਿਸੋ ਨਾਮ ਮਨੁਸ੍ਸਪੁਰਿਸੋ ਨ ਯਕ੍ਖੋ ਨ ਪੇਤੋ ਨ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤੋ ਵਿਞ੍ਞੂ ਪਟਿਬਲੋ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਿਤੁਂ ਸਲ੍ਲਪਿਤੁਂ।

ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਤਿ ਏਕਤੋ। **ਏਕੇਨੇਕਾ**ਤਿ ਪੁਰਿਸੋ ਚੇਵ ਹੋਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਚ।

ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠੇਯ੍ਯ ਵਾਤਿ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਪਾਸੇ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਸਲ੍ਲਪੇਯ੍ਯ ਵਾਤਿ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਪਾਸੇ ਠਿਤਾ ਸਲ੍ਲਪਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਨਿਕਣ੍ਣਿਕਂ ਵਾ **ਜਪ੍ਪੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਉਪਕਣ੍ਣਕੇ ਆਰੋਚੇਤਿ , ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਦੁਤਿਯਿਕਂ ਵਾ **ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਉਯ੍ਯੋਜੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਅਨਾਚਾਰਂ ਆਚਰਿਤੁਕਾਮਾ ਦੁਤਿਯਿਕਮ੍ਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਦਸ੍ਸਨੂਪਚਾਰਂ ਵਾ ਸਵਨੂਪਚਾਰਂ ਵਾ ਵਿਜਹਨ੍ਤਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਵਿਜਹਿਤੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਹਤ੍ਥਪਾਸਂ ਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਵਾ ਸਲ੍ਲਪਤਿ ਵਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਯਕ੍ਖੇਨ ਵਾ ਪੇਤੇਨ ਵਾ ਪਣ੍ਡਕੇਨ ਵਾ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਮਨੁਸ੍ਸਵਿਗ੍ਗਹੇਨ ਵਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਵਾ ਸਲ੍ਲਪਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੮੫੩. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਯੋ ਕੋਚਿ ਵਿਞ੍ਞੂ ਦੁਤਿਯੋ ਹੋਤਿ, ਅਰਹੋਪੇਕ੍ਖਾ, ਅਞ੍ਞਵਿਹਿਤਾ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਵਾ ਸਲ੍ਲਪਤਿ ਵਾ, ਨ ਅਨਾਚਾਰਂ ਆਚਰਿਤੁਕਾਮਾ, ਸਤਿ ਕਰਣੀਯੇ ਦੁਤਿਯਿਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਉਯਯੋਜੇਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਚਤੁਤ੍ਥਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੫. ਪਞ੍ਚਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੮੫੪. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਕੁਲਸ੍ਸ ਕੁਲੂਪਿਕਾ ਹੋਤਿ ਨਿਚ੍ਚਭਤ੍ਤਿਕਾ। ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹਸਮਯਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਯੇਨ ਤਂ ਕੁਲਂ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਸਾਮਿਕੇ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਤਸ੍ਸ ਕੁਲਸ੍ਸ ਦਾਸੀ ਘਰਂ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਨ੍ਤੀ ਤਂ ਆਸਨਂ ਭਾਜਨਨ੍ਤਰਿਕਾਯ ਪਕ੍ਖਿਪਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤਂ ਆਸਨਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤਾ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਕਹਂ ਤਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਆਸਨ''ਨ੍ਤਿ? ''ਨਾਹਂ ਤਂ, ਆਵੁਸੋ, ਆਸਨਂ ਪਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਦੇਥਾਯ੍ਯੇ, ਤਂ ਆਸਨ''ਨ੍ਤਿ ਪਰਿਭਾਸਿਤ੍ਵਾ ਨਿਚ੍ਚਭਤ੍ਤਂ ਪਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਂਸੁ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਘਰਂ ਸੋਧੇਨ੍ਤਾ ਤਂ ਆਸਨਂ ਭਾਜਨਨ੍ਤਰਿਕਾਯ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਖਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਿਚ੍ਚਭਤ੍ਤਂ ਪਟ੍ਠਪੇਸੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪੁਰੇਭਤ੍ਤਂ ਕੁਲਾਨਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਸਾਮਿਕੇ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਪਕ੍ਕਮਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪੁਰੇਭਤ੍ਤਂ ਕੁਲਾਨਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਸਾਮਿਕੇ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਪਕ੍ਕਮਤੀਤਿ [ਪਕ੍ਕਮੀਤਿ (ਕ॰)]? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪੁਰੇਭਤ੍ਤਂ ਕੁਲਾਨਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਸਾਮਿਕੇ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਪਕ੍ਕਮਿਸ੍ਸਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੮੫੫. "**ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪੁਰੇਭਤ੍ਤਂ ਕੁਲਾਨਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਸਾਮਿਕੇ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਪਕ੍ਕਮੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੮੫੬. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਪੁਰੇਭਤ੍ਤਂ ਨਾਮ ਅਰੁਣੁਗ੍ਗਮਨਂ ਉਪਾਦਾਯ ਯਾਵ ਮਜ੍ਝਨ੍ਹਿਕਾ।

ਕੁਲਂ ਨਾਮ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਕੁਲਾਨਿ – ਖਤ੍ਤਿਯਕੁਲਂ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲਂ, ਵੇਸ੍ਸਕੁਲਂ, ਸੁਦ੍ਦਕੁਲਂ। **ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ।

ਆਸਨਂ ਨਾਮ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਸ੍ਸ ਓਕਾਸੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ।

ਸਾਮਿਕੇ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਪਕ੍ਕਮੇਯ੍ਯਾਤਿ ਯੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਕੁਲੇ ਮਨੁਸ੍ਸੋ ਵਿਞ੍ਞੂ ਤਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਅਨੋਵਸ੍ਸਕਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਨ੍ਤਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਜ੍ਝੋਕਾਸੇ ਉਪਚਾਰਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਨ੍ਤਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੮੫੭. ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਿਤੇ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਿਤਸਞ੍ਞਾ ਪਕ੍ਕਮਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਿਤੇ ਵੇਮਤਿਕਾ ਪਕ੍ਕਮਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਿਤੇ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤਸਞ੍ਞਾ ਪਕ੍ਕਮਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਸ੍ਸ ਅਨੋਕਾਸੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਆਪੁਚ੍ਛਿਤੇ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਿਤਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਆਪੁਚ੍ਛਿਤੇ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਆਪੁਚ੍ਛਿਤੇ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤਸਞ੍ਞਾ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੮੫੮. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਆਪੁਚ੍ਛਾ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਅਸਂਹਾਰਿਮੇ, ਗਿਲਾਨਾਯ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਪਞ੍ਚਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੬. ਛਟ੍ਠਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੮੫੯. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤਂ ਕੁਲਾਨਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਸਾਮਿਕੇ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਆਸਨੇ ਅਭਿਨਿਸੀਦਤਿਪਿ ਅਭਿਨਿਪਜ੍ਜਤਿਪਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਹਿਰੀਯਮਾਨਾ ਆਸਨੇ ਨੇਵ ਅਭਿਨਿਸੀਦਨ੍ਤਿ ਨ ਅਭਿਨਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤਂ ਕੁਲਾਨਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਸਾਮਿਕੇ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਆਸਨੇ ਅਭਿਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਤਿਪਿ ਅਭਿਨਿਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤਿਪੀ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤਂ ਕੁਲਾਨਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਸਾਮਿਕੇ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਆਸਨੇ ਅਭਿਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਤਿਪਿ ਅਭਿਨਿਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤਿਪੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤਂ ਕੁਲਾਨਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਸਾਮਿਕੇ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਆਸਨੇ ਅਭਿਨਿਸੀਦਤਿਪਿ ਅਭਿਨਿਪਜ੍ਜਤਿਪੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ , ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤਂ ਕੁਲਾਨਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਸਾਮਿਕੇ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਆਸਨੇ ਅਭਿਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਤਿਪਿ ਅਭਿਨਿਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤਿਪਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੮੬੦. "**ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤਂ ਕੁਲਾਨਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਸਾਮਿਕੇ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਆਸਨੇ ਅਭਿਨਿਸੀਦੇਯ੍ਯ ਵਾ ਅਭਿਨਿਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੮੬੧. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤਂ ਨਾਮ ਮਜ੍ਝਨ੍ਹਿਕੇ ਵੀਤਿਵਤ੍ਤੇ ਯਾਵ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤੇ ਸੂਰਿਯੇ।

ਕੁਲਂ ਨਾਮ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਕੁਲਾਨਿ – ਖਤ੍ਤਿਯਕੁਲਂ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲਂ, ਵੇਸ੍ਸਕੁਲਂ, ਸੁਦ੍ਦਕੁਲਂ। **ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ।

ਸਾਮਿਕੇ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾਤਿ ਯੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਕੁਲੇ ਮਨੁਸ੍ਸੋ ਸਾਮਿਕੋ ਦਾਤੁਂ, ਤਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ।

ਆਸਨਂ ਨਾਮ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਸ੍ਸ ਓਕਾਸੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਅਭਿਨਿਸੀਦੇਯ੍ਯਾਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਭਿਨਿਸੀਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਭਿਨਿਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯਾਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਭਿਨਿਪਜ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੮੬੨. ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਿਤੇ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਿਤਸਞ੍ਞਾ ਆਸਨੇ ਅਭਿਨਿਸੀਦਤਿ ਵਾ ਅਭਿਨਿਪਜ੍ਜਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਿਤੇ ਵੇਮਤਿਕਾ ਆਸਨੇ ਅਭਿਨਿਸੀਦਤਿ ਵਾ ਅਭਿਨਿਪਜ੍ਜਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਿਤੇ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤਸਞ੍ਞਾ ਆਸਨੇ ਅਭਿਨਿਸੀਦਤਿ ਵਾ ਅਭਿਨਿਪਜ੍ਜਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਸ੍ਸ ਅਨੋਕਾਸੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਆਪੁਚ੍ਛਿਤੇ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਿਤਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ । ਆਪੁਚ੍ਛਿਤੇ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਆਪੁਚ੍ਛਿਤੇ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤਸਞ੍ਞਾ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੮੬੩. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਆਪੁਚ੍ਛਾ ਆਸਨੇ ਅਭਿਨਿਸੀਦਤਿ ਵਾ ਅਭਿਨਿਪਜ੍ਜਤਿ ਵਾ, ਧੁਵਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇ, ਗਿਲਾਨਾਯ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਛਟ੍ਠਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ।

੭. ਸਤ੍ਤਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੮੬੪. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਕੋਸਲੇਸੁ ਜਨਪਦੇ ਸਾਵਤ੍ਥਿੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿਯੋ ਸਾਯੰ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਗਾਮੰ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਓਕਾਸੰ ਯਾਚਿੰਸੁ। ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਆਗਮੇਥ, ਅਯ੍ਯੇ, ਯਾਵ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਆਗਚ੍ਛਤੀ''ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ – ''ਯਾਵ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਆਗਚ੍ਛਤੀ''ਤਿ ਸੇਯ੍ਯੰ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਚ੍ਚਾ ਨਿਸੀਦਿੰਸੁ ਏਕਚ੍ਚਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿੰਸੁ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਰਤ੍ਤਿੰ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿੰ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਕਾ ਇਮਾ''ਤਿ? ''ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ, ਅਯ੍ਯਾ''ਤਿ। ''ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਥ ਇਮਾ ਮੁਣ੍ਡਾ ਬਨ੍ਧਕਿਨਿਯੋ''ਤਿ, ਘਰਤੋ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਪੇਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਸਾਵਤ੍ਥਿੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਵਿਕਾਲੇ ਕੁਲਾਨਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਸਾਮਿਕੇ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਸੇਯ੍ਯੰ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ ਅਭਿਨਿਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਵਿਕਾਲੇ ਕੁਲਾਨਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਸਾਮਿਕੇ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਸੇਯ੍ਯੰ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਨਿਸੀਦਨ੍ਤਿਪਿ ਅਭਿਨਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿਪੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚੰ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਵਿਕਾਲੇ ਕੁਲਾਨਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਸਾਮਿਕੇ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਸੇਯ੍ਯੰ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ ਅਭਿਨਿਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ! ਨੇਤੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨੰ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੮੬੫. **"ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਵਿਕਾਲੇ ਕੁਲਾਨਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਸਾਮਿਕੇ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਸੇਯ੍ਯੰ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਸਨ੍ਥਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਅਭਿਨਿਸੀਦੇਯ੍ਯ ਵਾ ਅਭਿਨਿਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ"**ਨ੍ਤਿ।

੮੬੬. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯੰ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਵਿਕਾਲੋ ਨਾਮ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤੇ ਸੂਰਿਯੇ ਯਾਵ ਅਰੁਣੁਗ੍ਗਮਨਾ।

ਕੁਲੰ ਨਾਮ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਕੁਲਾਨਿ – ਖਤ੍ਤਿਯਕੁਲੰ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੰ, ਵੇਸ੍ਸਕੁਲੰ ਸੁਦ੍ਦਕੁਲੰ। **ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ।

ਸਾਮਿਕੇ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾਤਿ ਯੋ ਤਸ੍ਮਿੰ ਕੁਲੇ ਮਨੁਸ੍ਸੋ ਸਾਮਿਕੋ ਦਾਤੁੰ, ਤੰ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ।

ਸੇਯਜ਼ੰ ਨਾਮ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਪਣ੍ਣਸਨ੍ਥਾਰੋਪਿ। **ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਸਯਂ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ। **ਸਨ੍ਥਰਾਪੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਅਞ੍ਞਂ ਸਨ੍ਥਰਾਪੇਤ੍ਵਾ। **ਅਭਿਨਿਸੀਦੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਭਿਨਿਸੀਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। **ਅਭਿਨਿਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਭਿਨਿਪਜ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੮੬੭. ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਿਤੇ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਿਤਸਞ੍ਞਾ ਸੇਯ੍ਯਂ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਸਨ੍ਥਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਅਭਿਨਿਸੀਦਤਿ ਵਾ ਅਭਿਨਿਪਜ੍ਜਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਿਤੇ ਵੇਮਤਿਕਾ ਸੇਯ੍ਯਂ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਸਨ੍ਥਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਅਭਿਨਿਸੀਦਤਿ ਵਾ ਅਭਿਨਿਪਜ੍ਜਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਿਤੇ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤਸਞ੍ਞਾ ਸੇਯ੍ਯਂ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਸਨ੍ਥਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਅਭਿਨਿਸੀਦਤਿ ਵਾ ਅਭਿਨਿਪਜ੍ਜਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਆਪੁਚ੍ਛਿਤੇ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਿਤਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਆਪੁਚ੍ਛਿਤੇ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਆਪੁਚ੍ਛਿਤੇ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤਸਞ੍ਞਾ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੮੬੮. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਆਪੁਚ੍ਛਾ ਸੇਯ੍ਯਂ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਸਨ੍ਥਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਅਭਿਨਿਸੀਦਤਿ ਵਾ ਅਭਿਨਿਪਜ੍ਜਤਿ ਵਾ, ਗਿਲਾਨਾਯ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਸਤ੍ਤਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੮. ਅਟ੍ਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੮੬੯. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਦ੍ਦਾਯ ਕਾਪਿਲਾਨਿਯਾ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਦ੍ਦਂ ਕਾਪਿਲਾਨਿਂ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ ਉਪਟ੍ਠੇਤਿ। ਭਦ੍ਦਾ ਕਾਪਿਲਾਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਅਯਂ ਮਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ ਉਪਟ੍ਠੇਤਿ, ਇਮਿਸ੍ਸਾਹਂ ਚੀਵਰਂ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਦੁਗ੍ਗਹਿਤੇਨ ਦੂਪਧਾਰਿਤੇਨ ਪਰਂ ਉਜ੍ਝਾਪੇਸਿ – ''ਅਹਂ ਕਿਰਾਯ੍ਯੇ, ਅਯ੍ਯਂ ਨ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ ਉਪਟ੍ਠੇਮਿ, ਨ ਕਿਰ ਮੇ ਅਯ੍ਯਾ ਚੀਵਰਂ ਦਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਦੁਗ੍ਗਹਿਤੇਨ ਦੂਪਧਾਰਿਤੇਨ ਪਰਂ ਉਜ੍ਝਾਪੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਦੁਗ੍ਗਹਿਤੇਨ ਦੂਪਧਾਰਿਤੇਨ ਪਰਂ ਉਜ੍ਝਾਪੇਤੀਤਿ [ਉਜ੍ਝਾਪੇਸੀਤਿ (ਕ॰)]? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਦੁਗ੍ਗਹਿਤੇਨ ਦੂਪਧਾਰਿਤੇਨ ਪਰਂ ਉਜ੍ਝਾਪੇਸ੍ਸਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੮੭੦. "**ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਦੁਗ੍ਗਹਿਤੇਨ ਦੂਪਧਾਰਿਤੇਨ ਪਰਂ ਉਜ੍ਝਾਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੮੭੧. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਦੁਗ੍ਗਹਿਤੇਨਾਤਿ ਅਞ੍ਞਥਾ ਗਹਿਤੇਨ [ਉਗ੍ਗਹਿਤੇਨ (ਕ॰)]।

ਦੂਪਧਾਰਿਤੇਨਾਤਿ ਅਞ੍ਞਥਾ ਉਪਧਾਰਿਤੇਨ।

ਪਰਨ੍ਤਿ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਉਜ੍ਝਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੮੭੨. ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞਾ ਉਜ੍ਝਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਵੇਮਤਿਕਾ ਉਜ੍ਝਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞਾ ਉਜ੍ਝਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਉਜ੍ਝਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੮੭੩. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਅਟ੍ਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੯. ਨਵਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੮੭੪. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਣ੍ਡਕਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿਯੋ ਚਣ੍ਡਕਾਲਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਅਪਾਯ੍ਯੇ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ, ਭਣ੍ਡਕਂ ਪਸ੍ਸੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ? ਚਣ੍ਡਕਾਲ਼ੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਉਜ੍ਝਾਯਤਿ ਖਿਯ੍ਯਤਿ ਵਿਪਾਚੇਤਿ – ''ਅਹਮੇਵ ਨੂਨ ਚੋਰੀ, ਅਹਮੇਵ ਨੂਨ ਅਲਜ੍ਜਿਨੀ, ਯਾ ਅਯ੍ਯਾਯੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਣ੍ਡਕਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿਯੋ ਤਾ ਮਂ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – 'ਅਪਾਯ੍ਯੇ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਭਣ੍ਡਕਂ ਪਸ੍ਸੇਯ੍ਯਾਸੀ'ਤਿ? ਸਚਾਹਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਭਣ੍ਡਕਂ ਗਣ੍ਹਾਮਿ, ਅਸ੍ਸਮਣੀ ਹੋਮਿ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਾ ਚਵਾਮਿ, ਨਿਰਯਂ ਉਪਪਜ੍ਜਾਮਿ; ਯਾ ਪਨ ਮਂ ਅਭੂਤੇਨ ਏਵਮਾਹ ਸਾਪਿ ਅਸ੍ਸਮਣੀ ਹੋਤੁ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਾ ਚਵਤੁ, ਨਿਰਯਂ ਉਪਪਜ੍ਜਤੂ''ਤਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਚਣ੍ਡਕਾਲ਼ੀ ਅਤ੍ਤਾਨਮ੍ਪਿ ਪਰਮ੍ਪਿ ਨਿਰਯੇਨਪਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੇਨਪਿ ਅਭਿਸਪਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਣ੍ਡਕਾਲ਼ੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਤ੍ਤਾਨਮ੍ਪਿ ਪਰਮ੍ਪਿ ਨਿਰਯੇਨਪਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੇਨਪਿ ਅਭਿਸਪਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਣ੍ਡਕਾਲ਼ੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਤ੍ਤਾਨਮ੍ਪਿ ਪਰਮ੍ਪਿ ਨਿਰਯੇਨਪਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੇਨਪਿ ਅਭਿਸਪਿਸ੍ਸਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੮੭੫. ''**ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਵਾ ਪਰਂ ਵਾ ਨਿਰਯੇਨ ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੇਨ ਵਾ ਅਭਿਸਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ੍ਯ**''ਨ੍ਤਿ।

੮੭੬. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਅਤ੍ਤਾਨਨ੍ਤਿ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਂ। **ਪਰ**ਨ੍ਤਿ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ। ਨਿਰਯੇਨ ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੇਨ ਵਾ ਅਭਿਸਪਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੮੭੭. ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞਾ ਨਿਰਯੇਨ ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੇਨ ਵਾ ਅਭਿਸਪਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਵੇਮਤਿਕਾ ਨਿਰਯੇਨ ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੇਨ ਵਾ ਅਭਿਸਪਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞਾ ਨਿਰਯੇਨ ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੇਨ ਵਾ ਅਭਿਸਪਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਯੋਨਿਯਾ ਵਾ ਪੇਤ੍ਤਿਵਿਸਯੇਨ ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਦੋਭਗ੍ਗੇਨ ਵਾ ਅਭਿਸਪਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਅਭਿਸਪਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੮੭੮. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥਪੁਰੇਕ੍ਖਾਰਾਯ, ਧਮ੍ਮਪੁਰੇਕ੍ਖਾਰਾਯ, ਅਨੁਸਾਸਨਿਪੁਰੇਕ੍ਖਾਰਾਯ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਨਵਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੧੦. ਦਸਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੮੭੯. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਚਣ੍ਡਕਾਲ਼ੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਭਣ੍ਡਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਰੋਦਤਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਚਣ੍ਡਕਾਲ਼ੀ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਰੋਦਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਣ੍ਡਕਾਲ਼ੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਰੋਦਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਣ੍ਡਕਾਲ਼ੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਰੋਦਿਸ੍ਸਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੮੮੦. "**ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਰੋਦੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੮੮੧. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਅਤ੍ਤਾਨਨ੍ਤਿ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਂ। ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਰੋਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਵਧਤਿ ਨ ਰੋਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਰੋਦਤਿ ਨ ਵਧਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੮੮੨. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਞਾਤਿਬ੍ਯਸਨੇਨ ਵਾ ਭੋਗਬ੍ਯਸਨੇਨ ਵਾ ਰੋਗਬ੍ਯਸਨੇਨ ਵਾ ਫੁਟ੍ਠਾ ਰੋਦਤਿ ਨ ਵਧਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਦਸਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

ਅਨ੍ਧਕਾਰਵਗ੍ਗੋ ਦੁਤਿਯੋ।

੩. ਨਗ੍ਗਵਗ੍ਗੋ

੧. ਪਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੮੮੩. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ [ਮਹਾਵ॰ ੩੫੦] ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਚਿਰਵਤਿਯਾ ਨਦਿਯਾ ਵੇਸਿਯਾਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਨਗ੍ਗਾ ਏਕਤਿਤ੍ਥੇ ਨਹਾਯਨ੍ਤਿ। ਵੇਸਿਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਉਪ੍ਪਣ੍ਡੇਸੁਂ – ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਦਹਰਾਨਂ [ਦਹਰਾਨਂ ਦਹਰਾਨਂ (ਸੀ॰)] ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਂ ਚਿਣ੍ਣੇਨ, ਨਨੁ ਨਾਮ ਕਾਮਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾ ! ਯਦਾ ਜਿਣ੍ਣਾ ਭਵਿਸ੍ਸਥ ਤਦਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਂ ਚਰਿਸ੍ਸਥ। ਏਵਂ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਉਭੋ ਅਤ੍ਥਾ ਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਵੇਸਿਯਾਹਿ ਉਪ੍ਪਣ੍ਡਿਯਮਾਨਾ ਮਙ੍ਕੂ ਅਹੇਸੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਉਪਸ੍ਸਯਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਪੇਸ੍ਸਾਮਿ ਦਸ ਅਤ੍ਥਵਸੇ ਪਟਿਚ੍ਚ – ਸਙ੍ਘਸੁਟ੍ਠੁਤਾਯ...ਪੇ॰... ਵਿਨਯਾਨੁਗ੍ਗਹਾਯ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

८८४. **"या पन भिक्खुनी नग्गा नहायेय्य, पाचित्तिय"**न्ति।

८८५. **या पना**ति या यादिसा...पे॰... **भिक्खुनी**ति...पे॰... अयं इमस्मिं अत्थे अधिप्पेता भिक्खुनीति।

नग्गा नहायेय्याति अनिवत्था वा अपारुता वा नहायति, पयोगे दुक्कटं। नहानपरियोसाने आपत्ति पाचित्तियस्स।

८८६. अनापत्ति अच्छिन्नचीवरिकाय वा नट्ठचीवरिकाय वा, आपदासु, उम्मत्तिकाय, आदिकम्मिकायाति।

पठमसिक्खापदं निट्ठितं।

२. दुतियसिक्खापदं

८८७. तेन समयेन बुद्धो भगवा सावत्थियं विहरति जेतवने अनाथपिण्डिकस्स आरामे। तेन खो पन समयेन भगवता भिक्खुनीनं [महाव॰ ३५१] उदकसाटिका अनुञ्ञाता होति । छब्बग्गिया भिक्खुनियो – ''भगवता उदकसाटिका अनुञ्ञाता''ति अप्पमाणिकायो उदकसाटिकायो धारेसुं [धारेन्ति (पाचि॰ ५३१-५४५)]। पुरतोपि पच्छतोपि आकड्ढन्ता आहिण्डन्ति। या ता भिक्खुनियो अप्पिच्छा...पे॰... ता उज्झायन्ति खिय्यन्ति विपाचेन्ति – ''कथञ्हि नाम छब्बग्गिया भिक्खुनियो अप्पमाणिकायो उदकसाटिकायो धारेस्सन्ती''ति...पे॰... सच्चं किर, भिक्खवे, छब्बग्गिया भिक्खुनियो अप्पमाणिकायो उदकसाटिकायो धारेन्तीति? ''सच्चं, भगवा''ति। विगरहि बुद्धो भगवा...पे॰... कथञ्हि नाम, भिक्खवे, छब्बग्गिया भिक्खुनियो अप्पमाणिकायो उदकसाटिकायो धारेस्सन्ति! नेतं, भिक्खवे, अप्पसन्नानं वा पसादाय...पे॰... एवञ्च पन, भिक्खवे, भिक्खुनियो इमं सिक्खापदं उद्दिसन्तु –

८८८. **"उदकसाटिकं पन भिक्खुनिया कारयमानाय पमाणिका कारेतब्बा। तत्रिदं पमाणं - दीघसो चतस्सो विदत्थियो, सुगतविदत्थिया; तिरियं द्वे विदत्थियो। तं अतिक्कामेन्तिया छेदनकं पाचित्तिय"**न्ति।

८८९. **उदकसाटिका** नाम याय निवत्था [निवत्थाय (स्या॰)] नहायति।

कारयमानायाति करोन्तिया वा कारापेन्तिया वा।

पमाणिका कारेतब्बा। तत्रिदं पमाणं – दीघसो चतस्सो विदत्थियो, सुगतविदत्थिया; तिरियं द्वे विदत्थियो। तं अतिक्कामेत्वा करोति वा कारापेति वा, पयोगे दुक्कटं। पटिलाभेन छिन्दित्वा पाचित्तियं देसेतब्बं।

८९०. अत्तना विप्पकतं अत्तना परियोसापेति, आपत्ति पाचित्तियस्स । अत्तना विप्पकतं परेहि परियोसापेति, आपत्ति पाचित्तियस्स। परेहि विप्पकतं अत्तना परियोसापेति, आपत्ति पाचित्तियस्स। परेहि विप्पकतं परेहि परियोसापेति, आपत्ति पाचित्तियस्स।

अञ्ञस्सत्थाय करोति वा कारापेति वा, आपत्ति दुक्कटस्स। अञ्ञेन कतं पटिलभित्वा परिभुञ्जति, आपत्ति दुक्कटस्स।

८९१. अनापत्ति पमाणिकं करोति, ऊनकं करोति, अञ्ञेन कतं पमाणातिक्कन्तं पटिलभित्वा छिन्दित्वा परिभुञ्जति, वितानं वा भूमत्थरणं वा साणिपाकारं वा भिसिं वा बिब्बोहनं वा करोति, उम्मत्तिकाय,

ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਦੁਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ।

੩. ਤਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੮੯੨. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰਿਸ੍ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਮਹਗ੍ਘੇ ਚੀਵਰਦੁਸ੍ਸੇ ਚੀਵਰੰ ਦੁਕ੍ਕਟੰ ਹੋਤਿ ਦੁਸ੍ਸਿਬ੍ਬਿਤੰ। ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿੰ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਸੁਨ੍ਦਰੰ ਖੋ ਇਦੰ ਤੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਚੀਵਰਦੁਸ੍ਸੰ; ਚੀਵਰਞ੍ਚ ਖੋ ਦੁਕ੍ਕਟੰ ਦੁਸ੍ਸਿਬ੍ਬਿਤ''ਨ੍ਤਿ। ''ਵਿਸਿਬ੍ਬੇਮਿ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਿਬ੍ਬਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ? ''ਆਮਾਯ੍ਯੇ, ਸਿਬ੍ਬਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਤੰ ਚੀਵਰੰ ਵਿਸਿਬ੍ਬੇਤ੍ਵਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਅਦਾਸਿ। ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ – ''ਸਿਬ੍ਬਿਸ੍ਸਾਮਿ ਸਿਬ੍ਬਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਨੇਵ ਸਿਬ੍ਬਤਿ ਨ ਸਿਬ੍ਬਾਪਨਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕੰ ਕਰੋਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਚੀਵਰੰ ਵਿਸਿਬ੍ਬਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨੇਵ ਸਿਬ੍ਬਿਸ੍ਸਤਿ ਨ ਸਿਬ੍ਬਾਪਨਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕੰ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਚੀਵਰੰ ਵਿਸਿਬ੍ਬਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨੇਵ ਸਿਬ੍ਬਤਿ ਨ ਸਿਬ੍ਬਾਪਨਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕੰ ਕਰੋਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚੰ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਚੀਵਰੰ ਵਿਸਿਬ੍ਬਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨੇਵ ਸਿਬ੍ਬਿਸ੍ਸਤਿ ਨ ਸਿਬ੍ਬਾਪਨਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕੰ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ! ਨੇਤੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨੰ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੮੯੩. "**ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਚੀ**ਵ**ਰੰ** ਵ**ਿਸਿਬ੍ਬੇਤ੍**ਵ**ਾ** ਵ**ਾ** ਵ**ਿਸਿਬ੍ਬਾਪੇਤ੍**ਵ**ਾ** ਵ**ਾ ਸਾ ਪਚ੍ਛਾ ਅਨਨ੍ਤਰਾਯਿਕਿਨੀ ਨੇ**ਵ **ਸਿਬ੍ਬੇਯ੍ਯ ਨ ਸਿਬ੍ਬਾਪਨਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕੰ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਚਤੂਹਪਞ੍ਚਾਹਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੮੯੪. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯੰ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾਤਿ ਅਞ੍ਞਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ।

ਚੀਵਰੰ ਨਾਮ ਛਨ੍ਨੰ ਚੀਵਰਾਨੰ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਚੀਵਰੰ।

ਵਿਸਿਬ੍ਬੇਤ੍ਵਾਤਿ ਸਯੰ ਵਿਸਿਬ੍ਬੇਤ੍ਵਾ। **ਵਿਸਿਬ੍ਬਾਪੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਅਞ੍ਞੰ ਵਿਸਿਬ੍ਬਾਪੇਤ੍ਵਾ।

ਸਾ ਪਚ੍ਛਾ ਅਨਨ੍ਤਰਾਯਿਕਿਨੀਤਿ ਅਸਤਿ ਅਨ੍ਤਰਾਯੇ।

ਨੇਵ ਸਿਬ੍ਬੇਯ੍ਯਾਤਿ ਨ ਸਯੰ ਸਿਬ੍ਬੇਯ੍ਯ। **ਨ ਸਿਬ੍ਬਾਪਨਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕੰ ਕਰੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਨ ਅਞ੍ਞੰ ਆਣਾਪੇਯ੍ਯ।

ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਚਤੂਹਪਞ੍ਚਾਹਾਤਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਚਤੂਹਪਞ੍ਚਾਹੰ। ''ਨੇਵ ਸਿਬ੍ਬਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨ ਸਿਬ੍ਬਾਪਨਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਧੁਰੰ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਮਤ੍ਤੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੮੯੫. ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞਾ ਚੀਵਰੰ ਵਿਸਿਬ੍ਬੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਵਿਸਿਬ੍ਬਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਸਾ ਪਚ੍ਛਾ ਅਨਨ੍ਤਰਾਯਿਕਿਨੀ ਨੇਵ ਸਿਬ੍ਬਤਿ ਨ ਸਿਬ੍ਬਾਪਨਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕੰ ਕਰੋਤਿ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਚਤੂਹਪਞ੍ਚਾਹਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਵੇਮਤਿਕਾ ਚੀਵਰੰ ਵਿਸਿਬ੍ਬੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਵਿਸਿਬ੍ਬਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਸਾ ਪਚ੍ਛਾ ਅਨਨ੍ਤਰਾਯਿਕਿਨੀ ਨੇਵ ਸਿਬ੍ਬਤਿ ਨ

ਸਿਬ੍ਬਾਪਨਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਰੋਤਿ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਚਤੂਹਪଞ୍ଚਾਹਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞਾ ਚੀਵਰਂ ਵਿਸਿਬ੍ਬੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਵਿਸਿਬ੍ਬਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਸਾ ਪਚ੍ਛਾ ਅਨਨ੍ਤਰਾਯਿਕਿਨੀ ਨੇਵ ਸਿਬ੍ਬਤਿ ਨ ਸਿਬ੍ਬਾਪਨਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਰੋਤਿ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਚਤੂਹਪଞ୍ଚਾਹਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਞ੍ਞਂ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਂ ਵਿਸਿਬ੍ਬੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਵਿਸਿਬ੍ਬਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਸਾ ਪਚ੍ਛਾ ਅਨਨ੍ਤਰਾਯਿਕਿਨੀ ਨੇਵ ਸਿਬ੍ਬਤਿ ਨ ਸਿਬ੍ਬਾਪਨਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਰੋਤਿ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਚਤੂਹਪଞ୍ଚਾਹਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ । ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਚੀਵਰਂ ਵਾ ਅਞ੍ਞਂ ਵਾ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਂ ਵਿਸਿਬ੍ਬੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਵਿਸਿਬ੍ਬਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਸਾ ਪਚ੍ਛਾ ਅਨਨ੍ਤਰਾਯਿਕਿਨੀ ਨੇਵ ਸਿਬ੍ਬਤਿ ਨ ਸਿਬ੍ਬਾਪਨਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਰੋਤਿ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਚਤੂਹਪଞ୍ଚਾਹਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੮੯੬. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਸਤਿ ਅਨ੍ਤਰਾਯੇ, ਪਰਿਯੇਸਿਤ੍ਵਾ ਨ ਲਭਤਿ, ਕਰੋਨ੍ਤੀ ਚਤੂਹਪଞ୍ଚਾਹਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਤਿ, ਗਿਲਾਨਾਯ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਤਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੪. ਚਤੁਤ੍ਥਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੮੯੭. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਹਤ੍ਥੇ ਚੀਵਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਸਨ੍ਤਰੁਤ੍ਤਰੇਨ ਜਨਪਦਚਾਰਿਕਂ ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤਿ। ਤਾਨਿ ਚੀਵਰਾਨਿ ਚਿਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾਨਿ ਕਣ੍ਣਕਿਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਾਨਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਤਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਕਸ੍ਸਿਮਾਨਿ , ਅਯ੍ਯੇ, ਚੀਵਰਾਨਿ ਕਣ੍ਣਕਿਤਾਨੀ''ਤਿ? ਅਥ ਖੋ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਹਤ੍ਥੇ ਚੀਵਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਸਨ੍ਤਰੁਤ੍ਤਰੇਨ ਜਨਪਦਚਾਰਿਕਂ ਪਕ੍ਕਮਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਹਤ੍ਥੇ ਚੀਵਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਸਨ੍ਤਰੁਤ੍ਤਰੇਨ ਜਨਪਦਚਾਰਿਕਂ ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਹਤ੍ਥੇ ਚੀਵਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਸਨ੍ਤਰੁਤ੍ਤਰੇਨ ਜਨਪਦਚਾਰਿਕਂ ਪਕ੍ਕਮਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੮੯੮. **"ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪଞ୍ଚਾਹਿਕਂ ਸਙ੍ਘਾਟਿਚਾਰਂ** [ਸਙ੍ਘਾਟਿਵਾਰਂ (ਸ੍ਯਾ॰)] **ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੮੯੯. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਪଞ୍ଚਾਹਿਕਂ ਸਙ੍ਘਾਟਿਚਾਰਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਯ੍ਯਾਤਿ ਪଞ୍ଚਮਂ ਦਿਵਸਂ ਪଞ୍ଚ ਚੀਵਰਾਨਿ ਨੇਵ ਨਿਵਾਸੇਤਿ ਨ ਪਾਰੁਪਤਿ ਨ ਓਤਾਪੇਤਿ, ਪଞ୍ଚਮਂ ਦਿਵਸਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੯੦੦. ਪଞ୍ଚਾਹਾਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਪଞ୍ଚਾਹਾਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਪଞ୍ଚਾਹਾਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇ ਅਨਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਸਞ੍ਞਾ , ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਪଞ୍ଚਾਹਾਨਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਪଞ୍ଚਾਹਾਨਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਪଞ୍ଚਾਹਾਨਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇ ਅਨਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਸਞ੍ਞਾ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੯੦੧. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਪਞ੍ਚਮਂ ਦਿਵਸਂ ਪਞ੍ਚ ਚੀਵਰਾਨਿ ਨਿਵਾਸੇਤਿ ਵਾ ਪਾਰੁਪਤਿ ਵਾ ਓਤਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਗਿਲਾਨਾਯ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਚਤੁਤ੍ਥਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੫. ਪਞ੍ਚਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੯੦੨. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਅਲ੍ਲਚੀਵਰਂ ਪਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਹਾਰਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਤਂ ਚੀਵਰਂ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਗਾਮਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਾਵਿਸਿ। ਸਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪੁਚ੍ਛਿ – ‘‘ਅਪਾਯਜੇ, ਮਯ੍ਹਂ ਚੀਵਰਂ ਪਸ੍ਸੇਯਜਾਥਾ’’ਤਿ? ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤਸ੍ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਉਜ੍ਝਾਯਤਿ ਖਿਯਜਤਿ ਵਿਪਾਚੇਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਮਯ੍ਹਂ ਚੀਵਰਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਪਾਰੁਪਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯਜਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਚੀਵਰਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਪਾਰੁਪਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਚੀਵਰਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਪਾਰੁਪਤੀਤਿ [ਪਾਰੁਪੀਤਿ (ਕ॰)]? ‘‘ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ’’ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਚੀਵਰਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਪਾਰੁਪਿਸ੍ਸਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੯੦੩. **“ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਚੀਵਰਸਙ੍ਕਮਨੀਯਂ ਧਾਰੇਯਜ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**”ਨ੍ਤਿ।

੯੦੪. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਚੀਵਰਸਙ੍ਕਮਨੀਯਂ ਨਾਮ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਚੀਵਰਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਚੀਵਰਂ ਤਸ੍ਸਾ ਵਾ ਅਦਿਨ੍ਨਂ ਤਂ ਵਾ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਨਿਵਾਸੇਤਿ ਵਾ ਪਾਰੁਪਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੯੦੫. ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞਾ ਚੀਵਰਸਙ੍ਕਮਨੀਯਂ ਧਾਰੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਵੇਮਤਿਕਾ ਚੀਵਰਸਙ੍ਕਮਨੀਯਂ ਧਾਰੇਤਿ , ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞਾ ਚੀਵਰਸਙ੍ਕਮਨੀਯਂ ਧਾਰੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ ।

ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਚੀਵਰਸਙ੍ਕਮਨੀਯਂ ਧਾਰੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞਾ , ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੯੦੬. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਸਾ ਵਾ ਦੇਤਿ, ਤਂ ਵਾ ਆਪੁਚ੍ਛਾ ਨਿਵਾਸੇਤਿ ਵਾ ਪਾਰੁਪਤਿ ਵਾ, ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਨਚੀਵਰਿਕਾਯ, ਨਟ੍ਠਚੀਵਰਿਕਾਯ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਪਞ੍ਚਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੬. ਛਟ੍ਠਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੯੦੭. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਉਪਟ੍ਠਾਕਕੁਲਂ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਅਯ੍ਯੇ, ਚੀਵਰਂ ਦਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ। ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ – ‘‘ਤੁਮ੍ਹੇ ਬਹੁਕਿਚ੍ਚਾ ਬਹੁਕਰਣੀਯਾ’’ਤਿ ਅਨ੍ਤਰਾਯਂ ਅਕਾਸਿ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਤਸ੍ਸ ਕੁਲਸ੍ਸ ਘਰਂ ਡਯ੍ਹਤਿ। ਤੇ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਦੇਯ੍ਯਧਮ੍ਮਂ ਅਨ੍ਤਰਾਯਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ! ਉਭਯੇਨਾਮ੍ਹ ਪਰਿਬਾਹਿਰਾ [ਪਰਿਹੀਨਾ (ਸੀ॰)], ਭੋਗੇਹਿ ਚ ਪੁਞ੍ਞੇਨ ਚਾ’’ਤਿ। ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ । ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਗਣਸ੍ਸ ਚੀਵਰਲਾਭਂ ਅਨ੍ਤਰਾਯਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਗਣਸ੍ਸ ਚੀਵਰਲਾਭਂ ਅਨ੍ਤਰਾਯਂ ਅਕਾਸੀਤਿ? ‘‘ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ’’ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਗਣਸ੍ਸ ਚੀਵਰਲਾਭਂ ਅਨ੍ਤਰਾਯਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੯੦੮. **“ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਗਣਸ੍ਸ ਚੀਵਰਲਾਭਂ ਅਨ੍ਤਰਾਯਂ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**”ਨ੍ਤਿ।

੯੦੯. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਗਣੋ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਚੀਵਰਂ ਨਾਮ ਛਨ੍ਨਂ ਚੀਵਰਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਚੀਵਰਂ ਵਿਕਪ੍ਪਨੁਪਗਂ ਪਚ੍ਛਿਮਂ।

ਅਨ੍ਤਰਾਯਂ ਕਰੇਯ੍ਯਾਤਿ ‘‘ਕਥਂ ਇਮੇ ਚੀਵਰਂ ਨ [ਇਮਂ ਚੀਵਰਂ (ਕ॰)] ਦਦੇਯ੍ਯੁ’’ਨ੍ਤਿ ਅਨ੍ਤਰਾਯਂ ਕਰੋਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਞ੍ਞਂ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਂ ਅਨ੍ਤਰਾਯਂ ਕਰੋਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਸਮ੍ਬਹੁਲਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਵਾ ਏਕਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਵਾ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਵਾ ਅਞ੍ਞਂ ਵਾ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਂ ਅਨ੍ਤਰਾਯਂ ਕਰੋਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੯੧੦. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਆਨਿਸਂਸਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਨਿਵਾਰੇਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਛਟ੍ਠਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੭. ਸਤ੍ਤਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੯੧੧. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਕਾਲਚੀਵਰਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ ਤਂ ਚੀਵਰਂ ਭਾਜੇਤੁਕਾਮੋ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪਕ੍ਕਨ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਅਯ੍ਯੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪਕ੍ਕਨ੍ਤਾ, ਨ ਤਾਵ ਚੀਵਰਂ ਭਾਜੀਯਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ। ਚੀਵਰਵਿਭਙ੍ਗਂ ਪਟਿਬਾਹਿ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਨ ਤਾਵ ਚੀਵਰਂ ਭਾਜੀਯਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਪਕ੍ਕਮਿਂਸੁ [ਵਿਪਕ੍ਕਮਿਂਸੁ (ਸ੍ਯਾ॰)]। ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਨੀਸੁ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਸੁ ਆਗਤਾਸੁ ਤਂ ਚੀਵਰਂ ਭਾਜਾਪੇਸਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਚੀਵਰਵਿਭਙ੍ਗਂ ਪਟਿਬਾਹਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਚੀਵਰਵਿਭਙ੍ਗਂ ਪਟਿਬਾਹਤੀਤਿ [ਪਟਿਬਾਹੀਤਿ (ਕ॰)]? ‘‘ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ’’ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਚੀਵਰਵਿਭਙ੍ਗਂ ਪਟਿਬਾਹਿਸ੍ਸਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

௯೧೨. “**ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਚੀਵਰਵਿਭਙ੍ਗਂ ਪਟਿਬਾਹੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**”ਨ੍ਤਿ।

੯੧੩. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ…ਪੇ॰… **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ…ਪੇ॰… ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਧਮ੍ਮਿਕੋਨਾਮ ਚੀਵਰਵਿਭਙ੍ਗੋ ਸਮਗ੍ਗੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਭਾਜੇਤਿ।

ਪਟਿਬਾਹੇਯ੍ਯਾਤਿ ਕਥਂ ਇਮਂ ਚੀਵਰਂ ਨ ਭਾਜੇਯ੍ਯਾਤਿ [ਚੀਵਰਂ ਭਾਜੇਯ੍ਯਾਤਿ (ਕ॰)] ਪਟਿਬਾਹਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੯੧੪. ਧਮ੍ਮਿਕੇ ਧਮ੍ਮਿਕਸਞ੍ਞਾ ਪਟਿਬਾਹਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਧਮ੍ਮਿਕੇ ਵੇਮਤਿਕਾ ਪਟਿਬਾਹਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਧਮ੍ਮਿਕੇ ਅਧਮ੍ਮਿਕਸਞ੍ਞਾ ਪਟਿਬਾਹਤਿ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਅਧਮ੍ਮਿਕੇ ਧਮ੍ਮਿਕਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਿਕੇ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਿਕੇ ਅਧਮ੍ਮਿਕਸਞ੍ਞਾ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੯੧੫. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਆਨਿਸਂਸਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਬਾਹਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਸਤ੍ਤਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੮. ਅਟ੍ਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੯੧੬. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਨਟਾਨਮ੍ਪਿ ਨਟਕਾਨਮ੍ਪਿ ਲਙ੍ਘਕਾਨਮ੍ਪਿ ਸੋਕਜ੍ਝਾਯਿਕਾਨਮ੍ਪਿ [ਸੋਕਸਾਯਿਕਾਨਮ੍ਪਿ (ਸੀ॰)] ਕੁਮ੍ਭਥੂਣਿਕਾਨਮ੍ਪਿ [ਕੁਮ੍ਭਥੁਣਿਕਾਨਮ੍ਪਿ (ਕ॰)] ਸਮਣਚੀਵਰਂ ਦੇਤਿ – ‘‘ਮਯ੍ਹਂ ਪਰਿਸਤਿ [ਪਰਿਸਤਿਂ (ਸੀ॰)] ਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਥਾ’’ਤਿ। ਨਟਾਪਿ ਨਟਕਾਪਿ ਲਙ੍ਘਕਾਪਿ ਸੋਕਜ੍ਝਾਯਿਕਾਪਿ ਕੁਮ੍ਭਥੂਣਿਕਾਪਿ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਰਿਸਤਿ ਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਨ੍ਤਿ – ‘‘ਅਯ੍ਯਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਾ ਭਾਣਿਕਾ ਵਿਸਾਰਦਾ ਪਟ੍ਠਾ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਾਤੁਂ; ਦੇਥ ਅਯ੍ਯਾਯ, ਕਰੋਥ ਅਯ੍ਯਾਯਾ’’ਤਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ, ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਅਗਾਰਿਕਸ੍ਸ ਸਮਣਚੀਵਰਂ ਦਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ…ਪੇ॰… ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਗਾਰਿਕਸ੍ਸ ਸਮਣਚੀਵਰਂ ਦੇਤੀਤਿ? ‘‘ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ’’ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ…ਪੇ॰… ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਗਾਰਿਕਸ੍ਸ ਸਮਣਚੀਵਰਂ ਦਸ੍ਸਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ…ਪੇ॰… ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੯੧੭. “**ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਗਾਰਿਕਸ੍ਸ ਵਾ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕਸ੍ਸ ਵਾ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਿਕਾਯ ਵਾ ਸਮਣਚੀਵਰਂ ਦਦੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**”ਨ੍ਤਿ।

੯੧੮. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ…ਪੇ॰… **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ…ਪੇ॰… ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਅਗਾਰਿਕੋ ਨਾਮ ਯੋ ਕੋਚਿ ਅਗਾਰਂ ਅਜ੍ਝਾਵਸਤਿ।

ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕੋ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਞ੍ਚ ਸਾਮਣੇਰਞ੍ਚ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਯੋ ਕੋਚਿ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕਸਮਾਪਨ੍ਨੋ।

ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਿਕਾ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਞ੍ਚ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਞ੍ਚ ਸਾਮਣੇਰਿਞ੍ਚ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਯਾ ਕਾਚਿ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਿਕਸਮਾਪਨ੍ਨਾ।

ਸਮਣਚੀਵਰਂ ਨਾਮ ਕਪ੍ਪਕਤਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਦੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੯੧੯. ਅਨਾਪੱਤਿ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਦੇਤਿ, ਤਾਵਕਾਲਿਕਂ ਦੇਤਿ, ਉਮ੍ਮੱਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਅੱਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿੱਠਿਤਂ।

੯. ਨਵਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੯੨੦. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵੱਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਉਪੱਠਾਕਕੁਲਂ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਸਚੇ ਮਯਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸੱਕੋਮ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਚੀਵਰਂ ਦਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਵਸ੍ਸਂਵੁੱਠਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਚੀਵਰਂ ਭਾਜੇਤੁਕਾਮਾ ਸੰਨਿਪਤਿਂਸੁ। ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਆਗਮੇਥ, ਅਯ੍ਯੇ, ਅੱਥਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਚੀਵਰਪੱਚਾਸਾ''ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਗੱਛਾਯ੍ਯੇ, ਤਂ ਚੀਵਰਂ ਜਾਨਾਹੀ''ਤਿ। ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਯੇਨ ਤਂ ਕੁਲਂ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਤੇ ਮਨੁੱਸੇ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਦੇਥਾਵੁਸੋ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਚੀਵਰ''ਨ੍ਤਿ। ''ਨ ਮਯਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸੱਕੋਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਚੀਵਰਂ ਦਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ । ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਏਤਮੱਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿੱਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉੱਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿੱਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਦੁਬ੍ਬਲਚੀਵਰਪੱਚਾਸਾਯ ਚੀਵਰਕਾਲਸਮਯਂ ਅਤਿੱਕਾਮੇੱਸਤੀ''ਤਿ... ਪੇ॰... ਸੱਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਦੁਬ੍ਬਲਚੀਵਰਪੱਚਾਸਾਯ ਚੀਵਰਕਾਲਸਮਯਂ ਅਤਿੱਕਾਮੇਤੀਤਿ [ਅਤਿੱਕਾਮੇਸੀਤਿ (ਕ॰)]? ''ਸੱਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਦੁਬ੍ਬਲਚੀਵਰਪੱਚਾਸਾਯ ਚੀਵਰਕਾਲਸਮਯਂ ਅਤਿੱਕਾਮੇੱਸਤਿ ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸੰਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉੱਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੯੨੧. "**ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਦੁਬ੍ਬਲਚੀਵਰਪੱਚਾਸਾਯ ਚੀਵਰਕਾਲਸਮਯਂ ਅਤਿੱਕਾਮੇੱਯ, ਪਾਚਿੱਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੯੨੨. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅੱਥੇ ਅਧਿੱਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਦੁਬ੍ਬਲਚੀਵਰਪੱਚਾਸਾ ਨਾਮ ''ਸਚੇ ਮਯਂ ਸੱਕੋਮ, ਦਸ੍ਸਾਮ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਵਾਚਾ ਭਿੰਨਾ ਹੋਤਿ।

ਚੀਵਰਕਾਲਸਮਯੋ ਨਾਮ ਅਨੱਥਤੇ ਕਥਿਨੇ ਵਸ੍ਸਾਨਸ੍ਸ ਪੱਛਿਮੋ ਮਾਸੋ, ਅੱਥਤੇ ਕਥਿਨੇ ਪਞ੍ਚ ਮਾਸਾ।

ਚੀਵਰਕਾਲਸਮਯਂ ਅਤਿੱਕਾਮੇੱਯਾਤਿ ਅਨੱਥਤੇ ਕਥਿਨੇ ਵਸ੍ਸਾਨਸ੍ਸ ਪੱਛਿਮਂ ਦਿਵਸਂ ਅਤਿੱਕਾਮੇਤਿ, ਆਪੱਤਿ ਪਾਚਿੱਤਿਯਸ੍ਸ। ਅੱਥਤੇ ਕਥਿਨੇ ਕਥਿਨੁੱਧਾਰਦਿਵਸਂ ਅਤਿੱਕਾਮੇਤਿ, ਆਪੱਤਿ ਪਾਚਿੱਤਿਯਸ੍ਸ।

੯੨੩. ਦੁਬ੍ਬਲਚੀਵਰੇ ਦੁਬ੍ਬਲਚੀਵਰਸੱਞਾ ਚੀਵਰਕਾਲਸਮਯਂ ਅਤਿੱਕਾਮੇਤਿ, ਆਪੱਤਿ ਪਾਚਿੱਤਿਯਸ੍ਸ। ਦੁਬ੍ਬਲਚੀਵਰੇ ਵੇਮਤਿਕਾ ਚੀਵਰਕਾਲਸਮਯਂ ਅਤਿੱਕਾਮੇਤਿ, ਆਪੱਤਿ ਦੁੱਕਟਸ੍ਸ। ਦੁਬ੍ਬਲਚੀਵਰੇ ਅਦੁਬ੍ਬਲਚੀਵਰਸੱਞਾ ਚੀਵਰਕਾਲਸਮਯਂ ਅਤਿੱਕਾਮੇਤਿ, ਅਨਾਪੱਤਿ।

ਅਦੁਬ੍ਬਲਚੀਵਰੇ ਦੁਬ੍ਬਲਚੀਵਰਸੱਞਾ, ਆਪੱਤਿ ਦੁੱਕਟਸ੍ਸ। ਅਦੁਬ੍ਬਲਚੀਵਰੇ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪੱਤਿ ਦੁੱਕਟਸ੍ਸ। ਅਦੁਬ੍ਬਲਚੀਵਰੇ ਅਦੁਬ੍ਬਲਚੀਵਰਸੱਞਾ, ਅਨਾਪੱਤਿ।

੯੨੪. ਅਨਾਪੱਤਿ ਆਨਿਸਂਸਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਨਿਵਾਰੇਤਿ, ਉਮ੍ਮੱਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਨਵਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿੱਠਿਤਂ।

੧੦. ਦਸਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੯੨੫. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ ਉਪਾਸਕੇਨ ਸਙ੍ਘਂ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਵਿਹਾਰੋ ਕਾਰਾਪਿਤੋ ਹੋਤਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਵਿਹਾਰਸ੍ਸ ਮਹੇ ਉਭਤੋਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਕਾਲਚੀਵਰਂ ਦਾਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਉਭਤੋਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਕਥਿਨਂ ਅਤ੍ਥਤਂ ਹੋਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਉਪਾਸਕੋ ਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਕਥਿਨੁਦ੍ਧਾਰਂ ਯਾਚਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕਥਿਨਂ ਉਦ੍ਧਰਿਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਕਥਿਨਂ ਉਦ੍ਧਰਿਤਬ੍ਬਂ। ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੯੨੬. ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਕਥਿਨਂ ਉਦ੍ਧਰੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਸਙ੍ਘੋ ਕਥਿਨਂ ਉਦ੍ਧਰਤਿ। ਯਸ੍ਸਾਯਸ੍ਮਤੋ ਖਮਤਿ ਕਥਿਨਸ੍ਸ ਉਦ੍ਧਾਰੋ, ਸੋ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਉਬ੍ਭਤਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਕਥਿਨਂ, ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ''ਤਿ।

੯੨੭. ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਉਪਾਸਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਕਥਿਨੁਦ੍ਧਾਰਂ ਯਾਚਿ। ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ – ''ਚੀਵਰਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਕਥਿਨੁਦ੍ਧਾਰਂ ਪਟਿਬਾਹਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਉਪਾਸਕੋ ਉਜ੍ਝਾਯਤਿ ਖਿਯ੍ਯਤਿ ਵਿਪਾਚੇਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਕਥਿਨੁਦ੍ਧਾਰਂ ਨ ਦਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤਸ੍ਸ ਉਪਾਸਕਸ੍ਸ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਸ੍ਸ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਕਥਿਨੁਦ੍ਧਾਰਂ ਪਟਿਬਾਹਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਕਥਿਨੁਦ੍ਧਾਰਂ ਪਟਿਬਾਹਤੀਤਿ [ਪਟਿਬਾਹੀਤਿ (ਕ॰)]? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਕਥਿਨੁਦ੍ਧਾਰਂ ਪਟਿਬਾਹਿਸ੍ਸਤਿ ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ... ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੯੨੮. **"ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਕਥਿਨੁਦ੍ਧਾਰਂ ਪਟਿਬਾਹੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੯੨੯. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਧਮ੍ਮਿਕੋ ਨਾਮ ਕਥਿਨੁਦ੍ਧਾਰੋ ਸਮਗ੍ਗੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਉਦ੍ਧਰਤਿ।

ਪਟਿਬਾਹੇਯ੍ਯਾਤਿ ''ਕਥਂ ਇਦਂ ਕਥਿਨਂ ਨ ਉਦ੍ਧਰੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ [ਕਥਿਨਂ ਉਦ੍ਧਰੇਯ੍ਯਾਤਿ (ਕ॰)] ਪਟਿਬਾਹਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੯੩੦. ਧਮ੍ਮਿਕੇ ਧਮ੍ਮਿਕਸਞ੍ਞਾ ਪਟਿਬਾਹਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਧਮ੍ਮਿਕੇ ਵੇਮਤਿਕਾ ਪਟਿਬਾਹਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਧਮ੍ਮਿਕੇ ਅਧਮ੍ਮਿਕਸਞ੍ਞਾ ਪਟਿਬਾਹਤਿ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਅਧਮ੍ਮਿਕੇ ਧਮ੍ਮਿਕਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਿਕੇ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਿਕੇ ਅਧਮ੍ਮਿਕਸਞ੍ਞਾ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੯੩੧. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਆਨਿਸਂਸਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਬਾਹਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ ।

दसमसिक्खापदं निट्ठितं।

नग्गवग्गो ततियो।

४. तुवट्टवग्गो

१. पठमसिक्खापदं

९३२. तेन समयेन बुद्धो भगवा सावत्थियं विहरति जेतवने अनाथपिण्डिकस्स आरामे । तेन खो पन समयेन भिक्खुनियो द्वे एकमञ्चे तुवट्टेन्ति। मनुस्सा विहारचारिकं आहिण्डन्ता पस्सित्वा उज्झायन्ति खिय्यन्ति विपाचेन्ति – ''कथञ्हि नाम भिक्खुनियो द्वे एकमञ्चे तुवट्टेस्सन्ति, सेय्यथापि गिहिनियो कामभोगिनियो''ति! अस्सोसुं खो भिक्खुनियो तेसं मनुस्सानं उज्झायन्तानं खिय्यन्तानं विपाचेन्तानं। या ता भिक्खुनियो अप्पिच्छा...पे॰... ता उज्झायन्ति खिय्यन्ति विपाचेन्ति – ''कथञ्हि नाम भिक्खुनियो द्वे एकमञ्चे तुवट्टेस्सन्ती''ति...पे॰... सच्चं किर, भिक्खवे, भिक्खुनियो द्वे एकमञ्चे तुवट्टेन्तीति? ''सच्चं, भगवा''ति। विगरहि बुद्धो भगवा...पे॰... कथञ्हि नाम, भिक्खवे, भिक्खुनियो द्वे एकमञ्चे तुवट्टेस्सन्ति! नेतं, भिक्खवे, अप्पसन्नानं वा पसादाय...पे॰... एवञ्च पन, भिक्खवे, भिक्खुनियो इमं सिक्खापदं उद्दिसन्तु –

९३३. "**या पन भिक्खुनियो द्वे एकमञ्चे तुवट्टेय्युं, पाचित्तिय**"न्ति।

९३४. **या पना**ति या यादिसा...पे॰... **भिक्खुनियो**ति उपसम्पन्नायो वुच्चन्ति।

द्वे एकमञ्चे तुवट्टेय्युन्ति एकाय निपन्नाय अपरा निपज्जति, आपत्ति पाचित्तियस्स। उभो वा निपज्जन्ति, आपत्ति पाचित्तियस्स। उट्ठहित्वा पुनप्पुनं निपज्जन्ति, आपत्ति पाचित्तियस्स।

९३५. अनापत्ति एकाय निपन्नाय अपरा निसीदति, उभो वा निसीदन्ति, उम्मत्तिकानं, आदिकम्मिकानन्ति।

पठमसिक्खापदं निट्ठितं।

२. दुतियसिक्खापदं

९३६. तेन समयेन बुद्धो भगवा सावत्थियं विहरति जेतवने अनाथपिण्डिकस्स आरामे। तेन खो पन समयेन भिक्खुनियो द्वे एकत्थरणपावुरणा तुवट्टेन्ति। मनुस्सा विहारचारिकं आहिण्डन्ता पस्सित्वा उज्झायन्ति खिय्यन्ति विपाचेन्ति – ''कथञ्हि नाम भिक्खुनियो द्वे एकत्थरणपावुरणा तुवट्टेस्सन्ति, सेय्यथापि गिहिनियो कामभोगिनियो''ति! अस्सोसुं खो भिक्खुनियो तेसं मनुस्सानं उज्झायन्तानं खिय्यन्तानं विपाचेन्तानं। या ता भिक्खुनियो अप्पिच्छा...पे॰... ता उज्झायन्ति खिय्यन्ति विपाचेन्ति – ''कथञ्हि नाम भिक्खुनियो द्वे एकत्थरणपावुरणा तुवट्टेस्सन्ती''ति...पे॰... सच्चं किर, भिक्खवे, भिक्खुनियो द्वे एकत्थरणपावुरणा तुवट्टेन्तीति? ''सच्चं , भगवा''ति। विगरहि बुद्धो भगवा...पे॰... कथञ्हि नाम, भिक्खवे, भिक्खुनियो द्वे एकत्थरणपावुरणा तुवट्टेस्सन्ति! नेतं, भिक्खवे, अप्पसन्नानं वा पसादाय...पे॰... एवञ्च पन, भिक्खवे, भिक्खुनियो इमं सिक्खापदं उद्दिसन्तु –

९३७. "**या पन भिक्खुनियो द्वे एकत्थरणपावुरणा तुवट्टेय्युं, पाचित्तिय**"न्ति।

੯੩੮. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ**ਤਿ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯੋ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ।

ਦ੍ਵੇ ਏਕਤ੍ਥਰਣਪਾਵੁਰਣਾ ਤੁਵਟ੍ਟੇਯਜੁਨ੍ਤਿ ਤਞ੍ਞੇਵ ਅਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਤਞ੍ਞੇਵ ਪਾਰੁਪਨ੍ਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੯੩੯. ਏਕਤ੍ਥਰਣਪਾਵੁਰਣੇ ਏਕਤ੍ਥਰਣਪਾਵੁਰਣਸਞ੍ਞਾ ਤੁਵਟ੍ਟੇਨ੍ਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਏਕਤ੍ਥਰਣਪਾਵੁਰਣੇ ਵੇਮਤਿਕਾ ਤੁਵਟ੍ਟੇਨ੍ਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਏਕਤ੍ਥਰਣਪਾਵੁਰਣੇ ਨਾਨਤ੍ਥਰਣਪਾਵੁਰਣਸਞ੍ਞਾ ਤੁਵਟ੍ਟੇਨ੍ਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਏਕਤ੍ਥਰਣੇ ਨਾਨਾਪਾਵੁਰਣੇ [ਨਾਨਾਪਾਵੁਰਣਸਞ੍ਞਾ (ਕ॰)], ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਨਾਨਤ੍ਥਰਣੇ ਏਕਪਾਵੁਰਣੇ [ਏਕਪਾਵੁਰਣਸਞ੍ਞਾ (ਕ॰)], ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਨਾਨਤ੍ਥਰਣਪਾਵੁਰਣੇ ਏਕਤ੍ਥਰਣਪਾਵੁਰਣਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਨਾਨਤ੍ਥਰਣਪਾਵੁਰਣੇ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਨਾਨਤ੍ਥਰਣਪਾਵੁਰਣੇ ਨਾਨਤ੍ਥਰਣਪਾਵੁਰਣਸਞ੍ਞਾ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੯੪੦. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਵਵਤ੍ਥਾਨਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਨਂ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਨਨ੍ਤਿ।

ਦੁਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੩. ਤਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੯੪੧. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਾ ਹੋਤਿ ਭਾਣਿਕਾ ਵਿਸਾਰਦਾ ਪਟ੍ਠਾ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਾਤੁਂ। ਭਦ੍ਦਾਪਿ ਕਾਪਿਲਾਨੀ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਾ ਹੋਤਿ ਭਾਣਿਕਾ ਵਿਸਾਰਦਾ ਪਟ੍ਠਾ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਾਤੁਂ ਉਲ਼ਾਰਸਮ੍ਭਾਵਿਤਾ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ – ''ਅਯ੍ਯਾ ਭਦ੍ਦਾ ਕਾਪਿਲਾਨੀ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਾ ਭਾਣਿਕਾ ਵਿਸਾਰਦਾ ਪਟ੍ਠਾ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਾਤੁਂ ਉਲ਼ਾਰਸਮ੍ਭਾਵਿਤਾ''ਤਿ ਭਦ੍ਦਂ ਕਾਪਿਲਾਨਿਂ ਪਠਮਂ ਪਯਿਰੁਪਾਸਿਤ੍ਵਾ, ਪਚ੍ਛਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਪਯਿਰੁਪਾਸਨ੍ਤਿ। ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਇਸ੍ਸਾਪਕਤਾ – ''ਇਮਾ ਕਿਰ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ ਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਾ ਪਵਿਵਿਤ੍ਤਾ ਅਸਂਸਟ੍ਠਾ ਯਾ ਇਮਾ ਸਞ੍ਞਤ੍ਤਿਬਹੁਲਾ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਬਹੁਲਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਭਦ੍ਦਾਯ ਕਾਪਿਲਾਨਿਯਾ ਪੁਰਤੋ ਚਙ੍ਕਮਤਿਪਿ ਤਿਟ੍ਠਤਿਪਿ ਨਿਸੀਦਤਿਪਿ ਸੇਯ੍ਯਮ੍ਪਿ ਕਪ੍ਪੇਤਿ ਉਦ੍ਦਿਸਤਿਪਿ ਉਦ੍ਦਿਸਾਪੇਤਿਪਿ ਸਜ੍ਝਾਯਮ੍ਪਿ ਕਰੋਤਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਅਯ੍ਯਾਯ ਭਦ੍ਦਾਯ ਕਾਪਿਲਾਨਿਯਾ ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ ਅਫਾਸੁਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਦ੍ਦਾਯ ਕਾਪਿਲਾਨਿਯਾ ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ ਅਫਾਸੁਂ ਕਰੋਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਦ੍ਦਾਯ ਕਾਪਿਲਾਨਿਯਾ ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ ਅਫਾਸੁਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੯੪੨. **"ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ ਅਫਾਸੁਂ ਕਰੇਯਜ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੯੪੩. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾਤਿ ਅਞ੍ਞਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ।

ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚਾਤਿ ਜਾਨਨ੍ਤੀ ਸਞ੍ਜਾਨਨ੍ਤੀ ਚੇਚ੍ਚ ਅਭਿਵਿਤਰਿਤ੍ਵਾ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮੋ।

ਅਫਾਸੁਂ ਕਰੇਯਜਾਤਿ – ''ਇਮਿਨਾ ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਅਫਾਸੁ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਪੁਰਤੋ ਚਙ੍ਕਮਤਿ ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਵਾ ਨਿਸੀਦਤਿ ਵਾ ਸੇਯ੍ਯਂ ਵਾ ਕਪ੍ਪੇਤਿ ਉਦ੍ਦਿਸਤਿ ਵਾ ਉਦ੍ਦਿਸਾਪੇਤਿ ਵਾ ਸਜ੍ਝਾਯਂ ਵਾ ਕਰੋਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੯੪੪. ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞਾ ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ ਅਫਾਸੁਂ ਕਰੋਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਵੇਮਤਿਕਾ ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ ਅਫਾਸੁਂ ਕਰੋਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞਾ ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ ਅਫਾਸੁਂ ਕਰੋਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ ਅਫਾਸੁਂ ਕਰੋਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੯੪੫. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਨ ਅਫਾਸੁਂ ਕਤ੍ਤੁਕਾਮਾ ਆਪੁਚ੍ਛਾ ਪੁਰਤੋ ਚਙ੍ਕਮਤਿ ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਵਾ ਨਿਸੀਦਤਿ ਵਾ ਸੇਯ੍ਯਂ ਵਾ ਕਪ੍ਪੇਤਿ ਉਦ੍ਦਿਸਤਿ ਵਾ ਉਦ੍ਦਿਸਾਪੇਤਿ ਵਾ ਸਜ੍ਝਾਯਂ ਵਾ ਕਰੋਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਤਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੪. ਚਤੁਤ੍ਥਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੯੪੬. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਦੁਕ੍ਖਿਤਂ ਸਹਜੀਵਿਨਿਂ ਨੇਵ ਉਪਟ੍ਠੇਤਿ ਨ ਉਪਟ੍ਠਾਪਨਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਰੋਤਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਦੁਕ੍ਖਿਤਂ ਸਹਜੀਵਿਨਿਂ ਨੇਵ ਉਪਟ੍ਠੇਸ੍ਸਤਿ ਨ ਉਪਟ੍ਠਾਪਨਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਦੁਕ੍ਖਿਤਂ ਸਹਜੀਵਿਨਿਂ ਨੇਵ ਉਪਟ੍ਠੇਤਿ ਨ ਉਪਟ੍ਠਾਪਨਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਰੋਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਦੁਕ੍ਖਿਤਂ ਸਹਜੀਵਿਨਿਂ ਨੇਵ ਉਪਟ੍ਠੇਸ੍ਸਤਿ ਨ ਉਪਟ੍ਠਾਪਨਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੯੪੭. ''**ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਦੁਕ੍ਖਿਤਂ ਸਹਜੀਵਿਨਿਂ ਨੇਵ ਉਪਟ੍ਠੇਯ੍ਯ ਨ ਉਪਟ੍ਠਾਪਨਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**''ਨ੍ਤਿ।

੯੪੮. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਦੁਕ੍ਖਿਤਾ ਨਾਮ ਗਿਲਾਨਾ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਸਹਜੀਵਿਨੀ ਨਾਮ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਨੀ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਨੇਵ ਉਪਟ੍ਠੇਯ੍ਯਾਤਿ ਨ ਸਯਂ ਉਪਟ੍ਠੇਯ੍ਯ।

ਨ ਉਪਟ੍ਠਾਪਨਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਰੇਯ੍ਯਾਤਿ ਨ ਅਞ੍ਞਂ ਆਣਾਪੇਯ੍ਯ ।

''ਨੇਵ ਉਪਟ੍ਠੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਨ ਉਪਟ੍ਠਾਪਨਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਧੁਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਮਤ੍ਤੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਨਿਂ ਵਾ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਵਾ ਨੇਵ ਉਪਟ੍ਠੇਤਿ, ਨ ਉਪਟ੍ਠਾਪਨਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਰੋਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੯੪੯. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਸਤਿ ਅਨ੍ਤਰਾਯੇ, ਪਰਿਯੇਸਿਤ੍ਵਾ ਨ ਲਭਤਿ, ਗਿਲਾਨਾਯ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਚਤੁਤ੍ਥਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੫. ਪਞ੍ਚਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੯੫੦. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਦ੍ਦਾ ਕਾਪਿਲਾਨੀ ਸਾਕੇਤੇ ਵਸ੍ਸਂ ਉਪਗਤਾ ਹੋਤਿ। ਸਾ ਕੇਨਚਿਦੇਵ ਕਰਣੀਯੇਨ ਉਬ੍ਬਾਲ੍ਹਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਦੂਤਂ ਪਾਹੇਸਿ – ''ਸਚੇ ਮੇ ਅਯ੍ਯਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਉਪਸ੍ਸਯਂ ਦਦੇਯ੍ਯ ਆਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਮਹਂ ਸਾਵਤ੍ਥਿ''ਨ੍ਤਿ। ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਏਵਮਾਹ – ''ਆਗਚ੍ਛਤੁ, ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਦ੍ਦਾ ਕਾਪਿਲਾਨੀ ਸਾਕੇਤਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਦ੍ਦਾਯ ਕਾਪਿਲਾਨਿਯਾ ਉਪਸ੍ਸਯਂ ਅਦਾਸਿ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਾ ਹੋਤਿ ਭਾਣਿਕਾ ਵਿਸਾਰਦਾ ਪਟ੍ਟਾ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਾਤੁਂ। ਭਦ੍ਦਾਪਿ ਕਾਪਿਲਾਨੀ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਾ [ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਾਯੇਵ (ਕ॰)] ਹੋਤਿ ਭਾਣਿਕਾ ਵਿਸਾਰਦਾ ਪਟ੍ਟਾ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਾਤੁਂ ਉਲ਼ਾਰਸਮ੍ਭਾਵਿਤਾ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ – ''ਅਯ੍ਯਾ ਭਦ੍ਦਾ ਕਾਪਿਲਾਨੀ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਾ ਭਾਣਿਕਾ ਵਿਸਾਰਦਾ ਪਟ੍ਟਾ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਾਤੁਂ ਉਲ਼ਾਰਸਮ੍ਭਾਵਿਤਾ''ਤਿ ਭਦ੍ਦਂ ਕਾਪਿਲਾਨਿਂ ਪਠਮਂ ਪਯਿਰੁਪਾਸਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਪਯਿਰੁਪਾਸਨ੍ਤਿ। ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਇਸ੍ਸਾਪਕਤਾ – ''ਇਮਾ ਕਿਰ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ ਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਾ ਪਵਿਵਿਤ੍ਤਾ ਅਸਂਸਟ੍ਠਾ ਯਾ ਇਮਾ ਸਞ੍ਞਤ੍ਤਿਬਹੁਲਾ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਬਹੁਲਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਭਦ੍ਦਂ ਕਾਪਿਲਾਨਿਂ ਉਪਸ੍ਸਯਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਅਯ੍ਯਾਯ ਭਦ੍ਦਾਯ ਕਾਪਿਲਾਨਿਯਾ ਉਪਸ੍ਸਯਂ ਦਤ੍ਵਾ ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਦ੍ਦਾਯ ਕਾਪਿਲਾਨਿਯਾ ਉਪਸ੍ਸਯਂ ਦਤ੍ਵਾ ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਤੀਤਿ [ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢੀਤਿ (ਕ॰)]? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਦ੍ਦਾਯ ਕਾਪਿਲਾਨਿਯਾ ਉਪਸ੍ਸਯਂ ਦਤ੍ਵਾ ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਿਸ੍ਸਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੯੫੧. **"ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਉਪਸ੍ਸਯਂ ਦਤ੍ਵਾ ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢੇਯ੍ਯ** ਵਾ **ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਪੇਯ੍ਯ** ਵਾ, **ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੯੫੨. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾਤਿ ਅਞ੍ਞਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ। **ਉਪਸ੍ਸਯੋ** ਨਾਮ ਕਵਾਟਬਦ੍ਧੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਦਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਸਯਂ ਦਤ੍ਵਾ। **ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ**ਤਿ ਅਨਭਿਰਦ੍ਧਾ ਆਹਤਚਿਤ੍ਤਾ ਖਿਲ੍ਲਜਾਤਾ।

ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢੇਯ੍ਯਾਤਿ ਗਬ੍ਭੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਮੁਖਂ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਪਮੁਖੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਬਹਿ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਏਕੇਨ ਪਯੋਗੇਨ ਬਹੁਕੇਪਿ ਦ੍ਵਾਰੇ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਪੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਞ੍ਞਂ ਆਣਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ [ਏਤ੍ਥ ''ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਵਿਭਙ੍ਗੇ ਪਨ ਇਦਿਸੇਸੁ ਆਣਤ੍ਤਿਸਹਗਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਸੁ ''ਅਞ੍ਞਂ ਆਣਾਪੇਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸਾ''ਤਿ ਆਗਤਤ੍ਤਾ ਤਮਨੁਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਿਸੋਧਿਤਮਿਦਂ]। ਸਕਿਂ ਆਣਤ੍ਤਾ ਬਹੁਕੇਪਿ ਦ੍ਵਾਰੇ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੯੫੩. ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞਾ ਉਪਸ੍ਸਯਂ ਦਤ੍ਵਾ ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਤਿ ਵਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਵੇਮਤਿਕਾ ਉਪਸ੍ਸਯਂ ਦਤ੍ਵਾ ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਤਿ ਵਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਪੇਤਿ

ਵ਼ਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞਾ ਉਪਸ੍ਸਯਂ ਦਤ੍ਵ਼ਾ ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਤਿ ਵ਼ਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਪੇਤਿ ਵ਼ਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਤਸ੍ਸਾ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਂ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਤਿ ਵ਼ਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਪੇਤਿ ਵ਼ਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਕਵ਼ਾਟਬਦ੍ਧਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਤਿ ਵ਼ਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਪੇਤਿ ਵ਼ਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਤਸ੍ਸਾ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਂ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਤਿ ਵ਼ਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਪੇਤਿ ਵ਼ਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਕਵ਼ਾਟਬਦ੍ਧਾ ਵ਼ਾ ਅਕਵ਼ਾਟਬਦ੍ਧਾ ਵ਼ਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਤਿ ਵ਼ਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਪੇਤਿ ਵ਼ਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਤਸ੍ਸਾ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਂ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਤਿ ਵ਼ਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਪੇਤਿ ਵ਼ਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਵ਼ੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੯੫੪. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਲਜ੍ਜਿਨਿਂ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਤਿ ਵ਼ਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਪੇਤਿ ਵ਼ਾ, ਤਸ੍ਸਾ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਂ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਤਿ ਵ਼ਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਪੇਤਿ ਵ਼ਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਂ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਤਿ ਵ਼ਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਪੇਤਿ ਵ਼ਾ, ਤਸ੍ਸਾ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਂ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਤਿ ਵ਼ਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਪੇਤਿ ਵ਼ਾ, ਭਣ੍ਡਨਕਾਰਿਕਂ ਕਲਹਕਾਰਿਕਂ ਵ਼ਿਵ਼ਾਦਕਾਰਿਕਂ ਭਸ੍ਸਕਾਰਿਕਂ ਸਙ੍ਘੇ ਅਧਿਕਰਣਕਾਰਿਕਂ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਤਿ ਵ਼ਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਪੇਤਿ ਵ਼ਾ, ਤਸ੍ਸਾ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਂ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਤਿ ਵ਼ਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਪੇਤਿ ਵ਼ਾ, ਅਨ੍ਤੇਵ਼ਾਸਿਨਿਂ ਵ਼ਾ ਸਦ੍ਧਿਵ਼ਿਹਾਰਿਨਿਂ ਵ਼ਾ ਨ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿਂ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਤਿ ਵ਼ਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਪੇਤਿ ਵ਼ਾ, ਤਸ੍ਸਾ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਂ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਤਿ ਵ਼ਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਪੇਤਿ ਵ਼ਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਪਞ੍ਚਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੬. ਛਟ੍ਠਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੯੫੫. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵ਼ਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵ਼ਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਚਣ੍ਡਕਾਲ਼ੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਂਸਟ੍ਠਾ ਵ਼ਿਹਰਤਿ ਗਹਪਤਿਨਾਪਿ ਗਹਪਤਿਪੁਤ੍ਤੇਨਪਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵ਼ਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਚਣ੍ਡਕਾਲ਼ੀ ਸਂਸਟ੍ਠਾ ਵ਼ਿਹਰਿਸ੍ਸਤਿ ਗਹਪਤਿਨਾਪਿ ਗਹਪਤਿਪੁਤ੍ਤੇਨਪੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵ਼ੇ, ਚਣ੍ਡਕਾਲ਼ੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਂਸਟ੍ਠਾ ਵ਼ਿਹਰਤਿ ਗਹਪਤਿਨਾਪਿ ਗਹਪਤਿਪੁਤ੍ਤੇਨਪੀਤਿ ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵ਼ਾ''ਤਿ। ਵ਼ਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵ਼ਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵ਼ੇ , ਚਣ੍ਡਕਾਲ਼ੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਂਸਟ੍ਠਾ ਵ਼ਿਹਰਿਸ੍ਸਤਿ ਗਹਪਤਿਨਾਪਿ ਗਹਪਤਿਪੁਤ੍ਤੇਨਪਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵ਼ੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵ਼ਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵ਼ਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵ਼ੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੯੫੬. "ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਂਸਟ੍ਠਾ ਵ਼ਿਹਰੇਯ੍ਯ ਗਹਪਤਿਨਾ ਵ਼ਾ ਗਹਪਤਿਪੁਤ੍ਤੇਨ ਵ਼ਾ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਏਵ਼ਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯਾ - 'ਮਾਯ੍ਯੇ, ਸਂਸਟ੍ਠਾ ਵ਼ਿਹਰਿ ਗਹਪਤਿਨਾਪਿ ਗਹਪਤਿਪੁਤ੍ਤੇਨਪਿ। ਵ਼ਿਵ਼ਿਚ੍ਚਾਯ੍ਯੇ; ਵ਼ਿਵ਼ੇਕਞ੍ਞੇਵ਼ ਭਗਿਨਿਯਾ ਸਙ੍ਘੋ ਵਣ੍ਣੇਤੀ'ਤਿ। ਏਵ਼ਞ੍ਚ [ਏਵ਼ਞ੍ਚ ਪਨ (ਕ॰)] **ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਵ਼ੁਚ੍ਚਮਾਨਾ ਤਥੇਵ਼ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯ, ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਯਾਵਤਤਿਯਂ ਸਮਨੁਭਾਸਿਤਬ੍ਬਾ ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ। ਯਾਵਤਤਿਯਞ੍ਚੇ ਸਮਨੁਭਾਸੀਯਮਾਨਾ ਤਂ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਕੁਸਲਂ; ਨੋ ਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੯੫੭. **ਯਾ ਪਨ**ਾਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਸਂਸਟ੍ਠਾ ਨਾਮ ਅਨਨੁਲੋਮਿਕੇਨ ਕਾਯਿਕਵ਼ਾਚਸਿਕੇਨ ਸਂਸਟ੍ਠਾ।

ਗਹਪਤਿ ਨਾਮ ਯੋ ਕੋਚਿ ਅਗਾਰਂ ਅਜ੍ਝਾਵਸਤਿ।

ਗਹਪਤਿਪੁਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਯੇ ਕੇਚਿ [ਯੋ ਕੋਚਿ (ਕ॰)] ਪੁਤ੍ਤਭਾਤਰੋ।

ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ ਯਾ ਸਾ ਸਂਸਟ੍ਠਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ।

ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹੀਤਿ ਅਞ੍ਞਾਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ। ਯਾ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਯਾ ਸੁਣਨ੍ਤਿ ਤਾਹਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਮਾਯ੍ਯੇ, ਸਂਸਟ੍ਠਾ ਵਿਹਰਿ ਗਹਪਤਿਨਾਪਿ ਗਹਪਤਿਪੁਤ੍ਤੇਨਪਿ। ਵਿਵਿਚ੍ਚਾਯ੍ਯੇ; ਵਿਵੇਕਞ੍ਞੇਵ ਭਗਿਨਿਯਾ ਸਙ੍ਘੋ ਵਣ੍ਣੇਤੀ''ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ, ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਕੁਸਲਂ; ਨੋ ਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਸੁਤ੍ਵਾ ਨ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝਮ੍ਪਿ ਆਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਮਾਯ੍ਯੇ , ਸਂਸਟ੍ਠਾ ਵਿਹਰਿ ਗਹਪਤਿਨਾਪਿ ਗਹਪਤਿਪੁਤ੍ਤੇਨਪਿ। ਵਿਵਿਚ੍ਚਾਯ੍ਯੇ; ਵਿਵੇਕਞ੍ਞੇਵਭਗਿਨਿਯਾ ਸਙ੍ਘੋ ਵਣ੍ਣੇਤੀ''ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ, ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਕੁਸਲਂ; ਨੋ ਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਮਨੁਭਾਸਿਤਬ੍ਬਾ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਮਨੁਭਾਸਿਤਬ੍ਬਾ। ਬ੍ਯਤ੍ਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਟਿਬਲਾਯ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੯੫੮. ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਂਸਟ੍ਠਾ ਵਿਹਰਤਿ ਗਹਪਤਿਨਾਪਿ ਗਹਪਤਿਪੁਤ੍ਤੇਨਪਿ। ਸਾ ਤਂ ਵਤ੍ਥੁਂ ਨ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਸਮਨੁਭਾਸੇਯ੍ਯ ਤਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਸ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਂਸਟ੍ਠਾ ਵਿਹਰਤਿ ਗਹਪਤਿਨਾਪਿ ਗਹਪਤਿਪੁਤ੍ਤੇਨਪਿ। ਸਾ ਤਂ ਵਤ੍ਥੁਂ ਨ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਸਮਨੁਭਾਸਤਿ ਤਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਸ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ। ਯਸ੍ਸਾ ਅਯ੍ਯਾਯ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਮਨੁਭਾਸਨਾ ਤਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਸ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ, ਸਾ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸਾ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸਾ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਦਾਮਿ...ਪੇ॰...।

''ਸਮਨੁਭਟ੍ਠਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਤਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਸ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ; ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ''ਤਿ।

ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਦ੍ਵੀਹਿ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਹਿ ਦੁਕ੍ਕਟਾ। ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੯੫੯. ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ ਨ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕਾ ਨ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ ਨ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੯੬੦. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਮਨੁਭਾਸਨ੍ਤਿਯਾ, ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨ੍ਤਿਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਛਟ੍ਠਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੭. ਸਤ੍ਤਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੯੬੧. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਨ੍ਤੋਰਟ੍ਠੇ ਸਾਸਙ੍ਕਸਮ੍ਮਤੇ ਸਪ੍ਪਟਿਭਯੇ ਅਸਤ੍ਥਿਕਾ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਨ੍ਤਿ। ਧੁਤ੍ਤਾ ਦੂਸੇਨ੍ਤਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ... ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਨ੍ਤੋਰਟ੍ਠੇ ਸਾਸਙ੍ਕਸਮ੍ਮਤੇ ਸਪ੍ਪਟਿਭਯੇ ਅਸਤ੍ਥਿਕਾ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਨ੍ਤੋਰਟ੍ਠੇ ਸਾਸਙ੍ਕਸਮ੍ਮਤੇ ਸਪ੍ਪਟਿਭਯੇ ਅਸਤ੍ਥਿਕਾ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਨ੍ਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਨ੍ਤੋਰਟ੍ਠੇ ਸਾਸਙ੍ਕਸਮ੍ਮਤੇ ਸਪ੍ਪਟਿਭਯੇ ਅਸਤ੍ਥਿਕਾ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੯੬੨. "**ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਨ੍ਤੋਰਟ੍ਠੇ ਸਾਸਙ੍ਕਸਮ੍ਮਤੇ ਸਪ੍ਪਟਿਭਯੇ ਅਸਤ੍ਥਿਕਾ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੯੬੩. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਅਨ੍ਤੋਰਟ੍ਠੇਤਿ ਯਸ੍ਸ ਵਿਜਿਤੇ ਵਿਹਰਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਰਟ੍ਠੇ।

ਸਾਸਙ੍ਕਂ ਨਾਮ ਤਸ੍ਮਿਂ ਮਗ੍ਗੇ ਚੋਰਾਨਂ ਨਿਵਿਟ੍ਠੋਕਾਸੋ ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਭੁਤ੍ਤੋਕਾਸੋ ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਠਿਤੋਕਾਸੋ ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਕਾਸੋ ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਨਿਪਨ੍ਨੋਕਾਸੋ ਦਿਸ੍ਸਤਿ।

ਸਪ੍ਪਟਿਭਯਂ ਨਾਮ ਤਸ੍ਮਿਂ ਮਗ੍ਗੇ ਚੋਰੇਹਿ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਹਤਾ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਵਿਲੁਤ੍ਤਾ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਆਕੋਟਿਤਾ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ।

ਅਸਤ੍ਥਿਕਾ ਨਾਮ ਵਿਨਾ ਸਤ੍ਥੇਨ।

ਚਾਰਿਕਂ ਚਰੇਯ੍ਯਾਤਿ ਕੁਕ੍ਕੁਟਸਮ੍ਪਾਤੇ ਗਾਮੇ ਗਾਮਨ੍ਤਰੇ ਗਾਮਨ੍ਤਰੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਗਾਮਕੇ ਅਰਞ੍ਞੇ ਅਦ੍ਧਯੋਜਨੇ ਅਦ੍ਧਯੋਜਨੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੯੬੪. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਸਤ੍ਥੇਨ ਸਹ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਖੇਮੇ ਅਪ੍ਪਟਿਭਯੇ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਸਤ੍ਤਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੮. ਅਟ੍ਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੯੬੫. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤਿਰੋਰਟ੍ਠੇ ਸਾਸਙ੍ਕਸਮ੍ਮਤੇ ਸਪ੍ਪਟਿਭਯੇ ਅਸਤ੍ਥਿਕਾ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਨ੍ਤਿ। ਧੁਤ੍ਤਾ ਦੂਸੇਨ੍ਤਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ... ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤਿਰੋਰਟ੍ਠੇ ਸਾਸਙ੍ਕਸਮ੍ਮਤੇ ਸਪ੍ਪਟਿਭਯੇ ਅਸਤ੍ਥਿਕਾ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤਿਰੋਰਟ੍ਠੇ ਸਾਸਙ੍ਕਸਮ੍ਮਤੇ ਸਪ੍ਪਟਿਭਯੇ ਅਸਤ੍ਥਿਕਾ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਨ੍ਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤਿਰੋਰਟ੍ਠੇ ਸਾਸਙ੍ਕਸਮ੍ਮਤੇ ਸਪ੍ਪਟਿਭਯੇ ਅਸਤ੍ਥਿਕਾ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੯੬੬. "**ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਤਿਰੋਰਟ੍ਠੇ ਸਾਸਙ੍ਕਸਮ੍ਮਤੇ ਸਪ੍ਪਟਿਭਯੇ ਅਸਤ੍ਥਿਕਾ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੯੬੭. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਤਿਰੋਰਟ੍ਠੇਤਿ ਯਸ੍ਸ ਵਿਜਿਤੇ ਵਿਹਰਤਿ, ਤਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਰਟ੍ਠੇ।

ਸਾਸਙ੍ਕਂ ਨਾਮ ਤਸ੍ਮਿਂ ਮਗ੍ਗੇ ਚੋਰਾਨਂ ਨਿਵਿਟ੍ਠੋਕਾਸੋ ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਭੁਤ੍ਤੋਕਾਸੋ ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਠਿਤੋਕਾਸੋ ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਕਾਸੋ ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਨਿਪਨ੍ਨੋਕਾਸੋ ਦਿਸ੍ਸਤਿ।

ਸਪ੍ਪਟਿਭਯਂ ਨਾਮ ਤਸ੍ਮਿਂ ਮਗ੍ਗੇ ਚੋਰੇਹਿ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਹਤਾ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਵਿਲੁਤ੍ਤਾ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਆਕੋਟਿਤਾ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ।

ਅਸਤ੍ਥਿਕਾ ਨਾਮ ਵਿਨਾ ਸਤ੍ਥੇਨ।

ਚਾਰਿਕਂ ਚਰੇਯ੍ਯਾਤਿ ਕੁਕ੍ਕੁਟਸਮ੍ਪਾਤੇ ਗਾਮੇ ਗਾਮਨ੍ਤਰੇ ਗਾਮਨ੍ਤਰੇ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਗਾਮਕੇ ਅਰਞ੍ਞੇ ਅਦ੍ਧਯੋਜਨੇ ਅਦ੍ਧਯੋਜਨੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੯੬੮. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਸਤ੍ਥੇਨ ਸਹ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਖੇਮੇ ਅਪ੍ਪਟਿਭਯੇ ਗਚ੍ਛਤਿ , ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਅਟ੍ਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੯. ਨਵਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੯੬੯. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਰਾਜਗਹੇ ਵਿਹਰਤਿ ਵੇਲੁਵਨੇ ਕਲਨ੍ਦਕਨਿਵਾਪੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਨ੍ਤੋਵਸ੍ਸਂ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਨ੍ਤੋਵਸ੍ਸਂ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਹਰਿਤਾਨਿ ਤਿਣਾਨਿ ਚ ਸਮ੍ਮਦ੍ਦਨ੍ਤਾ, ਏਕਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਜੀਵਂ ਵਿਹੇਠੇਨ੍ਤਾ, ਬਹੂ ਖੁਦ੍ਦਕੇ ਪਾਣੇ ਸਙ੍ਘਾਤਂ ਆਪਾਦੇਨ੍ਤਾ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਨ੍ਤੋਵਸ੍ਸਂ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਨ੍ਤੋਵਸ੍ਸਂ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਨ੍ਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਨ੍ਤੋਵਸ੍ਸਂ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੯੭੦. **"ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਨ੍ਤੋਵਸ੍ਸਂ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ"**ਨ੍ਤਿ।

੯੭੧. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਅਨ੍ਤੋਵਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਪੁਰਿਮਂ ਵਾ ਤੇਮਾਸਂ ਪਚ੍ਛਿਮਂ ਵਾ ਤੇਮਾਸਂ ਅਵਸਿਤ੍ਵਾ।

ਚਾਰਿਕਂ ਚਰੇਯ੍ਯਾਤਿ ਕੁਕ੍ਕੁਟਸਮ੍ਪਾਤੇ ਗਾਮੇ ਗਾਮਨ੍ਤਰੇ ਗਾਮਨ੍ਤਰੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਗਾਮਕੇ ਅਰਞ੍ਞੇ ਅਦ੍ਧਯੋਜਨੇ ਅਦ੍ਧਯੋਜਨੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੯੭੨. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਸਤ੍ਤਾਹਕਰਣੀਯੇਨ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਕੇਨਚਿ ਉਬ੍ਬਾਲ੍ਹਾ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਨਵਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੧੦. ਦਸਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੯੭੩. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਰਾਜਗਹੇ ਵਿਹਰਤਿ ਵੇਲੁਵਨੇ ਕਲਨ੍ਦਕਨਿਵਾਪੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤਤ੍ਥੇਵ ਰਾਜਗਹੇ ਵਸ੍ਸਂ ਵਸਨ੍ਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਹੇਮਨ੍ਤਂ, ਤਤ੍ਥ ਗਿਮ੍ਹਂ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਆਹੁਨ੍ਦਰਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਦਿਸਾ ਅਨ੍ਧਕਾਰਾ, ਨ ਇਮਾਸਂ ਦਿਸਾ ਪਕ੍ਖਾਯਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਅਥ ਖੋ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਪੇਸ੍ਸਾਮਿ ਦਸ ਅਤ੍ਥਵਸੇ ਪਟਿਚ੍ਚ – ਸਙ੍ਘਸੁਟ੍ਠੁਤਾਯ...ਪੇ॰... ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਟ੍ਠਿਤਿਯਾ ਵਿਨਯਾਨੁਗ੍ਗਹਾਯ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੯੭੪. **''ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਵਸ੍ਸਂਵੁਟ੍ਠਾ ਚਾਰਿਕਂ ਨ ਪਕ੍ਕਮੇਯ੍ਯ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਛਪ੍ਪਞ੍ਚਯੋਜਨਾਨਿਪਿ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ''**ਨ੍ਤਿ।

੯੭੫. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਵਸ੍ਸਂਵੁਟ੍ਠਾ ਨਾਮ ਪੁਰਿਮਂ ਵਾ ਤੇਮਾਸਂ ਪਚ੍ਛਿਮਂ ਵਾ ਤੇਮਾਸਂ ਵੁਟ੍ਠਾ।

''ਚਾਰਿਕਂ ਨ ਪਕ੍ਕਮਿਸ੍ਸਾਮਿ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਛਪ੍ਪਞ੍ਚਯੋਜਨਾਨਿਪੀ''ਤਿ ਧੁਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਮਤ੍ਤੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੯੭੬. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਸਤਿ ਅਨ੍ਤਰਾਯੇ, ਪਰਿਯੇਸਿਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਿਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਨ ਲਭਤਿ, ਗਿਲਾਨਾਯ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਦਸਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

ਤੁਵਟ੍ਟਵਗ੍ਗੋ ਚਤੁਤ੍ਥੋ।

੫. ਚਿਤ੍ਤਾਗਾਰਵਗ੍ਗੋ

੧. ਪਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੯੭੭. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਰਞ੍ਞੋ ਪਸੇਨਦਿਸ੍ਸ ਕੋਸਲਸ੍ਸ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਚਿਤ੍ਤਾਗਾਰੇ ਪਟਿਭਾਨਚਿਤ੍ਤਂ ਕਤਂ ਹੋਤਿ। ਬਹੂ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਚਿਤ੍ਤਾਗਾਰਂ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਚਿਤ੍ਤਾਗਾਰਂ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਅਗਮਂਸੁ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਚਿਤ੍ਤਾਗਾਰਂ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹਿਨਿਯੋ ਕਾਮਭੋਗਿਨਿਯੋ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਚਿਤ੍ਤਾਗਾਰਂ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਚਿਤ੍ਤਾਗਾਰਂ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਚਿਤ੍ਤਾਗਾਰਂ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੯੭੮. **“ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਰਾਜਾਗਾਰਂ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਾਗਾਰਂ ਵਾ ਆਰਾਮਂ ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਵਾ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਂ ਵਾ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ”**ਨ੍ਤਿ।

੯੭੯. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਰਾਜਾਗਾਰਂ ਨਾਮ ਯਤ੍ਥ ਕਤ੍ਥਚਿ ਰਞ੍ਞੋ ਕੀਲ਼ਿਤੁਂ ਰਮਿਤੁਂ ਕਤਂ ਹੋਤਿ।

ਚਿਤ੍ਤਾਗਾਰਂ ਨਾਮ ਯਤ੍ਥ ਕਤ੍ਥਚਿ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਕੀਲ਼ਿਤੁਂ ਰਮਿਤੁਂ ਕਤਂ ਹੋਤਿ।

ਆਰਾਮੋ ਨਾਮ ਯਤ੍ਥ ਕਤ੍ਥਚਿ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਕੀਲ਼ਿਤੁਂ ਰਮਿਤੁਂ ਕਤੋ ਹੋਤਿ।

ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਨਾਮ ਯਤ੍ਥ ਕਤ੍ਥਚਿ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਕੀਲ਼ਿਤੁਂ ਰਮਿਤੁਂ ਕਤਂ ਹੋਤਿ।

ਪੋਕ੍ਖਰਣੀ ਨਾਮ ਯਤ੍ਥ ਕਤ੍ਥਚਿ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਕੀਲ਼ਿਤੁਂ ਰਮਿਤੁਂ ਕਤਾ ਹੋਤਿ।

੯੮੦. ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਯਤ੍ਥ ਠਿਤਾ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਦਸ੍ਸਨੂਪਚਾਰਂ ਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਏਕਮੇਕਂ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਯਤ੍ਥ ਠਿਤਾ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਦਸ੍ਸਨੂਪਚਾਰਂ ਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੯੮੧. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਆਰਾਮੇ ਠਿਤਾ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀ ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀ ਵਾ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਸਤਿ ਕਰਣੀਯੇ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਪਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੨. ਦੁਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੯੮੨. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਸਨ੍ਦਿਮ੍ਪਿ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਮ੍ਪਿ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਵਿਹਾਰਚਾਰਿਕਂ ਆਹਿਣ੍ਡਨ੍ਤਾ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਸਨ੍ਦਿਮ੍ਪਿ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਮ੍ਪਿ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹਿਨਿਯੋ ਕਾਮਭੋਗਿਨਿਯੋ’’ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ । ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਸਨ੍ਦਿਮ੍ਪਿ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਮ੍ਪਿ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਸਨ੍ਦਿਮ੍ਪਿ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਮ੍ਪਿ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ? ‘‘ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ’’ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਸਨ੍ਦਿਮ੍ਪਿ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਮ੍ਪਿ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੯੮੩. **“ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਆਸਨ੍ਦਿਂ ਵਾ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਂ ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ”**ਨ੍ਤਿ।

੯੮੪. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਆਸਨ੍ਨੀ ਨਾਮ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੁਪ੍ਪਮਾਣਾ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੋ ਨਾਮ ਆਹਰਿਮੇਹਿ [‘‘ਅਸਂਹਾਰਿਮੇਹਿ’’ ਇਤਿ ਕਙ੍ਖਾਵਿਤਰਣਿਯਾ ਸਮੇਤਿ] ਵਾਲੇਹਿ ਕਤੋ ਹੋਤਿ।

ਪਰਿਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯਾਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਭਿਨਿਸੀਦਤਿ ਵਾ ਅਭਿਨਿਪਜ੍ਜਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੯੮੫. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਆਸਨ੍ਨਿਯਾ ਪਾਦੇ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਸ੍ਸ ਵਾਲੇ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾਤਿ।

ਦੁਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੩. ਤਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੯੮੬. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਸੁਤ੍ਤਂ ਕਨ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਵਿਹਾਰਚਾਰਿਕਂ ਆਹਿਣ੍ਡਨ੍ਤਾ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਸੁਤ੍ਤਂ ਕਨ੍ਤਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹਿਨਿਯੋ ਕਾਮਭੋਗਿਨਿਯੋ’’ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਸੁਤ੍ਤਂ ਕਨ੍ਤਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਸੁਤ੍ਤਂ ਕਨ੍ਤਨ੍ਤੀਤਿ? ‘‘ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ’’ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਸੁਤ੍ਤਂ ਕਨ੍ਤਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੯੮੭. ‘‘**ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸੁਤ੍ਤਂ ਕਨ੍ਤੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**’’ਨ੍ਤਿ।

੯੮੮. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਸੁਤ੍ਤਂ ਨਾਮ ਛ ਸੁਤ੍ਤਾਨਿ – ਖੋਮਂ, ਕਪ੍ਪਾਸਿਕਂ, ਕੋਸੇਯ੍ਯਂ, ਕਮ੍ਬਲਂ, ਸਾਣਂ, ਭਙ੍ਗਂ।

ਕਨ੍ਤੇਯ੍ਯਾਤਿ ਸਯਂ ਕਨ੍ਤਤਿ, ਪਯੋਗੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਉਜ੍ਜਵੁਜ੍ਜਵੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੯੮੯. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਕਨ੍ਤਿਤਸੁਤ੍ਤਂ ਕਨ੍ਤਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਤਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੪. ਚਤੁਤ੍ਥਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੯੯੦. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਗਿਹਿਵੇਯ੍ਯਾਵਚ੍ਚਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਗਿਹਿਵੇਯ੍ਯਾਵਚ੍ਚਂ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਗਿਹਿਵੇਯ੍ਯਾਵਚ੍ਚਂ ਕਰੋਨ੍ਤੀਤਿ?

‘‘ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ’’ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ…ਪੇ॰… ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਗਿਹਿਵੇਯ੍ਯਾਵਚ੍ਚਂ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ…ਪੇ॰… ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੯੯੧. **“ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਗਿਹਿਵੇਯ੍ਯਾਵਚ੍ਚਂ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ”**ਨ੍ਤਿ।

੯੯੨. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ…ਪੇ॰… **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ…ਪੇ॰… ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਗਿਹਿਵੇਯ੍ਯਾਵਚ੍ਚਂ ਨਾਮ ਅਗਾਰਿਕਸ੍ਸ ਯਾਗੁਂ ਵਾ ਭਤ੍ਤਂ ਵਾ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਪਚਤਿ, ਸਾਟਕਂ ਵਾ ਵੇਠਨਂ ਵਾ ਧੋਵਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੯੯੩. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਯਾਗੁਪਾਨੇ, ਸਙ੍ਘਭਤ੍ਤੇ, ਚੇਤਿਯਪੂਜਾਯ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਵੇਯ੍ਯਾਵਚ੍ਚਕਰਸ੍ਸ ਯਾਗੁਂ ਵਾ ਭਤ੍ਤਂ ਵਾ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਪਚਤਿ, ਸਾਟਕਂ ਵਾ ਵੇਠਨਂ ਵਾ ਧੋਵਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਚਤੁਤ੍ਥਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੫. ਪਞ੍ਚਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੯੯੪. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਏਹਾਯ੍ਯੇ, ਇਮਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਮੇਹੀ’’ਤਿ। ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ‘ਸਾਧੂ’ਤਿ ਪਟਿਸ੍ਸੁਣਿਤ੍ਵਾ ਨੇਵ ਵੂਪਸਮੇਤਿ ਨ ਵੂਪਸਮਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਰੋਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ…ਪੇ॰… ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ – ‘ਏਹਾਯ੍ਯੇ’, ਇਮਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਮੇਹੀ’ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ – ‘ਸਾਧੂ’ਤਿ ਪਟਿਸ੍ਸੁਣਿਤ੍ਵਾ, ਨੇਵ ਵੂਪਸਮੇਸ੍ਸਤਿ ਨ ਵੂਪਸਮਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ…ਪੇ॰… ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ – ‘‘ਏਹਾਯ੍ਯੇ, ਇਮਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਮੇਹੀ’’ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ – ‘‘ਸਾਧੂ’’ਤਿ ਪਟਿਸ੍ਸੁਣਿਤ੍ਵਾ, ਨੇਵ ਵੂਪਸਮੇਤਿ ਨ ਵੂਪਸਮਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਰੋਤੀਤਿ? ‘‘ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ’’ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ…ਪੇ॰… ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ – ‘‘ਏਹਾਯ੍ਯੇ, ਇਮਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਮੇਹੀ’’ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ – ‘‘ਸਾਧੂ’’ਤਿ ਪਟਿਸ੍ਸੁਣਿਤ੍ਵਾ, ਨੇਵ ਵੂਪਸਮੇਸ੍ਸਤਿ ਨ ਵੂਪਸਮਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ…ਪੇ॰… ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੯੯੫. **“ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ - ‘ਏਹਾਯ੍ਯੇ, ਇਮਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਮੇਹੀ’ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ - ‘ਸਾਧੂ’ਤਿ ਪਟਿਸ੍ਸੁਣਿਤ੍ਵਾ ਸਾ ਪਚ੍ਛਾ ਅਨਨ੍ਤਰਾਯਿਕਿਨੀ ਨੇਵ ਵੂਪਸਮੇਯ੍ਯ ਨ ਵੂਪਸਮਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ”**ਨ੍ਤਿ।

੯੯੬. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ…ਪੇ॰… **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ…ਪੇ॰… ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾਤਿ ਅਞ੍ਞਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ।

ਅਧਿਕਰਣਂ ਨਾਮ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਧਿਕਰਣਾਨਿ – ਵਿਵਾਦਾਧਿਕਰਣਂ, ਅਨੁਵਾਦਾਧਿਕਰਣਂ, ਆਪਤ੍ਤਾਧਿਕਰਣਂ, ਕਿਚ੍ਚਾਧਿਕਰਣਂ।

ਏਹਾਯ੍ਯੇ ਇਮਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਮੇਹੀਤਿ ਏਹਾਯ੍ਯੇ ਇਮਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵਿਨਿਚ੍ਛੇਹਿ।

ਸਾ ਪਚ੍ਛਾ ਅਨਨੁਰਾਯਿਕਿਨੀਤਿ ਅਸਤਿ ਅਨੁਰਾਯੇ।

ਨੇਵ **ਵੂਪਸਮੇਯਜਾ**ਤਿ ਨ ਸਯਂ ਵੂਪਸਮੇਯਜ।

ਨ ਵੂਪਸਮਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਰੇਯਜਾਤਿ ਨ ਅਞ੍ਞਂ ਆਣਾਪੇਯਜ। ''ਨੇਵ ਵੂਪਸਮੇਸ੍ਸਾਮਿ ਨ ਵੂਪਸਮਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਧੁਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਮਤ੍ਤੇ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੯੯੭. ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞਾ ਅਧਿਕਰਣਂ ਨੇਵ ਵੂਪਸਮੇਤਿ ਨ ਵੂਪਸਮਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਰੋਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਵੇਮਤਿਕਾ ਅਧਿਕਰਣਂ ਨੇਵ ਵੂਪਸਮੇਤਿ, ਨ ਵੂਪਸਮਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਰੋਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞਾ ਅਧਿਕਰਣਂ ਨੇਵ ਵੂਪਸਮੇਤਿ, ਨ ਵੂਪਸਮਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਰੋਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਅਧਿਕਰਣਂ ਨੇਵ ਵੂਪਸਮੇਤਿ, ਨ ਵੂਪਸਮਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਰੋਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੯੯੮. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਸਤਿ ਅਨੁਰਾਯੇ, ਪਰਿਯੇਸਿਤ੍ਵਾ ਨ ਲਭਤਿ, ਗਿਲਾਨਾਯ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਪਞ੍ਚਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੬. ਛਟ੍ਠਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੯੯੯. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਨਟਾਨਮ੍ਪਿ ਨਟਕਾਨਮ੍ਪਿ ਲਙ੍ਘਕਾਨਮ੍ਪਿ ਸੋਕਜ੍ਝਾਯਿਕਾਨਮ੍ਪਿ ਕੁਮ੍ਭਥੂਣਿਕਾਨਮ੍ਪਿ ਸਹਤ੍ਥਾ ਖਾਦਨੀਯਂ ਭੋਜਨੀਯਂ ਦੇਤਿ – ''ਮਯ੍ਹਂ ਪਰਿਸਤਿ ਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਥਾ''ਤਿ। ਨਟਾਪਿ ਨਟਕਾਪਿ ਲਙ੍ਘਕਾਪਿ ਸੋਕਜ੍ਝਾਯਿਕਾਪਿ ਕੁਮ੍ਭਥੂਣਿਕਾਪਿ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਰਿਸਤਿ ਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਨ੍ਤਿ – ''ਅਯ੍ਯਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਾ ਭਾਣਿਕਾ ਵਿਸਾਰਦਾ ਪਟ੍ਟਾ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਾਤੁਂ; ਦੇਥ ਅਯ੍ਯਾਯ, ਕਰੋਥ ਅਯ੍ਯਾਯਾ''ਤਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਅਗਾਰਿਕਸ੍ਸ ਸਹਤ੍ਥਾ ਖਾਦਨੀਯਂ ਭੋਜਨੀਯਂ ਦਸ੍ਸਤੀਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਗਾਰਿਕਸ੍ਸ ਸਹਤ੍ਥਾ ਖਾਦਨੀਯਂ ਭੋਜਨੀਯਂ ਦੇਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਗਾਰਿਕਸ੍ਸ ਸਹਤ੍ਥਾ ਖਾਦਨੀਯਂ ਭੋਜਨੀਯਂ ਦਸ੍ਸਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੦੦੦. **"ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਗਾਰਿਕਸ੍ਸ** ਵਾ **ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕਸ੍ਸ** ਵਾ **ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਿਕਾਯ** ਵਾ **ਸਹਤ੍ਥਾ ਖਾਦਨੀਯਂ** ਵਾ **ਭੋਜਨੀਯਂ** ਵਾ **ਦਦੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੧੦੦੧. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਅਗਾਰਿਕੋ ਨਾਮ ਯੋ ਕੋਚਿ ਅਗਾਰਂ ਅਜ੍ਝਾਵਸਤਿ।

ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕੋ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਞ੍ਚ ਸਾਮਣੇਰਞ੍ਚ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਯੋ ਕੋਚਿ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕਸਮਾਪਨ੍ਨੋ।

ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਿਕਾ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਞ੍ਚ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਞ੍ਚ ਸਾਮਣੇਰਿਞ੍ਚ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਯਾ ਕਾਚਿ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਿਕਸਮਾਪਨ੍ਨਾ।

ਖਾਦਨੀਯਂ ਨਾਮ ਪਞ੍ਚ ਭੋਜਨਾਨਿ – ਉਦਕਦਨ੍ਤਪੋਨਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਵਸੇਸਂ ਖਾਦਨੀਯਂ ਨਾਮ।

ਭੋਜਨੀਯਂ ਨਾਮ ਪਞ੍ਚ ਭੋਜਨਾਨਿ – ਓਦਨੋ, ਕੁਮ੍ਮਾਸੋ, ਸਤ੍ਤੁ, ਮਚ੍ਛੋ, ਮਂਸਂ।

ਦਦੇਯ੍ਯਾਤਿ ਕਾਯੇਨ ਵਾ ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧੇਨ ਵਾ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੇਨ ਵਾ ਦੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਦਕਦਨ੍ਤਪੋਨਂ ਦੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੧੦੦੨. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਦਾਪੇਤਿ ਨ ਦੇਤਿ, ਉਪਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਦੇਤਿ, ਬਾਹਿਰਾਲੇਪਂ ਦੇਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਛਟ੍ਠਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੭. ਸਤ੍ਤਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੦੦੩. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਆਵਸਥਚੀਵਰਂ ਅਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ। ਅਞ੍ਞਾ ਉਤੁਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਨ ਲਭਨ੍ਤਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਆਵਸਥਚੀਵਰਂ ਅਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਆਵਸਥਚੀਵਰਂ ਅਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤੀਤਿ? ‘‘ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ’’ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਆਵਸਥਚੀਵਰਂ ਅਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ... ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੦੦੪. **‘‘ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਆਵਸਥਚੀਵਰਂ ਅਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**’’ਨ੍ਤਿ।

੧੦੦੫. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਆਵਸਥਚੀਵਰਂ ਨਾਮ ‘‘ਉਤੁਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੂ’’ਤਿ ਦਿਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ।

ਅਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯਾਤਿ ਦ੍ਵੇਤਿਸ੍ਸੋ ਰਤ੍ਤਿਯੋ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਚਤੁਤ੍ਥਦਿਵਸੇ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਵਾ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾਯ ਵਾ ਸਾਮਣੇਰਿਯਾ ਵਾ ਅਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ , ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੧੦੦੬. ਅਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤੇ ਅਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਸਞ੍ਞਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤੇ ਵੇਮਤਿਕਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤੇ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਸਞ੍ਞਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤੇ ਅਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤੇ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤੇ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਸਞ੍ਞਾ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੧੦੦੭. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਪੁਨ ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਅਞ੍ਞਾ ਉਤੁਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਨ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਨਚੀਵਰਿਕਾਯ, ਨਟ੍ਠਚੀਵਰਿਕਾਯ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਸਤ੍ਤਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੮. ਅਟ੍ਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੦੦੮. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਆਵਸਥਂ ਅਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਚਾਰਿਕਂ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਆਵਸਥੋ ਡਯ੍ਹਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ''ਹਨ੍ਦਾਯ੍ਯੇ, ਭਣ੍ਡਕਂ ਨੀਹਰਾਮਾ''ਤਿ। ਏਕਚ੍ਚਾ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ''ਨ ਮਯਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਨੀਹਰਿਸ੍ਸਾਮ। ਯਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਨਟ੍ਠਂ ਸਬ੍ਬਂ ਅਮ੍ਹੇ ਅਭਿਯੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪੁਨਦੇਵ ਤਂ ਆਵਸਥਂ ਪਚ੍ਚਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪੁਚ੍ਛਿ – ''ਅਪਾਯ੍ਯੇ, ਭਣ੍ਡਕਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਥਾ''ਤਿ? ''ਨ ਮਯਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਨੀਹਰਿਮ੍ਹਾ''ਤਿ । ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਉਜ੍ਝਾਯਤਿ ਖਿਯ੍ਯਤਿ ਵਿਪਾਚੇਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਵਸਥੇ ਡਯ੍ਹਮਾਨੇ ਭਣ੍ਡਕਂ ਨ ਨੀਹਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ! ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ... ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਆਵਸਥਂ ਅਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਚਾਰਿਕਂ ਪਕ੍ਕਮਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਆਵਸਥਂ ਅਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਚਾਰਿਕਂ ਪਕ੍ਕਮਤੀਤਿ [ਪਕ੍ਕਮੀਤਿ (ਕ॰)]? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਆਵਸਥਂ ਅਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਚਾਰਿਕਂ ਪਕ੍ਕਮਿਸ੍ਸਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੦੦੯. **"ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਆਵਸਥਂ ਅਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਚਾਰਿਕਂ ਪਕ੍ਕਮੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੧੦੧੦. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਆਵਸਥੋ ਨਾਮ ਕਵਾਟਬਦ੍ਧੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਅਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਚਾਰਿਕਂ ਪਕ੍ਕਮੇਯ੍ਯਾਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਵਾ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾਯ ਵਾ ਸਾਮਣੇਰਿਯਾ ਵਾ ਅਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਵਸਥਸ੍ਸ ਪਰਿਕ੍ਖੇਪਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਨ੍ਤਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਵਸਥਸ੍ਸ ਉਪਚਾਰਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਨ੍ਤਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੧੦੧੧. ਅਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤੇ ਅਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਸਞ੍ਞਾ ਪਕ੍ਕਮਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤੇ ਵੇਮਤਿਕਾ ਪਕ੍ਕਮਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤੇ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਸਞ੍ਞਾ ਪਕ੍ਕਮਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਕਵਾਟਬਦ੍ਧਂ ਅਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤੇ ਅਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤੇ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤੇ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਸਞ੍ਞਾ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੧੦੧੨. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਤਿ, ਸਤਿ ਅਨ੍ਤਰਾਯੇ, ਪਰਿਯੇਸਿਤ੍ਵਾ ਨ ਲਭਤਿ, ਗਿਲਾਨਾਯ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਅਟ੍ਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੯. ਨਵਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੦੧੩. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਵਿਜ੍ਜਂ ਪਰਿਯਾਪੁਣਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਵਿਜ੍ਜਂ ਪਰਿਯਾਪੁਣਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹਿਨਿਯੋ ਕਾਮਭੋਗਿਨਿਯੋ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਵਿਜ੍ਜਂ ਪਰਿਯਾਪੁਣਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਵਿਜ੍ਜਂ ਪਰਿਯਾਪੁਣਨ੍ਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਵਿਜ੍ਜਂ ਪਰਿਯਾਪੁਣਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੦੧੪. "**ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਵਿਜ੍ਜਂ ਪਰਿਯਾਪੁਣੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੧੦੧੫. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਵਿਜ੍ਜਾ [ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਵਿਜ੍ਜਂ (ਕ॰)] ਨਾਮ ਯਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਬਾਹਿਰਕਂ ਅਨਤ੍ਥਸਂਹਿਤਂ।

ਪਰਿਯਾਪੁਣੇਯ੍ਯਾਤਿ ਪਦੇਨ ਪਰਿਯਾਪੁਣਾਤਿ, ਪਦੇ ਪਦੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਕ੍ਖਰਾਯ ਪਰਿਯਾਪੁਣਾਤਿ, ਅਕ੍ਖਰਕ੍ਖਰਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੧੦੧੬. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਲੇਖਂ ਪਰਿਯਾਪੁਣਾਤਿ, ਧਾਰਣਂ ਪਰਿਯਾਪੁਣਾਤਿ, ਗੁਤ੍ਤਤ੍ਥਾਯ ਪਰਿਤ੍ਤਂ ਪਰਿਯਾਪੁਣਾਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਨਵਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੧੦. ਦਸਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੦੧੭. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਵਿਜ੍ਜਂ ਵਾਚੇਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਵਿਜ੍ਜਂ ਵਾਚੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹਿਨਿਯੋ ਕਾਮਭੋਗਿਨਿਯੋ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਵਿਜ੍ਜਂ ਵਾਚੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਵਿਜ੍ਜਂ ਵਾਚੇਨ੍ਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਵਿਜ੍ਜਂ ਵਾਚੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੦੧੮. "**ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਵਿਜ੍ਜਂ ਵਾਚੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੧੦੧੯. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਵਿਜ੍ਜਾ [ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਵਿਜ੍ਜਂ (ਕ॰)] ਨਾਮ ਯਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਬਾਹਿਰਕਂ ਅਨਤ੍ਥਸਂਹਿਤਂ।

ਵ**ਾਚੇਯਜਾ**ਤਿ ਪਦੇਨ ਵਾਚੇਤਿ, ਪਦੇ ਪਦੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਕ੍ਖਰਾਯ ਵਾਚੇਤਿ, ਅਕ੍ਖਰਕ੍ਖਰਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੧੦੨੦. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਲੇਖਂ ਵਾਚੇਤਿ, ਧਾਰਣਂ ਵਾਚੇਤਿ, ਗੁਤ੍ਤਤ੍ਥਾਯ ਪਰਿਤ੍ਤਂ ਵਾਚੇਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਦਸਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

ਚਿਤ੍ਤਾਗਾਰਵਗ੍ਗੋ ਪਞ੍ਚਮੋ।

੬. ਆਰਾਮਵਗ੍ਗੋ

੧. ਪਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੦੨੧. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਗਾਮਕਾਵਾਸੇ ਏਕਚੀਵਰਾ ਚੀਵਰਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਆਰਾਮਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿਂਸੁ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਆਰਾਮਂ ਪਵਿਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਆਰਾਮਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਆਰਾਮਂ ਪਵਿਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

''**ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਆਰਾਮਂ ਪਵਿਸੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**''ਨ੍ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦਂ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

੧੦੨੨. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਮ੍ਹਾ ਆਵਾਸਾ ਪਕ੍ਕਮਿਂਸੁ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ – ''ਅਯ੍ਯਾ ਪਕ੍ਕਨ੍ਤਾ''ਤਿ, ਆਰਾਮਂ ਨਾਗਮਂਸੁ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪੁਨਦੇਵ ਤਂ ਆਵਾਸਂ ਪਚ੍ਚਾਗਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ – ''ਅਯ੍ਯਾ ਆਗਤਾ''ਤਿ, ਆਪੁਚ੍ਛਾ ਆਰਾਮਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿਂਸੁ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਅਟ੍ਠਂਸੁ। ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਠਿਤਾ ਖੋ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਕਿਸ੍ਸ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਗਿਨਿਯੋ, ਆਰਾਮਂ ਨੇਵ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤ੍ਥ ਨ ਪਾਨੀਯਂ ਪਰਿਭੋਜਨੀਯਂ ਉਪਟ੍ਠਾਪਿਤ੍ਥਾਤਿ? ਭਗਵਤਾ, ਅਯ੍ਯਾ, ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ [ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ (ਕ॰)] ਹੋਤਿ – ''ਨ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਆਰਾਮੋ ਪਵਿਸਿਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ। ਤੇਨ ਮਯਂ ਨ ਆਗਮਿਮ੍ਹਾ''ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਨ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਪੁਚ੍ਛਾ ਆਰਾਮਂ ਪਵਿਸਿਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

''**ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਨ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਆਰਾਮਂ ਪਵਿਸੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**''ਨ੍ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦਂ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

੧੦੨੩. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਮ੍ਹਾ ਆਵਾਸਾ ਪਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦੇਵ ਤਂ ਆਵਾਸਂ ਪਚ੍ਚਾਗਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ – ''ਅਯ੍ਯਾ ਪਕ੍ਕਨ੍ਤਾ''ਤਿ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਆਰਾਮਂ ਪਵਿਸਿਂਸੁ। ਤਾਸਂ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਅਹੋਸਿ – ''ਭਗਵਤਾ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ – 'ਨ ਸਨ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਆਰਾਮੋ ਪਵਿਸਿਤਬ੍ਬੋ'ਤਿ। ਮਯਞ੍ਚਮ੍ਹਾ ਸਨ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਆਰਾਮਂ ਪਵਿਸਿਮ੍ਹਾ। ਕਚ੍ਚਿ ਨੁ ਖੋ ਮਯਂ

ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਨ੍ਨਾ’’ਤਿ…ਪੇ॰… ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕਰਣੇ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ…ਪੇ॰… ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੦੨੪. “**ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਜਾਨਂ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਂ ਆਰਾਮਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਪਵਿਸੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**”ਨ੍ਤਿ।

੧੦੨੫. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ…ਪੇ॰… **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ…ਪੇ॰… ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਜਾਨਾਤਿ ਨਾਮ ਸਾਮਂ ਵਾ ਜਾਨਾਤਿ, ਅਞ੍ਞੇ ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਵਾ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤਿ।

ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਨਾਮ ਆਰਾਮੋ ਯਤ੍ਥ ਭਿਕ੍ਖੂ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇਪਿ ਵਸਨ੍ਤਿ।

ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਆਰਾਮਂ ਪਵਿਸੇਯ੍ਯਾਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਵਾ ਸਾਮਣੇਰਂ ਵਾ ਆਰਾਮਿਕਂ ਵਾ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਰਾਮਸ੍ਸ ਪਰਿਕ੍ਖੇਪਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਨ੍ਤਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਰਾਮਸ੍ਸ ਉਪਚਾਰਂ ਓਕ੍ਕਮਨ੍ਤਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੧੦੨੬. ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੇ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਸਞ੍ਞਾ ਸਨ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਆਰਾਮਂ ਪਵਿਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੇ ਵੇਮਤਿਕਾ ਸਨ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਆਰਾਮਂ ਪਵਿਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੇ ਅਭਿਕ੍ਖੁਕਸਞ੍ਞਾ ਸਨ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਆਰਾਮਂ ਪਵਿਸਤਿ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੇ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੇ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੇ ਅਭਿਕ੍ਖੁਕਸਞ੍ਞਾ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੧੦੨੭. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਸਨ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਪੁਚ੍ਛਾ ਪਵਿਸਤਿ, ਅਸਨ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਪਵਿਸਤਿ, ਸੀਸਾਨੁਲੋਕਿਕਾ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਯਤ੍ਥ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਆਰਾਮੇਨ ਮਗ੍ਗੋ ਹੋਤਿ, ਗਿਲਾਨਾਯ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਪਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੨. ਦੁਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੦੨੮. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਵੇਸਾਲਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਮਹਾਵਨੇ ਕੂਟਾਗਾਰਸਾਲਾਯਂ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਉਪਾਲਿਸ੍ਸ ਉਪਜ੍ਝਾਯੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਕਪ੍ਪਿਤਕੋ ਸੁਸਾਨੇ ਵਿਹਰਤਿ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਮਹਤ੍ਤਰਾ [ਮਹਨ੍ਤਤਰਾ (ਸੀ॰)] ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਕਾਲਙ੍ਕਤਾ ਹੋਤਿ। ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਕਪ੍ਪਿਤਕਸ੍ਸ ਵਿਹਾਰਸ੍ਸ ਅਵਿਦੂਰੇ ਝਾਪੇਤ੍ਵਾ ਥੂਪਂ ਕਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਥੂਪੇ ਰੋਦਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਕਪ੍ਪਿਤਕੋ ਤੇਨ ਸਦ੍ਦੇਨ ਉਬ੍ਬਾਲ੍ਹੋ ਤਂ ਥੂਪਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਕਿਰੇਸਿ। ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ – ‘‘ਇਮਿਨਾ ਕਪ੍ਪਿਤਕੇਨ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਅਯ੍ਯਾਯ ਥੂਪੋ ਭਿਨ੍ਨੋ, ਹਨ੍ਦ ਨਂ ਘਾਤੇਮਾ’’ਤਿ, ਮਨ੍ਤੇਸੁਂ । ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਉਪਾਲਿਸ੍ਸ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਪਾਲਿ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਕਪ੍ਪਿਤਕਸ੍ਸ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਕਪ੍ਪਿਤਕੋ ਵਿਹਾਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਨਿਲੀਨੋ ਅਚ੍ਛਿ। ਅਥ ਖੋ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਯੇਨਾਯਸ੍ਮਤੋ ਕਪ੍ਪਿਤਕਸ੍ਸ ਵਿਹਾਰੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿਂਸੁ ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਕਪ੍ਪਿਤਕਸ੍ਸ ਵਿਹਾਰਂ ਪਾਸਾਣੇਹਿ ਚ ਲੇਡ੍ਡੂਹਿ ਚ ਓਤ੍ਥਰਾਪੇਤ੍ਵਾ, ‘‘ਮਤੋ ਕਪ੍ਪਿਤਕੋ’’ਤਿ ਪਕ੍ਕਮਿਂਸੁ।

ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਕਪ੍ਪਿਤਕੋ ਤਸ੍ਸਾ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹਸਮਯਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਵੇਸਾਲਿਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਾਵਿਸਿ। ਅਦ੍ਦਸਂਸੁ ਖੋ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਕਪ੍ਪਿਤਕਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਨ੍ਤਂ। ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ''ਅਯਂ ਕਪ੍ਪਿਤਕੋ ਜੀਵਤਿ, ਕੋ ਨੁ ਖੋ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਮਨ੍ਤਂ ਸਂਹਰੀ''ਤਿ? ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ – ''ਅਯ੍ਯਾਯ ਕਿਰ ਉਪਾਲਿਨਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਮਨ੍ਤੋ ਸਂਹਟੋ''ਤਿ। ਤਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਉਪਾਲਿਂ ਅਕ੍ਕੋਸਿਂਸੁ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯਂ ਕਾਸਾਵਟੋ ਮਲਮਜ੍ਜਨੋ ਨਿਹੀਨਜਚ੍ਚੋ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਮਨ੍ਤਂ ਸਂਹਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ! ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਯ੍ਯਂ ਉਪਾਲਿਂ ਅਕ੍ਕੋਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਉਪਾਲਿਂ ਅਕ੍ਕੋਸਨ੍ਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਉਪਾਲਿਂ ਅਕ੍ਕੋਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ , ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੦੨੯. **"ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਕ੍ਕੋਸੇਯ੍ਯ** ਵਾ **ਪਰਿਭਾਸੇਯ੍ਯ** ਵਾ**, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੧੦੩੦. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਭਿਕ੍ਖੁਨ੍ਤਿ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ। **ਅਕ੍ਕੋਸੇਯ੍ਯ** ਵਾਤਿ ਦਸਹਿ ਵਾ ਅਕ੍ਕੋਸਵਤ੍ਥੂਹਿ ਅਕ੍ਕੋਸਤਿ ਏਤੇਸਂ ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਪਰਿਭਾਸੇਯ੍ਯ ਵਾਤਿ ਭਯਂ ਉਪਦਂਸੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੧੦੩੧. ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞਾ ਅਕ੍ਕੋਸਤਿ ਵਾ ਪਰਿਭਾਸਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਵੇਮਤਿਕਾ ਅਕ੍ਕੋਸਤਿ ਵਾ ਪਰਿਭਾਸਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞਾ ਅਕ੍ਕੋਸਤਿ ਵਾ ਪਰਿਭਾਸਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਅਕ੍ਕੋਸਤਿ ਵਾ ਪਰਿਭਾਸਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੧੦੩੨. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥਪੁਰੇਕ੍ਖਾਰਾਯ, ਧਮ੍ਮਪੁਰੇਕ੍ਖਾਰਾਯ, ਅਨੁਸਾਸਨਿਪੁਰੇਕ੍ਖਾਰਾਯ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਦੁਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੩. ਤਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੦੩੩. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਚਣ੍ਡਕਾਲ਼ੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਣ੍ਡਨਕਾਰਿਕਾ ਹੋਤਿ ਕਲਹਕਾਰਿਕਾ ਵਿਵਾਦਕਾਰਿਕਾ ਭਸ੍ਸਕਾਰਿਕਾ ਸਙ੍ਘੇ ਅਧਿਕਰਣਕਾਰਿਕਾ। ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਤਸ੍ਸਾ ਕਮ੍ਮੇ ਕਰੀਯਮਾਨੇ ਪਟਿਕ੍ਕੋਸਤਿ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਗਾਮਕਂ ਅਗਮਾਸਿ ਕੇਨਚਿਦੇਵ ਕਰਣੀਯੇਨ। ਅਥ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ – ''ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਕ੍ਕਨ੍ਤਾ''ਤਿ ਚਣ੍ਡਕਾਲ਼ਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ ਉਕ੍ਖਿਪਿ। ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਗਾਮਕੇ ਤਂ ਕਰਣੀਯਂ ਤੀਰੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦੇਵ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਪਚ੍ਚਾਗਚ੍ਛਿ। ਚਣ੍ਡਕਾਲ਼ੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿਯਾ ਨੇਵ ਆਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਸਿ ਨ ਪਾਦੋਦਕਂ ਪਾਦਪੀਠਂ ਪਾਦਕਠਲਿਕਂ ਉਪਨਿਕ੍ਖਿਪਿ; ਨ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਸਿ ਨ ਪਾਨੀਯੇਨ ਆਪੁਚ੍ਛਿ। ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਚਣ੍ਡਕਾਲ਼ਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਕਿਸ੍ਸ

ਤ੍ਵੰ, ਅਯ੍ਯੇ, ਮਯਿ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿਯਾ ਨੇਵ ਆਸਨੰ ਪਞ੍ਞਪੇਸਿ ਨ ਪਾਦੋਦਕੰ ਪਾਦਪੀਠੰ ਪਾਦਕਠਲਿਕੰ ਉਪਨਿਕ੍ਖਿਪਿ; ਨ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰੰ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਸਿ ਨ ਪਾਨੀਯੇਨ ਆਪੁਚ੍ਛੀ''ਤਿ? ''ਏਵਞ੍ਹੇਤੰ, ਅਯ੍ਯੇ, ਹੋਤਿ ਯਥਾ ਤੰ ਅਨਾਥਾਯਾ''ਤਿ। ''ਕਿਸ੍ਸ ਪਨ ਤ੍ਵੰ, ਅਯ੍ਯੇ, ਅਨਾਥਾ''ਤਿ? ''ਇਮਾ ਮੰ, ਅਯ੍ਯੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ – ''ਅਯੰ ਅਨਾਥਾ ਅਪ੍ਪਞ੍ਞਾਤਾ, ਨਤ੍ਥਿ ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਕਾਚਿ ਪਤਿਵਤ੍ਤਾ''ਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ ਉਕ੍ਖਿਪਿੰਸੂ''ਤਿ। ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ – ''ਬਾਲਾ ਏਤਾ ਅਬ੍ਯਤ੍ਤਾ ਏਤਾ ਨੇਤਾ ਜਾਨਨ੍ਤਿ ਕਮ੍ਮੰ ਵਾ ਕਮ੍ਮਦੋਸੰ ਵਾ ਕਮ੍ਮਵਿਪਤ੍ਤਿੰ ਵਾ ਕਮ੍ਮਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਵਾ''ਤਿ, ਚਣ੍ਡੀਕਤਾ ਗਣੰ ਪਰਿਭਾਸਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਚਣ੍ਡੀਕਤਾ ਗਣੰ ਪਰਿਭਾਸਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਚਣ੍ਡੀਕਤਾ ਗਣੰ ਪਰਿਭਾਸਤੀਤਿ [ਪਰਿਭਾਸੀਤਿ (ਕ॰)]? ''ਸਚ੍ਚੰ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ...ਪੇ॰...ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਚਣ੍ਡੀਕਤਾ ਗਣੰ ਪਰਿਭਾਸਿਸ੍ਸਤਿ! ਨੇਤੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨੰ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੦੩੪. **"ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਚਣ੍ਡੀਕਤਾ ਗਣੰ ਪਰਿਭਾਸੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੧੦੩੫. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯੰ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਚਣ੍ਡੀਕਤਾ ਨਾਮ ਕੋਧਨਾ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਗਣੋ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਪਰਿਭਾਸੇਯ੍ਯਾਤਿ ''ਬਾਲਾ ਏਤਾ ਅਬ੍ਯਤ੍ਤਾ ਏਤਾ ਨੇਤਾ ਜਾਨਨ੍ਤਿ ਕਮ੍ਮੰ ਵਾ ਕਮ੍ਮਦੋਸੰ ਵਾ ਕਮ੍ਮਵਿਪਤ੍ਤਿੰ ਵਾ ਕਮ੍ਮਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਵਾ''ਤਿ ਪਰਿਭਾਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਵਾ ਏਕੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿੰ ਵਾ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਵਾ ਪਰਿਭਾਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੧੦੩੬. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥਪੁਰੇਕ੍ਖਾਰਾਯ, ਧਮ੍ਮਪੁਰੇਕ੍ਖਾਰਾਯ, ਅਨੁਸਾਸਨਿਪੁਰੇਕ੍ਖਾਰਾਯ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਤਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ।

੪. ਚਤੁਤ੍ਥਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੦੩੭. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਭੋਜੇਸਿ । ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭੁਤ੍ਤਾਵੀ [ਭੁਤ੍ਤਾਵਿਨੀ (ਕ॰)] ਪਵਾਰਿਤਾ ਞਾਤਿਕੁਲਾਨਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕਚ੍ਚਾ ਭੁਞ੍ਜਿੰਸੁ ਏਕਚ੍ਚਾ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੰ ਆਦਾਯ ਅਗਮੰਸੁ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਪਟਿਵਿਸ੍ਸਕੇ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਮਯਾ ਅਯ੍ਯਾ ਸਨ੍ਤਪ੍ਪਿਤਾ, ਏਥ ਤੁਮ੍ਹੇਪਿ ਸਨ੍ਤਪ੍ਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਤੇ ਏਵਮਾਹੰਸੁ – ''ਕਿੰ ਤ੍ਵੰ, ਅਯ੍ਯੋ, ਅਮ੍ਹੇ ਸਨ੍ਤਪ੍ਪੇਸ੍ਸਸਿ! ਯਾਪਿ ਤਯਾ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤਾ ਤਾਪਿ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਘਰਾਨਿ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕਚ੍ਚਾ ਭੁਞ੍ਜਿੰਸੁ ਏਕਚ੍ਚਾ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੰ ਆਦਾਯ ਅਗਮੰਸੂ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਉਜ੍ਝਾਯਤਿ ਖਿਯ੍ਯਤਿ ਵਿਪਾਚੇਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਘਰੇ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਨ ਚਾਹੰ ਪਟਿਬਲੋ ਯਾਵਦਤ੍ਥੰ ਦਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁੰ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਸ੍ਸ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭੁਤ੍ਤਾਵੀ [ਭੁਤ੍ਤਾਵਿਨੀ (ਕ॰)] ਪਵਾਰਿਤਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭੁਤ੍ਤਾਵੀ ਪਵਾਰਿਤਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ ? ''ਸਚ੍ਚੰ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭੁਤ੍ਤਾਵੀ

ਪਵਾਰਿਤਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੦੩੮. "**ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤਾ ਵਾ ਪਵਾਰਿਤਾ ਵਾ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਖਾਦੇਯ੍ਯ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੧੦੩੯. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਨਿਮਨ੍ਤਿਤਾ ਨਾਮ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਭੋਜਨਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ ਭੋਜਨੇਨ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤਾ।

ਪਵਾਰਿਤਾ ਨਾਮ ਅਸਨਂ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਭੋਜਨਂ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਹਤ੍ਥਪਾਸੇ ਠਿਤਾ ਅਭਿਹਰਤਿ, ਪਟਿਕ੍ਖੇਪੋ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ।

ਖਾਦਨੀਯਂ ਨਾਮ ਪਞ੍ਚ ਭੋਜਨਾਨਿ – ਯਾਗੁਂ ਯਾਮਕਾਲਿਕਂ ਸਤ੍ਤਾਹਕਾਲਿਕਂ ਯਾਵਜੀਵਿਕਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਵਸੇਸਂ ਖਾਦਨੀਯਂ ਨਾਮ।

ਭੋਜਨੀਯਂ ਨਾਮ ਪਞ੍ਚ ਭੋਜਨਾਨਿ – ਓਦਨੋ, ਕੁਮ੍ਮਾਸੋ, ਸਤ੍ਤੁ, ਮਚ੍ਛੋ, ਮਂਸਂ।

''ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮਿ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੧੦੪੦. ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੇ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤਸਞ੍ਞਾ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਖਾਦਤਿ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੇ ਵੇਮਤਿਕਾ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਖਾਦਤਿ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੇ ਅਨਿਮਨ੍ਤਿਤਸਞ੍ਞਾ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਖਾਦਤਿ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ ਵਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਯਾਮਕਾਲਿਕਂ ਸਤ੍ਤਾਹਕਾਲਿਕਂ ਯਾਵਜੀਵਿਕਂ ਆਹਾਰਤ੍ਥਾਯ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ...ਪੇ॰...।

੧੦੪੧. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤਾ ਅਪ੍ਪਵਾਰਿਤਾ, ਯਾਗੁਂ ਪਿਵਤਿ, ਸਾਮਿਕੇ ਅਪਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਯਾਮਕਾਲਿਕਂ ਸਤ੍ਤਾਹਕਾਲਿਕਂ ਯਾਵਜੀਵਿਕਂ ਸਤਿ ਪਚ੍ਚਯੇ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਚਤੁਤ੍ਥਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੫. ਪਞ੍ਚਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੦੪੨. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਅਞ੍ਞਤਰਿਸ੍ਸਾ ਵਿਸਿਖਾਯ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਮਾਨਾ ਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਕੁਲਂ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਭੋਜੇਤ੍ਵਾ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਅਞ੍ਞਾਪਿ, ਅਯ੍ਯੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੂ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ, ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ [ਕਥਂ ਅਞ੍ਞਾ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਨਾਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯੁ''ਨ੍ਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਅਮੁਕਸ੍ਮਿਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਓਕਾਸੇ ਵਾਲਾ ਸੁਨਖਾ ਚਣ੍ਡੋ ਬਲਿਬਦ੍ਦੋ ਚਿਕ੍ਖਲ੍ਲੋ ਓਕਾਸੋ। ਮਾ ਖੋ ਤਤ੍ਥ ਅਗਮਿਤ੍ਥਾ''ਤਿ। ਅਞ੍ਞਤਰਾਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਤਸ੍ਸਾ ਵਿਸਿਖਾਯ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਮਾਨਾ ਯੇਨ ਤਂ ਕੁਲਂ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਭੋਜੇਤ੍ਵਾ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਕਿਸ੍ਸ, ਅਯ੍ਯੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਨ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀ''ਤਿ? ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ

ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਕੁਲਂ ਮਚ੍ਛਰਾਯਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ…ਪੇ॰… ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਕੁਲਂ ਮਚ੍ਛਰਾਯਤੀਤਿ? ‘‘ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ’’ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ…ਪੇ॰… ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਕੁਲਂ ਮਚ੍ਛਰਾਯਿਸ੍ਸਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ…ਪੇ॰… ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੦੪੩. **‘‘ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਕੁਲਮਚ੍ਛਰਿਨੀ ਅਸ੍ਸ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ’’**ਨ੍ਤਿ।

੧੦੪੪. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ…ਪੇ॰… **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ…ਪੇ॰… ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਕੁਲਂ ਨਾਮ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਕੁਲਾਨਿ – ਖਤ੍ਤਿਯਕੁਲਂ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲਂ, ਵੇਸ੍ਸਕੁਲਂ, ਸੁਦ੍ਦਕੁਲਂ।

ਮਚ੍ਛਰਿਨੀ ਅਸ੍ਸਾਤਿ ‘‘ਕਥਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਨਾਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯੁ’’ਨ੍ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਕੁਲਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਕੁਲਸ੍ਸ ਵਾ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੧੦੪੫. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਕੁਲਂ ਨ ਮਚ੍ਛਰਾਯਨ੍ਤੀ ਸਨ੍ਤਂਯੇਵ ਆਦੀਨਵਂ ਆਚਿਕ੍ਖਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਪਞ੍ਚਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੬. ਛਟ੍ਠਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੦੪੬. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਗਾਮਕਾਵਾਸੇ ਵਸ੍ਸਂਵੁਟ੍ਠਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਅਗਮਂਸੁ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ‘‘ਕਤ੍ਥਾਯ੍ਯਾਯੋ ਵਸ੍ਸਂਵੁਟ੍ਠਾ? ਕਚ੍ਚਿ ਓਵਾਦੋ ਇਦ੍ਧੋ ਅਹੋਸੀ’’ਤਿ? ‘‘ਨਤ੍ਥਯ੍ਯੇ, ਤਤ੍ਥ ਭਿਕ੍ਖੂ; ਕੁਤੋ ਓਵਾਦੋ ਇਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ! ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ…ਪੇ॰… ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੇ ਆਵਾਸੇ ਵਸ੍ਸਂ ਵਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ…ਪੇ॰… ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੇ ਆਵਾਸੇ ਵਸ੍ਸਂ ਵਸਨ੍ਤੀਤਿ? ‘‘ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ’’ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ…ਪੇ॰… ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ , ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੇ ਆਵਾਸੇ ਵਸ੍ਸਂ ਵਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ…ਪੇ॰… ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੦੪੭. **‘‘ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੇ ਆਵਾਸੇ ਵਸ੍ਸਂ ਵਸੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ’’**ਨ੍ਤਿ।

੧੦੪੮. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ…ਪੇ॰… **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ…ਪੇ॰… ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਨਾਮ ਆਵਾਸੋ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਹੋਤਿ ਓਵਾਦਾਯ ਵਾ ਸਂਵਾਸਾਯ ਵਾ ਗਨ੍ਤੁਂ। ‘‘ਵਸ੍ਸਂ ਵਸਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤਿ ਪਾਨੀਯਂ ਪਰਿਭੋਜਨੀਯਂ ਉਪਟ੍ਠਪੇਤਿ ਪਰਿਵੇਣਂ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਸਹ ਅਰੁਣੁਗ੍ਗਮਨਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੧੦੪੯. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਵਸ੍ਸੂਪਗਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਕ੍ਕਨ੍ਤਾ ਵਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਵਿਬ੍ਭਨ੍ਤਾ ਵਾ ਕਾਲਙ੍ਕਤਾ ਵਾ ਪਕ੍ਖਸਙ੍ਕਨ੍ਤਾ ਵਾ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਛਟ੍ਠਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੭. ਸਤ੍ਤਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੦੫੦. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਗਾਮਕਾਵਾਸੇ ਵਸ੍ਸਂਵੁਟ੍ਠਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਅਗਮਂਸੁ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਕਤ੍ਥਾਯ੍ਯਾਯੋ ਵਸ੍ਸਂਵੁਟ੍ਠਾ; ਕਤ੍ਥ [ਕਚ੍ਚਿ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋ ਪਵਾਰਿਤੋ''ਤਿ ? ''ਨ ਮਯਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਪਵਾਰੇਮਾ''ਤਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਵਸ੍ਸਂਵੁਟ੍ਠਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਨ ਪਵਾਰੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਵਸ੍ਸਂਵੁਟ੍ਠਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਨ ਪਵਾਰੇਨ੍ਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਵਸ੍ਸਂਵੁਟ੍ਠਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਨ ਪਵਾਰੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੦੫੧. **''ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਵਸ੍ਸਂਵੁਟ੍ਠਾ ਉਭਤੋਸਙ੍ਘੇ ਤੀਹਿ ਠਾਨੇਹਿ ਨ ਪਵਾਰੇਯ੍ਯ ਦਿਟ੍ਠੇਨ ਵਾ ਸੁਤੇਨ ਵਾ ਪਰਿਸਙ੍ਕਾਯ ਵਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**''ਨ੍ਤਿ।

੧੦੫੨. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਵਸ੍ਸਂਵੁਟ੍ਠਾ ਨਾਮ ਪੁਰਿਮਂ ਵਾ ਤੇਮਾਸਂ ਪਚ੍ਛਿਮਂ ਵਾ ਤੇਮਾਸਂ ਵੁਟ੍ਠਾ। ਉਭਤੋਸਙ੍ਘੇ ਤੀਹਿ ਠਾਨੇਹਿ ਨ ਪਵਾਰੇਸ੍ਸਾਮਿ ਦਿਟ੍ਠੇਨ ਵਾ ਸੁਤੇਨ ਵਾ ਪਰਿਸਙ੍ਕਾਯ ਵਾ''ਤਿ ਧੁਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਮਤ੍ਤੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੧੦੫੩. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਸਤਿ ਅਨ੍ਤਰਾਯੇ, ਪਰਿਯੇਸਿਤ੍ਵਾ ਨ ਲਭਤਿ, ਗਿਲਾਨਾਯ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਸਤ੍ਤਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੮. ਅਟ੍ਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੦੫੪. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਕ੍ਕੇਸੁ ਵਿਹਰਤਿ ਕਪਿਲਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਨਿਗ੍ਰੋਧਾਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੁਪਸ੍ਸਯਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਦਨ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਏਥਾਯ੍ਯੇ ਓਵਾਦਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ''ਯਮ੍ਪਿ ਮਯਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਮ ਓਵਾਦਸ੍ਸ ਕਾਰਣਾ, ਅਯ੍ਯਾ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਇਧੇਵ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਹੇ ਓਵਦਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਾਦਂ ਨ ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਾਦਂ ਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਾਦਂ ਨ ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੦੫੫. **''ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਓਵਾਦਾਯ** ਵਾ **ਸਂਵਾਸਾਯ** ਵਾ **ਨ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**''ਨ੍ਤਿ।

੧੦੫੬. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਓਵਾਦੋ ਨਾਮ ਅਟ੍ਠ ਗਰੁਧਮ੍ਮਾ।

ਸਂਵਾਸੋ ਨਾਮ ਏਕਕਮ੍ਮਂ ਏਕੁਦ੍ਦੇਸੋ ਸਮਸਿਕ੍ਖਤਾ। ਓਵਾਦਾਯ ਵਾ ਸਂਵਾਸਾਯ ਵਾ ਨ ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਧੁਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੁਮਤ੍ਤੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੧੦੫੭. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਸਤਿ ਅਨ੍ਤਰਾਯੇ, ਪਰਿਯੇਸਿਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਿਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਨ ਲਭਤਿ, ਗਿਲਾਨਾਯ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਅਟ੍ਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੯. ਨਵਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੦੫੮. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਉਪੋਸਥਮ੍ਪਿ ਨ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਓਵਾਦਮ੍ਪਿ ਨ ਯਾਚਨ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਉਪੋਸਥਮ੍ਪਿ ਨ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਓਵਾਦਮ੍ਪਿ ਨ ਯਾਚਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ''ਉਪੋਸਥਮ੍ਪਿ ਨ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਓਵਾਦਮ੍ਪਿ ਨ ਯਾਚਨ੍ਤੀ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਉਪੋਸਥਮ੍ਪਿ ਨ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਓਵਾਦਮ੍ਪਿ ਨ ਯਾਚਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੦੫੯. **"ਅਨ੍ਵਦ੍ਧਮਾਸਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਤੋ ਦ੍ਵੇ ਧਮ੍ਮਾ ਪਚ੍ਚਾਸੀਸਿਤਬ੍ਬਾ - ਉਪੋਸਥਪੁਚ੍ਛਕਞ੍ਚ ਓਵਾਦੂਪਸਙ੍ਕਮਨਞ੍ਚ। ਤਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਨ੍ਤਿਯਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੧੦੬੦. **ਅਨ੍ਵਦ੍ਧਮਾਸ**ਨ੍ਤਿ ਅਨੁਪੋਸਥਿਕਂ। **ਉਪੋਸਥੋ** ਨਾਮ ਦ੍ਵੇ ਉਪੋਸਥਾ – ਚਾਤੁਦ੍ਦਸਿਕੋ ਚ ਪਨ੍ਨਰਸਿਕੋ ਚ।

ਓਵਾਦੋ ਨਾਮ ਅਟ੍ਠ ਗਰੁਧਮ੍ਮਾ। ''ਉਪੋਸਥਮ੍ਪਿ ਨ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮਿ ਓਵਾਦਮ੍ਪਿ ਨ ਯਾਚਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਧੁਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੁਮਤ੍ਤੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੧੦੬੧. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਸਤਿ ਅਨ੍ਤਰਾਯੇ, ਪਰਿਯੇਸਿਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਿਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਨ ਲਭਤਿ, ਗਿਲਾਨਾਯ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਨਵਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੧੦. ਦਸਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੦੬੨. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਸਾਖੇ ਜਾਤਂ ਗਣ੍ਡਂ ਪੁਰਿਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕੇਨੇਕਾ ਭੇਦਾਪੇਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਪੁਰਿਸੋ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਦੂਸੇਤੁਂ ਉਪਕ੍ਕਮਿ। ਸਾ ਵਿਸ੍ਸਰਮਕਾਸਿ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਉਪਧਾਵਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਕਿਸ੍ਸ ਤ੍ਵਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਵਿਸ੍ਸਰਮਕਾਸੀ''ਤਿ? ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਸਾਖੇ ਜਾਤਂ ਗਣ੍ਡਂ ਪੁਰਿਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕੇਨੇਕਾ ਭੇਦਾਪੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਸਾਖੇ ਜਾਤਂ ਗਣ੍ਡਂ ਪੁਰਿਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕੇਨੇਕਾ ਭੇਦਾਪੇਤੀਤਿ [ਭੇਦਾਪੇਸੀਤਿ (ਕ॰)]? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਸਾਖੇ ਜਾਤਂ ਗਣ੍ਡਂ ਪੁਰਿਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕੇਨੇਕਾ

ਭੇਦਾਪੇਸ੍ਸਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੦੬੩. **"ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਸਾਖੇ ਜਾਤਂ ਗਣ੍ਡਂ** ਵਾ **ਰੁਧਿਤਂ** ਵਾ **ਅਨਪਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘਂ** ਵਾ **ਗਣਂ** ਵਾ **ਪੁਰਿਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕੇਨੇਕਾ ਭੇਦਾਪੇਯ੍ਯ** ਵਾ **ਫਾਲਾਪੇਯ੍ਯ** ਵਾ **ਧੋਵਾਪੇਯ੍ਯ** ਵਾ **ਆਲਿਮ੍ਪਾਪੇਯ੍ਯ** ਵਾ **ਬਨ੍ਧਾਪੇਯ੍ਯ** ਵਾ **ਮੋਚਾਪੇਯ੍ਯ** ਵਾ, **ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੧੦੬੪. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਪਸਾਖਂ ਨਾਮ ਅਧੋਨਾਭਿ ਉਬ੍ਭਜਾਣੁਮਣ੍ਡਲਂ। **ਜਾਤ**ਨ੍ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਜਾਤਂ। **ਗਣ੍ਡੋ** ਨਾਮ ਯੋ ਕੋਚਿ ਗਣ੍ਡੋ। **ਰੁਧਿਤਂ** ਨਾਮ ਯਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਵਣਂ। **ਅਨਪਲੋਕੇਤ੍ਵ**ਾਤਿ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ। **ਸਙ੍ਘੋ** ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਗਣੋ** ਨਾਮ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। **ਪੁਰਿਸੋ** ਨਾਮ ਮਨੁਸ੍ਸਪੁਰਿਸੋ, ਨ ਯਕ੍ਖੋ, ਨ ਪੇਤੋ, ਨ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤੋ, ਵਿਞ੍ਞੂ ਪਟਿਬਲੋ ਦੂਸੇਤੁਂ। **ਸਦ੍ਧਿ**ਨ੍ਤਿ ਏਕਤੋ। **ਏਕੇਨੇਕਾ**ਤਿ ਪੁਰਿਸੋ ਚੇਵ ਹੋਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਚ।

੧੦੬੫. ''ਭਿਨ੍ਦਾ''ਤਿ ਆਣਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਭਿਨ੍ਨੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ''ਫਾਲੇਹੀ''ਤਿ ਆਣਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਫਾਲਿਤੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ''ਧੋਵਾ''ਤਿ ਆਣਾਪੇਤਿ , ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਧੋਵਿਤੇ [ਧੋਤੇ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ''ਆਲਿਮ੍ਪਾ''ਤਿ ਆਣਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਲਿਤ੍ਤੇ [ਆਲਿਤ੍ਤੇ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ''ਬਨ੍ਧਾਹੀ''ਤਿ ਆਣਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਬਦ੍ਧੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ''ਮੋਚੇਹੀ''ਤਿ ਆਣਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਮੁਤ੍ਤੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੧੦੬੬. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਪਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਭੇਦਾਪੇਤਿ ਵਾ ਫਾਲਾਪੇਤਿ ਵਾ ਧੋਵਾਪੇਤਿ ਵਾ ਆਲਿਮ੍ਪਾਪੇਤਿ ਵਾ ਬਨ੍ਧਾਪੇਤਿ ਵਾ ਮੋਚਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਯਾ ਕਾਚਿ ਵਿਞ੍ਞੂ ਦੁਤਿਯਿਕਾ [ਯਾ ਕਾਚਿ ਵਿਞ੍ਞੂ ਦੁਤਿਯਾ (ਸ੍ਯਾ॰), ਯੋ ਕੋਚਿ ਵਿਞ੍ਞੂ ਦੁਤਿਯੋ (ਕ॰)] ਹੋਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਦਸਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

ਆਰਾਮਵਗ੍ਗੋ ਛਟ੍ਠੋ।

੭. ਗਬ੍ਭਿਨੀਵਗ੍ਗੋ

੧. ਪਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੦੬੭. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਗਬ੍ਭਿਨਿਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਸਾ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ''ਦੇਥਾਯ੍ਯਾਯ ਭਿਕ੍ਖਂ , ਗਰੁਭਾਰਾ [ਗਰੁਗਬ੍ਭਾ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਅਯ੍ਯਾ''ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਗਬ੍ਭਿਨਿਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਗਬ੍ਭਿਨਿਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਗਬ੍ਭਿਨਿਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ,

ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਗਬ੍ਭਿਨਿਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸନ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ…ਪੇ॰… ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੦੬੮. "**ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਗਬ੍ਭਿਨਿਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੧੦੬੯. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ…ਪੇ॰… **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ…ਪੇ॰… ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਗਬ੍ਭਿਨੀ ਨਾਮ ਆਪਨ੍ਨਸਤ੍ਤਾ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਯ੍ਯ।

''ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਗਣਂ ਵਾ ਆਚਰਿਨਿਂ ਵਾ ਪਤ੍ਤਂ ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਵਾ ਪਰਿਯੇਸਤਿ, ਸੀਮਂ ਵਾ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਦ੍ਵੀਹਿ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਹਿ ਦੁਕ੍ਕਟਾ। ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਪਜ੍ਝਾਯਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਗਣਸ੍ਸ ਚ ਆਚਰਿਨਿਯਾ ਚ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੧੦੭੦. ਗਬ੍ਭਿਨਿਯਾ ਗਬ੍ਭਿਨਿਸਞ੍ਞਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਗਬ੍ਭਿਨਿਯਾ ਵੇਮਤਿਕਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਗਬ੍ਭਿਨਿਯਾ ਅਗਬ੍ਭਿਨਿਸਞ੍ਞਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਅਗਬ੍ਭਿਨਿਯਾ ਗਬ੍ਭਿਨਿਸਞ੍ਞਾ , ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਗਬ੍ਭਿਨਿਯਾ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਗਬ੍ਭਿਨਿਯਾ ਅਗਬ੍ਭਿਨਿਸਞ੍ਞਾ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੧੦੭੧. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਗਬ੍ਭਿਨਿਂ ਅਗਬ੍ਭਿਨਿਸਞ੍ਞਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਅਗਬ੍ਭਿਨਿਂ ਅਗਬ੍ਭਿਨਿਸਞ੍ਞਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਪਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੨. ਦੁਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੦੭੨. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪਾਯਨ੍ਤਿਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਸਾ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ''ਦੇਥਾਯ੍ਯਾਯ ਭਿਕ੍ਖਂ, ਸਦੁਤਿਯਿਕਾ ਅਯ੍ਯਾ''ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪਾਯਨ੍ਤਿਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ…ਪੇ॰… ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪਾਯਨ੍ਤਿਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ…ਪੇ॰… ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪਾਯਨ੍ਤਿਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ…ਪੇ॰… ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪਾਯਨ੍ਤਿਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ…ਪੇ॰… ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੦੭੩. "**ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਾਯਨ੍ਤਿਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੧੦੭੪. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ…ਪੇ॰… **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ…ਪੇ॰… ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਪਾਯਨ੍ਤੀ ਨਾਮ ਮਾਤਾ ਵਾ ਹੋਤਿ [ਹੋਤੁ (ਕ॰)] ਧਾਤਿ [ਧਾਤੀ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਵਾ।

ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯਾਤਿ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਯ੍ਯ।

‘‘ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਗਣਂ ਵਾ ਆਚਰਿਨਿਂ ਵਾ ਪਤ੍ਤਂ ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਵਾ ਪਰਿਯੇਸਤਿ, ਸੀਮਂ ਵਾ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਦ੍ਵੀਹਿ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਹਿ ਦੁਕ੍ਕਟਾ। ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਪਜ੍ਝਾਯਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਗਣਸ੍ਸ ਚ ਆਚਰਿਨਿਯਾ ਚ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੧੦੭੫. ਪਾਯਨ੍ਤਿਯਾ ਪਾਯਨ੍ਤਿਸਞ੍ਞਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਪਾਯਨ੍ਤਿਯਾ ਵੇਮਤਿਕਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਪਾਯਨ੍ਤਿਯਾ ਅਪਾਯਨ੍ਤਿਸਞ੍ਞਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਅਪਾਯਨ੍ਤਿਯਾ ਪਾਯਨ੍ਤਿਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਪਾਯਨ੍ਤਿਯਾ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਪਾਯਨ੍ਤਿਯਾ ਅਪਾਯਨ੍ਤਿਸਞ੍ਞਾ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੧੦੭੬. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਪਾਯਨ੍ਤਿਂ ਅਪਾਯਨ੍ਤਿਸਞ੍ਞਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਅਪਾਯਨ੍ਤਿਂ ਅਪਾਯਨ੍ਤਿਸਞ੍ਞਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਦੁਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੩. ਤਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੦੭੭. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਅਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਂ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਤਾ ਬਾਲਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਅਬ੍ਯਤ੍ਤਾ ਨ ਜਾਨਨ੍ਤਿ ਕਪ੍ਪਿਯਂ ਵਾ ਅਕਪ੍ਪਿਯਂ ਵਾ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਅਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਂ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਅਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਂ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤੀ’’ਤਿ? ‘‘ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ’’ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਅਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਂ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤਂ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾਯ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਾਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਦਾਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦਾਤਬ੍ਬਾ। ਤਾਯ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾਯ ਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂਸਂ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – ਅਹਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਅਯ੍ਯਾਯ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾ। ਸਙ੍ਘਂ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਾਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਯਾਚਾਮੀ’’ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਾ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਾ। ਬ੍ਯਤ੍ਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਟਿਬਲਾਯ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੧੦੭੮. ‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਅਯ੍ਯਾਯ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾ ਸਙ੍ਘਂ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਾਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਯਾਚਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾਯ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਾਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਦਦੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਅਯ੍ਯਾਯ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾ ਸਙ੍ਘਂ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਾਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਯਾਚਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾਯ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਾਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਦੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾ ਅਯ੍ਯਾਯ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾਯ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਾਸਮ੍ਮੁਤਿਯਾ ਦਾਨਂ, ਸਾ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸਾ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸਾ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

‘‘ਦਿਨ੍ਨਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਇਤ੍ਥੰਨਾਮਾਯ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾਯ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਾਸਮ੍ਮੁਤਿ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤੰ ਧਾਰਯਾਮੀ’’ਤਿ।

੧੦੭੯. ਸਾ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾ ‘‘ਏਵਂ ਵਦੇਹੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵੇਰਮਣਿਂ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਅਵੀਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਸਮਾਦਾਨੰ ਸਮਾਦਿਯਾਮਿ। ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਾ ਵੇਰਮਣਿਂ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਅਵੀਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਸਮਾਦਾਨੰ ਸਮਾਦਿਯਾਮਿ। ਅਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਾ ਵੇਰਮਣਿਂ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਅਵੀਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਸਮਾਦਾਨੰ ਸਮਾਦਿਯਾਮਿ। ਮੁਸਾਵਾਦਾ ਵੇਰਮਣਿਂ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਅਵੀਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਸਮਾਦਾਨੰ ਸਮਾਦਿਯਾਮਿ। ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪ੍ਪਮਾਦਟ੍ਠਾਨਾ ਵੇਰਮਣਿਂ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਅਵੀਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਸਮਾਦਾਨੰ ਸਮਾਦਿਯਾਮਿ। ਵਿਕਾਲਭੋਜਨਾ ਵੇਰਮਣਿਂ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਅਵੀਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਸਮਾਦਾਨੰ ਸਮਾਦਿਯਾਮੀ’’ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ਦੁਬ੍ਭਰਤਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੦੮੦. **‘‘ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਅਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖੰ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨੰ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**’’ਨ੍ਤਿ।

੧੦੮੧. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯੰ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨੀਤਿ ਦ੍ਵੇ ਸੰਵਚ੍ਛਰਾਨਿ। **ਅਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਾ** ਨਾਮ ਸਿਕ੍ਖਾ ਵਾ ਨ ਦਿਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ, ਦਿਨ੍ਨਾ ਵਾ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕੁਪਿਤਾ। **ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਯ੍ਯ।

‘‘ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਗਣੰ ਵਾ ਆਚਰਿਨਿਂ ਵਾ ਪਤ੍ਤੰ ਵਾ ਚੀਵਰੰ ਵਾ ਪਰਿਯੇਸਤਿ, ਸੀਮੰ ਵਾ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟੰ। ਦ੍ਵੀਹਿ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਹਿ ਦੁਕ੍ਕਟਾ। ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਪਜ੍ਝਾਯਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਗਣਸ੍ਸ ਚ ਆਚਰਿਨਿਯਾ ਚ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੧੦੮੨. ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੧੦੮੩. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖੰ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨੰ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਤਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ।

੪. ਚਤੁਤ੍ਥਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੦੮੪. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖੰ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨੰ ਸਙ੍ਘੇਨ ਅਸਮ੍ਮਤੰ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਏਵਮਾਹੰਸੁ – ‘‘ਏਥ, ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾ, ਇਮੰ ਜਾਨਾਥ, ਇਮੰ ਦੇਥ, ਇਮੰ ਆਹਰਥ, ਇਮਿਨਾ ਅਤ੍ਥੋ, ਇਮੰ ਕਪ੍ਪਿਯੰ ਕਰੋਥਾ’’ਤਿ। ਤਾ ਏਵਮਾਹੰਸੁ – ‘‘ਨ

ਮਯੰ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਮਯ''ਨ੍ਤਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਂ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਅਸਮ੍ਮਤਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਂ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਅਸਮ੍ਮਤਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਂ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਅਸਮ੍ਮਤਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਾਯ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾਯ ਵੁਟ੍ਠਾਨਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਦਾਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦਾਤਬ੍ਬਾ। ਤਾਯ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਾਯ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾਯ ਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂਸਂ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – ''ਅਹਂ , ਅਯ੍ਯੇ, ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਅਯ੍ਯਾਯ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਾ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾ ਸਙ੍ਘਂ ਵੁਟ੍ਠਾਨਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਯਾਚਾਮੀ''ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਾ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਾ। ਬ੍ਯਤ੍ਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਟਿਬਲਾਯ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੧੦੮੫. ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਅਯ੍ਯਾਯ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਾ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾ ਸਙ੍ਘਂ ਵੁਟ੍ਠਾਨਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਯਾਚਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਾਯ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾਯ ਵੁਟ੍ਠਾਨਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਦਦੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ , ਅਯ੍ਯੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਅਯ੍ਯਾਯ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਾ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾ ਸਙ੍ਘਂ ਵੁਟ੍ਠਾਨਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਯਾਚਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਾਯ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾਯ ਵੁਟ੍ਠਾਨਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਦੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾ ਅਯ੍ਯਾਯ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਾਯ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾਯ ਵੁਟ੍ਠਾਨਸਮ੍ਮੁਤਿਯਾ ਦਾਨਂ, ਸਾ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸਾ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸਾ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਦਿਨ੍ਨਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਾਯ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾਯ ਵੁਟ੍ਠਾਨਸਮ੍ਮੁਤਿ; ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ''ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ਦੁਬ੍ਭਰਤਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੦੮੬. "**ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਂ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਅਸਮ੍ਮਤਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੧੦੮੭. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨੀਤਿ ਦ੍ਵੇ ਸਂਵਚ੍ਛਰਾਨਿ। **ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਾ** ਨਾਮ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਾ। **ਅਸਮ੍ਮਤਾ** ਨਾਮ ਞਤ੍ਤਿਦੁਤਿਯੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਵੁਟ੍ਠਾਨਸਮ੍ਮੁਤਿ ਨ ਦਿਨ੍ਨਾਹੋਤਿ। **ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਯ੍ਯ।

''ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਗਣਂ ਵਾ ਆਚਰਿਨਿਂ ਵਾ ਪਤ੍ਤਂ ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਵਾ ਪਰਿਯੇਸਤਿ, ਸੀਮਂ ਵਾ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਦ੍ਵੀਹਿ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਹਿ ਦੁਕ੍ਕਟਾ। ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਪਜ੍ਝਾਯਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਗਣਸ੍ਸ ਚ ਆਚਰਿਨਿਯਾ ਚ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੧੦੮੮. ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੧੦੮੯. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖੰ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨੰ ਸਙ੍ਘੇਨ ਸਮ੍ਮਤੰ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਚਤੁਤ੍ਥਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ।

੫. ਪਞ੍ਚਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੦੯੦. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ । ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਊਨਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸੰ ਗਿਹਿਗਤੰ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਤਾ ਅਕ੍ਖਮਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਸੀਤਸ੍ਸ ਉਣ੍ਹਸ੍ਸ ਜਿਘච੍ਛਾਯ ਪਿਪਾਸਾਯ ਡੰਸਮਕਸਵਾਤਾਤਪਸਰੀਸਪਸਮ੍ਫਸ੍ਸਾਨੰ ਦੁਰੁਤ੍ਤਾਨੰ ਦੁਰਾਗਤਾਨੰ ਵਚਨਪਥਾਨੰ। ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨੰ ਸਾਰੀਰਿਕਾਨੰ ਵੇਦਨਾਨੰ ਦੁਕ੍ਖਾਨੰ ਤਿਬ੍ਬਾਨੰ ਖਰਾਨੰ ਕਟੁਕਾਨੰ ਅਸਾਤਾਨੰ ਅਮਨਾਪਾਨੰ ਪਾਣਹਰਾਨੰ ਅਨਧਿਵਾਸਕਜਾਤਿਕਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਊਨਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸੰ ਗਿਹਿਗਤੰ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਊਨਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸੰ ਗਿਹਿਗਤੰ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚੰ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਊਨਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸੰ ਗਿਹਿਗਤੰ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਊਨਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾ [ਊਨਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾਹਿ (ਕ॰)], ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਗਿਹਿਗਤਾ ਅਕ੍ਖਮਾ ਹੋਤਿ ਸੀਤਸ੍ਸ ਉਣ੍ਹਸ੍ਸ ਜਿਘච੍ਛਾਯ ਪਿਪਾਸਾਯ ਡੰਸਮਕਸਵਾਤਾਤਪਸਰੀਸਪਸਮ੍ਫਸ੍ਸਾਨੰ ਦੁਰੁਤ੍ਤਾਨੰ ਦੁਰਾਗਤਾਨੰ ਵਚਨਪਥਾਨੰ। ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨੰ ਸਾਰੀਰਿਕਾਨੰ ਵੇਦਨਾਨੰ ਦੁਕ੍ਖਾਨੰ ਤਿਬ੍ਬਾਨੰ ਖਰਾਨੰ ਕਟੁਕਾਨੰ ਅਸਾਤਾਨੰ ਅਮਨਾਪਾਨੰ ਪਾਣਹਰਾਨੰ ਅਨਧਿਵਾਸਕਜਾਤਿਕਾ ਹੋਤਿ। ਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾਵ [ਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾ ਚ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕ॰)] ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਗਿਹਿਗਤਾ ਖਮਾ ਹੋਤਿ ਸੀਤਸ੍ਸ ਉਣ੍ਹਸ੍ਸ ਜਿਘච੍ਛਾਯ ਪਿਪਾਸਾਯ ਡੰਸਮਕਸਵਾਤਾਤਪਸਰੀਸਪਸਮ੍ਫਸ੍ਸਾਨੰ ਦੁਰੁਤ੍ਤਾਨੰ ਦੁਰਾਗਤਾਨੰ ਵਚਨਪਥਾਨੰ। ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨੰ ਸਾਰੀਰਿਕਾਨੰ ਵੇਦਨਾਨੰ ਦੁਕ੍ਖਾਨੰ ਤਿਬ੍ਬਾਨੰ ਖਰਾਨੰ ਕਟੁਕਾਨੰ ਅਸਾਤਾਨੰ ਅਮਨਾਪਾਨੰ ਪਾਣਹਰਾਨੰ ਅਧਿਵਾਸਕਜਾਤਿਕਾ ਹੋਤਿ। ਨੇਤੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨੰ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੦੯੧. **"ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਊਨਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸੰ ਗਿਹਿਗਤੰ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ"**ਨ੍ਤਿ।

੧੦੯੨. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯੰ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਊਨਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾ ਨਾਮ ਅਪ੍ਪਤ੍ਤਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾ। **ਗਿਹਿਗਤਾ** ਨਾਮ ਪੁਰਿਸਨ੍ਤਰਗਤਾ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਯ੍ਯ।

''ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਗਣੰ ਵਾ ਆਚਰਿਨਿੰ ਵਾ ਪਤ੍ਤੰ ਵਾ ਚੀਵਰੰ ਵਾ ਪਰਿਯੇਸਤਿ, ਸੀਮੰ ਵਾ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟੰ। ਦ੍ਵੀਹਿ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਹਿ ਦੁਕ੍ਕਟਾ। ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਪਜ੍ਝਾਯਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਗਣਸ੍ਸ ਚ ਆਚਰਿਨਿਯਾ ਚ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੧੦੯੩. ਊਨਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾਯ ਊਨਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਸਞ੍ਞਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਊਨਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾਯ ਵੇਮਤਿਕਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਊਨਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾਯ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਸਞ੍ਞਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾਯ ਊਨਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾਯ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾਯ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਸਞ੍ਞਾ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੧੦੯੪. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਊਨਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਂ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਸਞ੍ਞਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਂ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਸਞ੍ਞਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਪਞ੍ਚਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੬. ਛਟ੍ਠਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੦੯੫. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਂ ਗਿਹਿਗਤਂ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਅਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਤਾ ਬਾਲਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਅਬ੍ਯਤ੍ਤਾ ਨ ਜਾਨਨ੍ਤਿ ਕਪ੍ਪਿਯਂ ਵਾ ਅਕਪ੍ਪਿਯਂ ਵਾ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਂ ਗਿਹਿਗਤਂ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਅਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਂ ਗਿਹਿਗਤਂ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਅਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਂ ਗਿਹਿਗਤਂ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਅਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾਯ ਗਿਹਿਗਤਾਯ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਾਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਦਾਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦਾਤਬ੍ਬਾ। ਤਾਯ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾਯ ਗਿਹਿਗਤਾਯ ਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂਸਂ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – ਅਹਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਅਯ੍ਯਾਯ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾ ਗਿਹਿਗਤਾ ਸਙ੍ਘਂ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਾਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਯਾਚਾਮੀ''ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਾ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਾ। ਬ੍ਯਤ੍ਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਟਿਬਲਾਯ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੧੦੯੬. ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਅਯ੍ਯਾਯ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾ ਗਿਹਿਗਤਾ ਸਙ੍ਘਂ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਾਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਯਾਚਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾਯ ਗਿਹਿਗਤਾਯ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਾਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਦਦੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਅਯ੍ਯਾਯ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾ ਗਿਹਿਗਤਾ ਸਙ੍ਘਂ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਾਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਯਾਚਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾਯ ਗਿਹਿਗਤਾਯ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਾਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਦੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾ ਅਯ੍ਯਾਯ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾਯ ਗਿਹਿਗਤਾਯ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਾਸਮ੍ਮੁਤਿਯਾ ਦਾਨਂ, ਸਾ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸਾ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸਾ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਦਿਨ੍ਨਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾਯ ਗਿਹਿਗਤਾਯ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਾਸਮ੍ਮੁਤਿ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ''ਤਿ।

ਸਾ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵ◌ਾਦਸਵਸ੍ਸਾ ਗਿਹਿਗਤਾ ਏਵ◌ੰ ਵਦੇਹੀਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵ◌ੇਰਮਣਿੰ ਦ੍ਵ◌ੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਅਵ◌ੀਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਸਮਾਦਾਨਂ ਸਮਾਦਿਯਾਮਿ...ਪੇ॰... ਵ◌ਿਕਾਲਭੋਜਨਾ ਵ◌ੇਰਮਣਿੰ ਦ੍ਵ◌ੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਅਵ◌ੀਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਸਮਾਦਾਨਂ ਸਮਾਦਿਯਾਮੀ’’ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਭਗਵ◌ਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਵ◌ਿਗਰਹਿਤ੍ਵ◌ਾ ਦੁਬ੍ਭਰਤਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵ◌ੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੦੯੭. **“ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵ◌ਾਦਸਵਸ੍ਸਂ ਗਿਹਿਗਤਂ ਦ੍ਵ◌ੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਅਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਂ ਵ◌ੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**”ਨ੍ਤਿ।

੧੦੯੮. **ਯਾ ਪਨ**ਾਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵ◌ਾਦਸਵਸ੍ਸਾ ਨਾਮ ਪਤ੍ਤਦ੍ਵ◌ਾਦਸਵਸ੍ਸਾ। **ਗਿਹਿਗਤਾ** ਨਾਮ ਪੁਰਿਸਨ੍ਤਰਗਤਾ ਵ◌ੁਚ੍ਚਤਿ। **ਦ੍ਵ◌ੇ ਵਸ੍ਸਾਨੀ**ਤਿ ਦ੍ਵ◌ੇ ਸਂਵਚ੍ਛਰਾਨਿ। **ਅਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਾ** ਨਾਮ ਸਿਕ੍ਖਾ ਵ◌ਾ ਨ ਦਿਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ, ਦਿਨ੍ਨਾ ਵ◌ਾ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕੁਪਿਤਾ। **ਵ◌ੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ**ਾਤਿ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਯ੍ਯ।

‘‘ਵ◌ੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਗਣਂ ਵ◌ਾ ਆਚਰਿਨਿਂ ਵ◌ਾ ਪਤ੍ਤਂ ਵ◌ਾ ਚੀਵਰਂ ਵ◌ਾ ਪਰਿਯੇਸਤਿ, ਸੀਮਂ ਵ◌ਾ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਦ੍ਵ◌ੀਹਿ ਕਮ੍ਮਵ◌ਾਚਾਹਿ ਦੁਕ੍ਕਟਾ। ਕਮ੍ਮਵ◌ਾਚਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਪਜ੍ਝਾਯਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਗਣਸ੍ਸ ਚ ਆਚਰਿਨਿਯਾ ਚ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੧੦੯੯. ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ ਵ◌ੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵ◌ੇਮਤਿਕਾ ਵ◌ੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ ਵ◌ੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ ਵ◌ੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵ◌ੇਮਤਿਕਾ ਵ◌ੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ ਵ◌ੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੧੧੦੦. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵ◌ਾਦਸਵਸ੍ਸਂ ਗਿਹਿਗਤਂ ਦ੍ਵ◌ੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਂ ਵ◌ੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਛਟ੍ਠਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੭. ਸਤ੍ਤਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੧੦੧. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵ◌ਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵ◌ਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵ◌ਾਦਸਵਸ੍ਸਂ ਗਿਹਿਗਤਂ ਦ੍ਵ◌ੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਅਸਮ੍ਮਤਂ ਵ◌ੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ‘‘ਏਥ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾ, ਇਮਂ ਜਾਨਾਥ, ਇਮਂ ਦੇਥ, ਇਮਂ ਆਹਰਥ, ਇਮਿਨਾ ਅਤ੍ਥੋ, ਇਮਂ ਕਪ੍ਪਿਯਂ ਕਰੋਥਾ’’ਤਿ। ਤਾ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ‘‘ਨ ਮਯਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਮਯ’’ਨ੍ਤਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵ◌ਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵ◌ਾਦਸਵਸ੍ਸਂ ਗਿਹਿਗਤਂ ਦ੍ਵ◌ੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਅਸਮ੍ਮਤਂ ਵ◌ੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵ◌ੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵ◌ਾਦਸਵਸ੍ਸਂ

ਗਿਹਿਗਤਂ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਅਸਮ੍ਮਤੁਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤੀਤਿ? ‘‘ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ’’ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ…ਪੇ॰… ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਂ ਗਿਹਿਗਤਂ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਅਸਮ੍ਮਤਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ…ਪੇ॰… ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ…ਪੇ॰… ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾਯ ਗਿਹਿਗਤਾਯ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਾਯ ਵੁਟ੍ਠਾਨਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਦਾਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦਾਤਬ੍ਬਾ। ਤਾਯ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾਯ ਗਿਹਿਗਤਾਯ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਾਯ ਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂਸਂ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – ਅਹਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਅਯ੍ਯਾਯ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾ ਗਿਹਿਗਤਾ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਾ, ਸਙ੍ਘਂ ਵੁਟ੍ਠਾਨਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਯਾਚਾਮੀ’’ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਾ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਾ। ਬ੍ਯਤ੍ਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਟਿਬਲਾਯ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ।

੧੧੦੨. ‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਅਯ੍ਯਾਯ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾ ਗਿਹਿਗਤਾ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਾ ਸਙ੍ਘਂ ਵੁਟ੍ਠਾਨਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਯਾਚਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾਯ ਗਿਹਿਗਤਾਯ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਾਯ ਵੁਟ੍ਠਾਨਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਦਦੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਅਯ੍ਯਾਯ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾ ਗਿਹਿਗਤਾ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਾ ਸਙ੍ਘਂ ਵੁਟ੍ਠਾਨਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਯਾਚਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾਯ ਗਿਹਿਗਤਾਯ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਾਯ ਵੁਟ੍ਠਾਨਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਦੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾ ਅਯ੍ਯਾਯ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾਯ ਗਿਹਿਗਤਾਯ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਾਯ ਵੁਟ੍ਠਾਨਸਮ੍ਮੁਤਿਯਾ ਦਾਨਂ, ਸਾ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸਾ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸਾ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

‘‘ਦਿਨ੍ਨਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾਯ ਗਿਹਿਗਤਾਯ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਾਯ ਵੁਟ੍ਠਾਨਸਮ੍ਮੁਤਿ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ’’ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ਦੁਬ੍ਭਰਤਾਯ…ਪੇ॰… ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੧੦੩. **"ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਂ ਗਿਹਿਗਤਂ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਅਸਮ੍ਮਤਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ"**ਨ੍ਤਿ।

੧੧੦੪. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ…ਪੇ॰… **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ…ਪੇ॰… ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾ ਨਾਮ ਪਤ੍ਤਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾ। **ਗਿਹਿਗਤਾ** ਨਾਮ ਪੁਰਿਸਨ੍ਤਰਗਤਾ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨੀ**ਤਿ ਦ੍ਵੇ ਸਂਵਚ੍ਛਰਾਨਿ। **ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਾ** ਨਾਮ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਾ। **ਅਸਮ੍ਮਤਾ** ਨਾਮ ਞਤ੍ਤਿਦੁਤਿਯੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਵੁਟ੍ਠਾਨਸਮ੍ਮੁਤਿ ਨ ਦਿਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ। **ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਯ੍ਯ।

‘‘ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਗਣੰ ਵਾ ਆਚਰਿਨਿੰ ਵਾ ਪਤ੍ਤੰ ਵਾ ਚੀਵਰੰ ਵਾ ਪਰਿਯੇਸਤਿ, ਸੀਮੰ ਵਾ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟੰ। ਦ੍ਵੀਹਿ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਹਿ ਦੁਕ੍ਕਟਾ। ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਪਜ੍ਝਾਯਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਗਣਸ੍ਸ ਚ ਆਚਰਿਨਿਯਾ ਚ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੧੧੦੫. ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੧੧੦੬. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸੰ ਗਿਹਿਗਤੰ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖੰ ਸਙ੍ਘੇਨ ਸਮ੍ਮਤੰ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਸਤ੍ਤਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ।

੮. ਅਟ੍ਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੧੦੭. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਹਜੀਵਿਨਿੰ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਨੇਵ ਅਨੁਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਨ ਅਨੁਗ੍ਗਣ੍ਹਾਪੇਤਿ। ਤਾ ਬਾਲਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਅਬ੍ਯਤ੍ਤਾ; ਨ ਜਾਨਨ੍ਤਿ ਕਪ੍ਪਿਯੰ ਵਾ ਅਕਪ੍ਪਿਯੰ ਵਾ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ…ਪੇ॰… ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਸਹਜੀਵਿਨਿੰ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਨੇਵ ਅਨੁਗ੍ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਤਿ ਨ ਅਨੁਗ੍ਗਣ੍ਹਾਪੇਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ…ਪੇ॰… ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਹਜੀਵਿਨਿੰ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਨੇਵ ਅਨੁਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਨ ਅਨੁਗ੍ਗਣ੍ਹਾਪੇਤੀਤਿ? ‘‘ਸਚ੍ਚੰ, ਭਗਵਾ’’ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ…ਪੇ॰… ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਹਜੀਵਿਨਿੰ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਨੇਵ ਅਨੁਗ੍ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਤਿ ਨ ਅਨੁਗ੍ਗਣ੍ਹਾਪੇਸ੍ਸਤਿ! ਨੇਤੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨੰ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ…ਪੇ॰… ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੧੦੮. **“ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਹਜੀਵਿਨਿੰ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਨੇਵ ਅਨੁਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯ ਨ ਅਨੁਗ੍ਗਣ੍ਹਾਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**”ਨ੍ਤਿ।

੧੧੦੯. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ…ਪੇ॰… **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ…ਪੇ॰… ਅਯੰ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਸਹਜੀਵਿਨੀ ਨਾਮ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਨੀ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ। **ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨੀ**ਤਿ ਦ੍ਵੇ ਸਂਵਚ੍ਛਰਾਨਿ।

ਨੇਵ ਅਨੁਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯਾਤਿ ਨ ਸਯੰ ਅਨੁਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯ ਉਦ੍ਦੇਸੇਨ ਪਰਿਪੁਚ੍ਛਾਯ ਓਵਾਦੇਨ ਅਨੁਸਾਸਨਿਯਾ।

ਨ ਅਨੁਗ੍ਗਣ੍ਹਾਪੇਯ੍ਯਾਤਿ ਨ ਅਞ੍ਞੰ ਆਣਾਪੇਯ੍ਯ ‘‘ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਨੇਵ ਅਨੁਗ੍ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨ ਅਨੁਗ੍ਗਣ੍ਹਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਧੁਰੰ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਮਤ੍ਤੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੧੧੧੦. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਸਤਿ ਅਨ੍ਤਰਾਯੇ, ਪਰਿਯੇਸਿਤ੍ਵਾ ਨ ਲਭਤਿ, ਗਿਲਾਨਾਯ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਅਟ੍ਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ।

੯. ਨਵਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੧੧੧. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਵੁਟ੍ਠਾਪਿਤੰ ਪਵਤ੍ਤਿਨਿੰ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਨਾਨੁਬਨ੍ਧਨ੍ਤਿ। ਤਾ ਬਾਲਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਅਬ੍ਯਤ੍ਤਾ; ਨ ਜਾਨਨ੍ਤਿ ਕਪ੍ਪਿਯੰ ਵਾ ਅਕਪ੍ਪਿਯੰ ਵਾ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਵੁਟ੍ਠਾਪਿਤੰ ਪਵਤ੍ਤਿਨਿੰ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਨਾਨੁਬਨ੍ਧਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਵੁਟ੍ਠਾਪਿਤੰ ਪਵਤ੍ਤਿਨਿੰ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਨਾਨੁਬਨ੍ਧਨ੍ਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚੰ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਵੁਟ੍ਠਾਪਿਤੰ ਪਵਤ੍ਤਿਨਿੰ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਨਾਨੁਬਨ੍ਧਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨੰ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੧੧੨. "**ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਵੁਟ੍ਠਾਪਿਤੰ ਪਵਤ੍ਤਿਨਿੰ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਨਾਨੁਬਨ੍ਧੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੧੧੧੩. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯੰ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਵੁ**ਟ੍ਠਾਪਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦਿਤੰ। **ਪਵਤ੍ਤਿਨੀ** ਨਾਮ ਉਪਜ੍ਝਾਯਾ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨੀ**ਤਿ ਦ੍ਵੇ ਸੰਵਚ੍ਛਰਾਨਿ। **ਨਾਨੁਬਨ੍ਧੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਨ ਸਯੰ ਉਪਟ੍ਠਹੇਯ੍ਯ। ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਨਾਨੁਬਨ੍ਧਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਧੁਰੰ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਮਤ੍ਤੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੧੧੧੪. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਉਪਜ੍ਝਾਯਾ ਬਾਲਾ ਵਾ ਹੋਤਿ ਅਲਜ੍ਜਿਨੀ ਵਾ, ਗਿਲਾਨਾਯ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਨਵਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ।

੧੦. ਦਸਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੧੧੫. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਹਜੀਵਿਨਿੰ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨੇਵ ਵੂਪਕਾਸੇਤਿ ਨ ਵੂਪਕਾਸਾਪੇਤਿ। ਸਾਮਿਕੋ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਸਹਜੀਵਿਨਿੰ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨੇਵ ਵੂਪਕਾਸੇਸ੍ਸਤਿ ਨ ਵੂਪਕਾਸਾਪੇਸ੍ਸਤਿ, ਸਾਮਿਕੋ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ ! ਸਚਾਯੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਕ੍ਕਨ੍ਤਾ ਅਸ੍ਸ, ਨ ਚ ਸਾਮਿਕੋ ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਹਜੀਵਿਨਿੰ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨੇਵ ਵੂਪਕਾਸੇਤਿ ਨ ਵੂਪਕਾਸਾਪੇਤਿ [...ਸਿ (ਕ॰)], ਸਾਮਿਕੋ ਅਗ੍ਗਹੇਸੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚੰ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਹਜੀਵਿਨਿੰ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨੇਵ ਵੂਪਕਾਸੇਸ੍ਸਤਿ ਨ ਵੂਪਕਾਸਾਪੇਸ੍ਸਤਿ, ਸਾਮਿਕੋ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ! ਨੇਤੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨੰ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੧੧੬. "**ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਹਜੀਵਿਨਿੰ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨੇਵ ਵੂਪਕਾਸੇਯ੍ਯ ਨ ਵੂਪਕਾਸਾਪੇਯ੍ਯ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਛਪ੍ਪਞ੍ਚਯੋਜਨਾਨਿਪਿ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੧੧੧੭. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯੰ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਸਹਜੀਵਿਨੀ ਨਾਮ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਨੀ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ। **ਨੇਵ ਵੂਪਕਾਸੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਨ ਸਯਂ ਵੂਪਕਾਸੇਯ੍ਯ। **ਨ ਵੂਪਕਾਸਾਪੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਨ ਅਞ੍ਞਂ ਆਣਾਪੇਯ੍ਯ। ''ਨੇਵ ਵੂਪਕਾਸੇਸ੍ਸਾਮਿ ਨ ਵੂਪਕਾਸਾਪੇਸ੍ਸਾਮਿ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਛਪ੍ਪਞ੍ਚਯੋਜਨਾਨਿਪੀ''ਤਿ ਧੁਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਮਤ੍ਤੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੧੧੧੮. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਸਤਿ ਅਨ੍ਤਰਾਯੇ, ਪਰਿਯੇਸਿਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਿਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਨ ਲਭਤਿ, ਗਿਲਾਨਾਯ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਦਸਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

ਗਬ੍ਭਿਨਿਵਗ੍ਗੋ ਸਤ੍ਤਮੋ।

੮. ਕੁਮਾਰੀਭੂਤਵਗ੍ਗੋ

੧. ਪਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੧੧੯. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਊਨਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਂ ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਤਾ ਅਕ੍ਖਮਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਸੀਤਸ੍ਸ ਉਣ੍ਹਸ੍ਸ ਜਿਘਚ੍ਛਾਯ ਪਿਪਾਸਾਯ ਡਂਸਮਕਸਵਾਤਾਤਪਸਰੀਸਪਸਮ੍ਫਸ੍ਸਾਨਂ ਦੁਰੁਤ੍ਤਾਨਂ ਦੁਰਾਗਤਾਨਂ ਵਚਨਪਥਾਨਂ। ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਸਾਰੀਰਿਕਾਨਂ ਵੇਦਨਾਨਂ ਦੁਕ੍ਖਾਨਂ ਤਿਬ੍ਬਾਨਂ ਖਰਾਨਂ ਕਟੁਕਾਨਂ ਅਸਾਤਾਨਂ ਅਮਨਾਪਾਨਂ ਪਾਣਹਰਾਨਂ ਅਨਧਿਵਾਸਕਜਾਤਿਕਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ... ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਊਨਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਂ ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ... ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਊਨਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਂ ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਊਨਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਂ ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਊਨਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਾ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਾ ਅਕ੍ਖਮਾ ਹੋਤਿ ਸੀਤਸ੍ਸ ਉਣ੍ਹਸ੍ਸ...ਪੇ॰... ਪਾਣਹਰਾਨਂ ਅਨਧਿਵਾਸਕਜਾਤਿਕਾ ਹੋਤਿ। ਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਾਵ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਾ ਖਮਾ ਹੋਤਿ ਸੀਤਸ੍ਸ ਉਣ੍ਹਸ੍ਸ...ਪੇ॰... ਪਾਣਹਰਾਨਂ ਅਧਿਵਾਸਕਜਾਤਿਕਾ ਹੋਤਿ। ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੧੨੦. **"ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਊਨਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਂ ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ"**ਨ੍ਤਿ।

੧੧੨੧. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਊਨਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਾ ਨਾਮ ਅਪ੍ਪਤ੍ਤਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਾ। **ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਾ** ਨਾਮ ਸਾਮਣੇਰੀ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਯ੍ਯ।

''ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਗਣਂ ਵਾ ਆਚਰਿਨਿਂ ਵਾ ਪਤ੍ਤਂ ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਵਾ ਪਰਿਯੇਸਤਿ, ਸੀਮਂ ਵਾ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਦ੍ਵੀਹਿ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਹਿ ਦੁਕ੍ਕਟਾ। ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਪਜ੍ਝਾਯਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਗਣਸ੍ਸ ਚ ਆਚਰਿਨਿਯਾ ਚ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੧੧੨੨. ਊਨਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਾਯ ਊਨਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਸਞ੍ਞਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਊਨਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਾਯ ਵੇਮਤਿਕਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਊਨਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਾਯ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਸਞ੍ਞਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਾਯ ਊਨਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਾਯ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਾਯ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਸਞ੍ਞਾ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੧੧੨੩. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਊਨਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਂ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਸਞ੍ਞਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਂ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਸਞ੍ਞਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਪਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੨. ਦੁਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੧੨੪. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਂ ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਂ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਅਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਤਾ ਬਾਲਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਅਬ੍ਯਤ੍ਤਾ; ਨ ਜਾਨਨ੍ਤਿ ਕਪ੍ਪਿਯਂ ਵਾ ਅਕਪ੍ਪਿਯਂ ਵਾ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਂ ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਂ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਅਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਂ ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਂ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਅਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਂ ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਂ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਅਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਟ੍ਠਾਰਸਵਸ੍ਸਾਯ ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਾਯ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਾਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਦਾਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਦਾਤਬ੍ਬਾ। ਤਾਯ ਅਟ੍ਠਾਰਸਵਸ੍ਸਾਯ ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਾਯ ਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂਸਂ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – ਅਹਂ, ਅਯ੍ਯੇ , ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਅਯ੍ਯਾਯ ਅਟ੍ਠਾਰਸਵਸ੍ਸਾ ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਾ ਸਙ੍ਘਂ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਾਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਯਾਚਾਮੀ''ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਾ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਾ। ਬ੍ਯਤ੍ਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਟਿਬਲਾਯ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੧੧੨੫. ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਅਯ੍ਯਾਯ ਅਟ੍ਠਾਰਸਵਸ੍ਸਾ ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਾ ਸਙ੍ਘਂ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਾਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਯਾਚਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਅਟ੍ਠਾਰਸਵਸ੍ਸਾਯ ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਾਯ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਾਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਦਦੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਅਯ੍ਯਾਯ ਅਟ੍ਠਾਰਸਵਸ੍ਸਾ ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਾ ਸਙ੍ਘਂ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਾਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਯਾਚਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਅਟ੍ਠਾਰਸਵਸ੍ਸਾਯ ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਾਯ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਾਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਦੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾ ਅਯ੍ਯਾਯ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਅਟ੍ਠਾਰਸਵਸ੍ਸਾਯ ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਾਯ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਾਸਮ੍ਮੁਤਿਯਾ ਦਾਨਂ, ਸਾ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸਾ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸਾ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਦਿਨ੍ਨਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਅਟ੍ਠਾਰਸਵਸ੍ਸਾਯ ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਾਯ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਾਸਮ੍ਮੁਤਿ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ''ਤਿ।

ਸਾ ਅਟ੍ਠਾਰਸਵਸ੍ਸਾ ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਾ ਏਵਂ ਵਦੇਹੀਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵੇਰਮਣਿਂ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਅਵੀਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਸਮਾਦਾਨਂ ਸਮਾਦਿਯਾਮਿ...ਪੇ॰... ਵਿਕਾਲਭੋਜਨਾ ਵੇਰਮਣਿਂ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਅਵੀਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਸਮਾਦਾਨਂ ਸਮਾਦਿਯਾਮੀ''ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ਦੁਬ੍ਭਰਤਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮং ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੧੨੬. **"ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਂ ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਂ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਅਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ"**ਨ੍ਤਿ।

੧੧੨੭. **ਯਾ ਪਨ**ਾਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਾ ਨਾਮ ਪਤ੍ਤਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਾ। **ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਾ** ਨਾਮ ਸਾਮਣੇਰੀ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨੀ**ਤਿ ਦ੍ਵੇ ਸਂਵਚ੍ਛਰਾਨਿ। **ਅਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਾ** ਨਾਮ ਸਿਕ੍ਖਾ ਵਾ ਨ ਦਿਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ, ਦਿਨ੍ਨਾ ਵਾ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕੁਪਿਤਾ। **ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ**ਾਤਿ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਯ੍ਯ।

''ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਗਣਂ ਵਾ ਆਚਰਿਨਿਂ ਵਾ ਪਤ੍ਤਂ ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਵਾ ਪਰਿਯੇਸਤਿ, ਸੀਮਂ ਵਾ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਦ੍ਵੀਹਿ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਹਿ ਦੁਕ੍ਕਟਾ। ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਪਜ੍ਝਾਯਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਗਣਸ੍ਸ ਚ ਆਚਰਿਨਿਯਾ ਚ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੧੧੨੮. ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ । ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੧੧੨੯. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਂ ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਂ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਦੁਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੩. ਤਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੧੩੦. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਂ ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਂ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਅਸਮ੍ਮਤਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ''ਏਥ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾ, ਇਮਂ ਜਾਨਾਥ, ਇਮਂ ਦੇਥ, ਇਮਂ ਆਹਰਥ, ਇਮਿਨਾ ਅਤ੍ਥੋ, ਇਮਂ ਕਪ੍ਪਿਯਂ ਕਰੋਥਾ''ਤਿ। ਤਾ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ''ਨ ਮਯਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾ; ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਮਯ''ਨ੍ਤਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਂ ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਂ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਅਸਮ੍ਮਤਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਂ ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਂ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਅਸਮ੍ਮਤਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਂ ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਂ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਅਸਮ੍ਮਤਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ , ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ... ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਾਯ ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਾਯ ਦ੍ਵੇ

ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਾਯ ਵੁਟ੍ਠਾਨਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਦਾਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦਾਤਬ੍ਬਾ। ਤਾਯ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਾਯ ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਾਯ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਾਯ ਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂਸਂ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – ਅਹਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਅਯ੍ਯਾਯ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਾ ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਾ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਾ ਸਙ੍ਘਂ ਵੁਟ੍ਠਾਨਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਯਾਚਾਮੀ''ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਾ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਾ। ਬ੍ਯਤ੍ਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਟਿਬਲਾਯ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੧੧੩੧. ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਅਯ੍ਯਾਯ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਾ ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਾ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਾ ਸਙ੍ਘਂ ਵੁਟ੍ਠਾਨਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਯਾਚਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਾਯ ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਾਯ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਾਯ ਵੁਟ੍ਠਾਨਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਦਦੇਯ੍ਯ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਅਯ੍ਯਾਯ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਾ ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਾ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਾ ਸਙ੍ਘਂ ਵੁਟ੍ਠਾਨਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਯਾਚਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਾਯ ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਾਯ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਾਯ ਵੁਟ੍ਠਾਨਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਦੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾ ਅਯ੍ਯਾਯ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਾਯ ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਾਯ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਾਯ ਵੁਟ੍ਠਾਨਸਮ੍ਮੁਤਿਯਾ ਦਾਨਂ, ਸਾ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸਾ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸਾ ਭਾਸੇਯ੍ਯ।

''ਦਿਨ੍ਨਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਾਯ ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਾਯ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਾਯ ਵੁਟ੍ਠਾਨਸਮ੍ਮੁਤਿ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ''ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ਦੁਬ੍ਭਰਤਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੧੩੨. **"ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਂ ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਂ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਅਸਮ੍ਮਤਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੧੧੩੩. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਾ ਨਾਮ ਪਤ੍ਤਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਾ। **ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਾ** ਨਾਮ ਸਾਮਣੇਰੀ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨੀ**ਤਿ ਦ੍ਵੇ ਸਂਵਚ੍ਛਰਾਨਿ। **ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਾ** ਨਾਮ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਾ । **ਅਸਮ੍ਮਤਾ** ਨਾਮ ਞਤ੍ਤਿਦੁਤਿਯੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਵੁਟ੍ਠਾਨਸਮ੍ਮੁਤਿ ਨ ਦਿਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ। **ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਯ੍ਯ।

''ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਗਣਂ ਵਾ ਆਚਰਿਨਿਂ ਵਾ ਪਤ੍ਤਂ ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਵਾ ਪਰਿਯੇਸਤਿ, ਸੀਮਂ ਵਾ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਦ੍ਵੀਹਿ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਹਿ ਦੁਕ੍ਕਟਾ। ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਪਜ੍ਝਾਯਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਗਣਸ੍ਸ ਚ ਆਚਰਿਨਿਯਾ ਚ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੧੧੩੪. ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੧੧੩੫. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਂ ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਂ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਸਮ੍ਮਤਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਤਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੪. ਚਤੁਤ੍ਥਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੧੩੬. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਊਨਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਤਾ ਬਾਲਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਅਬ੍ਯਤ੍ਤਾ ਨ ਜਾਨਨ੍ਤਿ ਕਪ੍ਪਿਯਂ ਵਾ ਅਕਪ੍ਪਿਯਂ ਵਾ। ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਨਿਯੋਪਿ ਬਾਲਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਅਬ੍ਯਤ੍ਤਾ; ਨ ਜਾਨਨ੍ਤਿ ਕਪ੍ਪਿਯਂ ਵਾ ਅਕਪ੍ਪਿਯਂ ਵਾ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਊਨਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਊਨਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਊਨਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੧੩੭. "**ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਊਨਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੧੧੩੮. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਊਨਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾ ਨਾਮ ਅਪ੍ਪਤ੍ਤਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾ।

ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯਾਤਿ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਯ੍ਯ।

''ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਗਣਂ ਵਾ ਆਚਰਿਨਿਂ ਵਾ ਪਤ੍ਤਂ ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਵਾ ਪਰਿਯੇਸਤਿ, ਸੀਮਂ ਵਾ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਦ੍ਵੀਹਿ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਹਿ ਦੁਕ੍ਕਟਾ। ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਪਜ੍ਝਾਯਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਗਣਸ੍ਸ ਚ ਆਚਰਿਨਿਯਾ ਚ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੧੧੩੯. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਚਤੁਤ੍ਥਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੫. ਪਞ੍ਚਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੧੪੦. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਅਸਮ੍ਮਤਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਤਾ ਬਾਲਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਅਬ੍ਯਤ੍ਤਾ; ਨ ਜਾਨਨ੍ਤਿ ਕਪ੍ਪਿਯਂ ਵਾ ਅਕਪ੍ਪਿਯਂ ਵਾ। ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਨਿਯੋਪਿ ਬਾਲਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਅਬ੍ਯਤ੍ਤਾ; ਨ ਜਾਨਨ੍ਤਿ ਕਪ੍ਪਿਯਂ ਵਾ ਅਕਪ੍ਪਿਯਂ ਵਾ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾ ਸਙ੍ਘੇਨ

ਅਸਮ੍ਮਤਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਅਸਮ੍ਮਤਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਅਸਮ੍ਮਤਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪਨਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਦਾਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦਾਤਬ੍ਬਾ। ਤਾਯ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂਸਂ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਵੁਡ੍ਢਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ – ਅਹਂ, ਅਯਜੇ, ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਙ੍ਘਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪਨਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਯਾਚਾਮੀ''ਤਿ। ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਾ। ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਾ। ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਙ੍ਘੇਨ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤਬ੍ਬਾ – ''ਬ੍ਯਤ੍ਤਾਯਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਲਜ੍ਜਿਨੀ''ਤਿ। ਸਚੇ ਬਾਲਾ ਚ ਹੋਤਿ ਅਲਜ੍ਜਿਨੀ ਚ, ਨ ਦਾਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਬਾਲਾ ਹੋਤਿ ਲਜ੍ਜਿਨੀ, ਨ ਦਾਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਬ੍ਯਤ੍ਤਾ ਹੋਤਿ ਅਲਜ੍ਜਿਨੀ, ਨ ਦਾਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਬ੍ਯਤ੍ਤਾ ਚ ਹੋਤਿ ਲਜ੍ਜਿਨੀ ਚ, ਦਾਤਬ੍ਬਾ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦਾਤਬ੍ਬਾ। ਬ੍ਯਤ੍ਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਟਿਬਲਾਯ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

੧੧੪੧. ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਅਯਜੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਙ੍ਘਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪਨਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਯਾਚਤਿ। ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪਨਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਦਦੇਯਜ। ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਅਯਜੇ, ਸਙ੍ਘੋ। ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਙ੍ਘਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪਨਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਯਾਚਤਿ। ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪਨਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਦੇਤਿ। ਯਸ੍ਸਾ ਅਯਜਾਯ ਖਮਤਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪਨਸਮ੍ਮੁਤਿਯਾ ਦਾਨਂ, ਸਾ ਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ; ਯਸ੍ਸਾ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸਾ ਭਾਸੇਯਜ।

''ਦਿਨ੍ਨਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪਨਸਮ੍ਮੁਤਿ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀ''ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ਦੁਬ੍ਭਰਤਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੧੪੨. "**ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਅਸਮ੍ਮਤਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯਜ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ ।

੧੧੪੩. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾ ਨਾਮ ਪਤ੍ਤਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾ।

ਅਸਮ੍ਮਤਾ ਨਾਮ ਞਤ੍ਤਿਦੁਤਿਯੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਵੁਟ੍ਠਾਪਨਸਮ੍ਮੁਤਿ ਨ ਦਿਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ। **ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯਜਾ**ਤਿ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਯਜ।

''ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਗਣਂ ਵਾ ਆਚਰਿਨਿਂ ਵਾ ਪਤ੍ਤਂ ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਵਾ ਪਰਿਯੇਸਤਿ, ਸੀਮਂ ਵਾ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਦ੍ਵੀਹਿ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਹਿ ਦੁਕ੍ਕਟਾ। ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਪਜ੍ਝਾਯਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਗਣਸ੍ਸ ਚ ਆਚਰਿਨਿਯਾ ਚ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੧੧੪੪. ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ ਵ੍ੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵ੍ੇਮਤਿਕਾ ਵ੍ੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ ਵ੍ੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵ੍ੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੧੧੪੫. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵ੍ਾਦਸਵ੍ਸ੍ਸਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਸਮ੍ਮਤਾ ਵ੍ੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਪਞ੍ਚਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੬. ਛਟ੍ਠਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੧੪੬. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵ੍ਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵ੍ਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਚਣ੍ਡਕਾਲ਼ੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵ੍ਾ ਵ੍ੁਟ੍ਠਾਪਨਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਯਾਚਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ ਚਣ੍ਡਕਾਲ਼ਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵ੍ਾ – ''ਅਲਂ ਤਾਵ ਤੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਵ੍ੁਟ੍ਠਾਪਿਤੇਨਾ''ਤਿ, ਵ੍ੁਟ੍ਠਾਪਨਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਨ ਅਦਾਸਿ। ਚਣ੍ਡਕਾਲ਼ੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ 'ਸਾਧੂ'ਤਿ ਪਟਿਸ੍ਸੁਣਿ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ ਅਞ੍ਞਾਸਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਵ੍ੁਟ੍ਠਾਪਨਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਦੇਤਿ। ਚਣ੍ਡਕਾਲ਼ੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਉਜ੍ਝਾਯਤਿ ਖਿਯ੍ਯਤਿ ਵ੍ਿਪਾਚੇਤਿ – ''ਅਹਮੇਵ ਨੂਨ ਬਾਲਾ, ਅਹਮੇਵ ਨੂਨ ਅਲਜ੍ਜਿਨੀ; ਯਂ ਸਙ੍ਘੋ ਅਞ੍ਞਾਸਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਵ੍ੁਟ੍ਠਾਪਨਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਦੇਤਿ, ਮਯ੍ਹਮੇਵ ਨ ਦੇਤੀ''ਤਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵ੍ਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਚਣ੍ਡਕਾਲ਼ੀ – 'ਅਲਂ ਤਾਵ ਤੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਵ੍ੁਟ੍ਠਾਪਿਤੇਨਾ'ਤਿ ਵ੍ੁਚ੍ਚਮਾਨਾ 'ਸਾਧੂ'ਤਿ ਪਟਿਸ੍ਸੁਣਿਤ੍ਵ੍ਾ ਪਚ੍ਛਾ ਖੀਯਨਧਮ੍ਮਂ ਆਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵ੍ੇ, 'ਚਣ੍ਡਕਾਲ਼ੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਲਂ ਤਾਵ ਤੇ ਅਯ੍ਯੇ ਵ੍ੁਟ੍ਠਾਪਿਤੇਨਾ'ਤਿ ਵ੍ੁਚ੍ਚਮਾਨਾ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਪਟਿਸ੍ਸੁਣਿਤ੍ਵ੍ਾ ਪਚ੍ਛਾ ਖੀਯਨਧਮ੍ਮਂ ਆਪਜ੍ਜਤੀਤਿ [ਆਪਜ੍ਜੀਤਿ (ਕ॰)]? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵ੍ਾ''ਤਿ। ਵ੍ਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵ੍ਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵ੍ੇ, ਚਣ੍ਡਕਾਲ਼ੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ – ''ਅਲਂ ਤਾਵ ਤੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਵ੍ੁਟ੍ਠਾਪਿਤੇਨਾ''ਤਿ ਵ੍ੁਚ੍ਚਮਾਨਾ 'ਸਾਧੂ'ਤਿ ਪਟਿਸ੍ਸੁਣਿਤ੍ਵ੍ਾ ਪਚ੍ਛਾ ਖੀਯਨਧਮ੍ਮਂ ਆਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵ੍ੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵ੍ਾ ਪਸਾਦਾਯ... ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵ੍ੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੧੪੭. **"ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ - 'ਅਲਂ ਤਾਵ ਤੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਵ੍ੁਟ੍ਠਾਪਿਤੇਨਾ'ਤਿ ਵ੍ੁਚ੍ਚਮਾਨਾ 'ਸਾਧੂ'ਤਿ ਪਟਿਸ੍ਸੁਣਿਤ੍ਵ੍ਾ ਪਚ੍ਛਾ ਖੀਯਨਧਮ੍ਮਂ ਆਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੧੧੪੮. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਅਲਂ ਤਾਵ ਤੇ ਅਯ੍ਯੇ ਵ੍ੁਟ੍ਠਾਪਿਤੇਨਾਤਿ ਅਲਂ ਤਾਵ ਤੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਉਪਸਮ੍ਪਾਦਿਤੇਨ। 'ਸਾਧੂ'ਤਿ ਪਟਿਸ੍ਸੁਣਿਤ੍ਵ੍ਾ ਪਚ੍ਛਾ ਖੀਯਨਧਮ੍ਮਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੧੧੪੯. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਪਕਤਿਯਾ ਛਨ੍ਦਾ ਦੋਸਾ ਮੋਹਾ ਭਯਾ ਕਰੋਨ੍ਤਂ ਖਿਯ੍ਯਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਛਟ੍ਠਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੭. ਸਤ੍ਤਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੧੫੦. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਦਂ ਯਾਚਿ। ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਤਂ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ – ''ਸਚੇ ਮੇ ਤ੍ਵਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਚੀਵਰਂ ਦਸ੍ਸਸਿ ਏਵਾਹਂ ਤਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ, ਨੇਵ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ ਨ ਵੁਟ੍ਠਾਪਨਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਰੋਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ – 'ਸਚੇ ਮੇ ਤ੍ਵਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਚੀਵਰਂ ਦਸ੍ਸਸਿ ਏਵਾਹਂ ਤਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ, ਨੇਵ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਤਿ ਨ ਵੁਟ੍ਠਾਪਨਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ – ''ਸਚੇ ਮੇ ਤ੍ਵਂ, ਅਯ੍ਯੇ , ਚੀਵਰਂ ਦਸ੍ਸਸਿ ਏਵਾਹਂ ਤਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ, ਨੇਵ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ ਨ ਵੁਟ੍ਠਾਪਨਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਰੋਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ – ''ਸਚੇ ਮੇ ਤ੍ਵਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਚੀਵਰਂ ਦਸ੍ਸਸਿ ਏਵਾਹਂ ਤਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ, ਨੇਵ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਤਿ ਨ ਵੁਟ੍ਠਾਪਨਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੧੫੧. **"ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ - 'ਸਚੇ ਮੇ ਤ੍ਵਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਚੀਵਰਂ ਦਸ੍ਸਸਿ, ਏਵਾਹਂ ਤਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ, ਸਾ ਪਚ੍ਛਾ ਅਨਨ੍ਤਰਾਯਿਕਿਨੀ ਨੇਵ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ ਨ ਵੁਟ੍ਠਾਪਨਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ"**ਨ੍ਤਿ।

੧੧੫੨. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾ ਨਾਮ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਾ।

ਸਚੇ ਮੇ ਤ੍ਵਂ ਅਯ੍ਯੇ ਚੀਵਰਂ ਦਸ੍ਸਸਿ ਏਵਾਹਂ ਤਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਏਵਾਹਂ ਤਂ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਸ੍ਸਾਮਿ।

ਸਾ ਪਚ੍ਛਾ ਅਨਨ੍ਤਰਾਯਿਕਿਨੀਤਿ ਅਸਤਿ ਅਨ੍ਤਰਾਯੇ।

ਨੇਵ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯਾਤਿ ਨ ਸਯਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ।

ਨ ਵੁਟ੍ਠਾਪਨਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਰੇਯ੍ਯਾਤਿ ਨ ਅਞ੍ਞਂ ਆਣਾਪੇਯ੍ਯ। ''ਨੇਵ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਾਮਿ ਨ ਵੁਟ੍ਠਾਪਨਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਧੁਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਮਤ੍ਤੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੧੧੫੩. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਸਤਿ ਅਨ੍ਤਰਾਯੇ, ਪਰਿਯੇਸਿਤ੍ਵਾ ਨ ਲਭਤਿ, ਗਿਲਾਨਾਯ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਸਤ੍ਤਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੮. ਅਟ੍ਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੧੫੪. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਦਂ ਯਾਚਿ। ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਤਂ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ ''ਸਚੇ ਮਂ ਤ੍ਵਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਅਨੁਬਨ੍ਧਿਸ੍ਸਸਿ ਏਵਾਹਂ ਤਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ, ਨੇਵ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ ਨ ਵੁਟ੍ਠਾਪਨਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਰੋਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ – ਸਚੇ ਮਂ ਤ੍ਵਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ

ਅਨੁਬਨ੍ਧਿਸ੍ਸਸਿ ਏਵ਼ਾਹਂ ਤਂ ਵ਼ੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਵਤ੍ਵ਼ਾ, ਨੇਵ ਵ਼ੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਤਿ ਨ ਵ਼ੁਟ੍ਠਾਪਨਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ... ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵ਼ੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ – ''ਸਚੇ ਮਂ ਤ੍ਵ਼ਂ ਅਯ੍ਯੇ ਦ੍ਵ਼ੇ ਵ਼ਸ੍ਸਾਨਿ ਅਨੁਬਨ੍ਧਿਸ੍ਸਸਿ ਏਵ਼ਾਹਂ ਤਂ ਵ਼ੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵ਼ਾ, ਨੇਵ ਵ਼ੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ ਨ ਵ਼ੁਟ੍ਠਾਪਨਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਰੋਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵ਼ਾ''ਤਿ। ਵ਼ਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵ਼ਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵ਼ੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ – ''ਸਚੇ ਮਂ ਤ੍ਵ਼ਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਦ੍ਵ਼ੇ ਵ਼ਸ੍ਸਾਨਿ ਅਨੁਬਨ੍ਧਿਸ੍ਸਸਿ ਏਵ਼ਾਹਂ ਤਂ ਵ਼ੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵ਼ਾ, ਨੇਵ ਵ਼ੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਤਿ ਨ ਵ਼ੁਟ੍ਠਾਪਨਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵ਼ੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵ਼ਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵ਼ੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੧੫੫. **"ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ - 'ਸਚੇ ਮਂ ਤ੍ਵ਼ਂ ਅਯ੍ਯੇ ਦ੍ਵ਼ੇ ਵ਼ਸ੍ਸਾਨਿ ਅਨੁਬਨ੍ਧਿਸ੍ਸਸਿ ਏਵ਼ਾਹਂ ਤਂ ਵ਼ੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਵਤ੍ਵ਼ਾ, ਸਾ ਪਚ੍ਛਾ ਅਨਨ੍ਤਰਾਯਿਕਿਨੀ ਨੇਵ ਵ਼ੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ ਨ ਵ਼ੁਟ੍ਠਾਪਨਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ"**ਨ੍ਤਿ।

੧੧੫੬. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾ ਨਾਮ ਦ੍ਵ਼ੇ ਵ਼ਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਾ।

ਸਚੇ ਮਂ ਤ੍ਵ਼ਂ ਅਯ੍ਯੇ ਦ੍ਵ਼ੇ ਵ਼ਸ੍ਸਾਨਿ ਅਨੁਬਨ੍ਧਿਸ੍ਸਸੀਤਿ ਦ੍ਵ਼ੇ ਸਂਵਚ੍ਛਰਾਨਿ ਉਪਟ੍ਠਹਿਸ੍ਸਸਿ।

ਏਵ਼ਾਹਂ ਤਂ ਵ਼ੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਏਵ਼ਾਹਂ ਤਂ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਸ੍ਸਾਮਿ।

ਸਾ ਪਚ੍ਛਾ ਅਨਨ੍ਤਰਾਯਿਕਿਨੀਤਿ ਅਸਤਿ ਅਨ੍ਤਰਾਯੇ।

ਨੇਵ ਵ਼ੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯਾਤਿ ਨ ਸਯਂ ਵ਼ੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ।

ਨ ਵ਼ੁਟ੍ਠਾਪਨਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਰੇਯ੍ਯਾਤਿ ਨ ਅਞ੍ਞਂ ਆਣਾਪੇਯ੍ਯ। ''ਨੇਵ ਵ਼ੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਾਮਿ ਨ ਵ਼ੁਟ੍ਠਾਪਨਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਧੁਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਮਤ੍ਤੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੧੧੫੭. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਸਤਿ ਅਨ੍ਤਰਾਯੇ, ਪਰਿਯੇਸਿਤ੍ਵ਼ਾ ਨ ਲਭਤਿ, ਗਿਲਾਨਾਯ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਅਟ੍ਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੯. ਨਵ਼ਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੧੫੮. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵ਼ਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵ਼ਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪੁਰਿਸਸਂਸਟ੍ਠਂ ਕੁਮਾਰਕਸਂਸਟ੍ਠਂ ਚਣ੍ਡਿਂ ਸੋਕਾਵ਼ਾਸਂ [ਸੋਕਵ਼ਸ੍ਸਂ (ਸੀ॰) ਸੋਕਾਵ਼ਸ੍ਸਂ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਚਣ੍ਡਕਾਲ਼ਿਂ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ ਵ਼ੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵ਼ਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਪੁਰਿਸਸਂਸਟ੍ਠਂ ਕੁਮਾਰਕਸਂਸਟ੍ਠਂ ਚਣ੍ਡਿਂ ਸੋਕਾਵ਼ਾਸਂ [ਸੋਕਵ਼ਸ੍ਸਂ (ਸੀ॰) ਸੋਕਾਵ਼ਸ੍ਸਂ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਚਣ੍ਡਕਾਲ਼ਿਂ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ ਵ਼ੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵ਼ੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪੁਰਿਸਸਂਸਟ੍ਠਂ ਕੁਮਾਰਕਸਂਸਟ੍ਠਂ ਚਣ੍ਡਿਂ ਸੋਕਾਵ਼ਾਸਂ [ਸੋਕਵ਼ਸ੍ਸਂ (ਸੀ॰) ਸੋਕਾਵ਼ਸ੍ਸਂ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਚਣ੍ਡਕਾਲ਼ਿਂ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ ਵ਼ੁਟ੍ਠਾਪੇਤੀਤਿ [ਵ਼ੁਟ੍ਠਾਪੇਸੀਤਿ (ਕ॰)]? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵ਼ਾ''ਤਿ। ਵ਼ਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵ਼ਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵ਼ੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪੁਰਿਸਸਂਸਟ੍ਠਂ ਕੁਮਾਰਕਸਂਸਟ੍ਠਂ ਚਣ੍ਡਿਂ

ਸੋਕਾਵਾਸਂ ਚਣ੍ਡਕਾਲਿਂ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੧੫੯. **"ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪੁਰਿਸਸਂਸਟ੍ਠਂ ਕੁਮਾਰਕਸਂਸਟ੍ਠਂ ਚਣ੍ਡਿਂ ਸੋਕਾਵਾਸਂ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ"**ਨ੍ਤਿ।

੧੧੬੦. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਪੁਰਿਸੋ ਨਾਮ ਪਤ੍ਤਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸੋ। **ਕੁਮਾਰਕੋ** ਨਾਮ ਅਪ੍ਪਤ੍ਤਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸੋ। **ਸਂਸਟ੍ਠਾ** ਨਾਮ ਅਨਨੁਲੋਮਿਕੇਨ ਕਾਯਿਕਵਾਚਸਿਕੇਨ ਸਂਸਟ੍ਠਾ। **ਚਣ੍ਡੀ** ਨਾਮ ਕੋਧਨਾ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਸੋਕਾਵਾਸਾ ਨਾਮ ਪਰੇਸਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤਿ, ਸੋਕਂ ਆਵਿਸਤਿ। **ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾ** ਨਾਮ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਾ। ਵੁ**ਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਯ੍ਯ।

''ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਗਣਂ ਵਾ ਆਚਰਿਨਿਂ ਵਾ ਪਤ੍ਤਂ ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਵਾ ਪਰਿਯੇਸਤਿ, ਸੀਮਂ ਵਾ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਦ੍ਵੀਹਿ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਹਿ ਦੁਕ੍ਕਟਾ। ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਪਜ੍ਝਾਯਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ; ਗਣਸ੍ਸ ਚ ਆਚਰਿਨਿਯਾ ਚ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੧੧੬੧. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਜਾਨਨ੍ਤੀ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਨਵਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੧੦. ਦਸਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੧੬੨. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਮਾਤਾਪਿਤੂਹਿਪਿ ਸਾਮਿਕੇਨਪਿ ਅਨਨੁਞ੍ਞਾਤਂ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ। ਮਾਤਾਪਿਤਰੋਪਿ ਸਾਮਿਕੋਪਿ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਅਨਨੁਞ੍ਞਾਤਂ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਮ੍ਪਿ ਸਾਮਿਕਸ੍ਸਪਿ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਮਾਤਾਪਿਤੂਹਿਪਿ ਸਾਮਿਕੇਨਪਿ ਅਨਨੁਞ੍ਞਾਤਂ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ, ਮਾਤਾਪਿਤੂਹਿਪਿ ਸਾਮਿਕੇਨਪਿ ਅਨਨੁਞ੍ਞਾਤਂ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਮਾਤਾਪਿਤੂਹਿਪਿ ਸਾਮਿਕੇਨਪਿ ਅਨਨੁਞ੍ਞਾਤਂ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੧੬੩. **"ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਮਾਤਾਪਿਤੂਹਿ** ਵਾ **ਸਾਮਿਕੇਨ** ਵਾ **ਅਨਨੁਞ੍ਞਾਤਂ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ** ਵੁ**ਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ"**ਨ੍ਤਿ।

੧੧੬੪. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਨਾਮ ਜਨਕਾ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। **ਸਾਮਿਕੋ** ਨਾਮ ਯੇਨ ਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਾ ਹੋਤਿ। **ਅਨਨੁਞ੍ਞਾਤਾ**ਤਿ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ। **ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾ** ਨਾਮ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਾ। ਵੁ**ਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਯ੍ਯ।

ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਗਣਂ ਵਾ ਆਚਰਿਨਿਂ ਵਾ ਪਤ੍ਤਂ ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਵਾ ਪਰਿਯੇਸਤਿ, ਸੀਮਂ ਵਾ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਦ੍ਵੀਹਿ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਹਿ ਦੁਕ੍ਕਟਾ। ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਪਜ੍ਝਾਯਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਗਣਸ੍ਸ ਚ ਆਚਰਿਨਿਯਾ ਚ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੧੧੬੫. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਜਾਨਨ੍ਤੀ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਅਪਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਦਸਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੧੧. ਏਕਾਦਸਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੧੬੬. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਰਾਜਗਹੇ ਵਿਹਰਤਿ ਵੇਲੁਵਨੇ ਕਲਨ੍ਦਕਨਿਵਾਪੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ – ‘‘ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਥੇਰੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਪਹੂਤਂ ਖਾਦਨੀਯਂ ਭੋਜਨੀਯਂ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ – ‘‘ਨ ਤਾਵਾਹਂ, ਅਯ੍ਯਾ, ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਥੇਰੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਦੇਵਦਤ੍ਤਂ ਕੋਕਾਲਿਕਂ ਕਟਮੋਦਕਤਿਸ੍ਸਕਂ ਖਣ੍ਡਦੇਵਿਯਾ ਪੁਤ੍ਤਂ ਸਮੁਦ੍ਦਦਤ੍ਤਂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਪਾਰਿਵਾਸਿਕਛਨ੍ਦਦਾਨੇਨ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਾਰਿਵਾਸਿਕਛਨ੍ਦਦਾਨੇਨ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤੀਤਿ [ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸੀਤਿ (ਕ॰)]? ‘‘ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ’’ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਾਰਿਵਾਸਿਕਛਨ੍ਦਦਾਨੇਨ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੧੬੭. “**ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਾਰਿਵਾਸਿਕਛਨ੍ਦਦਾਨੇਨ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**”ਨ੍ਤਿ।

੧੧੬੮. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਪਾਰਿਵਾਸਿਕਛਨ੍ਦਦਾਨੇਨਾਤਿ ਵੁਟ੍ਠਿਤਾਯ ਪਰਿਸਾਯ। **ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾ** ਨਾਮ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਾ। **ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਯ੍ਯ।

‘‘ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਗਣਂ ਵਾ ਆਚਰਿਨਿਂ ਵਾ ਪਤ੍ਤਂ ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਵਾ ਪਰਿਯੇਸਤਿ, ਸੀਮਂ ਵਾ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਦ੍ਵੀਹਿ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਹਿ ਦੁਕ੍ਕਟਾ। ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਪਜ੍ਝਾਯਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ । ਗਣਸ੍ਸ ਚ ਆਚਰਿਨਿਯਾ ਚ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੧੧੬੯. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਵੁਟ੍ਠਿਤਾਯ ਪਰਿਸਾਯ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਏਕਾਦਸਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੧੨. ਦ੍ਵਾਦਸਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੧੭੦. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਨੁਵਸ੍ਸਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਉਪਸ੍ਸਯੋ ਨ ਸਮ੍ਮਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ [ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਵਿਹਾਰਚਾਰਿਕਂ ਆਹਿਣ੍ਡਨ੍ਤਾ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ (ਸੀ॰)] ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਨੁਵਸ੍ਸਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਉਪਸ੍ਸਯੋ ਨ ਸਮ੍ਮਤੀ’’ਤਿ!

ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ…ਪੇ॰… ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਨੁਵਸ੍ਸਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ…ਪੇ॰… ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਨੁਵਸ੍ਸਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ…ਪੇ॰… ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਨੁਵਸ੍ਸਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ…ਪੇ॰… ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੧੨੧. "**ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਨੁਵਸ੍ਸਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੧੧੨੨. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ…ਪੇ॰… **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ…ਪੇ॰… ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਅਨੁਵਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਅਨੁਸਂਵਚ੍ਛਰਂ। **ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਯ੍ਯ।

''ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਗਣਂ ਵਾ ਆਚਰਿਨਿਂ ਵਾ ਪਤ੍ਤਂ ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਵਾ ਪਰਿਯੇਸਤਿ, ਸੀਮਂ ਵਾ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਦ੍ਵੀਹਿ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਹਿ ਦੁਕ੍ਕਟਾ। ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਪਜ੍ਝਾਯਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਗਣਸ੍ਸ ਚ ਆਚਰਿਨਿਯਾ ਚ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੧੧੨੩. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਏਕਨ੍ਤਰਿਕਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਦ੍ਵਾਦਸਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੧੩. ਤੇਰਸਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੧੨੪. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਏਕਂ ਵਸ੍ਸਂ ਦ੍ਵੇ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਉਪਸ੍ਸਯੋ ਤਥੇਵ ਨ ਸਮ੍ਮਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ [ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਵਿਹਾਰਚਾਰਿਕਂ ਆਹਿਣ੍ਡਨ੍ਤਾ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ (ਸੀ॰)] ਤਥੇਵ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਏਕਂ ਵਸ੍ਸਂ ਦ੍ਵੇ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਉਪਸ੍ਸਯੋ ਤਥੇਵ ਨ ਸਮ੍ਮਤੀ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ…ਪੇ॰… ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਏਕਂ ਵਸ੍ਸਂ ਦ੍ਵੇ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ…ਪੇ॰… ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਏਕਂ ਵਸ੍ਸਂ ਦ੍ਵੇ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ…ਪੇ॰… ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਏਕਂ ਵਸ੍ਸਂ ਦ੍ਵੇ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ…ਪੇ॰… ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੧੨੫. "**ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਏਕਂ ਵਸ੍ਸਂ ਦ੍ਵੇ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੧੧੨੬. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ…ਪੇ॰… **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ…ਪੇ॰… ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਏਕਂ ਵਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਏਕਂ ਸਂਵਚ੍ਛਰਂ। **ਦ੍ਵੇ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਦ੍ਵੇ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਯ੍ਯ।

''ਦ੍ਵੇ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਗਣਂ ਵਾ ਆਚਰਿਨਿਂ ਵਾ ਪਤ੍ਤਂ ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਵਾ ਪਰਿਯੇਸਤਿ, ਸੀਮਂ ਵਾ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਦ੍ਵੀਹਿ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਹਿ ਦੁਕ੍ਕਟਾ। ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਪਜ੍ਝਾਯਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਗਣਸ੍ਸ ਚ ਆਚਰਿਨਿਯਾ ਚ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

੧੧੭੭. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਏਕਨ੍ਨਰਿਕਂ ਏਕਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਤੇਰਸਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

ਕੁਮਾਰੀਭੂਤਵਗ੍ਗੋ ਅਟ੍ਠਮੋ।

੯. ਛਤ੍ਤੁਪਾਹਨਵਗ੍ਗੋ

੧. ਪਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੧੭੮. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਛਤ੍ਤੁਪਾਹਨਂ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਛਤ੍ਤੁਪਾਹਨਂ ਧਾਰੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹਿਨਿਯੋ ਕਾਮਭੋਗਿਨਿਯੋ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਛਤ੍ਤੁਪਾਹਨਂ ਧਾਰੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਛਤ੍ਤੁਪਾਹਨਂ ਧਾਰੇਨ੍ਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਛਤ੍ਤੁਪਾਹਨਂ ਧਾਰੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

"**ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਛਤ੍ਤੁਪਾਹਨਂ ਧਾਰੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦਂ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

੧੧੭੯. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਗਿਲਾਨਾ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਵਿਨਾ ਛਤ੍ਤੁਪਾਹਨਂ ਨ ਫਾਸੁ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਗਿਲਾਨਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਛਤ੍ਤੁਪਾਹਨਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੧੮੦. "**ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਗਿਲਾਨਾ ਛਤ੍ਤੁਪਾਹਨਂ ਧਾਰੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੧੧੮੧. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਅਗਿਲਾਨਾ ਨਾਮ ਯਸ੍ਸਾ ਵਿਨਾ ਛਤ੍ਤੁਪਾਹਨਂ ਫਾਸੁ ਹੋਤਿ।

ਗਿਲਾਨਾ ਨਾਮ ਯਸ੍ਸਾ ਵਿਨਾ ਛਤ੍ਤੁਪਾਹਨਂ ਨ ਫਾਸੁ ਹੋਤਿ।

ਛਤ੍ਤਂ ਨਾਮ ਤੀਣਿ ਛਤ੍ਤਾਨਿ – ਸੇਤਚ੍ਛਤ੍ਤਂ, ਕਿਲਞ੍ਜਚ੍ਛਤ੍ਤਂ, ਪਣ੍ਣਚ੍ਛਤ੍ਤਂ ਮਣ੍ਡਲਬਦ੍ਧਂ ਸਲਾਕਬਦ੍ਧਂ। **ਧਾਰੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਸਕਿਮ੍ਪਿ ਧਾਰੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੧੧੮੨. ਅਗਿਲਾਨਾ ਅਗਿਲਾਨਸਞ੍ਞਾ ਛਤ੍ਤੁਪਾਹਨਂ ਧਾਰੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਗਿਲਾਨਾ ਵੇਮਤਿਕਾ ਛਤ੍ਤੁਪਾਹਨਂ ਧਾਰੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਗਿਲਾਨਾ ਗਿਲਾਨਸਞ੍ਞਾ ਛਤ੍ਤੁਪਾਹਨਂ ਧਾਰੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਛਤ੍ਤੰ ਧਾਰੇਤਿ ਨ ਉਪਾਹਨੰ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਉਪਾਹਨੰ ਧਾਰੇਤਿ ਨ ਛਤ੍ਤੰ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ । ਗਿਲਾਨਾ ਅਗਿਲਾਨਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਗਿਲਾਨਾ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਗਿਲਾਨਾ ਗਿਲਾਨਸਞ੍ਞਾ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੧੧੮੩. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਗਿਲਾਨਾਯ, ਆਰਾਮੇ ਆਰਾਮੂਪਚਾਰੇ ਧਾਰੇਤਿ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਪਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ।

੨. ਦੁਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੧੮੪. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਯਾਨੇਨ ਯਾਯਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਯਾਨੇਨ ਯਾਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹਿਨਿਯੋ ਕਾਮਭੋਗਿਨਿਯੋ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁੰ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤੇਸੰ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨੰ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨੰ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨੰ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰ ... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਯਾਨੇਨ ਯਾਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਯਾਨੇਨ ਯਾਯਨ੍ਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚੰ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਯਾਨੇਨ ਯਾਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨੰ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

"**ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਯਾਨੇਨ ਯਾਯੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦੰ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ।

੧੧੮੫. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਗਿਲਾਨਾ ਹੋਤਿ, ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ ਪਦਸਾ ਗਨ੍ਤੁੰ...ਪੇ॰... ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ...ਪੇ॰... ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਗਿਲਾਨਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਯਾਨੰ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੧੮੬. "**ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਗਿਲਾਨਾ ਯਾਨੇਨ ਯਾਯੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੧੧੮੭. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯੰ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਅਗਿਲਾਨਾ ਨਾਮ ਸਕ੍ਕੋਤਿ ਪਦਸਾ ਗਨ੍ਤੁੰ।

ਗਿਲਾਨਾ ਨਾਮ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ ਪਦਸਾ ਗਨ੍ਤੁੰ।

ਯਾਨੰ ਨਾਮ ਵਯ੍ਹੰ ਰਥੋ ਸਕਟੰ ਸਨ੍ਦਮਾਨਿਕਾ ਸਿਵਿਕਾ ਪਾਟਙ੍ਕੀ।

ਯਾਯੇਯ੍ਯਾਤਿ ਸਕਿਮ੍ਪਿ ਯਾਨੇਨ ਯਾਯਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੧੧੮੮. ਅਗਿਲਾਨਾ ਅਗਿਲਾਨਸਞ੍ਞਾ ਯਾਨੇਨ ਯਾਯਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਗਿਲਾਨਾ ਵੇਮਤਿਕਾ ਯਾਨੇਨ ਯਾਯਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ । ਅਗਿਲਾਨਾ ਗਿਲਾਨਸਞ੍ਞਾ ਯਾਨੇਨ ਯਾਯਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਗਿਲਾਨਾ ਅਗਿਲਾਨਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਗਿਲਾਨਾ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਗਿਲਾਨਾ ਗਿਲਾਨਸਞ੍ਞਾ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੧੧੮੯. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਗਿਲਾਨਾਯ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਦੁਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੩. ਤਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੧੯੦. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਞ੍ਞਤਰਿਸ੍ਸਾ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਕੁਲੂਪਿਕਾ ਹੋਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਇਤ੍ਥੀ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਹਨ੍ਦਾਯ੍ਯੇ, ਇਮਂ ਸਙ੍ਘਾਣਿਂ ਅਮੁਕਾਯ ਨਾਮ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਦੇਹੀ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ – ''ਸਚਾਹਂ ਪਤ੍ਤੇਨ ਆਦਾਯ ਗਚ੍ਛਾਮਿ ਵਿਸ੍ਸਰੋ ਮੇ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਪਟਿਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਅਗਮਾਸਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਰਥਿਕਾਯ ਸੁਤ੍ਤਕੇ ਛਿਨ੍ਨੇ ਵਿਪ੍ਪਕਿਰਿਯਿਂਸੁ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਸਙ੍ਘਾਣਿਂ ਧਾਰੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹਿਨਿਯੋ ਕਾਮਭੋਗਿਨਿਯੋ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰ ... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਙ੍ਘਾਣਿਂ ਧਾਰੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਙ੍ਘਾਣਿਂ ਧਾਰੇਤੀ''ਤਿ [ਧਾਰੇਸੀਤਿ (ਕ॰)]? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਙ੍ਘਾਣਿਂ ਧਾਰੇਸ੍ਸਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੧੯੧. **''ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਙ੍ਘਾਣਿਂ ਧਾਰੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ''**ਨ੍ਤਿ।

੧੧੯੨. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਸਙ੍ਘਾਣਿ ਨਾਮ ਯਾ ਕਾਚਿ ਕਟੂਪਗਾ।

ਧਾਰੇਯ੍ਯਾਤਿ ਸਕਿਮ੍ਪਿ ਧਾਰੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੧੧੯੩. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਆਬਾਧਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ, ਕਟਿਸੁਤ੍ਤਕਂ ਧਾਰੇਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਤਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੪. ਚਤੁਤ੍ਥਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੧੯੪. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਤ੍ਥਾਲਙ੍ਕਾਰਂ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਤ੍ਥਾਲਙ੍ਕਾਰਂ ਧਾਰੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹਿਨਿਯੋ ਕਾਮਭੋਗਿਨਿਯੋ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਤ੍ਥਾਲਙ੍ਕਾਰਂ ਧਾਰੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਤ੍ਥਾਲਙ੍ਕਾਰਂ ਧਾਰੇਨ੍ਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ

ਇਟ੍ਠਾਲਙ੍ਕਾਰੰ ਧਾਰੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨੰ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ…ਪੇ॰… ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੧੯੫. "**ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਇਟ੍ਠਾਲਙ੍ਕਾਰੰ ਧਾਰੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੧੧੯੬. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ…ਪੇ॰… **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ…ਪੇ॰… ਅਯੰ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਇਟ੍ਠਾਲਙ੍ਕਾਰੋ ਨਾਮ ਸੀਸੂਪਗੋ ਗੀਵੂਪਗੋ ਹਤ੍ਥੂਪਗੋ ਪਾਦੂਪਗੋ ਕਟੂਪਗੋ। **ਧਾਰੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਸਕਿਮ੍ਪਿ ਧਾਰੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੧੧੯੭. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਆਬਾਧਪਚ੍ਚਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਚਤੁਤ੍ਥਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ।

੫. ਪਞ੍ਚਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੧੯੮. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਗਨ੍ਧਵਣ੍ਣਕੇਨ ਨਹਾਯਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਗਨ੍ਧਵਣ੍ਣਕੇਨ ਨਹਾਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹਿਨਿਯੋ ਕਾਮਭੋਗਿਨਿਯੋ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁੰ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤੇਸੰ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨੰ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨੰ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨੰ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ…ਪੇ॰… ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਗਨ੍ਧਵਣ੍ਣਕੇਨ ਨਹਾਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ…ਪੇ॰… ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਗਨ੍ਧਵਣ੍ਣਕੇਨ ਨਹਾਯਨ੍ਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚੰ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ…ਪੇ॰… ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਗਨ੍ਧਵਣ੍ਣਕੇਨ ਨਹਾਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨੰ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ…ਪੇ॰… ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੧੯੯. "**ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਗਨ੍ਧਵਣ੍ਣਕੇਨ ਨਹਾਯੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੧੨੦੦. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ…ਪੇ॰… **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ…ਪੇ॰… ਅਯੰ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਗਨ੍ਧੋ ਨਾਮ ਯੋ ਕੋਚਿ ਗਨ੍ਧੋ। ਵ**ਣ੍ਣਕੰ** ਨਾਮ ਯੰ ਕਿਞ੍ਚਿ ਵਣ੍ਣਕੰ। **ਨਹਾਯੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਨਹਾਯਤਿ। ਪਯੋਗੇ ਦੁਕ੍ਕਟੰ, ਨਹਾਨਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੧੨੦੧. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਆਬਾਧਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਪਞ੍ਚਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ।

੬. ਛਟ੍ਠਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੨੦੨. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਵਾਸਿਤਕੇਨ ਪਿਞ੍ਞਾਕੇਨ ਨਹਾਯਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ

ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਵਾਸਿਤਕੇਨ ਪਿਞ੍ਞਾਕੇਨ ਨਹਾਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹਿਨਿਯੋ ਕਾਮਭੋਗਿਨਿਯੋ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਵਾਸਿਤਕੇਨ ਪਿਞ੍ਞਾਕੇਨ ਨਹਾਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਵਾਸਿਤਕੇਨ ਪਿਞ੍ਞਾਕੇਨ ਨਹਾਯਨ੍ਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਵਾਸਿਤਕੇਨ ਪਿਞ੍ਞਾਕੇਨ ਨਹਾਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੨੦੩. "**ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਵਾਸਿਤਕੇਨ ਪਿਞ੍ਞਾਕੇਨ ਨਹਾਯੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੧੨੦੪. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਵਾਸਿਤਕਂ ਨਾਮ ਯਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਗਨ੍ਧਵਾਸਿਤਕਂ। **ਪਿਞ੍ਞਾਕਂ** ਨਾਮ ਤਿਲਪਿਟ੍ਠਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਨਹਾਯੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਨਹਾਯਤਿ। ਪਯੋਗੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਨਹਾਨਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੧੨੦੫. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਆਬਾਧਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ, ਪਕਤਿਪਿਞ੍ਞਾਕੇਨ ਨਹਾਯਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਛਟ੍ਠਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੭. ਸਤ੍ਤਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੨੦੬. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਉਮ੍ਮਦ੍ਦਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ ਪਰਿਮਦ੍ਦਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਵਿਹਾਰਚਾਰਿਕਂ ਆਹਿਣ੍ਡਨ੍ਤਾ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਉਮ੍ਮਦ੍ਦਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ ਪਰਿਮਦ੍ਦਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹਿਨਿਯੋ ਕਾਮਭੋਗਿਨਿਯੋ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਉਮ੍ਮਦ੍ਦਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ ਪਰਿਮਦ੍ਦਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਉਮ੍ਮਦ੍ਦਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ ਪਰਿਮਦ੍ਦਾਪੇਨ੍ਤਿਪੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਉਮ੍ਮਦ੍ਦਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ ਪਰਿਮਦ੍ਦਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੨੦੭. "**ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਉਮ੍ਮਦ੍ਦਾਪੇਯ੍ਯ** ਵਾ **ਪਰਿਮਦ੍ਦਾਪੇਯ੍ਯ** ਵਾ, **ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੧੨੦੮. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾਤਿ ਅਞ੍ਞਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ। **ਉਮ੍ਮਦ੍ਦਾਪੇਯ੍ਯ** ਵਾਤਿ ਉਮ੍ਮਦ੍ਦਾਪੇਤਿ [ਉਬ੍ਬਟ੍ਟਾਪੇਤਿ (ਸੀ॰)], ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। **ਪਰਿਮਦ੍ਦਾਪੇਯ੍ਯ** ਵਾਤਿ ਸਮ੍ਬਾਹਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੧੨੦੯. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਗਿਲਾਨਾਯ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਸਤ੍ਤਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੮-੯-੧੦. ਅਟ੍ਠਮ-ਨਵਮ-ਦਸਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੨੧੦. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾਯ ਉਮ੍ਮਦ੍ਦਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ ਪਰਿਮਦ੍ਦਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ...ਪੇ॰... ਸਾਮਣੇਰਿਯਾ ਉਮ੍ਮਦ੍ਦਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ ਪਰਿਮਦ੍ਦਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ...ਪੇ॰... ਗਿਹਿਨਿਯਾ ਉਮ੍ਮਦ੍ਦਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ ਪਰਿਮਦ੍ਦਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਵਿਹਾਰਚਾਰਿਕਂ ਆਹਿਣ੍ਡਨ੍ਤਾ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਗਿਹਿਨਿਯਾ ਉਮ੍ਮਦ੍ਦਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ ਪਰਿਮਦ੍ਦਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ, ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹਿਨਿਯੋ ਕਾਮਭੋਗਿਨਿਯੋ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਗਿਹਿਨਿਯਾ ਉਮ੍ਮਦ੍ਦਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ ਪਰਿਮਦ੍ਦਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪੀਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਗਿਹਿਨਿਯਾ ਉਮ੍ਮਦ੍ਦਾਪੇਨ੍ਤਿਪਿ ਪਰਿਮਦ੍ਦਾਪੇਨ੍ਤਿਪੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਗਿਹਿਨਿਯਾ ਉਮ੍ਮਦ੍ਦਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ ਪਰਿਮਦ੍ਦਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿਪਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੨੧੧. **"ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ (ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾਯ...ਪੇ॰... ਸਾਮਣੇਰਿਯਾ...ਪੇ॰...) ਗਿਹਿਨਿਯਾ ਉਮ੍ਮਦ੍ਦਾਪੇਯ੍ਯ** ਵਾ **ਪਰਿਮਦ੍ਦਾਪੇਯ੍ਯ** ਵਾ, **ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੧੨੧੨. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾ ਨਾਮ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਾ।

ਸਾਮਣੇਰੀ ਨਾਮ ਦਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਿਕਾ।

ਗਿਹਿਨੀ ਨਾਮ ਅਗਾਰਿਨੀ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਉਮ੍ਮਦ੍ਦਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾਤਿ ਉਮ੍ਮਦ੍ਦਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਪਰਿਮਦ੍ਦਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾਤਿ ਸਮ੍ਬਾਹਾਪੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੧੨੧੩. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਗਿਲਾਨਾਯ [ਆਬਾਧਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ (ਕ॰)], ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਅਟ੍ਠਮ ਨਵਮ ਦਸਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾਨਿ।

੧੧. ਏਕਾਦਸਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੨੧੪. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੨੧੫. **“ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ”**ਨ੍ਤਿ।

੧੨੧੬. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ…ਪੇ॰… **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ…ਪੇ॰… ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋਤਿ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ। **ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ**ਤਿ ਅਨਪਲੋਕੇਤ੍ਵਾ। **ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਛਮਾਯਪਿ ਨਿਸੀਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੧੨੧੭. ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਿਤੇ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਿਤਸਞ੍ਞਾ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਿਤੇ ਵੇਮਤਿਕਾ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ । ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਿਤੇ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤਸਞ੍ਞਾ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਆਪੁਚ੍ਛਿਤੇ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਿਤਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਆਪੁਚ੍ਛਿਤੇ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਆਪੁਚ੍ਛਿਤੇ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤਸਞ੍ਞਾ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੧੨੧੮. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਆਪੁਚ੍ਛਾ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਤਿ, ਗਿਲਾਨਾਯ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਏਕਾਦਸਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੧੨. ਦ੍ਵਾਦਸਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੨੧੯. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਨੋਕਾਸਕਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਨੋਕਾਸਕਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ…ਪੇ॰… ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਨੋਕਾਸਕਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੀਤਿ? ‘‘ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ’’ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ…ਪੇ॰… ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਨੋਕਾਸਕਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ…ਪੇ॰… ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੨੨੦. **“ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਨੋਕਾਸਕਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ”**ਨ੍ਤਿ।

੧੨੨੧. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ…ਪੇ॰… **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ…ਪੇ॰… ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਅਨੋਕਾਸਕਤਨ੍ਤਿ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ। **ਭਿਕ੍ਖੁ**ਨ੍ਤਿ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ। **ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤੇ ਓਕਾਸਂ ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਿਨਯਂ ਵਾ ਅਭਿਧਮ੍ਮਂ ਵਾ ਪੁਚ੍ਛਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਵਿਨਯੇ ਓਕਾਸਂ ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਂ ਵਾ ਅਭਿਧਮ੍ਮਂ ਵਾ ਪੁਚ੍ਛਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਭਿਧਮ੍ਮੇ ਓਕਾਸਂ ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਂ ਵਾ ਵਿਨਯਂ ਵਾ ਪੁਚ੍ਛਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੧੨੨੨. ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਿਤੇ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਿਤਸਞ੍ਞਾ ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਿਤੇ ਵੇਮਤਿਕਾ ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਿਤੇ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤਸਞ੍ਞਾ ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

ਆਪੁਚ੍ਛਿਤੇ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਿਤਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਆਪੁਚ੍ਛਿਤੇ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਆਪੁਚ੍ਛਿਤੇ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤਸਞ੍ਞਾ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੧੨੨੩. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਓਕਾਸਂ ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪੁਚ੍ਛਤਿ, ਅਨੋਦਿਸ੍ਸ ਓਕਾਸਂ ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਯਤ੍ਥ ਕਤ੍ਥਚਿ ਪੁਚ੍ਛਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਦ੍ਵਾਦਸਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੧੩. ਤੇਰਸਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੨੨੪. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਸਙ੍ਕਚ੍ਚਿਕਾ [ਅਸਙ੍ਕਚ੍ਛਿਕਾ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਗਾਮਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਾਵਿਸਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਰਥਿਕਾਯ ਵਾਤਮਣ੍ਡਲਿਕਾ ਸਙ੍ਘਾਟਿਯੋ ਉਕ੍ਖਿਪਿਂਸੁ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਕ੍ਕੁਟ੍ਠਿਂ ਅਕਂਸੁ – ''ਸੁਨ੍ਦਰਾ ਅਯ੍ਯਾਯ ਥਨੁਦਰਾ''ਤਿ। ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਤੇਹਿ ਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਉਪ੍ਪਣ੍ਡਿਯਮਾਨਾ ਮਙ੍ਕੁ ਅਹੋਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਉਪਸ੍ਸਯਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਸਙ੍ਕਚ੍ਚਿਕਾ ਗਾਮਂ ਪਵਿਸਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਸਙ੍ਕਚ੍ਚਿਕਾ ਗਾਮਂ ਪਾਵਿਸੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਸਙ੍ਕਚ੍ਚਿਕਾ ਗਾਮਂ ਪਵਿਸਿਸ੍ਸਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੨੨੫. "**ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਸਙ੍ਕਚ੍ਚਿਕਾ** [ਅਸਙ੍ਕਚ੍ਛਿਕਾ (ਸ੍ਯਾ॰)] **ਗਾਮਂ ਪਵਿਸੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**"ਨ੍ਤਿ।

੧੨੨੬. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਅਸਙ੍ਕਚ੍ਚਿਕਾਤਿ ਵਿਨਾ ਸਙ੍ਕਚ੍ਚਿਕਂ।

ਸਙ੍ਕਚ੍ਚਿਕਂ ਨਾਮ ਅਧਕ੍ਖਕਂ ਉਬ੍ਭਨਾਭਿ, ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਨਤ੍ਥਾਯ।

ਗਾਮਂ ਪਵਿਸੇਯ੍ਯਾਤਿ ਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਗਾਮਸ੍ਸ ਪਰਿਕ੍ਖੇਪਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਨ੍ਤਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ। ਅਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਗਾਮਸ੍ਸ ਉਪਚਾਰਂ ਓਕ੍ਕਮਨ੍ਤਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ।

੧੨੨੭. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਨਚੀਵਰਿਕਾਯ, ਨਟ੍ਠਚੀਵਰਿਕਾਯ, ਗਿਲਾਨਾਯ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਿਯਾ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਤੇਰਸਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

ਛਤ੍ਤੁਪਾਹਨਵਗ੍ਗੋ ਨਵਮੋ।

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਖੋ, ਅਯ੍ਯਾਯੋ, ਛਸਟ੍ਠਿਸਤਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਾ ਧਮ੍ਮਾ। ਤਤ੍ਥਾਯ੍ਯਾਯੋ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ – ''ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ''? ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ – ''ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ''? ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ – ''ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ''? ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੇਤ੍ਥਾਯ੍ਯਾਯੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀਤਿ।

ਖੁਦ੍ਦਕਂ ਸਮਤ੍ਤਂ।

ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਵਿਭਙ੍ਗੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਕਣ੍ਡਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੫. ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਕਣ੍ਡਂ (ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਵਿਭਙ੍ਗੋ)

੧. ਪਠਮਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

ਇਮੇ ਖੋ ਪਨਾਯਜਾਯੋ ਅਟ੍ਠ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਾ

ਧਮ੍ਮਾ ਉਦ੍ਦੇਸਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ।

੧੨੨੮. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਸਪ੍ਪਿਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯਜਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਸਪ੍ਪਿਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਕਸ੍ਸ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਨ ਮਨਾਪਂ, ਕਸ੍ਸ ਸਾਦੁਂ ਨ ਰੁਚ੍ਚਤੀ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯਜਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯਜਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਸਪ੍ਪਿਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਸਪ੍ਪਿਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ... ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਸਪ੍ਪਿਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

''ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਪ੍ਪਿਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜੇਯਜ, ਪਟਿਦੇਸੇਤਬ੍ਬਂ ਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ - 'ਗਾਰਯ੍ਹਂ, ਅਯਜੇ, ਧਮ੍ਮਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਅਸਪ੍ਪਾਯਂ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਂ, ਤਂ ਪਟਿਦੇਸੇਮੀ'''ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦਂ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

੧੨੨੯. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਗਿਲਾਨਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਗਿਲਾਨਪੁਚ੍ਛਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਗਿਲਾਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਏਤਦਵੋਚੁਂ – ''ਕਚ੍ਚਿ, ਅਯਜੇ, ਖਮਨੀਯਂ, ਕਚ੍ਚਿ ਯਾਪਨੀਯ''ਨ੍ਤਿ? ''ਪੁਬ੍ਬੇ ਮਯਂ, ਅਯਜੇ, ਸਪ੍ਪਿਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਾਮ, ਤੇਨ ਨੋ ਫਾਸੁ ਹੋਤਿ; ਇਦਾਨਿ ਪਨ ''ਭਗਵਤਾ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਾ ਨ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਮ, ਤੇਨ ਨੋ ਨ ਫਾਸੁ ਹੋਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਗਿਲਾਨਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਪ੍ਪਿਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ । ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੨੩੦. **''ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਗਿਲਾਨਾ ਸਪ੍ਪਿਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜੇਯਜ, ਪਟਿਦੇਸੇਤਬ੍ਬਂ ਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ - 'ਗਾਰਯ੍ਹਂ, ਅਯਜੇ, ਧਮ੍ਮਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਅਸਪ੍ਪਾਯਂ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਂ ਤਂ ਪਟਿਦੇਸੇਮੀ'**''ਤਿ।

੧੨੩੧. **ਯਾ ਪਨਾ**ਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ...ਪੇ॰... **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਅਗਿਲਾਨਾ ਨਾਮ ਯਸ੍ਸਾ ਵਿਨਾ ਸਪ੍ਪਿਨਾ ਫਾਸੁ ਹੋਤਿ।

ਗਿਲਾਨਾ ਨਾਮ ਯਸ੍ਸਾ ਵਿਨਾ ਸਪ੍ਪਿਨਾ ਨ ਫਾਸੁ ਹੋਤਿ।

ਸਪ੍ਪਿ ਨਾਮ ਗੋਸਪ੍ਪਿ ਵਾ ਅਜਿਕਾਸਪ੍ਪਿ ਵਾ ਮਹਿਂਸਸਪ੍ਪਿ ਵਾ। ਯੇਸਂ ਮਂਸਂ ਕਪ੍ਪਤਿ ਤੇਸਂ ਸਪ੍ਪਿ।

ਅਗਿਲਾਨਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ੵਿਞ੍ਞਾਪੇਤਿ, ਪਯੋਗੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਪਟਿਲਾਭੇਨ ''ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਸ੍ਸ।

੧੨੩੨. ਅਗਿਲਾਨਾ ਅਗਿਲਾਨਸਞ੍ਞਾ ਸਪ੍ਪਿਂ ੵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ੵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਸ੍ਸ। ਅਗਿਲਾਨਾ ੵੇਮਤਿਕਾ ਸਪ੍ਪਿਂ ੵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ੵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਸ੍ਸ। ਅਗਿਲਾਨਾ ਗਿਲਾਨਸਞ੍ਞਾ ਸਪ੍ਪਿਂ ੵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ੵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਸ੍ਸ।

ਗਿਲਾਨਾ ਅਗਿਲਾਨਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਗਿਲਾਨਾ ੵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਗਿਲਾਨਾ ਗਿਲਾਨਸਞ੍ਞਾ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੧੨੩੩. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਗਿਲਾਨਾਯ, ਗਿਲਾਨਾ ਹੁਤ੍ੵਾ ੵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ੵਾ ਅਗਿਲਾਨਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਗਿਲਾਨਾਯ ਸੇਸਕਂ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਞਾਤਕਾਨਂ ਪੵਾਰਿਤਾਨਂ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਧਨੇਨ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਪਠਮਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੨. ਦੁਤਿਯਾਦਿਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ

੧੨੩੪. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗੵਾ ਸਾੵਤ੍ਥਿਯਂ ੵਿਹਰਤਿ ਜੇਤੵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤੇਲਂ ੵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ੵਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਮਧੁਂ ੵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ੵਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਫਾਣਿਤਂ ੵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ੵਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਮਚ੍ਛਂ ੵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ੵਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਮਂਸਂ ੵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ੵਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਖੀਰਂ ੵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ੵਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਦਧਿਂ ੵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ੵਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ੵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਦਧਿਂ ੵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ੵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਕਸ੍ਸ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਨ ਮਨਾਪਂ, ਕਸ੍ਸ ਸਾਦੁਂ ਨ ਰੁਚ੍ਚਤੀ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ੵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ੵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਦਧਿਂ ੵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ੵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖੵੇ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਦਧਿਂ ੵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ੵਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗੵਾ''ਤਿ। ੵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗੵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖੵੇ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਦਧਿਂ ੵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ੵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖੵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ੵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏੵਞ੍ਚ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

"ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਦਧਿਂ ੵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ੵਾ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਪਟਿਦੇਸੇਤਬ੍ਬਂ ਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ - 'ਗਾਰਯ੍ਹਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਧਮ੍ਮਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਅਸਪ੍ਪਾਯਂ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਂ, ਤਂ ਪਟਿਦੇਸੇਮੀ'"ਤਿ।

ਏੵਞ੍ਚਿਦਂ ਭਗੵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

੧੨੩੫. ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਗਿਲਾਨਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਗਿਲਾਨਪੁਚ੍ਛਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਗਿਲਾਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਏਤਦੵੋਚੁਂ – ''ਕਚ੍ਚਿ, ਅਯ੍ਯੇ, ਖਮਨੀਯਂ, ਕਚ੍ਚਿ ਯਾਪਨੀਯ''ਨ੍ਤਿ? ''ਪੁਬ੍ਬੇ ਮਯਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਦਧਿਂ ੵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ੵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਮ੍ਹਾ, ਤੇਨ ਨੋ ਫਾਸੁ ਹੋਤਿ, ਇਦਾਨਿ ਪਨ ''ਭਗੵਤਾ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਾ ਨ ੵਿਞ੍ਞਾਪੇਮ, ਤੇਨ ਨੋ ਨ ਫਾਸੁ ਹੋਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਭਗੵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖੵੇ, ਗਿਲਾਨਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਦਧਿਂ ੵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ੵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ। ਏੵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖੵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

੧੨੩੬. **“ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਗਿਲਾਨਾ (ਤੇਲਂ…ਪੇ॰… ਮਧੁਂ…ਪੇ॰… ਫਾਣਿਤਂ…ਪੇ॰… ਮਚ੍ਛਂ…ਪੇ॰… ਮਂਸਂ…ਪੇ॰… ਖੀਰਂ…ਪੇ॰…) ਦਧਿਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ , ਪਟਿਦੇਸੇਤਬ੍ਬਂ ਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ - ‘ਗਾਰਯ੍ਹਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਧਮ੍ਮਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਅਸਪ੍ਪਾਯਂ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਂ, ਤਂ ਪਟਿਦੇਸੇਮੀ”**ਤਿ।

੧੨੩੭. **ਯਾ ਪਨ**ਾਤਿ ਯਾ ਯਾਦਿਸਾ…ਪੇ॰… **ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ**ਤਿ…ਪੇ॰… ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਤਿ।

ਅਗਿਲਾਨਾ ਨਾਮ ਯਸ੍ਸਾ ਵਿਨਾ ਦਧਿਨਾ ਫਾਸੁ ਹੋਤਿ।

ਗਿਲਾਨਾ ਨਾਮ ਯਸ੍ਸਾ ਵਿਨਾ ਦਧਿਨਾ ਨ ਫਾਸੁ ਹੋਤਿ।

ਤੇਲਂ ਨਾਮ ਤਿਲਤੇਲਂ ਸਾਸਪਤੇਲਂ ਮਧੁਕਤੇਲਂ ਏਰਣ੍ਡਤੇਲਂ ਵਸਾਤੇਲਂ।

ਮਧੁ ਨਾਮ ਮਕ੍ਖਿਕਾਮਧੁ। **ਫਾਣਿਤਂ** ਨਾਮ ਉਚ੍ਛੁਮ੍ਹਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਂ। **ਮਚ੍ਛੋ** ਨਾਮ ਓਦਕੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਮਂਸਂ** ਨਾਮ ਯੇਸਂ ਮਂਸਂ ਕਪ੍ਪਤਿ ਤੇਸਂ ਮਂਸਂ। **ਖੀਰਂ** ਨਾਮ ਗੋਖੀਰਂ ਵਾ ਅਜਿਕਾਖੀਰਂ ਵਾ ਮਹਿਂਸਖੀਰਂ ਵਾ ਯੇਸਂ ਮਂਸਂ ਕਪ੍ਪਤਿ ਤੇਸਂ ਖੀਰਂ। **ਦਧਿ** ਨਾਮ ਤੇਸਞ੍ਞੇਵ ਦਧਿ।

ਅਗਿਲਾਨਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤਿ, ਪਯੋਗੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਪਟਿਲਾਭੇਨ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਸ੍ਸ।

੧੨੩੮. ਅਗਿਲਾਨਾ ਅਗਿਲਾਨਸਞ੍ਞਾ ਦਧਿਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਸ੍ਸ । ਅਗਿਲਾਨਾ ਵੇਮਤਿਕਾ ਦਧਿਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਸ੍ਸ। ਅਗਿਲਾਨਾ ਗਿਲਾਨਸਞ੍ਞਾ ਦਧਿਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਸ੍ਸ।

ਗਿਲਾਨਾ ਅਗਿਲਾਨਸਞ੍ਞਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਗਿਲਾਨਾ ਵੇਮਤਿਕਾ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਗਿਲਾਨਾ ਗਿਲਾਨਸਞ੍ਞਾ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੧੨੩੯. ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਗਿਲਾਨਾਯ, ਗਿਲਾਨਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਗਿਲਾਨਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਗਿਲਾਨਾਯ ਸੇਸਕਂ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਞਾਤਕਾਨਂ ਪਵਾਰਿਤਾਨਂ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਧਨੇਨ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਅਟ੍ਠਮਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਖੋ, ਅਯ੍ਯਾਯੋ, ਅਟ੍ਠ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਾ ਧਮ੍ਮਾ। ਤਤ੍ਥਾਯ੍ਯਾਯੋ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ – ‘‘ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ’’? ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ – ‘‘ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ’’? ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ – ‘‘ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ’’? ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੇਤ੍ਥਾਯ੍ਯਾਯੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀਤਿ।

ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਵਿਭਙ੍ਗੇ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਕਣ੍ਡਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੬. ਸੇਖਿਯਕਣ੍ਡਂ (ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਵਿਭਙ੍ਗੋ)

੧. ਪਰਿਮਣ੍ਡਲਵਗ੍ਗੋ

ਇਮੇ ਖੋ ਪਨਾਯ੍ਯਾਯੋ ਸੇਖਿਯਾ

ਧਮ੍ਮਾ ਉਦ੍ਦੇਸਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ।

੧੨੪੦. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪੁਰਤੋਪਿ ਪਚ੍ਛਤੋਪਿ ਓਲਮ੍ਬੇਨ੍ਤੀ ਨਿਵਾਸੇਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪੁਰਤੋਪਿ ਪਚ੍ਛਤੋਪਿ ਓਲਮ੍ਬੇਨ੍ਤੀ ਨਿਵਾਸੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹਿਨਿਯੋ ਕਾਮਭੋਗਿਨਿਯੋ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ...ਪੇ॰... ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪੁਰਤੋਪਿ ਪਚ੍ਛਤੋਪਿ ਓਲਮ੍ਬੇਨ੍ਤੀ ਨਿਵਾਸੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪੁਰਤੋਪਿ ਪਚ੍ਛਤੋਪਿ ਓਲਮ੍ਬੇਨ੍ਤੀ ਨਿਵਾਸੇਨ੍ਤੀਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪੁਰਤੋਪਿ ਪਚ੍ਛਤੋਪਿ ਓਲਮ੍ਬੇਨ੍ਤੀ ਨਿਵਾਸੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

"ਪਰਿਮਣ੍ਡਲਂ ਨਿਵਾਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ"ਤਿ।

ਪਰਿਮਣ੍ਡਲਂ ਨਿਵਾਸੇਤਬ੍ਬਂ ਨਾਭਿਮਣ੍ਡਲਂ ਜਾਣੁਮਣ੍ਡਲਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਨ੍ਤਿਯਾ। ਯਾ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਪੁਰਤੋ ਵਾ ਪਚ੍ਛਤੋ ਵਾ ਓਲਮ੍ਬੇਨ੍ਤੀ ਨਿਵਾਸੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਿਯਾ, ਗਿਲਾਨਾਯ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ...ਪੇ॰... (ਸਂਖਿਤ੍ਤਂ)।

੭. ਪਾਦੁਕਵਗ੍ਗੋ

੧੨੪੧. ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਉਦਕੇ ਉਚ੍ਚਾਰਮ੍ਪਿ ਪਸ੍ਸਾਵਮ੍ਪਿ ਖੇਲ਼ਮ੍ਪਿ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਉਦਕੇ ਉਚ੍ਚਾਰਮ੍ਪਿ ਪਸ੍ਸਾਵਮ੍ਪਿ ਖੇਲ਼ਮ੍ਪਿ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਗਿਹਿਨਿਯੋ ਕਾਮਭੋਗਿਨਿਯੋ''ਤਿ! ਅਸ੍ਸੋਸੁਂ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਾਨਂ। ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ, ਤਾ ਉਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਉਦਕੇ ਉਚ੍ਚਾਰਮ੍ਪਿ ਪਸ੍ਸਾਵਮ੍ਪਿ ਖੇਲ਼ਮ੍ਪਿ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ! ਅਥ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਭਿਕ੍ਖੂ [ਯੇ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ...ਪੇ॰... (?)] ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿ – ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਉਦਕੇ ਉਚ੍ਚਾਰਮ੍ਪਿ ਪਸ੍ਸਾਵਮ੍ਪਿ ਖੇਲ਼ਮ੍ਪਿ ਕਰੋਨ੍ਤੀ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਵਿਗਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ...ਪੇ॰... ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਉਦਕੇ ਉਚ੍ਚਾਰਮ੍ਪਿ ਪਸ੍ਸਾਵਮ੍ਪਿ ਖੇਲ਼ਮ੍ਪਿ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ! ਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਪਸਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

"ਨ ਉਦਕੇ ਉਚ੍ਚਾਰਂ ਵਾ ਪਸ੍ਸਾਵਂ ਵਾ ਖੇਲ਼ਂ ਵਾ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ"ਤਿ ।

ਏਵਞ੍ਚਿਦਂ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਗਿਲਾਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਉਦਕੇ ਉਚ੍ਚਾਰਮ੍ਪਿ ਪਸ੍ਸਾਵਮ੍ਪਿ ਖੇਲ਼ਮ੍ਪਿ ਕਾਤੁਂ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ...ਪੇ॰... ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਗਿਲਾਨਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਉਦਕੇ ਉਚ੍ਚਾਰਮ੍ਪਿ ਪਸ੍ਸਾਵਮ੍ਪਿ ਖੇਲ਼ਮ੍ਪਿ ਕਾਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਇਮਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੁ –

"ਨ ਉਦਕੇ ਅਗਿਲਾਨਾ ਉਚ੍ਚਾਰਂ ਵਾ ਪਸ੍ਸਾਵਂ ਵਾ ਖੇਲ਼ਂ ਵਾ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ"ਤਿ।

ਨ ਉਦਕੇ ਅਗਿਲਾਨਾਯ ਉਚ੍ਚਾਰੋ ਵਾ ਪਸ੍ਸਾਵੋ ਵਾ ਖੇਲ਼ੋ ਵਾ ਕਾਤਬ੍ਬੋ। ਯਾ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਉਦਕੇ ਅਗਿਲਾਨਾ ਉਚ੍ਚਾਰਂ ਵਾ ਪਸ੍ਸਾਵਂ ਵਾ ਖੇਲ਼ਂ ਵਾ ਕਰੋਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ।

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਿਯਾ, ਗਿਲਾਨਾਯ, ਥਲੇ ਕਤੋ ਉਦਕਂ ਓਤ੍ਥਰਤਿ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ, ਖਿਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤਾਯ, ਵੇਦਨਾਟ੍ਟਾਯ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਯਾਤਿ।

ਪਨ੍ਨਰਸਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

ਪਾਦੁਕਵਗ੍ਗੋ ਸਤ੍ਤਮੋ।

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਖੋ, ਅਯ੍ਯਾਯੋ, ਸੇਖਿਯਾ ਧਮ੍ਮਾ। ਤਤ੍ਥਾਯ੍ਯਾਯੋ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ – ''ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ''? ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ – ''ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ''? ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ – ''ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ''? ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੇਤ੍ਥਾਯ੍ਯਾਯੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀਤਿ।

ਸੇਖਿਯਕਣ੍ਡਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

੭. ਅਧਿਕਰਣਸਮਥਾ (ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਵਿਭਙ੍ਗੋ)

ਇਮੇ ਖੋ ਪਨਾਯ੍ਯਾਯੋ ਸਤ੍ਤ ਅਧਿਕਰਣਸਮਥਾ

ਧਮ੍ਮਾ ਉਦ੍ਦੇਸਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ।

੧੨੪੨. ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਅਧਿਕਰਣਾਨਂ ਸਮਥਾਯ ਵੂਪਸਮਾਯ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ, ਸਤਿਵਿਨਯੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ, ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ, ਪਟਿਞ੍ਞਾਯ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬਂ, ਯੇਭੁਯ੍ਯਸਿਕਾ, ਤਸ੍ਸਪਾਪਿਯ੍ਯਸਿਕਾ, ਤਿਣਵਤ੍ਥਾਰਕੋਤਿ।

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਖੋ, ਅਯ੍ਯਾਯੋ, ਸਤ੍ਤ ਅਧਿਕਰਣਸਮਥਾ ਧਮ੍ਮਾ। ਤਤ੍ਥਾਯ੍ਯਾਯੋ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ – ''ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ''? ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ – ''ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ''? ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ – ''ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ''? ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੇਤ੍ਥਾਯ੍ਯਾਯੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀਤਿ।

ਅਧਿਕਰਣਸਮਥਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਂ ਖੋ, ਅਯ੍ਯਾਯੋ, ਨਿਦਾਨਂ। ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਅਟ੍ਠ ਪਾਰਾਜਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ। ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਸਤ੍ਤਰਸ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ। ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਤਿਂਸ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਾ ਪਾਚਿਤ੍ତਿਯਾ ਧਮ੍ਮਾ। ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਛਸਟ੍ਠਿਸਤਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਾ ਧਮ੍ਮਾ। ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਅਟ੍ਠ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਾ ਧਮ੍ਮਾ। ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਸੇਖਿਯਾ ਧਮ੍ਮਾ। ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਸਤ੍ਤ ਅਧਿਕਰਣਸਮਥਾ ਧਮ੍ਮਾ। ਏਤ੍ਤਕਂ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਸੁਤ੍ਤਾਗਤਂ ਸੁਤ੍ਤਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ ਅਨ੍ਵਦ੍ਧਮਾਸਂ ਉਦ੍ਦੇਸਂ ਆਗਚ੍ਛਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਸਬ੍ਬਾਹੇਵ ਸਮਗ੍ਗਾਹਿ ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨਾਹਿ ਅਵਿਵਦਮਾਨਾਹਿ ਸਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ।

ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਵਿਭਙ੍ਗੋ ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ।

ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਪਾਲ਼ਿ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।